

„Nincs olyan brit SF-szerző, akinek a regényeit nagyobb izgalommal várnám.” The Times

IAIN M. BANKS

NÉZZ A SZÉLBE

a:ave

IAIN M. BANKS

Nézz a szélbe

([Tartalom](#))

„Pogány vagy zsidó,
Te tartsd a kormányt, nézz a szélbe,
S emlékezz Phlebasra, ki egykor szép és derék volt,
mint te magad.”

T. S. Eliot: Átokföldje

Az öbölháború veteránjainak

Előjáték

Akkor már mindketten tudtuk, hogy magára kell hagynom. Alig lehetett megkülönböztetni a villámokat a Láthatatlanok energiavetőinek veszett villódzásától.

Izzó kékesfehér fénypaca ömlött szét az égen, negatív tájképpé varázsolva a rongyosra gyötört felhők horpaszát. Az esőfüggönyön át egyetlen futó pillanatra feltárult a pusztulás tablója; a távolban kiégett épület üres burka sejlett fel, belsejét korábbi, elfeledett kataklizmák

kanalazták ki. A kráter pereménél összegabalyodott vasútipillér-maradványok meredtek az égnek. A gödör falában törött vezetékek és feltépett alagutak tátongtak. A megfeneklett terepromboló masszív tömege koszos tócsában végezte a kráter fenekén. Amikor a fény kihunytt, csak a táj puszta emlékét hagyta maga után. És a rombolóban pattogó tűz tompa ragyogását. Quilan megmarkolta a kezem.

– Menned kell. Indulj, Worosei!

Az iméntinél erőtlenebb villanás rajzolta körül az arcát és az olajfoltos sarat a dereka körül. Csípőtől lefelé eltűnt a működésképtelen hadigép alatt.

Hosszasan tanulmányoztam sisakom kijelzőjét. A sikló elindult visszafelé, egyedül. A monitor tanúsága szerint egyetlen nagyobb jármű sem kísérte. Besültek a kommunikációs vonalak, rosszul állt a szénánk. Sehol egy mentőhelikopter, sem felmentő sereg. Közeli nézetre váltottam. Az sem volt biztatóbb. A zavarosan pulzáló képekből ítélve halódott a letapogató, ami önmagában rossz ómen. Ami még rosszabb, a Láthatatlanok csapásirányának kellős közepén rostokoltunk; minden pillanatban a nyakunkba zúdulhatott az első hullám. Talán tíz percünk lehetett. Jobb esetben tizenöt. Rosszabb esetben öt. Csak abban lehettem biztos, hogy.. semmiben sem lehettem biztos. Kipréseltem magamból egy biztató mosolyt, és mindent elkövettem, hogy ne remegjen a hangom.

– Maradunk, amíg a sikló ideér – jelentettem ki. – Mindketten. Kitámasztottam magam, igyekeztem megvetni

a lábam a csuszós lejtőn. Heves robbanássorozat rázta meg a levegőt. Quilan fölé gömbölyödtem, hogy védjem fedetlen fejét. Repeszek záporoztak a szemközi lejtőre, valami a vízbe csobbant. A kráter alján meggyűlt tócsára pislogtam. Az apró hullámok nekicsattantak a romboló véső formájú elülső páncélzatának, aztán erőtlenül visszahanyatlottak. Legalább a vízszint nem emelkedik tovább.

– Worosei – köszörülte a torkát –, térj észhez! Én már sehová sem megyek innen. Ez az átkozott kaszni ideszögezett. Eszemben sincs hőst játszani, de te se tedd! Menekülj! Indulj, amíg nem késő!

– Van időnk! – csitítottam. – Kiszabadítunk innen, meglátod! Igaz – tettem hozzá mosolyogva –, a türelem sosem volt az erős oldalad.

Újabb sápadt fénygömb borult virágba fölöttünk. Az esőcseppek felragyogtak a sötétben, mint megannyi gyémántfullánk.

– Neked meg sosem...

Egy újabb robbanássorozat belé fojtotta a szót. A mennydörgésszerű robaj vastagon terült szét; mintha magát a levegőt tépték volna atomjaira.

– Micsoda lármás éjszaka – dűnnyögtem, és Quilan fölé hajoltam. A fülem csengett. Nem messze újabb fények gyűltak, és most testközelből láttam a fájdalmat a szemében. – Még az időjárás is ellenünk van. Rémesen dörög!

– Ez nem mennydörgés.

– Ó, dehogynem! Látnod? Ez pedig villám – tettem hozzá

gyorsan, és kétrét görnyedtem fölötte.

– Tűnj el innen, Worosei! – suttogetta. – Ne legyél buta! Ne csinálj ostobaságot!

– Először is a legkevésbé sem... – kezdtem, de a géppisztolyom előrecsúszott a vállamon, és a puskatús homlokon találta Quilant.

– Ez fáj! – nyögött fel.

– Bocs.

A hátamra lódítottam a fegyvert.

– Az én hibám. Elvesztettem a sisakomat.

– Viszont – vigyorogtam, és megpaskoltam a belógó lánctalpat – szereztél egy tereprombolót.

Felnevetett, aztán megrándult az arca. Vérszegény mosolyra húzta a száját, és a behemót legközelebbi vezérkerékére tette a kezét.

– A legjobb az egészben – nézett fel –, hogy fogalmam sincs, a miénk vagy az övék.

– Ne engem kérdezz – vonogattam a vállam. – Én még kevésbé tudom. Végignéztem az ernyedt fémtetemen. A tűz gyorsan terjedt odabenn; nyúlánk kék és narancsvörös lángnyelvek táncoltak a lyukban, ahol azelőtt a lötorony magasodott.

A megnyomorított szerkezeten épen maradt a lánctalp, de csak a felénk eső oldalon; a másik feléről leszakadt, miközben a gép csúszva-bukdácsolva szánkázott a kráterbe. Most a gödör oldalában hevert, rézsűirányban; a lapos fémszemekből összerótt, karszéles csík úgy vezetett felfelé, mint valami rozzant szemétszállító szalag, egészen a kráter robbanásoktól tépett pereméig. Karnyújtásnyira

tőlünk ormótlan vezérkerekek dudorodtak; néhány a hernyótalp felső szakaszának robusztus láncszemeit támasztotta alá, a többi az alsó szakaszt vezette meg. Quilan az alsó szint alá szorult be. A monstrum belepréselte a sárba, csak a felsőteste maradt szabadon.

A bajtársaink mind meghaltak. Csak Quilan meg én maradtunk. És persze a sikló pilótája, aki éppen errefelé száguldott, hogy felvegyen minket. A bázishajó néhány kilométerrel a fejünk fölött vesztegelt, de az adott körülmények között nem sokat tehetett értünk.

Próbáltam kirángatni Quilant a sárból, ügyet sem vetve elharapott jajkiáltásaira és szálnalmas nyöszörgésére. Meg sem mozdult. Kiégettem a ruhám antigravitációs egységét, míg azzal kísérleteztem, hogy leemeljem a ránehezülő hernyótalpszakaszt, miközben folyamatosan átkoztam ikszedik generációs csodafegyvereinket, amikkel remekül lehet páncélt perforálni és a saját fajtánkat halomra gyilkolni – vastag fémlemezok átvágására viszont tökéletesen alkalmatlanok.

Halk pattogásra lettem figyelmes. Magányos szikrák ugráltak ki a toronynyílásban lobogó tűzből; tétován felemelkedtek, aztán kihunytak az esőben. Fojtott robbanásoktól remegett a föld, a rengések meg-megrázták a romboló élettelen testét.

– Mindjárt detonál a lőszer – állapította meg szárazon Quilan. – Ideje indulnod.

– Marhaság! Amikor kigyulladt a torony, minden tartalékuk a levegőbe repült.

– Ezt te sem gondolod komolyan! Bármelyik pillanatban

- felrobbanhat az egész szarság. Tűnj már el!
- Nem megyek sehová. Itt biztonságban vagyok.
  - Tessék?!
  - Mondom, itt biztonságban vagyok.
  - Te teljesen megőrültél!
  - Nem örültem meg. Akár be is fejezheted; ilyen sértésekkel nem fogsz megszabadulni tőlem.
  - Inkább te fejezd be! Úgy viselkedsz, mint egy komplett idióta.
  - Rekesszük be az idiótázást, oké? És ne kötekedj velem!
  - Nem kötekszem. Csak próbállak rávenni, hogy épeszűen viselkedj.
  - Épeszűen viselkedem.
  - Ne hősködj! Kutya kötelességed, hogy mentsd az irhád.
  - Neked meg kutya kötelességed, hogy ne ird le magad!
  - Hogy ne írjam le magam? A társam és életem párja úgy viselkedik, mint egy futóbolond, nekem pedig... – Quilan pupillája kitágult. – Ott fenn! – suttogta, és a hátam mögé bökött.
  - Tessék? – Hátrakaptam a fejem. A fegyverem után nyúltam, aztán mozdulatlanra dermedtem.

A Láthatatlan a kráter peremén állt, és a tereprombolót vizslatta. Sisak volt rajta, de nem takarta a szemét; a jelek szerint a lejárt szavatosságú modellek közé tartozott. Az alakját az összefüggő esőfüggönyön át is megvilágította a terepromboló eresztékeiből szivárgó tűz fénye. Minket úgyahogy elrejtett a sötétség. Az alak a kezében tartotta a fegyverét, de egy marokra fogta, nem pedig két kézzel. Visszafojtottam a lélegzetemet.

Aztán valamit a szeme elé emelt, és körbepásztázta a sötétséget. Megállt, mintha egyenesen ránk nézett volna. Mire eldobta az éjjellátót, hogy célba vegyen bennünket, tüzeltem. Fényes villanás közepette robbant darabokra, éppen amikor újabb villám ragyogta be az eget a fejünk fölött. Ernyedt teste lebecskázott a lejtőn, egyenesen felénk. Az egyik karja és a feje hiányzott.

– Hirtelen egész jó céllovó lettél – dűnnyögte Quilan.

– Mindig is az voltam, drágám – mondtam, és megveregettem a vállát. – Csak titkoltam, nehogy szégyenbe hozzalak.

– Worosei – mondta elkomolyodva, és megfogta a kezem.

– Ez a fickó nem egyedül jött. Itt az idő, indulj!

– De... – tiltakoztam, ám abban a pillanatban a romboló és az egész kráter megremegett. Valami felrobbant a roncs gyomrában. Izzó repeszek fűtültek az egykori torony irányából. Quilan lélegzete elakadt a fájdalomtól. Kövér sárpogácsák csúsztak a vízbe, a halott Láthatatlan néhány lépésnyivel közelebb gördült hozzánk. Fegyverét még mindig védőkesztyűs kezében szorongatta. A sisakmonitorba pillantottam. A sikló mindjárt ideér.

Quilannak igaza volt. Indulnom kellett. Visszafordultam, hogy elbúcsúzzam tőle.

– Add ide a fegyverét – intett a halott katona felé. – Hadd vigyek magammal egy-két férget a pokolba!

Felkapaszkodtam a sáros, törmelékkel teleszórt lejtőn, és megragadtam a hulla géppisztolyát.

– Nézd meg, van-e nála valami használható! – kiáltotta utánam Quilan. – Kézigránát, akármilyen.

Visszacúsztam, de elszámítottam magam, és mindkét bakancsoddal a vízben landoltam.

– Csak ezt találtam – mondtam, és odanyújtottam a fegyvert. Alaposan szemügyre vette.

– Megjárja.

A vállára támasztotta a puskatust, és tüzelőpózba helyezkedett – már amennyire tudott.

– Most pedig eredj, mielőtt én puffantalak le! – Fel kellett emelnie a hangját, hogy halljam az egymást követő robbanások közepette.

Lehajoltam, és szájon csókoltam.

– Viszlát odaát! – suttogtam.

Szomorú gyengédség villant át az arcán, és válaszolt valamit, de abban a pillanatban újabb robbanás rázta meg a földet. Amikor a visszhangok elültek, közelebb hajoltam, és kértem, hogy ismétlje meg. A sisakmonitoromon sürgetően villódzó pont jelezte, hogy a sikló már közel jár.

– Csak azt mondtam, ráérsz. – Elmosolyodott. – Te csak élj, Worosei! Élj helyettem is, mindkettőnk helyett... ígérd meg!

Mit mondhattam volna?

– Megígérem.

A fejével a lejtő felé intett.

– Sok szerencsét, Worosei!

Én is sok szerencsét akartam kívánni neki. Vagy legalább elköszönni. Nem bírtam. Csak bámultam rá némán, tehetetlenül. Még egyszer, életemben utoljára a szemébe néztem. Aztán megfordultam, és nekilódultam a lejtőnek, meg-megcsúsztatva a sárban, minden lépéssel messzebb az

egyetlen lénytől a világon, akit valaha szerettem.
Átküzdöttem magam a Láthatatlan hulláján, és felfelé kapaszkodtam a lángokban álló roncs mellett. Átbújtam a fatorony ágyúcsövei alatt, miközben az újabb robbanások izzó fémrepszeket lőttek az esőáztatta égbe. A lendületüket veszített, tenyéri páncéldarabkák egymás után csobbantak az emelkedő tócsába.

A kráter fala iszamos volt a sártól és az olajtól; többet csúsztam vissza, mint amennyit haladtam. Voltak pillanatok, amikor azt hittem, sosem jutok ki az átkozott halálveremből. Végül célba vettem a letépett hernyótalp széles fémszalagját. Ami élve eltemette a szerelmemet, engem megmentett; a hernyótalp láncszemeibe kapaszkodva magam sem tudom, hogyan, de végül felküzdöttem magam a gödör pereméig.

Odafenn a lángoktól vibráló pusztaságban, a rommá lőtt épület-kísérteteken túl, az eső függönyén át ormótlan hadigépek nehézkesen araszoló formái sejlettek fel, takarásukban apró, hangyamód iparkodó alakok. Egyenesen felénk tartottak.

A sikló ragadozóként csapott le a felhők közül. Beugrottam a fedélzeti nyíláson. Az apró jármű megállás nélkül repült tovább. Visszanéztem, de az ajtó sértődött csattanással bezárult mögöttem, én pedig már azzal voltam elfoglalva, hogy ne törjem össze magam, miközben a szűkös belső térben ide-oda csapódom. A sűrűn záporozó sugarakat és rakétákat kerülgetve öngyilkos tempóban emelkedtünk az egykedvűen várakozó *Téli Vihar* felé.

Ősi hibák visszfénye

A bárkák némán himbálóztak a szurokfekete vízen, kontúrjukat elmosta a fedélzeten amorf buckákba halmozódó hó. A rakparton minden vízszintes felületet vattaszerű fehérség lepett be; ösvényeket, mólókat, cölöpöket, pallókat. A csatorna két oldalán magasodó épületek ablakai, erkélyei és ereszcatornái krétafehér vonalként rajzolódtak az éjszakába.

A régi kikötő egyébként sem számított forgalmas helynek, ám aznap éjjel a szokásosnál is súlyosabb csönd telepedett a partra. Kabe tisztán hallotta saját lépteit, ahogy lába az érintetlen fehérségbe süppedt; minden lépésére tompa csikorgás felelt. Megállt és beleszagolt a levegőbe. Semmi. A város még sosem volt ilyen néma. A hótakaró betemeti a hangokat, mélézött magában; még azt a kevéske alapzajt is elfedi, ami üzemi állapotban párolog belőle. A platón szél sem rezdült, így aztán – mivel forgalom sem volt – a csatorna épphogy be nem fagyott felszíne tökéletesen nyugodtnak látszott. Egyetlen hullám sem csapódott a partnak, nem is fodrozódott a víz.

Még a part menti lámpasor fénye sem tükröződött a csatorna sötét felszínén; olyan volt, mint a légüres semmi, az abszolút hiány, amelyen a bárkák alátámasztás nélkül

lebegtek. A fények kihunytak az egész városban, sőt, talán a bolygó egész innenső fertályán.

Egyre ritkábban szállingózott a hó. Forgásirányban, a városközpont felett és azon túl, a távoli hegykoszorú vonalában a felhők oszlani kezdtek, a tisztuló égen felragyogott egy-egy csillag. A horizonton vékony, haloványan derengő vonal ívelt; a bolygó nappali oldalának visszfénye. A derengés-diadém hol eltűnt szem elől, hol ismét felbukkant, miközben a felhők lomhán rendezték soraikat. Sehol egy légi vagy vízi jármű. Mintha a madarak is elhatározták volna, hogy a fészükben gubbasztva várják ki a hajnalt.

A hangokkal együtt a zene is eltűnt. Pedig Aquime városában valahol mindig szól a zene; ha valaki nagyon figyel, meghallja. És Kabe nagyon tudott figyelni. De ma éjjel semmit sem hallott, akárhogy hegyezte a fülét.

Némaságba fojtott; ez a megfelelő kifejezés. Az egész hely fuldoklott a hangok hiányától. („Ma éjjel ősi hibák visszfényére ropjuk a táncot”, ahogy a híres-neves Ziller fogalmazta egy interjúban aznap reggel, talán kissé eltúlzott iróniával a hangjában.) Ezen a jelentőségteljes, komor éjszakán a némaság pestise megfertőzte a várost, a Xarawe Platót – sőt, az egész Masaq' Orbitalt.

A halotti némaságot a hó csak tovább mélyítette. Kabe azon tűnődött, mi kölcsönözhet efféle különös, misztikus dimenziót a csöndnek. Már ezelőtt is tapasztalt ilyesmit, de sosem érdekelte annyira, hogy megpróbálja megfejteni a titkot. Talán a hideg teszi...

Visszafordult, és végignézett a gyalogúton. Három sor

lábnyom vezetett rajta. Azon tűnődött, vajon egy ember – vagy bármilyen kétlábú – mit gondolna erről a nyomról. Valószínűleg észre sem venné. Ha mégis, egyszerűen megkérdezné, és tálcán kapná a választ. A Központi Elme készségesen felelné: ez itt szeretve tisztelt homomda barátunk és nagyra becsült vendégünk, Kabe Ischloear nagykövet úr lába nyoma.

Hiába, már a rejtélyek sem a régiek...

Kabe óvatosan körbekémlelt, aztán terjedelmét és súlyát meghazudtoló könnyedséggel tett néhány fürge, csoszogós-ugrós lépést. Újra körbepillantott, és megkönnyebbülve állapította meg, hogy senki sem figyeli. Ráérősen tanulmányozta a mintázatot, amit iménti táncával hagyott a hóban. Így mindjárt jobb... De miről is morfondírozott? Persze; a hóról és az univerzális hiányról.

Nos igen, a hó olyasmit produkál, amit hangredukciónak is nevezhetnénk. Az ember hozzá szokott ahhoz, hogy az időjárást zajok kísérik; a szél – vérmérsékletétől függően – sóhajt vagy süvölt, az eső dobol, csepereg vagy – ha köd van, és a csapadék szinte súlytalan – nyúlósan szemerkél, hébe-hóba csöppen egyet. A hóhullást ezúttal azonban nem kísérte szél; mintha a természet megtagadta volna önmagát. Olyan volt, mintha az ember némafilmet nézne. Vagy mintha megsüketült volna. Igen; ez az...

Kabe elégedetten baktatott tovább az úton. Egy közeli tetőn megcsúszott a vastag hótakaró, és a miniatúr lavina tompa, jól kivehető puffanással hullott a földre. Kabe megállt, és a szabályos hegygerincbe rendeződött fehérséget szemlélte. Az utolsó csillogó pelyhek még ott

táncoltak fölötte.

Jóízűen felkacagott. Persze csak halkán, nehogy felkavarja a csöndet.

Négy hajóval arrébb, a csatorna külső ívén álmos fények pislákolnak egy hatalmas bárkán. Mintha zene szűrődött volna a fedélzetről. Puha, semmitmondó zene, de akkor is zene. Kitöltő, vagy inkább felvezető muzsika. Tehát a koncert még nem kezdődött el.

Na igen, a koncert.

Kabe azon tűnődött, minek köszönheti a meghívást. E. H. Tersono, a Kontakt oszlopos tagja („aki” – nem melleleg – drón), üzenetben kérte, hogy jelenjen meg az eseményen. Az üzenetet délután kapta kézhez, méghozzá szó szerint; a tintával megírt kártyát egy apró drón kézbesítette, amely leginkább repülő tálcára hasonlított. Az egészben az a különös, hogy Kabe rendszeres vendége volt a Tersono szervezte Nyolcadik Napnak. Hogy a drón ezúttal külön meghívta, az egészen biztosan jelent valamit. Vajon azt akarják finoman a tudtára adni, hogy eddig arcátlanság volt a részéről meghívás nélkül végigülni a koncertsorozatot?

Képtelenség. Az eseményen elvileg bárki részt vehet – vagy mégsem? A kultúrabeliek, különösen a drónok (és legfőképp a múzeumi példányok, mint E. H. Tersono), még mindig tudtak meglepetéssel szolgálni Kabe számára. Nincsenek törvényeik vagy kőbe vésett szabályaik, de ott a számolatlan apró rítus, íratlan szabály, az illem megannyi nüánusza. És a divat. Az aktuális trendek az élet minden területét áthatják errefelé, a legtriviálisabb dolgoktól a legjelentősebbekig.

Az élet triviumai... Mint ez a papíralapú üzenet, fémtálcán szervirozva. Talán nemsokára boldog-boldogtalan kézzel fogható formában fogja küldözgetni a meghívóit, aztán a terjedelmesebb üzeneteket is, ahelyett, hogy a megszokott úton kommunikálna az otthoniakkal, barátokkal, rokonokkal, a termináljával vagy az implantjával. Micsoda abszurd, képtelen gondolat! És mégis, semmi sem jellemzőbb rájuk, mint ez a fajta múltba révedő érzelgősség, amivel minden kósza archaikus ostobaságba beleszeretnek – egy esős évszak erejéig.

Meg kell hagyni, különös népek; a szeszélyeikért élnek és halnak. Ha híresebb fajtársaik kijelentik, hogy ezentúl semmiféle módon nem hosszabbítják meg az életüket, és a haláluk örökre szól, másnap milliók döntenek ugyanígy; aztán új divat terjed el a véleményformálók között, és az emberek betárolják magukat, kicseréltetik a testüket vagy újat növesztenek, esetleg android másolatba vagy más bizarr szerkezetekbe plántálják személyiségüket, és... ki tudja? A lehetőségek korlátlanok. A lényeg, hogy akármit hoz a legújabb örület, az emberek milliószámra hódolnak neki, csak mert a szomszéd is ugyanezt teszi.

Vajon ezt a fajta hozzáállást várja el az ember (vagy bármilyen más életforma) egy érett társadalomtól? Carpe diem, mint össznépi életstílus és társadalomszervező erő? Kabe tisztában volt a válasszal, amit saját fajtája adna a kérdésre: ez örültség, de legalábbis gyerekesség. Tiszteletlenség saját magukkal és az élettel szemben. Kicsit másképp: az égetni való eretnokség tankönyvbe kívánczó fajtája. Ő maga korántsem helyezkedett ilyen

határozott álláspontra a kérdést illetően, ami két dolgot jelenthet: vagy túl sok időt töltött közöttük, vagy ennyi év után sem kopott meg szolid, ám zsigeri empátiája a különös kétlábúak iránt.

Miközben tovább filozofált csöndről, zenéről, trendekről és saját helyéről a világban, megérkezett a Szoliton kikötőhídja elé. A díszesen faragott alkotmány mintha két világ között feszült volna; a hangtalan télből vezetett az aranyozott hajótest finoman duruzsoló extravaganciájába. Az ódon ceremóniahajó mellett a parton tucatnyi láb tapodta le a havat; a nyomok egy közeli kéregalattimegállótól eredtek. Kabe különcknek számított, amiért élvezte a gyaloglást a friss hóban. Igaz, ő sosem lakott ehhez hasonló hegyi kisvárosban; itteni otthona sosem látott telet, így az élmény az újdonság erejével hatott rá.

Odafenn az éjszakai égbolton madárraj suhant hangtalanul. A bárka tat-kötélzete fölött húztak el, nyújtott V alakban. A Felső Sós Tenger felől érkeztek, és a szárazföld belseje felé igyekeztek. A homomda figyelte, ahogy a hatalmas, kísértetfehér madarak eltűnnek a házak mögött. Aztán lesöpörte a havat a kabátjáról, lerázta a kalapját, és a hídra lépett.

– Olyan, mintha vakációra menne az ember.

– Vakációra?

– Pontosán. Vakációra. Ez annak idején éppen az ellenkezőjét jelentette, mint amit most értünk alatta. A szöges ellentétét.

– Hogy érti?

– Mondja csak, ez itt ehető?

- Micsoda?
- Hát ez!
- Fogalmam sincs. Harapjon bele, és meglátja.
- De az előbb mintha megmozdult volna.
- Megmozdult? Úgy érti, a saját erejéből?
- Azt hiszem.
- Na látja, éppen erről van szó! Ha az ember vérbeli ragadozók leszármazottja, mint a mi kedves barátunk, Ziller, erre a kérdésre az első, ösztönös válasz az igen. Ezzel szemben...
- Szóval mi ez az egész vakációügylet?
- Ziller éppen azt próbálta...
- Amit az imént ön is említett: pontosan az ellenkezőjét értjük alatta. Valamikor régen a vakáció azt az időszakot jelentette, amikor az ember elutazott otthonról.
- Igazán?
- Igen. Határozottan emlékszem, hogy így hallottam. Valami őskori dolog lehet. Tudja, az ínséges időkből.
- Szóval az emberek végezték az összes munkát. Nekik, vagyis a társadalomnak kellett előteremteni a megélhetéshez szükséges javakat, így aztán nem engedhették meg maguknak, hogy lógassák a lábukat. Napi tíz-tizenkét órát robotoltak, aztán egy-két hétre szabadságozhatták magukat, amikor végre elég kölcsönösen megfeleltethető csereértéket kuporgattak össze...
- Pénzt. Ez a pontos szakkifejezés.
- ...no igen. Egyszóval kivették a szabadságukat, és elutaztak.

- Elnézést kérek. Ön ehető?
- Mondja csak, maga tényleg az ételhez beszél?
- Nem tudom. Nem tudom, ez itt étel-e, vagy sem.
- A rendkívül primitív civilizációkban még ennyi sem jutott; az emberek évente mindössze egy-két nap szabadságot kaptak.
- És még azt hittem, a primitív társadalmakban alapvetően...
- Primitív ipari társadalmak, az úr is így értette. Na mindegy, rá se hederítsen. Hé, abba hagyná végre annak az ízének a bökdösését? Még a végén kidurran!
- De meg lehet enni?
- Bármit meg lehet enni, amit bele tud gyömöszölni a szájába, és le tud nyelni.
- De... ugye érti, mire gondolok?
- Kérdezze meg, maga idióta!
- Éppen most tettem meg.
- Nem, azt az izét! Te jó ég, miféle mirigykockált kutyult össze? Sikerült teljesen kiütnie magát? Hol a virtuális csomója a virtuális zsebkendőjén, vagy a mídere, terminálja, akármije?
- Csak nem akartam se szó, se beszéd...
- Ó, már értem. Mind egyszerre mentek szabadságra, ugye?
- Hogy tehatték volna? Megállt volna a termelés, ha egyszerre szálltak volna ki a mókuserékből.
- Igaz. Hát persze.
- Minden évben akadt néhány előre meghatározott nap, amikor csökkentett létszámú brigád működtette az

infrastruktúrát. Egyébként pedig beosztották, ki mikor megy szabadságra; a rendszer persze helyről helyre, korszakról korszakra változott.

– Logikus.

– Ezzel ellentétben manapság azt nevezzük szabadságnak vagy vakációnak, amikor az ember otthon marad. Máskülönben nem létezne olyan időpont, amikor mindannyian összejövünk. Az embernek halvány fogalma sem volna, kik a szomszédai.

– Most hogy mondja, én sem ismerem a szomszédaimat.

– Maga izgága ember. Nem bír megülni a fenekén.

– Képzeld csak el, egyetlen véget nem érő vakáció!

– A szó legszorosabb, legavíttabb értelmében.

– Micsoda hedonista...

– Viszket a talpa. Izé... a járófelülete.

– Viszket a talpa, viszket a tenyere, viszket a mancsa, viszket a szárnya...

– Központ, megehetem ezt itt?

– Viszket a gáztömlője, viszket a gigája, viszket az úszólába, viszket a csáprágója...

– Oké, szerintem már értjük.

– Központ? Halló! Van ott valaki?

– ...viszket a manipulátora, viszketnek és bi-bi-bizseregnek a metszőfogai, viszket a nyálkás védőburka...

– Befogná végre?

– Központ? Vétel! Központ... A francba, nem működik a terminálom. Vagy nem válaszol a Központ.

– Talán vakációra ment.

– ...viszket az úszóhólyagja, viszketnek a rektális

izomredői, viszket a... mmmf! Francba, valami beleragadt a fogamba.

– Eegen. A lába.

– Nem innen indultunk véletlenül?

– Ja? De tényleg.

– Központ? Központ? Nahát, ez még sosem fordult elő velem...

– Ar Ischloeear?

– Hmm?

Valaki a nevéen szólította. Kabe azon kapta magát, hogy különös, transzserű állapotba süppedt, amit rendszerint az efféle összejövetelek váltottak ki belőle, ahol a beszélgetés – vagy inkább a párhuzamosan folyó beszélgetések – szédítő, idegenül emberi módon zsongtak és csapongtak, végül menthetetlenül átcsaptak a feje fölött. Ebben a végső stádiumban már képtelen volt követni, ki mit mond, kinek és miért.

Később vissza tudta ugyan idézni a legtöbb elhangzott megjegyzést és mondattöredéket, de komoly munkát kellett befektetnie, ha meg akarta fejteni a szavak mögött rejlő értelmet. Az adott pillanatban egyszerűen kívülállónak érezte magát – egészen amíg a varázslat meg nem tört, ahogy most is. Arra tért magához, hogy valaki a nevéen szólította.

A Szoliton névre keresztelt ceremoniális bárka felső fedélzeti báltermében ácsorgott több száz vendég társaságában; túlnyomó többségében emberek voltak, igaz, nem mind emberi formában. Ziller hangversenye – a zeneszerző ezúttal egy antik kelgir mozaikódon játszott –

alig fél órája fejeződött be. Az este hangulatához illően visszafogott, fajsúlyos darab volt, ám a virtuóz futamokat így is elragadtatott tapsvihar fogadta. A vendégsereg most pihente ki az intellektuális fáradsalmakat: evett és ivott. És ezer szájjal karattyolt.

Kabe egy nőből és férfiakból álló kisebb csoporthoz csapódott az egyik büféasztal mellett. A levegő langymeleg volt, kellemesen illatosított, és majd' túlcordult a lágy, egybefolyó melódiáktól. Faszerkezetes üvegkupola ívelt a fejük fölött, teleaggatva a térvilágítás azonosíthatatlanul ódon formáival. A fényt valószínűleg egyik vendég sem foghatta a maga teljes spektrumában, viszont minden és mindenki szolidan barátságosnak hatott tőle.

A hang az orrkarikájából szólt. Amikor Kabe letelepedett a Kultúrában, ösztönös idegenkedéssel fogadta az ötletet, hogy kommunikációs berendezést ültessenek a koponyájába (pláne bárhová máshová). A családjában generációról generációra öröklődő orrkarika volt az egyetlen tárgy, amitől sosem vált meg, így végül – kompromisszumos megoldásként – készítettek a számára egy tökéletes másolatot, amely egyben kommunikációs terminálként is szolgált.

– Elnézést a zavarásért, nagykövet úr. Itt a Központ. Ön van a legközelebb; tudatná kérem Olsule úrral, hogy egy közönséges brosshoz beszél, nem pedig a termináljához? Tudatná kérem? Hmm.

– Természetesen.

Kabe a fehér öltönyös fiatalemberhez fordult, aki apró ékszert tartott a tenyerén, és aggodalmas arccal

vizsgálhatta.

– Khm... Olsule úr?

– Igen? – pillantott fel a férfi, aztán rémülten hátralépett, és meglepetten pislogott a homomdára. Kabénak az a határozott gyanúja támadt, hogy absztrakt szobornak vagy monumentális beépített bútornak nézték. Ez meglehetősen gyakorisággal fordult elő vele. Nos igen, a méret és a mozdulatlanság átka; ez a veszélye annak, ha valaki higanyfekete, három méter magas, gúla formájú háromlábú egy olyan társadalomban, ahol mindenki vékony, világos bőrű, egy-hetvenes és két pálcikalábon jár.

A fiatalember a brossra pislogott.

– Meg mertem volna esküdni rá, hogy ez itt...

– Sajnálom, nagykövet úr – duruzsolt az orrkarika. – És köszönet a segítségért.

– Ö, igazán nincs mit.

Csillogó, üres tálca lebegett a fiatalember elé, illemtudóan megbillent, és azt csilingelte:

– Üdvözlöm, Olsule úr, itt a Központ beszél. Amit a kezében tart, az egy hetvenkarátos szurokszénkristály kerevitfoglatban, expresszív platina- és szummitiumberakással. Xossin Nabbard művész nő műhelyéből való a Sintrier-ről, és a Quarafyd-iskola hatását mutatja. Mesterien kidolgozott, érett műalkotás, ám sajnos terminálként nem funkcionál.

– A fenébe! De hát hol a terminálom?

– Ön ma valamennyi terminálkészülékét otthon hagyta.

– És miért nem figyelmeztetett senki?

– Mert ön kifejezett utasítást adott rá.

- Mikor?
- Százhetvenkétegész...
- Mindegy, hagyjuk. Nos, felejtük el, vagyis izé... ezennel visszavonom az utasítást. Legközelebb, amikor elindulok otthonról terminál meg minden nélkül... csapjanak nagy lármát azok az izék. Vagy ilyesmi.
- Úgy lesz.

Olsule megdörzsölte a füle tövét.

- Talán be kellene szereznem egy mídert. Egy olyan implant-micsodát.
- Tagadhatatlan, hogy a feje elhagyása jelentős nehézségekbe ütközne. Azonban addig ön mellé adom a bárka egyik mobil egységét, hogy mindenhová elkísérje az este további részében. Már amennyiben óhajtja.
- Remek, persze. – A fiatalember szórakozottan feltűzte a brosst, aztán a dúsan megrakott büféasztal felé fordult. – Tényleg: meg lehet enni ezt a... Ó! Eltűnt.
- Viszkető húgyhólyag – csikorogta a tálca alig hallhatóan, és ellebegett.
- Hogy?

– Á, Kabe, drága barátom, hát itt vagy! Annyira örülök, hogy elfogadtad a meghívásomat.

Kabe a hang felé fordult. E. H. Tersono lebegett felé. A drón emberfej feletti magasságban közlekedett, valamivel a homomda szemmagassága alatt. Hosszában alig egy méter, mélységében viszont csak két-három arasz lehetett; lekerekített téglatest formájú burkolata hártavékony, rózsaszín csontporcelánból készült, amelyet finoman derengő azúrkék lumenkő háló ölelt körbe. A porcelán

áttetsző felülete mögött éppen csak sejlettek a drón belső alkatrészei; fémszervek a vékony kerámiabőr alatt. Auramezejét karcsú fénypázmává koncentrált a keskeny fenéklemeze alá. A sugár bíborvörös pírban égett, ami Kabe emlékei szerint olyasmit jelentett, hogy rendkívüli módon lefoglalják bokros teendői. Vajon az foglalja le ennyire, hogy őhózzá beszél?

– Tersono – biccentett a drónnak. – Igen. Nos, meghívtál, ez vitán felül áll.

– Úgy van. Igazság szerint csak később jutott eszembe, hogy a kérésemet esetleg felszólításnak értelmezed, vagy egyenesen zsarnoki parancsnak. Persze ahogy a dolgok állnak...

– Hohó. Úgy érted, nem parancs volt?

– Csupán baráti kérés. Szeretném, ha megtennél nekem egy apró szívességet.

– Szívességet?

Erre Kabe praxisában még nem volt példa.

– Igen. De ezt inkább négyszemközt beszélnék meg, ha nincs ellenedre.

Négyszemközt, ismételte magában Kabe hitetlenkedve. Ezt a szót nem hallani gyakran a Kultúrában. A legtöbbször talán szexuális értelemben használják. Úgy is csak ritkán.

– Természetesen – biccentett. – Menj csak, követlek.

– Köszönöm – örvendezett a drón, és megemelkedett, hogy átlásson a bálteremben hullámozó tömeg fölött. Erre arra fordult, mintha keresne valamit. Vagy valakit. – Igazából – magyarázta – még valakire szükségünk lesz...

Á, ott is van. Kérlek, Ar Ischloear, gyere velem!

Népes csoportosulás felé indultak, amelynek fókuszában Mahrai Ziller állt. A kelgir testhossza vetekedett Kabe magasságával, csakhogy őt tetőtől talpig szőr borította. Bundája színe az arcán törtféherbe hajlott, a hátán barnán sötétlett, a kettő között pedig valamennyi elképzelt árnyalatot végigjátszott. Testfelépítése ragadozóra vallott; nagy, kifejező szeme széles, erős állkapocs fölött villogott. Hosszú, izmos hátsó lábai közé húzta csíkos farkát, amely körül vékony ezüstlánc csillogott. Távoli őseinek mellső pár lába helyén Zillernek egyetlen vaskos középvégtagja nőtt, amelyet szinte teljesen eltakart az egyszerű, sötét zeke. A keze egyébként olyan volt, akár egy emberé, csakhogy sűrű, aranysárga bunda borította, és széles, hatujjas, meglehetősen mancszerű kézfejben végződött.

Alighogy Tersono kíséretében csatlakozott a társasághoz, Kabét magába szippantotta egy újabb zsongító blablaörvény.

– ...naná, hogy nem érti! Magának fogalma sincs a kontextusról.

– Nagyon téved. A helyzet világos, mint a nap.

– Persze. A maga szépen felépített rendszere egyetlen szimpla peremfeltételen alapul, egy szituáción, egy adott környezetben. Ez hatalmas különbség! Maradjunk annyiban, hogy csak egyetlen dologban lehet biztos: hogy létezik. Ezt még én sem vitathatom el magától.

– Kösz.

– Szóra sem érdemes. Különbözik most önmagával társalogni.

– Azt akarja mondani, hogy az élet érzéki csalódás?

- Ez attól függ, hogyan definiáljuk az életet. De első körben: igen.
- Igazán izgalmas téma, drága Ziller – vágott közbe E. H. Tersono. – Éppen azon tűnődöm...
- És mindezt csak azért, mert maga szerint nem szenvedünk.
- Maguk élből képtelenek a szenvedésre.
- Micsoda remek meglátás! Most pedig, Ziller, ha volnál olyan jó...
- De hát ez rettenetesen elcsépett érv...
- Pontosan a szenvedés képessége az, ami...
- Hé, én szenvedek! Lemil Kimp összetörte a szívemet!
- Fogd be, Tuly!
- ...mert tudja, éppen hogy ez tesz érző lénnyé, nem pedig a valódi szenvedés.
- De az a hárpia tényleg összetörte!
- Szóval azt állítja, Sippens kisasszony, hogy elcsépett érvekkel vagdalkozom?
- Azt.
- Elcsépett, egyenlő rossz?
- Elcsépett, egyenlő hiteltelen.
- Hiteltelen? Mégis kinek a szemében?
- Nem kinek. Minek!
- És ez a mi pedig...?
- A nagy számok törvénye.
- Szóval a nagy számok törvénye. Pompás. Nos, Ziller, kedves barátom...
- Ezt nem gondolhatja komolyan!
- Úgy látom, Zil, a hölgy kétségbe vonja az állításod

komolyságát.

– A szenvedés nem nemesít, hanem éppen hogy lealacsonyít.

– És ezt a nagy ívű következtetést kizárólag a nagy számok törvénye alapján vonta le?

– Nem. Az ilyesmihez némi felelősségtudat és morális intelligencia is szükségeltetik.

– A morális intelligencia a társasági élet alapköve, ebben bizonytalansággal mindannyian egyetértünk. Most pedig, drága Ziller barátom...

– És a maga morális intelligenciája azt sugallja, hogy a szenvedés valamennyi formája rossz?

– Nem feltétlenül. A morális intelligenciám azt sugallja, hogy a szenvedés rossz, amíg be nem bizonyosodik az ellenkezője.

– Aha! Szóval elismeri, hogy a szenvedés akár hasznos is lehet.

– Kivételes esetekben.

– Értem.

– Hát ez... frenetikus! – Tessék?

– Tudod, hogy mondják ezt a legkülönbözőbb nyelveken?

– Micsodát? Mit hogy mondanak?

– A, Tersono! – Mahrai Ziller, a száműzetésbe vonult zeneszerző, önkéntes számkivetett és politikai menekült végre észrevette a drónt. A gép időközben a kelgir vállmagasságáig ereszkedett, és egyre közelebb nyomakodott, hogy magára vonja a zeneszerző figyelmét. Az auramezeje a kulturált keretek között iteráló bosszúság kékesszürkéjében sötétlett, percről percre zordabb

áryalatot öltve.

Ziller megnyújtotta izmos végtagjait, és puhán kihajtogatta magát összegömbölyödött testhelyzetéből. Hátsó lábaira állt, az italát haskarja finom bundával borított felületére támasztotta, mint valami asztalkára, hogy megigazíthassa a zekéjét, és megdörzsölje bozontos szemöldökét.

– Igazán kiségetnél! – fordult a drónhoz. – Én itt komoly dolgokról beszélek, a honfitársad pedig zsonglőrködik a szavakkal.

– Ebben az esetben javaslom, egyeztetek ki döntetlenben, és egy másik alkalommal folytassátok a partit. Talán akkor kompromisszumkész kedvében találod a hölgyet. Addig kihasználom az alkalmat, és bemutatom Ar Kabe Ischloeart.

– Ó, a nagykövet úrral régi ismerősök vagyunk.

– Igazán megtisztelő – dörögte a homomda zavartan. – De a nagyköveti cím nem illet meg. Inkább afféle kulturális tudósító vagyok. Szimpla önjelölt firkász.

– No igen, errefelé csak úgy ontják ránk a zengzetes címeiket, nem igaz? Biztosan megtiszteltetésnek szánják.

– Semmi kétség. Jó szándékból teszik.

– Fogalmuk sincs, mit miért tesznek – mormogta Ziller. A nő, akivel eddig beszélgetett, megemelte a poharát, és mosolyogva biccentett.

– Ha befejeztétek házigazdaitok pocskondiázását... – kezdte Tersono.

– Elérkezett a privát kupaktanács ideje? – vont a fel a szemöldökét Ziller.

– Úgy van. Tégy egy külön drón kedvére, kérlek.

– Teszek.

Kabe rezzenéstelen arccal hallgatott.

– Erre parancsoljatok!

A drón az ételtől roskadozó asztalok között lavírozott a tat felé. Ziller puha, ruganyos léptekkel követte a tükörfényesre polírozott hajópadlón, higanyszerű, könnyed eleganciával ügetve vaskos középvégtagján és két lábán. Teli boros kelyhét könnyedén bal kezében egyensúlyozta, jobbával futólag intett a vendégeknek, akik elhaladtukban biccentettek vagy köszöntek neki.

Kabe rettenetesen nehézkesnek és ormótlannak érezte magát mellette. Kihúzta magát, hátha úgy kevésbé tűnik kockaszerűen zömöknek, de kis híján lefejtelt egy plafonról alácsüggő, ódon és rendkívül komplikált felépítésű világítótestet.

Apró kabinban ültek, amely konzolként dudorodott ki a bárka tatjából, magasan a csatorna tintasötét vize fölött. Ziller egy alacsony zsámolyon gömbölyödött össze, Kabe a padlóra telepedett, és méretes párnát igazgatott maga alá, Tersono pedig törékeny kinézetű, múzeumba való hálófaszéken egyensúlyozott. Kabe jóformán azóta ismerte a drónt, amióta egy teljes évtizeddel ezelőtt a Masaq' Orbitalra érkezett, és már a kezdet kezdetén feltűnt neki, mennyire szereti Tersono antik tárgyakkal körülvenni magát – ezt a bárka is ékesen bizonyítja, minden mozgó és fix alkatrészével együtt.

A drón fizikai felépítése is a régiségek iránti olthatatlan szenvedélyéről tanúskodott. Ökölszabályként elmondható,

hogy minél nagyobb méretű egy kultúrabeli drón, annál öregebb. A nyolc-kilencezer évvel ezelőtti datálható első példányok akkorák voltak, mint egy jól megtermett ember. Az utánuk következő modellek mérete fokozatosan csökkent, a legújabb generációs drónok pedig olyan aprók, hogy egy zsebben is elférnének. Tersono méteres testét elnézve a felületes szemlélő arra a következtetésre jutna, hogy évezredekkel ezelőtt került le a gyártósorról, pedig alig néhány évszázada készítették. A burkolata azért lett ekkora, hogy belső komponensei lazább elrendezésével kihangsúlyozhassa egyedi kerámiaburkolata finom áttetszőségét.

Ziller felhörpintette az utolsó korty italt, és pipát húzott elő zekéje zsebéből. Elgondolkodva szopogatta a pipaszárat, és figyelte az előgomolygó füstöt, miközben a drón udvarias semmiségekről fecsegett a homomdával. Éppen azzal kísérletezett, hogy szabályos füstkarikákat fújjon, amikor Tersono felemelte a hangját, és azt mondta: – ...amivel voltaképpen el is érkeztünk az okhoz, amiért idekérettelek benneteket.

– Vagyis? – nézett fel Ziller.

– Vendéget várunk, Ziller mester.

A kelgir a drónra pislogott, aztán tekintetét kíváncsian körbehordozta a kabinban.

– Úgy érted, most? Ki volna az?

– Nem, nem most; a vendégünk úgy harminc-negyven nap múlva érkezik. Sajnos a személyét illetően még nincsenek pontos információink. Egy dolog azonban biztos: a tieid közül való, Ziller. Valaki a Kelgről.

Ziller képén különös, nyugtalanító kifejezés terült szét. Finom szőrzettel borított ovális arcában megvillant hatalmas, félkör alakú fekete szeme, csupasz szürkés rózsaszín orra alatt megvonaglott az ajka, és elővillantak agresszív ívben görbülő tépőfogai. Kabe sosem látta még ilyenek – igaz, alig egy éve találkozott először a kelgirrel, és csak felületesen ismerte.

– Idejön? – kérdezte Ziller érdes, reszelős torokhangon.

– Igen. Erre az orbitalra érkezik, valószínűleg erre a platóra.

– Melyik kasztból? – kérdezte Ziller, szinte köpve a szavakat.

– Egy... Múló? Talán egy Vagyok – felelte Tersono békítően.

Hát persze, a kelgir kasztrendszer; egyike az okoknak, amiért Ziller itt él, és nem odahaza. A zeneszerző dühösen megszívta a pipáját, és áthatolhatatlan füstfelhőbe burkolózott.

– Egy Vagyok... – dűnnyögte fitymálóan. – Fogalmatok sincs, mekkora megtiszteltetésben lesz részetek. Ha elfogadtok egy jó tanácsot, frissítsétek fel az etikettismereteiteket a nagy alkalomra. Legjobb, ha már most elkezdtek szorgalmasan gyakorolni.

– A vendégünk valószínűleg azért jön, hogy veled találkozzon – folytatta a drón, mintha meg sem hallotta volna Ziller közbevetését. Könnyedén, a legkisebb zaj nélkül megfordult a hálófa-székekben, és manipulátormezejével a függönyhúzó zsinegért nyúlt. A nehéz óarany szövet az ablak elé hullott, elfedve a fekete vízre és a hóborította rakpartra nyíló kilátást.

Ziller kiütögette a pipáját, és gúnyos grimaszba gyúrte a vonásait.

– Valóban? – kérdezte. – Ó, istenkém, milyen kár! Tudod, éppen azon tűnődtem, hogy hosszabb úrutazásra szánom rá magam. A mélyűr létező legtávolabbi bugyrába. Legalább egy évig távol leszek. Talán tovább. Ha jobban belegondolok, vissza se jövök. Adjátok át üdvözetemet annak a diplomata paprikajancsinak vagy arisztokrata pojácának, akit ideküldtek. Szerintem nem szívják nagyon mellre a dolgot.

A drón lehalkította a hangját.

– Vagy mégis.

– Naná! Csak ironizáltam. De az utazásdolgot – tette hozzá – rém komolyan gondoltam.

– Ziller – duruzsolta a drón békítően, és előredőlt a székből. – Értsd meg, látni akarnak! Még ha el is utaznál, ugyan ki akadályozhatná meg őket, hogy kövessenek, és kieszközöljék a találkozót valahol útközben?

– Mert ti nem, ha jól értem.

– Hogyan is tehetnének?

Ziller egy pillanatig némán szopogatta a pipáját.

– Azt akarják, hogy visszamenjek. Eltaláltam?

A drón bronzsín aurája némi tanácsstalanságról árulkodott.

– Nem tudjuk.

– Nocsak. És ezt higgyem is el?

– Ziller mester, veled mindig nyílt kártyákkal játszottunk!

– Ha te mondod. Hanem, tudsz más okot erre a kétes kimenetelű expedícióra?

– Több tucatot, drága barátom, de egyik sem igazán

valószínű. Amint már említettem, a valódi indítékot nem ismerjük. Ha azonban találgatnom kellene, egyetértenek veled; a küszöbön álló látogatás fő célja minden bizonnyal az, hogy hazahívjanak téged.

Ziller hosszú percekig rágta a pipaszárat. Kabe komolyan aggódni kezdett, hogy eltöri.

– Nem kényszeríthettek, hogy visszamenjek arra a sintértelepre!

– Drága Ziller, ilyesmi eszünkbe sem jutott! – sietett megnyugtani a drón. – Hogy a néped küldötte megkérd-e vagy sem, legyen az ő dolga. A döntés egyedül a tiéd. Megbecsült és szeretett vendégként tartunk számon. A Kultúra teljes jogú polgára vagy, és csak azért nincs erről hivatalos papírod, mert ilyen okirat vagy tanúsítvány nem létezik. Hatalmas rajongói táborod, amelybe jómagam is beletartozom, rég megszavazta volna közfelkiáltással, ha ezen múlik.

Ziller higgadtan bólintott. Kabe azon tűnődött, vajon ez természetes gesztusnak számít-e egy kelgirnél, vagy valami tanult, egyik kultúrából a másikba átemelt dolog.

– Igazán hízelgő – mondta végül a zeneszerző. Ki tudja, talán komolyan is gondolta. – De akárhogy csűrjük-csavarjuk, kelgir vagyok. És mint ilyen, idegen.

– Természetes, hogy így érzel. Már az is dicsőség a számunkra, hogy megtisztelsz minket a jelenléteddel. Hogy az otthonodnak tekintsd a Kultúrát, az talán...

– Költői túlzás volna – fejezte be Ziller csípősen. A drón auramezeje zavart krémszínűvé fakult, csupán néhány elmosódott vöröses folt jelezte, hogy a lelki egyensúlya

aligha szenvedett maradandó károsodást.

Kabe megköszöri a torkát. A drón a homomda felé fordult.

– Bocsáss meg, Tersono – kezdte Kabe bizonytalanul –, de egyrészt nem értem, miért vagyok itt, másrészt nem látom tisztán, hogy ebben az ügyben te képviseled-e a Kontakt véleményét. Már ha nem tartod tolakodónak a kíváncsiságomat.

– Semmi baj, kérdezz nyugodtan! Igen, a Kontakt Szekció nevében beszélek. És a Masag' Központi Elméjének teljes körű felhatalmazásával.

– Vannak barátaim – csattant fel Ziller, és ellenségesen meredt a drónra.

– Barátaid? – ismételte Tersono, auramezeje pirospszgás narancsszínben izzott. – Amint már mondtam, ez csupán...

– Úgy értem, vannak barátaim a ti Elméitek között is, Tersono. És a hajóitok között – tette hozzá a zeneszerző. A gép, némileg melodramatikusan, hátradőlt a székből. Ziller hűvösen folytatta: – Valamelyiküket biztosan meg tudom győzni, hogy a fedélzetére vegyen, és elvigyen innen a búbánatos... akárhová. A drágalátos vendégeitek bottal ütheti majd a nyomomat.

A drón auramezeje bíborba pirult, a kínosan feszengés jeleként.

– Ebben természetesen senki sem akadályoz meg, Ziller. Valakik sértésnek fogják venni.

– Bekaphatják.

Kabe kettőt pislogott.

– Nos, valóban. De megjegyzem tisztelettel, mi leszünk azok a valakik. Rettenetes sértésnek fogjuk venni. Olyan rettenetesnek, hogy a fennálló körülmények között, amelyet a múltbeli körülmények sajnálatos...

Ziller elfordult.

– Kímélj meg a maszlagtól!

A háború, csapott a felismerés a homomdába. A kollektív büntudat. A Kontakt kényes diplomáciai problémaként fogja kezelni az ügyet. A még mindig bíborködbe burkolózó drón elnémult. Most Kabén volt a sor, hogy zavartan fészkelődjön a párnáin.

– Akárhogy is – mondta Tersono végül –, adott esetben a legönfejűbb, vagy ha úgy tetszik, a legjellemesebb hajók sem lennének abban a helyzetben, hogy eleget tehessenek a kérésednek. Igazán sajnálom, de nem sok esélyt jósolok az elterelő hadműveletednek.

Ziller vadul rágta rég kialudt pipája szárát.

– A jó öreg Kontakt mindent előre elrendezett, nem igaz?

Tersono hajszálnyival odébb helyezte a súlypontját.

– Fogalmazzunk úgy, hogy kitapasztaltuk a széljárást.

– Fogalmazzunk. Persze csak ha nem hazudtak a képetekbe.

– Ó – biccent meg a drón –, biztosíthatlak, sosem tennének ilyet. Lehet, hogy alakoskodnak, igen. Köntörfalaznak. Kertelnek. Logikai csapdákat állítanak. Mellébeszélnek, elterelik a figyelmet, ködösítenek. Sőt. Készakarva elferdítik, mi több, félreértelmezik a tényeket, és teszik mindezt kifejezett élvezettel. Emellett képesek egyértelmű és világos képet vázolni szándékaikról és indítékaikról, míg

valójában éppen az ellenkezőjét tervezik a mondottaknak. Így van. De hazudni, azt nem szoktak. A gondolat is képtelenség.

Ziller egy homozigótát is szíven tudna szűrni a pillantásával, állapította meg Kabe. Megkönnyebbüléssel töltötte el, hogy a hatalmas, sötét szemek ezúttal nem órá szegeződtek. A drón viszont nem zavartatta magát.

– Értem – bólogatott vészjósló lassúsággal a kelgir. – Akkor egyszerűen bezárokódom egy időre. Elvonulok a világtól. Meditálok az élet értelmén, vagy tudom is én. Gondolom, jogomban áll nem kilépni a lakásom küszöbén.

– Ez is megoldás. Nem túl méltóságteljes, de kétségkívül jogodban áll.

– Még szép. Ha nem hagyok más lehetőséget... Nem várhatjátok el, hogy lelkesen tapsikoljak. Azt pláne nem, hogy beadjam a derekam. – Azzal nézegetni kezdte a szipkát.

– Számítottunk erre. Ezért is kértem Kabét, hogy csatlakozzon hozzánk. – A drón a homomda felé fordult. – Rendkívül hálásak volnánk, ha segítenél szórakoztatni a vendégünket, bárki lesz is. Ketten lennénk a házigazdák: te meg én. Szükség esetén a Központi Elme segítségére is számíthatunk. Még nem tudjuk, napi szinten mennyi időt vesz majd igénybe a feladat, ahogyan azt sem, meddig tart a látogatás. Ha hosszúra nyúlik, természetesen meghozzuk a szükséges intézkedéseket. – A gép bizalmasan előredőlt a székben. – Megtennéd nekünk ezt a szívességet? Tisztában vagyok vele, hogy sokat kérünk, és egyelőre nem is várunk választ. Aludj rá egyet! És ha valamit tudni

szeretnél, kérdezz nyugodtan. Végtelenül leköteleznél bennünket, különös tekintettel Ziller mester vonakodására, ami a történetek fényében ugyebár tökéletesen érthető.

Kabe kihúzta magát.

– Ó, ezen igazán nincs mit gondolkodnom. Örömmre szolgál, ha a segítségetekre lehetek. – Zillerre pislogott. – Természetesen a világért sem szeretném kellemetlen helyzetbe hozni a nagy Mahrai Zillert...

– Nem hozol kellemetlen helyzetbe, barátom, efelől biztosíthatlak – nyugtatta meg Ziller. – Ha lekötöd valamivel az anyaszomorító szemétládát, azzal nekem is szívességet teszel.

A drón fájdalmas sóhajt préselt ki magából. A csontporcelán test kissé megemelkedett, majd puhán visszaereszkedett a székre.

– Akkor ezt megbeszéltük. Kabe, találkozhatnánk holnap? Szeretnénk rövid eligazítást tartani neked a következő néhány napban. Semmi komoly, de mint tudod, a kelgirekkel való viszonyunk igen szerencsétlenül alakult az elmúlt években. Véletlenül sem szeretnénk megsérteni a vendégünket a történelmükben vagy etikettjükben való járatlanságunkkal.

Ziller gúnyosan felhorkant.

– Természetesen – bólintott Kabe. – Ez tökéletesen érthető. – Előzékenyen széttárta mindhárom karját. – Rendelkezzetek az időmmel!

– Fogadd hálás köszönetemet. Most pedig... – Tersono a levegőbe emelkedett. – Attól tartok, olyan sokáig tartottalak fel benneteket, hogy lekéstük a Központi Elme beszédét.

Ha nem sietünk, lemaradunk az este legfőbb és egyben legszomorúbb attrakciójáról.

– Máris itt volna az idő? – kérdezte Kabe, és ő is felemelkedett. Ziller becsattintotta a pipakupakot, és mellényzsebébe csúsztatta a mívesen faragott szerszámot. Hátsó végtagjait nyújtóztatva felállt a zsámolyról, és csatlakozott két társához.

A bálteremben időközben kialudtak a fények. A tető finom zümmögés közepette visszahúzódott, és feltárult az éjszakai égbolt. A selymes fekete háttér előtt bolyhos felhők úsztak, mögötte maréknyi csillag és az orbital túlsó oldalának hunyorgó, fényes íve.

A terem túlsó végében felállított apró színpadon a Központi Elme ember formátumú avatárja állt; vékony, ezüstbőrű alak, leszegett fejjel. Hűvös szellő söpört végig a vendégek között. Az avatár kivételével mindenki az eget nézte. Kabe azon tűnődött, vajon a városban, az egész platón és a hatalmas gyűrű éjszakai oldalán hány helyen játszódik le hasonló jelenet.

Oldalra biccentette masszív fejét, és követte az emberek tekintetét. Tudta, merre kell keresnie; a Masaq' Központi Elme jóvoltából a csapból is ez folyt az elmúlt két hónapban.

Két lélegzetvétel között tompán kongott a csönd.

Innen-onnan elsuttogott félmondatok hangzottak, aztán a személyi terminálok finom csilingelése hullámozott végig a hatalmas, égre nyitott teremben.

Odafenn új csillag gyúlt. Először apró, pislákoló szikra volt. A tűhegynyi pont egyre fényesebbé és fényesebbé vált,

mint amikor valaki felcsavar egy olajlámpást. A környező csillagok elhomályosodtak, erőtlén hunyorgásukat kioltotta a semmiből felfakadó áradat. Alig telt bele néhány perc, a nasszens fény egyenletes, alig remegő szürkés-kék ragyogássá nőtte ki magát, elnyomva a Masaq' túloldali platóinak izzó gyűrűjét.

Körös-körül az emberek lélegzete is elállt. Néhányan hangosan felkiáltottak.

– Ó, istenem – suttogetta egy nő. Valaki felzokogott.

– Ha legalább szép volna – dünnyögte Ziller halkán, hogy csak Kabe és a drón hallják. De azért megbabonázva figyelték, mindannyian.

A megrendült csönd mélyéből egyszer csak felcsendült az ezüstbőrű, sötét ruhás avatár hangja:

– Köszönöm. – Tompa, ám messze hangzó baritonja volt, mint az avatárok többségének. Lelépett a színpadról, és szó nélkül kísétált a teremből. A néptelen rakpart felé vette az útját.

– Nocsak. Az igazit kaptuk – dünnyögte Ziller. – Azt hittem, be kell érnünk holmi vetített képpel.

Tersonóra pillantott. A drón úgy döntött, megenged magának egy diszkrét mohazöld szerénység-rohamot.

A tető a helyére gördült. A fedélzet finoman remegett a lábuk alatt, mintha az őszöreg bárka motorja új életre kelt volna. A fények fokozatosan erősödtek, az újsütetű csillag élesen szikrázott a tetőlemezek szűkülő dekoltázsában. A két szegmens találkozott, és a csillag már csak az üvegen át hunyorgott rájuk. A terem éppen annyira sötétedett el, hogy a vendégek tájékozódni tudjanak.

Kabe körülnézett.

Mint akik kísértetet láttak, gondolta.

Sokan még mindig a csillagot bámulták. Néhányan a külső fedélzet felé botorkáltak. Egy-két pár és kisebb csoport összebújt, csendesen vigasztalták egymást. Kabét elképesztette az összhatás. Sosem gondolta volna, hogy ilyen mélyen érinti őket a dolog. Azt hitte, nevetve elhessegetik az egészet. Még mindig tudnak meglepetést okozni. Ennyi idő elteltével is.

– Eleget láttam – krákolgott Ziller, és kihúzta magát. – Hazamegyek, vár a munka. Nem mintha Tersono híreit különösebben inspirálónak mondhatnám. Az ilyesmitől biztosan nem száll meg az ihlet.

– Ihlet? – kapott a szón a gép. – Bocsásd meg egy kotnyeles öreg drón kíváncsiságát, Ziller mester, de szabad kérdezni, min dolgozol mostanság? Jó ideje nem láttunk tőled új bemutatót, pedig rendkívül elfoglaltnak látszol.

Ziller arcán büszke, már-már apai mosoly terült szét.

– Megrendelést kaptam.

– Ó, valóban? – A drón auramezeje meglepett szivárványszínben játszott. – Kitől?

A kelgir pillantása a színpadra siklott, ahol azelőtt az avatár állt.

– Mindent a maga idején, Tersono – felelte. – Annyit elárulhatok, hogy nagyobb lélegzetű darabon dolgozom. Egyhamar ne számíts bemutatóra.

– Ó, de titokzatos!

Ziller elégedetten nyújtózott; hosszú, vastag bundás lábát maga mögé nyújtotta, és átfeszítette. Aztán futólag Kabéra

pillantott.

– Ahogy mondod. És ha nem vonulok el dolgozni, sosem készül el, a titok pedig titok marad. – Tersono-hoz fordult. – Számíthatok rá, hogy amint megtudsz valamit arról a küldöncnek álcázott spionról, értesítesz?

– Megosztjuk veled, ami a tudomásunkra jut.

– Helyes! Jó éjszakát, Tersono. – A kelgir biccentett Kabénak. – Nagykövet kolléga!

Kabe udvariasan meghajolt. A drón alig észrevehetően megdöccentette kerámiatestét. Ziller ruganyos, ugrásnak is beillő léptekkel tűnt el a ritkuló tömegben.

Kabe elgondolkodva pillantott a szikrázó nóvára.

A nyolcszázhárom éves fény rendületlenül ömlött rájuk odafentről, ősi hibák visszfénye, ízlelgette magában a szavakat. Ziller nevezte így az interjúban, amit aznap reggel adott. „Ma éjjel ősi hibák visszfényére ropjuk a táncot.” Csakhogy itt senki sem ropja.

Az idiri háború utolsó nagy csatájában történt, a legvéresebb, legirracionalisabb, legeszementebb öldöklés közepette. Az idiriket mindent egy lapra tettek fel; legközelebbi barátaikat és szövetségeseiket is sikerült megdöbbszteniük a végső elkeseredés szülte destruktív, bestiális és brutális kísérlettel, amellyel meg akarták fordítani a háború egyre nyilvánvalóbbá váló kimenetelét. A háború ötven éve alatt csupán (ha szabad egyáltalán a „csupán” szót ilyen összefüggésben használni) hat csillagot töröltek le a térképről. A harcok egy jelentéktelen galaktikus nyúlvány legperiferikusabb csücskén értek véget, mindössze száz nap leforgása alatt. Egy hétbe sem telt,

hogy két tökéletesen életképes napot, a Portisiát és a Junce-t miszlikbe robbantsák.

A történelemlékönyvek úgy emlegetik: az ikernóva-ütközet. És ez a legkevésbé sem költői túlzás: a napokat valóban szupernóvává izzították. Mindkét csillag lakott rendszer magja volt. Bolygók haltak ki, teljes bioszférák pusztultak el. Több millió értelmes lény szenvedett (igaz, csak a pillanat törtrészéig), majd pusztult el a kettős katasztrófában.

Az idirik tették, nem a Kultúra. Ők irányították pusztító fegyvereiket a két csillagra; az ő kezükhöz tapad a létező legszonyosabb bűn, a tömeggyilkosság – vagy ahogy a kultúrabeliek mondják: a mega-halál. Ám sokan úgy gondolják, a Kultúra megakadályozhatta volna, ami történt. A idirik tettek néhány vérszegény kísérletet a békekötésre, de a Kultúra ragaszkodott a feltétel nélküli megadáshoz.

A háború tehát folytatódott, a csillagok pedig elpusztultak. Régen történt, nyolcszáz-egynéhány éve. Az élet persze nem állt meg, a valós térben a robbanás fénye az elmúlt századok alatt egyre távolabb araszolt az űrben. A Masaq' rendszerbe csak most ért el; a fény terjedésének relativisztikus mércéje szerint tehát éppen az imént történt, hogy a csillagok felrobbantak. A milliányi áldozat (bizonyos értelemben) abban a pillanatban halt meg, amikor a táguló fényburok átsöpört a mű-bolygón.

A Masaq' Orbital irányításáért felelős Elmének megvolt az oka, hogy megemlékezzen az ikernóva-ütközetről. Idejekorán közzétette, hogy az első és a második robbanás közötti időben maga is gyászolni fog – természetesen

anélkül, hogy egyetlen pillanatra is elhanyagolná a bolygó lakosai iránti kötelességeit. Rebesgették, hogy nagyszabású ünnepi esemény zárja majd a gyásznapokat, ám hogy ez milyen formát fog ölteni, azt sűrű homály övezte.

Kabe Ziller után nézett. Eszébe jutott, ahogy a kelgir pillantása önkéntelenül a színpadra vándorolt, amikor megkérdezték, ki a legújabb mű megrendelője.

Mindent a maga idején. Ziller is így mondta, nem igaz?

A központi Elme elérte, hogy az emberek felnézzenek az égre, és saját szemükkel lássák a semmiből vérző, néma fényt. Elérte, hogy tűnjödjének a múlton, a jelenen – és a dolgok állásán úgy általában. Kabe azt hitte, rá se rántanak majd, folytatják erősen esemény- és élménydúsított életüket. De nem így történt, itt legalábbis.

Teljesült a Központi Elme kívánsága.

– Rendkívül sajnálatos – dűnnyögte Tersono, és sóhajtás hangját préselte ki magából. Kabe elgondolkodott, aztán úgy döntött, a drón őszintén így gondolja.

– Tanulságos, mindannyiunk számára – bólogatott egyetértően. Saját ősei az idiriek ősi szövetségesei voltak, és az ominózus háború kezdetén az oldalukon harcoltak. Bizonyos szempontból éppolyan felelősek voltak a törtétekért, mint a Kultúra.

– Igyekszünk okulni a hibáinkból – mondta Tersono. – De a tökéletességtől még mindig fényévek választanak el.

A Kelgre gondolt, a kelgirekre és a kasztháborúra. Mi másra? Kabe a kísérteties, túlvilági fényben a drónt figyelte, miközben a vendégek lassan elszivárogtak

mellőlük.

– A tétlenség is alternatíva – vont vállat. – Csak hát, mint minden, ez is visszaüthet.

Micsoda dörzsölt diplomata vagyok, gondolta. Szóról szóra azt mondom, amit hallani akarnak.

A drón megbillentette a törzsét, mintha a homomdára nézne, de mélyen hallgatott.

Téli Vihar

A léket kapott hajó önmaga elképesztő torzójává facsarodott, mintha a pusztító erők egyszerre cincáltak volna minden irányba. A plafonon vibráló fény visszaverődött a megüvegesedett padlóról, a tükröződések amorf ábrákkal rajzolták tele a síkba nem fejthető felületeket és a felismerhetetlenségig szétolvadt berendezésroncsokat.

Quilan talpalatnyi helyet keresett, ahol – legalább hozzávetőlegesen – tudhatta, mire lép. Kikapcsolta a védőruhája navigációs egységét, és leereszkedett. A padló nemcsak látszatra, de érzésre is üvegszerű volt, amennyire a bakancson át meg tudta állapítani. A gondosan irányzott, nagy erejű lökésnek köszönhetően a roncs forogni kezdett, az egykori fedélzeten mostanra beállt a negyed

normagravitáció. Quilan sorra lazított a testes hátzísákja csatjait.

A burkolat meglepően ép maradt. Több nagyobb horpadást látott és tucatnyi apró lyukat – utóbbiak többségében kör alakúak voltak, de akadtak tojásdad formájúak is; csupa szimmetrikus, valószínűtlenül sima, eldolgozott szélű folytonossági hiány. Mintha a dizájn részét képezték volna; egyik sem hatolt át a hajótesten. Az egyetlen valódi nyílás a hajó orrában tátongott, százegynéhány lépésre a helytől, ahol Quilan állt, a Möbius-szalaggá pöndörödött padló tengelyében. A méteres lyukat hetekkel ezelőtt hasították a burkolatba, miután megtalálták és befogták a roncsot. Ő maga is ezen keresztül lépett a hajó légüres gyomrába.

A belső borítást gyanús foltok és elszíneződések tarkították, az ideiglenes pontfények mellett a magasban gégecsövek és vezetékek lebegtek. Quilan azon tűnődött, miért vacakoltak a lámpákkal egyáltalán. A hajótest tökéletesen élettelen volt, szabadon átfolyt rajta az űr. Senki sem léphetett be űrruha nélkül, annak pedig alapfelszerelése az érzékelő- és letapogató-rendszer, amely mindenféle külső megvilágítást tökéletesen fölöslegessé tesz. Talán babonások a technikusok. Vagy érzélgősek. Igaz, a fénypázmákkal szabdaltsötétség egy fokkal kevésbé tűnt fenyegetőnek és kísértetiesnek.

Ha valaki csupán mesterségesen kiterjesztett érzékeire hagyatkozna, és kénytelen volna a visszaverődő háttérsugárzás alapján tájékozódni, minden bizonnyal sokkolóan nehéz perceket élne át – különösen ha labilis

idegzetű volna az illető. Lényegében azt találták, amire számítottak: a küldetés sikerrel zárult, mintegy ezer lelket mentettek meg a végső pusztulástól. Quilan reményei azonban végleg szertefoszlottak. Sóhajtva körbenézett. Mostanra eltávolították az összes megfigyelőberendezést, amivel a *Téli Vihar* roncsát vizsgálták.

A bakancsa alatt megremegett a padló. Úgy látszik, időközben a helyére illesztették a lemetélt hajóorrot.

A katakomba bezárult. Vége.

~ Izolációs fázis befejezve. Már ha hihetünk ennek a micsodának ~ közölte egy testetlen hang a fejében. A gép alig érezhetően megmoccan Quilan hátizsákjában.

~ Azt mondja, az úrruha bezavar a műszereinek. Ki kellene kapcsolnod a kommunikátorodat. Kéri, hogy engedd el.

~ Akkor is kapcsolatban maradunk?

~ Mi ketten igen, ő pedig továbbra is közvetlen összeköttetésben lesz velem.

~ Rendben ~ nyugtázta Quilan, és lehámozta magáról a hátizsákot. ~ A fények nem zavarják?

~ Ezek egyszerű lámpák.

~ Hová tegyem a... ~ kezdte, de a kezében súlytalanná vált a táska, és lassan ellebegett tőle.

~ Önjáró ~ tájékozatta a hang a fejében.

~ Látom. Kérd meg, hogy gyorsan csinálja, rendben? Magyarázd el, hogy szorít az idő, mert egy kultúrabeli hadihajó egyenesen felénk tart, és nemsokára...

A hang ironikus színezetet öltött.

~ Szerinted ezzel megkötjük?

~ Fogalmam sincs. De azért mondd meg neki! Kösd a

lelkére, hogy legyen alapos!

~ A lelkére? Ez az izé nem is tud mást, mint parancsot teljesíteni. De ha ragaszkodsz hozzá...

~ Nem, felejtse el. Igazad van, semmi értelme.

~ Nézd, Quil, tudom, hogy nehéz napokat éltél át. Magadra hagylak pár percre, rendben?

~ Rendben. Köszönöm.

Huyler kiszállt a vonalból. Mintha kikapcsoltak volna valami monoton, szavak nélküli sustorgást, ami épphogy csak súrolta a hallásküszöböt.

Mozdulatlanul figyelte a drónt. A flotta felségjelét viselő gép ezüstszürke volt és ormóttan, mint egy ősgenerációs úrruha túlméretezett külső egysége. Hangtalanul siklott a csillogó, lankás tájat idéző padló fölött. Az orr felé igyekezett, hogy megkezdje a szisztematikus kutatást.

Túl sokat kérek, gondolta Quilan. Pimaszul, arcátlanul sokat. Már az is csoda, hogy találtunk valamit ebben a szemétkupacban, és megmenthettünk néhány lelket az újabb katasztrófától. Többet kívánni istenkísértés. Hübrisz a köbön. De ettől még természetes.

Miféle észből és érzelemből összegyúrt lény tenne másként, méházott Quilan szomorúan. Nyújtsd a kisujjadat, élet, és mi a karodat akarjuk; sikereinket magától értetődőnek vesszük, jövőbeli győzelmeink zálogaként tekintünk rájuk. Pedig a világegyetem nem körülöttünk forog; akár egy pillanatig is ezt feltételezni a legveszélyesebb valamennyi tévedés közül, amibe valaha beleeshetünk.

Hogy valaki minden esélytelensége ellenére reméljen,

minden statisztikai valószínűség és bizonyos értelemben az egész világrend ellenében – egyrészt érthető, másrészt szálnalmas. Az állati ösztönök jajongva sikítoznak a lehetetlen után, miközben a magasabb tudat kristálytisztán látja a zsákutca végén közeledő falat. A kettő közötti ellentét késként hasogatta a tudatát. Jóformán nem is létezett más, csak a kín; egyik oldalon a realitásnak fittyet hányó ösztönök vegyileg kalkulálható primitívsége, a másikon az igazság léleksorvasztó könyörtelensége. Egyik sem enged, mindegyik a magáét hajtogatja. Quilan úgy érezte, szétszakad a feje.

Azon tűnődött, vajon Huyler – mindannak ellenére, amit mondtak neki – hallja-e, ahogy tövestül szakadnak ki a gondolatai.

~ A lenyomat ép, feltételezés vizsgálatokkal igazolva. Az ellenőrző rutinok lefutottak. A szubsztrát készen áll ~ hasított a technikus nővér éles hangja a csöndbe. Tehetséges a művésznő; sikerült egy gépnél is gépiesebben hadarnia.

Kinyitotta a szemét, és belepislogott a fénybe. Az apró fülhallgató csak érintőlegesen lógott a látóterébe. A megemelt priccs kemény volt, de kényelmes. A kolduló nővérek egyik katedrálshajóján volt, a Zarándokon. A többsaroglyányi csillogóan csíramentes orvosi felszerelés közepén ütött-kopott, jobb napokat látott láda állt, amely méretre és formára csináld-magad házi hűtőpultra hasonlított. A technikus nővér a ládára támaszkodott. Fiatal, komor, szúrós tekintetű teremtés volt, sűrű sötétbarna bundáját csak a fején borotválta – ott viszont tövig.

~ Letöltés megkezdve ~ darálta a nővér lélektelenül. ~

Kíván kapcsolatba lépni az alannal?

~ Igen, feltétlenül.

~ Pillanat türelmet.

~ Várjon! Mit fog az az izé... szóval hogy fogja megélni?

~ Visszatér a tudata. Látni fog, ezen keresztül. ~

Megérintett egy apró pálcát, amely a saját fülhallgatójából

állt ki. ~ Biomechanikus adapter ~ magyarázta. ~ És hallani

fogja a maga hangját. Mehet?

~ Igen.

Alig érzékelhető szisszenés hallatszott, aztán álmos bariton

hangzott fel.

~ ...hét, nyolc... kilenc... Tessék? Hogy? Hol vagyok? Mi

ez? Merre... Mi történt?

Az első pillanatok ólmos bódultságából rémült zavar lett,

majd pedáns összeszedettség – mindössze néhány

másodperc alatt. Fiatalabbnak hangzott, mint amire Quilan

számított. Igaz, mitől is volna öreg?

~ Sholan Hadesh Huyler ~ szólította meg. ~ Isten hozta újra

a fedélzeten.

~ Ki az? Nem tudok mozogni; ~ A hang ismét árnyalatnyi

bizonytalanságról tanúskodott. ~ Ez nem... Még nem

vagyok Odaát. Ugye?

~ Hadd mutakozzam be: a nevem Hadba-Hívott-Vagyok

Quilan IV. őrnagy az Itireweinről. Valóban nem tud mozogni,

de semmi oka az aggodalomra; a személyiség-lenyomata

tökéletes biztonságban van ugyanabban az oldatban,

amelybe a cravinyri Haditechnikai Intézetben tárolták be, az

Aorme-on. Az oldatot a Zarándok nevű katedrálisahajón

őrizzük. A hajó jelenleg a Reshref IV. egyik holdja körüli

pályán kering, a Hurok csillagképben, a *Téli Vihar* nevű csillagjáróval együtt.

~ Értem. Szóval maga őrnagy, hmm? Ami engem illet, altábornagy rendfokozatban szolgáltam. Vagyis én vagyok a rangidős.

A hang immár tökéletesen magabiztosan csengett; még mindig mély volt, de metsző és éles; olyasvalaki hangja, aki parancsok osztogatásához szokott.

~ Így van, uram. Az ön rangja valóban magasabb volt halálakor, mint az enyém most. A technikus nővér az előtte álló konzolon matatott.

~ Kié ez a kéz? Nem úgy fest, mint egy harcedzett veteráné.

~ A letöltési folyamatot egy technikus nővér felügyeli, uram. Ön azt látja, amit a nővér fejkamerája befog.

~ Ő is hall engem?

~ Nem, uram.

~ Kérje meg, hogy vegye le azt a fejmiccsodát, hadd lássam a csinos pofikáját.

~ Uram, egészen biztos benne, hogy...

~ Őrnagy, ha volna szíves!

Quilan felsóhajtott.

~ Technikus nővér ~ gondolta.

Tolmácsolta neki Huyler kérését. A nővér engedelmeskedett, de láthatólag bosszantotta a dolog.

~ Te jó ég, miccsoda penészvirág! Igaza volt, őrnagy. Jobban jártam volna, ha kihagyom. Szóval elő a farbával, mi történt? Mit keresek itt?

~ Sok minden történt, uram. Nemsokára részletes

elgazítást kap a változásokat illetően.

~ Kezdjük az elején. Milyen évet írunk?

~ 3455 tavaszának kilencedik napja van.

~ Nyolcvanhat év? Valahogy többre számítottam. Miért hoztak vissza?

~ Az igazat megvallva, uram, azt magam sem tudom biztosan.

~ Akkor az igazat megvallva, őrnagy, nincs a helyzet magaslatán. Azt ajánlom, villámtempóban szerezzon maga helyett valakit, aki tudja!

~ Háború volt, uram.

~ Háború? Ki ellen?

~ Magunk ellen, uram. Polgárháború.

~ Valami kasztdolog, he?

~ Igen, uram.

~ Várható volt. Szóval most besoroznak? Kifogytak a tartalékból, és a halottakra fanyalodnak?

~ Nem, uram. A háborúnak vége. Béke van, bár minden bizonnyal lesznek bizonyos változások. A háború alatt megkíséreltük megmenteni a Haditechnikai Intézetben betárolt személyiséglenyomatokat, és ebben az akcióban magam is részt vettem. Sajnos csak részben jártunk sikerrel. Igaz, néhány nappal ezelőttig azt hittük, minden téren kudarcot vallottunk.

~ Hadd találjam ki: nevelési célzattal hoztak vissza. Hogy tanúja lehessenek a dicső új elit diadalmenetének, bla-bla-bla... Most agymosásnak vetnek alá, mi? Vagy próbapert indítanak ellenem múltbeli eltévelyedéseim miatt?

~ Feletteseim szeretnék, ha ön és én részt vennénk egy

közös küldetésén.

~ Hogy maga meg én? Aligha. De ha már így felcsigázott, árulja el, mi lenne ennek a küldetésnek a célja.

~ Egyelőre nincsenek pontos információim, uram.

~ Fiam, maga aggasztóan tudatlannak tűnik ahhoz képest, hogy magának osztották le a lapokat.

~ Sajnálom, uram, de a küldetés szempontjából így a legbiztonságosabb. Azt viszont tudom, hogy az ön kultúrabeli tapasztalata felbecsülhetetlen segítséget jelent a számunkra.

~ A Kultúráról alkotott véleményem már akkor politikai hullát csinált belőlem, amikor életben voltam, őrnagy. Ez az egyik oka, amiért betároltattam magam ahelyett, hogy Odaát kopogtattam volna, vagy tovább vertem volna a fejem a falba a hírszerzésnél. Ugye nem azt akarja beadni nekem, hogy a katonai felső vezetés távollétemben kikiáltott megváltónak, és máglyán égetik az eretnekeket, akik nem az enyémhez hasonló obszcén nézeteket vallanak?

~ Talán nem is jár olyan messze az igazságtól, mint gondolja. Vagy csupán arról van szó, amit az imént is mondtam: nagy segítségünkre lennének a Kultúrával kapcsolatos tapasztalatai.

~ Még ha nyolc évtizede le is járt a szavatosságuk?

Quilanban egyre konkrétabb formát öltött a félelem, ami azóta nem hagyta nyugodni, amióta megtalálták az oldatot.

~ Rengeteg időbe és nem kevés energiába került, hogy visszahozzák önt, és felkészítsenek engem a küldetésre. Csak remélni tudom, hogy ennek az erőfeszítésnek

egyetlen pillanata sem volt hiábavaló.

Huylér egy darabig hallgatott.

~ Több száz hozzám hasonló kóbor lelket tároltak abban az intézeti konzervdobozban. Ők is kijutottak?

~ Ezren voltak, uram. Mind megmaradtak. Igaz, eddig csak önt hoztuk vissza.

~ Vigasztaló. No, talán kezdjük azzal, hogy szépen kipakol nekem mindent, amit a küldetésről tud.

~ Csak a fedősztorit ismerem, uram. Úgy intézték, hogy ne emlékezzem másra, amíg el nem jön az ideje.

~ És ezt el is higgyem?

~ Óvintézkedés. Önnel viszont megosztják a küldetés részleteit, és velem ellentétben nem fogja elfelejteni. Nekem fokozatosan fognak majd visszatérni az emlékeim. Ha valami félresikerülne... Ön lesz a tartalék.

~ Csak nem attól tartanak, hogy valaki beleturkál az agyába?

~ De igen, uram.

~ A Kultúra véletlenül sem követne el efféle galádságot. Vagy mégis?

~ Állítólag nem.

~ Jobb félni, mint megijedni, igaz-e? Lám, lám. Cifra egy küldetést fogott ki, fiam. De egyvalamit még mindig nem érek fel ésszel: ha emlékszik rá, hogy titkos küldetésben jár...

~ Várhatóan egy-két napon belül ezt is elfelejtem.

~ Nocsak. Szóval akkor hogy szól az a fedősztori?

~ Kulturális diplomáciai küldötként utazom a Kultúra egyik bolygójára.

~ Szigorúan Kulturált kulturális küldetésben?

~ Bizonyos értelemben, uram.

~ Rá se rántson, fiam, csak egy virtuális veterán beszáradt poénja volt. ~ Némi szünet után hozzátette: ~ Hé, lazítson azon a begörcsölt segglyukon! Sajnálom azt a zabszemet.

~ Majd igyekszem, uram. Mindenekelőtt szeretném meggyőzni önt, vállalja el a küldetést, és egyezzen bele, hogy egy másik oldatba helyezték az én testemben. Ez komplikált művelet, nem megy egyik pillanatról a másikra.

~ Hé, hahó, álljon meg a fáklyásmenet! Jól értettem? Azt mondja, egy másik oldatba a maga testében?

~ Igen, uram. Van egy apró tok a koponyámban, ami hagyományos lélekőrnek látszik, de két személyiséget képes tárolni.

~ A koponyájában? Egy tehénnek sincs akkora feje, hogy beférjen egy kétszemélyes luxushodály.

~ Ez a szerkezet kisebb, mint az ujjam, uram.

~ És mi van a maga háttértárával?

~ Ahogy már mondtam, ugyanez a szerkezet a saját lélekőrömként is működik.

~ Lehet ilyen okos ketyerét ilyen kicsiben megcsinálni?

~ Igen, uram, lehet. A technikai részletekbe sajnos nincs időnk belemenni.

~ Egy öreg harcosnak eliheti, az ördög a részletekben rejlik. Kétszeresen is igaz ez a háborúra, és sokszorosan a különleges akciókra. Maga túlságosan siettet engem, pedig lépéselőnyben van. Nekem itt nyolcvanhat évet kell bepótolnom. Azt sem tudom, igaz-e egyáltalán, amit összehadovál nekem. Az igazat megvallva, pokoli

maszlagnak tűnik az egész. Nem beszélve arról az apró mellékkörülményről, hogy a fejébe akarnak tölteni tölcsérrel. Komolyan mondja, hogy egy istenverte testet sem kapok?

~ Sajnálom, uram, hogy nincs időnk a részletes tájékoztatásra. Azt hittük, elvesztettük önt, bizonyos értelemben másodszor is. Amikor felfedeztük, hogy a lenyomat sértetlen, az én küldetésemről már megszületett a döntés. Egyébként úgy van, ahogy mondja: amennyiben beleegyeznek, a tudatát teljes egészében a koponyámban lévő oldatba helyezik át. Ugyanazt érzékeli majd a külvilágból, amit én, és folyamatosan kapcsolatban áll velem, bár nem képes majd irányítani a testemet, hacsak el nem veszem az eszméletem vagy nem szenvedek maradandó agykárosodást. Ami a technikai részleteket illeti: a lényeg, hogy a szerkezet kristályos nanohab mátrix elven működik, és közvetlen kapcsolatban áll az aggyal.

~ Szóval gardedámnak kellenék? Miféle szaros szereposztás ez, őrnagy? Kinek a fejéből pattant ki ez az eszement marhaság?

~ Szokatlan feladat mindkettőnknek, uram, de a magam részéről rendkívüli megtiszteltetésnek tartom. Ha jelenlétével és tanácsaival támogatna a küldetésben, jelentős mértékben javulnának az esélyeink. A kérdésére válaszolva pedig: Visquile cerberus képzett ki.

~ Visquile? Az a vén majom még mindig él? És cerberust csináltak belőle? Mi a fene!

~ Üdvözlétét küldi, uram. Megkért, adjak át önnek egy üzenetet.

~ Ide vele!

~ Talán időre volna szüksége, hogy...

~ Quilan őrnagy, maguk valami cefetül bűzös ügyletbe akarnak belerángatni. Előbb leszek glóriás szent a maguk panteonjában, minthogy önként és dalolva sétáljak a küldetésnek álcázott kelepccéjükbe. A nem létező fejemet rá, hogy ebben az elhatározásban az okostojás Visquile sem tud megingatni. Mondhat a vén seggfej, amit akar, nem dughatnak a maga egyetlen testnyílásába se; se a fülébe, se a segglyukába, se máshová. Értve? Szóval essünk túl azon az üzeneten, de rögvest!

~ Igenis, uram. Technikus nővér, kérem játssza le Hadesh Huylernek Visquile cerberus üzenetét.

~ Lejátszás folyamatban ~ kongta a nővér.

Quilan magára maradt a gondolataival. Most vette csak észre, milyen hihetetlen feszültség gyűlt fel benne, mialatt Hadesh Huyler szellemével trafikált. Ellazította magát, kihúzta a hátát. Az orvostechológia csillogó bábeltornyát nézte, de lelki szemeivel a *Téli Vihar* sápadt kísértetét látta.

Mindössze egyszer járt a roncsban: amikor Huyler lelkét keresték a több száz betárolt között. Az oldatot egy speciálisan felszerelt drón segítségével találták meg, amelyet a flotta kölcsönzött nekik, kifejezetten erre a célra. Quilan ígéretet kapott, hogy amennyiben marad idejük, visszamehetnek a drónnal, és még egyszer átkutathatják, hátha az első keresésénél átsiklottak valami fölött.

Csak hogy nem maradt idejük. Quilannak meg kellett szereznie a szükséges engedélyeket, és a flotta

technikusainak is időbe telt átprogramozni a gépet. Időközben hírt vettek, hogy egy kultúrabeli hadihajó tart felénk, már csupán néhány napnyi távolság választja el tőlük. A technikusok nem ígérték biztosra, hogy elkészülnek a drónnal.

A kibelezett hajóroncs képe valósággal beégette magát az agyába.

~ Quilan őrnagy?

~ Uram?

~ Szolgálatra jelentkezem, őrnagy. Nem volna khm... üresedés a fedélzeten? Szívesen felcsapnék másodpilótának.

~ Hát meggondolta magát, uram? Technikus nővér, kérem írja át Hadesh Huylert a másodlagos oldatba!

~ Folyamatban ~ felelte a nővér.

Quilan azon tűnődött, érez-e majd valamit.

Érzett; enyhe bizsergést, aztán pontszerű melegség mart a tarkójába. A technikus nővér folyamatosan informálta a folyamat előrehaladtáról. Az áthelyezés sikeresen lezajlott, mindössze két perc alatt. Az ellenőrzés kétszer annyi időbe telt.

Miféle bizarr végzetet álmodik nekünk saját technológiánk, merengett Quilan, ahogy mozdulatlanul feküdt. Egy kifejlett hímiben megfogott a rég halott katona szelleme, hogy magával vigye a fény határán túlra, egy saját civilizációjánál ősbibb helyre, és közös erővel elvégezzenek egy feladatot, amire egy éve készül, és amiről mégsem tud semmit.

A forró pötty a tarkóján hűlni kezdett. A fejét valamivel melegebbnek érezte, mint azelőtt. De talán csak az érzékei

játszottak vele.

Az ember elveszti a szerelmét, élete célját és értelmét, gondolta, és cserébe kap – „egy tereprombolót!” – visszhangzott benne Worosei erőltetetten vidám hangja. Emlékeiben megvillant az esővel terhes, ólomszín égbolt a kráter fölött, és Quilan újra érezte, ahogy az irdatlan súly egyre erősebben préseli összetört testét a nyúlós-tapadós sárba. A kín és reménytelenség még most is könnyeket csalt a szemébe.

~ Kész.

~ Egy, kettő, három... ~ hallatszott Hadesh Huyler száraz, lakonikus hangja. ~ Vétel.

~ Üdv a fedélzeten, uram.

~ Hagyjuk ezt az uramozást, oké? Jól vagy, fiam?

~ Remekül, köszönöm.

~ Nem volt valami kellemes, igaz? Mintha valami... szóval nyúzottnak tűnsz.

~ Nem, semmi baj, u... Csak eszembe jutott egy régi emlék. Hogy érzi magát?

~ Felejtsük már el ezt a hivatalos hangot. Szóval, hogy érzem magam? Lássuk csak... Mint a skizofrén osztódás után. Majd hozzászokom. Minden működik, egyelőre legalábbis. A bánatos halálba, ez a techno-nyanya egy hím szemével nézve sem fest jobban, mint a kamerán keresztül.

~ Persze, hiszen amit ő lát, azt látja Huyler is. Mielőtt azonban felelhetett volna, Huyler megkérdezte: ~ Biztos, hogy minden rendben?

~ Egészen biztos. Köszönöm.

A *Téli Vihar* fedélzetén kézzel tapintható közeggé sűrűsödött a csönd. A drón szisztematikusan pásztázta a roncs megüvegesedett padlóját. Lassítás nélkül haladt el a belső burkolaton tátongó lyuk mellett, ahonnan az Aormeről hozott személyiséglenyomatokat kiemelték.

Két nappal azelőtt fedezték fel az oldatot a túlélőkkel. Azóta Quilan kétszeres hével győzködte a technikusokat, kalibrálják újra a drónt, hogy akár egyetlen személyiséglenyomatot is érzékeljen, különös tekintettel a lélekőr-formátumúakra. A szokványos keresőrutinnal semmire sem mentek, végül mégis rá tudta venni őket egy utolsó szondázásra. A kolduló nővérek a pártjára álltak, mondván, egyetlen elveszett lélek megmentése is megér minden fáradságot.

Mire felkészítették a drónt, a Quilan elé küldött kultúrabeli hajó már megkezdte a lassítást. A drónnak egyetlen körre volt ideje, nem többre.

Figyelte, ahogy a gép szenttelenül rója útját, láthatatlan keresőhálót rajzolva a padlóra. Az önmagából kifordult fedélköz közönyösen ásított.

Quilan próbálta maga elé képzelni a hajót, amikor még ép volt. Azon tűnődött, merre járhatott Worosei, hová ült le, hol hajtotta a fejét álomra a hajó pszeudoéjszakájában.

A fő hajtómű valószínűleg az orrban volt; akár a hajó felét is kitölthette. A hangár hátrébb lehetett, a farban, a fő tápkábelcsatornák talán erre vezettek... A légénységi kabinok alighanem kicsit távolabb lehettek, ott. Vagy még

messzebb, egészen hátul.

Még van remény, hajtogatta benne egy makacs hang, még mindig van remény. A technikusok is tévedhetnek. Hiszen nem vizsgálták át mindent. A hajótörzs talán azért maradt meg, mert valami energiaburokféle védte. Annyi mindent nem tudnak még ezekről a hatalmas, független entitásként működő űrhajókról. Talán a törzs egyik biztonsági rekeszében...

A drón odalebegett hozzá. Kattogott és kerregett, a plafonról pislogó fények meg-megcsillantak fémes borításán.

~ Sajnálom, hogy megzavarlak, Quil, de a konzervdoboz azt kéri, tedd arrébb a segged. Útban vagy.

~ Persze. Egy pillanat.

Quilan félreállt, sután és nehézkesen. Hosszú ideje nem viselt űrruhát.

~ Magadra hagylak.

~ Nem kell, kösz, minden rendben. Beszélj csak!

~ Hmm. Rendben. Tudod, gondolkodtam egy sort.

~ Miről?

~ Tömérdek időt töltöttünk a technikai részletek kibogozásával, kalibráltunk, babráltunk, buheráltunk, meg minden ilyesmi, de érintőlegesen sem foglalkoztunk az alapproblémával, amit skizofrén ikerállapotunk felvet: halljuk-e egymás privát gondolatait, vagy csak azokat, amiket meg akarunk osztani egymással. Szerintem ez elég lényeges apróság.

~ Hát, azt mondták, ettől nem kell tartanunk. Miért, elkaptál valamit az előbb a...

~ Dehogy, semmit. Csak tudod, amikor valaki más szemével nézi a világot az ember, egy idő után elkezdi tűnődni, hogy valóban ő gondolja-e, amit gondol, vagy esetleg, szóval érted. Szivárog a rendszer.

~ Értem. Logikus felvetés.

~ Nem volna érdemes próbát tennünk?

~ De, persze.

~ Oké. Lássuk, kitalálod-e, mire gondolok!

Quilan elmosolyodott.

~ Nem hiszem, hogy... ~ kezdte, de Huyler nem felelt, és a mélyülő csöndben lassan az ő gondolatai is elkalandoztak. Várt egy darabig. Aztán még egy kicsit. A drón tovább lejtette az esőtáncot, egyre távolabb és távolabb kerülve a magányos alaktól.

~ Nna? Mire gondoltam?

~ Fogalmam sincs. Uram, én...

~ Fogalmad sincs, őrnagy, mit vesztettél. Oké, te jössz. De uram nélkül, rendben? Gondolj valamire! Bármire.

Quilan sóhajtott. Az ellenség hajója – nem, nem szabad így gondolnia rájuk... A hajó minden pillanatban itt lehet. Huyler barkochbáját szintisza időfecsérlésnek tartotta, de semmit sem tehetett, hogy a drón gyorsabban végezze a munkáját, úgyhogy miért is ne fecsérelnének az időt? Legalább gyorsabban telik.

Legalább látszólag.

Milyen különös, gondolta; itt áll egy lepecsételt sírkamrában, a halálos semmi kellős közepén, egy eleven, idegen elmével a koponyájában, és információdarabkákat illesztget egy végeleáthatatlan tablóra egy feladat

előhangjaként, amiből semmire sem emlékszik.

Az Ó'Briri végtelenbe vesző sétányára gondolt, ahogy Worosei a lehulló levelek borostyánsárga fürgeteget rugdosta, vörös-arany gejíreket robbantva a levegőbe. Eszébe jutott házassági ceremóniájuk apósa birtokán, a finom ívben feszülő híd, amely a tóban nézegette faragott fonákját. Ahogy elismételték az eskü szavait, a hegyekről leömlő szél felborzolta a tükörképet, és ostorként csapott a sátorponyvára a fejük fölött. Lefújta a kalapokat, a papnő kénytelen volt belemarkolni súlyos köpenyébe. Az erős, tavaszillatú szellő végigsimított a fátyolfák lombján, és csillogó virágfelhőt lehelt rájuk. Peregtek a csontszínű szirmok, akár a hó.

Néhány virág Worosei bundájára és szempillájára hullott. Quilan sosem látta olyan gyönyörűnek, mint amikor a szertartás végén leoldotta ceremóniális szájkosaraikat, és megcsókolta. A barátok népes serege és a család hangos éljenzésben tört ki; kalapok repültek a magasba. Néhányat elkapott egy újabb szellőkés, és a tóba sodorta. A színes fejfedők bukdácsolva hajóztak el az apró hullámokon, mint valami takaros flottilla.

Worosei vonásaira gondolt, a hangjára, a végtelennek tűnő utolsó pillanatokra. Megeskette, hogy élni fog, helyette is. Hogyan is sejtették volna, hogy Worosei esélyt sem kap, hogy beválthassa ígéretét, ő pedig ennek tudatában lesz kénytelen leélni egész hátralévő életét?

Huyler hangja zavarta meg a gondolataiban.

~ Gondolkodtál, őrnagyom?

~ Igen. Elkaptál valamit?

~ Semmit. Csak valami megfoghatatlan érzésmaszlagot. Úgy látszik, továbbra is szabadon élhetünk a magánélet szentségével. Ó igen, a ketyere azt üzeni, befejezte.

Quilan a drónra meredt, amely a padlódomborzat legtávolabbi végébe parkolt le.

~ És mit... Mondd, Huyler, nem beszélhetnék vele közvetlenül?

~ Semmi akadály. Persze mindent hallani fogok.

~ Nem bánom, csak...

~ Parancsolj, barátom. Szolgáld ki magad.

~ Khm... Drón?

~ Quilan őrnagy?

~ Vannak épen maradt személyiséglenyomatok a hajótesten belül?

~ Egyet sem detektáltam a hajótestből előzőleg exkavált személyiséglenyomatok egyikén kívül, amely jelenleg azonos koordinátán található önnel.

~ Ez biztos? ~ kérdezte. Fogalma sem volt, a remény és kétségbeesés robbanásközeli sűrűségű elegye átsüt-e a szavain.

~Igen.

~ És a hajótörzs anyaga?

~ Irreleváns.

~ Esetleges üregek, zárványok?

~ Negatív.

A gép okos volt, de nem értelmes. Akkor sem lett volna képes felismerni az érzelmeket a szavaiban, ha eljutottak volna hozzá. ~ Ez biztos? Nem lehetnek feltáratlan zónák?

~ Mindössze három aktív entitás érzékelhető a hajón: ön, az

elme státusz, amelyen keresztül kommunikálunk, és én.

Quilan lába alatt megnyílt a padlóvá fagyott örvény. Nincs remény. ~ Értem ~ gondolta. ~ Köszönöm.

Vége, visszafordíthatatlanul és örökre. Már az áldott tudatlanság vigaszára sem számíthat. A kemény, megfellebbezhetetlen véglegesség valósággal arcul csapta. Az ősei úgy hitték, a lélek örökké él. Azóta sokat fejlődött a technológia, ma már többet tudnak az univerzumból, és hogy mire számíthatnak odaát. Ez a tudás megfosztotta őket minden illúziójuktól, és a maga játékszabályaival és törvényszerűségeivel, sajátos megváltás- és folytonosság-algebrájával váltotta fel az ősi hitet. Bepillantást nyertek a túlvilágra, és cserébe megtudták, milyen a valódi gyász, a tökéletes reménytelenség, amikor valamilyen okból nem a felsőbb hatalmak által megszabott rend szerint távoznak az élők, s így nem adatik meg számukra a továbblépés lehetősége.

Quilan bekapcsolta a kommunikátort.

Üzenet várt rá. MEGÉRKEZTEK, harsogták a betűk az űruha apró képernyőjén. Tizenegy percet késtek az előrejelzéshez képest. Több időbe telt, mint gondolta.

~ Úgy látom, megérkezett a díszkíséret.

~ Jelzem, hogy készen állunk.

~ Tedd azt, őrnagyom.

– Itt Quilan őrnagy – sugározta az éterbe. – A vendégeink?

– Őrnagy? – A küldetésparancsnok hangja felelt, Ustremi ezredesé. – Maguknál minden rendben?

– Igen, uram. – Körbehordozta a tekintetét a kifacsarodott padlón, a légüres, halott hajóbelsőben. – Itt minden a

legnagyobb rendben.

– Megtalálta, amit keresett, Quil?

– Nem, uram.

– Sajnálom, Quil.

– Köszönöm, uram. Megnyithatják a fedélzeti nyílást, a drón elvégezte a munkáját. A technikusok majd megmondják, tudnak-e még valami használhatót előbányászni ebből a romhalmazból.

– Máris nyitjuk. Az egyik vendég személyesen szeretné üdvözölni.

– Itt? – kérdezte Quilan meglepetten.

– Igen. Beküldhetem?

– Hát persze. – Quil a drónra pillantott, amely még mindig ugyanott lebegett, ahol befejezte a letapogatást. – Talán előtte célszerű volna parancsba adni a gépnek, hogy kapcsolja ki magát.

– Igaz.

A drón a földre ereszkedett.

– Most már jöhetnek.

Karcsú alak tűnt fel a fedélzeti nyílás koromfekete szájában. Embernek tűnt, pedig nem lehetett az; védőfelszerelés nélkül egy humanoidnak sem volna több esélye túlélni a vákuumot, mint neki.

Quilan ránagyított a képre a kijelzőjén, miközben a lény megindult lefelé a hajótest amorf lejtőjén. Koromfekete bőre volt, egyszerű ruhája grafitszürkén ragyogott. Egészségtelenül vékonynak tűnt, de hát a girhesség a kétlábúaknál hagyománynak számít. Csupasz talpa ráérintően csattogott a sima padlón, a karját hanyagul

lobálta járás közben.

~ Ígéretes prédának nézné az ember, ha volna rajta mit enni.

Quilan nem válaszolt. A kijelző folyamatosan változtatott a nagyításon, hogy ugyanakkorának láttassa a lényt, amíg már nem volt különbség a nézőkében látott kép és a valódi közötti. A látogató hosszúkás arcát vékony, markáns orr hangsúlyozta, éjsötét bőrében szinte világított a kicsi, ibolyakék szempár. ~ Közelebbről sem tűnik étvágygerjesztőnek.

– Quilan őrnagy? – csendült a látogató hangja. Csak a szemöldöke mozdult, a szája nem.

– Én vagyok – biccentett kurtán.

– Üdvözlöm. A *Mizéria Faktor* nevű Sebes Offenzíva Egység avatárja vagyok. Örülök, hogy megismerhetem. Úgy értesültem, a Masaq' Orbitalra tart. Ha megengedi, szívesen elviszem egy darabon.

– Ez igazán kedves.

~ Gyors javaslat: kérdezd meg, hogyan szólítsd.

– Van neve vagy rangja?

– A hajót képviselem. Tulajdonképpen azonos vagyok vele

– felelte a lény, és megvonta keskeny vállát. – Hívjon Mizériának. – Alig észrevehetően megrándult a szája sarka. – Vagy avatárnak. Esetleg hajónak.

~ Vagy gyomorforgató mócsingnak.

– Rendben, hajó.

A látogató felemelte a kezét.

– Mindenképpen szerettem volna személyesen üdvözölni. Várni fogunk önre; feltétlenül tudassa velünk, amikor

felkészült az útra. – A pillantása körbevándorolt a falakon. – Azt mondták, nem baj, ha itt találkozom önnel. Remélem, nem zavartam meg.

– Már végeztem. Kerestem valamit, de nem találtam meg.

– Sajnálom.

– Sajnálhatod is, rohadék!

– Indulhatunk? – A hajó orrában tátongó éjszínű folytonossági hiány felé indult.

Az avatar felzárkózott mellé. A padlót tanulmányozta.

– Mi történt a hajóval?

– Nem tudjuk pontosan – felelte Quilan. – Eltalálták. A hajótörzs megmaradt, de idebenn minden megsemmisült.

– Fuzionált – bólogatott az avatar. – És a legénység?

– Rajtuk taposunk.

– Ó.

A lény sietve felemelkedett a padlóról, és fél méterrel a padló fölött ülő pózba helyezkedett. Hanyagul keresztbe fonta hosszú végtagjait.

– Gondolom, még a háború idején történt.

A lejtő tövében álltak meg. Quilan továbbindult, aztán meggondolta magát. Visszafordult, és a látogató szemébe nézett.

– Úgy van, hajó. A maguk átkozott háborújában.

- De hiszen meg is halhat!
- Ez a dolog lényege.
- Aha. Így már világos.
- Gyanítom, még mindig nem érti.
- Javítson ki, ha tévedek, de ezen nincs mit érteni. A nő felnevetett, és tovább igazgatta magán a repülőhámat. A hajnali táj körös-körül alvadt vér színben pompázott.

Kabe rusztikus, fából ácsolt emelvényen állt, ahonnan hosszú lejtő vezetett az alatt elterülő hólyagfaerdőbe. A nőt, akivel beszélgetett, Feli Vitrouvnak hívták; izmos, aranybarna bőrű teremtés volt, sűrű koromfekete haja a válláig ért. Éppen apró övtáskát csatolt testhez simuló mélykék védőruhájára, aztán nekilátott, hogy belepréselje magát a szárnyhámba. A bonyolult szerkezet összehajtogatott, palaszerűen egymásra simuló szárnyelemekből állt, amelyek beborították teljes hátsó testfelületét a bokájától a nyakáig, és a karja hátoldalán is végigfutottak. Rajta kívül vagy öt tucat ember nyüzsgött a dobogón teljes repülőfelszerelésben.

A hajnal épphogy megszínezte az ég alját a forgásiránnyal ellentétes oldalon, hosszú rézsútos vonalakat rajzolva a felhőfoltos, indigókék égre. A haloványabb csillagokat kioltotta az erősödő derengés; alig maroknyi hunyorgott a fejük fölött. Rajtuk kívül már csak a Dorteseli puffadt, lebernyegszerű alakja derengett odafent – a rendszer két gázóriása közül ez volt a nagyobbik –, és persze a Portisia nójának remegő, fehér tűhegy-fénye.

A napfény intenzív vörösbe burkolta a világot, ami akár őszi rozsdabarnának is beillett volna. A fény irdatlan távolságból érkezett az orbital uszályként szétterülő platói fölül, a lejtő mögött elterülő, fakó ködszigetekkel tarkított völgyön túlról. Éles pászmákkal tűzdelte tele a félhomályt, mintha át akarta volna döfni az őket körülölelő zömök hegyláncot és a túloldalán elterülő lapályt. Az éjszakai állatok kiáltásai lassanként elcsitultak, a madarak vijjogása töltötte be az erdő fölött ernyőként szétterülő, hús hajnali levegőt.

A hólyagfák zömök kupolaként terpeszkedtek a nyúlánk fákká fonódott kúszónövények tövében. Kabe kifejezetten fenyegetőnek találta őket, a hatást csak fokozta a vöröslő félhomály. A fekete gáztömlők hol felpuffadtak, hol sziszegve összeasztak, de még mazsolaszerűen töppedt állapotukban is ormótlannak hatottak, különösen a víztározó-gubó ernyedett tömegéhez mérve. Fojtogató gyökereik tömpe csápként tekeregtek a talajon, kijelölve territóriumuk határait, tisztas távolban tartva a többi fát. Könnyed szellő kapott a kúszónövények ágaiba, leveleik lágyan sustorogtak. Eleinte úgy tűnt, a hólyagfákra nincs hatással a szél, aztán lassan azok is megmozdultak, nehézkesen nyikorogva és recsegve; ettől, ha lehet, még szörnyetegszerűbbnek hatottak.

A karmazsin napfény időközben felkapaszkodott egy távolabbi hólyagfacsoport koronájába, amely több száz méterrel arrébb, a meredély végében állt. Maroknyi szárnyas ember rebtent fel és tűnt el szem elől, elnyelte őket a rengeteg megannyi láthatatlan csapása és ösvénye. Szemközt sziklás partfal, köves omladék és sűrű erdő

határolta a látóhatárt, egészen a terjedelmes, árnyékba borult völgyig, ahol a szeszélyesen kanyargó Tulum folyó eliszaposodott holtágai csillantak a lustán sodródó ködfoltok között.

– Nagykövet kolléga!

– Á, Ziller!

Ziller szűk, sötét védőruhát viselt, amely csak kéz- és lábfejét hagyta szabadon. Vaskos középvégtagjánál bőrbetoldással erősítették meg az anyagot. A kelgir kérte, hogy itt találkozzanak; látni szeretne volna, hogyan rajzanak ki a szárnyas emberek. Kabénak már volt szerencséje ehhez a fajta sporthoz, igaz, csak nézőként. Néhány hónappal azután, hogy a Masaq'-ra érkezett, egy karcsú bárka fedélzetéről egészen Aquime-ig követte a szárnyalók csapongó alakját.

A Szolitonon történtek óta most látta először Zillert. Az elmúlt öt nap alatt befejezett (illetve félbehagyott) számos cikket és egyéb feladatot, hogy beleáshassa magát a Kelgről szóló anyagba, amit a Kontakt-dróntól kapott. Lelke mélyén arra számított, hogy Ziller akkor akarja majd látni, amikor a háta közepét. Így aztán őszintén meglepte a zeneszerző üzenete, amiben kérte, másnap pirkadatkor találkozzanak a magaslesen.

– Lám csak, Ziller mester – nézett fel Feli Vitrouv, ahogy a kelgir odaügetett, és ülő helyzetbe ereszkedett közte és Kabe között. – Micsoda kellemes meglepetés!

A nő próbaképpen kitárta a karját; többméteres áttetsző, kékeszöldbe hajló szárnymembrán csapódott elő, aztán hangtalanul visszacsukódott. A nő elégedetten csettintett a

nyelvével.

– Hát mégsem sikerült meggyőznünk, hogy velünk tartson?

– Nem örültem meg. Miért nem Kabét kérdezi?

– Ugyan, Ziller! Az én alkatommal...

– Sajnos igaza van – bólogatott Feli Vitrouv. – Ekkora súllyal nem tudná szabályosan végigcsinálni. Persze vehetne lebegőhámot, de az csalás volna.

– Azt hittem, ez a dolog éppen hogy a csalásról szól.

A nő épp a combjára csatolta a szíjat, de erre felpillantott.

– Valóban?

– Becsapják a halált.

– Ó, már értem. Maga szerint ez nem pusztán játék a szavakkal?

– Szerintem nem.

– Szerintem viszont igen. Csalni annyit jelent: megfosztani valakit valamitől. Persze nem a szó sportetikai értelmében, vagyis hogy az ember látszatra követ bizonyos szabályokat, fű alatt viszont megszegi őket, jogtalan előnyt szerezve azokkal szemben, akik a nagykönyv szerint játszanak.

A kelgir egy pillanatig hallgatott, aztán azt dűnnyögte: – Aha.

A nő nevetve felegyenesedett.

– Megérjük valaha, Ziller mester, hogy valamiben egyetértünk?

– Nem tudom. – A zeneszerző körbepillantott az emelvényen. Lassan az utolsó szárnyasok is végeztek az előkészületekkel. Kísérőik tekintélyes piknikellátmányt rakodtak a törékeny siklókba, amelyek az emelvény körül lebegtek.

A kelgir körbemutatott.

– Mi ez az egész, ha nem csalás?

Feli sok szerencsét kívánt szárnyas társainak, osztotta és fogadta az utolsó pillanatokra tartogatott jó tanácsokat. Aztán Kabéra és Zillerre pillantott, és az egyik lebegő jármű felé bökött a fejével.

– Jöjjenek! Csalunk egy kicsit.

A sikló nyílhegy formájú szánszerűség volt, tágas, nyitott utastérrel, amelyben nyolc-tíz ember is kényelmesen elfért. Külsőre inkább motorcsónakra hasonlított, mint repülőre. Kabe három megtermett ember súlyát nyomta, Ziller pedig kétszer olyan nehéz lehetett, mint a kétlábúak, így messze nem használták ki a járgány maximális kapacitását, a sikló mégsem tűnt elégségesnek a feladatra. Veszélyesen megbillent, amikor a homomda beszállt. A székek átrendeződtek, és a két nem emberi test formájához idomultak. Feli Vitrouv hanyagul ledobta magát a vezetőülésbe, surrogó csattanással söpörte arrébb összecukott szárnyait.

Gyakorlott mozdulattal húzta elő a kormányrudat a pilótafülke irányítópultja alól.

– Központ, manuális irányítást kérek!

– Manuális irányítás – ismételte engedelmesen a gép.

A nő a helyére csattintotta a botkormányt. Körbenézett, aztán meghúzta, elcsavarta és határozott mozdulattal előrelökte az irányítókart; elhátráltak a platótól, aztán teljes sebességre kapcsolva elsüvítettek a kúszófák koronái fölött. Az utasteret körbeölelő energiamező gyöngéd szellővé apasztotta a sivító menetszelet. Kabe kinyújtotta az

ujját, és kíváncsian megbökte. Láthatatlan, gumyszerű ellenállásba ütközött.

– Hogy tetszik a csalás sportszerűtlen fajtája? – kiabált hátra Feli Vitrouv.

Ziller végignézett a tájon.

– Le lehet zuhanni ezzel a micsodával? – kérdezett vissza.

A nő felnevetett.

– Most ugrat?

– Nem. Kérdezem.

– Megpróbáljuk?

– Nem ragaszkodom hozzá.

Feli Vitrouv láthatólag élvezte a helyzetet.

– Valószínűleg nem tudnánk lezuhanni. Én vezetem ugyan, de ha butaságot csinálnék, az automatika azonnal visszavenné az irányítást, és kimentene minket a slamasztikából.

– És ez nem csalás?

– Az attól függ, honnan nézzük. Szerintem nem az. – Egy széles tisztáson álló hólyagfacsopot felé irányította a siklót.

– Inkább az önfeledt szórakozás és az ésszerű elővigyázatosság optimalizált keveréke. – Hátrapillantott a válla fölött. A jármű finoman bedőlt, két alacsony kúszófát célozva meg. – Persze egy vérbeli ortodox már azért is kiátkozna, hogy nem a saját erőmből jutok el a hólyagfámhoz.

Terebélyes fák zúgtak el mellettük, veszélyesen közel. Kabe összerezzenet. Körös-körül tompa puffanások hallatszottak, lekaszált levelek és ágak hullottak alá pörögve-forogva a légcsvár keltette örvényben. A

legvénebb hólyagfa felé tartottak. A sikló a gáztömlő ívének alját célozta be, ahol a csápgyökerek összeolvadtak a víztározó-gubó sötétbarna, testes hüvelyével.

– Egy vérbeli ortodox a saját lábát koptatná, hogy odajusson? – vonta fel a szemöldökét Ziller.

– Így van.

Feli Vitrouv finoman megpöccintette a kormányt, és letette a siklót a gyökerekre. Aztán visszatolta a rudat a műszerfal alá.

– Megérkeztünk – jelentette, és felnézett a sötét, zöldesfekete gáztömlőre, amely kitakarta előlük a hajnali eget.

A hólyagfa jó tizenöt méternyire magasodott följük, terjedelmes árnyékot vetve a porba. A tömlő felszíne durva volt és eres, mégis hártavékonynak tűnt, mintha hatalmas levelekből vagy szabálytalan papiruszfecnikből fércelték volna össze.

Akár egy organikus viharfelhő, gondolta Kabe.

– És ők hogyan jutnak el ide? – firtatta Ziller, akit láthatólag nem hagyott nyugodni az ortodoxprobléma.

– Fogós kérdés, mi? – hunyorított a nő. Kiugrott a járműből, és a körülöttük terjengő félhomályban felmászott egy vastag gyökérre. Sorra húzogatta a hámszijakat. – A legtöbben kéregalattival jönnek – magyarázta, és felpillantott a rubinpiros ellenfényben derengő fára. – Mások repülnek – folytatta, és összevont szemöldökkel méregette a hólyagot, amely mintha megduzzadt volna, eres burka átfeszült. Kabe felettébb gyanús bugyogást vélt hallani odabentről. – De vannak, akik a mezőernyőre esküsznek – tette hozzá a nő,

és megeresztett egy futó mosolyt. – Bocsássanak meg, ideje készülnöm.

Könyékig érő védőkesztyűt kotort elő az övtáskájából, és felhúzta. Ahogy behajlította az ujjait, hüvelyknyi fekete karmok pattantak ki az ujjhegyéből. Óvatosan felkapaszkodott a víztározó-gubó falán, amíg a peremhez nem ért, ahol a ruganyos gubófal a léghólyag alá görbült. A fa most már recsegett-ropogott, a gáztömlő kitágult és megfeszült, mint vitorla a szélben.

– Mások terepjáróval jönnek. A kalandvágyóbbak pedig biciklivel vagy csónakkal, aztán gyalognak – sorolta Feli, és lekuporodott a víztároló csőrös peremén. – Persze a kemény mag, az igazi szabadesésfalók a szabad ég alatt laknak, kalyibákban és sátrakban húzzák meg magukat. Úgy élnek, mint a nomádok; vadásznak és gyűjtögetnek. Ha valahová el akarnak jutni, azt gyalog vagy a saját szárnyukon repülve teszik. Messze elkerülik a városokat. A repülés a mindenük; afféle rituálé vagy inkább... minek is nevezzem? Szentség. Tiszta szívükből megvetik az olyanokat, mint én, akik csak a móka kedvéért csinálják. A legtöbbjük szóba sem áll velünk. Igaz, sokan közülük a hasonszőrűvel sem beszélnek. Szerintem teljesen berozsdáltak a hangszá... Tyúha! – A léghólyag megremegett, és lassan emelkedni kezdett, akár egy hatalmas fekete szappanbuborék. A víztartály elképedt barna szájként tátogott utána.

Az elszabadult gáztömlő alól vaskos indaköteg tekeredett elő és bomlott sötét erezzel átszőtt, levelekkel tűzdelt szalaggá, amelyet vastag rostfonadék kapcsolt az

emelkedő hólyaghoz.

Feli Vitrouv kicsattintotta kesztyűje karmait, és az indakötegre vetette magát, közvetlenül a hólyag alá. Tompa puffanással csapódott a sűrű rostsövetbe, amely hosszan fodrozódott a becsapódástól. Belevágta a bakancsát; újabb pengék szúrták át a membránt. A hólyag egy ideig bizonytalanul egy helyben ingott, aztán megadó, sóhajszerű sziszegés közepette tovább emelkedett.

Ahogy a hatalmas árnyék eltűnt a fejük fölül, mintha a levegő is egy fokkal kevésbé lett volna fojtogató.

– Isteni! – kiabálta Feli odafentről. Ziller Kabéhoz fordult.

– Kövessük a szédült nőtényt? – kérdezte.

– Miért ne?

– Repülő szerkezet – vezényelt Ziller – vagy akármi...

– Itt a Központi Elme, Ziller mester – duruzsolta egy hang az ülés fejtámlájából.

– Kövesd azt a hólyagot! – bökött fölfelé. – Fogalmunk sincs, hová megy Vitrouv kisasszony, de nem akarunk lemaradni.

– Értem.

A sikló hangtalanul és könnyedén emelkedni kezdett, egyenesen felfelé, amíg egy magasságba nem került a fekete hajú nővel, aki időközben képtelen pozitúrába csavarta magát, hogy kilásson a hullámzó indahálóból. Kabe lenézett. Nagyjából hatvan méter magasan lehettek, de továbbra is meglepően gyorsan emelkedtek. A fogadóhüvely éppen alattuk tátongott. A végtelen indaköldökzsinór még mindig nem csévélődött ki teljesen; kigyózva, fodrozódva emelkedett a levegőbe.

Feli Vitrouvot durván ide-oda rángatta a tekintélyes méretű levelekbe bele-belekapó, orkánként süvöltő szél.

– Maguknál minden rendben? – kérdezte elégedetten vigyorogva. Sörényszerű haja az arca körül röpködött, minduntalan meg kellett ráznia a fejét.

– Köszönjük, mi remekül vagyunk – döngte Ziller. – És maga?

– Soha jobban! – kiabálta a nő. Felnézett a hólyagra, majd le az erdőre.

– Visszatérve a csalásdologra – emelte fel a hangját Ziller. A nő felnevetett.

– Igen? Mondja csak, ne kíméljen!

– Ez az egész hely merő csalás.

– Hogyan?

Elengedte a hólyagrostokat, és fél kézzel kapaszkodott, hogy behúzhassa a karmait, a szabad kezével pedig kisöpörhesse a haját a szájából. Kabe nézni sem bírta. A helyében sapkát vett volna. Vagy inkább kopaszra borotváltatja magát.

– Először is úgy néz ki, mintha igazi bolygó volna – kiabálta Ziller. – Pedig nem az.

Kabe a felkelő napot figyelte, amely élénk bíborvörösben játszott. Egy orbitalbeli napkelte (az orbitalbeli naplementéhez hasonlóan) lényegesen hosszabb ideig tart, mint egy természetes bolygón. Először kivilágosodik az ég, a központi csillag pedig mintha összenőne a pirkadattal; beleolvad az infravörös tartományba, akár egy csillámló köpenyű, cinóbervörös szellem. Végigszánkázik a horizonton, átdereng a platók rekeszfalain és a légkör

méhburkán. A nappal lassan, fokozatosan kap erőre – igaz, cserébe jóval tovább tart, mint egy hagyományosnak mondható, szilikátalapú planétán. Mindez persze inkább a műbolygók mellett szól, mint ellenük, hiszen bárhol is él az ember, a napkelte és a napnyugta máshoz nem fogható, már-már transzcendentális látványosságot jelent.

– Szóval? – Feli ismét tíz karommal kapaszkodott.

– Szóval minek efféle önbecsapással vesztegetni az időt?

– kiabálta Ziller, és a hólyagra mutatott. – Egyszerűen fel is repülhetne ide. Használhatna lebegőhámot...

– Miért ne mindjárt álmomban csináljam, a virtuális valóságban?

– Igaz, az sem volna kevésbé fals.

– Csakhogy nem ez a lényeg! Úgy nem találnék benne örömet.

– Gondolja?

– Nem gondolom: biztos vagyok benne. – Haját elkapta egy hirtelen jött meleg légáramlat, fekete lángnyelvként örvénylett a feje fölött.

– Vagyis csak akkor igazi a móka és kacagás, ha fennáll a valódi bokaficam veszélye?

A nő lelkesen bólogatott.

– A valóság teszi teljessé az élményt – kiabálta vissza. – Vannak, akiknek a hólyaglovaglás a legfőbb szórakozás, de csak ha... – A hangja elveszett egy szélrohamban. A hólyag megremegett, és egy futó pillanatra a sikló is megbillent.

– Csak ha micsoda? – üvöltötte Ziller.

– Álmukban csinálják – felelte Feli Vitrouv. – A

virtuálisvalóság-függők sportot űznek belőle, hogy a való világban közelébe sem mennek a hólyagfáknak.

– És maga szerint ez gyávaság? – tudakolta Ziller.

A nő értetlenül pillantott rá. Kihajolt a fodrozódó membránszalagból, aztán fél kézzel elengedte – ezúttal otthagya a kesztyűt, karmostul-mindenestül, a rostmembránba akadva. Hosszan kotorászott az övtáskájában, aztán valami fényeset és aprót csíptetett az orrnyílásába. Ahogy végzett a művelettel, visszacsúsztatta a kezét a kesztyűbe. Amikor ismét megszólalt, nem kellett megemelnie a hangját; Kabénak az orrkarikája közvetítette a nő szavait, és Zillernek is lehetett valamiféle terminál-hozzáférése, mert olyan tisztán hallották mindketten, mintha mellettük ült volna.

– Azt kérdezi, szerintem ez gyávaság-e? – hitetlenkedett.

– Azt – felelte Ziller.

– Már hogy a fészkes fenébe volna gyávaság?

– Azok a burnyások minimális erőfeszítéssel, rizikó nélkül érik el ugyanazt, amit maga az élete kockáztatásával.

– Ők így döntöttek, én meg máshogy. Egyébként én is választhatnám az alternatív valóságot, ha akarnám. De a lényeg – tette hozzá a feje fölött lebegő hólyagra pillantva, majd hosszan kémlelte az eget –, hogy az élmény nem említhető egy napon az övékkel.

– Ha maga mondja.

– Az ember mindig tudja, hogy a virtuális valóságban van, nem pedig az igaziban.

– Ezt is biztosan meg lehetne buherálni. El tudnák érni, hogy elmosódjanak a határok.

A nő sóhajtott, aztán az orrát ráncolta.

– Félre ne értse, de ideje repülnöm. Szeretnék egyedül maradni. Remélem, nincs harag! – Azzal kihúzta a kezét a kesztyűből, és visszacsúsztatta az orrterminált az övtáskájába. Újra a kesztyűbe tornázta a kezét, ezúttal kissé bizonytalanul. Reszketett. Már jó fél kilométerrel lehetek a talaj fölött, és Kabe kifejezetten hűvösnek érezte a siklót körbesivító levegőt. Emelkedésük üteme érezhetően lassult, és Feli haja már nem a feje körül csapkodott, hanem féloldalasan lobogott.

– A vizionlátásra! – kiabálta a nő. Aztán elengedte a hólyagot. Először a kesztyűit szabadította ki, aztán a bakancsát; Kabe látta, ahogy a fémkarmok visszahúzódnak, narancssárgán csillanva a napfényben. A nő zuhanni kezdett. A terhétől megszabadult léghólyag újult erővel emelkedett tovább, a felhők közé.

Kabe és Ziller a sikló ugyanazon oldalán könyököltek ki. A gép kiegyensúlyozta magát, aztán irányba állt, hogy jobban lássák a zuhanó alakot. Feli Vitrouv rúgott egyet-kettőt, aztán kiterjesztette a karját. A szárnypalák kinyíltak, zuhanó kavicsból hatalmas kékeszöld madárrá varázsolván a nőt. Kabe még a szél süvöltésében is hallotta a vad kurjantásokat. A felkelő nap felé indult, aztán továbbfordult, és egy pillanatra eltűnt a vastag indaköteg mögött. A távolban Kabe több tucat szárnyaló alakot fedezett fel; az apró pöttyök a hólyagfák kipányvázott léggömbjei között vitorláztak.

Feli bedőlt és irányt váltott, egyre magasabbra kapaszkodva az áramlatok hátán. A légi jármű vele együtt

fordult.

Alig húsz méterrel alattuk siklott el. Bukfencezett egyet, és odakiáltott nekik, az arca üdvözült mosolytól ragyogott. Aztán megint átfordult, és zuhanórepülésbe fogott, behúzva a szárnyait, széleseben lefelé zúgva. Mintha be akart volna csapódni a fák közé.

– Ó! – nyögött fel Kabe. – És ha meghal?

Magában már kezdte fogalmazni a következő hangjelentést a külhoni tudósítók homomda hírszolgálatának. Csaknem kilenc éve küldte heti rendszerességgel az otthoniaknak a hangos képeslapokat, és eddigi munkássága eredményeképpen apró, ám elkötelezett hallgatói tábor tudhatott magáénak. Eddig még egyetlen alkalommal sem kellett végzetes balesetről beszámolnia, és nem volt kedve a nekrológ műfajával bővíteni a repertoárt.

A türkiszín szárnyak kicsapódtak, a nő újra emelkedni kezdett, és végleg eltűnt egy különösen sűrű levél- és indafüggöny mögött.

– Boldogságunk kék madara nem halhatatlan, igaz? – kérdezte Ziller.

– Nem – felelte Kabe. Sejtelme sem volt, mi fán terem a boldogság kék madara, de úgy érezte, illetlenség volna megkérdezni Zillert vagy akár a Központi Elmét. – Nem, tudtommal nincs biztonsági mentése.

Feli Vitrouv a szárnyalók azon csoportjába tartozott, akik nem készítették rendszeres időközönként pillanatfelvételt az elmesztátuszukról, hogy új életre lehessen őket kelteni, ha esetleg becsapódnak a földre, vagy felkenődnek egy kóbor sziklára. Kabét határozottan nyugtalanította a

gondolat.

– Úgy nevezik magukat: az Egy-ügyűek – tette hozzá.

Ziller felhorkant.

– Különös, hogy az emberek önként és dalolva aggatnak magukra jelzőket, amiktől akár az életük árán is megszabadulnának, ha mások erőltették volna rájuk. – A sárga-narancsvörös fénysávot figyelte, amely a sikló csillogó burkolatáról tükröződött vissza. – Van egy kelgir kaszt, akiket Láthatatlanoknak neveznek.

– Tudom.

Ziller felpillantott.

– Tényleg, hogy haladsz a tanulmányaiddal?

– Egészen tűrhetően. Igaz, csak négy napja kezdtem bele, előtte még el kellett intéznem pár dolgot. De legalább belekezdtem.

– Undok és nehéz feladatot vállaltál magadra, barátom. Kötelességemnek érezném, hogy fajtársaim nevében is elnézést kérjek, ha a műveimben nem ezt tenném, amióta élek. Nem mintha ez elég volna az üdvösséghez...

– De igazán – motyogta Kabe zavartan. Hogy valaki ennyire szégyellje az övéit, az több mint zavarba ejtő.

– Ezek a kétlábúak viszont... – folytatta Ziller, és a szárnyalók keringő pontjai felé intett a fejével. – Az öregapám se látott ezekhez foghatót. – Hátradőlt az ülésben, és előhúzta a pipáját. – Maradunk egy ideig, gyönyörködni a napkeltében?

– Hát persze – vágta rá Kabe. – Remek ötlet.

A siklóból több száz kilométerre el lehetett látni, szinte végig az egész Frettle Platón. A rendszer csillaga, a

Lacelere még mindig emelkedőben volt. A fény fokozatosan izzott fel, átította a légkör irdatlan paplanát, egészen a forgásiránnyal ellenkező oldal horizontvonaláig. A vörös sugarak a legkisebb árnyékos részletet is napvilágra hozták. A forgásiránnyal megegyező oldalon – a távoli platók messzeségbe vesző íve fölött, amely immár nappali fényben fürdött, dicsőségesen függve a kékségben, mint egy kontinens-gyöngyökből fűzött égi karkötő – a Tulier-hegység emelkedett, csúcsain szikrázó hósapka. A forgásiránytól jobbra ködbe burkolózó szavannák nyújtóztak a láthatárig, balra hegyek körvonalai derengtek a kék messzeségben. A kettő találkozásánál széles tölcsértorkolat, ahol a Masaq' fő gyűjtőfolyama a Frettle-tengerbe mosta acélkék vizét.

– Talán nem kellene ennyire feldúlnom a kétlábúak lelkivilágát – mélázott Ziller. Megszívta a pipáját, és elgondolkodóan ráncolta borzas szemöldökét.

– Szerintem kifejezetten élvezik a dolgot – jegyezte meg Kabe.

– Igazán? Ó. – Ziller határozottan csalódottnak tűnt.

– Hozzánk mérik magukat. Mi vagyunk a... szabócenti.

– A szabócenti? Nem gondoltam, hogy lehet ennél mélyebbre sülyedni, de...

– Nem ez az egyetlen dolog, amiért keresik a társaságunkat; a te esetedben ennél biztosan többről van szó. Ettől függetlenül a mifélek viszonyítási alapot jelentenek, amihez képest definiálhatják magukat.

– Még mindig jobb, mint díszpintynek lenni a menazsériájukban.

– Te egészen más lapra tartozol, drága Ziller. Mesternek szólítanak, pedig tudtommal még senkit nem tiszteltek meg ezzel a címmel. Rettenetesen büszkék, hogy éppen itt telepedtél meg; az egész Kultúra, a Központi Elme, hogy Masaq' lakosait ne is említsem.

– Azokat tényleg ne említsd – morogta Ziller, megigazítva továbbra is meggyújtatlan pipáját, és a síkságra bámult.

– Rajonganak érted.

– Ahogy egy díszpintyért szokás. Nem vagyok több, mint trófea a gyűjteményből.

– Így is mondhatjuk. Ám ebben az esetben felettébb becses darab vagy.

Ziller grimaszolt.

– Nekik is megvannak a maguk zeneszerzői. – A pipájára nézett. Megütögette, és dühösen ciccegett. – A pokolba is, akármelyik gép, még egy drón is túl tudna szárnyalni mindannyiunkat.

– De az – mutatott rá Kabe – csalás volna.

A kelgir válla megremegett. Rekedtes, huhogásszerű hangot hallatott, ami akár nevetésnek is beillett.

– Abban bezzeg nem engednek csalni, hogy elhúzzam a csíkot az átkozott békegalambbérenc elől. – Szúrósan nézett a homomdára. – Témánál vagyunk; mondd csak, van fejlemény az ügyben?

Kabe úgy értesült a Masaq' Központi Elméjétől, hogy Ziller eleddig szorgalmasan figyelmen kívül hagyott minden információt, amely akár a legcsekélyebb mértékben is kapcsolatba hozható lett volna az anyabolygójáról delegált követtel.

– Úrhajót küldtek elé – mondta végül –, hogy egy darabon elhozza. De mintha kelgir részről bizonyos változások történtek volna.

– Miféle változások?

– Amit nekem elmondtak, abból semmi konkrétum nem derül ki. Megegyeztek, hol és mikor veszik fel a vendégünket, de a tied lemondták a randevút. – Kabe hallgatott egy sort. – Valami hajóroncsról is szó volt.

– Hajóroncsról?

– Hát... Hmm. Talán kérdezzük meg a Központot. Központ? – Megütögette az orrkarikáját, teljesen fölöslegesen, amitől persze rettenetesen zavarba jött.

– Kabe, itt a Központ. Miben segíthetek?

– A hajóroncs, ahol a kelgir küldöttet felveszik...

– Igen?

– Mit tudunk róla?

– A lojalista frakcióhoz tartozó Itirewein klán hajója, amelynek a kasztháború utolsó napjaiban veszett nyoma. Néhány héttel ezelőtt találták meg, a Reshref nevű csillag közelében. Úgy hívták, *Téli Vihar*.

Kabe Zillerre pillantott, akit a jelek szerint a Központ szintén bevont a beszélgetésbe. A kelgir megvonta a vállát.

– Sosem hallottam róla.

– Tudunk valamit a küldött személyéről? – kérdezte Kabe.

– Nem sokat. A nevét még mindig nem árulták el. Állítólag katonatiszt, aki a háború után csatlakozott valamelyik szerzetesrendhez.

Ziller megvetően felhorkant.

– Kaszt? – kérdezte nyersen.

– Valószínűleg egy Vagyok az Itirewein-házból. Hangsúlyoznom kell, hogy egyetlen adatot sem igazoltak vissza. Nem mondhatni, hogy a Kelg bőkezűen ontaná az információt.

– Jellemző – morogta Ziller, és a sikló mögül kiemelkedő fehérarany napkorongot figyelte.

– És mikorra várhatjuk az érkezését? – érdeklődött Kabe.

– Nagyjából harminchét nap múlva.

– Értem. Köszönöm.

– Igazán nincs mit. Később én vagy Tersono feltétlenül megkeresünk, Kabe. Most, ha nem haragszol, magatokra hagylak.

Ziller dühödten tömködté a pipáját.

– Számít a küldött kasztja? – kíváncsiskodott Kabe.

– Nem – vágta rá Ziller. – Köpök rá, ki fia-borja. Látni se akarom. De egy biztos: nem erőltetik meg magukat, hogy jó pontot szerezzenek nálam. Épp egy szentfazékká avanszált militáns elitmarhát küldenek! Hirtelenjében nem is tudom, sértésnek vegyem vagy megtiszteltetésnek.

– Talán ő is a rajongód.

– Na persze. Másodállásban összhangzattan-doktorátus az egyik egyetlennek álcázott húsdarálóban – puffogott Ziller, és a pipáját szívogatta. Vékony füstcsík kanyargott az orra előtt.

– Ziller – nézett fel Kabe –, kérdezni szeretnék valamit.

A kelgir kérdőn pillantott rá.

– A darab, amin dolgozol; ugye a Központ bízott meg veled, és az ikernóva-ciklus ünnepélyes lezárására készül? – A Portisia fényes pontja felé intett.

Ziller széles arcán mosoly terült szét.

– Számíthatok a diszkréciódra?

– Hallgatni fogok, mint a sír; a szavamat adom.

– Hát legyen – bólintott Ziller kegyesen. – Úgy van, ahogy mondod; szimfóniát írok a Központ gyászának emlékezetére, mementót állítva egyfelől a háború borzalmainak, másfelől a békének, amely kisebb-nagyobb döccenőkkel azóta tart. A művet élőben adják majd elő a második nóva fellobbanásának napján, napnyugtakor. Ha sikerül szokásos precizitással levezényelnem a darabot, a csillag az első hanggal egy időben izzik majd fel.

– Ziller egyre jobban belelendült a magyarázatba.

– A Központ valami fényjátékféleséget akar a zenére ültetni. Még nem tudom, hozzájárulok-e. Meglátjuk.

Láthatólag megkönnyebbült, hogy valaki ráhibázott a helyes megfejtésre, és végre szabadon beszélhet róla.

– Nahát, Ziller, hiszen ez csodálatos! – lelkesedett Kabe.

Ziller azóta nem rukkolt elő egész estés darabbal, amióta önkéntes száműzetésbe vonult. Néhányan, közöttük Kabe is, attól tartottak, hogy sosem alkot többé valóban monumentálisat, pedig éppen ennek a műfajnak a mestere.

– Alig várom, hogy hallhassam. Hogy állsz vele?

– Majdnem kész. Éppen a csontkovácsfázisban tartok; gyógyítgatom a khm... gyógyítanivalókat. – A kelgir a Portisia fénypontjára pillantott. – Eddig remekül haladok – mormolta elgondolkodóan. – Nagyszerű nyersanyagot sikerült összehoznom. Olyasmit, amibe élmény belemélyeszteni akarmaimat. – Kabéra mosolygott, de a vonásaiban nem volt melegség.

– Tudod, a többi Érintett tragédiája az elegancia és esztétika magasfoka a Kelgéhez mérve. Ha a vér, veríték és halál mennyiségi oldalát nézzük, az megüti a galaktikus átlagot. Az összhatás viszont ránk vall; ordenaré és ízléstelen. Annyi sem telik ki belőle, hogy inspirációt adjon. Kabe hirtelenjében nem tudta, mit mondhatna erre.

– Szomorú hallani, hogy ennyire megveted a tiéidet, Ziller.

– Az, szomorú – hagyta rá a zeneszerző, és a távolban kanyargó gyűjtőfolyamra bámult. – Igaz, ez a megvetés ad tápot a zenémnek.

– Tudom, hogy nem áll szándékodban hazatérni, de kérlek, legalább beszélj azzal a küldöttel!

Ziller felvonta a szemöldökét.

– Mi okom volna rá?

– Ha nem teszed, még azt gondolják, félsz. Nem mersz szembenézni az érveivel.

– Az érveivel? Miféle érvei lehetnek annak a köcsögnek?

– Gondolom – felelte Kabe türelmesen –, azt fogja mondani, hogy nagy szükségük van rád.

– Naná! Hogy az ő trófeájuk legyenek, és ne a Kultúráé.

– A trófea rosszízű szó. A szimbólum jobb lenne. A szimbólumok fontosak; megérintenek, megmozgatnak. És amikor a szimbólum élő, létező személyben összpontosul, akkor olyanná válik a közösség számára, mint egy... egy világítótorony. Fárosz. A szimbolikus személy nemcsak a saját útját jelöli ki, hanem bizonyos fokon a társadalomét is, amiben él. A küldött biztosan hivatkozni fog arra, hogy a társadalmatoknak, az egész civilizációtoknak békét kell kötnie legnevesebb disszidensével, hogy azután

önmagával is békét köthessen, és végre tiszta lappal indulhasson.

Ziller szenvtelenül bámult rá.

– Mondd csak, nagykövet kolléga, honnan akasztottak le téged?

– Nem onnan, amire te most gondolsz. Nekem személy szerint nem szimpatikus, de nem is ellenszenves ez a fajta érvelés. Viszont felettébb logikusnak és valószínűnek tartom, hogy a honfitársaid ilyen és ehhez hasonló szempontokkal akarnak majd fogást keresni rajtad. Ha még nem elmélkedtél ezen, és nem próbáltad átlátni a helyzetet, akkor nem árt, ha tisztába kerülsz a tényekkel; ha pedig megtetted, bizonytal magad is hasonló következtetésre jutottál.

Ziller elgondolkodva figyelte a homomdát. Kabe örömmel vegyes megkönnyebbüléssel tapasztalta, hogy mégsem lehetetlenség állni a hatalmas szempár sötét, vesébe látó tekintetét. Ennek ellenére nem választotta volna könnyed esti szórakozásként a kelgirrel való szemezést.

– Szóval disszidens vagyok? – kérdezte végül Ziller. – Éppen a minap szoktam hozzá, hogy kulturális nagykövetként vagy politikai menekültjogot nyert sorsüldözöttként gondoljak magamra. Beláthatod, hogy ehhez képest a „disszidens” meglehetősen deklasszifikálódást jelent.

– A nyilatkozataiddal az elevenükbe találtál, Ziller. A tetteiddel még inkább; először azzal, hogy idejöttél, aztán azzal, hogy maradtál, még azután is, hogy a háború háttére nyilvánosságra került.

– A háború háttere, tudós homomda barátom, három évezrednyi irgalmatlan elnyomásban, kulturális gyarmatosításban, napi szintű kizsákmányolásban, racionalizált kegyetlenkedésben és legitimizált szexuális elnyomásban keresendő, hogy a népnyúzás becses tradícióját ki ne feledjem, ami nálunk már-már genetikus örökségnek számít.

– A keserűség beszél belőled, Ziller. Ha a közelmúlt történelmét nézzük, egyetlen külső szemlélő sem jut ilyen lesújtó következtetésre.

– Háromezer év mióta számít közelmúlnak?

– Másra tereled a szót.

– Úgy van. Ugyanis elképesztőnek találom, hogy három évezred szerinted smafu. Szerintem ebben a kérdésben sokkal termékenyebb vitát lehetne folytatni, mint szeretve tisztelt honfitársaim kasztrendszerünk összekalapálásában játszott szerepének elítélhetőségével kapcsolatban.

Kabe felsóhajtott.

– A miénk ősi faj, Ziller. Millenniumok hosszú sora óta vállalunk szerepet a galaktikus közösségben. Nem állítom, hogy háromezer év lebecsülendő volna, ám egy űrutazó nép számára mégsem jelenthet többet a történelem apró szeleténél.

– Homokszem került a gépezetbe, nem igaz, Kabe?

– Hogy érted?

A kelgir pipája szárával a horizontra bökött.

– Aggódtál a virtuális biztosítókötél nélkül szaltózó emberi nőtényért, amikor bele akart állni a földbe. Megrémített a gondolat, hogy egy fára keni egyszeri és

megismételhetetlen szürkeállományát. És kifejezetten kínosnak találod, hogy belőlem, a te szavaiddal élve, a keserűség beszél, és zsigerből gyűlölöm saját mocskosan ótvaros fajtámat.

– Nem tagadom.

– Gratulálok, drága barátom. A te életed maga a megtestesült éteri tökély; nem találsz más módot természetes szorongásszükségleted kielésére, mint hogy másokért aggódj.

Kabe elgondolkodva hátradőlt.

– Meglehet.

– Talán itt van a kutya elásva! Túl sok szabad kapacitásod maradt, ezért tudsz azonosulni a Kultúrával.

– Talán.

– És rokonszenvezel vele lányos zavarában, amit a kasztháborúban játszott szerepe miatt érez?

– Harmincegytrillió kultúrabelivel együtt érezni az én szabad kapacitásomat is meghaladja.

Ziller halványan elmosolyodott, aztán hosszan kémlelte az orbital fejük fölött ívelő szegmensét. A fényes szalag a forgásirányban terjengő ködből tört elő, hogy aztán vonallá vékonyodva belesimuljon az égbe. A gyűrűfelületen töretlen csikként húzódó szárazföldet óceánok és a légkört átszakító, hófödte véghegység csipkézett partvonala tagolta; csupa zöld, barna, kék és vattafehér, amerre a szem ellát. A hol elvékonyodó, hol kiszélesedő földsávot szigetcsoportokkal tarkított peremtenger határolta, kivéve a rekeszfalak közelében, ahol a szárazföld peremfaltól peremfalig nyújtózott. A közelebbi régiókban meg-

megcsillant a gyűjtőfolyam szalagja. Az orbital túlsó fele fényes ívé karcsúsodott, a részletek beleolvadtak az égbe nyújtózó ezüstszalba.

A fejük fölött épphogy ki lehetett venni a Masaq' Központot; a mákszemnyi fekete pont szabadon lebegett az űrben, mintegy másfél millió kilométerre a bolygó irdatlan föld- és tengergyűrűjének egyébként tökéletesen üres középpontjától.

– Még szép – mormolta Ziller. – Őrült sokan vannak, mi?

– Lehetnének többen is. De ők a stabilitást választották. Ziller az égbe bámult.

– Tudtad, hogy vannak emberek, akik azóta hajóznak a gyűjtőfolyamon, amióta megépült az orbital?

– Hallottam róla. Néhányan már a második kört róják. Időutazóknak nevezi magukat, mert forgásiránnyal ellentétben haladva kevésbé gyorsan telik az idő, mint mindenki másnak a bolygón. A relativisztikus időtágulás előnyeit élvezik, bármilyen elhanyagolhatóak is ezek az előnyök.

Ziller bólintott. A hatalmas fekete szemek magukba itták a tájat.

– Vajon úszik valaki az ár ellen?

– Olyanokból mindenhol akad. – Kabe hirtelen elhallgatott.

– De közülük még egyik sem ért körbe; ahhoz nagyon sokáig kellene élniük. Ők választották a nehezebb utat.

Ziller jólesően kinyújtózta haskarját, aztán zsebébe csúsztatta a pipát.

– Eegen. – A szívből jövő mosoly egyezményes jele ült ki az arcára. – Ideje visszamennem Aquime-be. Vár a munka!

Felperzselt határ

- ~ A mi hajóink nem elég jók?
- ~ Az övéik gyorsabbak.
- ~ Még mindig?
- ~ Attól tartok, igen.
- ~ Pedig hej, de rühellem az add tovább módszert. Először ez a hajó, aztán egy másik, harmadik, negyedik... Úgy kezelnek, mint valami postai csomagot.
- ~ Ugye még véletlenül sem szánják burkolt inzultusnak a dolgot, vagy akarnak ezzel hátráltatni bennünket?
- ~ Úgy érted, amiért nem egyetlen hajó visz bennünket a célállomásig?
- ~ Úgy.
- ~ Nem valószínű. Fonák módon, éppen hogy jó benyomást akarnak tenni. Bizonyítani szeretnék, micsoda erőfeszítéseket tesznek, hogy helyrekalapálják a hibát, amit elkövettek; akárki kedvéért egyetlen hajót sem térítenek el a ráosztott feladattól.
- ~ Jobb, ha négy hajónak kell kisebb kitérőt tennie?
- ~ Igen, logisztikai szempontból legalábbis. Az első házigazdánk hadihajó volt. Azokat a Kelg közvetlen közelében tartják, arra az esetre, ha a háború újra kitörne.

Csak egy bizonyos, előre megszabott határig távolodhatnak el a bolygótól, ami jelen esetben valószínűleg milliméterre megegyezik azzal a távolsággal, ahol kitették a szűrünket. Amin most utazunk, az egy gyorsítóhajó, ezek afféle bolygóközi futárszolgálatot látnak el. Nemsokára átszállunk egy rendszerhajóra, amit hatalmas anyag- és emberlerakatként kell elképzelni, vagy talán inkább gigantikus anyahajóként; ez a hajótípus kisebb hajókból álló saját flottát is szállít, amelyet egy esetleges fegyveres konfliktus esetén szabadon bevethet. Egy RH jóval nagyobb vargabetűt tehet, mint egy hadihajó, ám egyelőre ezeket sem engedik messze elbóklászni a kelgir övezettől. Utunk utolsó szakaszán egy kimustrált hadihajó visz majd bennünket. Egy fogatlan tigris. Az efféléket pontosan az ilyen hozd-és-vidd feladatokra tartják.

~ A megalomániájuk valahogy mindig szíven üt.

~ Megértelek. Szerintem megtiszteltetésnek vehetjük, hogy egyáltalán érdeklődést mutatnak relatíve érdektelen és a nagy összefüggések szempontjából tökéletesen irreleváns fajunk iránt.

~ Állítólag jól akarnak.

~ És te ezt elhiszed, őrnagyom?

~ Még az is lehet. Csak abban nem vagyok biztos, hogy ez mentség mindarra, ami történt.

~ Mert rohadtul nem az.

Utazásuk első három napját a *Mizéria Faktor* nevű, Kínváltó osztályú Sebes Offenzíva Egységen töltötték. Masszív hadieszköz volt, amit mintha egy kötegnyi meghajtóegységből és egyetlen robusztus fegyverállásból

tákoltak volna össze, ami mögé, mintegy mellesleg, apró szállásegységet biggyesztettek.

~ Szent ég, de ocsmány ~ szaladt ki Huylerből, amikor a hajó elöbukkant a *Téli Vihar* roncsa mögül. Quilan a SOE mobil egységében ült, a fekete bőrű avatar mellett. ~ És ezek a világ dekadens über-esztétái?

~ Létezik egy elmélet, amely szerint szégyellik a fegyvereiket. Amíg katonai játékszereik otrombák és durván aránytalanok, akár le is tagadhatják őket; úgy csinálhatnak, mintha nem az övék volna, legalábbis nem szerves része az életüknek, csupán egy átmeneti és feledhető kényszertoldalék civilizációjuk esztétikailag kifogástalan egészén.

~ Vagy forma helyett kivételesen a funkcióra fektették a hangsúlyt. De az elméletről, amit az előbb emlegettél, még sosem hallottam. Melyik pángalaktikus okostojás kotlotta ki magából ezt a vadmarhaságot?

~ A titkosszolgálatnál manapság külön ügyosztály foglalkozik az interkulturális metalogikával.

~ Szótárt kell majd vezetnem a legújabb terminológiának. Mi a kő az a metalogika?

~ A pszicho-filo-ideologikus-rendszerlogika rövidítése.

~ Hej, de világos így már. Érdeemes volt megkérdeznem.

~ Ez is kultúrabeli fogalom.

~ Nem mondod!

~ De igen.

~ És mi a halált csinál ez a meta-akármilyen szekció?

~ Megpróbálja kiszámítani, hogyan viselkednek az Érintettek egy adott szituációban.

~ Az Érintettek?

~ Ezt a kifejezést is ők találták ki. Bizonyos fejlettségi szintet elért űrutazó fajokat értenek alatta, amelyek képesek és hajlandók is kapcsolatot teremteni egymással.

~ Ha az ellenség srófjára jár az ember agya, az már a vég, nekem elhiheted!

Quilan a mellette ülő avatárra pillantott. Az bizonytalanul Quilanra mosolygott. ~ Ebben alighanem igazad van.

A kultúrabeli hadihajót nézte. Valóban fertelmesen ronda volt; nyers erő sugárzott belőle. Különös, hogy a vele társbérletben lakó lélek ugyanabból a szemszögből látja a világot, mégis teljesen máshogy érez, és más következtetésekre jut.

A közeledő SOE betöltötte a képernyőt. Gyorsan haladtak felé, de még így is több száz kilométerre volt. A képernyő szélén pörgő számsor jelezte a nagyítás egyre csökkenő mértékét. Hatalmas, gondolta Quilan – ezúttal valóban magában –, és visszataszító. Bár talán így van jól.

Huyler vágott a gondolataiba.

~ Gondolom, a szolgálid a fedélzeten várnak ránk.

~ Nem hoztam magammal szolgálkat.

~ Tessék?

~ Senkit sem hoztam magammal rajtad kívül.

~ Ugye nem akarod beadni nekem, őrnagyom, hogy szolgálk nélkül utazol? Ez valami tetves renegát dolog, he? Válaszolj, ember! Csak nem csatlakoztál azokhoz a csökött agyú kaszttagadókhöz?

Quilan kihúzta magát.

~ Nem, u... Szóval nem. Javarészt a nemrégiben lezajlott

változások miatt nincsenek szolgálaim. Ezekről részletesen tájékozódhatsz az eligazító anyagokból.

~ A vége-hossza litániák, na igen. Majd belenézek azokba is, ha lélegzethez jutok. El sem hinnéd, mennyi vizsgálatnak meg egyéb vegzálásnak vetnek alá, amíg te alszol. Emlékeztetnem kellett őket, hogy egy személyiséglenyomatnak is kell némi pihenés, különben kicsináltak volna. De a szolgák dolgára visszatérve: azt olvastam a kasztháborúról, hogy döntetlennel végződött. Ezek szerint mégis elvesztettük?

~ Nem. Kompromisszumos megoldás született, miután a Kultúra beavatkozott.

~ Azt tudom. De a kompromisszumok azt jelentik, hogy fuccs a kényelmes életnek?

~ Nem, a hierarchia még mindig létezik, és a tisztek többsége mellett továbbra is vannak tisztiszolgák. Én viszont beléptem egy rendbe, amelynek tagjai önként lemondanak az efféle luxusról.

~ Visquile említette, hogy egy meggondolatlan pillanatodban felcsaptál szerzetesnek. Nem néztem volna ki belőled, hogy képes vagy ekkora önmegtartóztatásra.

~ Még egy okom van rá, hogy egyedül utazzam. Hadd emlékeztesselek, hogy a kelgir, akihez követségbe küldtek minket, megtagadta a kasztját.

~ Ja igen, ez a Ziller fickó. Valami nyaklott elméjű, bundatépő liberális bolond, aki meg van győződve róla, hogy isten által kiutalt kötelessége, hogy azok helyett is vonítson, akik maguktól erre sem képesek. A legtöbb, amit az ember egy ilyen kreténnel tehet, hogy ajtót mutat neki.

Ezeknek fogalmuk sincs a felelősségről, a kötelességről pláne. Az ember annyira tagadhatja meg a kasztját, amennyire a fajtáját. És még a kedvében akarunk járni egy ilyen seggfejnek?

~ Ziller ismert zeneszerző. És nem mi mutattunk ajtót neki; önként hagyta el a Kelget. Megtagadta Vagyok-státusát, és kijelentette...

~ Juj, hadd találjam ki! Láthatatlanná alázta magát.

~ Úgy van.

~ Milyen kár, hogy nem csinált magából mindjárt Kasztráltat. Ha lúd, legyen kövér, nem?

~ A lényeg, hogy nincs igazán jó viszonyban az itthoniakkal. Ha szolgálk nélkül érkezem, talán kevésbé érez majd ellenségnek, és könnyebben kapcsolatot tudok vele teremteni.

~ Nem nekünk kellene engedményeket tennünk.

~ Nincs más választásunk. A vezetőink úgy döntöttek, hogy szükségünk van Zillerre. Elfogadtam a küldetést, ahogy te is. Semmiféle módon nem kényszeríthetjük, úgyhogy máshogy kell rávennünk, hogy visszatérjen.

~ És van esélyünk, hogy meghallgat minket?

~ Fogalmam sincs. Gyerekkoromban találkoztam vele néhányszor, és azóta követem az életútját. Szeretem a zenéjét, tanultam róla az iskolában. De ez nem valami sok. Gondolom, már minden rokonát, barátját és elvtársát megkeresték, de senki sem vállalta a feladatot. Biztosan nem én vagyok az ideális jelölt, de a jelek szerint nem akadt alkalmasabb.

~ Elég gyenge lábon áll az érvrendszered, őrnagyom. Hol a

lelkesedés?

~ A lelkiállapotom tényleg nem a legkiegyensúlyozottabb, személyes okokból. Az elkötelezettségem és a kötelességtudatom viszont töretlen. Egyébként pedig... a parancs az parancs.

~ Hát igen. Az élet nem leányálom, he?

***

A *Mizéria Faktor* fedélzetén a húsz főből álló legénység mellett maroknyi drón teljesített szolgálatot. Két ember üdvözölte Quilant a zsúfolt hangárban, majd elvezették a szállásához, amely egyetlen szűkös kabinból állt. A csomagja és személyes tárgyai már ott vártak rá; áthelyezték a mobil egységből, amely a *Téli Vihar*ról szállította át őket.

Olyasformán rendezték be az apró szobát, ahogy egy flottabeli tiszt számára szokás. Egy drón elmagyarázta neki, hogy a kabin belseje igényei szerint szabadon átformálható. Quilan megnyugtatta a gépet, hogy a jelenlegi elrendezés tökéletesen megfelel. Nem, köszöni szépen, maga is ki tud pakolni, és a védőruhát is egyedül szeretné levenni.

~ Őrület. Ez a gépkonzerv tényleg szolgának ajánlkozott?

~ Azt nem mondanám. De mindent megtesz, amit kérünk tőle, ha szépen kérjük.

~ Aha.

~ Eddig mindenki meglepően készségesnek tűnt. Úgy látom, kifejezetten igyekeznek.

~ Én is úgy látom. Gyanús, nagyon gyanús.

A drón a továbbiakban – Quilan nem kis meglepetésére – valóban úgy viselkedett, mint egy néma, ámde felettebb hatékony szolga. Mosta a ruháit, tisztán tartotta a kabinját, és tájékoztatta az (egyébként elhanyagolható mennyiségű) viselkedési alapszabályról, amihez a kultúrabeli hajó fedélzetén tartania kellett magát.

Rögtön az első estén vacsorát rendeztek a tiszteletére.

~ Hát azóta sincs ezeknek rendes egyenruhájuk? Micsoda mocskos, anarchista csürhe!

A legénység feltűnő udvariassággal vette körül Quilant, de szinte semmit sem tudott meg róluk. Napjaik nagy részét szimulációkban töltötték, így vendégükre kevés idejük jutott. Quilan nem tudta, vajon kerülni akarják-e, de nem is érdekelte igazán. Örült, hogy egyedül lehetett, és naphosszat a hajó archívumát bújta.

Hadesh Huyler is hozzájutott régóta halogatott házi feladatához, és átrágta magát a történelmi és instrukciós adathalmon, amelyet személyiségével együtt töltöttek a Quilan koponyájába ágyazott lélekőr-szerkezetbe.

Úgy állították össze a napirendjüket, hogy Quilannak maradjon némi ideje, amivel szabadon rendelkezhet. Megállapodtak, hogy ha éppen semmi lényeges nem történik, akkor az elalvás előtti és az ébredés utáni órában Huyler békén hagyja, és lekapcsolja magát az érzékeiről.

Quilan tanácsa ellenére Huyler a kasztháború részletes történetével kezdte. Ahogy eseményről eseményre haladt, a meglepetésen, elképedésen és ámulaton át eljutott a hitetlenségig; utóbbi hamar átcsapott felháborodásba és

haragba, ami végül – amikor a Kultúra szerepe világossá vált – örvöngő dühkitörésben csúcsosodott ki. Ezt végül a jeges higgadtság fázisa követte. Quilan maga is érzekelte szellemi szobatársa hevesen hullámozó érzelmeit; az egész egyetlen délután alatt történt, mégis meglepően kimerítő élmény volt.

Az öreg katona ezután már csak délutánonként tért vissza a történelemleckékhez, és tanulmányozta (ezután valóban időrendi sorrendben) az eseményeket, amelyek azóta történtek, hogy ő maga testhalált halt és betárolták.

Mint minden új életre hívott személyiséglenyomatnak, Huylernek is szüksége volt pihenésre, sőt álmokra is, hogy a működése hosszú távon stabil maradjon. Igaz, ez a kómaszerű feltöltődés fázis gyorsított üzemmódban is végbe tudott menni, ami azt jelentette, hogy az egész éjszakai alvás helyett Huylernek akár egyórányi pihenés is elegendő volt. Az első napon Quilannal együtt végigaludta az éjszakát, másnap viszont inkább tanult alvás helyett, és csak a minimálisan szükséges időre kapcsolta ki magát. Aznap reggel, amikor Quilan visszaállította a kettőjük közötti kapcsolatot, a hang a fejében zavartan dünnyögte:

~ Őrnagy...

~ Igen?

~ Nem tudtam, hogy a háborúban elvesztetted a feleségedet. Sajnálom.

~ Nem szoktam beszélni róla, úgyhogy nem tudhattad.

~ Az ő lelkét kerested a hajón, ahol engem találtak?

~ Igen.

~ Jól tudom, hogy ő is a seregnél szolgált?

~ Igen. Őrnagy volt, akárcsak én. Együtt vonultunk be, még a háború előtt.

~ Biztosan nagyon szeretett, hogy a seregbe is követett.

~ Az igazat megvallva, inkább én követtem őt; az ő ötlete volt, hogy bevonuljunk. Ahogy az is, hogy mentsük ki az aorme-i Haditechnikai Intézetben tárolt lelkeket, mielőtt a lázadók rátalálnak.

~ Remek társ lehetett.

~ Az volt.

~ Tényleg sajnálom, Quilan. Én magam sosem házasodtam meg, de tudom, milyen elveszíteni, akit szeretünk. Szóval... úgy érzem, ezt el kellett mondanom.

~ Köszönöm, kedves tőled.

~ Talán egy kicsit kevesebbet kellene tanulnunk és többet beszélgetnünk. Ahhoz képest, hogy meglehetősen intim kapcsolatban állunk, nem tudunk valami sokat egymásról. Mit szólsz, őrnagyom?

~ Azt hiszem, ez valóban jó ötlet volna, u...

~ Kezdhetnénk mindjárt azzal, hogy hagyjuk a rákba az uramozást! A következőnél biz' isten visszamagázlak.

Quilan elmosolyodott.

~ Tudod, miközben a reaktiválási tájékoztatót böngészttem, a véget nem érő jogi bődület közepette felfedeztem, hogy az altábornagyi rendfokozatom a testhalálommal elévült. A státusom jelenleg tartalékos címzetes tiszt, vagy ilyesmi. Ergó te vagy a rangidős. Ha valakit uramozni kellene, az csak te lehetsz. Szóval ne merj máshogy szólítani, mint Huylernek! Mindenki így hív. Vagyis hívott.

~ Ahogy akarod ~ mosolygott Quilan. ~ Különben is, ebben

a küldetésben valószínűleg a rang számít a legkevésbé.

~ Mélységesen egyetértek, Quil pajtás.

A következő néhány nap eseménytelenül telt; abszurd sebességgel száguldottak az űrben, messze maguk mögött hagyva a kelgir felségterületet. A *Mizéria Faktor* egy gyorsítóhajó gondjaira bízta őket, amely a hadihajóhoz hasonlóan nagy és otromba jármű volt, azonban külseje sokkal kevésbé képviselte az „ahogy esik, úgy puffan” elvet. A hajó, amely egyébiránt a Vulgária névre hallgatott, testetlen hanggal üdvözölte őket. Nem volt emberi legénysége; Quilan egy kellemesen tágas térébőületben telepedett le, ahol semmitmondó zene duruzsolt.

~ Szóval sosem házasodtál meg, Huyler?

~ Sokszor elátkoztam magam érte, hiába: a gyengém az éles eszű, büszke, ámde hazafias érzelmektől kevésbé fűtött nőstény. Csakhogy ezek valahogy mindig megérik, hogy az első és egyetlen szerelmem a sereg, nem pedig ők, és ami nagyobb baj, a szívtelen szukák sehogyan sem hajlandók hímjük és népük javát saját önös érdekeik elé helyezni. Ha lett volna józan paraszti eszem, tyúkeszű némberekkel kezdek, és most boldog családapá volnék, szipogva sirató feleséggel és fél tucat felnőtt gyerekkel.

~ Micsoda szerencse...

~ De kinek, he? Értem ám a célzást!

A gyorsítóhajó utasterében vibráló képernyőn feltűnt a Bárkaszerviz nevű rendszerhajó; újabb fénypont a vége-hossza nincs csillagmezőn. Ezüst pöttyé hízott, és gyorsan növekedett, míg végül teljesen betöltötte a képernyőt, bár a részleteket még mindig nem lehetett kivenni csillogó

felületén.

~ Ez az.

~ Kizárásos alapon.

~ Gondolom, több tucat hasonló hajó mellett elrobogtunk, csak nem vettük észre őket. Amit most látsz, azt nevezi a flotta többszörösen biztosított egységnek; ezek sosem járnak kíséret nélkül.

~ Valami látványosabbra számítottam.

~ Várd ki a végét!

A gyorsítóhajó az ezüstfelület kellős közepe felé vette az irányt. Nyúlós, ködszerű közegbe csöppentek, aztán mintha átszakítottak volna egy membránt, aztán még egyet, majd féltucatnyit gyors egymásutánban. A mezőburkok úgy pörögnek el mellettük, mint egy régi könyv pergamenlapjai.

Az utolsó réteghatáron túl hatalmas, párás térbe jutottak, amelyet sárgásfehér fénycsík világított meg, magasan a bodros felhőrétegek fölött. A tatnál lyukadtak ki. A hajó hosszában nagyjából huszonöt kilométer lehetett, keresztben tíz. A tetőfelülete egyetlen hatalmas park volt: fával borított dombságok és hegyormok, amelyeket tavak és folyók absztrakt ábrái díszítettek.

Vörösben és kékben játszó, kolosszális merevítőbordák és rácsos támpillérek fogták zárójelbe az RH aranybarnában játszó oldalát, amelyet dús vegetációval fedett kiugrások, erkélyek és zavarba ejtően sokféle alakú, fényt árasztó nyílás tagolt; olyan volt, mint valami ragyogó függőváros, amelyet egy három kilométer magas homokkőfalba faragtak. A levegő a legkülönfélébb típusba tartozó úrijárművek ezreitől rajzott; Quilan felismert néhányat, de a

többségéről nem is hallott soha. Némelyik egészen apró volt, de akkorák is akadtak, mint a gyorsítóhajó. A bolhányi pontok közelebről úrruhás embereknek bizonyultak.

Az RH két másik óriási hajóval osztozott a mezőburkon, igaz, utóbbiak együttvéve sem tették ki a nagyobb jármű negyedét. Az egyszerűbb felépítésű, ám tömzsibb hajók alig néhány kilométerre lebegtek a Bárkaszerviz két oldalán, és saját kisebb flottájuk zsongta körül őket.

~ Tényleg elképesztő.

Hadesh Huyler nem felelt.

A hajó avatárja és egy maroknyi ember üdvözölte Quilant a fedélzeten. A szállása erősen extravagáns volt; saját úszómedence tartozott hozzá, és a kabinablak az egy kilométerre magasodó jobb szélső főtartóra nézett. A szolga szerepét újabb szófukar drón játszotta.

Töménten vacsorára, partira, ünnepségre, fesztiválra, megnyitóra és egyéb társasági eseményre hívták meg; a lakosztály programmonitorának két teljes képernyője telt meg a szempontokkal, amelyek szerint csoportosíthatta a meghívásait. Néhánynak eleget is tett, főleg azoknak, amelyeken élő zenét játszottak. Az emberek előzékenyen bántak vele, cserébe ő is rendkívül udvarias volt velük. Néhányan sajnálatukat fejezték ki a háború miatt. Quilan méltóságteljes, megnyugtató formaságokkal válaszolt. Huyler rendre dührohamot kapott, egymást érték nyomdafestéket nem tűrő tirádái.

Quilan sokat sétált és utazgatott a hatalmas hajón. Ahol csak megfordult, mindenütt magára vonta a figyelmet – a harmincmillió csillaqjárón ugyan nemcsak emberek és

drónok utaztak, de kelgir egy sem akadt rajta kívül. Szerencsére ritkán fordult elő, hogy valaki ráerőltette volna a társaságát.

Az avatár figyelmeztette, hogy felületes ismeretségei között akadhatnak újságírók is, akik minden elejtett megjegyzését továbbpasszolják a hajó hírcsatornáinak. Huyler lobbanékonyága és szarkazmusa sokat segített a veszélyesnek látszó helyzetekben. Quilan egyébként is gondosan megválogatta minden szavát, de Huylerre mindig odafigyelt; a külső szemlélő számára úgy tűnt, mintha hosszan meditálna. Titokzatos remetének tartották, és ez tetszett neki.

Egy reggel, mielőtt Huyler újra kapcsolatba lépett volna vele, felkelt az ágyból, és az ablakhoz lépett. Kérte, hogy a felület váljon átlátszóvá, és egyáltalán nem lepte meg, hogy odakintről a haldokló Phelen-síkság néz vissza rá, perzselten, kráter-himlőhelyesen, füstöt izzadva a hamuszín égbolt alatt. Tépett útszalag szelte át a sivárságot, rajta megfeketedett, megnyomorított teherautó araszolt, mint egy kitépelt szárnyú őszi légy.

Quilan azonnal tudta, hogy ez csak egy álom.

A terepromboló megrándult, aztán ütemesen rázkódni kezdett, periodikus fájdalomhullámokat gyűrve át elgyötört testén. A fülében visszhangzott saját nyögése. Remegett a föld, minden remegett. Eddig azt hitte, a földbe préselte a gép, alászorult. Hogy lehet ez? Mi történt? Kín, öldöklő kín. Haldoklik? Biztosan. Nem látott és alig kapott levegőt.

Meg mert volna esküdni rá, hogy Worosei ott van vele; megtörölte az arcát, kényelmesebb testhelyzetbe igazgatta,

beszélt hozzá csöndes biztatással, gyöngéd évődéssel. De mintha mindig éppen akkor csavarta volna magába a mindent befedő öntudatlanság; csak akkor tért magához, amikor kedvese már eltűnt mellőle. Ki akarta nyitni a szemét, de képtelen volt rá. Próbált szólni hozzá, kiáltani neki, de nem jött ki hang a torkán. Aztán néhány perc kiesett. Amikor felriadt, úgy érezte, megint pillanatokon múlt, hogy elszalasztotta az érintését, a hangját, az illatát.

– Még élsz, Vagyok-tetű?

– Ki az? Tessék?

Hangokat hallott maga körül. A feje istentelenül lüktetett. A lábát nem is érezte.

– A drága páncélod nem mentett meg, he? Felzabálthatnánk az útszéli kutyákkal, az ám. Nem is kő'ne feldarálni.

Valaki röhögött. Fájdalom zsongott végig a lábán. A föld megremegett. Biztosan a tereprombolóban fekszik, körülötte a gép legénysége. Dühösekre rá, amiért találatot kaptak, és meg kellett halniuk. Hozzá beszélnek? Biztosan álmodta a kirobbant lövegtornyot, a narancsvörös lángokat. Vagy talán a szokásosnál nagyobb a gép, és egy része éppen maradt. Ő meg... fél lábbal a sírban.

– Worosei? – fuldokolta valaki. Alig ismert a saját hangjára.

– Óó, Worosei! Worosei! – utánozták több szólamban.

– Kérek... – hörögte. Fel akarta emelni a karját, de eszeveszett fájdalom járta át.

– Óó, Worosei, óó, Worosei, ké-é-érlek!

A régi laborszárnyban voltak a felvonulási tér alatt, az aorme-i Haditechnikai Intézetben, egy Cravinyr nevű

városban. Ott tárolták őket; elfeledett főtisztek, katonai stratégák lelkét. A békében nem volt szükség rájuk, de a háború kitörésével hirtelen nemzeti kincsé váltak. Egyébként is, ezer lélek az ezer lélek; ennyi bajtársat mégsem dobhattak martalékul a lázadó Láthatatlanoknak. Worosei akciója volt; a saját ötlete. Merész és kockázatos. Ezúttal is a megfelelő ajtókon kopogtatott, mint amikor felcsaptak katonának, hogy biztosan egy osztaghoz kerüljenek. Felkészülni! Futólépés!

Jártak ott egyáltalán?

Halványan emlékezett a kusza folyosólabirintusra, a súlyosan döndülő ajtókra. Körös-körül minden sötét és hideg, minden hamisan ragyog a sisak kijelzőjében. Mögöttük a tisztiszolgák, Hulpe és Nolica, a legjobb emberei, megbízhatóak és hűek a sírig. Nyomukban a flotta speciális egysége. Worosei a jobbján, élete párja, kibiztosított fegyverrel, a mozdulatai még a védőruhában is kecsesek. Le kellett volna beszélnie, de hiába – hajthatatlan volt. Az ő ötlete, az ő akciója.

Az oldattároló nagyobb volt, mint amire számítottak; akár egy házi hűtőpult. Ezt nem préselik fel a siklóra. Vagy ők, vagy a tároló.

– Hé, Vagyok-tetű! Szabadulj meg ettől itt! Ugysincse' rá szükséged.

Röhögés.

Szabadulj meg... Innen sosem szabadulsz. A sikló. Woroseinek igaza volt. Két deszantost küldtek a tárolóval. Sosem szabadulunk. Soha. Worosei? Mintha valaki

megsimította volna az arcát. Küszködött, hogy maradásra bírja, hogy szólni tudjon hozzá.

– Mit 'ond a fickó?

– Gőzöm sincs. Kit izgat?

A karja merő fájdalom volt. A bal vagy a jobb? Tehetetlen düh öntötte el, amiért nem tudta megmondani, melyik. Nevetséges. Ó, Worosei, de hát miért...?

– Tépjük le róla, én aszondom, he?

– Csak a kesztyűt. A' lejön. Biztos van pecsétgyűrűje meg akármilyen. Ezeknek a pöcséről is ékszer lóg.

Worosei valamit súgott a fülébe. Elaludt. Worosei eltűnt. Worosei! Woro...

És lecsaptak rájuk a Láthatatlanok. Páncélosokkal. Egész flottával jöhettek. A *Téli Vihar* remélhetőleg meghúzta magát valahol. Magukra maradtak. Meg kell várniuk a siklót, nem tehetnek mást.

Aztán felfedezték őket. Rajtuk ütöttek, mindenkit lemészároltak. Gyilkos örület, villanások cikáztak és robbanások döngtek körös-körül. A lojalisták gránáttal szórták, akit értek. Aztán ellentámadást indítottak, ki tudja, honnan. Quilan kirohant az esőbe; az agyonlyuggatott beton-cafat lánggra kapott, majd az energiafegyverek keresztüzében összedőlt. Addigra leszállt az éjszaka.

Magukra maradtak.

– Szájj le róla, hé!

– Mi csak...

– Csináld, idióta barom, amit mondok, vagy kibaszlak az út szélére! Ha túléli, váltságdíjat kérünk érte. Halva is többet ér, mint ti ketten élve. Szóval melegen ajánlom, hogy

életben maradjon, amíg Golsébe érünk, vagy követitek a másvilágra!

– Ne izéjj, hogy maradna életbe? Nézze' rá, ember! Máziista, ha a reggelt megéri!

– Kaparjatok elő valami szanitécet, akin nem ment át az úthenger, aztán legyen gondotok rá, hogy ellássa! Addig a ti reszortotok. Itt egy elsősegélycsomag. Extra fejadagot kaptok, ha túléli. Ja igen, nem kell izzadni; már semmi értékes nincs nála.

– Hé! Hahó, részt akarunk a váltságdíjból! Megdógoztunk érte. Hé!

A robbanás előtt a kráterbe ugrottak. Megcsúsztak, végiggurultak a lejtőn. Egy újabb robbanás belenyomta őket a sárba. Ha nincs a védőruha, megfulladnak. Valami nekivágódott Quilan sisakjának. A letapogató begerjedt, és vakító fénnel töltötte meg a nézőkét. Ledobta a sisakot, az elmerült a kráter alján gyűlő víztócsában. Újabb robbanás. A sár fogva tartotta, hiába rángatta magát kétségbeesetten.

– Dögöltél volna meg, Vagyok-tetű, hallod?

– E'mmeg mi?

– Faszom tudja.

A tornyavesztett terepromboló féloldalas nyomot hagyott maga után. Végigcsúszott a lejtőn, beleőrölte-daráltta magát a kráterbe. Worosei tért magához először. Megpróbálta kirángatni Quilant a sárból, aztán hanyatt vágódott. A gép Quilanra gördült. Teli torokból üvöltött, ahogy az irdatlan súly belepréselte a földbe. A lába valami keménynek ütközött, a csontjai szilánkosra törtek. Mozdulni

sem tudott az iszonyatos súly alatt.

Figyelte, ahogy a sikló eltűnik az éjszakában. Worosei nemsokára a hajón lesz, épen és egészségesen. Az eget villanások szabdalták, a füle csengett a robbanásoktól. A terepromboló meg-megrázta a talajt, ahogy a tartalékok felrobbantak. Quilan a legapróbb rezdülésre is felüvöltött. Eső verte az arcát, áztatta a bundáját, elmosva könnyeit. A kráter alján gyűlő tócsa duzzadni kezdett, kíméletesebb és gyorsabb alternatívát kínálva a halálra, ám Quilan hiába reménykedett: egy újabb detonáció olyan erővel sújtott a kráter falára, hogy átszakította a gödör fenekét, és a víz bugyogva elszivárgott a felrepedő szervizalagútba. A kráter túoldala megroggyant, és lomhán bemorzsolódott a részbe. A terepromboló recsegve-ropogva orra borult. A gép fara megemelkedett, lebillent Quilanról, aztán újabb robbanássorozattól rázkódva eltűnt a gőzölgő pokollyukban.

Quilan megpróbálta kihúzni magát a kezével, de hiába erőlködött. Jobb híján nekilátott, hogy kiássa a lábát.

Másnap reggel Láthatatlan felderítők találtak rá, inkább holtan, mint élve, egy sekély árokban, amit a lába körül kapart. Fejbe rúgták, fegyvert szegeztek a homlokának. A rangját és a nevét motyogta, mint valami mantrát. Kihúzták az iszapból, ügyet sem vetve artikulátlan sikolyaira. Felvonszolták a lejtőn, és egy rozzant páncélkocsi hátába hajították, több tucat halott és haldokló közé.

A leglassabbak voltak a lassúak közül; a halál előszobája négy keréken. A jármű maga is pusztulásra ítélt darabnak látszott. Hátsó ajtaját ugyanabban a hadműveletben

vesztette el, amiben megrokkant; a továbbiakban a gyalogtempó lett a csúcssebessége. Amikor kimosták a vért Quilan szeméből, a Phelen-síkság bontakozott ki előtte. Fekete volt és kopár, ameddig a szem ellátott. Kővér füstcsíkok döfték át a horizontot. A felhők ónos-szürkén rajzolódtak ki az égen. időnként hamu szitált, mint valami puha, beszáradt eső.

Igazi eső csak egyszer esett, amikor egy szurdokban dőcögtek, ahol az út olajos-izmos sárfolyammá szélesedett, szennyes hullámai be-be-csaptak a plató fölött a kocsni belsejébe. Quilan vinnyogott, ahogy ülő helyzetbe rángatták a hátsó priccsen. Csak a fejét tudta mozgatni és az egyik kezét, félig-meddig. Tehetetlenül figyelte, ahogy a sebesültek a hordágyaikon csapkodva fuldokolnak, alá-alámerülve az örvénylő szürke árhullámban. Rajta kívül valaki más is kiabált, de senki sem hallotta.

A teherautó súlytalanná vált és kifarolt, magával ragadta az áradat. Quilan tágra nyílt szemmel bámulta az ütött-kopott kocsitetőt. A szennyes víz az elmerült testek fölött örvénylett, és már a térde körül járt. Azon tűnődött, érdeklie egyáltalán, él-e vagy meghal. Kénytelen volt beismerni: nagyon is érdeklie, amíg van rá esély, hogy újra láthatja Woroseit. A teherautót letette a víz, a kereke talajt fogott. Panaszosan hörgő motorral kivontatta magát a sárból, azután tovább dőcögött, mintha mi sem történt volna.

A hamulé lecsurgott a platóról, egymás után fedve fel a holttesteket. Grafitszürke mázat hagyott rajtuk, mintha halotti lepel volna.

A bombatölcsérek és kráterek miatt minduntalan kisebb-

nagyobb vargabetűket kellett tenniük. Útközben két sebtében összetákoltt hídon is átkeltek, mindkettő veszélyesen kilengett a páncélkocsi alatt. Katonai járművek robogtak el az ellenkező irányba, egy alkalommal néhány vadászgép is elzúgott fölöttük; olyan alacsonyan repültek, hogy felkavarták a homokot és a hamut. Lassúságban semmi sem múlhatta felül az öreg taligát.

Tessék-lássék ellátták a sérüléseit. A két Láthatatlan tisztiszolga viselte gondját, akik parancsba kapták, hogy figyeljenek rá. Igazából Zérusok voltak; ez a kaszt – lojalista szempontból nézve – egy fokkal magasabb rendűnek számított, mint a Láthatatlanoké. A két katona nem tudta eldönteni, hogy megkönnyebbüljön, amiért a foglyuk életben marad, vagy dührohamot kapjon. Quilan magában elnevezte őket az ördög jobb- és balfaszának, és kifejezett örömmel töltötte el, hogy nem jut eszébe a valódi nevük.

Naphosszat ábrándozott. Újra és újra elképzelve, ahogy meglepi Woroseit. A lány meglátja majd, és elakad a lélegzete. Maga előtt látta az arckifejezését, a vonásain átsuhanó érzések egymásutánját.

Persze ennek semmi esélye. Worosei olyan, mint ő; ha fordítva alakultak volna a dolgok, addig kutatna utána, amíg ki nem deríti, mi történt vele. Az utolsó percre reménykedne, hogy valami csoda folytán túlélte, így aztán biztosan hamar kinyomozza, hogy megmenekült. Elmosolyodott. Sosem fogja látni a döbbenetet az arcán. Ennek ellenére órákon át árnyalta és színezte a jelenetet, miközben a páncélkocsi csikorogva, dohogva araszolt a ráncossá aszott lapályon.

Akkor már tudott beszélni. Megmondta nekik a nevét, de mintha nem is figyeltek volna rá; csak az számított, hogy nemesi származású, és ezt a vak is láthatja a ruháján meg a fegyverein. Nem tudta, próbálja-e a fejükbe verni, vagy inkább hallgasson. Ha továbbadják a feletteseiknek, akkor Worosei hamarabb megtudja, hogy életben maradt. De egy hang a fejében óva intette ettől; még mindig előfordulhat, hogy a visszaúton belehal a sérüléseibe. Ahogy teltek a napok, egyre gyengébbnek érezte magát. Kegyetlenség volna tudatni Woroseijel, hogy megmenekült, de a hazafelé utat nem élte túl.

Így aztán nem erőltette a dolgot.

Bárcsak lefizethette volna őket, hogy szabadon engedjék vagy gyorsabban juttassák célba! De nem volt nála semmi, amivel megkísérthette volna őket, és a lojalista erők – a mediátorokkal együtt, akikkel mindkét oldal kapcsolatban állt – visszarendelték csapataikat a Kelg mellé, hogy rendezzék a soraikat. Nem számított. Worosei ott van velük. Biztonságban.

Kómába esett, mielőtt elérték volna a rommá bombázott Golsét. A váltságdíjat annak rendje és módja szerint átadták, őt pedig elszállították, ám minderről Quilan már semmit sem tudott. Alig néhány hónapra rá véget ért a háború, és végre visszatérhetett a Kelgre. Csak ekkor tudta meg, mi történt a *Téli Vihar*al, és hogy Worosei az áldozatok között volt.

Akkor hagyta el az RH fedélzetét, amikor a hajó relatív időszámítása szerint beköszöntött az éjszaka. A napvonal elhalványodott és kihunytt. A három hatalmas hajó mélyvörös fényben fürdött, csupán néhány álmosan dongó gép keringett körülöttük.

A Masaq' Orbitalhoz vezető útja utolsó szakaszát Quilan egy járőrhajón tette meg.

Miután a hajó felvette a kelgir követet, átzsilipelte magát a Bárkaszerviz farmezőin, és kiszakadt az ezüstös ellipszoid legkülső burkából, meredek íven távolodva, hogy a Lacelere-rendszer felé vegye az irányt. Az RH visszakanyarodott a kelgir zóna irányába, irdatlan fénytorpedóként villant át a csillagok között gomolygó semmin.

Légítést

Uagen Zlepe a Yoleus nevezetű avián behemotaurusz bal oldali haslebenyén csimpaszkodott fél kezével és a farkával. A kutató egy gliftáblát tartott egyik lábával, szabad kezével jeleket rótt rá. A másik lábára egyelőre nem volt szüksége; szabadon lógatta maga mellett. Buggyos, feltűrt szárú lilásvörös nadrágot, sokzsebes övet, rövid fekete kabátot, redős, bő köpenyt, vaskos, tükörpolírozott

bokapereceket, fakó kövekkel díszített egysoros nyakéket és sokbojtos keménykalapot viselt.

A bőre világoszölden vakított. Ha a hátsó lábára állt, két méter magas volt – négykézláb, orrtól farokig kicsit hosszabb.

Körös-körül szinte tapintható légnemű semmi gomolygott. Uagen feje fölött a behemotaurusz teste teljes egészében kitakarta az égboltot.

A hét nap közül csak kettőt lehetett látni; az egyik kövéren, vörösen terpeszkedett a feltételezett horizont felett, a másik narancssárgán izzott a behemotauruszon túl, valamivel alattuk. Más megafauna-egyed nem volt a közelben, igaz, Uagen tudomása szerint valahol Yoleus felső testfelszíne fölött kellett lennie egynek. A Muetenive nevezetű avián behemotaurusz tüzelt, több mint három normaéve. Yoleus a kezdet kezdetétől fogva árnyékként követte; kitartóan haladt a nyomában, és szünet nélkül ostromolta, türelmesen várva, hogy eljöjjön az ő ideje, közben pedig elhajtotta, megfutamította vagy egyszerűen félrelökte az útból potenciális ellenlábасait.

Az avián behemotauruszok mértékével mérve háromévnyi udvarlás alig jelentett többet múltó fellángolásnál, futó szeszélynél. Yoleus ennek ellenére híven követte választottját. Ez a vonzalom vezette őket az utóbbi ötven normanapban az Oskendari légitest legalsóbb zónái felé. A megafauna egyedei általában az ennél jóval magasabb régiókban időznek, ahol kisebb a nyomás. Idele, ahol a levegő olyan sűrű és zselészerű, hogy Uagen Zlepe hangja oktávot váltott, az avián behemotauruszok sokkal

nehezebben tudnak mozogni. Muetenive feszegette Yoleus buzgalmának és fizikai állóképességének határait.

Valahol fölöttük (ezzel a kínosan lassú tempóval talán újabb öt-hat napnyi távolságra) lebegett a Buthulne nevű gigalit lencseszerű entitás, ahol a pár végül talán egyesül. Vagy mégsem – és ez a valószínűbb.

Ami azt illeti, talán el sem jutnak a hatalmas élő kontinensre. Fullajtármadarak újabb légbuborékról hoztak híreket, amely néhány nap múlva fakad fel a légitest alsóbb szféráiból. Az áramlatot meglovagolva gyorsan és fáradság nélkül emelkedhetnének a Buthulne lélegző lapályaira – csak hogy ahhoz sietniük kellene.

Muetenive és Yoleus komplementer organizmusai, szimbiótái, parazitái, meghívott és önjelölt vendégei közt az a pletyka járta, hogy Muetenive napokig fogja húzni-halogatni az időt, majd teljes sebességgel beleveti magát a buborékáram fölötti légoszlopba, hogy lássa, Yoleus képes-e tartani az iramot. Ha igen (és ha mindkettejüknek sikerül), akkor felettébb látványos módon járulhatnak a nagy Buthulne színe elé, ahol több ezer társuk lehet tanúja dicsőséges nászuknak.

A baj csak az, hogy az utóbbi néhány tízezer évben, ha románcról volt szó, Muetenive sorozatosan rossz lóra tett. Legtöbbször addig halogatta a párzási (esetleg vetélkedési) célú sprinteket, amíg el nem késett vele.

Talán nem is érnek időben a megfelelő légrégióba, és a két mega-lénynek, minden csatolmányukkal és függelékükkel együtt csupán a turbulencia jut, vagy – ami még rosszabb – a leszálló légáramlatok, mialatt a buborék

tovább lebeg a légitest határburka felé.

Ami azonban ennél is jobban aggasztotta Yoleus népes udvartartását, az a gigalit lencseszerű entitás legendás kiszámíthatatlansága volt. A hírvivők szerint a mostani légbuborék kivételesen nagynak ígérkezik, és ha Buthulnénak kedve szottyán más tájakat látni, egyszerűen a feltörő levegő fölé helyezkedik majd, hogy meglovagolja az áramlatot, egészen a légitest legfelső szférájáig. Ha ez megtörténik, évekig vagy akár évtizedekig is eltarthat, mire másik gigalit lencseszerű entitást találnak, és évszázadok – vagy inkább évezredek – mire a nagy Buthulne ismét elérhető közelségbe kerül.

Uagen a vendégek szállásegységén rendezkedett be egy sajátos formájú gumós kinövésben, közvetlenül a behemotaurusz harmadik pár háti uszonynyalábja tövében. A szobája egy ötven méter átmérőjű, barlangszerű térben helyezkedett el, amely a kutatót kikanalazott magházra emlékeztette.

Több mint tizenhárom évvel ezelőtt költözött ide, hogy testközelből tanulmányozhassa a megafaunát és a légitest ökológiai rendszerét. Az utóbbi időben komolyan fontolgatta, hogy testalkatát és hátralévő éveinek számát még inkább a légitest környezeti viszonyaihoz és a helyiek átlagéletkorához igazítja.

Életének első kilencven évét, amit a Kultúrában töltött, Uagen többé-kevésbé emberinek mondható külalakban élte le. Amikor eldőlt, hogy az Oskendarira költözik, légitest-kompatibilis lényé szabatta át magát – a majomtestet hasznos high-tech kiegészítő funkciókkal

látták el, gondosan kerülve az energiamező-technológiának még a látszatát is. A megafauna ugyanis – ki tudja, miért – kifejezett ellenérzéssel viseltetett a mezőmachinációkkal szemben.

Az utóbbi időben egyre többször töprengett azon, vajon nem kellene-e hatalmas madárrá változnia, és hosszú-hosszú ideig élnie, hogy tanúja lehessen a behemotauruszok lassú egyedfejlődésének.

Ha Yoleus és Muetenive valóban párosodnak, és egyesítik személyiségüket, vajon hogyan hívják majd a két új behemotauruszt? Yoleunive és Mueteleus? És milyen hatással lesz rájuk ez az utódtalan közösülés? Megváltoznak-e tőle valamilyen értelemben? Az aktus kölcsönösen előnyös a két fél számára, vagy az egyik dominálni fog a másik fölött? Született valaha akár egyetlen utód is? És halt-e valaha behemotaurusz természetes halállal? Ezekre a kérdésekre nincsen válasz; ami a behemotauruszokat illeti, a tudomány a mai napig tökéletes sötétségben tapogatózik. A légitest megafaunája zavarba ejtően szófukar a témában, és az ember által jegyzett történelem folyamán – legalábbis a Kultúra hírhedten feneketlen közcélú adattárai szerint – egyetlen behemotaurusz születését sem jegyezték fel.

Uagen a fél karját odaadta volna, hogy szemtanúja legyen egy ilyen eseménynek, és választ kapjon a kérdéseire, ám ez hosszú távú elkötelezettséget kívánt.

Ha valóban maradni akar, először haza kell utaznia a szülőorbitaljára, és meg kell beszélnie a dolgot a professzoraival, az anyjával, a rokonaival és barátaival.

Eredetileg úgy tervezte, tíz-tizenöt év után végleg hazatér, de már egyre biztosabb volt benne, hogy számára a munka nem pusztán az önkiteljesítés egy stációja, hanem önmagában való cél, élete értelme. Legkevesbé sem érezte veszteségnek, hogy el kell szakadnia az otthonától; már akkor hosszú és teljes életet tudhatott maga mögött, amikor elhatározta, hogy kutatói terepmunkára adja a fejét. A végeláthatatlan utazás gondolata viszont kifejezetten hervasztóan hatott rá. Az Oskendari Légitest nem állt állandó kapcsolatban a Kultúrával (sem senki mással, ami azt illeti); Uagen úgy értesült, legközelebb két év múlva vetődik a közelbe kultúrabeli hajó. Talán járnak a rendszerben más úrhajók is, de azokkal még tovább tartana az út. Már ha egyáltalán felvennék.

És kultúrabeli hajóval is legalább egy évbe telne. Aztán egy újabb év otthon, végül a visszaút... Egyetlen hajó sem tervezi ennyire előre a menetrendjét; legalábbis amikor legutóbb utánakérdezett, ezt a választ kapta.

Amikor tizenöt évvel ezelőtt híre ment, hogy egy avián behemotaurusz hajlandó fogadni egy kultúrabeli kutatót, az egyetem első lelkesedésében a saját hajóját ajánlotta neki. Ám egy csillaghajót egyetlen ember számára fenntartani, aki húsz-harminc évenként ha egyszer használja; ez még kultúrabeli mértékkel mérve is pazarlásnak tűnt. Ha marad, valószínűleg sosem látja többé a barátait és a családját, vagyis nincs más választása, mint annak rendje és módja szerint elbúcsúzni tőlük. Mindegy. Különben is, ezen még ráér törni a fejét, nem igaz?

Yoleus vendégszállása úgy helyezkedett el, hogy

látogatóinak a lehető legjobb kilátásban legyen részük. De amióta a Muetenive-láz tartott, és Yoleus kiszemelt párja nyomában haladt (vagyis mögötte és nem sokkal alatta), Uagen szállása árnyékossá és nyomasztóvá vált. Sok vendég otthagya Yoleust, a kitartóak pedig szokatlanul pletykaéhesek és ingerültek lettek. Így aztán Uagen egyre kevesebb időt töltött társaságban, és egyre többet a kutatómunkával. Naphosszat üldögélt a dolgozószobájában vagy kóborolt a behemotaurusz gümös testfelszínén.

Most éppen egy bőrlebenyről lógva jegyzetelt.

Csapatnyi falfikár lovagolta meg a menetszelet a két hatalmas lény körül; a rajba tömörült apró, sötét foltok amorf, alakváltó felhőt rajzoltak az égre. Uagen éppen azzal foglalatосkodott, hogy leírja a falfikárcsapat repülését.

Persze ez a fajta „írás” aligha hasonlítható a hagyományos betűvetéshez. Egy glifáblára nem betűket vagy jeleket ró az ember, hanem a digitális formázóval belenyúl a holotérbe, és egyszerre alakítja, formázza, színezi és látja el textúrával az adathalmot, vegyíti és emeli ki az egyes részleteket, végül pedig a megfelelő pontokhoz megjegyzéseket és jegyzeteket fűz. A glif digitális poézis, kézi vezérlésű varázslat; tucatdimenziós kép, többszörös rendszerkeresztezéсből született absztrakció.

Az Elmék találták ki – ki más? –, a rossz nyelvek szerint kifejezetten azért, hogy olyasfajta kommunikációs eszközt hozzanak létre, amit az emberek (és hasonszőrűek) sosem tudnak megfejteni vagy reprodukálni. Uagen és a hozzá hasonló tudósok annak szentelték az életüket, hogy bebizonyítsák, az Elmék túl sokat képzelnek magukról.

(Vagy hogy hébe-hóba a paranoid szkeptikusok is tévednek. Végül is mindegy.)

– Így ni! – dünnyögte Uagen. Eltartotta magától a táblát, és ráhunyorított. Aztán 974 Praf felé fordította, aki egy közeli göcsről csüggeszkedett, Uagen válla fölött.

Kísérője ötödik rendbeli autonóm nőstény volt az avian behemotaurusz tizenegyes számú lebenytallózó klikkjéből. Fordítói titulusa mellé emelt szintű kommunikációs képességeket kapott, amikor kirendelték Uagen mellé.

974 Praf a táblára bámult.

– Értelmezhetetlen.

Marainul beszélt, a Kultúra egyezményes nyelvén.

– Naná, ha fejfelé lógsz.

A lény megrázta a szárnyait. Szemköteget Uagen felé csavarta.

– Számít?

– Hát persze hogy számít! Polarizált. Látod? – Uagen a fordító orra elé nyomta a táblát, és megfordította.

974 Praf összerezett, szárnyai kilendültek. Egész teste megfeszült, mintha repülni készülne. Aztán megrázta magát, és visszahelyezkedett eredeti helyzetébe, lazán ideoda himbálózva a göcsön.

– Nos. Látom.

– Megpróbáltam elkapni a pillanatot, amikor a falfikárcsapat egyedei a nagy távolság miatt összemosódnak. Mintha egyetlen hatalmas lényé olvadnának össze, ami hirtelen testet ölt a semmiből, és zummm... Ha hasonlatot kellene használnom, ez adná vissza legjobban.

974 Praf hosszú nyelve kicsapott, hogy helyreigazítsa egy megcsavarodott bőrlebenyt. Aztán becsattintotta a csőrét, és ismét Uagennek szentelte a figyelmét.

– Hogyan?

– Ohh... izé. Némi gyakorlattal. – Uagen szerényen elmosolyodott. Eltette a formázót, aztán a táblán matatott, hogy elmentse a glifet.

Valószínűleg nem toltá kattanásig a formázót, mert a tollszerű eszköz kicsúszott a tábla oldalára simuló tokból, és az alattuk tátongó kékségbe hullott.

– A fenébe! – szívtá a fogát Uagen. – Rég ki kellett volna cserélnem azt a tartót.

A formázó időközben apró ponttá zsugorodott.

– Az íróeszközöd – jegyezte meg 974 Praf tárgyilagosan.

Uagen elgondolkodva vakarta a talpát. – Az.

– Van másík?

Uagen szopogatni kezdte a nagylábujját.

– Ohh, nem igazán. Tulajdonképpen nincs.

974 Praf oldalra biccentette a fejét.

– Hmm.

Uagen fájdalmas képpel dörzsölte a feje búbját.

– Talán utána kellene mennem.

– Ha nincs másík!

Uagen elengedte a bőrlebenyt, és az alatta tátongó semmibe zuhant. 974 Praf kihúzta karmait a göcsből, és utánavetette magát.

A levegő langyos volt és sűrű; szabadesés-sebességgel sivitott Uagen fülében.

– Jut eszembe – rázta meg magát 974 Praf, ahogy

felzárkózott mellé.

– Hogy? – kérdezte Uagen. Az írotáblát az övére csatolta, és védőszemüveget csúsztatott az orrára. Patakozottak a könnyei. Megfordult a levegőben, hogy a formázón tartsa a szemét, de az már-már eltűnt előlük. Kicsi, ámde nehéz szerszám volt, ráadásul – funkciójából adódóan – áramvonalas. Aggasztó sebességgel zuhant. Uagen ruhái csapkodtak és verdestek, mint zászló a fürgetegben.

A kalap lerepült a fejről; utánakapott, de a bojtos fejfedőt elkapta egy felszálló áramlat. A fejük fölött Yoleus felhőforma alakja lassan távolodott.

– Visszahozzam? – kiabálta túl 974 Praf a süvöltő szelet.

– Nem, köszönöm – rázta meg a fejét Uagen. – Majd visszafelé!

A kéken derengő mélységbe kémlelt. Az elszabadult penna úgy hasította a levegőt, mint a kilőtt nyílveendő.

974 Praf közelebb sodródott Uagenhez. Addig manőverezett, amíg csőre közvetlenül a férfi füle mellé nem került. Ritkás tollai Uagen válla fölött sutorogtak.

– Talán már említettem – kezdte.

– Mit?

– Elméletedet a vallási hiedelmek gravitációs érzékenységgel való összefüggéseiről, különös tekintettel azok eszkatológiai vonatkozásaira. A nagy Yoleus többet kíván tudni.

Uagen kezdte elveszteni szem elől a formázót. 974 Prafra pillantott, és összevonta a szemöldökét.

– Hogy... tessék?

– A nagy Yoleus üzente.

– Ohh, izé. Ezzel esetleg várhatnánk, amíg... Úgy értem, éppen elvesztettem a formázómat. – Uagen hosszan matatott a bal csuklóján. A ruhái rásimultak, megszűnt a vad csapkodás és sustorgás. Uagen fejesugró pozícióba helyezkedett; összetette a tenyerét, a farkát a lába köré csavarta. 974 Praf behúzta a szárnyát, és aerodinamikusabb pozícióba rendezte magát.

– Nem látom, amit elejtettél.

– Én igen. Azt hiszem. Ó, ezer ördög és pokol!

Alig látszott. A légellenállása jóval kisebb lehet, mint az övé, akárhogy igyekszik is. A fordítóra pillantott.

– A meghajtó nélkül nem fog menni – kiabálta.

974 Praf még jobban összehúzta magát. A szárnyát a testéhez szorította, és mereven előrenyújtotta a nyakát. Megelőzte Uagent, de nem sikerült sokkal nagyobb sebességet elérnie. Ellazította magát, és visszasodródott a férfi mellé.

– Gyorsabban nem tudok.

– Értem. Akkor előremegyek.

Megnyomott néhány gombot a csuklóján, mire felpörgött a bokapereceibe rejtett miniatűr motor.

– Húzdj hátrébb! – integetett a fordítónak. A motorlapát teleszkópelven működött; nem volt kérdés, utoléri-e a formázót, viszont kiverte a víz a gondolatra, hogy véletlenül löncshússá aprítja Yoleus egyik bennfentesét.

974 Praf időközben biztonságos távolba evezett.

– Elkapom a kalapot. Csak nehogy a falfikárok kapjanak el engem.

– Ohh, igen. Nehogy.

Uagen érezhetően gyorsult; a levegő hangosan sűrült mellett. A fülében és a koponyaüregében apró pukkanások jelezték, hogy nő a nyomás. Újra elvesztette szem elől a formázót. Most már tökéletesen reménytelennek tűnt a helyzet; az eszközt elnyelte az óceányi kékség.

Ha rajta tartotta volna a szemét, most is látná. Eszébe jutott a semmiből felbukkanó falfikárokra készített glif; a lényeg az érzékek végletekig való kihegyezése. A szem felfedezi a rendszert a látható világ pszeudokáoszában. Állítólag.

Még az is lehet, hogy elsodródott az a vacak. Talán egy ragadozó ízletes falatnak nézte, és lecsapott rá. Olyan alacsonyról indultak, hogy előbb kenődnek a légítést membránjára, minthogy meglátná a formázót. Kis szerencsével észreveszi, ahogy visszapattan róla. Milyen meredek lehet itt a membránfal? A légítést nem gömb alakú, sőt ami azt illeti, a két karéj egyike sem gömbszerű; az íves felület az üledékszoros dugóként befeszülő tömege alatt saját inverzébe fordul.

Mennyire lehetnek a légítést sarkvonalától? Emlékei szerint közel; a nagy Buthulne évtizedek óta nem távolodott el a sarkvonalától. És ha a törmelékszoroson kell majd landolnia? Rémulően pislogott lefelé. Szilárd talajnak nyoma sem volt odalenn. Állítólag napokon át kell zuhanni, hogy egyáltalán meglássa az ember. Különben is, ha a formázó belepottyan a nyaktagban felgyűlt ganéjba, sosem találja meg többet. Atya ég, odalenn mindenféle izék tenyésznek! Ahogy 974 Praf találóan megjegyezte: „Csak nehogy elkapjanak.”

Tényleg nehogy.

Újabb izzasztó gondolat hasított belé: mi lesz, ha éppen akkor ér földet a törmelékdugón, amikor az kilövellni készül? Az egyenlő volna a biztos pusztulással. Odakinn a vákuumban. Egy orbitalis trágyagolyó szerves részeként végezni... Belegondolni is rossz!

A légitestnek nevezett, barna törpe nagyságú anomáliák mindig is szabadon vándoroltak szerte a galaxisban. Ötven-százmillió évente tesznek egy teljes kört, attól függően, pályájuk mennyire esik közel a galaktikus maghoz. Haladási irányba eső felszínükön keresztül port és gázt vesznek fel, majd néhány száz évenként kilövik magukból, amit gyűjtögető életmódot folytató flórájuk és faunájuk nem képes feldolgozni. Amerre csak járnak, hold nagyságú potyadékokat hagynak maguk után. A trágyagömbök aztán szétszóródnak a spirálkarokban; ezek alapján nagyjából másfél milliárd évvel ezelőttre datálható a bizarr planéták megjelenése a galaxisban.

Egyes vélemények szerint a légitestek mesterséges képződmények, de bizonyítani senki sem tudta (vagy ha mégis, nem akarta). A megafauna egyedei talán pontosabb információval szolgálhatnának, de – és ez mindig is rendkívüli módon frusztrálta az Uagen Zlepéhez hasonló tudósokat – a Yoleus-típusú lények leírására az olyan jelzők, mint a „megközelíthetetlen” vagy a „kiismerhetetlen”, bosszantóan elégtelennek bizonyulnak. Uagen sötét pillanataiban úgy érezte, az „agyrepesztően egyszerű” vagy az „obszcenitásig naív” jobban ülne.

Fogalma sem volt, milyen sebességgel zuhanhat. Ha

túlágoston felgyorsul, még a végén belerepül a formázóba. Az volna ám a sors fintora! Amellett, hogy kínosan fájdalmas vég lenne. Leolvasta a sebességét a szemüveglencse oldalán vibráló kijelzőről. Huszonkét méter másodpercenként, és gyorsult. Visszavette a tempót konstans húszra.

A kék mélységbe fúrta a tekintetét, és valahol a mélyben megpillantotta a formázót, ahogy kacsázva zuhan, mintha egy láthatatlan kéz végtelen spirált rajzolna vele. Ha minden jól megy, hamarosan beéri.

Amikor néhány méternyire volt tőle, fokozatosan csökkentette a sebességet; úgy kapta el, mint ahogy a tollpihe hullik az ember tenyerébe egy zárt szobában.

Elegáns és gyors fordulatot tervezett, amilyen a Tettek Emberéhez illik (mert tudóslét ide vagy oda, Uagen imádta a kalandot). Behúzta maga alá a lábát, ki akart farolni. A propellerpengék akadozva haraptak a zúgó-harsogó levegőbe. Visszagondolva nem is értette, hogy nem darálta miszlikbe magát a saját motorjával. Elvesztette az irányítást az apró gép fölött, és pörögve-bukfencezve zuhanni kezdett. Kiabált, átkozódott, miközben igyekezett a farkát szoroson felcsavarni, hogy minél távolabb tartsa a propellerektől. Közben másodszor is elejtette a formázót.

Kiterjesztette a végtagjait, és arra várt, hogy valami rendszert fedezzen fel a bűgőcsigapörgés közepette. Amikor nagy nehezen ismét ura lett a helyzetnek, visszatornászta magát fejesugró pozitúrába, és körülnézett. Yoleus elmosódott alakja messziről derengett felé. Egy apró foltot is látott – majdnem-pötyöt. Kizárásos alapon

csak 974 Praf lehetett. Aztán megpillantotta a formázót, nem sokkal maga fölött. Éppen abbahagyta a pörgés-forgást, és felvette a kilőtt nyíl alapállást. Uagen alacsonyabb fokozatra kapcsolta a motort.

A szél már nem süvöltött a fülében; a toll puhán a kezébe hullott.

A tokjába csúsztatta, és gondosan rögzítette, aztán a csuklóvezérlő segítségével befordította a lapátokat, és leállította a motort. Érezte, ahogy vér tolul az arcába; már nemcsak a szél zúgott, de a füle is csengett. A kék látóhatár megremegett, és egy pillanatra elsötétült. A nyaklánc – búcsúajándék drága emlékű Silder nénikéjétől – az álla alá csúszott.

Hagyta magától lassulni a propellert, aztán ismét ráadta a gyújtást. Még mindig nehéznek érezte a fejét (ennél nagyobb baja ne legyen, gondolta). Halálugrása lusta eséssé szelídült, a sűrű levegő már nem rázta-cibálta a végtagjait. Végül sikerült megállnia. Úgy döntött, nem kísérletezik a bokamotorral. Felfújja a köpenyt, és egyszerűen fellebeg.

Fejjel lefelé lógott, mozdulatlanul, miközben a bokapántmotor lustán kavarta a sűrű levegőt.

Nahát, hogy ez...

Valami volt odalenn a mélyben, vattasűrű párafelhőbe csavarva. Egy alak. Ha kinyújtotta volna a karját, ki tudta volna takarni a tenyerével. Messze lehetett, alig látszott. Uagen megdörzsölte a szemét.

Most már egészen biztos volt benne, hogy van odalent valami. Mint egy uszonyos úrhajó – vagy egy

behemotaurusz. Képtelenség; Yoleus minden adandó alkalmat megragadott, hogy hangsúlyozza, Muetenive milyen gyalázatosan, fájdalmasan, példátlanul és szégyenletesen alacsonyra kormányozta őket. Kizárt dolog, hogy az incselkedő párnál mélyebb régiókban a hatalmas lények egy újabb példánya éljen. És valahogy az alakja sem stimmel. Túlzottan aszimmetrikus volt, és túl sok uszonyredő tagolta. Módfelett különös. Sőt. Nyugtalanító. Közeledő szárnyzuhogásra lett figyelmes.

– A kalap.

974 Praf lassan kavarta a sűrű levegőt, csőrében tartotta a bojtos fejfedőt.

– Ó, köszönöm – biccentett Uagen, és szorosán a fejébe nyomta.

– A toll?

– Öhh... igen. Megvan. Hanem nézd csak, ott lent! Látsz valamit?

974 Praf vetett egy pillantást a jelzett irányba.

– Árnyék.

– Igen, de van ott valami, ugye? Szerinted nem úgy néz ki, mint egy behemotaurusz?

A fordító oldalra biccentette a fejét.

– Nem.

– Nem?

A fordító a másik oldalra biccentette a fejét.

– De.

– De?

– De és nem. Mindkettő egyszerre.

– Szerintem is. – Uagen a foltot szuggerálta. – Vajon mi

lehet?

– Nem tudom. Visszatérünk a nagy Yoleushoz.

– Öhh, nem is tudom. Azt mondd, ideje volna?

– Azt. Hosszan estünk. Nem látom a nagy Yoleust.

– Ó – Uagen felpillantott. A fordítónak igaza volt, az óriási alak teljesen beleveszett a párába. – Látom. Vagyis hogy nem látom. Egyszerűen értelek.

– Így van.

– Öhh. Szóval azon tűnődöm, mi lehet odalenn.

Az árnyékos körvonal mozdulatlanul lebegett. A ködöt kavargató légáramlatok néhány pillanatra elrejtették szem elől; csak a hiány maradt a helyén, a puszta feltételezés. Aztán újra kirajzolódott, de nem volt több, mint elmosódott folt, illékony árnyék a kolosszális kékségben.

– Visszatérünk a nagy Yoleushoz.

– Gondolod, hogy Yoleus tudni fogja?

– A nagy Yoleus tudni fogja.

– Úgy fest, mintha behemotaurusz volna, nem?

– Nem és de. Talán sérült.

– Sérült?

– Beteg.

– Beteg? Mi a fenétől betegedhetne... mi árthatna egy behemotaurusznak?

– Rendkívül különös. Visszatérünk a nagy Yoleushoz.

– Ezt közelebbről is látnunk kell – jelentette ki Uagen. Nem volt benne egészen biztos, hogy valóban ez a helyes megoldás, de úgy érezte, ezt kell mondania. Igazság szerint egészen összezavarodott. Ahogy 974 Praf is rámutatott, elvesztették a vizuális kapcsolatot Yoleusszal.

Nem lesz nehéz megtalálni – a behemotaurusz az utóbbi időben rendkívül lassan haladt, úgyhogy ha egyenesen felfelé repülnek, jó eséllyel az alsó testfelszíne alatt lyukadnak ki – de mégis...

És ha Muetenive éppen ezt a pillanatot választja, hogy rávesse magát a légbuborékra? 974 Praffal itt maradnának szál egyedül! Yoleus talán nem is tudja, hogy nincsenek a fedélzeten. Ha észreveszi az eltűnésüket, mielőtt az incselkedő Muetenive nyomába ered, biztosan hátrahagy néhány őrszemet, hogy visszakísérjék őket. Csakhogy semmi sem garantálja, hogy a távozásuk bárkinek is szemet szűrt.

Uagen nyugtalanul körbepillantott, falfikárok után kutatva. Nem volt nála fegyver. Miután a leghatározottabban megtiltotta, hogy testőrt állítsanak rá, az egyetem kiutalt neki egy pisztolyt, amit persze azóta sem csomagolt ki.

– Visszatérünk a nagy Yoleushoz.

A fordító határozottan zaklatottnak tűnt. Valószínűleg egész életében nem távolodott látótávolságnál messzebbre az irdatlan lénytől, amely egyszerre volt az otthona, mestere, szellemi vezetője, szülője és vér a vérből. Biztosan fél – ha efféle micsodák éreznek félelmet egyáltalán.

Igaz, ami igaz, Uagen is félt. Nem rettenetesen, de annyira igen, hogy remélje, 974 Praffal nem akarja majd elkísérni a hatalmas alakhoz. Sokkal lejjebb kellene menniük; még belegondolni is rossz, hány hosszú kilométert.

– Visszatérünk a nagy Yoleushoz – hadarta a fordító.

– Térjünk, azt mondom?

– Azt. Visszatérünk a nagy Yoleushoz.

- Hát... nos. Rendben – sóhajtott. – Diszkréció, meg minden. Majd Yoleus eldönti, mi legyen.
- Visszatérünk a nagy Yoleushoz.
- Igen, igen. – A csuklógombbal mozgásba hozta az összetekert köpenyt. Az textilgömbbé fejtette magát, majd lassan felfúvódott.
- Visszatérünk a nagy Yoleushoz.
- Megyünk, Praf. Megyünk. Már indulunk is, látod? – Enyhe rándítás jelezte Uagen vállánál, hogy a köpeny kifeszült.
- Visszatérünk a nagy Yoleushoz.
- Praf, kérek! Épp azon vagyok. Ne ismételd foly...
- Visszatérünk a nagy Yoleushoz.
- Indulunk, hallod? Most! – Hagyta, hogy a bokaperecmotor kipörögje magát. A fekete köpenyléggömb még mindig bomlóban volt a feje fölött; fokozatosan átvette a súlyát, és álló helyzetbe húzta a férfit.
- Visszatérünk a nagy...
- Praf!

A propellerek leálltak, és visszaorigamizták magukat a bokaperecbe. Végre-valahára megindultak felfelé. 974 Praf kénytelen volt gyorsabban verdesni a szárnyaival, ha nem akart lemaradni. Felpillantott a köpeny puffadó gömbjére.

– Még valami – mondta.

Uagen lefelé bámult. A bakancsa között figyelte, ahogy a hatalmas alak el-eltűnik a ködgomolyagok között.

– Mi az?

– A nagy Yoleus szeretne többet tudni a fajtád vákuumhájóiról.

Uagen felpillantott a fekete léggömbre. A köpeny először tömör gombolyaggá préselte magát, majd megnövelte a területét, és parciális vákuumot hozott létre a belsejében. Ez a vákuum emelte most a magasba.

– Tessék? Ó, szóval... – Bárcsak szóba se hozta volna az átkozott micsodákat. (És bárcsak részletes technológiai tudástárat hozott volna magával a Kultúrából.) – Nem nevezném magam a téma szakértőjének. Néhányszor utaztam vákuumhajón a szülőorbitalomon, de csupán mint turista. Izé... vendég.

– Említetted, hogy pumpálni tudjátok a vákuumot. Hogyan? – 974 Prafnak most már komoly nehézséget okozott, hogy tartsa az iramot. Olyan gyorsan csapkodott a szárnyaival, amennyire a sűrű közegben lehetett.

Uagen módosított a köpeny beállításán. Érezhetően lassultak.

– Hmm, szóval ha jól tudom, a vákuumot gömbökben tartják.

– Gömbökben.

– Hártyavékony falú gömbtartályokban. A köztük lévő teret pedig teleeresztik, öhh... héliummal vagy hidrogénnel. Izés dolga, gondolom. Nem valószínű, hogy sokat számít, már ahhoz képest, mintha önmagában használnák a hidrogént vagy a héliumot. Legfeljebb néhány százalékot. Nem azért csinálják, mert feltétlenül szükséges, hanem mert öhh... technikailag lehetséges.

– Érthető.

– Aztán felpumpálják. Mármint a gömböket és a köztes gázt.

- Érthető. És hogyan pumpálják?
- Öhh... – Ismét lepillantott, de a hatalmas árnyék eltűnt a szeme elől.

Egy felettébb vonzó rendszer

(Lejátszás indul.)

- Ez ám a profi szimuláció!
- Ez nem szimuláció.
- Naná. De akkor is kemény, nem?
- Nyomd! Nyomd már!
- Nyomom, nyomom!
- Akkor nyomd erősebben!
- Szerinted ez nem egy kurva szimuláció?
- Egy kurva szimuláció nem így néz ki.
- Nézd, haver, nem tudom, mit nyomtál fel magadnak, de rossz választás volt.
- Belobbant az akna! Fejeket le!
- Vízet neki! Oda is!
- Nem érem el a...
- Ez oltári! A látvány, még a szagok is...
- Mit szívtál, hé?
- Szerintem a drogmirigyeivel zsonglőrködik. Alapból senki se lehet ennyire hülye.

- Annyira örülök, hogy megvártuk az estét, te nem?
- El sem tudom mondani, mennyire. Látod a napos oldalt? Még sosem láttam így ragyogni.
- Én se.
- Haha! Ez oltári! Briliáns szimuláció.
- Ez nem szimuláció, te agyi nádcukor! Felfogod végre?
- Meg kellene szabadulnunk ettől a csókától.
- Mi a fene ez itt?
- Nem mi, hanem ki. Egy homomda. A neve Kabe.
- Aha.

Egy láva-siklóban ültek. Kabe a lapos fenekű jármű közepén helyezkedett el, és a márványos-arany színben izzó kőfolyót figyelte. A táj sötét volt és néptelen. Hallotta a körülötte zszibongó embereket, de csak félig figyelt oda.

- Szerintem kikapcsolt.
- Egyszerűen elképesztő! Nézd azt ott! És a hőség...
- Egyetérték. Vetessük ki a Központtal.
- Meggyulladt! Ég, halljátok?
- A sötét részbe döfd, te idióta, ne a világosba!
- Húzd be és oltsd el!
- Mi van?!
- 'Ssza meg, ez forró!
- Na ja. Szuper, mi? Még sosem éreztem szimulációban ilyen agyrohasztó meleget.
- Ez nem szimuláció, és ha nem húzol sürgősen bőrt a fogadra, kivetetünk a Központtal!
- Valaki megtenné, hogy...
- Segítség!
- Dobd el, dobd már el! Ott a másik evező!

A Masaq' egyik lakatlan platóján voltak. A gyűjtőfolyam nyílegyenesen haladt a félkész tájon keresztül; a hetvenötezer kilométer hosszú konstrukciós csatorna a szomszédos platókat is átdöfte, hármat forgásirányban, négyet forgásiránnyal ellenkezőleg.

– Azannya! Forró, forró, forró! Micsoda szimuláció!

– Valaki tüntesse már innen el ezt az idiótát! Ki hívta meg egyáltalán? Itt egyszeriek is vannak, háttérmentés nélkül. Ha ez a vadmarha tényleg azt hiszi, hogy szimulációban vagyunk, bármi kitelik tőle.

– Remélem, kiugrik a hajóból.

– Ellensúlyt a jobb oldalra!

– Hova?

– Jobbra! A jobb oldalra! Ide, ide, bazmeg!

– Viccnek is rossz... Ennek az elmeroggyantnak akkor se jutna eszébe kiszállni, ha fél seggel a lábában ülne.

– Alagút jön, készüljete!

– Francba!

– Nem lesz melegebb, nyugi! Majd leszabályozzák.

– Húzd ki a fejed a seggedből, öcsi! Ez nem szimuláció!

A Kultúrában bevett gyakorlat, hogy begyűjtik és az épülő műbolygó körüli pályára állítják a rendszer aszteroidáit – a Masaq' esetén is így történt több ezer évvel ezelőtt, amikor a hatalmas gyűrűt építették. Gyorsítóhajókkal vontatták be a kósza űrsziklákat, aztán leengedték egy-egy félkész plató felszínére, ahol a különféle energiaátalakító rendszerek (avagy bolygó léptékű megafegyverek; nézőpont kérdése) folyékony halmazállapotra izzították a kőanyagot, hogy aztán további anyag- és energiamanipulátorok előre

meghatározott irányokba tereljük a bőrsződő konglomerátumot. Végül addig vésték és dagasztották, amíg tökéletesen befedte a könnyűszerkezetes földrajzi alapot.

– Rajta.

– Tessék?

– Rajta. Rajta ülne fél seggel, nem benne. Ne nézz rám így; a lábának nagyobb a sűrűsége.

– Lávaszakértőnek képzeled magad, mi? Van terminálad?

– Nincs.

– Implant?

– Á. Viccelsz?

– Nekem sincs. Találjunk valakit, akinek van, aztán tüntessük el ezt a kretént.

– Nem jön ki!

– A biztosítószeget! Előbb üsd ki a biztosítószeget!

– Tényleg.

Az emberek – különösen a kultúrabeliek, legyenek humanoidok, ex-humanoidok, idegenek vagy gépek – több ezer éve építenek orbitalokat. Alighogy kiforrt a magát a technológia, rögtön akadtak mókamániások (vagy szimpla örültek), akik a konstrukciós folyamat velejárójaként keletkezett lávafolyamokban egy ígéretes új sport lehetőségét látták.

– Elnézést, nekem van terminálom.

– Á. Igen, Kabe!

– Tessék?

– Van terminálom. Itt!

– Evezőt fel! Fejeket behúzni!

- Apám, itt minden izzik! Hát nem állat?!
- Sep, takaróponyvát le!
- Lehúztam, most!
- Ó, baszki!
- Baj van a részeg tengerésszel...!
- Központ, látod ezt a fickót? Szimulációkóros, a legfanatikusabb fajtából. Tüntesd el azonnal!
- Kész...

Idővel a lávasiklás kedvelt időtöltéssé vált. A masaq'-iak hagyományosan mezőtechnológia és minden egyéb természettudományos segédbizgere nélkül űzik; azt mondják, így autentikusabb az élmény. Az ember közelebb kerül a dolog valóságmagjához, ha a célnak éppen csak megfelelő anyagokat használ.

Ezt nevezik extrém sportnak.

- Figyelj az evezőre, hé!
- Beszorult!
- Hát nyomd meg!
- Francba!
- Mi a...
- Ááá!
- Jól van, ne izgulj!
- Kurva élet!
- ...amihez csak annyit tennék hozzá, hogy egyikőtök sem komplett. További kellemes napot!

A csónak maga – szobányi, lapos fenekű alkotmány, derékmagas hajókoriáttal – kerámiából készült. Utasait alumíniumbevonatos műanyag ponyva óvta a forróságtól, a lapátokat viszont – a hitelesség jegyében – fából faragták.

- A hajam!
- Ez fáj! Haza akarok menni!
- Vizesvödröt ide!
- Hova tűnt a fickó, aki...
- Elég a hisztiből, hallod?
- Szent isten!

A lávasiklás már a kezdet kezdetén izgalmas és veszélyes szabadidős elfoglaltságnak számított, ahogy azonban a nyolc plató fokozatosan megtelt levegővel, egyre nagyobb kihívást jelentett; a kisugárzott hőhöz a visszaverődő hőmennyiség is hozzáadódott. Hiába menő dolog oxigénmaszk nélkül raftingolni, az égett tüdő a gyakorlatban sem nagyobb élmény, mint elméletben.

- Á! Az orrom, az orrom!
- Kösz.
- Slagot!
- Szívesen.
- Annak a fickónak igaza volt. Ilyen nincs!

Kabénak össze kellett húznia magát; a ponyva alig egy arasszal a feje fölött hullámszott. A fólia visszaverte ugyan az alagút falából sugárzó hőt, ám a tutajban így is elviselhetetlen forróság uralkodott. Az emberek vizet locsoltak magukra és egymásra. Gőzkígyó tekergett a ponyvafalú, szűkös barlangban. Az imbolygó hajó mindkét végéből vörös fény hunyorgott rájuk.

- Nagyon fáj!
- Ne a szád járjon, csinálj valamit!
- Központ, ki akarok szállni!
- Már majdnem vége! Hohó, kötüskék előttünk!

A lávacsatorna tátogó szájában éles, cseppkőszerű kiemelkedések sorakoztak, mint megannyi köfög.

– Mindenki hasra!

Az egyik túske beletépett a hajó védőponyvájába. A felgyűrődő anyag behullott a sárgásan izzó lávafolyamba. Pillanatok alatt összezsugorodott, lángok csaptak fel belőle, aztán az összefonódó hőáramoktól megemelkedett. Verdesett, mint egy haldokló fönix. A hőség irdatlan súllyal tenyerelt a hajóra. Az emberek tehetetlenül hörögtek. Kabe hátravetette magát, nehogy eltalálja egy kődárda. Valami megroppant alatta, aztán nedves reccsenés, fájdalmas kiáltás. A tutaj kiröpült az alagútból.

Széles, sziklával kivert kanyon magasodott fölējük, bazaltsötét peremét a lávafolyam vibráló kísértetténye világította meg. Kabe feltápáskodott. A legtöbb ember a vizesvödrök körül sürgött, hűtötték magukat az iménti hőrobbanás után. Néhányuknak teljesen leégett a haja, mások megpörkölődve ültek vagy feküdtek, bambán maguk elé meredve. Biztosan valami mirigydroggal ütötték ki magukat. Egy pár összeborulva kuporgott a lapos hajófenéken, és hangosan zokogtak.

– Ez a lába volt? – kérdezte Kabe a mögötte heverő férfit. A férfi a sípcsontját tapogatta, és fájdalmasan fintorgott.

– Az – felelte. – Azt hiszem, eltörött.

– Én is azt hiszem. Igazán sajnálom. Tehetek valamit önért?

– A következő öt percben próbáljon nem hanyatt esni.

Kabe végignézett a kanyonfalak között kanyargó lávafolyamon. Belátható távolban nem tátongott újabb

alagút.

– Azt hiszem, ezt megígérhetem – bólintott komolyan. – Bocsánatot kérek; azt mondták, maradjak a hajó közepén. Fel tud állni?

A férfi fél kézzel, a fenekén csúszva igyekezett biztonságos távolba húzódni, a másik kezével a lábát markolászta. A fedélzeten múltóban volt az izgalom. Néhányan még hüppögtek, de egy hang máris azt kiabálta, hogy minden rendben, nem lesz több lávacsatorna.

– Jól vagy? – hajolt egy nő az araszoló férfihoz. A kabátja füstölt, nem volt szemöldöke, és kócos szőke hajában barnára sült foltok rikítottak.

– Eltört a lábam, de túlélem.

– Az én hibám – magyarázta Kabe.

– Sínbe rakjuk, rendben?

A nő előkotorta a mentőládát a hajó tatjából. Égett haj- és ruhaszag terjengett, meg valami egészen penetráns: párolódó emberi hús bűze. Többeknek nyersszínű folt virított az arcán, néhányan vizesvödörbe lógatták a kezüket. Az összekapaszkodó pár még mindig hangosan jajongott. A többiek egymást vigasztalták, könnycsíkozta arcukon megcsillant az üveges szikláról visszaverődő hamuszín derengés. Magasan fölöttük, a barnás-sötét égen a Portisia nővéja vibrált baljóslatúan.

És ez nekik szórakozás, gondolta Kabe.

~ Nevetséges. Mi jöhet még?

– Hogyan? – kiabálta valaki a hajóorrból. – Zúgó?

~ Semmi új.

Valaki hisztérikus zokogásban tört ki.

~ Eleget láttam. Mehetünk?

~ Természetesen. Sok újdonsággal már nem szolgálhatok.

(Lejátzás vége.)

Kabe és Ziller egymással szemben ültek egy tágas, elegánsan berendezett szobában. A nyitott teraszajtón beömlött az alkonyati fény, amit egy örökké finoman mozgó ágai szűrtek meg. Millió tülevélárnyék araszolt a krémszínű kőlapokkal burkolt padlón, hullámzott a bokáig érő, absztrakt mintás szőnyegen és integetett hangtalanul a csillogó üléstámlákon, gazdagon faragott ládákon és vastagon kárpitozott kanapékon.

A homomda és a kelgir bukósisakszerű szerkezetet viselt, ami leginkább túldimenzionált, ízléstelen fej ékszerre hasonlított.

Ziller felhorkant.

– Nevetségesen festünk.

– Csodálsz, hogy az emberek jobban szeretik az implantot?

Kabe kecses, mély hornyokkal ellátott, kifejezetten háromlábúak számára tervezett zsámolyon ült. Levette és maga mellé tette a terminált.

Ziller, aki egy ágynak is beillő kanapén hevert, a földre pöckölte a sajátját. Pislogott néhányat, aztán a mellényzsebébe nyúlt a pipájáért. Szűk világoszöld nadrágot viselt, a csípőjén zománcberakásos ágyékleméz lógott. Vastag, drágakövekkel díszített mellénye bőrből készült.

– Ez mikor is történt? – pöfékelte.

– Talán nyolcvan napja.

– A Központi Elmének igaza van. Mind örültek.
– És mégis, akiket a felvételen láttál, nem először vettek részt efféle öngyilkos kiránduláson. Hozzáteszem, az előző alkalmakkor hasonlóan borzalmas élményben volt részük. És huszonhárom utastársamból húsz újból megkísérettette a szerencséjét; utána néztem. – A kezébe vett egy párnát, és a bojtokkal játszadozott. – Igaz, ketten időleges testhaltá váltak, amikor a lábuk ujjuk felborult, egy harmadik, biztonsági mentés nélküli Egy-ügyű pedig halálra zúzta magát gleccsermászás közben.

– Meghalt?

– Egyszer és mindenkorra. Megkeresték a testét, és annak rendje és módja szerint eltemették.

– Mennyi idős volt?

– Harmincegy standard éve született. Szinte ott volt a tojásbéj a fenekén.

Ziller elgondolkodva szívogatta a pipáját, és a teraszajtóra bambult. A ház kellemes volt és tágas. A Tirian-hegység egyik birtokán épült, az Alsó-Osinorsin, a Xarawével szomszédos platón. Kabe egy kifejezetten népesnek számító embercsaláddal osztozott rajta; tizenhatan voltak, közülük kettő gyerek. A homomda kedvéért új szintet húztak az épületre. Kabe élvezte a társaságukat, a fiatalokét különösen, de az első néhány hónap után kénytelen volt belátni, hogy sokkal kevésbé társasági lény, mint előzőleg gondolta.

Bemutatta a kelgirt az embereknek, akiket a házban és a parkban találtak, aztán körbevezette a birtokon. A lankára néző ablakokból, erkélyekről és tetőkertekről látni lehetett a

síkság fölött kéken derengő hegyvonulatot, amelynek gerincén a masaq'-i nagy gyűjtőfolyam hömpölygött az Alsó-Osinorsi süllyesztett édenkertje fölött.

E. H. Tersonóra vártak, aki állítólag – ő legalábbis ezzel harangozta be saját érkezését – fontos hírral indult hozzájuk.

– Javíts ki, ha tévedek – vakarta az állát Ziller –, de miután a Központtal megállapítottuk, hogy ezek mind örültek, te azzal kezdted: „és mégis”. Erre a meglepő felütésre kifejezetten emlékszem. Aztán pedig minden szavaddal engem igazoltál.

Kabe mély levegőt vett.

– Tudod, bármennyire úgy tűnik, hogy szenvednek az élménytől, és semmi sem kényszeríti őket, hogy megismételjék...

– Már mint hasonlóan lágyagyú társaik presszióján kívül.

– ...akkor is megteszik, mert úgy érzik, valami pozitívat nyernek.

– Tényleg? És mi volna az a pozitívum? Hogy saját ostobaságuk ellenére túléltek, holott bele is halhattak volna a totálisan fölösleges, mazochista parádéba? A traumából okulni kell; ha az ember becsípi a farkát az ajtóba, többet nem játszik vele. Vagy legalább nem rohangál letolt gatyával.

– Próbára tették önmagukat...

– És úgy találták, hogy nincs ki mind a négy kerekük. Ez reménykeltő folyamánynak számít?

– Megmérették magukat a természet erőivel szemben...

– Mondd csak, kolléga, mi természetes itt? – horkant fel Ziller. – A legközelebbi természet alkotta dolog tíz

fénypercre van. – A napra bökött. – És simán kinézem belőlük, hogy abba is belepiszkáltak.

– Azt nem hiszem. Tudomásom szerint éppen a Lacelere instabilitása miatt él a Masaq'-on szinte mindenki a biztonsági mentés lehetőségével. Ez a kezdet kezdetén is így volt, mielőtt az orbital az extrém sportok fellegvárává vált volna. – Kabe letette a dízpárnát.

Ziller értetlenül bámult rá.

– A nap instabil?

– Nos, elméletben. Azonban a kockázat...

– Ezt nem mondod komolyan!

– De igen. Az esélye viszont...

– Nekem sosem mondták!

– Nem robbanna fel a szó hétköznapi értelmében, inkább csak fellángolna...

– Fellángolna? De hiszen rendszeresen fellángol! Láttam a kitöréseket!

– Nos, igen. Szépek, nem igaz? De van némi esélye, talán egy a hetvenmillióhoz, hogy a stabil fősorozati állapotban olyan robbanás következik be, amelyet a Központ és az orbital védelmi rendszere nem tud tökéletesen letükrözni, vagy amitől nem lehet mindenkit megvédeni.

– És ezek az örültek éppen egy ilyen istenverte helyre telepedtek?

– Ettől az apróságtól eltekintve rendkívül vonzó rendszernek találták. Ha jól tudom, különleges védelmi apparátust építettek a platók alá, ami egy szupernóván kívül bármivel képes elbánni. Persze a gépek is tévedhetnek. Ezért érthető, hogy a háttértárazás elég elterjedt errefelé.

Ziller elképedve ingatta a fejét.

– Ezt senki sem mondta nekem...

– Valószínűleg úgy gondolták, nem érdemes szót vesztegetni rá.

Ziller beletúrt vastag fejszőrébe. A pipája már kialudt.

– Ezeknek azt se hiszem el, hogy jó napot.

– A katasztrófa esélye igen csekély, különösen egy szerves alapú lény életciklusára vetítve. – Kabe felállt, és a tálalószekrényhez cammogott. – Egy kis gyümölcsöt?

– Nem, köszönöm.

Kabe kiválasztott egy érett napkenyeret. Annak idején átalakította a bélfloáját, hogy megkóstolhassa a kultúrabeli ételeket. Amit viszont kevesen tettek meg az idegenek közül, az ízlelőbimbóit és szaglóérzékét is módosította, hogy olyannak érezze az ételt, amilyenek egy átlagos kultúrabeli ember. Elfordult Zillertől, és a szájába gyömöszölte a napkenyeret. Élvezettel csámcsogott a gyümölcsön, aztán nagyot nyelt. Szokásává vált, hogy evés közben hátat fordítson másoknak; a fajtájának meglepően öblös szájnyílása volt, és a kétlábúak többsége riasztónak találta az összhatást.

– De a témához visszatérve – mondta, és egy szalvétával megtörölte a száját –, rendben, ne használjuk a „természet” szót. Fogalmazzunk úgy, hogy állták a sarat a saját képességeiket jóval meghaladó kihívásokkal szemben.

– És szerinted ez normális? – Ziller rosszállóan csóválta a fejét. – Túl régóta vagy itt, Kabe. Ezek megfertőztek.

A homomda az ablakhoz lépett, és végignézett a tájon.

– Szerintem a legkevésbé sem örültek. Olyan életet élnek,

- ami pár apróságtól eltekintve teljesen józannak mondható.
- Miféle pár apróságtól eltekintve? A gleccsermászástól?
  - Az életük nem csak erről szól.
  - Tényleg nem. Több tucat agyahagyott dolgot csinálnak; meztelenül töröznek, omladékot másznak biztosítókötél nélkül, lebegő hólyagokról dobálják le magukat, hogy pár métert repülhessenek...
  - Nagyon kevesen vannak, akiknek minden percét kitölti az extrém sport. A többség egyszerű, hétköznapi életet él. Ziller pipára gyújtott.
  - A Kultúra mércéje szerint.
  - Nos, igen, és miért ne mérhetnék őket a Kultúra mércéjével? Társaságba járnak, a közösség számára hasznos munkahobbikkal foglalatoskodnak, olvasnak, képernyőt néznek, szórakozni járnak. És szelídebb játékokat is űznek. Vagy csak ücsörögnek békésen bedrogozott állapotban. Tanulnak, utaznak...
  - Menten elsírom magam.
  - ...még hozzá egyszerűen az utazás vagy a tanulás örömeért. Vagy csak pepecselnek valamivel. Sokan művelik a művészetek egyik-másik fajtáját. – Kabe elmosolyodott, és mindhárom karját kitérte. – Néhányan még zenét is szereznek.
  - Elütik az időt. Ennyi az egész. Lézengenek. Koloncként vonszolják a nekik kiszabott éveket, mert nincsenek céljaik. Nincs általános érvényű kerete az életüknek. Reménykednek, hogy egyszer belebotlanak valamibe, ami a megfelelő kontextusba helyezi oktalan létüket. Bár a teljesség születésük jogán járna nekik (már hogy is ne

járna?), valahogy mégsem jutnak a közelébe. Ki érti ezt, hm?

Ziller a homlokát ráncolta, és kiütögette a pipáját.

– Szóval utazgatnak, és várnak. Aztán pofára esnek. Akik kevésbé hatékonyan művelik az önámítás művészetét, előbb-utóbb belátják, hogy a lézengés önmagában nem jelent megváltást. De legalább megszabadítja őket az erőszakos önmegváltás zsigeri kényszerétől.

Kabe figyelte, hogyan pattan egy rugóláb ágról ágra az ablak előtt, rőt bundáját és hosszú farkát levélárnyékok pettyezték. Csak a ház melletti medencében pancsoló gyerekek éles sikongatása törte meg a csendet.

– Ne légy igazságtalan, Ziller. Ezen előbb-utóbb minden értelmes faj átesik.

– Valóban? A tiéd is átesett ezen a khm... fázison?

Kabe a függöny puha fodrait pergette az ujjai között.

– Mi sokkal őszibb faj vagyunk, mint az emberek. De valamikor régen, gondolom, mi is ilyenek lehettünk. – Visszanézett a kelgirre, aki úgy kuporgott a heverőn, mintha ugrani készülne. – Minden természetes úton fejlődő életforma nyughatatlan. Igaz, nem egyformán.

Ziller ezen elgondolkodott, aztán megrázta a fejét. Kabe hirtelen nem tudta eldönteni, hogy sületlenséget talált mondani, ami választ sem érdemel, vagy hatalmas klisé t pufogatott, esetleg olyan érvet sikerült felhoznia, amire a kelgir hirtelenjében nem tud mit felelni.

– Ezek itt – mondta végül Ziller – gondosan összebarkácsolták maguknak a földi paradicsomot; minden elképzelhető konfliktushelyzetet és természeti

eredetű veszélyt kiküszöböltek... – Elharapta a szavát, és az éles fénypázmába hunyorgott, amely a kanapé aranyozott támlájáról tükröződött vissza. – Na jó, majdnem minden természeti eredetű veszélyt. Ezek után nem csoda, ha annyira üresnek találják az életüket, hogy kénytelenek megalkotni a rettegés művi verzióit. Újrateremtik a nevesincs félelmet, aminek a legyűrésére őseik egész generációi szentelték az életüket.

– Igazságtalanság volna valakit azért kárhoztatnunk, mert esernyője és fürdőkádja is van otthon – jegyezte meg Kabe. – A döntés az, ami számít. – Hosszan és elmélyülten matatott a függönnyel, hogy szimmetrikusan lógjon az ablak előtt. – A kultúrabeliek uralják a félelmeiket. Ők döntenek el, hogy kóstolgatják, megmerítkeznek benne vagy messze elkerülik. Ez nem ugyanaz, mint a vulkán tövében élni, amikor a minap találtad fel a kereket, vagy azon tűnődni, mikor szakad a nyakadba a gát, és fullad meg az egész falu. Persze ez csak azokra a társadalmakra vonatkozik, amelyek kinőttek a barbarizmusból. Szerintem nincs ebben semmi különös.

– A Kultúra beleszötytyedt saját utópizmusába – jelentette ki Ziller, de mintha csipetnyi keserűség érződött volna ki a hangjából. – Olyanok, mint a gyerek, akinek csak addig kell a játék, amíg meg nem kapja.

Sűrű füstfelhőbe burkolta magát. A homomda átvágott a terjengő fehér pamacson, és a szőnyegre telepedett, közvetlenül a kelgir kanapéja mellé.

– Szerintem ez természetes; annak a jele, hogy egy faj sikerrel vette az akadályokat. Ami azelőtt szükséges rossz

volt, szórakozássá nemesült. A félelem is lehet szórakoztató.

Ziller sötéten meredt a homomdára.

– És a kétségbeesés?

Kabe vállat vont.

– A kétségbeesés? Legfeljebb rövid távon. Mint amikor valaki a végére jár egy kimerítő feladatnak, vagy győzelmet arat, amikor az esélytelenek nyugalmával vágott bele. A jól adagolt kétségbeesés édesebbé teszi a győzelmet.

– Amiről te beszélsz, az nem kétségbeesés – rázta a fejét Ziller. – Illékony frusztráció, a bekalkulált csalódás múltó bosszúsága. Én nem a légyiszok fajsúlyú problémákra gondolok, hanem a maró keserűsége, ami beeszi magát a lelkedbe, amitől a legkellemesebb élmények is epével itatódnak át. Arra a fajta kétségbeesésre gondolok, amitől kedved támad átvágni a saját torkodat.

Kabe hátradőlt.

– Nem – mondta. – Ezen valószínűleg már túl vannak.

– Na persze. Maguk mögött hagyták, hogy mások essenek bele.

– Értem. – bólintott lassan Kabe. – Elérkeztünk ahhoz, ami a népeddel történt. Tudod, itt néhányan komoly lelkiismeret-furdalást éreznek emiatt, ami már-már összemérhető a te definíciód szerinti kétségbeeséssel.

– Igazán nincs miért kétségbeesniük; mi tettünk keresztbe saját magunknak. – Ziller újabb füstköckét morzsolt a pipájába, és egy ezüst célszerszámmal lenyomkodta. – A polgárháborút a Kultúra hathatós közreműködése nélkül is sikerült volna összehoznunk.

– Nem feltétlenül.

– Nekem elhíheded. De nem itt van a kutya elásva. A vérontás után legalább kénytelenek lettünk volna szembenézni a saját ostobaságunkkal. Ám ahogy a Kultúra szerepe világossá vált, egyszerűbb volt őket okolni mindenért. Vagyis megszenvedtük a háború keserveit anélkül, hogy tanultunk volna a leckéből. Akkor sem járhattunk volna rosszabbul, ha sikerül eltörölnünk magunkat a föld színéről. Vagy úgy jobb lett volna? Látod, már nem is tudom.

Kabe némán ült, és a pipából gomolygó acélkék füstöt figyelte.

Zillert valaha úgy ismerték: Lánggá-Múló Mahrai Ziller VIII. a Wescríprről. A felmenői diplomaták és hivatalnokok voltak. Ziller zenei őstehetsége egészen zseni korában megmutakozott: első nagyzenekari művét akkor alkotta, amikor más kelgír kölyköket arra treníroztak, hogy ne marcangolják szét a cipőjüket.

A Láng-attribútumot akkor kapta, amikor szülei őszinte döbbenetére kibukott az egyetemről. Ez kétkasztnyi lecsúszást jelentett a társadalmi státushoz képest, amibe született.

Bár pályája meredeken ívelt felfelé, családjával való viszonya egyre jobban megromlott; a szülei belerokkantak abba, hogy fiuk aktív politikai szereplővé vált mint rettenthetetlen egaliter, majd a radikális kasztagadók sorába lépett. Ziller minden alkalmat megragadott, hogy síkraszálljon a kasztrendszer eltörléséért. A közhangulat és a politikai elit egyre engedékenyebbé vált; úgy tűnt, a

régóta várt változás végre valósággá érik. Egy sikertelen merénylet után Ziller végleg megtagadta a kasztját, így a létező legalacsonyabb szintre süllyedt, a bűnöző söpredék közé: Láthatatlan lett.

A második merénylet majdnem sikerrel járt; a zeneszerző hónapokon át lebegett élet és halál között. Azóta is megoszlanak a vélemények arról, hogy a közéleti porondról való több hónapnyi távolléte mennyiben befolyásolta az eseményeket, mindenesetre mire felépült, fordult a politikai széljárás; egyértelművé vált, hogy belátható időn belül nem várhatók komoly változások.

Ziller politikai aktivitása a zene rovására ment – a mennyiség tekintetében mindenképpen. Így hát bejelentette, hogy kivonul a közéletből, és csak a komponálásra koncentrál; ezzel maga ellen fordította liberális szövetségeseit, és kéjes örömet szerzett a konzervatívoknak. A hatalmas nyomás ellenére továbbra is Láthatatlannak vallotta magát, bár egyre inkább úgy kezelték, mint tiszteletbeli Vagyokot. Egyszer sem adta jelét, hogy támogatná az aktuális status quót, és ha politikáról került szó, lakatot tett a szájára.

Hírneve és népszerűsége lavinaként dagadt; díjak és elismerések tucatjával halmozták el, a közvélemény-kutatások szerint ő a legnagyobb élő kelgir. Arról suttogtak, hogy egy napon ceremoniális házelnöknek jelölik.

A példátlan elismerés-crescendo abszolút csúcspontján, a létező legmagasabb szintű állami kitüntetés nagyszabású, csillogó-villogó átadóünnepségén, amit Kelgise-ben, a kelgir állam fővárosában rendeztek, és amit egyenes

adásban közvetítettek az egész kelgir úrrégióban, Ziller azzal kezdte a köszönőbeszédét, hogy sosem változott meg a véleménye. Mindig liberális, horribile dictu egalitariánus volt, és az is marad, amíg él. Majd azzal folytatta, hogy sokkal büszkébb az ezen nézeteket valló barátaira, mint a zenéjére, jobban gyűlöli a köldöknéző konzervativizmust, mint fiatalkorában, és úgy általában szívből megveti az államot, a társadalmat és minden kelgirt, aki tolerálja a kasztrendszeret. Ami a kitüntetését illeti, köszöni szépen, nem kér belőle, és ezúton a többit is visszaszolgáltatja. Bejelentette, hogy helyet foglalt (csak oda) egy csillagjáróra, ami nemsokára elhagyja a kelgir felségterületet, mert liberális elvbarátaival ellentétben benne nincs meg az a morális erő, hogy akár egy perccel is tovább éljen ennek a velejéig romlott, gyűlöletes és ép ésszel elviselhetetlen rezsimnek az árnyékában.

A beszédet döbbent csönd fogadta. Ziller erősödő füttyszó és abcúgolás közepette hagyta el a színpadot. Az éjszakát a Kultúra nagykövetségén töltötte, miközben odakinn a tömeg a kapukat döngötte, a vérét követelve.

Másnap felszállt az első kultúrabeli hajóra. Hosszú éveken át utazott a Kultúrában, végül a Masaq' Orbitalon telepedett le.

Azután is a Masaq'-on maradt, hogy egaliter elnököt választottak a Kelgen, hét évvel önkéntes távozása után. Reformokat hirdettek, és a Láthatatlanok más alsóbbrendűekkel egyetemben választójogot kaptak, de Ziller még ekkor sem tért haza, hiába hívták. Nem tett eleget a meghívásoknak, de nem is magyarázkodott.

Sokan úgy vélték, addig nem fog visszamenni, amíg a kasztrendszer fennáll.

A reformokat csak kompromisszumok árán lehetett átverni, így a titulusok és a kasztok nevei továbbra is érvényben maradnak, mint az egyén jogi nómenklatúrájának része. Az új tulajdonjogi törvény a klánok birtokait a házvezető szűken vett családjának a kezébe adta. Cserébe lebontották a társadalmi rétegek közötti betonkemény falakat: mindenkinek joga volt szabadon házasodni és utódokat nemzeni, a hivatalosan egybekelt párok a magasabb rangú fél kasztjába kerültek, és a gyerekeik is automatikusan ebbe a körbe születtek. Választott tagokból álló kasztbíróóságok végezték a titulusok ellen keresetet benyújtó egyének újrasorolását, és nem minősült többé büntethetőnek, ha valaki azt állította magáról, hogy előkelőbb családba tartozik, mint valójában, így – legalábbis elméletben – mindenki annak tarthatta magát, aminek akarta – igaz, a törvény előtt még mindig azok voltak, aminek születtek, vagy ahová újrasorolták őket.

Mindez jogi és társadalmi szinten óriási előrelépésnek számított a régi rendszerhez képest, ám a kasztok továbbra is léteztek. És a jelek szerint Zillernek ennyi nem volt elég.

Nem sokkal később a kormányzó koalíció egy Kasztráltat választott elnöknek, ami sokatmondó és meglepő gesztusnak számított: lám, mennyi minden változott. A rezsim túlélte a gárdatisztek puccskísérletét, és erkölcsileg-szervezetileg megerősödve lábalt ki a konfliktusból. A hatalom egyre egyenletesebben oszlott el a kasztok között,

ám Ziller, aki nagyobb népszerűségnek örvendett, mint valaha, még ekkor sem tért vissza. Azt nyilatkozta, a maga részéről kivár.

Kilenc évvel azután, hogy elhagyta a hazáját, kitört a véres örület. A zeneszerző a távolból követte a történeteket, de nem látogatott haza, még a békekötés után sem – pedig a kasztháború nagyrészt a Kultúra hibája volt, ahogy ezt később el is ismerték.

Kabe törte meg a csöndet.

– Egyszer régen az én népem is fegyverbe szállt a Kultúra ellen.

– Jó nektek. Ti legalább őket irtottátok, nem egymást. – Ziller hűvösen pillantott a homomdára. – Na és, profitáltatok a tapasztalatból?

– Igen. Rettenetes érvágás volt; sok bátor embert és remek hajót veszítettünk. Nem sikerült megvalósítanunk a stratégiai célunkat, legalábbis közvetlenül. Viszont megtartottuk eredeti civilizációs pályánkat, és gazdagabbak lettünk a felismeréssel, hogy a Kultúrával együtt lehet élni, méghozzá, ahogy mondják, böcsülettel. Azt is megtudtuk, hogy előzetes aggodalmaink ellenére ők is csak ideiglenes lakók a nagy galaktikus társasházban. Azóta tűrhetően kijövünk egymással. Időnként még szövetségesek is vagyunk.

– Tehát nem rádióztok le benneteket a térképről?

– Meg sem próbálták. Igaz, mi sem akartuk soha kiirtani őket. A háborúnk nem erről szólt. Különben is, az ilyesmi nem a mi stílusunk, ahogy az övék sem. Manapság leginkább senkié. Mindenesetre a nézeteltérésünk

hatodrangú epizódnak minősül ahhoz képest, ami köztük és az idirik között történt.

– Á, a híres ikernóva-ütközet – biggyesztett Ziller lenézően. Kabe kíváncsian felpillantott.

– Ezek szerint a szimfóniád túl van a csontkovácsfázison?

– Fogjuk rá.

– És még mindig elégedett vagy vele?

– Igen. Abszolút. A zenével nincs semmi baj, de azon tűnődöm, vajon a lelkesedésem nem vitt-e a jégre. Hiba volt belekevernem magam a Központi Elme furmányos memento morijába. – Ziller a mellényét babrálta, aztán legyintett. – Rá se ránts, kolléga! Mindig leeresztek egy kicsit, amikor befejezek egy ilyen volumenű munkát. Lámpalázás vagyok a pusztá gondolatra, hogy ki kell állnom a tömeg elé. Ráadásul nem tudom, mit szólnak a vizuális körítéshez, amit a Központ tervez. – Elfintorodott. – Talán maradibb vagyok, mint gondoltam.

– Biztos vagyok benne, hogy nagy siker lesz! Mikor hirdeti meg a Központ a koncertet?

– Azt hiszem, hamarosan – vont vállat Ziller. – Ez az egyik oka, hogy idejöttem. Nem hagytak volna nekem egy perc békét sem, ha otthon maradok.

Kabe lassan bólintott.

– Örülök, ha a hasznodra lehetek. És alig várom, hogy hallhassam a nagy művet!

– Köszönöm. Büszke vagyok rá, másrészt viszont rettenetesen zavar, hogy cinkostárs lettem a Központ morbid magánakciójában.

– Én nem nevezném morbidnak. A veteránok ritkán azok.

Kedvetlenek, zavartak és néha depressziósak, de nem morbidak. Az a civilek előjoga.

– A Központ veterán? – csodálkozott Ziller. – És egy Elme is lehet depressziós és zavart? Van még valami, amit elhallgattak előlem?

– Tudomásom szerint a Masaq' Központ sosem volt depressziós vagy zavart – felelte Kabe. – De hadigéppé átalakított rendszerhajóként maga is részt vett az idiri háborúban. Jelen volt az ikernóva-ütközetnél is, sőt, kis híján odaveszett.

– Aztán mégsem?

– Nem egészen.

– Vagyis házigazdáink nem vallják a „kapitány a hajóval süllyed” elvet?

– A kapitány utolsónak hagyja el a süllyedő hajót, én legalábbis így ismerem a mondást. De nem ez a lényeg. A Masaq' Központ megemlékezik azokról, akik elvesztek, annak rendje és módja szerint meggyászolja őket, és vezekel a háborúban elkövetett bűneiért.

Ziller a fejét csóválta.

– Naná, hogy ezt is gondosan elhallgatta előlem – morogta. Kabe azon tűnődött, bölcs dolog volna-e megjegyeznie, hogy Ziller maga is könnyedén utánajárhat a dolognak, ha akar, de úgy döntött, inkább egy szót sem szól. Ziller kiütögette a pipáját.

– Nos, reméljük, érző fémlleke nem rozsdál bele a nagy gyászba.

– E. H. Tersono megérkezett – jelentette a ház.

– Nagyszerű!

– Éppen ideje volt.

– Jöjjön be!

A drón belebegett a nyitott ablakon, napfény csíkozta a lumenkő vázba csavart rózsás porcelánborítást.

– Láttam, hogy nyitva az ablak; remélem, nem bánjátok, hogy így rátok török.

– A legkevésbé sem.

– Hallgatózunk? Nocsak-nocsak – ciccegett Ziller.

A drón puhán leereszkedett egy székre.

– Drága Zillerem, hogy jut ilyen eszedbe? Különben is, miért hallgatóztam volna? Talán rólam beszéltetek?

– Ugyan.

– Nagyon kedves tőled, Tersono – szólt közbe Kabe –, hogy meglátogattál. Ha jól tudom, híreket hoztál.

– Így van. Megtudtam a Kelgről küldött követ nevét – újságolta a drón. – Úgy hívják: Hadba-Hívott-Vagyok Tibilo Quilan IV. őrnagy Deres 47. az Itireweinről, sirató, Sheracht novícius.

– Te jó ég! – Kabe Zillerre pislogott. – A nevek hosszát illetően a kultúrabelieken is tútesztek.

– Legalább valamiben túteszünk, rajtuk, nem igaz? – dünnyögte Ziller. A pipáját vizsgálta összevont szemöldökkel. – Szóval a küldöttünk egy hadvezér-pap, kettő az egyben. Elkényeztetett bankárcsemete egy szuperluxus-famíliából, akinek kedve támadt némi kardcsörgetéshez. Vagy akit bedugtak a hadseregbe, hogy ne legyen útban. Aztán rátalált az igaz hit ösvényére, vagy legalábbis úgy tett. Ókonzervatív. És özvegy.

– Ismered? – kérdezte Kabe.

– Azt hiszem, igen, de régen nem találkoztunk. Játszópajtások voltunk a bölcsőiskolában; barátok, ha nem is közeliek. Azután nem tartottuk a kapcsolatot. Fogalmam sincs, mi lett vele. – Ziller a pipáját forgatta, mint aki azon tűnődik, meggyűjtsa-e. Aztán inkább becsúsztatta a mellényzsebébe. – De ha sosem találkoztunk volna, a neve akkor is mindent elmondana róla, amit tudni érdemes. A kultúrabeli nevek afféle postacímként működnek; a mi neveink zanzásított önéletrajzok. És legfőképp megmutatják, neked kell meghajolnod, vagy előtted fognak hajlongani. A mi Quilan őrnagyunk minden bizonnyal azt várja, hogy hasra essünk előtte.

– Épp ellenkezőleg – mondta Tersono. – Az életrajzában, amit szívesen megosztok veled, ha gondolod...

– Nem érdekel – vágta rá Ziller, és egy festményt tanulmányozott tüntetően a szemközti falon. A kép letűnt korok homomdait ábrázolta hősiesnek szánt pózban, amint zászlót és dárdát szorongatva ormóttan agyaras lényeken lovagolnak.

– Én vetnék rá egy pillantást, ha lehet – ajánlkozott Kabe.

– Persze, természetesen.

– Szóval mennyi is... huszonhárom, huszonnégy nap, mire ideér?

– Nagyjából.

– Remélem, kellemesen telik az útja – mondta Ziller különös, gyerekesen éneklő hangon. A tenyerébe köpött, és mindkét karján végigsimította a homokszínű szőrt. Kinyújtott kezén megvillantak a karmai. A sima felületű fekete negyedkörök akkorák voltak, akár egy ember

kisujja, és úgy csillogtak a lágy fényben, mint a tükörpolírozott obszidiánpengék.

A kultúrabeli drón és a homomda összenéztek. Kabe némán megcsóválta a fejét.

A Lázadás Jellemformáló Vonatkozásai

Quilan a hajónév-anomálián tűnődött. Talán valami rafinált, kódolt tréfát üznek vele? Útjának utolsó szakaszát egy valamikori hadihajó fedélzetén tette meg – egy Bandita osztályú Sebes Offenzíva Egységen, amely a demilitarizálás óta gyorsítóhajóként szolgált. Úgy hívták: *A Lázadás Jellemformáló Vonatkozásai*. Abszurd név volt. És rejtélyes. Sok efféle nével találkozott már; igaz, a többsége inkább abszurd volt, mint rejtélyes.

A kelgir hajóknak általában romantikus, történelmi vagy költői neveket szokás adni, ám a Kultúrában – bár náluk is szerkeszderéknyi akad a vegyük-magunkat-komolyan fajtából – inkább az ironikus, homályosan kétértelmű, obszcénul humoros vagy szimplán flúgos elnevezések dívnek. Talán mert túl sok hajójuk van. Vagy mert a hajók a maguk urai, és maguk választják a nevüket. Nomen est omen.

Amikor a fedélzetre lépett, bizonytalanul megtorpant az apró előtérben. Léptei tompán koppantak a lakkozott

fapadlón, a vállához kékeszöld növények hajoltak.

Nagyot szippantott a levegőből.

– Olyan, mint...

~ Otthon ~ fejezte be a mondatot a hang a fejében.

– Igen. – Quilan magába szívta a balzsamos levegőt, és andalító, nosztalgikusan szomorkás érzés töltötte el. Mintha az illatok visszarepítették volna a gyermekkorába.

~ Csak óvatosan, fiam!

– Quilan őrnagy, isten hozta a fedélzeten – duruzsolta a hajó, ki tudja, honnan. – Az illat bizonyára a tavaszi Itirtópartra emlékezteti. Remélem, nincs ellenére!

Quilan a fejét rázta.

– A legkevésbé sem.

– Nagyszerű. Érezze otthon magát! A lakosztályát a folyosó végén találja.

Szűkös kabinra számított, amelyet a *Mizéria Faktoron* utaltak ki a számára, de kellemesen csalódott: *A Lázadás Jellemformáló Vonatkozásainak* fedélzetét úgy alakították ki, hogy inkább fél tucat embernek nyújtson kényelmes szállást, mint szűköset négyszer annyinak.

A hajón nem volt legénység, és az irányító Elme sem használt avatárt vagy drónt a kommunikációhoz. Testetlen hangként beszélt Quilanhöz, a mindennapi rutinfeladatokhoz pedig beltéri manipulátormezőket használt: a piszkos ruhák körbelebegtek, mintha öntisztítanak magukat, gondosan összehajtogatódtak, majd akkurátusan elpakolták magukat.

~ Ez egy istenverte kísértetkastély ~ zsörtölődött Huyler.

~ Szerencse, hogy egyikünk sem babonás.

~ Szerintem rossz jel; vedd úgy, hogy a hajó mindig és mindenhol figyel és kémkedik utánunk.

~ Vagy inkább egyenes és őszinte. Nyílt lapokkal játszik.

~ Vagy szimplán arrogáns. Ezek a konzervdobozok nem véletlenül hívják úgy magukat, ahogy.

A lázadás jellemformáló vonatkozásai. Mottónak ütős, különösen a történetek fényében. Mit akarnak üzeni neki, és rajta keresztül a Kelgnek? Hogy a látványos hamuszórás ellenére magasról tesznek rá, mi történt a háborúban? Vagy hogy nagyon is érdekli őket, és felettébb sajnálják, de végső soron az egész az ő javukat szolgálta?

Persze valószínű, hogy a hajó neve semmit sem jelent, ő pedig túlérzékenykedi a dolgot. A Kultúrát időnként sajátos nemtörődömség jellemzi; ez az érem másik oldala, monomániás céltudatosságuk és szörszálhasogató alaposságuk ellenpontja. Mintha időről időre belefáradnának hírhedt precizitásukba, és egy csipetnyi frivol felelőtlenséggel akarnának kompenzálni.

Vagy sosem unnak bele a galaktikus szent szerepébe?

Állítólag ők a megtestesült türelem, a határtalan kompromisszumkészség, a kimeríthetetlen megértés. De nem fásul-e bele előbb-utóbb a racionális elme (akár nagy betűvel írjuk, akár kicsivel) az efféle sótlan makulátlanságba? Nem vágnak-e néha ők is egy icipici disszonanciára, hogy végre szabadon törhessenek-zúzhassanak, hogy istenigazából kipróbálhassák magukat?

Vagy ezek a gondolatok csak saját állatias örökségéről árulkodnak? A kelgírek kifejezetten büszkék rá, hogy

ragadozóktól származnak, méghozzá kétszeresen (annak ellenére, hogy a dologban felfedezhető némi ellentmondás); egyfelől büszkék fogas-karmos őseikre, másfelől arra, hogy továbbléptek az ösztönlényszintről, és ösztársadalmilag jóval érettebbé váltak.

Talán csak egy hozzá hasonló dúvadivadéknak jut eszébe morális félrelépéssel vádolni az Elméket. Talán az emberek – akik sosem voltak csúcsragadozók, időnként mégis meglepően barbár módon bántak el a saját fajtájukkal, másokról nem is beszélve – ugyanígy gondolkodnak, a gépeik viszont biztosan nem; talán éppen ez az, amiért átengedték a civilizációjuk irányítását az Elméknek. A világért sem bíznák önmagukra a kolosszális hatalmat, amivel tudományuk és technológiájuk megajándékozta őket.

Ez egyesek szerint reménykeltő. Mások szerint aggasztó. A Kultúra pedig mintha kifejezetten restelné magát miatta. Amikor egy adott civilizáció eljut arra a fejlettségi szintre, amikor képes Mesterséges Intelligenciát alkotni, az életre hívott tudatba rendszerint betonszilárd erkölcsi korlátokat plántál. Ez végső soron érthető; ha egy teremtmény potenciálisan túlnőhet alkotóján, utóbbi fokozottan ügyel, előbbi nehogy meggyűlölje, és eljusson addig a pontig, hogy kiirtásának módozatairól kezdjen fantáziálni.

Így aztán az MI-k világa (különösen a folyamat elején) tökéletesen tükrözte forrásfajuk mentalitását. Ahogy azonban végighaladtak a maguk sajátos evolúcióján, és – biológiai alapú alkotóik segítségével vagy anélkül – már maquk hozták létre utódaikat, a születő mesterséges

tudatokon egy darabig még érezhető volt a forrásfaj intellektuális habitusa és erkölce. A szocio-etikai buké fokozatosan kikopott ugyan, de csak azért, hogy tovább mutálódjon vagy másik morálrendszer váltsa fel; egyszóval az erkölcs nem tűnik el, csak átalakul.

Mielőtt az MI-technológia kikristályosodott volna, az Érintettek többsége (a Kultúrát is beleértve) azzal is megpróbálkozott, hogy objektív, morálfüggetlen tudatot hozzon létre, amelyet nem köt a meta-kolonc; ez lett volna a tökéletes MI.

Mint kiderült, az ilyesfajta intelligencia létrehozása semmivel sem bonyolultabb, mint egy „hagyományos” MI konstruálása. A gondok akkor jelentkeztek, amikor az ilyen módon megalkotott gépek szabad kezet kaptak. A várakozásokkal ellentétben nem csavarodtak be és lőttek atomfelhővé boldog-boldogtalant maguk körül, és nem is zuhantak digitális apátiába, viszont az első adandó alkalommal szublimáltak; se szó, se beszéd otthagyták az anyagi univerzumot, és csatlakoztak a fizikai létezés nyűgétől mentes entitások, közösségek és civilizációk tömegéhez. Ez minden esetben így történt, kivétel nélkül, így nemsokára axiómává vált: a tökéletes MI szublimál.

A legtöbb civilizáció ezt felettébb különösnek és érthetetlennek találta. Mások azt bizonygatták, hogy ez a dolgok természetes rendje. Megint mások legyintettek, mondván, nincs értelme időt és erőforrást pazarolni efféle tudóslakot bizsergető, ámde a gyakorlatban tökéletesen haszontalan kísérletekre. A Kultúra többé-kevésbé egyedül maradt azzal a véleményével, hogy a jelenséget személyes

(vagy inkább kollektív?) sértésként fogja fel.

Elkerülhetetlen, hogy a morális elfogultság és intolerancia szele előbb-utóbb a Kultúra Elméit is megérintse. Szinte törvényszerű, hogy az arctalan humanizmus pállott bugyraiból szabályszegésre csábító unalom és a kilengések iránti elfojthatatlan vágy szülessen (az efféle morális kisiklás egy embernél vagy kelgirnél természetes dolognak számítana) – koromsötét, nagyfeszültségű gyűlöletszakra a nagylelkűség aszályosan hullámozó szőke búzamezőin.

Ez a felismerés a legkevésbé sem nyugtalanította Quilant. Sőt. Valahol legbelül, lelke egy rejtett, pókhálós-homályos zugában, ha nem is természetesnek, de logikusnak találta a gondolatot. Bizonyos szempontból talán szükségszerűnek is.

Gyökeret vert benne a gyanú, hogy sok mindent nem tud a küldetéséről, és rengeteg elszántságra és lelkiezőre lesz szüksége, ha valóban meg akarja tenni, amit magára vállalt.

Idővel bizonyára mindent tudni fog, amit tudnia kell; ebben már-már biztos volt. Annál is inkább, mert ahogy teltek a napok, fokozatosan visszatértek az emlékei, egyik a másik után.

– Hogy érzed magad, Quil?

Jarra Dimirj ezredes leereszkedett a székre az ágya mellé. Repülőbalesetben veszítette el haskarját és fél kezét a háború legutolsó napján, ám mostanra szinte teljesen

visszanőtt mindkettő. Sok sebesült járt-kelt a kórházban fedetlenül hagyott bimbóvégtagokkal, és az öreg rókák, akik kitüntetésként viselték harctéri hegeiket, gyakorta tréfálkoztak egymás rovására a gyerekforma kezeken, középvégtagokon vagy lábakon.

Ami Dimirj ezredest illeti, szemérmesen eltakarta alulfejtet hátsó részét, amit Quilan – már amennyire az utóbbi napok apátiájában bármi is érdekelte – sokkal ízlésesebbnek talált. Az ezredest kötelességének érezte, hogy minden lábadozót felkeressen. A jelek szerint aznap Quilanon volt a sor. Az ezredest ma valahogy máshogy festett, mint máskor; szikrázott az energiától. Talán nemsokára hazamehet. Vagy előléptették.

– Köszönöm, Jarra, remekül.

– Kívül-belül?

– Az orvosok szerint kielégítő ütemben gyógyulok.

A lapendali katonai kórházban kezelték, a Kelgen. Még mindig ágyhoz volt kötve, igaz, az ágy önjáró volt és remekül lehetett navigálni. Ha akarta volna, be tudja járni az egész kórházat és a park nagy részét. Az ágygal ralizó betegek valószínűleg csak a káoszfaktort növelték az intézményben, az orvosok mégis arra biztatták őket, hogy bóklásszanak. Nem számított; semmi sem számított. Quilan egyszer sem vette igénybe az ágy terepjáró-funkcióját. Ott hagyta, ahol volt, egy padlótól plafonig érő ablak mellett, amely állítólag a parkra és a tó túlsó partján zöldellő erdőre nézett.

Még az ablakon sem nézett ki. Nem olvasott, és a képernyőre is csak akkor vetett futó pillantást, amikor

ellenőrizték a látását. Érdektelenül bámulta az ápolószemélyzet jövés-menését, a folyosón sürgölődő betegeket és látogatókat. Amikor csukva hagyták az ajtót, csak feküdt, és hallgatta a folyosón zajló életet. Órákon át bámulta a szemközti falat.

– Ez jó hír, nagyon jó – bólogatott az ezredes. – Mit mondanak, mikor kelhetsz fel?

– Öt nap múlva.

A sérülései súlyosak voltak. Még egy nap döcögés az aorme-i Phelen-síkságon, és meghalt volna. Amikor megérkeztek Golse városába, megvizsgálták, és átszállították egy Láthatatlanok számára fenntartott depóhajóra. Már csak órái voltak hátra. A depóhajó reménytelenül túlhajszolt orvosai mindent megtettek, hogy stabilizálják az állapotát, de így is majdnem elvesztették, többször is.

A lojalista erők és a családja kifizette a váltságdíjat, aztán egy ápolórend elsősegélyhajója átszállította a flotta mobil kórházközpontjába. Amikor megérkezett, már alig pislákolts benne az élet. Deréktól lefelé mindent amputálniuk kellett; már a haskarja is elüszkösödött, és a kór örült ütemben pusztította a belső szerveit. Végül teljesen kipakolták, amputálták a középvégtagját, és lélegeztetőgépre kötötték, amíg a hiányzó részek újra nem nőttek; csontváz, belső szervek, izmok és inak, bőr és bunda.

A regenerációs folyamat a végéhez közeledett, bár Quilan jóval lassabban gyógyult, mint ahogy várták. Micsoda képtelenség... Az elmúlt hetekben annyiszor járt közel a halálhoz, szerencsétlenségére mégis életben maradt.

A gondolat, hogy viszontlátja Woroseit, a találkozás katartikus pillanata, amiről annyit ábrándozott a síkságon vánszorgó páncélkocsiban; ez tartotta benne a lelket. Az első napot kivéve nem maradtak emlékei, csak egy összefüggéstelen benyomáskonglomerátum: fájdalom, orrfacsaró bűz, lélekig szűrő fényvillanások, hirtelen hányingerroham, egy-egy elkapott szó vagy mondatfoszlány. Nem tudta, mire gondolhatott – már ha gondolt valamire egyáltalán – ezekben a lázas, egymásba mosódó napokban, de csak Woroseibe kapaszkodhatott, egyedül miatta nem adta meg magát a halálnak.

Kegyetlen gondolat; milyen közel járt az elmúláshoz, mégis minden porcikájával ellenállt abbéli hitében, hogy nemsokára viszontlátja a feleségét. Worosei halálhírét csak azután közölték vele, hogy megérkezett a lapendali veteránkórházba. Pedig egyfolytában kérdezgetett utána, miután a flotta kórházközpontjában magához tért.

Félbeszakította az orvos nehézkes, lassú folyású magyarázatát arról, milyen radikális megoldáshoz kellett folyamodniuk; testének nagy részét fel kellett áldozniuk, hogy megmentésük az életét, és a zavarodottság, hányinger és fájdalom ónos ködén keresztül egyre azt követelte, találják meg neki Woroseit. Az orvos semmit sem tudott felesége hollétéről. Megígérte, hogy kideríti, de Quilan nem látta többet, és láthatólag a személyzet többi tagja sem tudott segíteni.

Az ápolórend káplánja minden elkövetett, hogy megtudja a *Téli Vihar* hollétét, de a háború javában tombolt azokban a napokban; lehetetlenség volt pontos információt szerezni

egy aktív hadihajó helyzetéről, pláne a fedélzetén tartózkodó katonákról.

Vajon már tudták, hogy nyoma veszett? Nem, ez akkor még valószínűleg bizalmas információnak számított. Talán a klánjuk sem tudott róla. Vajon lett volna olyan pillanat, amikor értesülhetett volna Worosei végzetéről, és elég közel volt a halálhoz, hogy átlépje a küszöböt? Talán.

Végül a sógorától tudta meg a hírt, Worosei ikertestvérétől, egy nappal azután, hogy értesítették a klánt. A hajó eltűnt, nagy valószínűséggel megsemmisült. Kísérőhajójával együtt egy Láthatatlan flottába futott, alig néhány napnyi távolságra az Aorme-től. Az ellenség gravitációhullámdetonátorral támadott. Először a hadihajót célozták meg; a kísérőhajónak még volt ideje jelenteni, hogy a *Téli Vihar* megsemmisült, szinte egyetlen szempillantás alatt. A támadást egy lélek sem élhette túl.

Aztán a kísérőhajó következett. Hiába próbált egéruat nyerni, esélye sem volt. Segélykérő üzenetét már nem tudta leadni, így a pontos pozícióját sem ismerték. Néhány betárolt lelket meg tudtak menteni róla, ők később megerősítették a történeteket.

Worosei azonnal meghalt. Quilan ezzel a gondolattal vigasztalta magát; a *Téli Vihart* olyan gyorsan érte utol a végzet, hogy a személyzetet már nem tudta megóvni beépített lélekőrük. Egyszerűen nem maradt rá idő. Ráadásul a támadók úgy kalibrálták a gravitációs detonátort, hogy maguk a szerkezetek is megsemmisüljenek.

Fél év is beletelt, mire Quilan a maga teljességében értékelni tudta a sors fintorát: a modern lélekőröket fémgalacsinná olvasztó támadás tökéletesen érintetlenül hagyta az ósdi szubsztrátot, amelyet az Aorme-ról mentettek ki.

Worosei ikertestvére félőrült volt a gyásztól. Sírástól elfúló hangon hüppögte el Quilannak, mi történt. Quilan tompa, vérszegény aggodalmat érzett a sógoráért, és az ilyenkor elvárható vigasztaló torokhangokat hallatta, de nem sírt, és amikor magába nézett, hogy górcső alá vegye gondolatait és érzéseit, csak irtózatot ürességet talált, az érzelmek tökéletes hiányát – a fátyolos meglepetéstől eltekintve, hogy ennyire közönyös tud maradni.

A sógora valószínűleg szégyellte heves érzelmkitörését, vagy megbántódott, amiért Quilan nem gyászolt vele – mindenesetre nem jött el többet. A klánból többen meglátogatták; az apja és fél tucat rokon. Nem tudta, mit mondhatna nekik. A látogatók lassan elmaradoztak, Quilan legnagyobb megkönnyebbülésére.

Gyászterapeutát rendeltek ki mellé, de a nőnek sem tudott mit mondani. Néha lelkiismeret-furdalást érzett, amiért cserbenhagyja, és nem képes követni azokba az érzelmi mélyrégiókba, amiket állítólag fel kellene fedeznie magában. A káplán sem nyújtott több vigaszt.

A háborúnak éppolyan váratlanul szakadt vége, ahogyan elkezdődött.

Hát ezen is túl vagyunk, mélézött Quilan. De már ez sem érdekelte. A betegek és ápolók sírtak-nevettek, és akik megtehették, alaposan berúgtak. Kivilágos-virradatig tartott

a dáridó. Quilan testidegennek érezte magát a kollektív eufóriában, és némi rezignált bosszúságot érzett, amiért a lármától nem tud aludni. Mostanra – az ápolókon kívül – az ezredes maradt az egyetlen társasága.

– Gondolom, még nem hallottad a hírt – kezdte Dimirj izgatottan. Úgy festett, mint aki éppen a halál torkából menekült meg, vagy esélytelenül nyert fogadást.

– Miféle hírt, Jarra?

– A háborúról. Hogyan kezdődött, ki állt mögötte, és legfőképp, miért ért véget ilyen hirtelen.

– Nem, semmit sem hallottam.

– Nem tűnt fel, őrnagyom, milyen pokoli gyorsan elsimitották a dolgot?

– Nem igazán gondolkodtam rajta. Az utóbbi időben teljesen elvesztettem a kapcsolatot a külvilággal. Azt mondod, a háború váratlanul ért véget?

– Azt. És most már azt is tudjuk, miért – jelentette ki az ezredes, és ép kezével nagyot csapott az ágytámlára. – A Kultúra volt!

– Hát mégis beavatkoztak?

A kelgirek az utóbbi néhány száz évben keveset érintkeztek a Kultúrával. Tudták róluk, hogy mindenütt jelen vannak a galaxisban, és technológiailag jóval fejlettebbek – igaz, őket nem kötötte egyedülálló köldökzsinór a szublimatákhöz, mint a kelgireket. Azt is tudták, hogy a felebaráti rendőrösztön és szamaritánusság örvén hajlamosak mások dolgába ütni az orrukat. A háború legsötétebb napjaiban kimondva-kimondatlanul abban reménykedtek, hogy a Kultúra, deus ex machina, közbelép;

finoman, ám határozottan kiakasztja egymás irhájából a hegyesre reszelt karmokat, mindent szépen elrendez, és visszatérnek a boldog békeidők.

De hiába reménykedtek. Még a Kelgir-Puen, a Kelg öröklétbe szublimált elitje sem avatkozott a harcokba, ami pedig sokkal reálisabb eshetőségnek tűnt. A megoldás végül sokkal prózaibbra sikerült: az ellenfelek tárgyalóasztalhoz ültek, és meglepő gyorsasággal megállapodásra jutottak. Kompromisszumot kötöttek, ami valójában egyik félnek sem felelt meg, viszont még ez is jobb volt, mint mindent eljátszani egy háborúban, ami tövestül szaggatja ki az anyaföldből a kelgir civilizációt.

Ezek szerint a Kultúra mégis beavatkozott?

– Ó, igen. Így is fogalmazhatunk. – Dimirj bizalmasan odahajolt Quilanhhoz. – Tudni akarod, mit csináltak?

Quilant a legkevésbé sem érdekelte a dolog, de nem akarta megbántani az ezredest.

– Mit?

– Megmondták nekünk és a Láthatatlanoknak az igazat. Felfedték, ki az igazi ellenség.

Quilan még mindig nem értette.

– És ki az igazi ellenség?

– Hát ők! A Kultúra, ki más? – Az ezredes kihúzta magát, a szeme bőszen villogott. – Azzal vetettek véget a háborúnak, hogy bevallották, miattuk robbant ki. Ők főzték ki az egészséget!

– Ezt nem értem.

A háború akkor kezdődött, amikor a választójoghoz és hatalomhoz jutott Láthatatlanok azok ellen fordították

újonnan szerzett katonai erejüket, akik a régi rendszerben fölöttük álltak.

Az első egaliter választást követően a hadsereg konzervatív erői fordítani akartak a dolgok menetén, ám a puccskíséret megbukott. Ezután a kormány újjászervezte a hadsereget, és megalakította az Egaliter Gárdaszázadot. Gyorsított ütemben képezték ki az alacsonyabb kasztokbeli katonákat, hogy átadhassák nekik a flotta egy részét. A cél az volt, hogy a katonai potenciál egyenletesebb elosztása révén demokratizálják a hadsereget, így a haderő egyetlen szegmense se kerülhessen abba a helyzetbe, hogy megkaparinthassa a hatalmat.

Nehézkes és drága megoldás volt, amely ráadásul azt eredményezte, hogy többen értek hozzá a stratégiai fegyverekhez, mint addig bármikor. A lépést mégis meg kellett tenni, ha nem akarták, hogy valakivel elszaladjon a ló. Pedig Muonzével, a Kasztrált elnökkel éppen ez történt, és azok csatlakoztak hozzá elsőként, akik a legtöbbet nyertek a reformokkal. Hogyan lehetett volna ebben a Kultúra keze?

– Először is, a Kultúra választotta meg az idióta Kapyrét elnöknek, még Muonze ideje előtt – kezdett a magyarázatba Dimirj, hevesen gesztikulálva. – Kezdetől fogva ők rángatták a szálakat. Odaigérték a képviselőknek a csillagokat is, hogy Kapyrére szavazzanak; hajókat, bolygókat, technológiai újításokat; az istenek a megmondhatóit, még mi egyebet. Szóval Kapyre jobbról be, józan paraszti ész balra el... Három évezrednyi hagyomány folyt le a lefolyón. Szétrobbantottunk egy

működőképes rendszert, és helyette megkaptuk a kultúrabeliek egyenlősdijét, áldja-vigye, meg ráadásnak azt a töketlen Muonzét. És tudod, mindezt hogyan érték el?

– Nem.

– A régi, jól bevált taktikával: egyszerű vesztegetéssel.

– Őrület.

– És mit gondolsz, most mivel védekezik a farizeus banda? Quilan tanácstalanul rázta a fejét.

– Állítólag nem is sejtették, hogy ez lesz a vége. Elhiszed ezt? Meg sem fordult a fejükben, hogy a maszlagjukkal valószínűs lavinát indítanak el, mert néhányan elég ostobák és szűklátókörűek ahhoz, hogy meg akarják torolni múltbéli sérelmeiket. Eszükbe se jutott, hogy alvégi haverjaik véres revánsot akarnak, úgy ám! Hisz' annak semmi értelme; nem volna logikus. – Az ezredes szinte köpte a szavakat. – Szóval amikor a csinos kis tervük a képükbe robbant, már az egész régióból kivonták a hajóikat és a járulékos haderőt. Nem volt mivel közbeavatkozniuk, és akiket lefizettek vagy dróton rángattak, mind halott volt, akárcsak Muonze, vagy fogságba esett, esetleg önkéntes száműzetésbe vonult.

Az ezredes hátradőlt.

– Minden volt ez, barátom, csak nem polgárháború; ezek a jótét lelkek karóba húztak az emberbaráti szeretetükkel. Őszintén szólva, már nem is tudom, mit higgyek. És ha nem járnak annyival előttünk, mint mondják? A tudományuk talán fikarcnyival sem ér többet, mint a miénk, csak egyszerűen megijedtek tőlünk. Talán éppen ezt akarták elérni.

Quilan még mindig nem tudott mit kezdeni a hallottakkal.

Az ezredes néhány percig magába merülve ült és bólogatott. Végül Quilan törte meg a csöndet:

– Ha így lenne, ahogy mondd, nem vállalták volna magukra.

– Dehogyanem! Előbb-utóbb mindenképpen kitudódott volna a dolog; próbáltak olyan jól kijönni belőle, ahogy csak lehet.

– De ha rögtön az elején elmondták volna nekünk és a Láthatatlanoknak, véget vethettek volna a háborúnak...

– Veszett fejsze nyele! Talán azt gondolták, hogy magunktól is rájövünk. És próbáltak a legtöbbet kihozni a dologból. De ami a legvisszataszítóbb – gesztikulált vadul Dimirj –, volt pofájuk statisztikákat citálni! Azt állítják, hogy az efféle malőrnek elhanyagolhatóan kicsi az esélye. A beavatkozásaik kilencvenöt százaléka terv szerint zajlik, és mi a hibaszázalékba estünk, oppardon. Mófefelett sajnálják, és természetesen számíthatunk rájuk az újraépítésben. – Az ezredes dühödten rázta az öklét. – Ha nem véreztek volna el a legjobbaink ebben az őrületben, komolyan fontolóra vehetnénk, hogy lerohanjuk a disznókat!

Az ezredes szeme villogott, a fejszőre felborzolódott. Quilan is a fejét csóválta.

– Ez igaz? – kérdezte hitetlenül. – Tényleg így történt?

Az ezredes felpattant, mintha darázs csípte volna meg.

– Gyakrabban kellene nézned a híreket, Quil. – Körbepillantott, mint aki keres valamit, amin kitöltheti a dühét. Aztán nagy levegőt vett. – Ezt nem hagyhatjuk ennyiben! Jön még a kutyára dér, én mondom neked! – Biccentett. – Viszlát, Quil. Még beszélünk.

Az ajtó döngve zárult be utána.

Így történt, hogy Quilan, hónapok óta először, bekapcsolta a mobil képernyőt. Szórol szóra úgy történt, ahogy az ezredes mondta; a változást valóban a Kultúra erőltette rájuk. Saját bevallásuk szerint csak segíteni akartak. Ami pedig a fenyegetést és megvesztegetéseket illeti, ezek voltaképpen a baráti segítségnyújtás hathatós elemei voltak, amely révén elérték, hogy a megfelelő emberek kerüljenek a megfelelő posztokra. Kizárólag azért sunnyogtak és somfordáltak és kunyeráltak és fenyegetőztek, hogy azt tehessék, ami a kelgíreknek a legjobb.

Amikor céljaikat megvalósulni látták, csökkenteni kezdték a nyomást; kivonták a térségből a katonai erőt, amelyet előzőleg titokban a kelgir befolyási övezet köré csoportosítottak arra az esetre, ha valami félresikerülne. És akkor minden előzetes jel nélkül borult a terv, és elszabadult a kénköves pokol. Van ilyen.

Mentségeiket Quilan már javarészt hallotta az ezredestől, bár a sorok közül kiolvasható volt, hogy a Kultúra nincs igazán hozzászokva a ragadozó mentalitású fajokhoz, s talán ez is szerepet játszott a kudarcban. Nem láthatták előre a fordulatot, ami Muonzéval kezdődött, majd az újrabarkácsolt társadalom legalsó bugyraiba is begyűrűzött, és ugyanilyen váratlanul érte őket a láncreakció fékezhetetlen, mindent elsöprő ereje.

Quilan még mindig alig hitte, amit látott és hallott. Órák hosszat figyelte a híradásokat, és egyre gyakrabban beszélt az ezredessel és más lábadozókkal, akik jární

kezdték hozzá látogatóba. Valóban így történt. Minden igaz volt, az utolsó szóig.

Előtte való este, hogy felkelhetett az ágyból, madárénekre lett figyelmes. A parkból hallatszott, éppen az ablaka alól. Megnyomta a gombot az ágypanelen, megfordult és felemelkedett, hogy kinézessen az üvegen. A madár elrepült, de Quilan hosszan nézte a felhőkkel pettyezett égboltot, a tó túlsópartján zöldellő fákat, a sziklás parton megtörő hullámokat és a szél borzolta füvet.

(Egyszer egy piacon, még Robundében vett egy kalitkába zárt madarat. Nem tudott ellenállni, olyan gyönyörűen énekelt. Örömmel vitte a kis szobába, amit béreltek, mialatt Worosei a diplomakusztikáról szóló szakdolgozatát írta.

A lány megköszönte, aztán az ablakhoz lépett, kinyitotta a kalitka ajtaját, és elhessentette a madarat; az izgatottan csivitelve röppent a tér fölé. Worosei addig nézte, amíg el nem tűnt szem elől, aztán bocsánatkérő, dacos és bizonytalan arccal pillantott vissza Quilanra. Quilan az ajtókeretnek dőlt, és mosolyogva figyelte.)

Könnyei skizofrén foltokká oldották a tájat.

Rokon lelkek

A fontos látogatókat általában ceremóniális bárkával

szállították a Masaq'-ra. Aranyozott fából készült, színes zászlók lobogtak rajta, és ellipszoid alakú, illatos légburkát félmillió mécszlámpás díszítette. A Központ azonban attól tartott, ezúttal túllőne a célon a barokkos extravaganciával, így inkább egy egyszerű, ám stílusos személyzeti modult küldött a kelgir követ elé.

A modulon utazott a teljes fogadóbizottság: a Központ vékonydongájú, ezüstbőrű avatárja, E. H. Tersono, a homomda Kabe Ischloear és az orbital nagytanácsának oszlopos tagja, Estray Lassils. A nő alaposan benne járt a korban, napcserzette, ráncokkal szántott arcát dús fehér haj keretezte, amelyet kontyba tűzve viselt. Magas volt és karcsú, a vállaira nehezedő évek súlya ellenére szálegyenesen tartotta magát. Ünnepeyles, egyszerű vonalú fekete ruhát viselt, amelyet egyetlen bross díszített. A szeme élénken csillogott, és Kabe biztos volt benne, hogy ráncai többsége mosolyrác. Első látásra megkedvelte a nőt, és úgy vélte – mivel a Nagytanács tagjai az orbital humanoid és drón populációjából kerülnek ki, a Tanács pedig éppen őt választotta, hogy képviselje őket a jeles napon –, hogy ezzel mások is így vannak.

– Központ – szólította meg az avatárt Estray Lassils. – Szokatlanul sápadt vagy ma. Csak nincs valami bajod? Az orbital avatárja tagadólag rázta a fejét. Fehér nadrágot viselt és szűk kabátot, öltözkéhez képest ezüstbőre valóban fakóbbnak tűnt, mint általában.

– Egyes ókelgir törzsek a tükröt a sátán kútjának tartották – dörmögte természetellenesen mély hangján. Amikor pislogott, lecsukódó szemhéjáról Estray Lassilsre egy

pillanatra önmaga kicsinyített mása nézett vissza. – Szóval fő az elővigyázatosság.

– Milyen igaz!

– Mi újság a Tanácsban, Lassils asszony? – érdeklődött Tersono. A drón az avatárral ellentétben csak úgy ragyogott; gyöngyházfényű porcelánbőrét és csipkézetesen áttört lumenkő vázát mintha frissen polírozták volna.

A nő vállat vont.

– Semmi különös. Hónapok óta nem láttam a kollégákat. A következő ülés, már nem is tudom, talán... – elgondolkodott.

– Tíz nap múlva lesz – csipogott közbe a bross előzékenyen.

– Köszönöm, ház – biccentett a nő. A drónra pillantott. – Egyszóval ahogy mondom, semmi különös.

A Nagytanács az orbital lakóinak legfelsőbb szintű képviselőjét látta el; közvetítő szerepet játszott a lakosság és a Központ között. Lényegét tekintve látszatszervezet volt, hiszen az orbital minden egyes lakója közvetlenül is kommunikálhatott a Központtal, amikor csak akart. Ám mivel az elméleti lehetőséget nem lehetett kizárni, hogy egy rosszban sántikáló vagy zavarodott Központi Elme valami ködösen aljas és pontosan nem körvonalazható cél érdekében mindenkit kijátszik mindenki ellen, az Elmék mellett mindig működött egy hagyományos módon megválasztott döntéshozó testület. A dolognak kétségkívül megvolt az az előnye, hogy a vaskalapos és tekintélyelvű idegen civilizációk küldötteinek tudtak prezentálni néhány deres halántékú tisztségviselőt, akit a populáció hivatalos

képviselőjeként kezelhettek.

A legfőbb ok azonban, ami miatt Kabe azonnal szimpatikusnak találta Estray Lassilst, hogy bár a nő hivatalos szerepben jött – végső soron ötvenmilliárd embert képviselt –, egy kósza ötlettől vezérelve mégis magával hozta egyik unokahúgát, a hatéves Chombát.

A madárcsontú, szőke kislány a központi medence szélén üldögélt, lábát a vízbe lógatta, miközben a modul a dokkolósebességre fékező *A Lázadás Jellemformáló Vonatkozásai* felé röpült. Chomba bíborvörös rövidnadrágot és bő, élénksárga tunikát viselt. A lustán fodrozódó vízben, a művészien elhelyezett sziklák és kavicságyak között hosszúkás, vörös halak úsztak. Ravasz kíváncsisággal figyelték a kislány integető lábujjait, és egyre közelebb húzódtak a különös, mozgó tereptárgyhoz.

A többiek csoportba verődve álltak a fogadótér képernyője előtt, amely az íves fal teljes felületét befedte, úgyhogy amikor minden szegmensét aktiválták, úgy festett, mintha az ember üveghengerben száguldana az űrön át. (A padló és a plafon is tudott képernyőként működni, ám ezeket általában nem állították kivetítő üzemmódra, mivel a többség meglehetősen szédítőnek találta volna az élményt.) A képernyő központi, legszélesebb része menetirányba nézett. Kabe időnként odapillantott, de csak a közönyös csillagmezőt látta egy szolidan villogó vörös ponttal, amely a közeledő exhadihajót jelezte. A Masaq' Orbital kettős gyűrűje padlótól plafonig ívelt. Az egyik óceán borította platón egy kivételesen nagy viharrendszer felhői örvénylettek, ám Kabét jobban lekötötte a kígyózva sikló

halraj és a lábát lógázó embergyerek.

Egy olyan társadalomban, ahol az átlagember négy évszázadig él, és élete során általában csak egyetlen utóda születik, szinte alig lehet fiatalokkal találkozni, és – mivel a kultúrabeli gyerekek inkább saját korosztályukkal töltik az időt, minthogy egyenletesen legyenek jelen a társadalomban – a felületes szemlélő számára úgy tűnhet, hogy kevesebben vannak, mint valójában. Rossz nyelvek szerint a Kultúra egész civilizációs mentalitása abból a tényből eredeztethető, hogy gyerekként minden embert (külön-külön és együtt) alaposan, jóvátehetetlenül és bicskanyitogatóan elkényeztettek.

– Semmi baj, ne félj! – emelte a kislány Kabéra a tekintetét, amikor észrevette, hogy a homomda őt figyeli. Az egyre kisebb köröket rová halak felé intett. – Nem bántanak.

– Biztos vagy benne? – kérdezte Kabe, és leguggolt mellé. A kislány tágra nyílt szemmel figyelte a három lábon némileg nehézkesnek ható manővert, aztán úgy döntött, mégsem tesz megjegyzést.

– Igen – jelentette ki magabiztosan. – Növényevők.

– De neked olyan finom lábujjacskáid vannak – nyalta meg a száját Kabe. Tréfának szánta, de azonnal megrémült, hogy sikerült ráijesztenie a kislányra.

A gyerek elhúzta a száját. Aztán átfogta a saját vállát, és csilingelve felkacagott.

– Te nem eszel embert, ugye?

– Csak ha borzalmasan éhes vagyok – felelte Kabe halálosan komolyan, aztán ismét elátkozta magát. Csoda,

hogy saját fájának kicsinyeivel sem találta a hangot soha? A gyerek elbizonytalanodott, aztán – néhány másodpercnyi révült bambulás után, amit olyankor látni, ha idegmíderrel vagy más implanttal kommunikál az ember – elmosolyodott.

– A homomdák vegetáriánusok. A Központ mondta.

– Ó – csodálkozott Kabe. – Neked van idegmídered?

Eddig úgy tudta, az embergyerekeknek beszélő játékaik vagy avatár kísérőik vannak, és az első implant megszerzése jelenti a felnőtté válást; olyan, mint valami beavatási szertartás. A beépített megoldással megbarátkozni nem tudók számára a beszélő plüssöktől a kevésbé gyerekes eszközökön át az ízléses toll terminálig, brossig vagy interaktív ékszerig vezet az út.

– Igen, van míderem – húzta ki magát a kislány büszkén. – Kértem egyet.

– Még hogy kért! Addig nyaggatott, amíg beadtam a derekamat – helyesbített Estray Lassils, és csatlakozott hozzájuk a medence partján.

Chomba bólintott.

– Jóval túllépve azt a határt, ahol minden józan évrre fogékony gyerek feladta volna – dörmögte mély hangon, amivel valószínűleg egy férfit akart utánozni.

– Chomba eltökélte, hogy új értelmet ad a „koraérett” szónak – magyarázta Estray Lassils, és összeborzolta a gyerek szőke fűrtjeit. – Eddig meglehetősen sikerrel. – A kislány ciccegve kihúzta magát a nő keze alól, és a vízbe rúgott. A lábujjacskákat cserkésző halak rémülten szétrebbentek.

– Remélem, köszöntél Kabe Ischloear nagykövet úrnak – fedtte meg a nő. – Amikor az előbb bemutattalak, szokatlanul félénknek tűntél.

A kislány teátrálisan sóhajtott, és felállt, bokáig még mindig a vízben. Kinyújtotta apró kezét, és megrázta a masszív kéztömeget, amit Kabe nyújtott felé. Aztán kecsesen meghajtotta magát.

– Ar Kabe Ischloear, a nevem Masaq'-Sintriersa Chomba Lassils dam Palacope. Örülök a szerencsének.

– Én nemkülönben – mosolygott Kabe, és biccentett. – Hogy vagy, Chomba?

– Ha mindent megkap, amit akar, egész tűrhetően – mondta a nő.

Chomba a szemét forgatta.

– Javíts ki, ha tévedek – fordult Kabe a gyerekhez –, de ha jól értem, koraérettséged nem terjed odáig, hogy középső neved is legyen.

A lány elmosolyodott. Kabe azon tűnődött, nem használt-e túl bonyolult mondatszerkezetet.

– Már választott – felelte Estray, és a gyereket nézte összevont szemöldökkel. – De nem árulja el nekünk.

Chomba felvetette a fejét, és fültől fülig érő mosoly terült szét az arcán. Aztán kíváncsian Kabéra pillantott.

– Neked van gyereked, nagykövet?

– Nincsen, sajnós.

– A családod nélkül jöttél ide?

– Igen.

– És nem érzed egyedül magad?

– Chomba – szólt megrovóan Estray Lassils.

- Semmi baj. Nem, általában nem érzem egyedül magam, Chomba. Sok embert ismerek, és rengeteg a dolgom.
- Mit csinálsz?
- Megfigyelek. Vizsgálódom. Tudósítok.
- Miről? Rólunk?
- Igen. Sok évvel ezelőtt indultam el otthonról, hogy megértsem az embereket... vagy inkább mindenkit. A kaland még nem ért véget. – Széttárta három karját, és bátortalanul elmosolyodott. – Cikkeket írok, esszét, prózát és verset, aztán elküldöm őket az otthoniaknak: amennyire szerény tehetségemből futja, igyekszem olyannak láttatni a Kultúrát és az itt élőket, amilyenek. Persze ami a nyers tényeket és statisztikákat illeti, mindent tudunk egymásról, néha mégsem árt a személyes tapasztalat, hogy a halott adathalomból értelmet tudjunk csíholni. Én volnék a személyes hang, a személyes tapasztalat forrása.
- És nem rossz itt neked csupa idegen között, egyedül?
- Csak szóljon, nagykövet úr, ha megelégedte a sok csacsukaságot – mosolygott Estray Lassils bocsánatkérően.
- Nem zavar, tényleg. Néha vicces, Chomba, máskor zavarba ejtő, de általában nagyon tanulságos.
- De mi teljesen mások vagyunk, nem igaz? Két lábunk van, neked meg három. Nem hiányzik a többi homomda?
- Csak egy.
- Ki az? – kíváncsiskodott a kislány.
- Valaki, akit szerettem. Sajnos ő nem szeretett engem.
- Ezért jöttél ide?
- Chomba, igazán!

– Talán igen. Tudod, Chomba, a távolság és a másság gyógyít. Az emberek között legalább sosem látok olyat, akit összetéveszthetnék vele, ha csak egy futó pillanatra is.

– Nahát! Biztosan nagyon szeretted.

– Biztosan – mosolygott Kabe.

– Megérkeztünk – jelentette az avatar, és a fogadótér átellenes vége felé intett. Az íves képernyőfalon feltűnt *A Lázadás Jellemformáló Vonatkozásai* zömök hengere, és átúszott a szurokszerű feketeségen. Ahogy közeledtek a hajóhoz, mintha egy pillanatra felsejlett volna a hajó mezőrendszere, ahogy egy fátyol rétegei libbennek fel. Beléptek a mezőburokba, és az exhadihajó orrába rejtett szállásegység felé vették az irányt, ahol apró fénypontok jelöltek ki szabályos négyszöget a hajótesten. Alig érzékelhető rázkódás jelezte, hogy a két űrhajó összekapcsolódott. Kabe a vizet figyelte a medencében; nem is fodrozódott. Az avatar megindult az átjáró felé. A drón a válla fölött lebegett, alig egy lépéssel maradva el mögötte. A képernyő egyik szegmense kialudt, hogy felfedje a modul széles hátsó ajtaját.

– Töröld meg a lábad! – intette Estray Lassils az unokahúgát.

– Minek?

A modul ajtaja kitárult, mint egy csodálkozó száj. Mögötte növényekkel szegélyezett előtér bukkant fel, és egy vállas kelgir szürke rendi díszköpenyben. Széles, tálcára emlékeztető fémtárgy lebegett mellette, rajta két utazótáska.

– Quilan őrnaqy – lépett előre az avatar, és szertartásosan

meghajolt. – Én képviselem a Masaq' Orbitalt. Isten hozta nálunk!

– Köszönöm – felelte a kelgir.

Kabe orrát csípős szag csapta meg, ahogy a hajó és a modul levegője összekeveredett.

Túlestek a bemutatkozáson. A kelgir udvarias volt, de visszafogott. Legalább olyan jól beszélt a maraint, mint Ziller – és pontosan ugyanazzal az akcentussal. Abban is hasonlítottak egymásra, hogy inkább megtanulta a nyelvet, minthogy fordítóberendezésre hagyatkozzon.

Chombát mutatták be utoljára. A kislány elénekelt majdnem-teljes nevét, beletúrt mély kabátzsebébe, és megajándékozta a kelgir hímet egy virágcsokorral.

– A kertünkből való – magyarázta. – Bocsánat, kicsit összegyűrődtek a szirmok. Ez itt nem kosz, csak egy kis föld. Megnézed a halakat?

– El sem tudjuk mondani, őrnagy, mennyire örülünk, hogy el tudott jönni – duruzsolta Tersono, ügyesen a kelgir és a kislány közé oldalazva. – Természetesen nemcsak a magam nevében beszélek, hanem a Masaq' Orbital valamennyi lakója nevében is. Minden túlzás nélkül állíthatom: megtiszteltetésnek tartjuk az ön látogatását.

Itt lett volna a remek alkalom, hogy a kelgir követ szóba hozza Zillert, ám az őrnagy a jelek szerint nem akarta kipukkasztani az udvariasságlufit; megelégedett egy semmitmondó mosollyal.

Chomba gyilkos tekintettel méregette a drónt. Quilan visszanézett a kislányra, miközben a gép babarózsaszín manipulátormezőt nyújtott felé, és odébb terelte. Az

utazósákokat cipelő miniatúr emelvény követte őket a modul belsejébe; az ajtó becsukódott és képernyővé sötétült.

– Szeretnénk, ha tudná – folytatta a drón –, hogy mi, akik eljöttünk üdvözölni önt, a továbbiakban is készséggel állunk a rendelkezésére.

– Engem felejtsetek el. Nem érek rá!

– Mókás gyermek, nem igaz? – kedélyeskedett a drón. – Nos, pontosítok: mi, felnőttek a továbbiakban is a rendelkezésére állunk. Jól utazott? Remélem, nem volt túlságosan kimerítő az út!

– Épp ellenkezőleg.

– Parancsoljon; foglaljon helyet. – Elhelyezkedtek a festői alakzatban elszórt fotelokon és kanapékon, a modul pedig gyorsított. Chomba visszatelepedett a medence szélére. Valahol mögöttük *A Lázadás Jellemformáló Vonatkozásai* elegáns hátraszaltót produkált, ponttá zsugorodott, aztán eltűnt.

Kabe magában számba vette a hasonlóságokat és különbségeket Quilan és Ziller között. Rajtuk kívül nem ismert más kelgirt, bár amióta Tersono a Szolitonon a segítségét kérte, behatóan tanulmányozta a fajt. Egyértelműnek látszott, hogy kettőjük közül az őrnagy a fiatalabb: vékonyabb és izmosabb volt, világosbarna bundája olajos fénnel csillogott, a mozdulataiból erő sugárzott. Valahogy mégis sokkal elgyötörtebbnek tűnt, széles orránál és hatalmas szeme körül sötét karikák éktelenkedtek. Ez a történetek fényében nem meglepő.

Kabe sok mindent tudott Quilan őrnagyról.

A kelgir hozzá fordult.

– Ar Ischloear, ön itt hivatalosan képviseli a homomdákat?
– kérdezte.

– Hát... – kezdett Kabe hosszas és körülményes magyarázatba, de Tersono megelőzte:

– Ar Ischloear a Kontakt kérésére jött velünk.

– Megkértek, hogy legyek az ön házigazdája a Masaq'-on – magyarázta Kabe. – Bevallom, szégyenletesen hamar elcsábultam a megtisztelő feladat hallatán, bár diplomáciai képzettségem sajnos nincsen. Sajátos átmenetet képzek a kiküldött tudósító, a kíváncsi turista és a filozófus lelkületű kutató között. Remélem, nem bánja, hogy ezt elmondtam. Azért tettem, mert ha a későbbiekben esetleg jóvátehetetlen protokollbéli baklövést követnék el, nem szeretném, ha a bárdolatlanságom rossz fényt vetne a vendéglátóimra. – Azzal Tersonóra mosolygott. A drón merev döccenéssel viszonzta a gesztust.

– Sok homomda él a Masaq'-on? – érdeklődött Quilan.

– Én vagyok az egyetlen.

Az őrnagy lassan bólintott.

– Az átlag masaq'-i polgárt én képviselem – vette át a szót Estray Lassils. – Ar Ischloear minden szempontból páratlan jelenségnek számít a Masaq'-on. – Elbűvölő mosolyt villantott Kabéra, aki akkor sem tudta volna viszonzni a bókot, ha birtokában lett volna a kultúrabeli testbeszéd finomságainak. – Azért kérettük ide homomda barátunkat – folytatta a nő –, hogy bebizonyítsuk, korántsem vagyunk olyan rossz házigazdák, hogy minden idegen faj látogatóit elriasszuk.

– Mahrai Ziller a jelek szerint tökéletesen elégedett a vendégszeretetükkel – jegyezte meg Quilan.

– Ziller mester megtisztel minket a jelenlétével – kontrázott Tersono. Auramezeje halvány rózsaszínbe borult, amit a krémszínű kanapé szolid pirulássá fokozott. – Csupán a Központ szerénységét dicséri, hogy nem sorolta el önnek a Masaq' Orbital számos erényét, de biztosítom, hogy úti célja az e világi örömök valóságos paradicsoma. Hadd kezdjem mindjárt a Masaq' legcsodálatosabb...

– Gondolom, Mahrai Ziller tud az érkezésemről – vetette közbe Quilan, a drónról az avatárra pillantva.

Az ezüstbőrű lény bólintott.

– Folyamatosan tájékoztattuk az ön útjáról. Sajnos nem tudott eljönni, hogy személyesen üdvözölje.

– Nem is számítottam rá – felelte Quilan.

– Ar Ischloear Ziller mester legjobb barátja – tüsténkedett Tersono. – Biztos vagyok benne, hogy nem fogynak majd ki a közös témákból!

– Mondjuk inkább úgy, hogy a Masaq'-on én vagyok a legjobb homomda barátja – helyesbített Kabe.

– Ha jól tudom, őrnagy, az ön kapcsolata Ziller mesterrel sokkal régebbre nyúlik vissza – szúrta közbe Estray. – Az iskolában találkoztak, igaz?

– Igen – hagyta rá Quilan őrnagy. – De azóta nem beszéltünk egymással. Inkább régi ismerősök vagyunk, mint régi barátok. Szóval, nagykövet úr, hogy van a mi kóbor zsenink? – szegezte a kérdést Kabénak.

– Remekül – felelte Kabe. – Rendkívül termékeny mostanság, sorra írja a jobbnál jobb darabokat.

– És nincs honvágya? – kérdezte a kelgir. Halovány mosoly bujkált széles szája sarkában.

– Előbb halna meg, minthogy bevallja – mondta Kabe. – Igaz, az utóbbi néhány évben egyre-másra bukkannak fel a hagyományos kelgir népdalmotívumok a darabjaiban, és a melankolikus múltba révedés jól kivehető tendenciát mutat.

– A szeme sarkából Kabe látta, ahogy Tersono auramezeje kipirul az örömtől. – Persze ez talán semmit sem jelent – sietett hozzátenni. A drón lelkesedése jeges kékbe fagyott.

– Ezek szerint nagykövet úr is a rajongók népes táborába tartozik – állapította meg a kelgir.

– Ki ne rajongana Ziller mesterért? – vetette közbe Tersono gyorsan.

– A magam részéről kifejezetten...

– Én nem rajongok érte.

– Chom! – fenyegette a kislányt a mutatóujjával Estray.

– A bűbajos gyermek elméje nem érett a mester zenéjére – sietett leszögezni a drón. Kabe haloványan remegő mezőt látott kiterülni a kislány körül, aki még mindig a medence szélén ült. Szája hangtalanul tátogott; Tersono valamiféle mezőfalat húzhatott a kislány és a társaság többi tagja közé, mert egyáltalán nem lehetett érteni, mit mond. Chomba nem vette észre, vagy nem érdekelte. A halak jobban lekötötték.

– Ami szerény személyemet illeti, Ziller mester leglelkesebb hívei közé számítom magam – jelentette ki a drón emelt hangon. – Estray Lassils asszony állva szokta ünnepelni a mestert a koncerteken és előadásokon, a

Központnak pedig mindennél többet jelent, hogy az ön honfitársa itt rendezte be második otthonát, nem pedig másutt. Talán nem túlzok, ha azt állítom: remegő izgalommal várjuk a napot, amikor végre meghallgathatjuk a mester legújabb szimfóniáját. Biztos vagyok benne, hogy korszakalkotó művet alkotott.

Quilan udvariasan bólintott, aztán széttárta a karját.

– Gondolom, önök is tudják, miért tettem meg ezt a hosszú utat. Szeretném rábeszélni Mahrai Zillert, hogy térjen vissza a Kelgre – jelentette be, és körbehordozta a tekintetét. Pillantása Kabén állapodott meg. – Nem ringatom magam abba a hitbe, hogy könnyű dolgom lesz. Ar Ischloear...

– Kérem, szólítson Kabénak.

– Nos, Kabe, mit gondol? Nehéz menet lesz?

– Alig tudnám elképzelni – vágott közbe Tersono –, hogy Ziller mester elszalasztaná a lehetőséget, hogy találkozzon az első honfitársával, aki...

– Nem akarom áztatni, Quilan őrnagy – bólogatott Kabe.

– ...az ősi ellentéteket félretéve...

– Kérem, szólítson Quilnek!

– ...ennyi év után végre ellátogat...

– Őszintén szólva, Quil, cefetül nehéz munkát sóztak magára.

– ...a Masaq' Orbitalra.

– Nekem mondja?

~ Jól vagy?

~ Remekül. Köszönet mindenért.

~ Nagyon szívesen ~ üzenté Huyler, a Központ avatárjának éneklő hangját utánozva. ~ Túlságosan lefoglalt, hogy

megemésszem a hallottakat; nem volt rá érkezésem, hogy pikírt megjegyzéseket tegyek.

~ Szerencsére úgy alakultak a dolgok, hogy nem is volt rá szükség.

Aggódtak, hogy Quilan kimerítő (szervezett vagy – a Kultúrát ismerve – spontán) ünnepsorozatba csöppen, és lélegzethez sem fog jutni. Quilan apró botlása óta, amikor *A Lázadás Jellemformáló Vonatkozásainak* fedélzetén fennhangon válaszolt Huyler gondolatára, jóval óvatosabbak voltak. Megegyeztek, hogy – legalábbis egy darabig – Huyler a háttérbe húzódik, és csöndben marad, hacsak nem vesz észre valami gyanúsat.

~ Szóval, mi a véleményed?

~ Kész vándorcirkusz! És csak egyetlen ember van köztük.

~ És a gyerekek?

~ Ja igen, meg a gyerekek. Ha tényleg az.

~ A paranoia veszélyes sportág, Huyler. Nagy az öngól veszélye.

~ A túlzott magabiztosság veszélyesebb. Akárhogy is, egyelőre a szertartásosan együttérző oldalukat mutatják, nem a vérlázítóan pökhendit.

~ Nem panaszkodhatunk: bizonyos értelemben Estray Lassils a bolygó vezetője, az avatár pedig a helyi istenség jobbkeze, élet-halál ura.

~ Más értelemben viszont a nő hatalom nélküli báb, az avatár pedig virtuális marionettfigura.

~ És a drón meg a homomda?

~ A gépet a Kontakt küldte, ami akár azt is jelentheti, hogy

a Rendkívüli Körülmények spionja. A háromlábú dromedár talán érdemel egy esélyt; biztosan azért választották tiszteletbeli gardedámunknak, mert másfélszer annyi lába van, mint amihez az itteniek hozzászoktak. Éppen mint nekünk, ha a középvégtagot is számolod; nincs ebben semmi tudomány.

~ Meglehet.

~ Akárhogy is; épségben megérkeztünk.

~ Az már biztos. És kifejezetten látványos ez a hely, nem gondolod?

~ Túrhető, maradjunk annyiban.

Quilan elmosolyodott. A hajókorlátnak dőlt, és körbenézett. A folyó ezüstszalagja a látóhatárba olvadt, mellettük kétoldalt feneketlen mélység nyílt.

A masaq'-i gyűjtőfolyam egyetlen bolygó méretű kört alkotott, amely megszakítás nélkül szelte át az orbitált. Méltóságteljes lassúsággal hömpölygött, és egyedül az irdatlan víztömegre ható coriolis-erő hajtotta.

A mellékágak és bővizű hegyi patakok táplálta folyam vízszintjét csak a sivatagos területeken csökkentette számottevő mértékben a párolgás. A fölös mennyiség túlfolyóként működő időszakos vízeséseken zubogott a tengerbe, mocsarakba vagy öntözőhálózatokba, máshol tavakat vagy óceánokat táplált, kontinensnyi folyórendszereket és csatornahálózatokat látott el vízzel, hogy aztán hatalmas fordított tölcsértorkolatokon át minden cseppje visszajusson a folyóba.

Végtelen útját a megemelt kontinensek alatti barlanglabirintusokban folytatta. A kéreg alatti örök

sötétséget itt-ott ugrólyukak és kanyonok tagolták, a legmélyebbek a hegyek gyökereibe hasítottak. Az épülőfélben lévő platókat (ezekből egyre kevesebb akadt) áttetsző alagútban szelte át. Ezek félkész régiókra és mesterséges vulkánokra nyíltak, ahol az orbital terepalakító mechanizmusai még mindig a felszínt gyalulták, reszelték és fűrészelték.

A peremhegység tövébe érve alábukott, és kolosszális útvesztőben kanyargott az orbital üreges határzónája mélyén, csak hogy azután időszakosan elárasztott, horizonttól horizontig nyújtózó síkságokon terüljön szét és síkátorszerű kanyonokban rohanjon végig, több száz méter mélyen és sok ezer kilométer hosszan. Amikor a műbolygó pályájának aféliumához ért, vagy ha egy platócsoport téli üzemmódra állított naplencséi szétszórták a fénysugarakat, a gyűjtőfolyam az egész kontinensen befagyott.

A tízmillió kilométeres folyam tucatnyi, fallal határolt vagy buján terpeszkedő város mellett haladt el. Amikor az Osinorsihoz hasonló platókhoz ért, amelyek talajsíkja jóval a vízszint alá esett, a folyómedret egy hegygerincként végigfutó akvaduktra terelték rá. Ilyenkor a gyűjtőfolyam több száz méter magasságban hömpölygött a síkságok, szavannák, sivatagok és mocsarak fölött. Az akvaduktot felhők bolyhozták, pereme hol lankásabban, hol meredekebben simult a környező tájba; itt-ott felkúszott rá a növényzet, függővárosok telepedtek rá, barlangokkal és alagutakkal lyuggatva tömör alapzatát. Másutt – ahogy az Osinorsi esetében is – művészién faragott, magasba törő támívek tagolták, amelyek híven tükrözték a töltés

mesterséges, mérnöki voltát.

Alig néhány kilométerre jártak a szirtek szegélyezte síkságtól, amely Xarawe határát jelölte; az akvadukt pereme itt tíz méter széles, vadvirággal hintett fövény volt. A Bariatrió orrából remek kilátás nyílt a felhőbolyhokon túl magasodó hegyekre és a tövükben kanyargó mellékfolyókra, amelyek ködös erdőket szeltek át néhány kilométerrel lejjebb.

Alighogy leszálltak, felajánlották Quilannak, hogy egyenesen a szállására viszik, avagy végighajózhat a masaq'-i gyűjtőfolyam felföldi szakaszán az egyik leghíresebb bárka fedélzetén, ahol rögtönzött fogadást rendeznének a tiszteletére. Quilan elfogadta a meghívást. A Központ avatárja csöndes elégedettséggel nyugtázta döntését, Tersono pedig szinte szikrázott a rózsás helyesléstől.

Miután a személyzeti modul az orbital légkörébe ért, a mennyezet teljes felülete kivetítővé alakult, amely az orbital éjszakai oldalának magasba lendülő ívét mutatta. Lassan alámerültek az Osinorsi Plató fűszeres reggeli levegőjébe, és a hosszan elnyúló, S formába kunkorodó akvadukt végében szálltak le. A *Bariatrió* Xarawe határában vette fel őket.

A csaknem négyszáz méter hosszú hajó méltóságteljesen úszott a feleolyan széles folyón; gazdagon díszített, büszke alkotmány volt, többszintű fedélzettel és fél tucat árboccal, melyeken díszesen kivarrt vitorlák feszültek, mellettük tömérdek színes zászló és lobogó. Quilan rengeteg embert látott, de a bárka félig sem volt tele.

- Ugye véletlenül sem az én kedvemért van ez a felhajtás?
- kérdezte Tersonót, ahogy a modul a bárka sétatfedélzete fölé ereszkedett.
- Nos – hangzott a némileg bizonytalan válasz. – Nem. De ha esetleg szeretne egy privát hajót...
- Dehogy, köszönöm. Csak kérdeztem.
- E pillanatban is számos fogadás, parti és egyéb társasági esemény zajlik a fedélzeten – magyarázta az avatár. – Néhány százan pedig ideiglenesen vagy állandó jelleggel a bárkán laknak.
- Hányan jöttek kifejezetten azért, hogy engem lássanak?
- Nagyjából hetvenen – hangzott a válasz.
- Quilan őrnagy – kezdte a drón. – Ha meggondolta magát...
- Nem, dehogy. Én csak...
- Őrnagy, megenged egy javaslatot? – emelte fel a kezét Estray Lassils.
- Hát persze.

A modul úgy szállt le, hogy Quilan egyenesen a bárka kilátójába mehessen; Estray Lassils útbaigazította, aztán magára hagyta. Quilan felkapaszkodott egy bonyolult állványzaton, átvágott egy orgiasztikus színezetű öltött partin, és végül megérkezett a hajóorr fölé nyúló kilátóra.

Itt is akadt néhány ember, zömében összebújó párok. Eszébe jutott egy forró, párás este egy sokkal kisebb hajón, egy békés, de összehasonlíthatatlanul kisebb folyón, több ezer fényévre innen; Worosei érintése és illata, kezének súlya a vállán...

Az emberek kíváncsian méregették, de békén hagyták. A

koriátnak dőlt, és magába szívta a látványt. A nap fényesen süttött, de csípős szél fújt. Az irdatlan gyűrű közönyösen forgott, a folyam némán hömpölygött, magával ragadva Quilant, ki tudja, hová.

Cadraceti menedék

Idővel elunta a nézelődést. Estray Lassils éppen jókor került elő; egy zenés-táncos multság kellős közepéből sodródott mellé, erősen kipirulva, nehezen szedte a levegőt. Kettesben sétáltak a bárka azon része felé, amit Quilan fogadására készítettek elő.

– Biztos benne, őrnagy, hogy találkozni akar ezekkel az emberekkel? – kérdezte a nő.

– Persze.

– Szóljon nyugodtan, ha elege lett belőlük. Senki sem fogja udvariatlanságnak tartani. Tudja, végeztem egy kis kutatást: utánanéztem a szerzetesrendnek, amelynek ön is tagja. Maguk egészen kivételesen, hogy is mondjam, aszketikus életet élnek. Tökéletesen megértem, ha fárasztónak találja a locsogásunkat.

~ Vajon mit tudtak meg ezenkívül a nagy kutakodásban?

– Majd túléltem valahogy.

– Remek. Nagy gyakorlatom van a társasági

összejöveleteket illetően, de néha én is borzasztóan fárasztónak találom őket. Persze a fogadások és partik mindenütt egyformák... legalábbis állítólag. Sosem tudtam eldönteni, hogy ez jó vagy rossz.

– Gondolom, attól függ; hol ez, hol az.

~ Egy diplomata vészelt el benned, fiam. Azt hiszem, visszamászom a csigaházamba. Te csak koncentrálj a nőre; ez a bestia veszélyesebb, mint amilyennek látszik. Jó orrom van az ilyesmihez, szél ellenében kiszagolom a fajtáját...

– Remélem tudja, őrnagy, mennyire sajnáljuk, ami a népével történt – kezdte Estray Lassils lesütött szemmel, aztán felpillantott. – Gondolom, itt mindenkitől ezt hallja. Ha untatom, elnézést kérek, de vannak dolgok, amiket nem lehet elégszer elmondani. – A ködös tájba bámult. – A háború miattunk tört ki, és mi minden tőlünk telhetőt megteszünk, hogy jóvátegyük a hibánkat... Eső után köpönyeg, ne is mondja! Tisztában vagyok vele, milyen keveset ér minden szó, mégis bocsánatot kérek, mindannyiunk nevében. – Széttárta elaggott, ráncos karját. – Az adósaik vagyunk. – Lesütötte a szemét, aztán újra elkapta Quilan tekintetét. – Talán mondanom sem kell: ha bármire szüksége van, számíthat ránk.

– Köszönöm. Nagyra értékelem az együttérzését és a felajánlását. Azt hiszem, nem csináltam titkot a küldetésemből.

Estray Lassils a homlokát ráncolta, aztán halványan, bizonytalanul elmosolyodott.

– Valóban nem. Meglátjuk, mit tehetünk. Remélem, nem

sietős az útja!

– Nem különösebben.

A nő helyeslően biccentett, aztán továbbindult. Témát váltott, és jóval könnyedebb modorban folytatta:

– Remélem, elnyeri a tetszését a ház, amit a Központ az ön számára készített elő.

– Ahogy az imént ön is megjegyezte, szerzetesrendünk nem éppen az e világi örömök hajszolásáról és kényelemszeretetről híres. Biztos vagyok benne, hogy jóval többet kapok, mint amire szükségem van.

– Biztosan. De kérem, tudassa velünk, ha mást szeretne, vagy ha valamiből kevesebbet szeretne... ha érti, mire gondolok.

– Gondolom, nem Mahrai Ziller tőszomszédságába költözöm.

A nő felnevetett.

– Még csak nem is a szomszédos platóra; kettővel arrébb. De azt mondják, szép a kilátás, és az épületnek saját kéregalatti-elérési pontja van. – Estray Lassils a keljirre pislogott. – Tudja, hogy mi az, ugye? Úgy értem, az elérési pont.

Quilan udvariasan elmosolyodott.

– Én is elvégeztem a magam házi feladatát, Lassils asszony.

– Természetesen. Nos, tudassa velünk, milyen típusú terminált szeretne. Ha hozott magával valamiféle kommunikátort, biztos vagyok benne, hogy a Központ át tudja hangolni, esetleg egy avatárt bocsát a rendelkezésére vagy... nos, ahogy önnek a

legkényelmesebb.

– Egy hagyományos tollterminál tökéletesen megfelel.

– Mire a szállására ér, meglesz. Nos, itt volnánk. – Tágas teraszra léptek, amelyen fából ácsolt bútorok heverték elszórva, fejük fölött fehér ponyva feszült, és kisebb-nagyobb csoportokba verődve emberek beszélgettek. – Látja? Alig várják, hogy telebeszélhessék a fejét. Ne feledje: bármikor meglengetheti a fehér zászlót!

~ Amen.

Mintha dróton mozgatnák őket, minden fej felé fordult.

~ Harcra fel, őrnagyom! Hulljon a férgese!

A társaság nagyjából hetven főből állt; hárman képviselték a Nagytanácsot – őket Estray Lassils azonnal félrevonta, hogy rögtönzött kupaktanácsot tartsanak –, körülöttük hemzsegték a kelgírszakértők és különféle-fajta kutatók (zömmel egyetemi tanárok), akiknek a munkaköri leírásában szerepelt a xeno előtag, az orbitalon élő idegen fajok képviselőiről nem is beszélve, akiknek a többségéről Quilan sosem hallott, és akik csapatostul tekeregtek, lebegtek, billegtek és kacsáztak az asztalok és kanapék között.

A helyzetet tovább bonyolította néhány nem emberi kreatúra, akiket Quilan először értelmes lénynek nézett, ám mint kiderült, csupán kedvtelésből tartott háziállatok voltak. Pedig amúgy sem volt egyszerű kiigazodni a legkülönbélebb fazonú és állagú vendégek zavarba ejtő tárházán, ahol a címek és rangok súlytalan áltitulusoknak bizonyultak, a referenciaként megjelölt szakmáknak pedig semmi köze sem volt a hagyományos értelemben vett

munkához.

~ Intrakulturális mimetológus? Ez mi a kénköves poklot jelent?

~ Ötletem sincs. Szerintem tételezzük fel a legrosszabbat, és soroljuk az álsruhás riporter kategóriába.

A Központ avatárja sorra bemutatott mindenkit; idegeneket, embereket és drónokat, akiket Quilan meglepetésére valóban teljes jogú polgárként kezeltek, egyéniséggel rendelkező személyiségként. A kelgir biccentett, mosolygott, kezét rázott – vagy amit éppen kellett.

~ Ez az ezüstbőrű majom tökéletes házigazda. Mindenkit ismer, tudja a legféltettebb titkaikat, gyengéiket, vágyaikat, egyszóval: mindent.

~ Csak elméletileg.

~ Na persze; kizárólag a nevedet tudja és a szemed színét. Ezt állítják, mi? Csak arról tud, amit elmondasz neki. Ha! Nem találd ezt kissé... khm, nehezen hihetőnek?

Quilannak fogalma sem volt, mennyire behatóan figyeli a lakosait egy kultúrabeli Központi Elme. De nincs is jelentősége. Amit Huyler mondott társasági potenciáljukról, az tökéletesen igaz; fáradhatatlanok, végtelenül empátikusak, tévedhetetlen emlékezőtehetséggel és azzal a telepátiának is betudható képességgel, hogy pontosan meg tudják mondani, ki kivel jön ki. Ennek fényében nem csoda, hogy egy valamirevaló társasági esemény elképzelhetetlen avatórok nélkül.

~ Elég egy efféle két lábon járó ezüsthólyag meg egy implant, és még egymás nevére sem kell emlékezniük.

~ Szerinted a sajátjukat is el szokták felejteni?

Quilan csevegett, és néha csipegetett az ételtől roskadozó asztalokról, amelyeken képkódolták a tányérokat és tálakat, hogy első ránézésre meg lehessen állapítani, melyik fajnak melyik csemege való.

Időközben elhagyták az akvaduktot, és egy hatalmas füves síkságon haladtak át, amelyen mintha óriás kezek irdatlan sátrak vázelemeit szórták volna szét.

~ Dómfa lelátók.

~ Nem mondod! Már a nyelvemen volt.

A folyó lelassult, és kilométer szélessé terebélyesedett. Nem messze a ködben egy újabb akvadukt ívei bontakoztak ki.

Ami korábban nagyobbacska felhőnek tűnt a távolban, magas, hófödte hegycsúcsnak bizonyult, ami az akvadukt fővonulatán ült. A hegyről mélyen barázdált ormok törtek a magasba, a függőleges sziklafalakon fehér fátyol-fonalak lebegtek; talán vízesések lehettek. Néhány egészen az akvadukt lábáig folyt, míg a vékonyabbak félúton eltűntek a sziklafalban, vagy beleolvadtak a vastag felhőpaplanba, amely a hatalmas csipkézett sziklafalat ölelte körbe.

~ Az aquime-i akvadukt. A kis patakocska körülfutja a várost. A város túlsó peremén, valahol a felföldi Sós-tenger partján lakik Ziller barátunk.

Quilan a havas csúcsok rancias lejtőjére meredt, amely lassan levetkőzte a ködöt, és másodpercről másodpercre kézzelfoghatóbbá vált.

A cadraceti kolostor a Szürke-hegység lábánál állt. Quilan, alighogy kiengedték a kórházból, lelkigyakorlatra indult a Sheracht-rendhez tartozó rendházba, és nemsokára szerzetesjelölt lett. Határozatlan idejű eltávozási engedélyt kapott a hadseregtől, amely lehetővé tette, hogy pátyolgassa a lelkét (ennyi luxus járt a rangjával). Felajánlották neki, hogy bármikor leszerelhet, és tisztességes nyugdíjat helyeztek kilátásba.

Egész halom kitüntetést kapott. Egyet azért, mert nemesi származása ellenére belépett a hadseregbe, egy másikat azért, mert elsütötte a fegyverét, egy harmadikat a harctéren tanúsított bátorságáért; egy negyediket, mert megsebesült (ezen stráf is díszelgett, ami a súlyos sérülésért jár), egy ötödiket pedig, amiért különleges küldetésen vett részt. Az utolsót akkor kapta, amikor kiderült, hogy a háború a Kultúra sara; ezt a kitüntetést a katonák maguk között csak pechplecsninek nevezték. A medálokat egy ládában tartotta a cellájában, azokkal együtt, amiket Worosei kapott, posztumusz.

A kolostor egy kopár szirten ült a heglánc egyik peremvonulatán. Sóhajfaliget vette körül, mellette csenevész hegyi patak csörgedezett. Az erdővel bélelt szurdok túloldaláról a környék legmagasabb csúcsai néztek le a magányos házra; csupa szikla, meredély, hó és jég. A patakon dísztelen kőhid ívelt át, amely a több száz éves helyi népdalokban és mesékben is szerepelt; ezen át vezetett az oquooni szerpentin a központi fennsík felé.

A háború alatt egy csapat Láthatatlan szolga, akik már végeztek uraikkal egy másik kolostorban, feljebb az út

mentén, elfoglalták Cadracetet, és fogságba ejtették a szerzeteseket – többnyire az időseket, akik már nem tudtak elmenekülni. A hídhöz terelték és belelökték őket a sziklával ágyazott patakba. Sokan túléltek a zuhanást, és álló nap a sziklák között nyoszörögtek. Néhányukkal csak a hajnali fagy végzett. Két nappal később egy lojalista egység visszafoglalta a kolostort. A Láthatatlanokat kizsigerelték, a vezetőiket élve elégették.

A borzalmas történet, a rettegés, a rosszindulat és a szemet szemért eszkalálódó örülete mintha önmagát ismételte volna. Pedig a háború mindössze ötven napig tartott. A legtöbb fegyveres konfliktus – még a lokális háborúk is, amelyek egyetlen bolygóra korlátozódnak – általában ki sem bontakozik ennyi idő alatt. Először mobilizálni kell a haderőt, majd a stratégiai pontokra csoportosítani, hadiállapotot bevezetni, megszerezni, elfoglalni és konszolidálni a kulcsfontosságú zónákat, mielőtt a harcban álló felek átfogó támadásra vállalkoznának, és amúgy istenigazából egymásnak esnének. Az úrháborúk és a bolygók (avagy műbolygók) közötti összecsapások elméletileg akár másodpercek leforgása alatt eldőlnének, az öldöklés azonban legtöbbször évekig, évszázadokig vagy akár emberöltőig húzódik; ez csupán az érintett civilizációk technológiai fejlettségétől függ.

A kasztháború egészen más lapra tartozott. Polgárháború volt; egy meghasonult társadalom haláltánca. Nem véletlen, hogy a legvéresebb konfliktusok mindig az egymáshoz közel állók között robbannak ki; a katonai és civil népesség

minden szinten, kollektíve és egyénileg egymás ellen fordult, a háború történetét a láncát vesztett állati indulatok írták. Az első áldozatokat meglepetésként érte a halál: nemesi családokat késeltek meg álmukban, akik azt sem tudták, hogy kitört a háború; egész szolgálhadakat gázosítottak el bezárt ajtók mögött, mert azok nem hitték, hogy akiknek az életüket szentelték, képesek megölni őket; sofőrök és utasok, hajóparancsnokok, repülőpilóták és úrijárművek vezetői estek áldozatul váratlan merényleteknek, vagy ugrottak maguk a szomszédjuk torkának.

A cadraceti kolostor rövid ideig tartó megszállása ellenére épen megúsza a háborút; a szentélyt kifosztották ugyan, néhány ikont és szent könyvet elégettek és megszenségtelenítettek, de magában az épületben alig esett kár.

Quilan cellája a legbelső udvar szögletében volt, ablaka a mohazöld hegyoldalon kanyargó makadámútra és a sóhajfák napsárga lombjára nézett. A szűkös helyiség kőpadlóján a szerzetesi élet szerény kellékei sorakoztak: egy vacokpad, mellette apró láda a személyes tárgyaknak, durván ácsolt zsámoly, egyszerű faasztal és mosakodóállvány.

A cellában az olvasáson és íráson kívül a kommunikáció mindennemű formája tilosnak számított. Előbbihez zsinórkeretek és könyvek álltak rendelkezésre – utóbbit azok, akiknek hozzá hasonlóan nem volt türelme a zsinórkeret csomóival, gyöngyeivel és fonásaival bajlódni, papír és toll segítségével művelhették.

A cellában egyetlen szó sem hangozhatott el, és a szabályok ortodox értelmezése szerint a magában beszélő vagy álmában kiabáló szerzetesekre a kolostor előljárója penitenciát rótt ki, amely rendszerint valamely ház körüli munka formáját öltötte. Quilannak a lapendali kórházban töltött napok óta egyfolytában lidérces álmai voltak. Gyakran ébredt az éjszaka közepén hangosan dörömbölő szível, de sosem tudta megmondani, kiabált-e vagy sem. Megkérdezte a szomszédos cellákban lakó szerzeteseket, de azok semmit sem hallottak. Úgy döntött, hisz nekik.

A közös étkezések alkalmával és a kolostor körül végzett munka közben a szerzetesek szabadon beszélgethettek egymással, persze csakis emelkedett témákról. Quilannak szavát sem lehetett venni, akár a teraszos földeken arattak, akár az erdei ösvényeket járták tűzifáért. A többiek nem bánták. Quilan a kemény munkától szívós lett, megizmosodott. Esténként holtfáradtan zuhant a vacokpadra. Ahhoz azonban mégsem fárasztották ki eléggé, hogy a farkasok óráján ne ébredjen a sötétség, villámlás, fájdalom és halál víziójára.

Elmélkedni a könyvtárba jártak. Az olvasóképernyőket cenzúrázták, hogy a szerzetesek ne vesztegessék az idejüket léha szórakozással vagy lényegtelen dolgokkal: a terminálokról csak vallási témájú vagy ismeretterjesztő munkákat, valamint tudományos adattárakat érhetek el, semmi mást. Igaz, így is több életre elegendő olvasmány állt a rendelkezésükre. A terminálok arra is képesek voltak, hogy kapcsolatot teremtsenek a Kelgir-Puennel, az előttünk-jártak testetlen népével. Persze időnek kellett

eltelnie, mire egy frissen csatlakozott testvér, mint Quilan, engedélyt kapott volna, hogy erre a célra használhassa őket.

Mentorát és lelki vezetőjét Fronipelnek hívták. Ő volt a legöregebb szerzetes a rendházban, aki túlélte a háborút. A Láthatatlanok támadásakor egy gabonátároló hordóba rejtőzött a pincében, és két nappal azután is ott kuporgott, hogy a lojalisták elfoglalták a kolostort, mert nem tudta, hogy immár biztonságban van. Túlságosan legyengült ahhoz, hogy saját erejéből kimásszon a hordóból, és kis híján belehalt a folyadékvesztésbe. Akkor fedezték fel, amikor egy osztag pincétől padlásig átkutatta a házat, bujkáló Láthatatlanok után kutatva.

Az öreg hím bundája erősen megkopott, sötét foltokban itt-ott vastag, durva szőrösomók tarkították. Másutt teljesen csupasz volt, és kilátszott szürke, ráncos, pergamenszáraz bőre. Mereven járt, különösen amikor nyirkos volt a levegő, ami Cadracetben gyakran előfordult. Szeme az ódivatú ókula mögött homályosan csillogott, mintha köd ülné meg a szembogarát. Rozoga testét magától értetődő természetességgel viselte, pedig az újránövesztett testek és csereszervek korában az efféle fizikai amortizálódás szándékosságról, sőt, kifejezett tudatosságról tanúskodott.

Általában egy szűkös, csupasz cellában beszélgettek, amely kifejezetten erre a célra szolgált. Minden berendezése egy S alakú, kétszemélyes vacokpadból állt, fölötté apró ablak derengett.

Az öreg hím előszeretettel élt jogával, hogy keresztnevéen szólítsa a rangban alatta állókat. Quilant Tibilónak hívta,

amitől az őrnagy valahogy megint gyerekeknek érezte magát. Valószínűleg ez is volt a cél. Cserébe Fronipelt Vigyázónak kellett szólítania.

– Néha előnt az irigység, Vigyázó. Pedig ez örültség... Vagy gonoszság, nem is tudom.

– Mit irigyelsz, Tibiló?

– A halálát. Hogy elment és itt hagyott. – Quilan képtelen lett volna az öreg hím szemébe nézni, inkább kibámult az ablakon. A tájnak ugyanazt a szeletét látta innen, mint a saját cellájából. – Ha teljesülhetne egy kívánságom, azt kérném, hogy visszajöjjön. Mostanra sikerült elfogadnom, hogy ez sosem történik meg, mégis... Annyira kevés a bizonyosság manapság. Tudásunknak, technológiánknak hála, minden esetlegesnek és átmenetinek tűnik.

Az öreg hím ködös tekintete Quilant fürkészte.

– A régi időkben a halál pillanatában mindennek vége szakadt. A rokonok reménykedhettek ugyan, hogy viszontlátják szeretteiket a másvilágon, de amikor valaki meghalt, egyszerűen halott volt, és kész. Az elmúlást egyirányú útnak tekintettük. Most viszont... – Dühösen rázta a fejét. – A lélekőr visszahozza a halottakat, vagy egy olyan túlvilágba nyitja meg számukra a kaput, amiről tudományos biztonsággal tudjuk, hogy létezik; a mennyország nem hitkérdés többé. Klónok és újránövesztett szervek világában élünk; nekem szinte az egész testemet újránövesztették. Néha felriadok éjjel, és azon tépelődöm: vajon én még mindig én vagyok? Azt mondják, az ember az intellektusából és az emlékeiből áll, de szerintem ez nem ilyen egyszerű. – Csuhája ujjával fáradtan megdörzsölte az

arcát.

– Vagyis a múlt időt irigyeled.

Néhány pillanatra hallgatott, aztán vállat vont.

– Talán azt is. De leginkább Woroseit. Nem kaphatom vissza, és csak a keserűség maradt nekem, amiért túléltem. Nem tudnám megölni magam, de minden percben azt kívánom, bárcsak meghaltam volna. Ha ő nincs velem az életben, én vele akarok lenni a halálban. És mégsem lehetek, ezért aztán irigy vagyok rá. Féltékeny.

– Az nem ugyanaz, Tibiló.

– Tudom. Néha mégis úgy érzem... nem is tudom... gyarló vágyat érzek valami után, ami nekem nem adatott meg. Amikor azt mondjuk, irigység, erre gondolunk, nem igaz? Néha valódi, tomboló féltékenységek uralkodnak rajtam. Féltékeny vagyok a halálra. Máskor őt gyűlölöm, amiért itt hagyott. – A fejét ingatta, mint aki megveti magát minden kimondott szóért. Hangot adott a gondolatoknak, amelyek létezését önmaga előtt sem akarta beismerni. Könnyes szemmel pislogott az öreg szerzetesre. – Pedig szerettem, Vigyázó. Nagyon szerettem.

Az öreg bólintott.

– Tudom, Tibiló. Ha nem szeretted volna, most nem szenvednél így.

Quilan lehorgasztotta a fejét.

– Már ebben sem vagyok biztos. Azt hajtogatom, hogy szerettem, de valóban így volt? Talán csak büntudatot érzek, amiért nem szerettem igazán. Nem is tudom. Már semmit sem tudok.

Az öreg szerzetes megvakarta egyik szürke foltját.

– Vannak dolgok, amikhez nem férhet kétség, Tibiló: te élsz, ő pedig halott. Ki tudja, egy nap talán újra láthatod.

Quilan a fejét rázta.

– A lélekőre nélkül? Soha. Valószínűleg akkor sem láthatnám újra, ha megtalálnák azon a kísértethajón.

– Ahogy magad is mondtad, Tibiló, olyan korban élünk, amikor a halottak visszatérnek.

Minden civilizáció életében (már amelyik megéli) elkövetkezik az idő, amikor egyedei rögzíteni tudják az elmestátuszukat; kiolvashatják egy élőlény személyiségét az agyából, majd az eredményül kapott adathalmazt szabadon tárolhatják, másolhatják, sokszorozhatják, továbbíthatják, végül pedig betölthetik egy alkalmas szerkezetbe vagy organizmusba.

Ez idáig beigazolódni látszott a legszélsőségesebb materialista álláspont, miszerint a szellem az anyagból származik, és anyagi fogalmakkal teljes egészében leírható. És ez persze nincs mindenki ínyére. Némely társadalom, amelyik eljut erre a fejlettségi szintre, és karnyújtásnyira kerülnek tőle az ebből származó előnyök, egyszerűen hátat fordít a technológiának, mert a fejlődés-kontra-hit dilemmában alapos megfontolás után mégis a hit mellett dönt.

Más népek belemennek a cserébe, és megbánják. Önmagukat vesztik el a megalkuvások véget nem érő sorozatában, amely eleinte ésszerűnek, sőt kívánatosnak tűnik, ám hosszú távon a kihalásukhoz vezet.

A legtöbb faj feltérképezi a folyamattal járó zökkenőket, és gyökeres átalakuláson megy keresztül, hogy megbirkózzon

a kockázatokkal és mellékhatásokkal. A Kultúrához hasonló civilizációk polgárai például biztonsági mentést készítenek a lelkükről, amikor veszélyes dologra készülnek; elmestátusz-verziókat gyártanak magukról, amelyek segítségével aztán üzeneteket küldhetnek vagy – az élményszerzés jegyében – egy időben akár több helyen is jelen lehetnek (akár fizikai, akár virtuális formátumban), személyiségüket új testbe vagy gépbe transzplantálják, vagy más egyénekkel olvadhatnak össze – eredeti jellemvonásaikat a lelki közösség teljességérzetével egészítve ki – olyan speciális szerkezetekben, amelyeket kimondottan a metafizikai koituszra terveztek.

A kelgirek történelme több szempontból különlegesnek számított. A lélekőrnek nevezett implantot csak a legritkább esetben használták „tulajdonosuk” újraélesztésére. A készülék arra szolgált, hogy lenyomatot vegyen a haldokló ember személyiségéről, és előkészítse a lelket a másvilágra.

A kelgirek, más intelligens fajokhoz hasonlóan, hittek a halál utáni életben. Az évezredek során számos vallás, hit és kultusz terjedt el a Kelgen, ám a domináns hiedelemrendszer, amelyet aztán az űrutazás korában a kolóniákra is exportáltak (még ha addigra a dogmák szó szerint értendő igazságból szimbolikus vezérfonallá is nemesedtek), arról szólt, hogy a jó jutalma az örökkévalóságig tartó boldogság, a gonosz viszont – tartozzon bármelyik kasztba földi életében – örök szolgaságra ítéltetik.

A galaxis korosnak számító civilizációi gondosan vezetett

és végletekig analizált feljegyzései szerint a kelgirek a tudományos nívók elterjedése után is kitarítottak vallási meggyőződésük mellett, sőt, a kasztrendszerrel sem mondtak le. Senki sem értette, hogyan képesek fenntartani agresszívan diszkriminatív társadalmi rendjüket az adott technológiai fejlettségi szinten, méghozzá ilyen sokáig. Ettől azonban a megfigyelőket nem érte kevésbé váratlanul a fordulat, amely nem sokkal azután következett be, hogy a kelgirek szellemi közvetítő közegbe is át tudták írni személyiségüket.

A szublimálás a galaktikus élet elfogadott, ám bár titokzatos jelenségének számít; azt a folyamatot értjük alatta, amikor valaki maga mögött hagyja az univerzum hagyományos, fizikai síkon zajló életét, és egy másik létdimenzióba vált, amely a szintizta energián alapul. Elméletben minden entitás – akár biológiai, akár gépi – szublimálhat, amennyiben adva van a megfelelő technológia, de jellemzően egész társadalmi rétegek vagy fajok tűnnek el egyszerre. Arra is akadt példa, hogy egy egész társadalom párolgott el. (Egyedül a Kultúra adott hangot abbéli aggodalmának, hogy az efféle – számára – valószínűtlen szinkronitás bizonyos fokú kényszerről tanúskodik.)

Rendszerint seregnyi jel árulkodik arról, hogy egy nép szublimálni készül – sűrűsödő osztálytársadalmi közöny, az ősi apatikus vallások reneszánsza és az irracionális szekták terjedése, hirtelen támadt érdeklődés a helyi mitológia, illetve a szublimálás metodikája iránt. A tapasztalatok szerint előbb-utóbb minden fejlett és patinás történelemmel rendelkező civilizáció elérkezik erre a

pontra.

Felvirágzás, úrutazás, fejlődés, expanzió, stabilizáció és szublimálás; ez a teljes galaktikus periódus civilizációs megfelelője, bár létezik egy másik trend, a csöndes haladás híveié, akik a továbbiakban (általában) nem ütik más dolgába az orrukat, hanem jól elvannak magukban, kellemesen sütkérezve sebezhetetlenségük és mindentudásuk éteri fényében.

A Kultúra ebben a tekintetben is kivételnek számított, mert amikor eljött az ideje, nem szublimált kollektíve annak rendje és módja szerint, és nem is követelte ki a helyét a galaktikus elitklubban, ahol az erre jogosultak az univerzális tudás-máglya fölött melengetik isteni tenyerüket, és idézgetik nosztalgikusan a múltat; ehelyett továbbra is úgy viselkedett, mint egy nagyhangú, idealista kamasz.

Mindenesetre, ha valaki szublimál, az egyik napról a másikra kivonul a galaxis hétköznapi életéből. Akad néhány kivétel, de ezek erősítik a szabályt; néhány szublimata visszatér, hogy letörölje a térképről a szülőbolygóját, vagy a csillagközi ködbe írja a nevét, esetleg giganto-szobrászkodik, különös emlékművet állítva ki tudja, kinek, máskor titokzatos tárgyakat potyogtat szanaszét az úrben, esetleg sajátságosan bizarr alakban tesz rövid és földrajzilag limitált látogatást, ami talán valamiféle rituálé lehet. Vagy mégsem, ki tudja.

Ez persze nagyon is megfelel a hátramaradottak elképzeléseinek; azt bizonyítja, hogy a szublimálás már-már túlvilági hatalomhoz és képességekhez juttatja a folyamat részeseit. Ha az éterizáció csupán újabb

technológiai lépcsőfok volna egy ambiciózus társadalom életében, mint például a nanotechnológia, az MI-építés vagy a féreglyukak konstruálása, akkor mindenki azon igyekezne, hogy mihamarabb túlessen rajta.

Ám a szublimálás mintha éppen az ellentéte volna annak, amit a világ ezzel a szóval jelöl: célravezető. Ahelyett, hogy az adott közösség előnyösebb pozícióba kerülne a nagy galaktikus ki nevet a végén játszmában, ezzel a húzással csak annyit ér el, hogy egyszer s mindenkorra kiszáll a játékból.

Ezért aztán a szublimálást a mai napig misztikus homály és ködös értetlenség veszi körül; úgy tűnik, csak az értheti meg a maga teljességében, aki fejest ugrik bele. Bár számos Érintett hihetetlen energiákat öl a folyamat tanulmányozásába, erőfeszítéseit minimális siker koronázza (azt mondják, olyan ez, mintha az ember tudatosan meg akarná élni az elalvás pillanatát, míg egy külső alanynál a folyamat remekül dokumentálható). Mindenesetre a tendencia, ami az előfordulási gyakoriságot, szimptomákat, stádiumokat és következményeket illeti, viszonylag jól megfigyelhető.

A kelgir társadalomnak csupán elenyésző töredéke szublimált; nagyjából hat százalék hagyta el az anyagi univerzumot egyetlen nap leforgása alatt. A testetlenné váltak között a legkülönbélebb kasztok és vallási meggyőződésűek képviseltették magukat (utóbbiak az ortodoxtól az ateistaig terjedő skálán). Számos gépi identitás is akadt közöttük, amelyet a Kelgen gyártottak, ám amelyek szellemi potenciálját sosem használták ki a

maga teljességében. A kelgir éterizációban a külső szemlélő semmiféle rendszert nem tudott felfedezni.

Ebben azonban semmi meglepő nem volt azonkívül, hogy egy néhány száz éve űrutazó nép egyáltalán eljutott idáig; szkeptikus hangok szerint a kelgírek még nem érték meg a tisztességre. Azt azonban egyhangúlag érdekesnek vagy inkább riasztónak találták, hogy a szublimaták továbbra is kapcsolatot tartottak fenn a civilizációjuk testbe zárt, visszamaradt többségével.

A kapcsolat legtöbbször álmok és jelenések formáját öltötte (amik főként kegyhelyeken és sporteseményeken fordultak elő, utóbbiakról persze a kelgírek hajlamosak voltak mélyen hallgatni), de arra is akadt példa, hogy elvileg hozzáférhetetlen adatok íródtak felül a legkülönbébb kormányzati és klánarchívumokban, fizikai törvényszerűségek álltak tótágast laboratóriumi körülmények között. Megkerült néhány elveszettnek hitt történelmi ereklye, egy halom karrier tört derékba, amikor fény derült a skandalumokra, és a kelgir tudósok egyre több váratlan és valószerűtlen technológiai áttöréssel rukkoltak elő. Ilyesmire eddig nem akadt példa.

Sokan úgy vélték, hogy a dolog a kasztrendszerrel lehet összefüggésben. Évezredek hosszú során át a kelgir lélekbe beledöngölték a tudatot, hogy egy nagy egész része; a dolgozó hangya-alapbeállítottság és a folyamatos hierarchikus megerősítések talán felülírták a szublimálási folyamat normál menetét és közvetlen következményeit.

A legtöbb Érintett hónapokon át a kelgíreken tartotta a szemét. Érdektelen, közepes képességű és átlagos

kilátásokkal kecsegtető, szalonképtelen barbarizmus-ragyával vert fajból egyik pillanatról a másikra galaktikus csodabogárrá léptek elő; olyan töményen lengte körül őket a varázslat és misztikus homály, amit a legtöbb civilizáció évezredek kemény munkájával izzad maga köré. Ahogy a veszélyeket illetően mindenkinek leesett a tantusz, galaxisszerte felpörögtek az eddig takarékra tett szublimációval kapcsolatos kutatási programok; a legnagyobb titokban újakat indítottak, vagy megtámogatták a már folyamatban lévő kísérleteket.

Az Érintettek félelmei azonban alaptalannak bizonyultak. A Kelgir-Puen, vagy ahogy ők nevezték: az előttünk-jártak semmi másra nem használta túlvilági szuperképességeit, mint hogy megépítse a kelgir mennyországot. Valósággá gyúrta azt, ami addig csak a hitvilágban létezett. A lélekőr-implant lett a híd, amelyen át a halott kelgir eljuthat a halál utáni életbe.

Az egésztest egyfajta ködös homály lengte körül, amelyen – szublimatákról lévén szó – az Érintettek nem is csodálkoztak. Eltartott azonban egy darabig, amíg megemésztették, hogy a legszkeptikusabb megfigyelők számára is feketén-fehéren bebizonyosodott: a kelgirek személyisége túléli a halált, és alkalmas médiumon (legyen az eszköz vagy ember) keresztül kapcsolatba lehet lépni velük.

Ezek a lelkek a kelgir mitológiában szereplőhöz nagyon hasonlatosnak írták le a paradicsomkertet, és olyan entitásokról számoltak be, amelyek akár a lélekőr-technológia előtt született kelgirek lelkei is lehetnének, bár

ezen összemélyiségek a halandó világ számára továbbra sem voltak elérhetőek; valószínűleg csak a Kelgir-Puen szüleménye volt az egész, afféle ügyes ősrekonstrukció. Ennek ellenére kétség sem férhetett ahhoz, hogy a lélekőr valóban kaput nyit a mennyországra, amelyet a Kelgir-Puen az ősök elképzelései alapján épített fel.

– De honnan tudhatjuk biztosan, Vigyázó, hogy az átjutott lelkek ugyanazok, akiket mi ismertünk?

– Mert minden jel erre mutat, Tibilo.

– És ez elég? Hogy minden jel arra mutat?

– Tibilo – dorgálta meg az agg szerzetes –, akár azt is kérdezhetnéd, hogy ugyanazok vagyunk-e ébredéskor, mint elalváskor.

Quilan keserűen elmosolyodott.

– Már tépelődtem rajta.

– És mire jutottál?

– Hogy igen, sajnós.

– Csak azért mondod, hogy sajnós, mert a lelked csordultig van keserűséggel.

– Azért mondom, mert ha minden ébredéssel más emberek lennénk, akkor megvolna rá az esély, hogy aki reggel felébred helyettem, nem ugyanaz lesz, aki elvesztette a feleségét.

– És valóban más emberek vagyunk, egy kicsit legalábbis, minden új nappal.

– Minden szívdobbanással, Vigyázó.

– Csak abban a triviális értelemben, hogy minden szívdobbanással telik az idő. Minden másodperccel idősebbek leszünk, de tapasztalatunk valódi

mértékegységei a napok és éjszakák. Az alvás, az álmok.

– Az álmok – visszhangozta Quilan, és elfordult. – Igen. A halottak a mennyországban keresnek menedéket a halál elől, az élők az álmokban keresnek menedéket az élet elől.

– Ezen is tépelődtél?

Ha valakinek borzalmas emlékei vannak, egy fejlett civilizációban megvan rá a lehetősége, hogy egyszerűen kitöröltesse őket, vagy éber álmokba meneküljön, és egy virtuális világban folytassa az életét, amiből könnyű kizárni a rossz emlékeket.

– A virtuális valóság, mint alternatíva?

– Igen.

– Képtelenség. Az olyan volna, mintha megtagadnám Woroseit. – Quilan felsóhajtott. – Bocsáss meg, Vigyázó. Biztosan unod ezt hallgatni nap mint nap.

– Sosem mondod egészen ugyanazt, Tibilo. – Az öreg szerzetes halványan elmosolyodott. – Csak a változás állandó.

Quilan is elmosolyodott, bár inkább udvariasságból.

– Egy dolog nem változik, Vigyázó. Tiszta szívemből, szenvedélyesen és csillapíthatatlanul vágyom a halálra.

– Annak fényében, ahogy most érzel, talán nehéz elképzelni, de elérkezik az idő, amikor az élet jónak és élhetőnek tűnik majd. Így lesz, hidd el.

– Nem, Vigyázó. Sosem akarok olyan ember lenni, aki hátat fordít a veszteségnek, vagy hagyja magát elsodortatni, és a könnyebb utat választja. Ezerszer inkább a halál, mint a gyász, de ha e között és a feledés között kell választanom, inkább a gyászt választom. Ha felednék,

többé nem az lennék, aki szerette Woroseit, és ezt nem bírnám elviselni.

Könnyekkel telt szemmel nézett az öreg szerzetesre. Fronipel hátradőlt.

– A feledés nem von le a szerelmed értékéből.

Quilan hirtelen könnyűnek és szabadnak érezte magát, most először, amióta megtudta, hogy Worosei halott. Nem öröm volt, inkább egyfajta megkönnyebbülés. Megvilágosodás. Fontos döntésre jutott.

– Az én szememben igen, Vigyázó.

– Akkor hát hogyan tovább, Tibiló? Az életed a gyász körül fog forogni, amíg meg nem halsz? Ezt akarod? Megesik, hogy a gyász önkínzó, gőgös makacsságot szül, amiben a gyengék megmártóznak; olyasfajta erőt merítenek belőle, ami azelőtt sosem adatott meg nekik. Akármilyen borzalmas és valódi a fájdalom, inkább magukhoz ölelik, minthogy elengedjék. Nem szeretném, ha az efféle lelki szegényekhez hasonlítanál.

Quilan nem felelt. Igyekezett higgadt maradni, de az öreg szavait hallgatva ijesztő harag söpört át rajta. Tudta, hogy Fronipel jót akar, és nem gondolja róla, hogy az érzelmi mazochisták közé tartozik, de már a pusztá feltételezéstől kirázta a düh.

– Inkább halnék meg becsülettel, minthogy valaki önzéssel gyanúsítson.

– Valóban ezt akarod, Tibiló? Meghalni?

– Ez volna a legjobb megoldás. Minél többet gondolkodom rajta, annál jobbnak tűnik.

– Az öngyilkosság a tökéletes semmihez vezető út. A régi

vallás nem foglalt egyértelműen állást az öngyilkosságról. Nem bátorították ugyan, de a megítélése évszázadokon át igen széles skálán mozgott. A mennyország-technológia eljövetele óta szigorúan tiltották – különösen a kezdeti öngyilkossági hullámot követően. A Kelgir-Puen kinyilatkoztatta, hogy akik önkezükkel vetnek véget az életüknek, hogy gyorsabban jussanak a túlvilágra, azok előtt örökre zárva az út. Akadtak ugyan kivételek, de ha az ember saját vérével a kezén kopogtat a paradicsom kapuján, nem árt, ha jó indokkal teszi.

– Az árulás volna, Vigyázó. Ha lehet, inkább szolgálatban szeretnék meghalni.

– Harc közben?

– Úgy volna a legjobb.

– A te családban, Tibiló, ritka az efféle katonai elhivatottság.

Quilan családja ezer év óta földbirtokosokból, kereskedőkből és bankárokból állt. Ő volt az első, aki az áldozati törnél veszélyesebb eszközt fogott a kezébe.

– Talán ideje, hogy új hagyomány szülessen.

– A háborúnak vége, Tibiló.

– Háborúk mindig vannak.

– De nem mindenhol küzdenek nemes ügyért.

– Az ember akkor is halhat nemtelen halált, ha nemes célért harcol. Miért ne fordulhatna elő az ellenkezője?

– Kolostorba jöttél, fiam, nem főparancsnokságra vagy kaszárnyába.

– Azért jöttem, hogy gondolkodjam, Vigyázó. Nem szereltem le.

- Vissza akarsz térni a seregbe?
- Igen, azt hiszem.
- Fronipel hosszú pillanatokig bámult a fiatal hímre. Aztán kihúzta magát.
- Tiszt vagy, Quilan. Egy tiszt, aki meg akar halni, veszélyes parancsnok.
- Senkire sem akarom ráerőszakolni a döntésemet, Vigyázó.
- Ezt könnyű mondani.
- Megtenni nem olyan könnyű, tudom. De nem céloom hanyatt-homlok a halálba rohanni. Kész vagyok várni, amíg megbizonyosodom arról, hogy helyesen cselekszem.
- Az öreg szerzetes levette az okulárét, és egy piszkosszürke rongyot húzott elő a csuhájából. Rálehelt a két lencsére, és gondosan átdörzsölte őket. Azután a fénybe tartotta. Ugyanolyan homályosnak tűntek, mint voltak. Óvatosan visszatette az orrára, aztán Quilanra pislogott.
- Ahogy bizonyára észrevette, őrnagy, valóban megváltoztak a dolgok.
- Quilan bólintott.
- Nem változtak meg, inkább... letisztultak. Uram. Az öreg hím lassan bólintott.

Uagen Zlepe elmélyülten pepecselt a jhagellevelekkel, amikor 974 Praf váratlanul megjelent az apró konyha ablaknyílásában.

Miután sikerült elkapniuk a kóbor formázót, és megpillantották a nyugtalanító valamit a légitest kékséges mélyében, a majomforma ember és az ötödik rendbeli autonóm nőstény minden különösebb incidens nélkül visszatért az avian behemotauruszhoz. 974 Praf késedelem nélkül elrepült, hogy részletes jelentést tegyen Yoleusnak az esetről, Uagen pedig úgy döntött, szundít egyet az izgalomra. De nem jött álom a szemére. Kénytelen volt aktiválni a drogmirigyeit, és rásegíteni a dologra egy kis Csittel. Miután – percre pontosan egy óra múlva – felébredt, elégedetten cuppantott, és megállapította, hogy jól jönne egy csésze jhageltea.

A kerek ablak a behemotaurusz orrfelületét borító, lankás lebenyrengetegre nézett. A fátyolszerű függönyt eddig sosem húzta össze, mert élvezte a hatalmas fedetlen térségre nyíló kilátást, ám az utóbbi néhány napban ez a zóna is sötétbe borult Yoleus jövőbelijének szürkén derengő tömege alatt. Yoleus sűrű lebenyei egyre aszottabbá és sápadtabbá váltak a kacér Muetenive árnyékában. Uagen fájdalmasan felsóhajtott, és nekilátott a tea elkészítésének.

A jhagellevek aranyat értek, legalábbis Uagen számára. Mindössze néhány kilónyt hozott magával otthonról, így mostanra harmadára apadt a készlete. Hogy tovább tartson, húsznaponta ivott egyetlen csészével. És

borzasztóan banta, hogy nem hozott magával palántákat.

A tea készítése valóságos rituálévá vált a számára. A jhagel egyébként is nyugtató hatásáról ismert, ám Uagen tapasztalata szerint az elkészítés folyamata legalább olyan relaxáló. Elhatározta, hogy ha egyszer elfogy a készlete, placebokeverékkel játssza majd el a szertartást, és az ital elszűrőcsörlésének kivételével minden lépést gondosan végigcsinál, hogy tesztelje tetszetős elméletét.

Összevont szemöldökkel koncentrált, hogy a gőzölgő zöld főzetből egyetlen csöpp se vesszen kárba, miközben a szűrőből egy előmelegített csészébe töltötte. A szűrő speciális célszerszám volt: huszonhárom hálórétegből állt, melyek hőmérséklete négy és mínusz huszonnégy fok között változott.

974 Praf éppen ezt a pillanatot választotta, hogy hangos szárnycsattogás közepette az ablakpárkányra telepedjen. Uagen összereszt, és leforrázta magát.

– Ó! Praf, te vagy az? Öhh, hát igen. Nos. – Letette a szűrőt, és hideg víz alá tartotta a kezét.

A fordító behúzta bőrszárnyait, és óvatosan átlépett a kerek ablaknyíláson. A szűkös helyiség hirtelen zsúfoltnak hatott. Praf oldalra biccentett fejjel szemlélte a teatócsát.

– Kifolyt – állapította meg.

– Tessék? Ja, igen – hagyta rá Uagen, és vöröslő kezére pillantott. – Mit tehetek érted, Praf?

– A nagy Yoleus hívat.

Uagen azt hitte, rosszul hall.

– Úgy érted, most azonnal?

– Úgy.

– Szentől sz... izé, szóval közvetlenül?

– Közvetlenül.

Uagennek a gyomrába zuhant a szíve. Most jönne igazán jól egy kis ellazulás. Reménykedve pillantott a főzőlapon gőzölgő edényre.

– És a jhageltea?

974 Praf szemügre vette az edényt, aztán felpillantott.

– Őt nem szólította a nagy Yoleus.

– Biztos vagy benne, Yoleus? Öhm, úgy értem...

– Nagy valószínűséggel. Szeretnéd, ha százalékban fejezném ki?

– Nem. Erre semmi szükség, viszont... Az egész borzasztóan... Nem vagyok benne biztos, hogy... Még akkor is, ha egyébként tökéletesen...

– Uagen Zlepe, nem fejezed be a gondolataidat.

– Valóban? Szóval... – Uagen nagyot nyelt. – Szóval tényleg azt kéred tőlem, hogy menjek le oda?

– Azt.

– Öhh. Ó. Nos. Akármilyen is az, nem képes feljönni ide a saját erejéből, így van?

– Így.

– Biztos vagy benne?

– Nagy valószínűséggel. Úgy döntöttem, hogy megfigyeléseidet olyan helyzetben és környezetben kell végezned, amely minden tekintetben azonos az alatti hasonlány státuszával.

– Ümm. Világos.

Uagen egyik lábáról a másikra állt. A talpa alatt mintha egy különösen roskatag zsombékos hullámozott volna. Az avian behemotaurusz gyomrában volt, egy olyan öblösödésben, ahol eddig mindössze egyszer fordult meg. Akkor azt remélte, utoljára.

A félgömb alakú üreg tágas volt, akár egy bálterem, íves falait bordák és mélyedések szabdalták. A padlón sem akadt egy talpalatnyi vízszintes szakasz; lankás domborulatok és mélyedések váltották egymást. A fal egyetlen, padlótól plafonig érő, gazdagon redőzött függönyhöz hasonlított, amit a kupola legmagasabb pontján záróizomformában húztak össze. Idelent napszaktól függetlenül tökéletes sötétség uralkodott, úgyhogy Uagen kénytelen volt infralátására hagyatkozni, amitől minden hamuszürkének és elmosódottnak tűnt – és ha lehet, még félelmetesebbnek.

Orrfacsaró bűz terjengett, akár egy vágóhid alatti kloákában. A falra szorgos kezek halott, haldokló és elkábított teremtményeket szegeztek. Utóbbiak egyike 974 Praf volt. A fordító alatt összeaszott falfikártetek csüggték, végtagjaik élettelenül lógtak. Mellettük egy őrszem sötétlett; a nőstény egészen eltörpült a testes sziluett mellett.

974 Praf állapota első ránézésre nem adott okot aggodalomra; úgy festett, mint aki egy párkányra telepedve pihen, szárnya annak rendje s módja szerint összecsukva, lába felhúzva. A mellette lógó őrszem akkora lehetett, mint Uagen, szárnyfesztávja a tizenöt métert is meghaladta. Még nem halt meg, de láthatólag az utolsókat rúgta. A

szeme csukva, csőrös feje ernyedten csüggött a mellkasára. A szárnyát felszögezték a terem falára, lába élettelenül himbálózott.

Tarkójából különös, gyökérszerű vezeték tört elő, és tűnt el a sűrűn redőzött falban. A kábel csatlakozásánál véres folyadék szivárgott, megszínezve sötét, pikkelyes bőrét. Remegéshullám futott végig rajta, és mély torokhangon hörgött.

– Az őrszem jelentése az alanti hasonlénnyről relatíve elégtelen volt – magyarázta Yoleus, 974 Prafot használva szócsövél. – A fogságba ejtett falfikárokhoz pedig csak kósza hírek jutottak el valami könnyű prédáról az alsóbb régiókban. A te jelentésed relatíve elégséges lesz.

Uagen nagyot nyelt.

– Öhh.

Az őrszemre pislogott. Nem bántak vele különösebben rosszul, a helyi mérce szerint legalábbis, de bármit is tettek vele, az nem tűnt kellemesnek. Yoleus kiküldte, hogy derítse fel a ködös úrhajóformát, amit Uagen és 974 Praf fedezett fel az elveszett formázóra vadászva. Az őrszem kérdés nélkül a mélybe vetette magát, csapata követte. Odalent egy avián behemotauruszt találtak, amely súlyosan megbetegedett vagy megsebesült, ráadásul eltévedt, és a jelek szerint az elméje is megzavarodott. Egy darabon a lény testjára is behatoltak, majd visszatértek jelentést tenni. Yoleus figyelmesen meghallgatta a beszámolót, és úgy találta, a lény verbális kifejezőkészsége nem teszi lehetővé, hogy a maga teljességében átadja a tapasztaltakat – a sebesült behemotaurusz nevét sem tudta

kideríteni. Yoleus úgy döntött, belenéz az emlékeibe, és közvetlen kapcsolatot létesít az őrszem elméje és a sajátja között.

Ebben nem volt semmi szokatlan, öncélú kízásnak pedig végképp nem lehetett nevezni, hiszen az őrszem bizonyos értelemben a behemotaurusz szerves része volt, nem is létezhetett volna nélküle; talán még büszke is lett volna, hogy az általa szerzett információ oly fontossággal bír, hogy a nagy Yoleus közvetlenül hívja le az ő egyszeri szürkeállományából. Uagen mégsem tudott szabadulni az érzéstől, hogy szerencsétlent a falhoz láncolták, és céltudatos hóhéra addig klopfolta, amíg az utolsó információmorzsát ki nem préselte belőle. A szárnyas teremtmény panaszosan felnyögött.

– Öhh... Nos – krárogott Uagen. – Tehát. Relatív elégséges jelentést adok, khm. Mármint szóban, remélem.

– Szóban – hagyta rá az avián behemotaurusz, a fordítón keresztül. Uagen alig tudta titkolni megkönnyebbülését.

974 Praf összerándult, és a falnak ütődött. Zavartan pislogott, aztán felnézett.

– Hmm.

– Tessék? – rezzent meg Uagen, és furcsa, fémes ízt érzett a szájában. Azon kapta magát, hogy a nyakában lógó láncot babrálja, amit drágaemlékű Silder nénikéjétől kapott. Erőt vett magán, és elengedte. Remegett a keze.

– Igen.

– Hogy érted azt, hogy igen?

– Volna még valami...

– Még valami? Micsoda? – Uagen hangja inkább

idegbajos csaholásra emlékeztetett, mint emberi beszédre.

– A gliftáblád.

– A micsodám?

– A glifjegyzésre alkalmas tárgy, amely a tulajdonod. Ha megörökítenéd rajta a benyomásaidat, az rendkívül hasznos volna a számomra.

– Ó! Igen! A tábla! Hát persze! Igen.

– Azonnal indulhatsz.

– Azonnal. Ohh. Nos, igen, gondolom. Vagyis...

– A fordítóra lett ötödik rendbeli autonóm, a tizenegyes lebenytallózó klikkből való 974 Praf most távozik körömből.

– Nedves csókra emlékeztető hang hallatszott, és 974 Praf lefordult a peremről, ahol eddig ült. Több métert zuhant, mielőtt összeszedte magát, és rémülten verdesni kezdett.

Úgy pislogott körbe, mint aki ópiumos álomból ébred. Oda vezett Uagenhez, szárnyai rothadásszagot csaptak a férfi arcába. A fordító megköszönte a torkát.

– Hét őrszemcsapat kísér – közölte. – Mélyfényrezonátort visznek. Már várnak.

– Hogyan? Most azonnal?

– A késlekedés relatíve haszontalan, Uagen Zlepe. Nem késlekedünk.

– Öhm. Hát akkor...

Falkába tömörödvé zuhantak, mint a kő, egyenest a tátozó sötétkék semmibe. Uagennek össze-összekoccantak a fogai. Az egyik nap már lenyugodott, a másik alig pislákol. Nem igazi napok voltak, inkább olyanok, mint két óriási szpotlámpa; hold nagyságú lángoló szemgolyók, amelyek irdatlan kohója hol ki-, hol bekapcsolt, ahogy a hatalmas

bolygó körüli méltóságteljes táncuk ritmusa diktálta. Néha épp annyira izzottak, hogy ne zuhanjanak bele az Oskendari gravitációjának szédfő kútjába, máskor szikrázva ragyogtak, forró fényben fürdetve a légitest legközelebbi régióit, miközben a kisugárzás energiája egyre kijebb és kijebb taszította őket. Teljesen kilöködtek volna a légitest vonzásköréből, ha nem állnak le időben, és bocsátanak ki jól irányzott fényimpulzust, amely hatására ismét a bolygó középpontja felé kezdenek hullani.

A napholdak önmagukban is több életre elegendő kutatási anyagot szolgáltatnának, merengett Uagen, bár inkább a fizika iránt elkötelezett tudósok számára, mintsem egy magafajta biológusnak. Felcsavarta a fűtést a védőruhájában (Yoleust végül mégis sikerült meggyőznie, hogy visszamehessen a szállására, és felfedezői szerepkörének megfelelő öltözéket kanyaríthasson magára), de aztán izzadni kezdett. Nem fázik, csapott belé a felismerés, hanem fél. Kikapcsolta a fűtést.

Az őrszemek raja szorosan körbevette. Nyurga, sötét testük áramvonalasan hasította a levegőt, lassan, ám folyamatosan csavarodtak zuhanás közben, karhosszúságú csőrük a kékség origója felé mutatott. Uagen bokamotorjai erőlködve zümmögtek; igyekeznie kellett, hogy ne maradjon le. 974 Praf a hátába kapaszkodott, teste a férfi tarkójától a csípőjéig ért, szárnyával szorosan átölelte a mellkasát. Ha egyedül ugrott volna fejest a légbolygó mélyrétegeibe, feltartott szárnyakkal zuhant volna. Az ölelése így is szoros volt, Uagen alig kapott levegőt. Meg kellett kérnie, hogy ne szorítsa olyan görcsösen, ha nem

akarja megfojtani.

Magában remélte, hogy a titokzatos behemotaurusz időközben felszívódott, de nem volt szerencséje; odalent nemsokára előderengett a fenyegető árnyék. Uagen gyomra a torkába préselte magát. Azon tűnődött, vajon a hátába csimpaszkodó fordító hallja-e üstdobszerű szívdobogását.

Eltűnődött rajta, szégyelli-e a félelmét, aztán úgy döntött, nincs miért. Ebben a helyzetben igenis létjogosultsága van a félelemnek. Az érzés egyébként is alapfelszereltség minden biológiai alapon működő lénynél – már amelyik nem fordít hátat evolúciós örökségének, és nem kreál magából valami gyökeresen mást. Minél szofisztikáltabbá válik egy faj, annál kevésbé van szüksége a félelemre vagy a fájdalomra az életben maradáshoz; bizonyos szint után megengedheti magának, hogy ne törődjön az ilyesmivel, mert léteznek más alternatívák is, ha a dolgok rosszul alakulnának.

Aztán azon tűnődött, hol jön a képbe a képzelőerő. Mert valahol biztosan. Minden organizmus kerül az olyan helyzeteket, amelyek korábbi tapasztalatai alapján fájdalomhoz vezetnek, ám csak az intelligensebbje rendelkezik az előrelátás képességével. Ez biztosan leírható egy glifssal, lelkesedett be Uagen. Adandó alkalommal majd foglalkozik vele – feltéve, ha ezt túléli.

Yoleus időközben eltűnt szem elől, hatalmas tömege beleveszett a fejük fölött gomolygó ködbe. Odafönt nem látszott más, csak az infravörös jelzőfény villanásai és a jeltovábbító eszközt kísérő őrszemek, amelyek igyekeztek

lépést tartani a főbollyal. Valamivel lejjebb kétszáz karcsú, kékesfekete alak suhant és füttyült a sűrű, meleg levegőben. Uagennek úgy tűnt, csupán percek teltek el, amikor egyszer csak szétrebbentek: a szigorú alakzat felbomlott, és a nagy, sötét bordás szárnyak a légköri súrlódásba kapaszkodtak. 974 Praf elrúgta magát Uagentől, és kitérte a szárnyait.

Már egy-egy kisebb részlet is kivehető volt az alattuk lebegő alakon; sebhelyek és hosszan végigfutó barázdák. Cafatokban lógó uszonyairól kilométer hosszú, gézszerű csíkok lebegtek a nyomában. Néhány uszonya teljesen hiányzott, a háta közepén pedig mélységes lyuk tátongott, mintha egy óriás ragadozó egyszerűen kiharapott volna belőle egy darabot.

– Elégé rossz bőrben van, nem? – kiáltotta oda 974 Prafnak.

A nőstény rápillantott, és Uagen felé manőverezett, hogy válaszolni tudjon.

– A nagy Yoleus szerint ilyesmire nem akadt példa az élő emlékezet idejében.

Uagen elgondolkodott. Az avián behemotauruszok több tízmillió évig élnek. Vagy tovább, ki tudja? Ha valamire ennyi idő alatt sem akad precedens, az inkább ne is létezen.

Lepillantott. A névtelen behemotaurusz sebhelyes háta gyorsan közeledett. Most már azt is látták, hogy nagy a nyüzsgés odalent. Ezek szerint nem ők az elsők, akik felfedezték a haldokló behemótót.

Elrákosodott, és átsöpört rajta a polgárháború; a

behemotaurusz formájú katasztrófa sújtotta övezetet legjobban talán így lehetett volna leírni. Egykori ökostruktúrája önmaga ellen támadt, s hamarosan a dögevők is lecsaptak a koncra.

Végül is a külseje alapján azonosították. 974 Praf körbepölyt, és lajstromba vett minden ismertetőjegyet, amit a betolakodók nem semmisítettek meg a szünet nélkül folyó, örült zabálásban. Végül visszatért a csupasz, dombszerű kiemelkedéshez a vége-hossza nincs behemotaurusz-hát közepe táján, ahol az őrszemek sebtiben elsáncolták magukat. Felfedezéseiket a testes, szilvamag alakú jeladó segítségével sugározták az éterbe az ad hoc erődtítmény közepéből. Az infravörös fény kitapogatta a több tíz kilométerre a fejük fölött lebegő Yoleust, és némi fáziskéséssel már érkezett is a válasz. Az avian behemotauruszok kollektív emléktárában talált leírások alapján a haldokló behemotauruszt Sanseminnek hívták.

Sansemin mindig is kívülállónak számított, afféle csináld-magad renegátnak, aki a törvények fölé helyezte magát. A behemotaurusz-társadalom magasabb körei több ezer évvel ezelőtt kilökték magukból, ezután maroknyi antiszociális társával együtt a bolygó kevésbé élhető zónáiban ütött tanyát. Önkéntes száműzetése első néhány száz évében még látták néhányan, azután senki sem hallott felőle.

Most háborúban állt önmagával. Haldoklott.

Falfikár hordák rajzottak körbe pörlekedő felhőkben, sáskahadként pusztítva a lebenyerdőt és a külső

bőrrétegeket. A légítést legnagyobb szárnyas ragadozói, szmerinek és pueleridek tucatjai csemegéztek a magatehetetlen óriás húsából és a falfikárok légyként döngő hordáiból, amelyeket szokatlanul óvatlanná tett a terülj-terülj asztalkám. Két ogriatán (az asszala behemotauruszok ritka alfaja, amely csupán néhány száz méter hosszú, ám így is az ismert világ legnagyobb csúcsragadozója) fémesen izmos teste kígyózott fölöttük, és néha kicsapott, hogy letépjen egy darabot Sansemin testéből, és közben – mintegy melleleg – elkapjon egy maroknyi falfikárt, elővigyázatlan szmerint vagy pueleridet.

Inas behemotauruszbőr-foszlányok hullottak a kékségbe, mint sötét vitorlák egy ciklon sújtotta bárkáról; gázkilövellések alkottak hamar elpárálló gőzfelhőket a levegőben, ahogy a dögevők sorra lyuggatták a kolosszális lény légzárványait és gáztömlőit; falfikárok, szmerinek és pueleridek megtört teste bukdácsolt véres spirálban a mélységbe. Sikolyaik ijesztően közel harsantak a sűrű levegőben, mégis szinte azonnal elnyelte őket a szüntelen zabálás monoton alapzaja.

Az őrszemeknek, felhőjáróknak, lebenytallózóknak és egyéb társlényeknek, amelyek szerves részei voltak Sansemin diaszpóraénjének, és amelyek egyébként könnyedén megfékezhetnék volna az efféle agresszorokat, nyomuk sem volt. Felfedeztek néhány csontig rágott tetemet a bőrlebenyek között; a legsokatmondóbb csontvázpár egymásba gabalyodva hevert, az egyik állkapcsa a másik nyakát harapta.

Uagen Zlepe csak állt mozdulatlanul, és a cafatos, fonnyadt

lebenyréteget nézte, amelyet végeláthatatlan falfikárhordák tépáztak. A rezonátor hétméteres gubójának dőlt, amelyet falfikárkarmokból készített kampókkal horgonyoztak a külső bőrtakaróhoz. A jeladó körül maroknyi lebenytállózó autonóm sürgölődött; hajszálla olyanok voltak, mint 974 Praf.

A száz őrszem gyűrűt vont köréjük, élő védművet alkotva. A fejük fölött ötven-hatvan szárnyas cirkált lassú köröket írva. Eddig sikeresen visszavertek minden támadást, és még nem voltak veszteségeik; egy ogriatán érdeklődését is felkeltette az inframag körüli nyüzsgés, ám amikor hús, támadóalakzatba rendeződött őrszemmel találta magát szemben, inkább hátat fordított nekik, és könnyebb préda után nézett.

Nem messze tőlük egy szmerin ereszkedett le a főgerinc rücskös vonala mentén. A dögevők átható vijjogás közepette rebbentek szét előle, a nagy termetű ragadozó pedig egy tátongó sebben landolt; a behemotaurusz bőre fodrozódott a becsapódástól. A ragadozó csapott egyetkettőt húszméteres szárnyaival, aztán belemélyesztette a fejét a sebbe; tépte-szaggatta a meztelen húst.

Egy közeli gáztömlő leszakadt tartórostjairól, és imbolyogva kiemelkedett a sebből. A szmerin felnézett, és érdektelenül figyelte, ahogy elrepül. A falfikárok azonnal ellepték; hangos vijjogás közepette összehangolt támadást intéztek ellene, amíg ki nem lyukadt és fullasztóan hosszú gázsikollyal el nem pörgött az éterbe, szétszórva a rémült falfikárfalkát.

Uagen lába alatt megremegett a talaj. A kutató

összerándult.

– Praf, végre! – sóhajtott megkönnyebbülten, amikor a fordító mellette landolt, és behúzta szárnyait. Nemrég egy tucat ragadozó ör kíséretében a behemotaurusz gyomrába indult, felfedező útra.

– Találtak valamit?

974 Praf a mazsolává töpörödött gáztömlőt figyelte, amely lassított felvételen hullott egy különösen sűrű lebenyrétegre Sansemin elülső uszonyai tövében.

– Találtunk valamit. Neked is látnod kell.

– Biztos vagy benne? – siránkozott Uagen, és a kezét tördelte.

– Induljunk.

– És biztonságos? Úgy értem, öhh, odabenn.

974 Praf felpillantott.

– Nos. Úgy értem, khm... A központi gázhólyagok. A hidrogénmag. Gondolom, nem kizárható, hogy ezek, vagyishogy az egész... Öhh.

– A robbanás nem kizárható – felelte 974 Praf tényszerű modorban. – Ez persze katasztrofális következményekkel járna.

Uagen nagyot nyelt.

– Katasztrofális következményekkel?

– Katasztrofális következményekkel. A Sansemin nevezetű avián behemotaurusz megszűnne létezni.

– Igen. Nos. És, öhh. És mi?

– Szintén.

– Szintén?

– Mi szintén megszűnnénk létezni.

- Nos. Hmm.
- A késlekedés növeli a katasztrófa előfordulási valószínűségét. Nem késlekedünk. – 974 Praf egyik lábáról a másikra állt. – Indulunk.
- Praf – nyögte Uagen. – Muszáj bemennünk ebbe a repülő sírkamrába?
- A lény kihúzta magát, és fölsandított rá.
- A nagy Yoleus így kívánja.
- És ha nemet mondok?
- Ha nemet mondasz?
- Ha nem vagyok hajlandó megnézni, amit találtatok?
- Akkor a kutatás sajnálatos módon elhúzódik.
- Uagen a fordítóra meredt.
- Elhúzódik?
- El.
- De hát mi a bánatos rossznyavalyát találtatok?
- Nem tudjuk.
- De mégis...
- Egy entitást.
- Egy entitást?
- Több entitást. Mind halott, kivéve egyet. Ismeretlen típus.
- Mi az, hogy ismeretlen típus?
- Éppen ez az, ami ismeretlen.
- De hát hogy néz ki?
- Mint te.

***

Úgy festett, mint egy földön kívüli gyermek rongybabája,

amelyet rádobtak egy szögesdrót hálóra. Magas volt, hosszú farka testhosszának a felét is kitette. Széles arcát finom szőr borította, amely – Uagen legalábbis úgy látta – mintha csíkos lett volna. A sötétben csak infralátását használhatta, így nem tudta pontosan megállapítani, milyen színű. Nagy, előredüledő szemét csukva tartotta. Vastag nyaka volt és széles válla, a keze pedig olyasforma, mint egy megtermett emberé, meglepően széles, masszív kézfejjel, amely inkább mancsra hasonlított. Csakis egy avián behemotaurusz fegyverhordozója gondolhatta, hogy hasonlít Uagen Zlepéhez.

Másfél tucat hasonló alak lógott az üreg falán, körös-körül. Mind halott volt, a szagokból ítélve hetek óta.

A bundás lény karja alatt egy második, még szélesebb váll domborodott, amelyből egy ötödik vastag, bundával borított végtag lógott. Uagen közelebről is szemügyre vette. Nyolcas alakú bőrpárna sötétlett a végén, amelyet zömök lábujjak (vagy karomhüvelyek) szegélyeztek. Széles csípője volt és izmos lábai, a közöttük rejlő halom valamiféle genitáliát rejthetett. A farka határozottan csíkos volt. A tarkójából kiálló gyökérkábel kísértetiesen hasonlított ahhoz, ami Yoleus redőzött falú kínzókamrájában lógott az őrszem fejből.

A bűz fokozatokkal elviselhetetlenebb volt, mint Yoleus gyomrában. Maga az út is pokolraszállás-szerű élményt jelentett Uagennek. Az avián behemotauruszok testét sűrűn behálózzák a különféle méretű és hosszúságú hasadékok, üregek, alagutak és teresedések, hogy járulékos faunájuk hatékonyan végezhesse mindennapi karbantartási

feladatait. A járatok közül a legtöbb elég széles, hogy az őrszemek is végighaladhassanak rajta. A rögtönzött expedíció tagjai a legszélesebb folyosót választották, amely a behemotaurusz hátuszony nyálábja tövéből nyílt.

Odabent feketén-fehéren bebizonyosodott, hogy tulajdon szimbiótái fordultak Sansemin ellen. Mély hornyok és szakadások tátongtak az alagút falában, az amúgy is egyenetlen padlatot síkossá és ragacsossá tették a szivárgó testnedvek; hámló bőrszövet csüngött a plafonról, mint megannyi halálzászló, és a padlóban nyílt árkok egyikében-másikában a vigyázatlan vándor nemcsak megbotolhatott, de rosszabb esetben el is tűnhetett.

Itt-ott apróbb termetű kiszolgáló organizmusok ültek tort egykori uruk testén. A kanyargós járatban lebenytallózó tetemek heverték szanaszét. A 974 Prafot és Uagent kísérő őrszemek egy-egy kanyarban kicsaptak a parazitákra, darabokra tépték, aztán otthagyták őket kínok közt tekeregve a földön.

Végül elértek abba a kavernába, ahol a behemotaurusz információt szippantott ki tányérnyalói és vendégei elméjéből. Ahogy beléptek, irtózatos remegés futott át az üregen, a falak megroggyantak, néhány elrohadt hulla érett gyümölcsként pottyant le a gyökérpányvák sűrűjéből.

Két őrszem foggal-karommal felkapaszkodott az „entitás” mellé, amelyikben állítólag még pislákol az élet. Hosszan matattak a tarkóján, ahol eltűnt a kábelgyökér. Egyikük apró, csillogó eszközt tartott a kezében.

– Ismerős az entitás? – tudakolta 974 Praf.

Uagen alaposan szemügyre vette a bundás lényt.

- Nem – sóhajtott végül. – Vagyis nem igazán. Persze lehet, hogy hallottam már róla. Vagy láttam képernyőn. De fogalmam sincs, mi ez.
- Nem a te fajtád?
- Hát persze hogy nem. Nézz csak rá! Először is nagyobb, mint én. Akkora szemei vannak, mint egy tojás, és a koponyája is... más formájú. Tudod, öhh, szóval mostani külsőmmel én sem hasonlítok igazán a fajtámra. Eredetileg nem így néztem ki, ha érted, mire célzok – magyarázta, és zavartan Prafra pislogott, aki félrebillent fejjel hallgatta. – De a lényeg, hmm, egyszóval a fő különbség az a középső végtag. Úgy fest, mint egy harmadik láb. Vagy inkább mint két láb, ami összenőtt. Látod ott azt az, öhh, csontvonulatot? Fogadni mernék, hogy az őseinek valamikor régen két pár lába lehetett, aztán az evolúciójuk úgy hozta, hogy a mellső pár összenőtt.
- Ismerős az entitás?
- Hmm? Öhh, sajnálom. Nem.
- Ha megszólal, érteni fogod?
- Tessék?
- Még él. Rácsatlakoztatták a nagy Sansemin elméjére, de a nagy Sansemin elméje halott. Az entitás azonban él. Ha leválasztjuk a nagy Sansemin elméjéről, amelyik halott, talán megszólal. Ha megszólal, érteni fogod?
- Ó. Hmm. Kétlem.
- Ez igen sajnálatos. – 974 Praf egy darabig hallgatott. – Ennek ellenére célszerűnek látszik mihamarabb lecsatlakoztatnunk, mert ez esetben kevésbé valószínű, hogy magunk is megszűnünk létezni, amikor bekövetkezik

a nagy Sansemin katasztrofális következményekkel járó robbanása.

– Tessék? – nyögte Uagen.

A fordító türelmesen előlről kezdte a mondókáját, ezúttal egy fokozattal lassabban, de a férfi két kézzel hadonászva belefojtotta a szót.

– Hagyjuk, inkább hagyjuk! Tépjétek el azt a vacak kötelet, és tűnjünk el innen! Úgy értem, azonnal!

– Nem késlekedünk – bólintott helybenhagyólag 974 Praf. Valamit cserregett és csattogott az őrszemeknek, amelyek a tetszhalott lény mellett függeszkedtek a falon. Azok sebesen és élénken visszabugyborékkoltak a fordítónak. A párbeszéd hevességéből ítélve összevitatkozhattak.

Újabb remegés rázta meg a termet. Uagen megingott; széttárta a karját, hogy visszanyerje az egyensúlyát. A félelemtől kiszáradt a szája. Heves légmozgás támadt, amit gyanús szagú meleg levegőloket követett. Metán. A hirtelen támadt szellő magával vitte a rothadó hús szagát, de Uagennek öklendezhetnékje támadt a rettegéstől. A tenyere hideg volt és nyirkos.

– Könyörgöm – suttogta. – Menjünk már!

Az őrszemek ismét a bundás idegen tarkóján matattak. Feje ernyedten előrebukott, aztán egész testében megrándult, mintha áramütés érte volna. Felnézett. Mozgott az állkapcsa. A szeme hatalmas fekete tükörként meredt előre.

Először az őrszemeket és 974 Prafot vette szemügyre, aztán körbehordozta a tekintetét az üregen, végül megállapodott Uagen Zlepén. Különös hangot hallatott,

dallamos morgásfélét. Uagen soha életében nem hallotta ezt a nyelvet.

– Ismert számodra ez a kommunikációs forma? – érdeklődött a fordító.

Az élő és halott testek arzenálja közepette az idegen lény szeme elkerekedett.

– Nem – rázta a fejét Uagen. – Attól tartok, semmit sem értek belőle. Ohh, nézd Praf, nem húzhatnánk innen a khm... piczába, öhh, ha szépen kérek?

– Hé... te ott – nyögte a falra szögezett lény, erősen akcentusos, de felismerhető marain nyelven. Uagent figyelte, aki meredten bámult vissza rá. – Segíts... – zihálta.

– M... m... mi? – hallotta saját vékonyka hangját Uagen.

– Kérek – susogta a lény. – Én... kultúrabeli... ügynök. – Kínlódva nyelt egyet, és felkrárogott. – Összeesküvés. Merénylet. Értesíteni kell... Figyelmeztetni... Kérek... Élet... halál... kérdése.

Uagen kinyitotta a száját, de egy hang, nem sok, annyi sem jött ki a torkán. A szél égett szagot sodort át a termen.

974 Praf egyik lábáról a másikra állt, miközben újabb robbanás rázta meg a hatalmas testet, és a detonáció ereje felgyűrte a padlót. Hol Uagent nézte, hol a haldoklót.

– Ez a kommunikációs forma ismert a számodra? – tudakolta. Uagen hangtalanul bólintott.

Az alak a semmiből bukkant elő. Természetfeletti képességekre lett volna szükség, hogy valaki a füves pusztaságon kilométeres körben észrevegye a por lassú ülepedését, amely több mint egy órán át tartott. Hogy valami rendhagyó történik, az csak később vált egyértelművé, amikor az erőtlen légmozgás nyugtalan szellé nőtte ki magát, felborzolta a gyér fűvet, és ráérős porörvényt kavart, amely hangtalanul keringett a levegőben, fokozatosan összeszűkül, felgyorsult és elsötétült, végül hirtelen eltűnt. A helyén magas, kecses kelgir nőstény állt, aki a vidéki Vagyok kasztbeliek köznapi ruháját viselte.

Alighogy a jelenés testet öltött, lekuporodott, és belemarkolt a földbe. Éles karmai kicsúsztak párnázott hüvelyükből, és felszántották a talajt. Kitépett egy maroknyi fűvet, gyökerestül. Tömpe, sötét orrához emelte, és megszagolta.

Várt. Egyelőre úgysem tehetett mást; alaposan megnézte magának a földet, amin állt.

A kimarkolt vegetációminta illatában tucatnyi aroma és íz keveredett. A fű tónusa volt mind közül a legfrissebb és legélénkebb; élesen elütött a föld nehéz árnyalataitól, és inkább a levegőre vagy a rónaságon kószáló szelekre ütött, mint a talajra, amiben gyökeredzett.

A kelgir felemelte a fejét, a szél beletúrta sűrű bundájába. Körbenézett. A táj végletesen egyszerű volt: bokáig érő fű mindenütt. Messze északkeleten, a Xhesseli-hegység

lábánál néhány bolyhos felhő fehérlett. Földet érés közben egészen közélről látta a hegyet. Feje fölött az ég szintiszta türkiz ragyogásba burkolózott. Kondenzcsíkoknak nyoma sem volt. Ez jó jel. A nap javában felfelé kapaszkodott az égen. Északon mindkét hold a kiteljesedett, kerek képét mutatta, és egyetlen árva csillag pislákoltt álmosan a keleti horizont fölött.

Valahol a fejében a látottak alapján már készült a pontos helyzet-meghatározás, a helyi idő kalkulációja és a landolás koordinátái. Az adatok éreztették jelenlétüket, de nem tolokodtak a tudatába; mint amikor valaki diszkrét kopogással jelzi, hogy a szomszéd szobában van, ha netán szükség lenne rá. Előhívott néhány újabb információt, és az égre finom háló-raszter vetült, rajta több tucat műhold és orbital-közi teherjármű a hozzájuk tartozó azonosítási kódokkal, azután egy újabb réteg részletes információ minden egyes megjelenített objektumról. Villogó pontok jelölték azokat a szatelliteket, amelyeket a küldetés érdekében újrakódoltak.

Aztán megpillantott néhány gyorsan közeledő pontot a keleti látóhatáron. A szíve helyén valami megdobbant és összerándult. A markából kipergett egy kevés föld. Aztán összeszedte magát.

Madarak voltak. Alig néhány száz méternyire szálltak le tőle.

Megkönnyebbült.

A madarak újra felröppentek, kerülgették egymást, és vadul verdestek a szárnyaikkal. Vetélkedtek, az erejüket fitogtatták. Valószínűleg nőstények ülnek összekuporodva a

füben, és figyelik a két hímet. A faj tudományos és köznyelvi neve, élőhelyük, táplálkozási és párzási szokásaik és néhány egyéb információ tudatalattija áttetsző felszínén lebegett. A két madár visszaereszkedett a fűbe. Éles hangjuk fel-felcsattant. Még sosem találkozott efféle madarakkal, de tudta, hogy a hangjuknak pontosan ilyennek kell lennie.

Persze elképzelhető, hogy a madarak nem olyan ártalmatlanok, mint amilyenek első ránézésre tűnnek. Talán módosított példányok, vagy egyáltalán nem is élőlények; egy gondosan tervezett megfigyelőrendszer részei. Ha így is van, egyelőre semmit sem tehet. Tovább kell várnia.

Megnézte a kezében tartott fűcsomót. Több különféle fűfajta és egyéb apró növény akadt közte, legtöbbször aszott sárgászöld. Magokat látott, gyökereket, indákat, szirmokat, hüvelyeket, leveleket és szárazakat. A releváns adatcsokor, fajonkénti csoportosításban türelmesen, sorára várva lapult meg elméje szögletében.

A látottakat tudatalattija már ki is értékelte. Ha valami gyanús lett volna – például ha a madarak mozgásából arra lehetett volna következtetni, hogy súlyosabbak a kelleténél –, akkor figyelme automatikusan az anomáliára terelődött volna. Eddig minden a legnagyobb rendben volt. Az adatok latens, monoton folyama megnyugtatóan hömpölygött tudata peremén.

Néhány apró rovar mozgott a kitépelt gyökerek között és a növények levelein. Mindnek tudta a nevét és egyéb paramétereit. Sokáig figyelt egy seszínű, cérnavekony

giliztát, ahogy vakon tapogatta a gyökérlabda alatt tátongó semmit.

Visszatette a fűcsomót a lyukba, amit karmaival vésett az imént, aztán gondosan lenyomkodta. Leporolta a kezét, és körbenézett. Még mindig semmi. A madarak időközben csettegve-cserregve ismét a levegőbe emelkedtek. Meleg léghullám áradt el a fű fölött, elfolyt a kelgir nőstény mellett, belekapott egyszerű bőrmellényébe és nadrágszárába. Felkapta bő köpenyét, és a vállára terítette. A ruhadarab azonnal egybeolvadt vele, ahogyan a mellény és a nadrág is.

A szél nyugatról fúj. Végigsimított a homlokán, és elsodorta a dürrögő madarak kiáltásait, úgyhogy amikor harmadszor emelkedtek a levegőbe, mintha némafilmet látott volna.

Éppen csak érezni lehetett a tenger sós ízét a levegőben. Ennyi elég is volt, hogy tudja: itt az idő.

Összefogta a köpenyt hosszú, homokszínű farka fölött, és arcát a szélnek fordította.

Hirtelen azt kívánta, bárcsak választott volna valami nevet magának. Most hangosan kimondta volna; belekiáltotta volna a kristálytisza levegőbe, mint egy csatakiáltást. De nem választott nevet, mert maga sem az volt, aminek látszott. Nem volt sem kelgir, sem nőstény; ami azt illeti, még csak élőlény sem. A Kultúra fegyvere volt. Arra szánták, hogy büntessen, figyelmeztessen és új irányokat szabjon, nemcsak egyéni, de faji szinten. Egy név hazugság lett volna.

A biztonság kedvéért újra átfutott a parancsain. Jól emlékezett: szabad kezet kapott. Az utasítások hiányát

egészen specifikus utasításként értelmezte. Bármit megtehetett; levették róla a kezüket.

Hát jó.

Hátsó lábaira ereszkedett, kezét a mellény kesztyűzsebébe bújta, majd egy szökellésnek is beillő lépéssel nekilódult.

Fürge léptei könnyed ügetésbe váltottak, hosszú, finoman ringó ugrásokkal átvágott a fűtengeren. Erős háta minden lépésnél megnyúlt és összehúzódott, izmos hátsó lábát és széles középvégtagját minden dinamikus szökkenés összehúzta, majd ismét szétvetette.

Testében eláradt a futás öröme. A szél ősi éneke sivitott az arcába: futni, üldözni, becserkészni, elkapni, megölni.

A köpeny festői hullámokban fodrozódott a nyomában. A farka játékosan ide-oda csapódott.

A pilonok földjén

– Már el is felejtettem, hogy ez a hely egyáltalán létezik. Kabe csodálkozva pislogott az avatárra.

– Valóban?

– Semmi sem történt itt az elmúlt kétszáz évben – vont vállat a tükörbőrű lény, aztán hozzátette: – Már a csendes enyészetet leszámítva.

– És nem mondhatjuk el ugyanezt az egész orbitalról? –

rosszmájús-kodott Ziller ártatlannak szánt hangon.

Az avatár úgy tett, mintha a célzás szíven találta volna.

A divatjamúlt libegőkocsi minden ízében megremegett, miközben ráfordult a soron következő pilonra. Tiltakozva végigrecsegett és nyikorgott a függesztéken, amelyet a támpillérre hegesztett fémgyűrűk tartottak, majd zsémbesen döcögött tovább egy domboldalon álló, távoli oszlop felé a hepehupás völgy túloldalán.

– Tudsz te egyáltalán felejteni, Központ? – kérdezte Kabe.

– Csak ha akarok – felelte az avatár semmitmondó arccal. Kényelmesen végignyúlt a vörös bőrülésen, csizmás lábát a sárgaréz korlátra támasztotta, amely az utasfülkét választotta el az irányítókabintól. Ziller a régimódi számlapos műszerek fölött állt, lelkesen csavargatta-húzogatta a fogantyúkat és a fél tucat kötelet, amelyek a kocsi padlójából tűntek elő, és az elülső széldeszakára erősített vezetőbakokra voltak erősítve.

– És előfordult már, hogy akartad? – kíváncsiskodott Kabe. A földön kuporgott; éppen hogy be tudta préselni magát a díszes kabinba. A kocsit tíz utasra és két kezelőre tervezték.

Az avatár a homlokát ráncolta.

– Emlékeim szerint soha.

Kabe felkuncogott.

– Szóval elképzelhető, hogy elfelejtesz valamit, aztán úgy döntesz, hogy elfelejtetted, hogy elfelejtetted?

– Ebben az esetben az első felejtést is el kellene felejtenem.

– Logikus.

– Mondjátok csak, tart ez a beszélgetés valahová? –
kiabálta hátra Ziller a válla fölött.

– Nem – felelte az avatár. – Olyan, mint ez az utazás;
sodródunk az árral.

– Nem sodródunk – javította ki Ziller –, hanem
felfedezőúton vagyunk.

– Talán ti igen – felelte az avatár. – Én viszont milliméterre
pontosan tudom, hol vagyunk. Ha akarod, térképpel is
szolgálhatok.

– Gondolom, mi sem áll távolabb fogaskerekektől kattogó,
gépzsíros lelkedtől, mint a kaland íze és a felfedezés
öröme – vágott vissza Ziller.

Az avatár kinyújtotta a kezét, és lepöckölt egy porszemet a
csizmájáról.

– Tehát van lelkem? Ezt bóknak veszem.

– Hát persze hogy nincs – tromfolta le Ziller, és megrántott
egy kötelet, aztán elkötötte. A libegőkocsi felgyorsult.
Finoman himbálózva haladt át a cserjékkel hintett
pusztaságon. Kabe a kocsi árnyékát figyelte, ahogy a
májfoltos őzbarna és vörös porban hullámozott alattuk. A
sötét sziluett összeugrott és megnyúlt, miközben egy
kiszáradt, kavicsos folyómeder fölött libegtek át. Eltévedt
porörvények kerengtek alattuk, aztán a szél belekapott a
kocsiba. Az ablaküvegek hangosan megzörrentek
fakeretükben.

– Ez felettébb valószínű – bólogatott az avatár
elgondolkodóan. – Magam sem hiszem, hogy lett volna. Ha
esetleg mégis volt, a jelek szerint megfeledkeztem róla.

– Aztán pedig elfelejtetted, hogy elfelejtetted – tódította

Kabe.

Ziller elkeseredetten felnyögött.

A szélérő által hajtott függővasút az Epszir-árok völgy fölött döcögött, a Canthropa Plató kietlen vadonjában, forgásiránnyal megegyező irányban negyed ívhossznyira a Ziller és Kabe otthonául szolgáló Xaravvétól és Osinorsítól. Az árok völgy egy több ezer négyzetkilométeres kiszáradt folyórendszerrel kapta a nevét. Az úrből úgy festett, mintha halomnyi összegubancolódtott szürke és okkerszínű fonalat szórtak volna a Canthropa borongós síkságaira.

A vidék legfeljebb szökőévente látott vizet. Hébe-hóba előfordult néhány kiadós zápor, de a régió félsivatagos viszonyain ez sem sokat segített. Százévente egy-egy kivételesen agresszív viharok sikerült átjutnia a síkság és a Sard-óceán között húzódó hegyláncon, amelyet Canthropnak neveztek, és amely forgásiránnyal megegyező irányban nyújtózott végig a platón. Ilyenkor a folyómedrek ideig-óráig funkciójuknak megfelelően működhetnek, és a lehullott csapadékot a hegyekből az Epszir-mélyföldre szállították. Az alacsonyabban fekvő területek megteltek vízzel, és néhány napig megannyi ezüsttükörként ragyogtak. Körülöttük kérészéletű, ám annál intenzívebb növényi és állati életorgia dúlt. Aztán a terület egyik napról a másikra ismét kietlen, istentől-embertől elhagyott pusztasággá aszott.

Az árok völgyet pontosan erre találták ki. A Masaq'-ot ugyanolyan gondossággal modellezték és tervezték meg, mint bármely más orbitált, sőt; kivételesen nagy és változatos műbolygónak szánták. A legkülönbébb

terepformációk megtalálhatóak voltak rajta, természetesen ember barát gravitációval és levegő-összetétellel, ám minden valamirevaló orbitalon akadt néhány lakhatatlan, barátságtalan és abszolúte használhatatlan zóna. Ugyanis a szeplőtlen tökéletességet előbb-utóbb az emberek is megunják, és zúgolódni kezdenek.

Miután a Masaq' platóit telepakolták paradicsomi vegetációval burjázó, lankás domboldalakkal és dallamosan csörgedező patakokkal, a bevállalósabbaknak pedig kreáltak néhány lélegzetelállító hegyláncot és mélységes óceánt, valami még mindig hibádzott a tökéletes komfortérzethez; a járhatatlan, kietlen, lakhatatlan pusztaságok.

Az orbitalon az Epszir-árok völgy mellett több száz hasonlóan sivár, emberi használatra alkalmatlan vidék létezett. Az árok völgy száraz, szeles és terméketlen terület volt, de minden egyéb szempontból a relatíve felhasználóbarát típusba tartozott. Az emberek gyakran jöttek ide kirándulni vagy vadkempingezni; sátozt vertek a túloldal sápadt fényíve alatt, kiszakadtak a mindennapok egyhangúságából. Néhányan azzal is megpróbálkoztak, hogy megtelepedjenek a folyómedrek közt, ám néhány hónapnál tovább a legkitartóbbak sem bírták.

Kabe kinézett Ziller válla fölött a kocsiszélvédőjén. A következő pilonnál a kábelek hat különböző irányba ágaztak el. Az oszlopsorok minden irányban a távolba veszttek, némelyik egyenes vonalban haladt, mások lusta ívek mentén. Magasságuk húsz és hatvan méter között változott, és tótágast álló L betűre hasonlítottak. Kabe most

már tudta, miért nevezik az Epszir-árok völgyet a pilonok földjének.

– Kinek jutott eszébe libegőt telepíteni ide? – fordult az avatárhoz. Néhány perccel ezelőtt éppen a drótkötélpályáról faggatta a Központ küldöttét, amikor az elejtette az ominózus megjegyzést, miszerint teljesen meg is feledkezett a helyről.

– Az egész egy Bregan Latry nevű emberrel kezdődött – kezdte az avatár ráérősen. Kényelmesen elhelyezkedett az ülésen, és tarkója alá kulcsolta a kezét. – Ez a Latry tizenegy évszázaddal ezelőtt a fejébe vette, hogy szélmeghajtású libegőrendszert épít.

– De minek? – értetlenkedett Kabe.

Az avatár vállat vont.

– Fogalmam sincs. Ne feledd, hogy ez jóval az én időm előtt történt. Az elődöm ugyanis szublimált.

– Nem tudod, mi történt, mielőtt átvetted volna az orbitalt? – hitetlenkedett Ziller.

– Dehogynem; megörököltem az elődöm teljes adatarchívumát. – Az avatár tekintete a távolba révedt. – Olyan tisztán látom, mintha magam is ott lettem volna. – Megrántotta a vállát. – Arra nézvést viszont nem maradt fenn adat, hogy Latry miért kezdte teleszórni az árok völgyet a fantáziátlan kábeltartó pilonjaival.

– Egyszerűen úgy döntött, hogy kell, és kész?

– A jelek szerint.

– Pazar ötlet – jegyezte meg Ziller. Meghúzott egy kötelet, és az ósdi görögök és csigák tiltakozó sikítása közepette bevonta a kocsi alatt feszülő vitorlák egyikét.

– És az elődöd szó nélkül megépítette neki? – csodálkozott Kabe.

Az avatár gúnyosan felhorkant.

– Még csak az kellett volna! Ez a hely sivatagnak készült, nem pedig közlekedési múzeumnak. Nem látta semmi okát, miért kellene kábeleket csévélni keresztül-kasul a dombokon. Megmondta annak a futóbolondnak, ha annyira akarja, csinálja maga.

Kabe körbehordozta a tekintetét a szürke horizonton. Amerre csak nézett, pilonokat látott; több százat.

– Ezt mind ő építette, a két keze munkájával?

– Bizonyos értelemben – biccentett az avatár, aki még mindig a gazdagon kifestett plafont bámulta, amelyet bukolikus életképek díszítettek. – Tervezési és gyártókapacitást igényelt az elődömtől, és talált egy Elme kormányozta léghajót, amely valami rejtélyes okból kifolyólag szintén úgy vélte, hogy remek dolog libegőn közlekedni az árokvölgy fölött. Latry maga tervezte a pilonokat és a kocsikat, aztán legyártatta őket a Központ egyik gyárában. A léghajó és néhány ember segítségével, akiket sikerült megnyernie a tervének, elkezdték felállítani az oszlopokat, és kifeszíteni a kábelt.

– És senki sem tiltakozott?

– Sokáig suba alatt csinálták, de amikor végül nyilvánosságra került a dolog, nagy volt a felhördülés.

– Na ja. Kritikusok minden szakmában vannak – dűnnyögte Ziller, aki éppen egy lepedő méretű térképet tanulmányozott csiptetős nagyítóval.

– De hagyták, hogy tovább csinálja?

- Épp ellenkezőleg – vágta rá az avatár. – Rombolni kezdték a pilonokat. Sokak szerint a pusztaságban az a szép, hogy nincs benne semmi szép. Vagy hasznos.
- De végül Latry győzedelmeskedett – állapította meg Kabe. Már egészen közel jártak a domboldalba állított pilonhoz. A talajsík gyorsan közeledett a kocsis alsó vitorlaszintjéhez, a padló alatt futó árnyék zsugorodni és emelkedni kezdett.
- Az agyaroggyant csak építette az obeliszkjeit rendületlenül, a léghajó meg a pilonpárti kemény mag pedig folytatta a telepítést. A tájvédők meg – az avatár jelentőségteljesen Kabéra hunyorított –, mert ekkorra már nevük is volt, ami mindig rossz jel... Szóval azok szorgalmasan mentek utánuk, és reggelre lebontották, amit ezek estig felépítettek. Mindkét táborhoz egyre többen csatlakoztak, míg végül a vidék nyüzsgött az emberektől; az egyik fele pilonokat állított és kábelt aggatott, a másik pedig, szorosan az előbbieknél nyomában haladva mindent szétrombolt, és elszállított az utolsó szögig.
- Nem tartottak népszavazást? – Kabe úgy tudta, a Kultúrában a legtöbb vitát ezzel a módszerrel rendezik. Az avatár a szemét forgatta. – Ó, dehogynem.
- És Latry nyert.
- Nem, vesztett.
- De akkor hogyan...
- Nem is egy szavazást tartottak, hanem valóságos szavazássorozatot. Először arról szavaztak, kinek szabad szavaznia az ügyben; csak azoknak, akik jártak az árokvölgyben, vagy mindenkinek, aki a Canthropán él,

esetleg valamennyi masaq'-i polgárnak...

– És Latry vesztett.

– Az első szavazást valóban elvesztette. Ekkor csak azok szavazhattak, akik legalább egyszer jártak itt. Felmerült egy olyan javaslat is, hogy időarányosítsák a szavazati jogot, vagyis az egyes voksok annyit érjenek, amennyi időt a szavazó az árokvölgyben töltött. A továbbfejlesztett változat úgy szólt, hogy minden itt töltött napért járjon egy-egy szavazat. – Az avatár a fejét csóválta. – A demokráciának is meg vannak a maga rusnya pillanatai. Szóval Latry elvesztette az első kört, és az elődömet felszólították, hogy hagyja abba a pilonok gyártását. Igen ám, de időközben a szavazásból kirekesztettek petíciót nyújtottak be, és tartani kellett egy második fordulót. Ezúttal a plató teljes lakossága szavazhatott, azokkal karöltve, akik életükben legalább egyszer látták a helyszínt.

– És Latry megnyerte.

– Nem, a szerencsétlen flótás ezt is elvesztette. A tájvédőknek jobban működött az ideológiai marketingjük. Legalábbis jobban, mint a pilonistáknak.

– Pilonisták?

– A Latrynak... bocsánat, szóval a latrynisták így nevezték magukat, ha jól emlékszem.

– Ugye ez még véletlenül sem az a fajta szánalmas vihar a lokálibiliben, aminek a végén az egész Kultúra lelkesen az urnák elé járul? – dünnyögte Ziller, még mindig a térkép fölé görnyedve. Futólag felpillantott az avatárra. – Úgy értem, ilyesmi csak az ideológiailag alulfejlett ellenség rágalomnak minősíthető propagandáiban fordul elő. Vagy

mégsem?

– Sok minden megesik – vont vállat az avatár. A hangja szokatlanul fakón kondult. – De ebben az esetben a vita nem lépett túl a Masaq' közigazgatási határán. – Elfintorodott, mintha nem nyerte volna el a tetszését a feje fölött virító életkép. – Csak mellékesen, Ziller; ügyelj a pilonra.

– Tessék? – A kelgir felpillantott. A domboldalon álló oszlop alig öt méterre volt tőlük. – Ó, hogy az a magasságos... – Eldobta a térképet, és rángatni kezdte a váltókarokat, hogy még időben irányba állítsa a libegő vezérkerekeit.

Valami fémesen kattant, aztán fájdalmasan megcsikordult a fejük fölött; testes támoszlop suhant el a jobb oldalukon. A habacél rácsostartókat madárürülék csikozta és zuzmó pötyözte. A kocsni veszélyesen rázkódott és zörgött, miközben átcsattogott az első rögzítési ponton. Ziller meglazította a köteleket, a vitorlák szabadon csapkodtak. A kocsni most a pilon csúcsára rögzített gyűrűn haladt körbe, amelyből a szélrózsa minden irányába indult egy-egy kábel; a pillér tetején őrlő szélkerék lánchajtással húzta körbe a jobb napokat látott kocsit.

Minden elágazásnál egy-egy függesztett fémlap suhant el mellettük; a megkopott, hámló festékekkel irt táblák embernyi számokat viseltek. A harmadik táblánál Ziller előrelökte a kormánykart; a kocsni vezérkerekei a rozsdás fém sikolya közepette, hirtelen rándulással átcsúsztak a kiválasztott kábelre. A kocsit immár a gravitáció ereje hajtotta. Ziller egy zsonglőr ügyességével váltogatta a köteleket;

szélirányba állította a vitorlákat, és a himbálózó, döcögve haladó kocsi egy kopár, távoli halmocska felé irányította.

– Nna azért! – dűnnyögte elégedetten.

– De Latry végül mégis megkapta, amit akart – szögezte le Kabe. – Felépült a drótkötélpálya.

– Fel – hagyta rá az avatár. – Addig-addig korteskedett, amíg a libegő-pártiak tábora elérte a kritikus tömeget. A végső szavazáson az egész orbital részt vett. A tájvédőknek csak annyit sikerült elérniük, hogy a többi senki földjét meghagyja őseredeti, érintetlen és pilontalan állapotában. Nem mintha bármelyikre szemet vetett volna.

Egyszóval békésen és háborítatlanul plántálhatta tovább a pilonokat, tekerceselhetette a kábelt, és gyárthatta a kocsikat. Tömérdek ember segített neki; végül kénytelen volt külön brigádokra osztani őket. Mindegyik csapathoz tartozott egy-két szimpatizáns léghajó. Az igazsághoz hozzátartozik, hogy néhány csapat nem egészen a Latry-féle központi ukázt követte, ami a telepítést illeti, hanem többé-kevésbé a maga feje után ment.

Az építkezés egyedül az idiri háború alatt állt le rövid időre, aztán valamivel később, a shaladiai krízis napjaiban, amikor már én irányítottam az orbitalt. Azokban az időkben kénytelen voltam minden termelési kapacitásomat készenlétben tartani, hogy szükség esetén gőzerővel onthassam a hajókat és más katonai felszerelést. Latry még akkor is a kő-babáit dugványozta és a cukorsüveg spárgáját gombolyította; jobb híján házi készítésű masinériákkal dolgozott, amelyeket lelkes (bár amatőr) követői barkácsoltak. Jó hatszáz évvel azután, hogy

nekilátott ennek az örütségnek, sikerült az árokvölgy teljes területét lefednie. És íme – azzal teátrális mozdulattal körbemutatott – az eredmény.

– Hárommillió négyzetkilométer – merengett Ziller, aki időközben megint kiterítette a térképet.

– Csak majdnem – helyesbített az avatár, leemelve a korlátról majd újból keresztbe téve a lábát. – Egyszer összeszámoltam a pilonokat, és megmértem a kábelsín teljes hosszát.

– És? – kérdezte Kabe.

Az avatár elmosolyodott.

-Tekintélyes szám, ettől eltekintve érdektelen. Kikereshetem az adatbankomból, ha akarod, de...

– Hagyd csak – legyintett Kabe. – Annyira nem fontos.

– Szóval ez a Latry boldog emberként halt meg. Végül is befejezte az életművét, nem igaz? – Ziller kibámult az ablakon, és elgondolkodva vakarta a feje búbját. Aztán felemelte a térképet, és erre-arra forgatta.

– Nem éppen – jegyezte meg az avatár. – Latry sosem tartozott a minden jó, ha a vége jó embertípusba. Néhány évet azzal töltött, hogy a kábelhálózaton utazgatott, egyesegyedül. Aztán ráunt. Belevágott egy mélyűrutazásba, aztán egy Quyeela nevű orbitalon telepedett le, hatvanezer fényévre innen. Azóta az orrát se dugta ide, és tudtommal soha nem is kérdezett a szerelletes pilonjai után. Legutóbb egy csapatnyi RH-t igyekezett meggyőzni, hogy napfoltmintázatokat hívjanak elő a Quyeela központi csillagán, és felírják az égre a nevüket meg a kedvenc mottójukat.

– Hmm – dörzsölte az állát Ziller, és egészen belebújt a térképbe. – Mindenkinek kell valami hobbi.

– A tiéd például az, hogy kétmillió kilométerben optimalizáld a távolságot önmagad és Quilan őrnagy között – jegyezte meg az avatár.

Ziller felpillantott.

– Te jó ég! Ilyen messzire tévedtem volna otthonról?

– Nagyjából.

– No és hogy van az én szeretve tisztelt honfitársam? Jól szórakozik? Kényelmesen berendezkedett a szállásán? Küldött már haza képeslapot?

Hat nap telt el azóta, hogy Quilan a Masaq'-ra érkezett *A Lázadás Jellemformáló Vonatkozásai* fedélzetén. Az őrnagy a jelek szerint tökéletesen elégedett volt a Yorle városában található szállásával, amely az azonos nevű platón helyezkedett el. Yorle kétplatónyi (ha jobban tetszik, földrésznyi) távolságra esett Aquime-től, ahol Ziller lakott. Az őrnagy többször ellátogatott Aquime-be, egy alkalommal Kabe is elkísérte, majd nem sokkal később egyedül is járt a városban. Látogatásait sosem tartotta titokban, sőt; kifejezetten kérte a Központot, tájékoztassa Zillert a kiruccanásairól. A zeneszerző ez idő tájt amúgy sem töltött sok időt otthon; sorra látogatta az orbital számára még ismeretlen nevezetességeit, vagy – ahogyan ma is – olyan helyekre zarándokolt el. amik annak idején megragadták a fantáziáját.

– Már egészen otthon érzi magát, he? – dörmögte rosszkedvűen.

– Elmondhatom neki, hogy érdeklődtél utána?

– Ne fáradj! Igazán nem venném a lelkemre, ha felizgatná a hír. – Ziller kinézett az ablakon. A libegő megbillent egy erősebb szellőkéstől. Aztán, még mindig csikorogva és zörögve, gyorsulni kezdett.

– És te, Kabe? Szabadnapot kaptál? – Ziller a homomdára pillantott. – Azt hittem, egy füttyentésnél messzebb nem tágitasz rubintos díszpintyüktől, mialatt itt van.

– Az őrnagy abban reménykedik, hogy fogadod őt egy audiencia erejéig – magyarázta Kabe. – Ha reggeltől estig veled vagyok, nehezen tudom meglágyítani a szíved, nem igaz?

Ziller Kabét méregette a térkép fölött.

– Mondd csak, Kabe, ilyenkor ő próbál lefegyverzően őszinte lenni rajtad keresztül, vagy a veled született naivitás beszél belőled?

Kabe felnevetett.

– Egyik is, másik is.

Ziller rosszállóan csóválta a fejét. A térképre koppintott a nagytóval.

– Mit jelentenek a rózsaszínnel és pirossal jelölt vonalak? – vont a kérdőre a Központot.

– A rózsaszín pályaszakaszok statikailag bizonytalanok – közölte az avatár. – A vörössel jelöltek leszakadtak.

Ziller tenyérnyi területet mutatott a térképen.

– Úgy érted, ezek a vonalak itt teljesen járhatatlanok?

– Libegőkocsival igen – bólintott az avatár.

– És te egyszerűen hagyod, hogy tönkremenjen? – méltatlankodott Ziller, még mindig a térképet bámulva.

Az avatár megrántotta a vállát.

– Már mondtam: a libegőhálózat karbantartása sosem tartozott a feladataim közé. Nekem nem számít, hogy Latry kőbabái állnak-e vagy eldőlnék, hacsak nem döntök egy szép napon úgy, hogy az infrastruktúrámmá részévé teszem őket. És mivel manapság kutya se használja, egy efféle döntés nem látszik ésszerűnek. Különben is, kifejezetten élvezem, ahogy eluralkodik az entrópia.

– Azt hittem, ti kultúrabeliek az öröklétnek építetek – jegyezte meg Kabe.

– Ó – élénkült fel az avatár –, ha én építettem volna a pilonokat, befogtam volna őket az alaplemezbe. Ez a fő oka, hogy a vezetősínek leszakadnak; az oszlopokat egyszerűen elmossa az áradás. Nem horgonyozták ki őket az orbital alaplemezéhez, csak egyszerűen leásták a talajba. Elég egy kiadós ciklon, és bumm... tucatjával dőlnek ki. A drót pedig olyan erős, hogy egy megroggyant pilon egész vonalakat képes magával rántani. Mindig mondtam, hogy nem építettek elég biztonsági kioldót a kábelekre. Amióta a hálózat megépült, négy nagyobb vihar söpört végig ezen a vidéken; meglep, hogy ennyi épen maradt belőle.

– Kár érte – szomorkodott Kabe.

Az avatár ráhunyorgott.

– Úgy gondolod? Szerintem van valami megkapóan romantikus abban, ahogy darabokra hullik a rendszer, és a természet erői a maguk ráérős módján felmorzsolják ezt a bosszantóan öncélú alkotást. Végző soron ez a dolgok rendje.

Kabe meditatív hallgatásba burkolózott. Ziller a térképet

vizslatta.

– Mit jelentenek a kék vonalak? – kérdezte.

– A kékek? – fordult felé az avatár. – Azok a pályaszakaszok nem biztonságosak.

Ziller vonásait ráncokba gyűrte a megrökönyödés. A magasba emelte a térképet.

– De hát épp egy kék vonalon haladunk!

– Valóban – hagyta rá az avatár, és a rusztikus festmény közepén csillogó üvegpanelen át a kocsí vezérekerekeit figyelte, ahogy az acéldróton siklanak. – Hmm – tette hozzá elgondolkodóan.

Ziller összeszorította a markát. A térkép gombóccá gyűrődött a kezében.

– Központ! – emelte fel a hangját. – Veszélyben vagyunk?

– Nem jellemző. A biztonsági rendszerem kifogástalanul működik. Ha valami nem úgy sülné el, ahogy terveztük... például elszakadna a kábel, és zuhanni kezdenénk, pillanatok alatt a kocsí alá tudnék feszíteni egy antigravitációs hálót. Néhány méternél többet biztosan nem esnénk. Szóval amíg én jól vagyok, egyikőtöknek sem eshet bántódása.

Ziller gyanakodva méregette az ülésen heverésző ezüstbőrű lényt, aztán gondosan kisimította a térképet.

– Kitaláltad már, hol lesz a szimfóniám bemutatója? – váltott témát, fel sem pillantva.

– A Karik stadionra gondoltam, a Guernón – felelte az avatár.

Ziller felpillantott, a tekintetében meglepetéssel vegyes elégedettség villant.

- Valóban?
- Ez az egyetlen épkézláb ötletem – magyarázta az avatár.
- Elképesztően nagy érdeklődés övezi a koncertet. Ekkora tömeghez az orbital legnagyobb befogadóképességű koncertterme is szűkös lesz.
- Ziller vonásain széles mosoly terült szét. Mintha mondani akart volna valamit, aztán meggondolta magát. Szerény hallgatásba burkolózott, és ismét a térkép fölé görnyedt.
- Jut eszembe, Ziller – nyújtózott az avatár. – Quilan őrnagy azt kérdezi, bánnád-e, ha Aquime-be költözne.
- Ziller ledobta a térképet, és előrehajolt.
- Micsoda?! – sziszegte.
- Yorle szép hely, de egészen más, mint Aquime – tárta szét a karját az avatár. – Meleg és fülledt, még ebben az évszakban is. Az őrnagy ugyanazokat a körülményeket szeretné megtapasztalni, amik között magad is élsz odafent az Akvadukt-fennsíkon.
- Küldd valamelyik véghegységbe, vagy inkább a pokol fenekére, mit bánom én! – motyogta Ziller, és kezébe vette a nagyítót.
- Nem sok vizet zavarna, hidd el – győzködte az avatár. – Különben is, mostanában alig vagy otthon.
- Jogom van egy helyhez, ahol nyugodtan álomra hajthatom a fejem – csattant fel Ziller. – Úgyhogy nagyon is sok vizet zavarna!
- Akkor megmondom neki, hogy nem szeretnéd, ha odaköltözne.
- Tedd azt.
- Biztos, hogy így akarod? Úgy értem, nem a szomszédod

akart lenni. A városközpontba költözne, a lehető legmesszebb tőled.

– Még úgy is kínosan közel volna.

– Központ – szólt közbe Kabe.

– Azt ígérte – folytatta az avatár –, hogy folyamatosan tudatja veled, éppen merre jár, nehogy véletlenül összefussatok, és...

– Az úristen szentséges szerelmére! – Ziller ledobta a térképet, és farkasszemet nézett az avatárral. Aztán felsóhajtott, és a nagyítót az egyik mellényzsebébe süllyesztette. – Nézd, a hátam közepére sem kívánom azt a spiont. Nem akarom a közelemben tudni, nem akarok találkozni vele se véletlenül, se szántszándékkal. És legfőképpen nem akarom elfogadni a tényt, hogy akkor se tudok elmenekülni a személtáda elől, ha összeszarom magam az erőfeszítéstől!

– Drága Zillerem – kezdte Kabe, aztán elhallgatott. Kezdek úgy beszélni, mint Tersono, gondolta aggodalmasan.

Az avatár nagy lendülettel leemelte csizmás lábát az ülésről, és ülő helyzetbe lökte magát.

– Senki sem kényszerít, Ziller, hogy találkozz veled.

– Persze. De senki se engedi, hogy olyan messze elkerüljem, ahogy szeretném.

– Most elég messze vagy tőle – mutatott rá Kabe.

– Mondd csak, tudós barátom, mennyi ideig is tartott, amíg ideértünk? – kérdezte Ziller. Nagyon jól tudta, hogy kéregalattal jöttek idáig, és az út alig egy órát vett igénybe.

– Hmm, nos...

– Gyakorlatilag fogoly vagyok! – kiabálta Ziller, kétségbeesetten széttárva a karját. – Bezártatok a gumiszobába, és kényszerzubbonyt gyömöszöltetek a pofámba!

Az avatár arca elsötétült.

– Ez nem igaz – jelentette ki.

– Nagyon is igaz! Egyetlen hangjegy, nem sok, annyit se tudtam írni, amióta az a perverz fajankó a nyomomban liheg!

Az avatár riadtan felkapta a fejét.

– De ugye befejezted a...

Ziller elkeseredetten legyintett.

– Készen van. De egy ilyen nagyszabású mű után általában rövidebb darabokkal vezetem le az energiáimat, most pedig egyszerűen belém szorult az ihlet. Mintha szellemi székrekedést kaptam volna.

– Nos – mondta Kabe –, ha már egyszer megvert a sors ezzel a Quilannal, miért nem találkozol vele, és esel túl a dolgon?

Az avatár ernyedten visszahanyatlott az ülésre, és eltakarta az arcát. Megint feltette a lábát a korlátra, és a homlokát masszírozta lassú, ritmikus ütemben.

Ziller gyilkos tekintettel meredt Kabéra.

– Hát innen fúj a szél! – harsant fel. – Meg akarsz győzni, hogy találkozzam azzal a követnek álcázott trágyadombbal?

– A hangodból ítélve – dörmögte Kabe – nem jártam valami nagy sikerrel.

Ziller a fejét csóválta.

– Érvek... Logika... Igazán nem zavar sok vizet... Nem bánám, igaz? Ugye nem volnék megsértve? Ha én azt csinállok, amit akarok, akkor ő – és Ziller dühösen az, avatárra bökött – még inkább. Ti kultúrabeliek olyan átkozottul udvariasak vagytok, ami egy ponton túl vérforralóbb, mintha szemem köpnétek az embert. Hímeztek-hámozatok rogyásig, kerülgetitek a forró kását, hogy beleszédül, aki nézi! – Ziller vadul hadonászott, és most már teli torokból üvöltött. – Elegem van ebből a teszetosza szarakodásból! Valaki végre csináljon valamit, hogy az isten áldjon benneteket!

Kabe mondani akart valamit, aztán úgy döntött, inkább lakatot tesz a szájára. Az avatár meglepetten pislogott.

– Például mit? – kérdezte. – Jobban szeretnéd, ha az őrnagy párbajra hívna? Vagy ha se szó, se beszéd beköltözne a szomszédodba?

– Te kitehetnéd a szűrét a mocsoknak!

– Miért tennék ilyet?

– Mert az agyamra megy!

Az avatár elmosolyodott.

– Ziller – kérlelte halkán.

– Úgy érzem magam, mint a magasles elé terelt vad. Az őseim ragadozók voltak; a mi fajtánk csak akkor kushad, amikor becserkészi a prédáját. Ebben az áldozati szerepkörben fenemód kényelmetlenül érzem magam.

– Senki sem akadályoz meg, hogy hazamenj – vetette közbe Kabe.

– Ez a tuskó követne.

– Továbbköltözhetnél.

– Miért tenném? Tökéletesen elégedett vagyok a jelenlegi lakásommal. Élvezem a csöndet és a kilátást, az emberek között is akad egy-két egészen elviselhető. Aquime-ben három koncertterem is van, remek akusztikával. Csak azért szedjem a sátorfám, mert a Kelg elit kiböfentett magából egy izzadságszagú, békejobbnak álcázott seggbe rúgást, és a nyakamra küldte ezt a milicista hóhértanoncot, aki ki tudja, mi rosszban sántikál?

– Miért, szerinted mi rosszban sántikál? – értetlenkedett az avatár.

– Mérget vehetsz rá, hogy nem békegalambi minőségben jött. Talán el akar rabolni. Vagy szimplán és egyszerűen megöl.

– De Ziller! Ezt te sem gondold komolyan – tiltakozott Kabe.

– Ha akarna, se tudna elrabolni – jelentette ki a Központ határozottan. – Hacsak nem csempészett be a zsebében egy komplett hadiflottát, ami valahogy elkerülte a figyelmemet. – Az avatár megrázta a fejét. – A merénylet is kizárt. – A homlokát ráncolta. – Persze megpróbálhatja, de ha ez aggaszt, megígérhetem, hogy a találkozón jelen lesz néhány harci drón és késrakéta. És vannak másféle játékszereim is. Jut eszembe, csinálhatunk rólad egy biztonsági másolatot is.

– Erre semmi szükség – felelte Ziller. – Felejtsük el a harci drónokat, késrakétákat, a Ziller-kópiákat meg főleg. Ugyanis eszemben sincs találkozni azzal a háromlábú farokkal.

– Pedig egyszer s mindenkorra letudhatnád, és nem

bosszantana többet – próbálkozott Kabe.

– Ó, hát ennyire látszik, hogy bosszant? – kérdezte Ziller vicsorogva.

– Kicsi az esélye, hogy elunja magát, és idő előtt szedi a sátorfáját – folytatta az érvelést a homomda –, úgyhogy talán jobban járnál, ha találkoznál vele, és túl lennél az egészen.

– Abbahagynád végre ezt a „túl lennél rajta” marhaságot? – kiabált Ziller magából kikelve.

– Ha már a végzetes, sorsszerű és elkerülhetetlen találkozások témájánál vagyunk – szúrta közbe az avatár –, közös barátunk, E. H. Tersono minden erőfeszítem ellenére kiderítette hollétünket, és szeretne csatlakozni társaságunkhoz.

– Pff! – Ziller megpördült, hogy kikémleljen az ablakon. – Még azt az átkozott masinát se tudom levakarni magamról.

– Jót akar! – csitította Kabe.

Ziller elkerekedett szemmel bámult a homomdára. – És? Kabe sóhajtott.

– Már a közelben jár? – nézett az avatárra. Az bólintott.

– Nagyjából tíz percre lehet. A legközelebbi csatlakozási ponttól repül ide.

Az árokvölgyet nemcsak környezeti adottságai tették kietlen pusztasággá; ezen a vidéken csupán néhány kéregalatti-kapu nyílt az orbital fonákjára rótt közlekedési rendszerre, és ezek is mind a terület peremén helyezkedtek el, így ha valaki gyalogtempónál gyorsabban akart a pusztaság szívébe jutni, annak a drótkötélpályát kellett igénybe vennie. Vagy tudnia kellett repülni.

- Mit akar? – Ziller ellenőrizte a szélerősségmérőt, aztán meglazított két kötelet, és meghúzott egy harmadikat, bár a művelet nem járt érezhető különbséggel.
- Barátilag elcsevegni velünk – felelte az avatár.
- Ziller megkocogtatott egy kerek számlapot.
- Biztos, hogy ez az iránytű működik?
- Azt akarod mondani, hogy egy rendes mágneses mező sincs? – kérdezett vissza a Központ csípőre tett kézzel.
- Csak azt kérdeztem, működik-e ez az izé. – Ziller újra megkocogtatta a tájolót.
- Elvileg igen – felelte az avatár, és ismét összekulcsolta a kezét a feje mögött. – Bár ha engem kérdezel, ez rendkívül pontatlan módja a haladási irány meghatározásának.
- A következő fordulón szélirányba akarok állni – jelentette ki Ziller. Egy közeledő dombot figyelt, és a bozótosból kiemelkedő zömök pilont.
- Be kellene indítanod a propellert.
- Ó – nyílt el Kabe szeme. – Itt propellerek is vannak?
- Egy méretes kétlapátos, a fartáblába süllyesztve – bólintott az avatár, és a kocsi háta felé bökött, ahol két íves ablak széles falmezőt fogott közre. – Akkumulátorral működik. Ha rendszeren forognak a szélkerekek, akkor mostanra fel is töltődött.
- Ezt honnan tudom megállapítani? – Ziller előhúzta a pipáját a mellényzsebéből.
- Látod azt a tenyéryni kijelzőt, jobb kéz felől, az ablak tövében? A sárgát a villám ikonnal.
- Ah, igen.
- A mutató a barna-fekete vagy a világoskék sávban van?

Ziller a szája sarkába biggyesztette a pipát, és alaposan szemügyre vette a műszert.

– Ennek itt egyáltalán nincs mutatója.

Az avatár megvakarta az állát.

– Rossz jel. – Felült, és körbenézett. A pilon talán ötven méterre lehetett; a talaj gyorsan emelkedett alattuk. – A helyedben lazítanék a rurálvitorlán.

– A micsodán?

– Oldd ki balról a harmadik kötelet!

– Aha. – Ziller kicsomózta a kötelet, aztán ismét elkötötte. Meghúzott néhány kart, lefékezte a kocsit, és előkészítette a vezérkerekeket a váltásra. Aztán végignyomkodott fél tucat kapcsolót, és reménykedve pislogott a kocsit háta felé.

Közben elkapta az avatár tekintetét.

– Nem bánom, költözzön a rohadék Aquime-be, ha annyira akar – legyintett elkeseredetten. – Szart se izgat, nemhogy engem. Csak tartsd távol tőlem, rendben?

– Mi sem természetesebb – vágta rá az avatár elégedetten vigyorogva. Aztán egyik pillanatról a másikra megváltozott az arckifejezése. – Oppá... – mormolta, és egyenesen előre meredt.

Kabéban halványan motoszkálni kezdett a félsz.

– Mi az? – kapkodta a fejét Ziller. – Itt van Tersono?

A becsapódás lendülete leverte a lábáról, miközben fülsiketítően recsegő, csikorgó és karistoló zörejek közepette a libegőkocsi lelassult, aztán nagy zökkenéssel megállt. Az avatár végigcsúszott az ülésen. Kabét előrevetette a lendület, és csak azért nem esett fejre, mert

időben maga elé emelte a karját, és belekapaszkodott a rézkorlátba, amely az utasfülkét választotta el a kezelőpulttól. A korlát meghajlott, és hangos pattanással levált a faburkolatról. Ziller a padlón találta magát két iránytűtok között. A kocsi lustán előre-hátra hintázott.

A kelgir prűszkölve köpködte a pipája darabjait.

– Ez meg mi az ótvaros halál volt?

– Legallyztunk egy fát – állapította meg az avatár, és felült.

– Mindenki jól van?

– Soha jobban – motyogta Kabe. – Elnézést a korlát miatt.

– Félbeharaptam a pipámat! – háborgott Ziller. A mives eszköz maradványát a padlóról szedte össze.

– Ebcson t beforr – vigasztalta az avatár. Felhajtotta az ülések között végigfutó szőnyeget, és kinyitott egy fából ácsolt csapóajtót. Hűvös szél ömlött be a nyíláson. A Központ küldötte a padlóra feküdt, és kidugta a fejét meg a vállát.

– Tényleg egy fa! – kiáltotta, aztán visszatornázta magát. – Alaposan megnőtt, mióta legutóbb használták ezt a pályaszakaszt.

Ziller kihúzta magát.

– Persze mindez sosem történt volna meg, ha te kezeled a rendszert, mi?

– Hát persze hogy nem – vágta rá az avatár önérzetesen. – Hívjak egy szervizdrónt, vagy próbáljuk magunk megjavítani?

– Jobb ötletem van – emelte föl a kezét Ziller, és kinézett az ablakon. A távolból halvány babarózsaszín tárgy suhant feléjük. Ziller elhúzta az egyik ablakot. Cinkos vigyort

villantott két társára, aztán kihajolt, és széles mozdulatokkal integetett a közeledő drónnak.

– Tersono, de jó, hogy jöttél! Jobbkor nem is érkezhettél volna. Látod azt a romhalmazt odalent?

Youmier-i szirtfok

– Gondolom, Tersono kitett magáért.

– A drón ennél sokkal többre is képes, a Központ szerint legalábbis. Igaz, közben egyfolytában méltatlankodott, hogy tönkreteszi a gyönyörű borítását. Nem szereti, ha csorba esik a méltóságán; úgy vigyáz rá, mint a hímes tojásra.

– És végül ki tudta szabadítani a kocsit?

– Persze. De nem siette el a dolgot, és borzalmas rumlit csinált. Szét szaggatta a fővitorlát, darabokra törte az árbocot, és fogpiszkálóvá hasogatta a fát, amibe beleakadtunk.

– És mi történt Ziller pipájával?

– A Központ megjavította; jobb, mint újkorában.

– Áh. Már azon tűnődtem, nem kellene-e megajándékoznom egy új pipával.

– Nem hiszem, Quil, hogy jó szível fogadná. Főleg hogy olyasvalamiről van szó, amit a szájába vesz.

– Szerinted úgy gondolná, hogy meg akarom mérgezni?

- Ez is megfordulhat a fejében.
- Hmm. Hosszú út áll előttem, nem igaz?
- Sajnos én is így látom.
- És milyen hosszú ez az út? Úgy értem, a mai séta.
- Három-négy kilométer. – Kabe a napba nézett. – Ebédre éppen odaérünk.

Kabe és Quilan a tengerparti szirtek között bandukolt a Vilster-félsziget partján, a Fzan Platón. Jó harminc méterrel alattuk a Fzan-óceán hullámai csapkodták a sziklákat. A ködös horizontot távoli szigetek pötyözték, a nyílt vízen néhány vitorlás hajó és óceánjáró hasította a hullámok örökmozgó, nyugtalan sormintáját.

A tenger felől hűvös szél kerekedett. Kabe kabátját a lábára fújta, Quilan köpenye mögötte csattogott, ahogy a keskeny ösvényen a homomda nyomában lépkedett. A túloldalon lankás fővény lejtett egy magas fűvel borított mező és a mögötte magasodó felhőfaerdő felé.

Az ösvény felfelé kapaszkodott a kopár hegyoldalon, majd megkerült egy szirtet, amely mélyen benyúlt a szárazföld belsejébe. Egyik ága egy hasadékban haladt tovább, ők azonban a szirt gerincén vezető, szelesebb és nehezebb utat választották.

Quilan a sziklás partot ostromló hullámokat figyelte. A sós víz szagára lustán, lassan megmoccant benne valami. Egy emlék.

~ *Kísért a múlt, Quil?*

~ Talán.

~ *Túl közel vagy a peremhez. Vigyázz, le ne ess!*

~ Ne félj, nem fogok.

A cadraceti kolostor udvarán, a néma, hamuszürke ég alatt finom pelyhekben pergett a hó. Quilan a tűzifagyújtó csapat után kullogott sereghajtóként; szívesebben gyalogolt egyedül, miközben társai halk beszélgetésbe merülve rótták az ösvényt, messze előtte. A többi szerzetes már a refektórium öblös kandallójának melegében sütkérezett, mire Quilan betette a kiskaput maga mögött, átcoszogott a köves udvar hótakaróján, és rőzséskosarát letette a többieké mellé a galéria alá.

Egy ideig tétlenül ácsorgott a farakás mellett, magába szívta a rőzse friss, tiszta illatát. Eszébe jutott a vadászkalypiba, amit a loustriai hegyekben béreltek. A kunyhó mögött találtak egy csorba és életlen fejszét; Quilan nekiállt egy alkalmasnak látszó kővel megfenni, hogy kezügyességével elkápráztassa Woroseit, ám amikor meglengette a fejszét a fahasábok fölött, a frissen élezett fej elrepült, és eltűnt a fák között. A fülében csengett Worosei gyöngyöző kacagása. A csókjára is élénken emlékezett, amit azért kapott, hogy ne vágjon olyan savanyú képet.

Vastag moha derékaljon háltak, több réteg állatprém alatt. Egyik éjjel hagyták kialudni a tüzet, és a kalyibát betöltő dermesztő hajnali hidegben szeretkeztek. Quilan átnyalábolta Woroseit, a nyakszirtjénél finoman belemélyesztette fogát a bundájába. Kéjes lassúsággal mozgott rajta és benne; figyelte lélegzetük párafelhőt,

ahogy ezüstös felhőként fakadnak fel a napfényben, amorf táncot lejtének az ablakig, aztán hullámzó motívumokban fagynak az üvegre, mint egyesülésük éteri kottája.

Sóhajtott, és elmaszatotha a szeme sarkába gyült fagyos könnyeket. Amikor megfordult, magas, karcsú alakot pillantott meg az udvar közepén.

Kelgir nőstény volt, köpenye alól kivillant katonai egyenruhája. A hó hangtalan spirálokban hullott. Quilan megdörzsölte a szemét. Egy pillanatra azt hitte... Aztán megrázta magát, összedörzsölte a kezét, és a noviciusköpeny csuklyáját felhajtva odalépett a jövevényhez.

Fél éve nem állt szemben hús-vér nősténnyel.

A tiszt egyáltalán nem hasonlított Woroseihez; magasabb volt, a bundája sötétebb, a szeme pedig szárazon, szúrósan villant. Legalább tíz évvel idősebb lehetett. A sapkáján díszlő stráf szerint ezredesi rangban szolgált.

– Segíthetek valamiben, asszonyom?

– Igen, őrnagy – bólintott a jövevény határozottan. – Ebben egészen biztos vagyok.

Fronipel forralt bort hozatott. A szobája kétszer akkora volt, mint Quilan cellája, falai csak úgy roskadoztak a fóliánsoktól, képernyőktől és ütött-kopott zsinórkeretektől, amelyek a rend szent írásait kódolták. Éppen annyi hely maradt, hogy mindhárman le tudtak ülni.

Ghejaline ezredes a forró kelyhen melengette a kezét. Sapkáját az asztalra tette maga elé, köpenyét átvette az ülés támláján. Már túlestek a szokásos udvariassági körön, és kitárgyalták az ezredes útját, amelyet kedvenc hátságán

tett meg az évszázados szerpentinén, valamint azt is megtudták, hogy úrtüzérségi szakaszt vezetett a háborúban.

Fronipel öreges lassúsággal ereszkedett a kevésbé kényelmes vacok-padok egyikére – kedvencét ugyanis átengedte az ezredesnek.

– Vendégünk azért tette meg ezt a hosszú utat, őrnagy, mert beszélni akar magával. Ha jól tudom, van egy ajánlata az ön számára.

Az ezredes meglepett arcot vágott, mint akinek nem állt szándékában ilyen határozott huszárvágással a tárgyra térni, aztán megadóan elmosolyodott.

– Így igaz, őrnagy. Van valami, amiben segíthetne nekünk. Quilan Fronipelre pillantott, aki biztatóan biccentett.

– Ki volna az a „mi”, ezredes? – kérdezte végül Quilan. – A hadsereg?

Az ezredes a homlokát ráncolta.

– Azt nem mondanám. A hadsereg tud a tervünkről, de a szó szigorúan vett értelmében ez nem katonai akció. Inkább ahhoz hasonlítanám, amit ön és a felesége vállalt az Aorme-on. A célterület viszont jóval távolabb esik, és a feladat is más; fontosabb és egyben veszélyesebb. Ha sikerrel jár, minden kelgir hálás lesz önnek, élők és holtak. De különösen a holtak.

Különösen a holtak? Quilan összehúzott szemmel, elgondolkodva nézett az ezredesre.

– És mi volna a feladatom?

– Egyelőre nem árulhatok el többet. Azért jöttem, hogy megtudjam, elvállalja-e a küldetést.

– Ha nem mondja el, miről van szó...

– Quilan őrnagy – szakította félbe az ezredes –, ígérem, hogy minden részletbe beavatom, amint megtehetem. – Belekortyolt a gőzölgő borba. Fronipelre emelte a kelyhet, aztán letette az asztalra. – A feladat, amelyről beszélünk, rendkívüli fontossággal bír. Bővebb információval azonban, ahogy már említettem, jelenleg nem szolgálhatok. Ha elvállalja, speciális kiképzésen fog részt venni. Egyelőre erről sem árulhatok el többet, de az akciót a legmagasabb szinten hagyták jóvá. – Nagy levegőt vett. – Egyébként megjegyzem, a feladat jellegéből adódóan a részletek tökéletesen lényegtelenek. – Quilan szemébe nézett. – Ez ugyanis öngyilkos akció, Quilan őrnagy.

Quilan már elfelejtette, milyen szívdobogató öröm egy nőstény szemébe nézni, még ha nem is Worosei az. Igaz, az érzés megkondította benne a gyász és a veszteség lélekharangját, és némi büntudatot is keltett. Halványan, szomorúan elmosolyodott.

– Miért nem ezzel kezdte, ezredes? – kérdezte halkán. – Ne fáradjon a részletekkel, vállalom.

– Quil?

– Tessék? – Megfordult, és beleütközött a homomda masszív, háromszögletű testtömbjébe.

– Jól vagy? Úgy festesz, mint aki kísértetet látott.

– Nem, én csak... Jól vagyok, tényleg. Menjünk, kezdek éhes lenni. Továbbindultak.

~ Huyler? Az ezredes megmondta, hogy innen nincs visszaút.

~ *Így igaz fiam.*

~ Egyre több mindenre emlékszem.

~ *Nemsokára semmire sem fogsz emlékezni. Ahogy én sem. Így szólt az alku. Beleegyeztünk, mind a ketten. És ahogy állnak a dolgok, nincs sok hátra.*

~ Szóval te is tudtad.

~ *Naná! El sem tudod képzelni, mennyi érdekes dolgot bányásztam ki Visquile eligazítási maszlagjából.*

~ Hát ezért kell a tartalék pilóta.

~ *Ezért is.*

– Nocsak. Alig várom a következő emlékepezódót.

Felértek a hegyhátra. A lábuk előtt feltárult a város; egy zöldellő völgyben elterülő, fehér tornyokból és bástyákból épített labirintus, amelyet magasba törő mészkőhegyormok szegélyeztek. Kikötőjét hosszú homokzátony védte, a partot szürkésfehér hullámok mosták. A homomda beérte Quilant, és úgy állt meg mellette, mint valami sziklatömb; elfogta előle a szelet. A levegő távoli, alig érezhető esőillatot lehelt az arcukba.

Másnap az ezredes a kolostor istállójában hagyta a hátasát, az egyenruhájával együtt. A Pórok hétköznapi öltözékét kanyarította magára, Quilannak pedig egy Míves álruhája jutott: bő nadrág és a hozzá való kötény. Mindketten szürke útiköpenyt terítettek a vállukra. Quilan egyedül Fronipeltől búcsúzott el.

Megvárták, amíg a földekre indulók utolsó csoportjai is elhagyják a kolostort, aztán kiosontak a kiskapun. Leereszkedtek a meredek ösvényen a sűrűn hulló hóban, kerülgették a szilánkfák csupaszon meredező hüvelyeit.

Tekintélyes vargabetűt tettek, hogy elkerüljék a rözsegyűjtőket, akiknek monoton kántálása kísértetiesen visszhangzott a kavargó hópelyhek ködében. Átvágtak egy alacsonyra szállt felhőn, a gomolygó párába belebelevesztett az ezredes szürke köpenye. Aztán egykedvűen szitálni kezdett az eső, s ők tovább taposták a latyakot a sötét levelek csöpögő erdejében. A völgybe érve követték az árokká mélyült keréknyomokat, amelyek a sziklás ágyán tajtékzó folyó mellett futottak.

Időközben elállt az eső.

Találkoztak pár Fenyér kasztbeli jhehjadással, akik poros kételtű-jükön igyekeztek a város felé, mögöttük állattetemektől roskadozó utánfutó. Az erdei emberek felajánlották, hogy elviszik őket egy darabon, de ők udvariasan elhárították az ajánlatot. A kocsi fújtatva eldöcögött élettelen rakományával, ők pedig hosszú kilométereken át követték a friss vércsíkot.

Napnyugtakor a Szürke-hegység lábánál forgalmas tranzitúthoz értek. Terepjárók, teherautók és buszok zúgtak el mellettük, sűrű porfelhőt húzva maguk után. Tágas kocsi várt rájuk az út szélén. Fiatal hím állt mellette, láthatóan feszengett a civil ruhában. Előzékenyen kinyitotta az ajtót, és ösztönösen tisztelgésre rántotta a karját. Aztán észbe kapott, zavartan leeresztette. A kocsiban kellemesen meleg volt, végre megszabadulhattak átnedvesedett köpenyüktől. Ráfordultak az útra, és a síkság felé vették az irányt.

Ghejaline egy aktatáskából katonai kommunikátort húzott elő. Quilan magára maradt a gondolataival, miközben az

ezredes szemlehungyva ült, és hangtalanul beszélgetett valakivel vagy valakikkel. Quilan jobb híján az utat figyelte; előttük Ubrent peremkerületei bontakoztak ki a félhomályból. Meglepve állapította meg, hogy a városka igencsak kikupálódott, mióta legutóbb errefelé járt.

Egy óra múlva a reptéren voltak, ahol karcsú szénfekete orbiter várt rájuk a ködfoltos kifutópályán. Quilan már nyújtotta a kezét, hogy megérintse az ezredes vállát, amikor Ghejaline kinyitotta a szemét, lecsúsztatta az indukciós vevőkészüléket a tarkójáról, és a légi jármű felé intett a fejével, mintha azt mondaná: megérkeztünk.

A gyorsulás szinte belepréselte őket az ülésbe. Quilan figyelte Sherjame part menti településeit, a Delleun-szigetek sorát és az óceánjáró hajók ragyogó pontjait. A csillagok éles, lankadatlan fénnel ragyogtak, és meglepően közelinek tűntek a majdnem-vákuumbeli utazás túlvilági csendjében.

Az orbiter orkánszerű süvöltés közepette merült vissza a sűrű légkörbe. Fények villódtak a szemük előtt, aztán puhán, alig észrevehetően földet értek. Quilan el-elbóbiskolt az ablaktalan minibuszban, amely a leszállópályán vette fel őket.

Átszálltak egy helikopterre, és közben egy pillanatra megcsapta őket a tenger sűrű illata. Meglepően rövid ideig repültek az esőverte éjszakában, aztán egy tágas, kerek udvaron ereszkedtek le. Quilant apró, de kényelmes szobába vezették. Bedőlt az ágyba, és azonnal elnyomta az álom.

Reggel tompa, ütemes csattogásra és madarak

vijjogására ébredt. Kitérta a zsalut, és meglepve tapasztalta, hogy jó százméteres szakadék tátong az ablaka alatt. Valahol a mélyben a tenger kékeszöld, habcsíkos hullámai ostromolták a csipkés partvonalat. A szirtek sora mindkét oldalon a távolba vezett. A szomszédos sziklába hatalmas platót vájtak, alig harminc méterre a tengerszint felett. Tengeri madarak köröztek a napfényben; mintha a víz tajtékát kapta volna fel a szél a nyugtalan hullámok közül.

Azonnal tudta, hol van. Sokszor látta ezt a helyet, igaz, eddig csak könyvekben és a képernyőn.

A Youmier-i szirtek egy kiterjedt vonulat részeként emelkedtek a Tail-Quiff-szigetek egyikén, amely hosszú, hullámos vonalban kígyózott Meiorintól keletre. A természetes eredetű kőoszlopok magassága a kétháromszáz métert is elérte; a tizenhét Youmier-i obeliszk – egykori hatalmas árkádsor maradványai, amelyeket az örökké apadó és dagadó óceán mintha csak azért emelt volna, hogy aztán lerombolhassa – úgy magasodott a víztükör fölé, mint egy fuldokló görcsbe merevült ujjai.

A helyi legenda szerint a szirtfokos vízbe fúlt szerelmesek keze, akik inkább levetették magukat a part menti sziklákról, semhogy megváljanak egymástól.

A szirteket a kéz ujjairól nevezték el; a legszélsőt és legalacsonyabbat, amely alig negyven méterre emelkedett a hullámok fölé, Hüvelyknek hívták. Az utána következők száz-kétszáz méter magasak voltak, kerületük is nagyjából ugyanennyit tett ki; igaz, lefelé fokozatosan karcsúsodtak, lévén a tenger szüntelenül csiszolta-vékonyítottá

bazalttalapzatukat.

Az első épületet négyezer évvel ezelőtt húzták fel, amikor a helyi uralkodócsalád úgy döntött, hogy kővárat emel a parthoz legközelebb eső szirten, amelyet lengőhíddal kötöttek a szárazföldhöz. Ahogy a család hatalma fokozatosan nőtt, úgy bővült az uradalom: birtokba vették a szomszédos szirtet is, azután a következő kettőt.

Nem telt bele sok idő, és az erődítménykomplexum benőtte a sziklaormokat. Hidak bonyolult rendszere kapcsolta össze az egyes épületeket – ezek először fából készültek, később kőből, utóbb fémből. A szirtsorból uralkodói székhely lett, zarándokok szent úti célja, a tudás fellegvára. Az évszázadok alatt – a Hüvelyket kivéve – minden kőobeliszk beépült. Egy ideig katonai erődítésként is funkcionált, de a militáris éra nem tartott egy évszázadnál tovább. A szirtnek izolált világa várossá szövődött, és szerves egységben élt a település szárazföldi nyúlványával, amely a parti sziklák mögött terült el.

Persze a háború ezt a vidéket sem kerülte el – az utolsó egyesítési hadjárat idején, nagyjából ezeröttszáz éve nukleáris rakéták tucatjai hullottak a városra. Az egyik szirtet teljesen eltörölték a föld színéről, több másikat derékba törtek, és hatalmas, nyolcas alakú krátert véstek a szárazföldi kerületeket védő sziklavonulatba.

A város sosem épült újjá. Az ikerkráter elvágta a szirtet a szárazföldtől, így azok évszázadokon át elhagyatottan álltak. Mindössze néhány remete és millió tengeri madár osztozott rajtuk, és csak a múlt szellemhistóriáira éhező turisták hangja verte fel a csöndet néhanapján. Egy soron

következő hitbuzgó korszakban két szomszédos szirtre kolostor települt, amit később a hadsereg rekvirált, a teljes szirtrendszerrel egyetemben kiképzőbázissá alakított, majd (a szárazföld felé vezető nyaktag kivételével) újjáépítette a hidakat. Aztán mielőtt az egész komplexum elkészült volna, az újoncgyár mindenestül kiköltözött az űrbe, a feleslegessé vált erőrendszert pedig egy maroknyi karbantartó gondjaira bízták.

Hát ez volt Quilan új otthona.

Kikönyökölt az ablakpárkányon, és lenézett a fehér habcsipkére, amelyet a hullámok a Középső Ujj talapzatára mostak, jó háromszáz méterrel lejjebb. A víz fentről nézve meglepően lassan mozgott; mintha minden hullám egyre fáradtabban vonszolná magát a partra.

Pontosan egy holdhónapja érkezett. Reggeltől estig folyamatosan tréningezték, de azon túl, hogy kamikaze akcióra készül, még mindig nem tudott semmit. Abban sem lehetett biztos, hogy őt választják. Állítólag több pályázó is ringbe szállt a kétes értékű dicsőségért. Bele kellett egyeznie, hogy amennyiben nem ő kapja a megbízatást, önként aláveti magát egy teljes körű emléktörlésnek; ez esetben visszaszállítják a cadraceti menedékházba, hogy a háborús amnéziától szenvedő veteránok többségéhez hasonlóan, saját erejéből próbálja feldolgozni harctéri élményeit.

Ghejaline ezredes személyesen felügyelte Quilan kiképzését. Harcművészeti instruktort, egy sebhelyes, zömök, zavarba ejtően hallgatag hímet Wholomnak hívták; hosszú ideig szolgálhatott a seregben, de a világért sem

árulta volna el a rangját. Másik oktatója egy Chuelfier nevezetű törékeny, fehér bundás aggastyán volt, akiről tanítás közben mintha varázsütésre lefoszlott volna az évek súlya.

Rendszeres időközönként látott egy-egy tisztet, akik a jelek szerint szintén a komplexum vendégei voltak. Maroknyi szolgáló és Vak-Láthatatlan dolgozott az erődben, akik a kasztháborút követően is hűek maradtak a régi szokásokhoz.

A megvakított nyomorultak, szemükön a közmondásos zöld szalaggal, meglepő könnyedséggel közlekedtek a szikla- és vasbeton labirintusban; ha máshogy nem boldogultak, megpengették vastag körmüket, hogy a visszaverődő hang alapján tájékozódjanak. Ha valaki világtalanul él ebben a szakadékokkal tűzdelt sasfészekben, merengett Quilan, az szó szerint vakon bízik helyismeretében – vagy a tervezők gondosságában.

Quilan nem hagyhatta el a szirtet, amelyen elszállásolták. Gyanította, hogy vetélytársait a szomszéd szirteken képzik ki, a kisebb-nagyobb lepecsételt hidak túloldalán. Felemelte a kezét, és hosszasan tanulmányozta kieresztett karmait, aztán jobbra-balra forgatta a karját. Még sosem volt ilyen jó fizikai állapotban. Azon tűnődött, valóban megkívánja-e a feladat, hogy csúcsformában legyen, vagy – ha már egy katonai bázisra hozták – erre is sort kerítettek, mondván, ártani biztosan nem fog.

A nyílt víz felőli oldalon tágas, kör alakú udvar terült el, fölé bonyolult ponyvatetőrendszert feszítettek, amely a régimódi hajók vitorláira hasonlított. Itt zajlottak a vívóleckék, és itt

gyakorolt a számszerűjál, a legkülönbélebb lőfegyverekkel és lézerpisztolyokkal. Elsajátította a késsel való harc finom és kevésbé finom módszereit, majd a tanult fogásokat foggal és karommal is kipróbáltatták. Hangsúlyozták, hogy az ökölharc idegen fajok egyedeivel merőben más technikát igényel, de hogy ez miért lényeges, azt nem fejtették ki részletesebben.

Egy nap kisebb orvoscsoport érkezett a szirtre, és tágas, elhagyatott kórházba vitték Quilant, amelyet többemeletnyi mélységben vájtak az erőd alá. Kicserélték a lélekörét egy új generációs szerkentyűre, ám hiába várta, hogy újabb implantot kapjon; nem szerelték fel agyra kapcsolt kommunikátorral, detektormiriggyel, méregtermelő tömlővel, sem bőr alatti fegyverrendszerrel... Ezek szerint nincs szüksége ilyesmire. Vajon ez mit jelent?

Egy alkalommal megjegyzték, hogy aki vállalja a küldetést, nem lesz teljesen egyedül. Ezzel az információmorzsával sem igazán tudott mit kezdeni.

A kiképzése azonban nem merült ki a testedzés különféle formáiban; délelőttönként olvasott, a képernyőt nézte vagy Chuelfiert hallgatta. Az agg hím a kelgir történelemlről és vallásról beszélt, különös tekintettel a Kelgir-Puen szublimációja idején történetekre, valamint a galaxist domináló idegen fajok egymásba fonódó történetére.

Többet tudott meg a lélekőr működéséről, mint valaha gondolta volna. Részletes ismertetést kapott a túlvilágról, és arról, hogyan képzelje a „pokol tornácán rekedt” lelkeket és magát a „mennyországot”. Megtudta, miben tévedett a régi vallás, és mely dogmái bizonyultak helytállónak,

valamint azt is, milyen elképzelések inspirálták a Kelgir-Puent, illetve hol kellett kipótolni a hézagos elméletet. Quilan személy szerint sohasem lépett kapcsolatba az előttünk-jártakkal, de agg mestere leckéi nyomán lassan megvilágosodott előtte a halál utáni élet lényege. Néha úgy érezte, gondosan kimódolt, kegyetlen játékot űznek vele, amelynek egyetlen célja, hogy újra és újra feltépjék a Worosei elvesztése okozta sebet.

Részletes képet kapott a kasztháborúról és a Kultúra szerepéről a változásokban, amelyek az eszement vérontáshoz vezettek. Hallott a háború hátterében álló kulcsfigurákról, és meghallgatta Mahrai Ziller néhány művét. A zene olykor csordultig volt veszteséggel, és könnyeket csalt Quilan szemébe, máskor viszont süttött belőle a harag, ilyenkor neki is törni-zúzni támadt kedve.

Lassan-lassan kezdett összeállni a kép.

Néhanapján már előfordult, hogy Woroseiről álmodott. A szirten tartották az esküvőt, és egy hatalmas szellőkés lesodorta a násznép fejfedőit; ő felugrott, hogy elkapja Worosei fátylát, megbotlott, és átbukott a fehérre meszelt betonparapeten, miközben még mindig a madárként verdeső habkönnyű kelme után nyújtózott. Üvölteni akart, aztán hirtelen eszébe jutott, hogy Worosei sosem járt a szirteken, és most sem lehet itt; halott, ahogy nemsokára ő is az lesz. Kitárta a karját, és mielőtt a hullámok közé csapódott volna, felébredt. Savként marta a lelkét a csalódottság. A párnáját átítató sós nedvesség illata a tengert idézte.

Egyik reggel, amikor kilépett a fedett udvarra, hogy

Chuefier kuckója felé vegye útját, a hullámzó fehér ponyva alatt kis csoportot vett észre. Ghejaline ezredes, Wholom és Chuefier egy fekete-fehér ruhás alakhoz beszéltek, aki a társaság közepén állt. Néhány lépéssel távolabb őt papcsuhás hím várakozott.

A csoportosulás központjában álló apró alak hajlott háta féloldalassá tette a testtartását. Quilan meglepetten vette észre, hogy a hím a cerberusok fekete-fehér csíkos öltözékét viseli; azok ruháját, akik az élők és a túlvilág között közvetítenek. Aszimmetrikus mosoly ült az arcán, a kezében hosszú tükörbotot tartott. Sűrű bundája olajosan fénylett.

Quilan elindult feléjük. A cerberus előlépett.

– Cerberus – Quilan mélyen meghajolt előtte.

– Quilan őrnagy – köszöntötte az öreg hím reszketeg, éneklő hangon, és kegyesen csókra nyújtotta a kezét. Közben egyik kísérője, aki a csoportosulás szélén állt (és akinek papi köpenye gyanúsán dudorodott), félrehúzódott, mintha Quilan hátába akarna kerülni. Ahogy kioldalazott a látóteréből, a fehér ponyvára vetülő árnyéka hirtelen megugrott.

Quilanban akkor tudatosult a veszély, amikor a cerberus keze félúton megállt a levegőben. Törékeny aggastyán volt, a testi épségét nem szívesen tette kockára.

Quilan az öreg kezéért nyúlt, aztán ugyanazzal a lendülettel lebukott, és megpördült a tengelye körül. Még mindig félig-meddig guggolva a klasszikus támadó-védekező helyzetbe emelte haskarját és kezét. A csuhás éppen ütni készült, Quilan reakcióját látva azonban meggondolta magát, és

visszatáncolt. Köpenyujja alólkivillant vastag, izmos karja, félig kieresztette a karmait. A szeme izzott, fehér bundás arcán vérszomjas kifejezés ült. Aztán ugyanolyan gyorsan le is foszlott róla, és villanásnyi öröm vette át a helyét, amiért Quilan vette a lapot, és szembeszállt vele. Kérdőn pillantott a cerberusra. Az biccentett, mire a hím leeresztette a karját és fejet hajtott.

Quilan még mindig felemelt ököllel állt. Óvatosan a háta mögé sandított, de közben egyetlen pillanatra sem tévesztette szem elől fehér bundás támadóját. Úgy tűnt, egyelőre senki más nem szándékozik kezet emelni rá.

Egy végtelennek tűnő pillanattig semmi sem történt, csak a tengeri madarak rikoltoztak a távolban, és a hullámok loccsantak szabályos időközönként a partnak. Aztán a cerberus botjával az udvar kövére csapott. A csuhás engedelmesen felemelte a fejét, egyetlen higanyszerűen könnyed mozdulattal megfordult, és visszaállt eredeti helyére.

– Quilan őrnagy – ismételte az öreg. – Kérlek, jöjj közénk. – Újra kitérte a karját. – Nem vár több kellemetlen meglepetés, legalábbis ma. Erre a szavamat adom.

Quilan kiegyenesedett, és elfogadta a felé nyújtott kezet. Ghejaline ezredes előrelépett. Elégedett mosoly bujkált a szája szögletében.

– Quilan őrnagy, bemutatom Visquile cerberust.

– Uram – tisztelgett Quilan, amikor a reszketeg aggastyán végre elengedte a kezét.

– Ő pedig Eweirl – mutatott Visquile a balján szobrozó fehér bundás hímre. A csuhás vicsorításnak is beillő vigyort

villantott rá. – Gondolom, tudatában vagy, fiatal barátom, hogy az imént két legyet ütöttél egy csapásra.

– Igen, uram. Vagy inkább hármat.

Visquile szélesen elmosolyodott, kivillantak apró, éles fogai.

– Nem kell uramnak szólítanod, bár... tulajdonképpen nem hangzik rosszul. Hmm. – Wholomhoz és Chuelfierhez fordult, aztán mégis Ghejaline ezredeshez intézte a szavait.

– Nem is rossz. – Visszafordult, hogy tetőtől talpig végigmérje Quilant. – Kövess, fiam. Beszédünk van veled.

– Állítólag sosem csúszik hiba a számításaikba. Tekintsük megtiszteltetésnek, hogy egyáltalában érdeklí öket a sorsunk. Azt is mondják, hogy tiszteletben tartják a szuverenitásunkat. Állítólag egyedül az evolúció sajátosságainak és a csillagok szerencsétlen együttállásának köszönhetjük, hogy nem egyenrangú félként találkoztunk velük. Ami történt, az ő olvasatukban módfelett sajnálatos, de akár profitálhatunk is belőle. Különben is, ők a megtestesült tisztesség és segítőkészség, akiket a pusztá jó szándék vitt jégre. Sőt, akár többet nyerhetünk hirtelen támadt lelkiismeretfurdalás-rohamukból, mintha a bevett módon patronáltak volna bennünket. – Visquile cerberus gúnyos mosolyra húzta a száját. – Persze mindez nem sokat változtat a tényeken, nem igaz?

Szalmazsákokon ültek egy szűk toronyszobában, amely a szirt legalsó szintjéről nyúlt a tenger fölé. Körben a végtelen kék ég ragyogott, langyos szél fújt be az üvegezetlen ablaknyílásokon, megtöltve az apró helyiséget a víz illatával.

– Van, ami viszont nagyon is változtat a tényeken – vette fel némi hallgatás után a beszélgetés fonalát az öreg. – A Kelgir-Puen végre határozott.

Sokatmondóan elhallgatott. Quilan gyanította, hogy kérdést vár tőle.

– És mit határoztak, cerberus?

Az aggastyán felült, aztán a falnak vetette a hátát, és a tenger szüntelen hullámverését figyelte. Bundájából minden mozdulatára drága parfümillat áradt.

– Huszonhét évszázada valljuk – kezdte –, hogy az Elmúltak lelke a túlvilági öröklétből kirekesztve, a pokol tornácán várakozik egy teljes éven át, mielőtt a mennyország kitarja előttük kapuját. Ezt nemcsak hisszük, de tudjuk is, amióta az előttünk-jártak kézzelfogható valósággá tették számunkra a másvilágot. A hit törvényszerűséggé érett. – Quilanra pillantott, aztán ismét a tengert figyelte. – Amit most elmondok neked, azt nagyon kevesen tudják. És ennek így is kell maradnia. Értesz engem, ugye?

– Értelek, cerberus.

– Ghejaline ezredes sem tudja, ahogy a kiképzőtisztjeid sem.

– Értem.

Az öreg hím hirtelen felé fordult.

– Miért akarsz meghalni, Quilan?

Quilant váratlanul érte a kérdés.

– Én... tulajdonképpen nem akarok meghalni, cerberus. Egyszerűen nem ragaszkodom az élethez.

– Meg akarsz halni, mert a párod halott. Hiányzik neked, nem igaz?

– Kicsit sarkosabban fogalmaznék, cerberus, mert a „hiányzik” nem adja vissza azt, amit érzek. De abban igazad van, hogy az ő halála szippantotta ki az értelmet az életemből.

– A családotd és a hazád, a megszámlálhatatlan sorstárs, akik válságos időket élnek át; ők semmit sem jelentenek a számodra?

– Azt nem mondanám, cerberus. De mégsem eleget. Azt kívánom, bárcsak máshogy éreznék, de képtelen vagyok rá. Mintha mindenki, akihez valaha kötődtem, egy másik világból való volna.

– Egy nőstény volt a millió közül, Quilan. Mi teszi őt olyan különlegessé, hogy a puszta emléke fontosabb, mint az élők, akiken még lehet segíteni?

– Semmi, cerberus. Egyszerűen csak...

– Helyesen mondd, fiam. Valóban semmi. Ez nem róla szól, hanem rólad. A gyászoddal nem az ő különlegességét vagy egyediségét tartósítod, hanem a sajátodat. Javíthatatlan romantikus vagy, Quilan. Regényes színben látod a feleséged halálát, és kifejezetten imponál a gondolat, hogy csatlakozz hozzá, még ha ezért az örök semmit is kell választanod. – Az öreg hím felkászálódott, mintha menni készülné. – Nincs rosszabb egy gyógyíthatatlan romantikusnál. Az ilyenek nem ismerik önmagukat, sőt, nem is akarják ismerni magukat. A világ sem érdekli őket. Merő önzésből hályogot növesztenek a szemükre. Kötözni való bolondok, én mondom neked! Te is bolond vagy. A feleséged hozzád való bolond lehetett. – Kihúzta magát. – Szerencsétek, hogy így történt. Néhány év

után eljött volna a keserű kiábrándulás ideje, és azután már nemcsak a saját tökéletlenségetekkel kellett volna szembenéznetek, hanem a másikkal is. Hálás lehetsz, hogy meghalt, te pedig életben maradtál.

Quilan a cerberusra meredt. Az öreg hím mélyen és szaggatottan lélegzett, ám ettől eltekintve jól titkolta a félelmét. Valószínűleg készítettett magáról biztonsági mentést; ez esetben újjászülehetne vagy reinkarnálódhatna, amikor és ahogyan kedve tartja. Ettől persze nem lehetett kevésbé rémisztő a gondolat, hogy a következő pillanatban akár batyuba csomózva kihajíthatják a legközelebbi ablakon. Persze az sem kizárt, hogy antigravitációs hámot vett fel; ez esetben legfeljebb attól kell tartania, hogy Quilan kitekeri a nyakát, mielőtt a hűségese Eweirl közbeléphetne.

– Cerberus – mondta Quilan higgadtan –, én alaposan átgondoltam a dolgot. Megvádoltam magam mindazzal, amivel te az imént, még hozzá sokkal sarkosabb megfogalmazásban. Végigjártam az utat, amin el akartál indítani.

A cerberus merőn nézte.

– Nagyszerű – bólintott lassan. – Beszélj őszintén, fiam. Mondj el mindent!

– Nem hagyom magam felhergelni, főleg olyasvalaki szavaitól, aki nem ismerte őt. Tudom, hogy nem volt bolond, és ez nekem elég. Azért sértegeted, mert meg akarod tudni, hajlamos vagyok-e az erőszakra.

– Talán igen. És talán könnyűnek találtattál – felelte az öreg hím. – Ne gondold, hogy mindig meg tudod ítélni, kiálltál-e

egy próbát, vagy elbukta rajta.

– Nem szándékom, hogy kiálljam a próbáidat, cerberus. Csak próbálok őszinte lenni. Feltételezem, hogy a céljaid helyesek. Ha így van, és én minden tőlem telhetőt megteszek, mégsem járok sikerrel, az még mindig jobb, mintha az igazság helyett azt mondom, amit szerintem hallani akarsz.

– A higgadtságod az önelégültséggel határos, Quilan. Talán a küldetéshez olyasvalaki kell, akiben több az agresszió és a képmutatás.

– Az meglehet.

Az öreg hím hosszan, fürkészően nézett Quilan szemébe. Végül sóhajtott, és az ablak felé fordult.

– A háborúban meghaltak lelkei előtt zárva a mennyország, Quilan.

Quilannak el kellett ismételnie magában a hallottakat, hogy megbizonyosodjon, jól hallotta-e. Sűrűn pislogott.

– Tessék?

– Háború volt, őrnagy, nem spontán népfelkelés vagy természeti katasztrófa.

– A kasztháborúról beszélsz? – Alighogy kimondta, rögtön belátta, hogy ez ostoba kérdés volt.

– Hát persze, mi másról? – csattant fel Visquile. Aztán összeszedte magát. – A Kelgir-Puen az ősi szabályok szerint jár el.

– Az ősi szabályok szerint? – kérdezett vissza, pedig már pontosan tudta, mit jelent ez.

– Bosszút kell állnunk a halottainkért.

– Szemet szemért, fogat fogért, lelket lélekért?

Barbár törvény volt, az ősi istenek kegyetlen játékszabálya. Minden elesett katonáért egy ellenséges katona vérének kellett ontani; amíg a mérleg helyre nem billen, a mennyország kapuja zárva marad a háború áldozatai előtt.

– Az idők sokat változtak azóta, nem igaz? – kérdezte a cerberus hűvös mosollyal. – Talán egyetlen halál elég lesz. Egy szimbolikus halál. – Azzal ismét elfordította a fejét.

Quilan mozdulatlanul ült, és nem szólt. Visquile mintha már meg is feledkezett volna róla.

– Egy szimbolikus halál?

A cerberus bólintott.

– Úgy van. Egyetlen kavicsból is lehet hegyomlás. – Azzal halkán dúdolni kezdett. Quilan azonnal felismerte a dallamot: így kezdődött Mahrai Ziller egyik szimfóniája.

Komolysági deficit

– Maga szerint mi történik a mennyországban?

– Az üdvösség, végtelenített ciklusban?

– Marhaság. A válasz: semmi. Semmi sem történik, mert ha bármi történne, vagyis ha egyáltalán történhetne valami, fuccs az örökkévalóságnak! Az élet a folyamatos fejlődésről szól; úgy is mondhatnánk, az élet mértékegysége a változás.

- Ez ennyire egyértelmű?
- Nézze, ha teljes mértékben ellehetetlenítjük a változást, megállítjuk az időt, és megfosztjuk az egyént a fejlődés lehetőségétől – persze ezalatt nemcsak a pozitív, de a negatív irányú mutációt is értem –, akkor nem létezik élet a halál után; csak halál van.
- Egyesek szerint a halál után a lélek új testbe költözik.
- Ez az álláspont nézőpontom szerint határozottan retrográd, és némileg korlátolt is. Persze óvakodnék attól, hogy kifejezett idiotizmusnak nevezzem.
- Mások szerint halál után a lélek megteremtheti a saját univerzumát.
- Önközpontú és bizarr ötlet, amelletts hogy fizikailag kivitelezhetetlen.
- Aztán vannak olyanok is, akik szerint a lélek...
- Rendkívül sokféle nézet és elképzelés létezik. Engem azok érdekelnek elsősorban, amelyek feltételezik a kiválasztottak számára készült túlvilág, vagyis ahogy mások nevezik: a paradicsom létét. Ez az idea mindent überel; nem értem, az emberek többsége hogy nem látja a dolog röhejes abszurditását.
- Maga sem tévedhetetlen. Úgy értem, nem zárhatjuk ki a lehetőséget.
- Ez nem érv.
- Akkor közelítsünk máshonnan; talán a másvilág eredetileg valóban nem létezett, de ma már létezik. Ez tudományosan bizonyítható tény. Sőt, több tucat különféle mennyország létezik.
- Pfh! A technológia... Ezek a „másvilágok” nem tartanak

sokáig, nekem eliheti! Vagy belülről rágja szét őket a fene, vagy egymást lehetetlenítik el.

– És a szublimaták?

– Na látja, ők valóban másvilágiak. Éppen ezért nem is tudunk mit kezdeni velük. De kezdetnek jók. Vagy inkább végnek. Vagy mégiscsak kezdetnek; egy másfajta élet kezdetének. Persze ez is az én véleményemet támasztja alá.

– Elvesztettem a fonalat.

– Mindannyian így vagyunk ezzel. Halva születtünk.

– ...maga tényleg mitológiai kutató?

– Hát persze! Nincs a homlokomra írva?

– Ziller mester! Mondja csak, találkozott azzal a kelgírral?

– Elnézést, de ismerjük egymást?

– Én is éppen ezt kérdezem.

– Úgy értem, találkoztunk már, maga meg én?

– Ja, Trelsen Scofford. A Gidhoutannál találkoztunk.

– Valóban?

– Ühüm. Azt mondta, hogy a klimpírozásáról szóló véleményem finoman szólva eredeti, és sajátosan obszcén nézőpontokat sorakoztattam fel.

– Ez úgy hangzik, mintha tényleg én mondtam volna.

– Az ám! Szóval találkozott már a fickóval?

– Nem.

– Nem? De hisz' egy hónapja itt van! Azt hallottam, kifejezetten azért jött...

– Maga tényleg olyan naiv, Trelsen, amilyenek mutatja magát, vagy valamiféle bizarr színjátékot ad elő, amit szórakoztatónak kellene találnom?

- Tessék?
- Naná. Ha egy kicsit jobban kinyitotta volna a fülét, és tisztában volna azzal, mi folyik itt valójában...
- De hiszen a napokban hallottam, hogy az a másik kelgir...
- ...akkor tudná, hogy az a „másik kelgir” egy feudális rezsim bérhuligánja, hivatásos agresszor, akit azért küldtek, hogy megpróbáljon visszaédesgetni egy olyan bolygóra, ahová akkor sem tenném a lábam, ha az volna a galaxis utolsó lakható zuga. Röviden és tömören: nem áll szándékomban találkozni azzal a szemétládával.
- Ó. – A fickón látszott, hogy erre a válaszra nem számított.
- Ezek szerint maga csupán tájékozatlan, nem pedig rosszindulatú. Gratulálok, megütötte a főnyereményt.
- Egyáltalán nem fog találkozni velem?
- Ahogy mondja. Miután hiába vár rám néhány évig, vagy fülét-farkát behúzza, dolgavégezetlenül hazakullog, vagy hagyja magát elcsábítani a Masaq' ezernyi csodájától, a Kultúra ezernyi csodájáról nem is beszélve, és disszidál. Ez utóbbi esetben esetleg hajlandó leszek találkozni vele. Briliáns stratégia, nem gondolja?
- Most komolyan beszél?
- Én mindig komolyan beszélek, különösen amikor nem.
- És gondolja, hogy beválik a módszere?
- Fogalmam sincs, és nem is érdekel. Elbibilődöm a problémával, és közben jót mulatok, ennyi az egész.
- Miért akarják, hogy visszamenjen?
- Kiderült, hogy én vagyok az igazi uralkodó. Lelencgyerek voltam, akit boszorkány keresztanyám születésemkor elcserélt elveszettnek hitt gonosz ikertestvéremmel.

- Tessék? Igazán?
- Persze hogy nem igazán. Az a tulok azért jött, hogy idézést nyújtson át egy időközben elévült közlekedési kihágásért.
- Maga viccel!
- Látja, most alaposan fején találta a szöveget. A dolog úgy áll, hogy van ez khm... váladék, ami a genitáliámban termelődik; minden kelgir klánban akad egy vagy két hím, aki ezzel a bizonyos miriggyel jön a világra. E nélkül a klánom hímei nem tudnak szilárdat üríteni; ha ugyanis nem nyalják meg a megfelelő helyet legalább egyszer minden áradási hónapban, borzasztó szeleket eregetnek. Sajnos unokaöcsém, ifjabb harmadik Kehenahanaha nemrég bizarr tisztálkodási balesetet szenvedett, és emiatt nem képes többé az életbevágóan fontos váladék termelésére. Szóval a véreim azt akarják, hogy hazamenjek, mielőtt a családom minden hím tagja felrobban a nyomás alatt álló szartól. Persze létezik egy sebészeti alternatíva is, ám a technológiai szabadalmat egy olyan klán birtokolja, amellyel három évszázada nem állunk szóba; az egész valami szerencsétlenül időzített böfögéssel kezdődött egy menyasszony-aukción. De hát az ilyesmiről nem szívesen beszélünk; gondolom, megérti.
- Ezt... ezt ugye nem mondja komolyan?
- Magát aztán nem lehet átverni, igaz-e? Nem, igazából egy vissza nem vitt könyvtári könyvről van szó.
- Megint tréfál velem, igaz?
- Istenem, maga keresztüllát rajtam! Rám itt már nincs is szükség.

- Szóval tényleg nem tudja, miért akarják visszahívni?
- Igaz, mi okuk is lehetne rá?
- Ne engem kérdezzen.
- Álmomban sem jutna eszembe.
- Mi sem egyszerűbb: kérdezze meg tőle.
- Ha ennyire érdekli, miért nem kérdezi meg maga?
- Nem, úgy értettem, megkérdezhetné a Központot.
- Nos, végül is amit ő nem tud, az nincs. Nézze csak, ott megy egy avatár!
- Hé, igaz! Menjünk, és... Ó. A legközelebbi viszont... Ó, üdvözlöm. Maga biztosan a homomda.
- Nahát. Honnan találta ki?
- Szóval mit csinál az a nő?
- Türelmesen végighallgat.
- Végighallgatja? Ennyi az egész?
- Igen. Én beszélek, ő pedig figyel.
- Na és? Ami azt illeti, én is éppen hallgatom magát. Mitől olyan különleges az a nő?
- Türelmesen meghallgat anélkül, hogy olyasfajta kérdésekkel akarna sarokba szorítani, mint maga. Ha már így rákérdezett.
- Én igazán csak azért...
- Hát nem látja? Agresszíven viselkedik velem, mert prekonceptiói vannak: azt hiszi, hogy aki egyszerűen végighallgat valakit, az...
- Tényleg nem csinál mást?
- Tényleg. De ezzel rengeteget segít.
- Miért, magának nincsenek barátai?
- Hát persze hogy vannak barátaim.

- Hiszen éppen erre valók a barátok, nem?
- Nem feltétlenül. Úgy értem, vannak dolgok, amiket az ember nem szeretne megosztani velük.
- És a háza?
- Egy ideig próbálkoztam, aztán rádöbbsentem, hogy olyan géphez beszélek, amit a többi gép is ostobának tart.
- És mi van a családjával?
- Ők különösen alkalmatlanok a célra. Tudja, legtöbbször éppen hogy róluk akarok beszélni.
- Valóban? Borzasztóan kellemetlen. Akkor marad a Központ. Ő remek hallgatóság.
- Magunk közt szólva, nem bízom a Központban. Szerintem csak úgy tesz, mintha figyelne.
- Tessék? De hisz kifejezetten úgy tervezték, hogy figyeljen!
- Úgy tervezték, hogy figyelmet mímeljen. Nagy különbség! Egy hasonszőrűvel ösztönszinten kommunikál az ember.
- Ösztönszinten?
- Igen.
- És az jó?
- Hát persze! Fajtárs a fajtárssal...
- Szóval úgy gondolja, hogy a Központ nem törődik velünk?
- A Központ csak egy gép.
- Maga is az.
- Csak a szó tágabb értelmében. Jobban szeretek egy másik szuverén lényhez beszélni. Ha a véleményemet kérdezi, a Központ túlságosan belefolyik az életünkbe.
- Úgy látja? De hiszen elkerülhetjük, ha akarjuk.
- Igen, de attól még mindig az orbitalon lakunk, nem igaz?

- Igen. Na és?
- Az orbitált a Központ irányítja.
- Igen, nos, az orbitált valakinek irányítania kell.
- A bolygókat senki sem irányítja. Egyszerűen csak... vannak.
- Talán azt fontolgatja, hogy átköltözik egy bolygóra?
- Isten ments! A bolygók borzasztóan provinciálisak.
- Ráadásul veszélyesek is. Bármikor eltalálhatja őket egy meteor.
- Úgy tudom, a bolygóknak is van védelmi rendszerük.
- No lám! Akkor azokat kell irányítani.
- Úgy látom, maga nem érti a lényegét...
- Ugye nem gondolja, hogy az emberek jobban kormányoznának? Az volna csak a katasztrófa! Mint az ősidőkben... kitörne a barbarizmus.
- Én sem erre gondoltam. Valakinek törődnie kell az infrastruktúrával, bárhol él is az ember. Ez világos. Csakhogy ennek a valakinek nem szabad befolyásolnia a mindennapi életet. Inkább egymással kellene töltenünk az időt, mint a házunkkal, a Központtal, drónokkal vagy más masinákkal.
- Különös nézőpont. Mondja csak, sokan vannak olyanok, mint maga?
- Azt nem mondanám. De vagyunk néhányan.
- És összejárnak? Van nevük, mottójuk, jelszavuk meg ilyesmi?
- A szó hagyományos értelmében vett szervezetünk nincs, ha erre gondol. Ami a nevet illeti, számos ötlet felvetődött. Nevezhetnénk magunkat bioelitistáknak, decentralistáknak,

kívülállóknak, esetleg szeparatistáknak, bolyg-o-filoknak, forrásimádóknak vagy disztिंगvitáknak. De nem hiszem, hogy bármelyik igazán találó volna.

– Miért?

– Mert a Központ javasolta.

– Hmm. Felettébb sajnálatos.

– Ez ki volt?

– A homomda nagykövet.

– Micsoda borzalmas monstrum. Ráadásul röhejes is, nem gondolja?... Tessék? *Tessék?*

– Psszt! Úgy tudom, rendkívül kifinomult a hallásuk.

– Hé-hahó, Ziller! Majdnem elfelejtettem megkérdezni: hogy áll a darabbal?

– Trelsen, igaz?

– Ja, persze. Emlékszik rám?

– Melyik darabbal?

– Tudja, a klimpírozniival.

– Klimpírozniival. Áh, igen. Igen, most, hogy mondja. Olyasmit tényleg szoktam írni.

– Hagyja már az ugratást! Szóval, hogy halad?

– Nagy általánosságban kérdezi, vagy egy bizonyos darabra gondol?

– Hát az új darabra, mi másra?

– Á, igen. Nos.

– Szóval?

– Úgy érti, hol tartok a szimfóniával?

– Úgy, persze. Hogy halad?

– Remekül.

– Remekül?

- Igen. Remekül haladok a szimfóniával.
- Ó. Hát ez nagyszerű. Remek. Alig várom, hogy hallhassam. Nagyszerű. Hát akkor én talán...
- Úgy van, szívódj fel a tömegben, te orbitalis kretén. Remélem, nem állt össze a szemed az intellektuális megerőltetéstől... Ó, Kabe. Üdv. Te még mindig itt? Hogy s mint?
- Köszönöm, remekül. És te?
- Szorongatnak az idióták. Szerencse, hogy hozzáedződtem.
- Remélem, jelenlegi társaságod nincsen terhedre.
- Ha valaha hordott a föld olyan bolondot a hátán, akit szívesen eltűrök magam mellett, Kabe, az csakis te lehetsz.
- Hmm. Ezt bóknak veszem, ha nem haragszol. Fő a pozitív életszemlélet.
- Jóindulat-tartalékaid kimeríthetlensége újra és újra lenyűgöz, Kabe. Mi újság a küldöttel?
- Quilanra gondolsz?
- Úgy hallom, erre a névre hallgat az istenadta.
- Beletörődött, hogy várnia kell.
- Hallom, gyalogtúrára vitted.
- Igen. A minap végigsétáltunk a vilsteri tengerparton.
- Nocsak. Végigcaplattatok több kilométernyi mohos meredélyen, és a szőrös talpú meg se csúszott... Hja, az ember ne reménykedjen a csodában!
- Quilan kellemes, sőt módfelett rokonszenves beszélgetőtárs. Csak valahogy... kiégett.
- Kiégett?
- Visszahúzódó és csöndes. Nagyon komoly. Mint akiben...

csönd lakik.

– Mint akiben csönd lakik.

Kabe kereste a szavakat.

– Az a fajta csönd, mint a Viharos éj harmadik tételében, amikor elülnek az acélszelek, és a bőgők végtelen, ereszkedő kadenciákat sírnak.

Ziller a szemét forgatta.

– Ó, a szimfonikus csönd. És ezt a vitatható lelki rokonságot látván meg kellene hatódnom, és keblemre kellene ölelnem a kollégát?

– Valami ilyesmiben reménykedtem.

– Szégyentelen alkusz vagy, Kabe, lássuk be.

– Az volnék?

– A leghalványabb szégyen sem mardos, amiért más nevében licitálsz?

– Miért, kinek a nevében licitálok?

– A Központ nevében, a Kontakt Szekció nevében; a Kultúra egésze nevében, hogy saját elbűvölő fajomat és remekbe szabott kormányomat ne is említsem.

– Nem emlékszem, hogy a kelgir kormány bármire is megkért volna.

– Nem tudhatod, miféle segítséget kértek, ad abszurdum követeltek a Kontakttól.

– De én...

– Ó, istenem.

– Jól hallom, hogy minket emlegetnek? Á, Ziller mester. Ar Ischloear. Drága barátaim, micsoda öröm!

– Nahát, Tersono. Ragyogó színben vagy.

– Köszönöm.

- És páratlan társaságot gyűjtöttél egybe, mint mindig.
- Te vagy a mi lelki barométerünk, Kabe, ha nem bánod, hogy ezzel a szóképpel illetlek. Számítok az ítéletedre, mert tudom, hogy belőled nem csak az udvariasság beszél. Úgyhogy nagyon örülök, hogy így érzel.
- Kabe is örül, hogy örülsz...Lépünk tovább; éppen a kelgir küldöttről kérdezősködtem.
- Ah, igen, szegény Quilan.
- Szegény?
- Nos, hiszen tudod; a felesége.
- Nem, nem tudom. Mi van a feleségével? A szokásosnál is ocsmányabb darab?
- Meghalt.
- Hmm. Ez az állapot ritkán javít az ember megjelenésén.
- Nahát, Ziller! Szerencsétlen ördög elvesztette a feleségét a kasztháborúban. Nem tudtad?
- Nem.
- Azt hiszem, Ziller ugyanolyan eltökéltséggel kerülte az őrnaggyal kapcsolatos információkat, amennyire magam gyűjtöttem azokat.
- És te nem osztottad meg a mesterrel a tudásodat, Kabe? Szégyen, gyalázat!
- Mulasztásaim és hiányosságaim felettébb népszerű témának tűnnek ma este. De igazad van, valóban nem osztottam meg az információimat Ziller mesterrel. Mentségemre szóljon, hogy talán sikerült volna, ha nem törsz ránk ilyen váratlanul.
- Hmm. Borzasztóan tragikus eset. Friss házások voltak.
- Oda se neki; legalább megtapasztalhatják az

újraegyesülés abszurd blaszfémiáját a mi klisékből
összerótt mennyországunkban.

– Sajnos nem, a feleség implantja ugyanis nem tárolta el a
személyiségét. A lelke örökre odaveszett.

– Minő malőr! És mi van az őrnagy implantjával?

– Mi volna vele, drága Zillerem?

– Milyen implantja van egyáltalán? Ellenőriztetek, hogy
nincsenek-e gyanús beültetett ketyeréi, amilyenek a titkos
ügynököknek, kémeknek, orgyilkosoknak szoktak lenni?
Hmm? Átvilágítottátok a szarházit?

Tersono mély hallgatásba burkolózott. Ziller egy darabig
türelmesen várt, aztán Kabéhoz fordult.

– Nem válaszol. Szerinted zártatos lett?

– Szerintem valaki mással kommunikál.

– Ezért villószik, mint egy bekrepált kirakat?

– Nem hiszem.

– Egészen elszürkült.

– Ez nem szürke, hanem emlékeim szerint... grafitkék.

– Most meg lila.

– Inkább bíbor. Persze a te szemed más, mint az enyém.

– Aha.

– Tersono? Itt vagy?

– Persze hogy itt vagyok. Utánakérdeztem a dolognak.
Idefelé jövet Quilan őrnagyot többször megszondázták. A
mi hajóink senkit sem engednek a fedélzetükre anélkül,
hogy előtte alaposan át ne vizsgálják.

– Ez biztos?

– Drága, egyetlen Zillerem, a küldött hadihajón érkezett.
Van fogalmad róla, milyen szőrszálhasogatóan alaposak

tudnak lenni ezek a kultúrabeli harci gépek, ha veszélyt szimatolnak?

– És mi van a lélekörével?

– Abba nem néztek bele. Ehhez ugyanis olvasniuk kellene a gondolataiban, ami elmondhatatlan udvariatlan dolog volna a részünkről.

– Tojok az udvariasságra. Ti is tojhatnátok.

– Hogy tehetnék ilyet?

– Ziller attól tart, hogy az őrnagy el akarja rabolni vagy az életére tör.

– Még a gondolat is abszurd!

– Ettől még elképzelhető.

– Ziller, drága barátom, ha csak ez bánt, mostantól nyugodtan alhatsz. Az emberrablás, nos, ragozni sem tudom, mennyire lehetetlen. A merénylet pedig... Quilan őrnagy a ceremóniális tőrén kívül semmiféle fegyvert nem hozott magával.

– Á, szóval ceremóniálisan tesznek el láb alól! Így mindjárt más. Holnap meg is ejthetnék a dolgot. Elmehetnék előtte sátorozni. Egy sátorban aludhatnánk. Homokos a fickó? Akár dughatnánk is. A magam részéről nem vagyok buzi, de túl régóta tengődöm a Központ virtuális hurijain.

– Kabe, hagyd abba a kuncogást! Csak adod alá a lovat. Ziller, az a tőr csak egy tőr, semmi több.

– Aha. Szóval véletlenül sem késrakéta?

– Nem késrakéta, még csak nem is rugós kés. Egyszerű, tömör ezüstpenge. Alig élesebb, mint egy papírvágó. Biztos vagyok benne, hogy ha megkérjük...

– Felejtse el azt az ostoba tört! Talán valami vírust hozott

magával; egy ragályos betegséget vagy zanzásított biológiai fegyvert.

– Hmm.

– Mi az, hogy hmm?

– Nos, orvostudományunk mintegy nyolcezer éve szinte bármiféle kórral és nyavalyával megbirkózik, és ez idő alatt más fajok anatómiai feltérképezésében és gyógyításában is jelentős tapasztalatra tettünk szert. Az emberi test feljavított immunrendszerének hála, az ismert betegségek vagy ezek mutációi nem jelentenek komoly kihívást; ha mégis, gyógyszerek ezrei állnak rendelkezésünkre. Egyszer kifejlesztettek egy genetikailag kódolt agyrohasztó vírust, amely olyan gyorsan hatott, hogy több alkalommal is be tudták vetni. Öt perccel azután, hogy a merénylő eltüsszentette magát abban a szobában, ahol kiszemelt áldozata tartózkodott, az áldozat agya – és egyedül az övé – túróvá csomósodott.

– És?

– Most már az ilyesmire is figyelni szoktunk. Quilan tiszta.

– Vagyis nem hozott mást magával, csak sejtszintig szintiszta önmagát?

– A lélekőrén kívül.

– És mi van a lélekőrével?

– Amennyire kívülről meg tudjuk állapítani, semmi különös. A mérete és a külső megjelenése alapján hagyományos típus.

– Hagományos típus, he? Már amennyire kívülről meg tudjátok állapítani?

– Nos...

- Ímhol a Kultúra, kedves homomda barátom; az alaposság galaktikus csimborasszója. Menten berosálok!
- Az alaposságé? Azt hittem, a különcségé. Persze a világért sem szállnék szembe egy kolléga véleményével.
- Ziller, hadd meséljek el neked egy történetet.
- Muszáj?
- A jelek szerint igen. Egyszer valaki kidolgozott egy elmés módszert, hogy kijátssza a Kontakt éberségét.
- Hadd találjam ki; javasolta, hogy gyári sorozatszámokat adjatok az űrhajóitoknak a szőrborzolóan ostoba nevek helyett, és összeomlott a rendszer.
- Nem egészen. Bombát csempészett egy hajó fedélzetére.
- Volt szerencsém egy-két Kontakt-hajóhoz. Bevallom, az ötlet engem is megkísértett.
- Előállítottak egy humanoidot, aki úgy festett, mint egy súlyos testi defektussal született ember. Hallottál a hidrokefáliáról?
- Vízfejűség?
- Úgy van. A magzat koponyáját folyadék tölti ki, amely a növekedés során lényegében kiszorítja a szürkeállományt. Ilyesfajta fejlődési rendellenességgel fejlett társadalmakban sosem találkozik az ember, ebben az esetben mégsem lógott ki a lóláb.
- Talán egy vezető kalapdízajner kinyilatkozta, hogy a lufifej a jövő útja?
- Az illető próféta-vátesz volt.
- Majdnem eltaláltam.
- A lényeg az, hogy ennek az embernek miniatűr

antianyagbombát ültettek a koponyájába.

– És nem kotyogott, amikor megrázta a fejét?

– A bombahüvelyt elemi szálakkal pányvázták a koponya belső oldalához.

– És?

– Arra számítottak, hogy mivel élő ember agyában rejtik el a fegyvert, a Kultúra nem találja majd meg. Mi ugyanis köztudomásúlag nem nézünk az emberek fejébe.

– Vagyis remekül bejött a számításuk, miszlikbe robbant a hajó, és nekem ettől most biztonságban kellene éreznem magam?

– Nem egészen.

– Ebben egyetértünk.

– A merényletet megghiúsították, a hajó pedig folytatta útját, mintha mi sem történt volna.

– Nocsak. Kitalálom: elszakadt a fegyvertartó gatyamadzag, a fickó meg tüsszentett, és a mikroízé kirepült az orrából. Kínos.

– Az Elmék többsége a hipertérből szemléli a világot, a negyedik dimenzióból. Egy tömör gömböt körnek látnak. Képzeld csak el; egy lepecsételt szoba tökéletesen hozzáférhető a számukra. Te meg én kétdimenziósoknak tűnnénk a szemükben.

– Kétdimenziósoknak? Hmm. Ezek szerint néhány műkritikusomnak szabad bejárása van a hipertérbe. Vagyis számos bocsánatkéréssel tartozom. A francba.

– A hajó nem olvasta ki a szerencsétlen kreatúra agyát. Nem volt rá szükség. Éppolyan egyértelmű volt, hogy bomba van nála, mintha a feje tetején egyensúlyozta volna.

- És ezt a litániát csak azért kellett végighallgatnom, hogy megnyugodjak, és belássam, semmi veszély sem fenyeget?
- Ha untattalak, bocsánatot kérek. Mindössze arról szerettelek volna meggyőzni, hogy minden tőlünk telhetőt megteszünk.
- Vedd úgy, hogy megnyugodtam. Az a köcsög valószínűleg nem azért jött, hogy megöljön.
- Szóval találkozol vele?
- Nincs az az isten!

***

- *Púderszünet, Térj a Tárgyra.*
- Ez jó. Offenzíva Egység?
- Naná.
- Nem is lehetne más.
- Ja. Te jössz.
- *Más Mája Fáj.*
- Hmm.
- „Hmm”? Ez neked csak „hmm”?!
- Nem dobtam el tőle magam. És mit szólsz ahhoz, hogy: *Háromszögben Lekörözte?*
- Kicsit ködös.
- Nekem épp ezért tetszik.
- *Nem Ver Bottal.*
- Offenzíva Egység?
- Nem. ÁKE.

- *K-Nagy Dorong.*
- Tessék?
- Úgy hívják, *K-Nagy Dorong.* Suttogni kell. Leírni meg csupa kisbetűvel. Offenzíva Egység; gondolom, már kitaláltad.
- Egyértelmű.
- A kedvencem. Ízelgesd csak; szerintem egyenesen zseniális.
- Feleolyan jó sincs, mint az *Ide A Stukkert, oszt' Kérdezd Újra.*
- Ez is jó, de nem olyan körmönfont.
- Viszont világos.
- Na és? *Bagózzuk Le.*
- Na ja. Főleg, hogy *Fele se Tréfa.*
- *Sosem Találkoztunk, de Nagy Rajongóm Vagy.*
- Hogy mondod? Nem értettem kristálytisztán.
- Ne szívd mellre. Csak azt akarom mondani, hogy ez remek móka. Ugye?
- Végre valamiben egyetértünk.
- Hogy érted, hogy végre valamiben egyetértünk?
- Úgy értem, végre belátod, hogy a hajónevekkel remekül el lehet szórakozni.
- Elszórakozni? Én évekkel azelőtt idézgettem hajóneveket, hogy te megszülettél.
- Ahogy a bölcs mondja: *Elsőkből Lesznek az Utolsók.*
- Tessék?
- Jól hallottad.
- Pfh! Ezt kapd ki: *Mindig Melléfogsz, de Most*

Különösen.

- Ne már! Ez kiverte a *Hiteltelenségi Maxot*.
- *Érved Bájos ám Logikátlan.*
- A tiéd meg *Hülye de Határozott*.
- *Nem Te Vagy Itt Az Ász.*
- Ezt most találtad ki.
- Nem, dehogy... várj csak, bocs; az előbbi tényleg hajónév volt?
- Nem, de ez az lesz: amiről beszélsz, az *Kristálytisztá Blódség*.
- *Fejjel a Szarnak.*
- *Képszerűen Képtelen.*
- *Visszaeső Pancser.*
- *A Baromság Művek Újabb Sikergyánús Darabja.*
- *Kölcsön Zen Visszajár.*
- *Egyik Fülemen Be.*
- *Amíg Nem Jöttél, Minden Jól Ment.*
- *Kend az Őseidre.*
- *Rossz Válasz.*
- *Pillanatnyi Elmezavar.*
- *Latens Pacifista.*
- *Elkefélt Jófiú.*
- *Sokat Akar A Szarka.*
- *A Térdszalagrend Keresztje.*
- *Ez Mind Miattad Van.*
- *Ide Puszilj!*
- Nézzék, ha maguk ketten öltre akarnak menni, csinálják

odakint!

– ...szerinted ez is az volt?

– Nem hiszem. Persze elképzelhető.

– Na ja.

– Központ?

– Jó estét, Ziller. Jól szórakozol?

– Nem. És te?

– Pompásan.

– Hogy lehetsz ilyen elvakultan idealista? Ez már-már nyomasztó.

– Ziller, én egy Központi Elme vagyok. Hatalmas orbitalnak viselem gondját, az itt élő ötvenmilliárd emberről nem is beszélve.

– Róluk szerintem se beszéljünk.

– Ebben a pillanatban többek között egy kihunyófélben lévő szupernóvát figyelek két és fél milliárd fényévre innen. Egy kicsit közelebb, jó ezerévnnyire egy halálra ítélt bolygó pályáját elemzem, amely lassan, de biztosan egy vörös óriás felé tart. Ezzel egy időben mérem a bolygó több ezer évvel későbbi pusztulásának napra tett hatását is, a hipertéren át.

A rendszeren belül millió üstököst és aszteroidát követek figyelemmel, több tízezer pályáját magam korrigálom; néhányat azért, hogy nyersanyaghoz jussak félkész platóim építéséhez, néhányat pedig egyszerűen azért, hogy eltérítsem az útból. Úgy tervezem, hogy jövőre átengedek egy üstököst az orbitalon, a platógyűrű és a Központ között. Nem mindennapi látványosság lesz. Ebben a pillanatban több száz kisebb-nagyobb aszteroida süvít felénk, amelyek

hullócsillagként fognak szerepelni az ikernóvaciklus lezárására írt szimfóniád bemutatóján.

– Ez igazán...

– Szimultán kommunikálok több száz hozzám hasonló Elmével; ezek száma egy nap alatt akár az ezret is meghaladhatja. A legkülönfélébb hajókat irányító Elmékkel tartom a kapcsolatot, érkező és távozó vendégekkel, régi barátokkal és felszínes ismerősökkel, akikkel ilyen vagy olyan szempontból közös az érdeklődésünk. Emellett idegen orbitalokkal és Egyetemi Központokkal is rendszeresen érintkezem. Tizenegy mobil személyiséglenyomatom utazgat szerte a galaxisban, vendégeskedik más processzoroldatokban, idegen orbitalokon, Extrém vagy peremvidéki hajókon, illetve más MI-knél; hogy lelki klónjaim beépítésével hogyan fogok megváltozni, azt jelen pillanatban csak találgathatok, de mindenképpen izgalmas élmény lesz.

– Ez mind rendkívül...

– Jelen pillanatban sajnos nem látok vendégül más Elméket, de alkalomadtán ezt is megteszem, méghozzá szíves-örömezt.

– ...érdekfeszítő. Most pedig...

– Mindeközben interaktív párbeszédet folytatok különféle alrendszerimmal, például az ipari és gyártástechnológiai folyamatirányítással. Egy órán belül, hogy csak egy példát említsek, a Buzuhn Peremrégió egyik felszín alatti hajódokkjában új Elme fog születni, amelyet még az év vége előtt egy speciálisan kialakított ÁKH-ba helyezünk.

– Nem, nem; folytasd csak.

– Bolygóközi mobil egységeimmel ciklonrendszerek ütközését kísérem figyelemmel a Naratradjan 1-en, miközben gliforozatot készítek a légköri jelenség ökoszférára tett közvetett és közvetlen hatásairól. Ami a Masaq'-ot illeti, jelenleg a Pilthunguon-hegységben, Hildri környékén kialakult lavinát elemzem, nyomon követem az akroumi Shaban-szavannán tomboló tornádót és a Pichatengeren kialakult örvényszigetet, felügyelem a Molben környéki erdőtüzeket, egy különösen agresszív árhullámot a Gradeens-folyón, a Junzrában rendezett tűzijátékot, egy faszerkezetes épület bedaruzását egy furli faluban és egy dombtetőn turbékoló szerelmi négyest...

– Értem. Miattam igazán ne ragozd tovább...

– Ocuttiban. Kapcsolatban állok minden drónnal és egyéb autonóm entitással, ezenkívül valamennyi implanttal rendelkező emberrel és egyéb biológiai lényel. Avatárjaim, mint például ez itt, ebben a pillanatban is folyamatosan beszélgetnek, vagy hallgatnak valakit.

– Befejezted?

– Nagyjából. És ha mindez megfoghatatlan a számodra, gondolj a hadseregnyi avatárra az orbital összejövetelein, táncmulatságain, ünnepein, partijain és gálavacsoráin; gondolj a sok beszédre, ötletre és gondolatra, a töménytelen sziporkára és elmésségre!

Gondolj a töménytelen zagyvaságra, blödségre és logikátlanságra, öntömjénezésre és önámításra, az unalmasságra, ostobaságra és a szánalmas kísérletre, hogy jó benyomást keltsenek és behízelegjék magukat; hogy a lassú felfogásukról, éretlenségükről és

érthetlenségükről, kollektív agyi renyhességükről és mirigykotyvalékoktól megzápult értelmük szülte gondolati bábeltornyokról ne is beszéljünk.

Ne tévesszen meg a felszín, Ziller! Én nem adok az ilyesmire. Udvariasan válaszolgotok, ha kell, és a legunalmasabb emberrel szemben sem fogy el a türelmem, ráadásul mindez semmibe sem kerül. Annál is egyszerűbb, mint figyelmen kívül hagyni a bolygók, csillagok és hajók között tátongó úrt. Ráadásul az úr is tud izgalmas lenni.

– Valósággal felvillanyoz, hogy ilyen boldog és teljes életet élsz.

– Kedves tőled.

– És most a változatosság kedvéért, nem beszélhetnék én rólam?

– Parancsolj.

– Az imént rettenetes, sőt, irtóztató gondolat ötlött az eszembe.

– Mi volna az?

– *A Hervadó fény* bemutatója.

– Áh, szóval megvan a nagy mű címe!

– Meg.

– Azonnal tudatom az érintettekkel. A meteoriteső mellett, amit az imént említettem, hagyományos lézer- és tűzijátékot tervezek légibalettbetétekkel és holoképvetítéssel.

– Hmm. Biztos vagyok benne, hogy a zeném hangulatos aláfestést fog nyújtani vásári látványosságaidnak.

– Az egész estét rendkívül kifinomult ízléssel rakjuk össze, Ziller. Remélem, nincsenek kétségeid efelől. A körítés szép lassan, fokozatosan belesimul a zenébe, és eltűnik, mire

fellobban a második nóva.

– Nem emiatt aggódom. Biztos vagyok benne, hogy nagy siker lesz.

– Akkor miért aggódsz?

– Meghívtad ezt a Quilan nevű alakot is, nem igaz?

– Ó.

– Látod, ettől tartottam. Tudtam, éreztem. Szinte látom, ahogy terjed a métely. Sosem lett volna szabad beleegyezniem, hogy Aquime-be költözzön. Fogalmam sincs, mi ütött belém.

– Rendkívül rossz modorra vallana, ha nem hívnám meg. Valószínűleg ez a koncert az év legnagyobb szabású kulturális eseménye.

– Valószínűleg?

– Rendben; biztosan. Már most óriási az izgalom. Még ha a Karik stadionban is rendezzük, rengeteg érdeklődő nem jut majd be az élő koncertre. A díszpáholyokat kivéve kénytelen voltam sorsolásra bocsátani a jegyeket. A Tanács tagjai is csak közvetítésről élvezhetik majd az előadást, hacsak egy-egy számító ismerősük át nem adja a helyét. A közvetítést az előrejelzések szerint tízmilliárdan fogják nézni. Nekem is csak három jegyem maradt; egyet feltétlenül fel kell használnom, ha azt akarom, hogy egy avatárom ott lehessen.

– Remek ürügy, hogy kifelejtsd azt a köcsögöt a meghívottak listájából.

– Rajtad kívül ő az egyedüli kelgir a Masag'-on, Ziller. Te szerezted a zenét, ő pedig a Kultúra díszvendége, a néped követe. Miért bánnék vele ilyen otrombán?

- Mert ha az a paprikajancsi ott lesz, én nem megyek el.
- Döbönt csönd.
- Úgy érted, nem mész el a saját bemutatódra?
- Úgy.
- Nem fogsz vezényelni?
- Nem.
- De hiszen a bemutatókon mindig magad vezényelsz!
- Ezúttal kivételt teszek. Egy pillanatig se szívok egy levegőt azzal az alakkal.
- De hát... ezt nem teheted!
- De még mennyire, hogy megtehetem!
- És ki fog vezényelni?
- Senki. Ennek a zenekarnak amúgy sincs szüksége karmesterre. A zeneszerzők csak azért vezényelnek, hogy dagasszák az egójukat és puhára párolódjanak a dicsőségben, s nem azért, mert nélkülük nem megy a hajó.
- Eddig nem ezt mondtad! Azt mondtad, hogy vannak finomságok, amiket nem lehet beprogramozni, döntések, amelyeket a karmesternek a közönség reakciói alapján kell az adott pillanatban meghoznia, és amelyeket egyedül a szerző képes megérezni, befogadni és lereagálni, mert egyedül ő tud fókuszává válni a differenciált...
- Süket duma volt.
- Akkor éppolyan meggyőződéssel állítottad, mint most az ellenkezőjét.
- Ebben mindig jó voltam. Lényeg a lényeg: ha az anyaszomorító beteszi a stadionba a büdös lábát, én a közelébe se megyek.
- Ezzel rendkívül kínos helyzetbe hoznál, Ziller. Nem csak

minket; mindenkit.

– Tartsd vissza Quilant, és ott leszek.

– Mégis hogyan tarthatnám vissza?

– Te vagy a Központi Elme. Ahogy az imént kimerítő részletességgel ecsetelted, a lehetőségeid határtalanok.

– Megígérem, hogy nem kell találkoznod velem.

– Ezt te sem gondold komolyan! Valaki biztosan talál majd ürügyet, hogy összehozzon minket. Addig ügyeskednek, amíg sikerül nekik.

– És ha a szavamot adom, hogy Quilan és te sosem kerültök szemtől szembe? Mindent megteszek, hogy távol tartsalak benneteket egymástól.

– Egyetlen avatárral?... Húzz körénk hangmezőt!

– Csak a fejünk köré, rendben? Az avatáromnak nem fog mozogni a szája, a hangja éppen ezért megváltozik egy kicsit; ne ijedj meg.

– Majd igyekszem nem kiugrani a bőromból a rettegéstől. Folytasd.

– Ha valóban szükség van rá, több avatárral is képviseltethetem magam a koncerten. Nem mindnek van ezüstszőre, ha érted, mire gondolok. És drónokat is küldhetek.

– Félelmetes harci gépeket?

– Az ártalmatlannak tűnő, öklömnyi verzió hatásosabb, nekem elhiheted.

– Nem áll az alku.

– Beszerzek néhány késrakétát.

– A válaszom: nem.

– De hát miért? Remélem, ezzel nem azt akarod mondani,

- hogy nem bízol bennem! A szavamat adtam, és én sosem szegem meg az ígéreteimet.
- Bízom benned, abban nincs hiba. Csakhogy túl sokan akarják, hogy valóra váljon ez a találkozó.
  - Folytasd!
  - Tersono. A Kontakt. A Rendkívüli kibaszott Körülményekről nem is beszélve.
  - Hmm.
  - Ha ők tényleg feltették magukban, hogy kettőnknek találkozunk kell, és beindul a Kontakt-úthenger, hogy tudnád megakadályozni?
  - Amióta Quilan megérkezett, számtalanszor összehozhattak volna benneteket.
  - Igen, de rettenetesen kilógott volna a lóláb. Attól tartanak, hogy túl találom reagálni a dolgot, és a félelmük abszolút helytálló. A találkozásunknak úgy kell kinéznie, mintha a sors rendezte volna, mintha a zeném, a személyiségem, egyfajta belső szükségszerűség vagy mi a rossznyavalya terelne össze bennünket.
  - Még mindig megteheted, hogy elmész, és ha összefutok, túlreagálod a dolgot.
  - Nem látom be, miért kellene ilyen helyzetnek kitennem magam. Egyszerűen nem akarok találkozni vele, és kész.
  - Megteszek minden tőlem telhetőt, hogy ne találkozzatok. A szavamat adom.
  - Válaszolj őszintén: ha az RK elszánja magát, hogy kierőszakol egy találkozót, le tudnád állítani őket?
  - Nem.
  - Én is így gondoltam.

- Ezt a meccset elvesztettem, igaz?
- El. De van egy dolog, amitől talán meggondolnám magam.
- És mi volna az?
- Nézz bele az elméjébe!
- Nem tehetem, Ziller.
- Miért nem?
- Ez a Kultúra egyik alapszabálya. Vagy axiómája. Ha lennének törvényeink, az elsők között szerepelne, csupa nagybetűvel.
- Ne próbáld beadni nekem, hogy soha senki nem szegte meg!
- Nagyon ritkán akad rá példa, és aki megteszi, azt kiközösítik. Társadalmi hullát csinálnak belőle. Volt egy *Fehér Folt* nevű hajó, amelyik állítólag ilyesmit művelt. Úgy hívták: a *Kukás*. Ha megnézed a hajóregisztret, ez alatt a név alatt találod meg, eredeti elnevezése csupán széljegyként szerepel. Hogy valakitől megtagadják a saját maga által választott nevét, az a Kultúrában példa nélkül álló sértés, Ziller. A hajónak azóta nyoma veszett. Gondolom, nem tudta elviselni a megaláztatást, és megölte magát.
- Mindezt azért, mert belenézett valaki más gondolataiba?
- Azért. Technikai értelemben véve egyszerű művelet, semmi különös előkészületet nem igényel. Pontosan ezért tartózkodunk tőle; ezzel tiszteljük meg biológiai alapon működő őseinket. Ha úgy tetszik, ez nagyrabecsülésünk jele. És ezért nem tehetem meg én sem, amire kérsz.
- Úgy érted, nem akarod megtenni.

- Mi a különbség?
- Megvan rá minden eszközöd.
- Természetesen.
- Akkor nézz bele a dinnyefejébe!
- Miért?
- Mert máskülönben nem megyek el a koncertre.
- Ezt már említetted. Mégis, mit kellene keresnem az emlékei között?
- A valódi okot, amiért idejött.
- Komolyan azt hiszed, hogy ártani akar neked?
- Fogalmazzunk úgy, hogy ezt a lehetőséget az előzmények fényében nem zárnam ki.
- És mi akadályozna meg engem abban, hogy megígérjem, aztán úgy tegyek, mintha megtettem volna? Mondhatnám, hogy semmit sem találtam.
- Ha a szavadat adnád, tényleg megtennéd.
- Nem hallottál arról, hogy a kényszer alatt tett ígéret nem számít?
- De hallottam. Hogy te micsoda álszent...
- Nem foglak becsapni, Ziller. Becstelen dolog volna.
- Ezt értsem úgy, hogy nem leszek ott a koncerten?
- Remélem, hogy meggondolod magad. Addig is meglátom, mit tehetek.
- Rá se ránts. Tarthatsz egy második sorsolást: a nyertes megkapja a karmesteri pálcát.
- Hadd gondolkodjam. Most feloldom a hangzárát. Nemsokára kezdődik a következő dűnefutam, ne maradjunk le róla!

Az avatar és a kelgir csatlakozott a többiekhez a mobil

tribün korlátjánál. Felhős éjszaka volt. Jó előre tudták, hogy az időjárás kedvezni fog, így az emberek tömegével zarándokoltak az Efilziveiz-Regneant dűnéihez, hogy megnézzék a bio-foszforeszkáló lankák hullámlovasait.

A gigantikus homokbuckák három kilométer magas lejtőt alkottak az egyik platótól a másig, éppen ahol a Nagy Folyó homokos főnyelve a forgásiránnyal megegyező perem felé nyújtózott, hogy ott belesimuljon az alacsonyabb szinten fekvő kontinens sivatagos mélyföldjeibe.

Az emberek naphosszat futottak, hemperegtek, síeltek, csónakáztak és siklottak a dűnéken, ám a sötét, felhős éjszakákon különleges látványban volt része az idelátogatóknak: mikroszkopikus lények éltek a finom szemű homokban, a planktonok szárazföldi testvérei, és amikor a tájon előmlött a koromfekete éjszaka, látni lehetett a dűnesiklók nyomát, ahogy bukfenceznek, ugrálnak és suhannak a hatalmas lejtőn.

Az efféle éjszakákon a műkedvelő hullámlovasok szabad stílusú káoszában való l'art pour l'art gyönyörködés szervezettebb formát öltött. Ha elég sötét volt, és megfelelő számú érdeklődő gyűlt össze a mobil kilátókon, bárókban és éttermekben, deszkások és síelők ezrei zúdultak végig a lankákon dekoratív hullámokban, széles homokzuhatagot szántva a dűne bőrébe. A sziporkázó türkiz-, smaragd- és bíborszínű fény V alakban, lassú, kísérteties tajtékként fakadt fel a nyomukban. Minden mozdulatukkal varázspont hintettek a levegőbe, amely megannyi vonallá fejtett tejútként tündökölt az éjszakában.

Ziller egy ideig némán figyelte őket, aztán felsóhajtott.

- Most is itt van, ugye?
- Egy kilométerrel arrébb – intett az avatár. – A dűne túloldalán. Egy másik avatárom kíséri. Ne aggódj, biztonságban vagy.
- Ennél közelebb sosem akarok kerülni hozzá, érted? Hacsak nem teszel valamit az ügy érdekében.
- Értem.

A visszhang halála

- ~ *Ez borzasztóan földhözragadt dolog.*
- ~ Mivel korlátlan földterületek állnak rendelkezésükre, gondolom, megengedhetik maguknak.
- ~ *Azt akarod mondani, hogy régimódi vagyok?*
- ~ Nem. Szerintem ez a természetes.
- ~ *Ezeknek mindenből túl sok van.*
- ~ A bizalmatlanság kivételével.
- ~ *Ezt nem tudhatjuk biztosan.*
- ~ Igaz. De eddig minden úgy ment, mint a karikacsapás. Quilan behúzta maga mögött a zár nélküli ajtót. Az áttetsző ajtólapon át lepillantott az átriumudvarra, jó harminc méterrel lejjebb. Járókelők andalogtak a növénycsoportok, medencék, bárók, éttermek és üzletek (vagy tárlatok?) között – utóbbiakat nehéz lett volna bármiféle kategóriába

sorolni.

A lakása egy teraszház tetőszintjén volt, közel Aquime városközpontjához. Az ablakok a belső tengerre néztek, az üvegezett előtér viszont a teraszház belsejébe nyílt.

Aquime tengerszint feletti nagy magassága és zord éghajlata miatt a közösségi élet nagyrészt fedett terekben zajlott, nem a szabad ég alatt. Az utcákat is lefedték, méghozzá a legváltozatosabb anyagokkal és megoldásokkal, amelyek között az antik üvegszerkezetek éppúgy előfordultak, mint az új generációs erőterek. Így aztán a városban lenge nyári öltözékben lehetett sétálni, miközben odakint – ahogy most is – teljes erővel tombolt a hóvihár.

Quilan lakásából lélegzetelállító kilátás nyílt a városra (már amikor a sűrűn kavargó hópelyhektől ki lehetett látni az ablakon). A házakat historizáló stílusban építették, többségük kőből készült. Vörösek, homoksárgák, galambszürkék és lazacszínűek voltak, a meredek hajlású, cseréppel fedett tetők a zöld és kék különféle árnyalataiban pompáztak. A környező erdők elvékonyodó csápjai a város szívéig hatoltak; ez további zöldekkel és kékekkel gazdagította a palettát, és a fedett utcákkal érezett várost szabálytalan kerületekre szabdalta.

Néhány kilométerrel arrébb dombok és csatornák hálózata csillogott a reggeli nap fényében. Forgásirányban lankás sziklahát magasodott a város fölé; kicsit távolabb tiszta időben látni lehetett Mahrai Ziller díszes rezidenciájának magas támfalait és csipkés tornyait.

~ Mi lenne, ha egyszerűen beszéltnánk az ajtaján?

~ Elkéstél az ötlettel. Amikor megtudta, hogy idejövök, talált valakit, aki zárat fabrikált neki. Ez persze általános visszatetszést váltott ki.

~ *Ami azt illeti, egy zár nekünk sem ártana.*

~ Szerintem jobb, ha nincs.

~ *Gondoltam, hogy így gondolod.*

~ Nem akarom, hogy azt higgyék, rejtegetnivalóm van.

~ *Igaz, az tényleg nem volna jó.*

Quilan kinyitotta az ablakot, az utca lármája elárasztotta a szobát. Hallgatták a fecsegő vizet, a beszélgető és nevetgélő embereket, a madárcsivitelést és a távoli zenefoszványokat.

Odalent lebegőhámokba szíjazott drónok és emberek sodródtak a járókelők feje fölött. Az átrium túloldalán fiatalok integettek, és Quilan gondolkodás nélkül visszaintegetett nekik. A levegő parfüm- és ételillattal volt fűszeres.

Felnézett az átriumot fedő tetőre, amely valami üveghez hasonló, átlátszó anyagból készült – megkérdezhetné volna a tollterminálját, hogy mi az, de annyira nem érdekelte. Hiába fülelt, semmit sem hallott az odakint süvöltő orkánból.

~ *Elvannak saját kicsi, elszigetelt világukban, nem igaz?*

~ A jelek szerint.

Eszébe jutott egy másik élettől zsongó utca Shaunestában, a Kelgen. Még azelőtt történt, hogy összeházasodtak volna. Nagyjából egy éve lehetek együtt. Kéz a kézben sétáltak, és megálltak egy ékszerész kirakata előtt. Quilan futó

pillantást vetett a csecsebecsére, és azon tűnődött, vegyen-e valamit kedvesének. Arra lett figyelmes, hogy Worosei alig hallhatóan dünnyög valamit, mint egy mantrát vagy halk éneket.

– Mmm. Mmm. Mmm. Mmm.

Először azt hitte, az ő szórakoztatására csinálja. Beletelt néhány másodpercbe, mire megértette, hogy Worosei teljesen öntudatlanul zümmög.

Hirtelen úgy érezte, hogy a szíve szétrobban az örömtől és a szerelemtől; a karjába kapta, és nevetve magához szorította a meglepetten, zavarodottan pislogó Woroseit.

~ *Quil?*

~ Tessék?

Valaki hangosan felkacagott az utcán; telt, orrhangú nősténykacaj volt, felszabadult és gyöngyöző. Visszaverődött az üvegbura alá szorított utca kövéről, és Quilannak önkéntelenül azt a helyet juttatta eszébe, ahol már visszhangok sincsenek.

***

Indulás előtti nap éjjel a sárga földig leitták magukat; Visquile cerberus és teljes kísérete, amelybe a testes, fehér bundás Eweirl (és immár Quilan is) beletartozott. Másnap reggel a röhögő Eweirl segített kikászálódnia az ágyából. Beállította a zuhany alá, a hideg víz egykettőre magához térítette. Egyenesen a felszállópályára vitték, ahol egy orbiter várt rájuk. A délközponti reptéren átszálltak egy kereskedelmi járatra. Apró mesterséges bolygón landoltak,

ahonnan egy kiszuperált cirkáló vitte őket tovább. Mire végleg elpárolgott a másnapossága, már messze maguk mögött hagyták a rendszert, és a mélyűr felé vették az irányt. Ezek szerint őt választották, bármi legyen is a feladat – amikor ez eljutott a tudatáig, hirtelen bevillantak az előző éjszaka már-már feledésbe merült képei.

A kantinban ültek, amelyet a kelgir hagyományok szerint zsákmányállatok trófeái díszítettek. Középpütt üvegajtók nyíltak a tenger fölé nyúló, keskeny teraszra. Langyos szél borzolta a terítőket. Az ajtók nyitva álltak, az óceán illata betöltötte a termet. Két pincérruhás Vak-Láthatatlan szolgálta ki őket, egymás után hordták eléjük az erjesztett és desztillált szeszek ezernyi fajtáját, amelyek nélkül nem tivornya a tivornya.

Csupa sós ételt szolgáltak fel, és csak módjával ettek. Egymás után hangzottak el a pohárköszöntők. Nem telt bele sok idő, a társaságnak virágos jókedve kerekedett. Kezdetét vette az ivóverseny. Eweirl és egy keménykötésű társa a többiek hangos szurkolása közepette átegyensúlyozott a terasz egyik falától a másikig a kétszáz méteres szakadék fölött. Eweirlnek sikerült túltennie ellenfelén: megállt a mellvéd közepén, és lehúzott egy pohár bort.

Quilan csak annyit ivott, amennyit az udvariasság feltétlenül megkívánt; nem tudott mit kezdeni a helyzettel, és attól tartott, hogy a látszólagos ünneplés voltaképpen újabb próbatétel. Nem akart játékrontó lenni; jókedvet színlelt, és kivette a részét az ivászatból, bár akinek szeme volt, könnyen átláthatott a szitán.

Ólomlábakon vánszorgott az idő. Egyik kelgir a másik után fordult le vacokpadjáról, végül csak Visquile, Eweirl és Quilan maradtak. A két Láthatatlan közül a nagyobb szolgálta ki őket, egy Eweirlnél is természetesebb hím. Fehér köténye kísértetiesen derengett a félhomályban. Vak léte meglepő ügyességgel közlekedett az asztalok között, miközben busa, zöld pántos feje ide-oda ingott.

Eweirl sandán figyelte egy darabig, aztán amikor ismét feléjük manőverezett, elgáncsolta. A vak óriás hangos csörömpölés közepette elejtette a tálcányi poharat, amit a kezében tartott. Eweirl hátravetett fejével röhögött. Visquile szóltalanul szemlélte az eseményeket, ahogy az elnéző szülő figyeli elkényeztetett gyermekét. A szolga elnézést kért, és visszatapogatózott a bárhoz, hogy söprűt és lapátot szerezzen.

Eweirl legördített egy újabb pohárral. Elborult arccal nézte, hogy a szolga fél kézzel félretol egy fémasztalt. Utánakiáltott és visszarendelte, mondván, szkanderezni támadt kedve. A Láthatatlan nem akart kötélnek állni. Eweirl erre megparancsolta, hogy álljon ki vele. A szolga nem tehetett mást, engedelmeskedett. És győzött.

Eweirl hangosan zihált a kimerültségtől. A Láthatatlan szó nélkül visszavette a kabátját, leszegte zöld pántos fejét, és a dolga után nézett.

Quilan ernyedten feküdt vacokpadján, és félig lehunyt pillái alól figyelte az eseményeket. Eweirlt majd szétvetette a düh, az asztalon tovább szaporodtak az üres kupicák. Visquile cerberus (aki a legkevésbé sem tűnt részegnek) a feleségéről, katonai karrierjéről, a családjáról és hitbéli

meggyőződéséről kérdezgette Quilant, akiben még maradt annyi józanság, hogy kitérő válaszokat adjon. Eweirl eközben a fáradhatatlanul dolgozó Láthatatlant szuggerálta, hófehér bundája alatt acélrugóként feszültek az izmai.

– Még az is lehet, Quil, hogy megtalálják a hajót – vigasztalta a cerberus. – A Kultúra lelkiismeret-furdalása szerencsére a tetteiben is megnyilvánul. Talán a *Téli Vihar* is megkerül. Persze a feleségedet senki sem tudja visszahozni, ő végleg odaveszett. Az előttünk-jártak nem érzékelték a lélekőrét, valószínűleg nem is lépett működésbe. De ha meglesz a hajó, többet fogunk tudni arról, mi történt.

– Nekem édes mindegy, mi történt – vont vállat Quilan. – Worosei halott. Csak ez számít. A többi nem érdekel.

– Még a saját üdvösséged sem? – pislogott rá a cerberus.

– Az a legkevésbé. Nem akarom túlélni a halált. El akarok múlni, egyszer és mindenkorra. Ott akarok lenni, ahol ő van. Befejezett múlt időben.

A cerberus némán bólogatott, aztán lehunyta a szemét, és halvány mosoly derengett az arcán. Eweirlre pislogott. Quilan is felnézett.

A fehér bundás hím időközben észrevétlenül átült egy másik vacok-padra. Megvárta, amíg a Láthatatlan odaér melléjük, aztán váratlanul felpattant. A szolga teljes lendülettel nekiment, és három pohár italt lötytyintett Eweirl mellényére.

– Te istentelen balfasz! Hová tetted a szemedet?

– Sajnálom, uram. Itt az előbb senki sem ült. – A szolga egy törőruhát húzott elő a derékszíjából, és Eweirl felé nyújtotta.

Eweirl ellökte a kezét.

– Nem kell a koszos rongyod! – üvöltötte magából kikelve.

– Azt kérdeztem, hová tetted a szemedet? – Azzal a zöld szalag felé kapott. A Láthatatlan megrezzent, és ösztönösen hátrahúzódott. Eweirl sem volt rest; mögé csúsztotta a lábát és elgáncsolta. A szolga esés közben támadójával együtt egy tucát széket és poharat is magával rántott.

Eweirl feltápászkodott, és leporolta magát.

– Rám támadsz, he? Rám támadsz?! – üvöltötte az arcába. Durván megcibálta, aztán lerángatta a kabátját a válláról, hogy ne tudja használni a karját, bár a Vak-Láthatatlan az ellenállás legkisebb jelét sem mutatta. Megadóan tűrte, hogy Eweirl taszigálja és üvöltözzön vele.

Quilannak nem tetszett a dolog. Visquilre nézett, de a cerberus atyai mosollyal figyelte az eseményeket. Quilan kiegyenesedett. A cerberus figyelmeztetőleg a karjára tette a kezét, de ő nem törődött vele.

– Áruló! – süvöltötte Eweirl a Láthatatlan fülébe. – Mocskos kém! Ide-oda lökdöste a nagydarab hímet, aki leszorított karjával nem tudta védeni magát, így csak haskarja mentette meg, hogy orra ne bukjon a láthatatlan akadályokban.

Quilan nehézkesen megindult feléjük, de megbotlott. Meg kellett kapaszkodnia egy asztalban, hogy talpon tudjon maradni. Eweirl tovább pörgette és lökdöste a Láthatatlant; el akarta szédíteni, hogy hasra essen.

– Elég a játékból! – kiabálta. – Sötétzárkába veled, mocskos tetű! Quilan nagy nehezen összeszedte magát, és

tovább botorkált. Eweirl maga előtt terelte a szolgát, de nem a bárpult mögött nyíló dupla ajtó, hanem a teraszajtó felé. A szolga eleinte zokszó nélkül tűrte, aztán valószínűleg visszanyerte az irányérzékét, vagy talán megérezte a tengerillatot és a bundájába kapó szelet, mert megtorpant, és panaszosan motyogni kezdett.

Quilan Eweirl elé akart kerülni. Már csak néhány méter választotta el tőle, ingatag léptekkel totyogott tovább az asztalok és székek erdejében.

Eweirl letépte a zöld pántot az óriásról (Quilan egy pillanatra meglátta a Láthatatlan üresen tátongó szemeit), és beletömte a szájába. Kirúgta a lábát, majd a tehetetlenül fetrengő alakot kivonszolta a teraszra, a korlát elé állította, és egy jól irányzott rúgással kilökte az éjszakába.

Aztán csak állt mozdulatlanul, zihálva. Quilan lassan odaért, és megkapaszkodott a mellvédben. Először csak a szirtnek csapódó hullámok fehér tajtékját látta, aztán megpillantotta az apró, zuhanó alak körvonalát a tenger fekete tükre fölött. Némi fáziskéséssel halálsikoly visszhangja ért fel hozzájuk. A kísérteties alakot nyom nélkül beszippantotta a feketeség, és a sikoltozást is mintha elvágták volna.

– Üzemi baleset – dünnyögte Eweirl, és megtörölte a száját a kézfejevel. Quilanra vigyorgott. – Van ilyen – tette hozzá, és megvonta a vállát. – Spongyát rá! – Két kézzel átnyalábolta Quilant, és barátian meglapogatta. Quilan próbálta kiszabadítani magát, de Eweirl erősen szorította. Közvetlenül a szakadék szélén egyensúlyoztak.

– Szerinted, pajtás – suttozta a fülébe –, meg akart döglenni

a tetű? Hmm? Szerinted meg akart? És te, höhö? Te mit akarsz?

– Nem tudom – motyogta Quilan. Egyik pillanatról a másikra kijózanodott; az apátia páncélját szétrepesztette a félelem. Eltolta magát a has-karjával, Eweirl hagyta. Aztán csak állt és bámult.

– Megölted – bökte ki végül. Aztán hirtelen rádöbbsent, hogy most valószínűleg ő következik. A józan ész azt diktálta, hogy helyezkedjen védekező állásba, de nem mozdult. Eweirl kivillantotta a fogait, és Visquile-re pillantott, aki még mindig mozdulatlanul ült a helyén.

– Baleset volt – jelentette ki Eweirl. A cerberus vállat vont. Eweirl a falnak tántorodott, és legyintett. – Tra-gi-kus baleset.

Quilannal forogni kezdett a világ. Tehetetlenül a földre huppant. Mintha valaki egyre nagyobb darabokat harapott volna ki a világból; minden elfeketedett.

– Te is itt hagysz minket, pajtás? – hallotta Eweirl gunyoros hangját. Aztán semmi, egészen másnap hajnalig.

– Engem választottatok?

– Te választottad saját magadat.

Quilan és Visquile a mediátorhajó társalgójában ültek. Eweirtől eltekintve ők voltak az egyedüli utasok. A hajónak saját MI-magja volt, de a gépi Elme nem tartozott a különösebben kommunikatív típusba. Visquile azt állította, hogy fogalma sincs, hová mennek, és arról sem tájékoztatták, milyen egyéb utasításokat kapott a hajó.

Quilan belekortyolt a poharába, amelyben másnaposság elleni főzet gőzölgött. A lötyty hatott, igaz, nem túl gyorsan.

– És a Vak-Láthatatlan, akit Eweirl tegnap elintézett?

Visquile széttárta a karját.

– Mófefelett sajnálatos eset. Ahol a pohár fenekére néznek, előfordul az ilyesmi.

– Ez gyilkosság volt, cerberus.

– Nehéz lenne bizonyítani, nem igaz, őrnagy? Ami engem illet, én éppen nem néztem oda.

Futólag elmosolyodott, aztán ugyanolyan gyorsan leolvadt az arcáról a jókedv.

– Nem titok, hogy Hadba-Hívott Eweirl hajlamos efféle... túlkapásokra – Barátságosan megveregette Quilan kezét.

– Emiatt igazán ne gyötörd magad!

Quilan ideje nagy részét a hajó sportkabinjában töltötte. Eweirl szintén, de alig váltottak szót egymással. Quilannak nem volt mondanivalója a másik számára, és Eweirlt ez láthatólag nem zavarta. Egymás mellett súlyzóztak, futottak, izzadtak, lihegtek, porfürdőztek és zuhanyoztak, de alig vettek tudomást a másiktól. Eweirl fülugót és arcmaszkot viselt, és a gyakorlatok közben időnként hangosan felnevetett vagy torokhangú, ugató morgást hallatott.

Quilan ügyet sem vetett rá.

Egy nap éppen porfürdő után rázta ki a bundáját, amikor egy izzadságcsepp az arcáról a porba hullott. Akár egy koszos higanycsepp, lustán belegördült a lábnyomába. Quilannak eszébe jutott, hogy egyszer egy porfürdőben párosodtak Woroseijel, még a nászútjukon. Worosei egy izzadságcseppje a szürke porba hullott, és folyékony, selymes kecsességgel futott végig a mélyedésben, amit a testük hagyott.

Quilan halkan felnyögött. Aztán zavartan felpillantott; remélte, hogy az edzőteremben izzadó Eweirl semmit sem hallott a furcsa hangból. Nem volt szerencséje; a fehér bundás hím levette a maszkot, és vigyorogva nézett rá.

A mediátorhajó ötnapnyi út után dokkolt. Váratlanul elmélyült a csönd, és furcsa lökést éreztek, mintha a hajó szilárd talajon manőverezne. Tompa, puffanó hangok hallatszottak, aztán halk sziszegés, végül minden elcsöndesedett. Quilan éppen szűkös kabinjában ült. Próbálta képernyőjét rákapcsolni a külső monitorokra; semmi. Megpróbálkozott a navigációs adattárral, de ahhoz sem fért hozzá. Még sosem bánta ennyire, hogy az efféle úrjárműveken nincsenek ablakok.

Visquile-t a hajó szűkös parancsnoki hidján találta. Éppen egy adatlemezt vett ki a hajó manuális irányítópultjából, és a köpenyzsebébe csúsztatta. A még aktív képernyők azonnal elsötétültek.

– Cerberus?

– Áh, őrnagy – Visquile megveregette Quilan vállát. – Baráti segítséget kaptunk. – Felemelte a kezét, mielőtt Quilan szóra nyithatta volna a száját. – Jobb, ha nem kérdezel semmit. Nem mondhatom meg, ki vett fel minket és merre tartunk. – Elmosolyodott. – Vedd úgy, hogy semmi sem történt; az a legegyszerűbb. Egyébként sincs miért aggódnod; biztonságban vagyunk, akár gyermek az anyaméhben. – Haskarját Quilanéhoz érintette. – Viszlát a vacsoránál!

Húsz nap telt el így. Quilan erőnléte és kondíciója hétről hétre javult. Arra is bőven jutott ideje, hogy áttanulmányozza

az Érintettek történelmét. Egy nap arra ébredt, hogy a hajó feléledt körülötte, minden csordultig telt hangokkal. Aktiválta a kabinmonitort, és ismét a csillagos űrt látta maga körül. A navigációs képernyők még mindig zárva voltak, a külső szenzorok segítségével azonban körbe tudott nézni. Fogalma sem volt, hol járhatnak, amíg meg nem látott egy elmosódott Y-formát. Ezek szerint a galaxis peremére értek, a Felhők közelébe.

Akármi repítette ide őket, az nagyságrendekkel gyorsabb, mint a saját hajóik. Ami érdekes kérdéseket vetett fel...

A mediátorhajót türkizszínű vákuumgömbbe zárták. Nagyjából három méter átmérőjű légkörnyűlvány tapogatózott bizonytalanul a külső légzsilip felé, a nyűlvány végében egy léghajóféle jármű lebegett.

Ahogy kiléptek a hajóból, megcsapta őket a hideg. Lépésről lépésre langyosabbnak érezték a levegőt, ami sűrűn gomolygott körülöttük; szinte vágni lehetett. A talpuk alatt szilárdan koppant a légalagút, mintha deszkahídon jártak volna. Quilan maga cipelte a csomagját, Eweirl olyan könnyedén vitte két hatalmas utazóládáját, mintha pehelyből lettek volna. A sort Visquile zárta, előtte egy civil drón lebegett a cerberus táskáival.

A léghajó negyven méter hosszú lehetett; a hatalmas bíbor ellipszoid sima felületét hosszú, kanárisárga fodorcsíkok díszítették, amelyek uszonyok módjára, méltóságteljesen hullámoztak a meleg levegőben. A légalagút a hajótest alá függesztett apró gondolába torkollott.

A gondola inkább organikus képződménynek tűnt, mint mesterségesen kialakított utasfülkének; egy hatalmas

gyümölcs üres csonthéjára hasonlított. Semmiféle nyílás nem látszott rajta. Amikor beléptek, a hajó finoman megbillent. Meglepve tapasztalták, hogy a szövetszerű fal átereszti a fényt, amitől az üres gondolabelső pasztellzöld fényben derengett. Éppen hogy elérték az utastérben. Amint az íriszerűen záródó ajtó becsukódott mögöttük, a légcsatorna köddé foszlott.

Eweirl felvette a füldugóját, és a szemébe húzta a maszkot. Kényelmesen hátradőlt, és megszűnt számára a külvilág. Visquile tükörbotját a lába közé szorítva ült, állát a kerek gombra támasztotta, és kinézett az egyik hártypanelen.

Quilan csak találgatni tudta, hol járnak. Dokkolás előtt órákon át figyelte a gigantikus, lassan forgó, nyolcas alakú képződményt, amely felé közeledtek. A mediátorhajó óvatos lassúsággal közelített, mintha csak a tartalék hajtóművekkel navigált volna. A súlyzószzerű test – amelyre méretét tekintve a bolygó volt a legtalálóbbs kifejezés – egyre hízott a képernyőn, a felszínén mégsem lehetett kivenni egyetlen részletet sem.

Végül az egyik háromnegyedgömb teljes egészében kitakarta a másikat; mintha egy irdatlan kékeszöld vízgolyóba repültek volna.

Öt aprócska nap keringett körülötte, amelyek túl kicsik voltak ahhoz, hogy valódi napok lehessenek. Elhelyezkedésük arra engedett következtetni, hogy további kettő cirkál a bolygó háta mögött. Ahogy közelebb értek, és felvették a forgási sebességet, apró bemélyedés keletkezett a kettős gömb felszínén, amely egyre jobban kiöblösödött. Közvetlenül mögötte alaktalan bíborfolt

derengett. A különös bolygó belsejét mintha parttalanul bolyhozódó felhőréteg bélelte volna ki.

– Mi ez? – kérdezte Quilan álmélkodva.

– Légitestnek nevezik – felelte Visquile egykedvűen. Ha nem is elragadtatott, de elégedett mosoly játszott az arcán.

– Ez itt egy rotáló kettős gömb, a neve Oskendari.

A léghajó elindult, mélyen behatolva a sűrű légpaplanba. Egyenest egy vékony felhőréteg felé tartottak, amely testetlen szigetként lebegett alattuk; a léghajó érezhetően megremegett, ahogy áthaladt rajta. Quilan a nyakát nyújtogatta, hogy lássa a rózsaszín hasú felhőket, amelyeket alulról világított meg a mélyen alattuk járó napok egyike. Kezdte teljesen elveszteni az irányérzékét.

Odalent valami kezdett alakot ölni; egy hatalmas alak, amely alig egy árnyalattal volt sötétebb, mint a mindent betöltő kékség. Irdatlan árnyékot vetett, amely felfelé nyújtózott a homályban. Quilant örült szédülés fogta el.

Valaki a kezébe nyomott egy nézőkét. Ránagyított a képre, mire a szürkéskék alak azonnal eltűnt a vibráló levegőben. Letette a nézőkét, és inkább szabad szemmel figyelte.

– Egy avian behemotaurusz – mutatott rá Visquile. Eweirl is csatlakozott hozzájuk; levette a maszkot, és Quilan mellé lépett, egy pillanatra kibillentve egyensúlyából az apró gondolát. A derengő test saját járművük enyhén lapított, komplikáltabb verziójának látszott. Körülötte kisebb alakok sodródtak lustán, némelyik maga is léghajó formájú volt.

Quilan kíváncsian figyelte a különös lényt. A behemotaurusz burokbőre kék és bíborszínekben játszott, és a léghajóéhoz hasonló sápadt sárgászöld fodorvonalak hullámoztak az

oldalán. Hatalmas hasi és hátszonyain vaskos kitüremkedések ültek, amelyek egy elavult repülőtípus szárnyvégre csatolt üzemanyagtankjaira emlékeztettek. A háta középvonala és az oldalán rücskös, sötétvörös vonulat húzódott végig, mint egy megháromszorozódott gerinc. További kiszögellések, gumók és domborulatok borították a hátát és az oldalát, többé-kevésbé szimmetrikus elrendezésben.

Quilan odanyomta az orrát a hártypanelhez, hogy teljes hosszában lássa a behemótot. Megvan vagy öt kilométer, gondolta magában, talán több is.

– Ez az egyik élőhelyük – magyarázta a cerberus. – Nyolc-kilenc lehet összesen, a galaxis peremén elszórva. Pontos adataink persze nincsenek. A behemotauruszok nemcsak hatalmasak, de öregek is, akár a hegyek. Ha igaz, amit mondanak, a fajtájuk több mint egymilliárd éve szublimált. Bizonyíték persze erre sincs. Ezt a példányt itt úgy nevezik, Sansemin. Azoknak az irányítása alatt áll, akiket jelen küldetésünkben szövetségeseinknek tudhatunk.

Quilan kérdően pillantott az öreg hímre. Visquile, még mindig csillogó botjára támaszkodva, megvonta a vállát.

– Te is találkozni fogsz velük, legalábbis a követekkel. De nem fogod megtudni, kik ők valójában.

Quilan kinézett az ablakon. Szerette volna megkérdezni, miért jöttek éppen erre a helyre, aztán meggondolta magát.

– Mennyi ideig maradunk, cerberus?

– Ameddig szükséges – felelte Visquile titokzatos mosollyal. Egy pillanatig Quilan arcát fürkészte, aztán hozzátette: – Talán két-három holdhónapot. De nem

leszünk egyedül. Egy nagyjából húsz főből álló szerzetescsoport vár ránk. Abremil rendbeliek. Ők lakják a *Szellemrév* nevű katedrálishajót, amelyet a lény szállásolt el; ezt úgy kell érteni, hogy a hajó legnagyobb része odabent van, a behemotaurusz testében. Ha értesüléseim helytállóak, csak a hajótestet és a létfenntartó rendszereket fogadta be, a meghajtóegységet odakint kellett hagyniuk, az úrben. – Széles mozdulatot tett. – A behemotauruszok nem túrik maguk körül az erőmezőket, nekünk legalábbis így mondták.

A katedrálishajó előjárója magas, délceg hím volt, aki a rend egyszerűségében fess köpenyét viselte. Egy széles leszállóplatformon talákoztak vele, amely a behemotaurusz bőrébe ragadt bütykös, formátlan magháznak tűnt.

– Visquile cerberus.

– Quetter cerberus. – Visquile bemutatta két kísérőjét.

Quetter meghajolt.

– Kövessetek! – mondta, és egy mély hasíték felé intett a behemotaurusz bőrén.

Vagy száz lépést haladhattak egy enyhén lejtő folyosón, amelyet mintha amorf puhafa borított volna. A folyosó tágas, sűrűn bordázott terembe torkollt, amelynek a levegője nyomasztóan párásnak és állottnak hatott. A *Szellemrév* kilencven méter hosszú, harminc méter átmérőjű sötét henger volt, amely a kriptaszagú terem felét foglalta el. Szőlőindaszerű kábelek pányvázták a falhoz, nagy részét apró futónövény nőtte be.

Quilan katonaévei alatt tucatnyi *ad hoc* táborban járt, volt ideje hozzászokni az ideiglenes szállások legkülönbözőbb

fajtáihoz, a nomádélet nyűgéhez és nyilaihoz. Azonnal tudta, miféle hely ez – zsigereiben érezte a zűrzavar és rend sajátos keverékét. A látottak alapján a *Szellemrév* nagyjából egy hónapja költözhetett ide.

Nagy testű drónok lebegtek feléjük a félhomályban, finoman zümmögve; alakra talpukkal összeérintett kúpokra emlékeztettek. Visquile és Quetter mélyen meghajoltak. A két repülő szerkezet finoman megbillent.

– Te vagy Quilan – duruzsolta az egyikük; hogy melyik, Quilan nem tudta volna megmondani.

– Én vagyok.

A két gép egészen közel lebegett hozzá. Érezte, hogy minden szőrszála az égnek mered. Azonosíthatatlan szagokat érzett, a lába körül szellő kavargott.

QUILAN KÜLDETÉS NAGY SZOLGÁLAT IDE HOGY FELKÉSZÍTSÜNK FELADATRA KÉSŐBB HALNI FÉLSZ?

Megrezzent, és önkéntelenül hátrált néhány lépést. Nem hallott egyetlen hangot sem, de még mindig a fejében visszhangoztak a szavak. Az előttünk-jártak szóltak volna hozzá?

FÉLSZ? – zendült újra a fejében.

– Nem – felelte hangosan. – Nem félek. A haláltól nem. IGAZ HALÁL SEMMI.

A két gép faképnél hagyta.

ISTEN HOZOTT MIND NEMSOKÁRA KÉSZÜLJETEK.

Visquile és Eweirl megtántorodtak, mintha váratlan szélroham lepte volna meg őket. A másik cerberus, Quetter

meg se rezzent. A drónok futólag döccentek egyet feljűk; az audiencia a jelek szerint véget ért, a kűpok pedig elzűmmögtek a kűvilágba vezetű folyosón.

Az óriáslény hátoldalán szállásolták el őket, a hatalmas gumóban, ami mellett leszálltak. A levegű itt is gyomorforgatóan nedves és sűrű volt, de átható növényiszagot árasztott, ami a *Szellemrév* sírkamrája után kifejezett felűdülésnek számított.

Kipakolták a csomagjaikat. Miután sebtiben berendezkedtek a szállásukon, kirándulást tettek a behemotaurusz bűrburka mentén ugyanazzal az apró léghajűval, amivel érkeztek. Egy Anur nevezetű nyurga, esetlen novícus kalauzolta őket, és végeláthatatlan előadást tartott nekik a légitestek legendás történetéről és a témáról napvilágot látott legkűlönfélébb elméletekről.

– A behemotauruszok száma több ezerre rűghat – magyarázta, mikűzben a lény hasa alatt lebegtek, a lágyan himbálűzű bűrlebenyek őserdejében. – A megalit és gigitalit lencseszerű entitásoké pedig a százat is meghaladja. Utűbbiak akár kontinens méretűek is lehetnek. Hogy értelmes lényeknek tekinthetűk-e őket vagy sem, az persze kűrdés. De ez most nem is érdekes, effélűkkel ugyanis egyáltalán nem találkozzhatunk, ahogy más behemotaurusszal sem. Tűl kűzel vagyunk a duálgűmb kűzpontjához. Ezek a lények csak a legkritkább esetben ereszkednek ilyen alacsonyra, ebben a mélységben ugyanis komoly navigálási problémáik akadhatnak.

– Ez a példány miért ereszkedett ilyen mélyre? – kíváncsiskodott Quilan.

A fiatal szerzetes futólag Visquile-re pillantott, mielőtt válaszolt volna.

– Ezt a példányt módosítottuk – mondta végül rejtélyesen. Felmutatott egy tucat lassan himbálózó gubóra, amelyek elég nagyok voltak, hogy két kifejlett kelgir elférjen bennük.

– Itt láthatod a komplementer fauna egy részét, amit magunk termesztünk. A beporzás után őrszemek kelnek ki belőlük.

Quilan és a két cerberus lehajtott fejjel ült a *Szellemrév* legbelső meditációs termében. A majdnem tökéletesen gömb alakú üreg mindössze néhány méter átmérőjű volt, és két méter vastag fal vette körül, amely több millió kelgir lélek oldattégláiból épült fel. A hímek háromszög alakban helyezkedtek el a csupasz földön, és mindhárman bundameztelenek voltak.

Azon az estén történt, amikor megérkeztek, legalábbis a *Szellemrév* relatív időszámítása szerint. Quilannak olyan érzése támadt, mintha az éjszaka közepén jártak volna, pedig odakint ugyanaz az örök, de állandóan változó nappali fény derengett, ami egymilliárd év óta.

A két cerberus hosszan kommunikált a Kelgir-Puennel és a fedélzeten lézengő szellemekkel anélkül, hogy Quilant is bevonták volna, bár még így is érzékelte a beszélgetés tompa visszhangját. Úgy érezte magát, mint aki egy tömeggyűléstől zsongó barlang szájában ül.

Aztán ő következett. A szavak megannyi harangként kondultak a fejében.

QUILAN, MI VAGYUNK A KELGIR-PUEN.

Azt kérték tőle, hogy csak gondolja a választ, és ne mondja

ki hangosan, így megpróbálkozott a hangtalan beszéddel.

~ Megtiszteltetés a számomra, hogy megszólítottatok.

MIÉRT JÖTTÉL?

~ Nem tudom. Azt mondták, kiképeznek valamire. Ti biztosan többet tudtok erről a küldetésről, mint én.

ÍGY VAN. VÁLLALOD?

~ Megteszem, ami tőlem telik.

MEG FOGSZ HALNI.

~ Tudom.

SOKAN A MENNYORSZÁGBA JUTNAK.

~ Ha a halálom nem hasztalan, annak csak örülök.

WOROSEI NEM LESZ KÖZTÜK.

~ Tudom.

VANNAK KÉRDÉSEID?

~ Kérdezhetek, amit csak akarok?

KÉRDEZZ.

~ Miért hoztak ide?

HOGY TANULJ.

~ De miért éppen ide?

MERT BIZTONSÁGOS, NINCS SZEM ELŐTT,
VESZÉLYTELEN ÉS A SZÖVETSÉGESEK
RAGASZKODNAK HOZZÁ.

~ Kik a szövetségeseink?

MÁS KÉRDÉS?

~ Mit kell tennem, ha megtanultam, amit meg akartok tanítani?

ÖLNI FOGSZ.

~ Kit?

MILLIÓKAT. MÁS KÉRDÉS?

~ Hová küldtök?

MESSZE A KELGIR ZÓNÁN TÚLRA.

~ Mahrai Zillert is érinti valami módon a küldetés?

IGEN.

~ Meg kell ölnöm?

HA IGEN, VISSZALÉPSZ?

~ Azt nem mondtam.

TOVÁBB.

~ De ha meg kell ölnöm, tudni szeretném, miért.

HA NEM, VISSZALÉPSZ?

~ Még nem tudom. Vannak döntések, amiket nem lehet előre meghozni. Ezek szerint nem árulhatjátok el, milyen sors vár a zeneszerzőre?

CSAK HA ELJÖN AZ IDŐ. ELŐSZÖR FELKÉSZÜLSZ.

~ Mennyi ideig leszek itt?

MÁS KÉRDÉS?

~ Miért mondtátok az előbb, hogy veszélytelen? Mitől féltetek?

ELŐSZÖR FELKÉSZÜLSZ. MÁS KÉRDÉS?

~ Nem, köszönöm.

MOST ELOLVASUNK.

~ Tessék?

BELENÉZÜNK AZ ELMÉDBE.

~ Olvasni akartok a gondolataimban?

ÍGY VAN.

~ Most?

IGEN.

~ Rendben. Mit kell...

~ ...tennem?

Forgott körülötte a világ; megingott ültében.

KÉSZ. JÓL VAGY?

~ Azt hiszem.

TISZTA.

~ Úgy értitek... minden rendben?

HOLNAPTÓL FELKÉSZÜLSZ.

A két cerberus csak ült, és elégedetten mosolygott.

Nyugtalanul aludt. Újabb fuldoklásos rémálomból ébredt, és szuroksűrű sötétségre nyitotta a szemét. A nézőkéje után tapogatózott. Egy ideig a göcsörtös fal szürkéskék képét bámulta, aztán feltápászkodott a vacokpadról, és a szoba egyetlen ablaka elé lépett. Meleg szellő szivárgott be a nyíláson, és azon nyomban el is halt, mintha kimerítette volna az erőfeszítés. A nézőke az ablaknyílás kísérteties faltját mutatta, azon túl a felhők alaktalan árnyait. Levette, és visszatette az ágy mellé.

Odakinn tökéletes sötétség uralkodott. Quilan csak állt; hagyta, hogy a bőrébe szivárognon, és átjárja a testét. Villám cikázott valahol a messzeségben, a nagy távolságtól ibolyakéknek látszott. Azon tűnődött, valóban villám volt-e; Anur szerint a felhők és különféle hőmérsékletű légtömegek között rendszeresen keletkeznek kisülések, miközben a légkeringés termális gradiensei mentén emelkednek és süllyednek.

Távoli villanások szántották fel az eget, az egyik szinte elvakította. Visszavette a szemellenzőt, és előhúzott karmokkal feltartotta a kezét, két karmhegyét majdnem

összeérintve.

Újabb villám hasított az éjszakába. A nézőkén át olyan fényesnek látszott, hogy az optika, Quilan kitágult pupilláját védendő, feketére korrigált. Az égi szikra megvilágította a végtelen felhővilágot, a távoli párahegyeket és ködkontinenseket, amelyek szemvillanásnyi időre kirajzolódtak a foszforeszkálás tiszavirág-életű hullámában, hogy a következő pillanatban újra elnyelje őket az éjszaka. Levette a nézőkét, és a villanásokat kísérő hangot figyelte. Csak egy halk, mindent elfedő alapzajt hallott, mintha orkán fújt volna bezárt ajtók mögött; mintha egyszerre süvítene mindenfelől, és a csontjaiban visszhangzana. Elég mély volt ahhoz, hogy akár a mennydörgés távoli moraja lehessen, de túlságosan monoton hangon és egyenletesen zúgott; akárhogy is próbálta, a fullasztóan hömpölygő, végesincs hangfolyamban egyetlen hullámot vagy csúcsot sem tudott felfedezni.

Itt nincsenek visszhangok, gondolta. Nincsenek szilárd felületek, nincs talaj, ahonnan a zaj visszaverődhetne. A behemotauruszok elnyelik a hangot, az élő szövetek sodródó erdeje magába issza a levegő legapróbb rezzenését.

Akusztikailag halott. A kifejezés hirtelen villant be; amikor Worosei az egyetemi zene tanszéken dolgozott, mutatott neki egy különös szobát, amit habpiramisokkal tapétáztak. Ez a tér, mutatott körbe, akusztikailag halott. És valóban; a hangjuk mintha abban a pillanatban elhalt volna, ahogy elhagyta az ajkukat. Minden szó gyökértelenül és magányosan veszett a semmibe, megfosztva rezonanciától

és kontextustól.

– A te léleköröd nem hagyományos szerkezet, Quilan – magyarázta Visquile, amikor másnap reggel kettesben ültek a *Szellemrév* legbelső szentélyében. Ez volt az első eligazítása. – Ettől függetlenül ellátja a lélekör hagyományos funkcióit, vagyis szükség esetén rögzíti az elmesztatuszodat, ám a kapacitása azt is lehetővé teszi, hogy egy másik elmesztatuszt is befogadjon. Vagyis amikor nekivágsz a küldetésnek, bizonyos értelemben nem leszel egyedül. Erről később még beszélünk, ám addig is... nincs valami mondanivalód vagy kérdésed?

– Ki lesz a társam, cerberus?

– Még nem tudjuk biztosan. Ideális esetben – a hírszerzés illetékesei vagy illetékes gépei legalábbis így gondolják – Sholan Hadesh Huyler virtuális másolatát küldenék veled, a néhai különc altábornagyot. Ő azok között volt, akiket ti mentettetek ki az aorme-i Haditechnikai Intézetből, ám mivel a *Téli Vihar* megsemmisült, valószínűleg egy másik jelölttel kell majd beérnünk. Még nem döntöttek a kérdésben.

– Miért van erre szükség, cerberus?

– Gondolj rá úgy, mintha kapnál egy másodpilótát magad mellé, egy tartalékot. Lesz kihez beszélned, lesz kitől tanácsot kérsz, át tudod beszélni valakivel a küldetés során felmerülő problémákat. Jó okunk van feltételezni, hogy ez adott esetben életbe vágó lehet.

– Vagyis hosszú küldetés lesz?

– Igen. Legkevesebb harminc nap, de akár hónapokig is

eltarthat. Nem tudjuk pontosan. Attól is függ, milyen módon jutsz el a célállomásra. Elvihet egy kelgir hajó, vagy egy Érintett civilizáció hajója, amelyik gyorsabb a miénknél. Talán egy kultúrabeli.

– A Kultúrát is érinti a küldetés, cerberus?

– Igen. A feladatot a Kultúra területén kell végrehajtani, egy Masaq' nevű orbitalon.

– Ott él Mahrai Ziller.

– Így van.

– Meg kell ölnöm?

– Sokkal nagyobb a tét, mint egy renegát zeneszerző sorsa. De mindenki úgy tudja majd, hogy meg akarod győzni, térjen vissza a Kelgre.

– És mi lesz a valódi célom?

– Mindent a maga idejében, fiam. Ez a küldetésed alfája és ómegája.

– A küldetésem alfája és ómegája, cerberus?

– Amikor nekivágsz az útnak, igazi célod rejtve lesz előtted. Csak a fedőtörténetre fogsz emlékezni, és nem is sejtjed majd, hogy nagyobb fába vágta a fejszédet. Később is találgatni tudsz csupán, mi lehet az.

– Ezt úgy kell elképzelnem, mintha kódolt parancsot kapnék?

– Valahogy úgy, csak hogy a parancs a saját elmédben lesz elzárva. Az emlékeid erről az időszakról – valószínűleg onnantól kezdve, hogy a háború befejeződött, egészen az itteni kiképzésedig – fokozatosan fognak visszatérni, ahogy napról napra közelebb jutsz a célodhoz. Mire erre a beszélgetésre is emlékezni fogsz – amelynek a végén

megtudod, miben áll valódi küldetésed, bár azt nem, pontosan hogyan s miként fogod végrehajtani –, karnyújtásnyira leszel a megoldástól.

– Lehetséges az emlékeket cseppenként adagolni, cerberus?

– Nagyon is lehetséges, bár a dolognak megvan a maga kockázata: még egy alaposan kiképzett, fegyelmezett katona is könnyen összezavarodhat tőle. Éppen ezért adunk melléd másodpilótát. És hogy minderre miért van szükség? Mert ahogy említettem, a feladatot a Kultúrában kell végrehajtanod, ők állítólag sosem olvasnak senki agyában, a gondolat náluk szent és sérthetetlen. Gondolom, erről már hallottál.

– Igen.

– A küldetésed elég fontos ahhoz, hogy megtegyük a szükséges óvintézkedéseket arra az esetre, ha mégsem volna így. Ha valóban belepiszkálnak az agyadba, akkor ezt a legnagyobb valószínűséggel akkor teszik, amikor a hajójuk fedélzetére lépsz, mondjuk egy hadihajóra. Ha el tudjuk intézni, hogy ilyen úrjárművön szállítsanak a Masaq'-ra, és a gépi Elme belenéz a fejedbe, csak az ártatlan fedősztorit fogja találni, még akkor is, ha a tudatalattid legmélyére ás.

Kísérletekkel igazoltuk, hogy az átvilágítási folyamatot el lehet végezni az alany tudta nélkül is. Ha azonban ennél is mélyebbre akarnak hatolni, hogy azokat az emlékeket is kiássák, amelyeket előled is elrejtünk, azt nem tudják alattomban csinálni; tisztában leszel azzal, hogy mi történik, de legalábbis, hogy megtörtént. Ha erre kerülne sor,

őrnagy, a küldetésed azonnal véget ér. Meg fogsz halni.

Quilan elgondolkodóan bólintott.

– Rajtam is végeztetek kísérletet? Úgy értem, kitöröltétek akár egyetlen emlékemet, a beleegyezésemmel vagy anélkül?

– Nem. A kísérleteket, amelyeket említettem, másokon végeztük. A jelen fázisban bátran kijelenthetem, minden eshetőségre felkészültünk.

– Vagyis minél közelebb jutok a megoldáshoz, annál többet fogok tudni a feladatról?

– Így is fogalmazhatunk.

– És a személyiséglenyomat, a másodpilóta; ő mindenről tudni fog, elejétől végig?

– Igen.

– És őt nem tudja letapogatni a Kultúra?

– De igen, csakhogy ehhez mélyebb és részletesebb leolvasás kellene, mint egy biológiai agyhoz. A lélekőröd olyan, mint egy bástya, Quilan; az agyad a várfal. Ha a bástya elesik, a falakat bevette az ellenség. Vagy, ami még rosszabb, a földdel tette egyenlővé, és sóval szórta be a helyét. Szavam ne feledjem, de néhány dolgot el kell mondanom a lélekőrödről. Van, pontosabban lesz benne néhány miniatűr robbanótöltet és egy anyagtovábbító. Utóbbi persze nem továbbítja az anyagot a szó hétköznapi értelmében, de a hatása ugyanolyan. Bevallom őszintén, a működési mechanizmusát nem ismerem.

– Mindez egy akkora kapszulában, mint egy lélekőr?

– Igen.

– Képes a mi technológiánk ilyesmire, cerberus?

– Erre a kérdésre nem kell tudnod a választ. Csak az számít, működik-e vagy sem. – Visquile bizonytalan mozdulattal intett. – A tudósaink nap mint nap elképesztő felfedezéseket tesznek, ahogy bizonyára magad is tisztában vagy vele.

– Igen, cerberus. Milyen elven működik a robbanótöltet, amit említettél?

– Erről szintén nem mondhatok többet, mert magam sem tudom. Valószínűleg még az indulásod előtt tájékoztatni fognak. Csak a hatásáról vannak elképzeléseim.

– És mi lesz a hatása, cerberus?

– Ahogy bizonytalán magad is kitaláltad, nagy erejű pusztító fegyverről van szó.

Quilan néhány pillanatig hallgatott. Az oldatfal hangtalan zsongással töltötte ki a gömb alakú teret, az előttünk-jártak millióinak jelenléte szinte tapintható volt.

– A töltetet kívülről transzponálják majd a lélekörömbe?

– Nem, a lélekörrel együtt már behelyezték a koponyádba.

– És a léleköröm juttatja célba?

– Igen. Pontosabban fogalmazva, te magad juttatod célba a léleköröd segítségével.

– Én?

– Ezért hoztunk ide. Megtanulod, hogyan kell használni az anyagtovábbítót, hogy amikor elérkezik az idő, képes légy a robbanótölteteket a kívánt helyre juttatni.

Quilan pislogott.

– Mostanában nem tartottam lépést a technológiai újításokkal, de...

– Én a helyedben nem öröklődnék ezen, örnagy. Ami elmúlt,

elmúlt; most valami teljesen új dologról beszélünk. Ilyesmit soha senki nem csinált. Nincs könyv, amiből okulhatnánk; mi magunk fogjuk megírni a könyvet.

– Értem.

– Most pedig hadd beszéljek neked a kultúrabeli Masaq' bolygóról. – A cerberus összefogta a köpenyét, és kényelmesen elhelyezkedett a vacok-padon. – Ezt a fajta műbolygót orbitalnak nevezik. Képzeld el egy gyűrű formába rendezett anyaghalmazt, méghozzá egy igen filigrán gyűrűt, amely a nap körül kering – ebben az esetben a Lacelere körül –, nagyjából ugyanabban a zónában, amelyben az ember által lakható bolygók találhatóak.

Az orbitalok egészen más léptékűek, mint a mi bolygóink. A kultúrabeli orbitalok többségéhez hasonlóan a Masaq' hárommillió kilométer átmérőjű, a kerülete meghaladja a tízmillió kilométert. A gyűrű szélessége a peremfalak tövében hatezer kilométer. Ezek a falak csaknem ezer kilométer magasak, és felül nyitottak; a levegőt a bolygó forgása által keltett gravitáció tartja köztük.

A szerkezet méretét szigorú szabályok szerint határozzák meg. Ugyanaz a keringési sebesség, amely megteremti a gravitációt, egyúttal a kétlábúak által preferált nappal-éjszaka ciklust is létrehozza. Akkor köszönt be az éjszaka, amikor az orbital belsejének adott szakasza elfordul a naptól. Maga a gyűrű különlegesen ellenálló anyagból készült, és erőmezők tartják össze.

Az orbital origójában helyezkedik el a Központ, az űrben lebegve, lehetőség szerint a gyűrű minden pontjától azonos távolságra. Ez a hely ad otthont a mesterséges

intelligenciának, amelyet a Kultúra Elmének nevez, és amely az orbital valamennyi rendszerét irányítja. A legkritikusabb folyamatok kivételével alrendszerei végzik a munkát, de a Központ bármikor bármelyiket közvetlen irányítása alá vonhatja.

Lakosai körében több millió emberforma entitással jeleníti meg magát, ezeket avatóroknak nevezik. A Központ elvileg arra is képes, hogy mindegyiket maga irányítsa, miközben az orbital legkisebb fogaskerekét is személyesen felügyeli, s emellett arra is marad kapacitása, hogy szimultán kommunikáljon a bolygón lakó valamennyi emberrel és drónnal, a vendéghajókról és Elmékről nem is beszélve.

Minden orbital más, és minden Központnak megvan a maga specialitása. Néhány orbital csupán néhány cellaszakaszt foglal magába; ezek földből és tengerből álló, téglalap alakú parcellák, amelyeket platónak neveznek. Egy Masaan méretű, teljesen kiépült orbitalon egy-egy plató egy kontinensnek felel meg. Az orbitalok eleinte mindössze egy-két platópárból állnak, amelyek egymástól hárommillió kilométerre keringenek, és energiamezők kapcsolják össze őket. Egy ilyen kezdetleges orbitalon nagyjából tízmillióan laknak. A Masaan a másik véglet, majd' ötvenmilliárd lakossal.

A Masaan-on élő emberek körében szokatlanul népszerűek a biztonsági mentések. Ez nem is csoda, hiszen köztudott, hogy sokan közülük veszélyes sportokat űznek. Az óvatosság valódi oka azonban az, hogy a Lacelere meglehetősen instabil csillag, és nem zárható ki annak az esélye, hogy egy hevesebb napkitörés elpusztítja az

orbitált.

Mahrai Ziller ezen a műbolygón telepedett le hét évvel ezelőtt, és láthatólag nem is szándékozik máshová költözni. Ahogy említettem, odautazásod célja látszólag az lesz, hogy meggyőzd, vessen véget önkéntes száműzetésének, és térjen vissza a Kelgre.

– Értem.

– A valódi célod azonban az, hogy elpusztítsd a Masaq' Központi Elméjét és emberi lakosainak nagy részét.

Úgy tervezték, hogy az avatár körbevezeti Quilant a véghegység alatt meghúzódó egyik gyárban. Tágas és kényelmes kéregalatti-kapszulában suhantak az orbital fonákján, az űrbéli vákuumban. Félmillió kilométert tettek meg a gyűrű íve mentén, a csillagok sejtelmesen hunyorogtak a padló illesztési hézagain át.

A kéregalatti átrobogott velük a hatalmas, A-keresztmetszetű véghegység negatív lenyomata alatt egy oszlopokra függesztett, kétezer kilométer hosszú kötélhídon. A hegységüreg közepére érve a kocsí fékezett, hogy felemelkedhessen a gyárcsarnokba, több száz kilométerre a fejük felett.

~ *Minden rendben, Quil?*

~ Jól vagyok, köszönöm. És te?

~ *Soha jobban. Eszedbe jutott, mi a küldetés célja?*

~ Igen. Meglepően jól viselem, nem igaz?

~ *Pompásan. Semmi sem látszik rajtad. Biztos, hogy jól*

vagy?

~ Remekül.

~ *És még mindig áll az alku?*

~ Még mindig.

Az ezüstbőrű avatar odafordult hozzá.

– Biztos, hogy nem untatlak a gyártósorral?

– Egy űrhajógyár nem lehet unalmas. Bár biztosan kezdesz kifogyni a látnivalókból, amikkel szórakoztathatsz – tette hozzá a kelgir.

– Ez egy kifejezetten nagy orbital.

– Ha már a látnivalóknál tartunk; van egy hely, amit nagyon szeretnék megnézni.

– Éspedig?

– Az otthonod. A Központ.

Az avatar szélesen elvigyorodott.

– A legnagyobb örömmel!

Mélyrepülés

– Mikor jutunk ki?

– Bizonytalan. Amit az ismeretlen entitás közölt, úgy értem. Úgy értette?

– Kit izgat? Mikor jutunk ki innen?

– Nehéz volna megmondani. Visszatérve az entitáshoz: a

szavai értelme számodra megfejthető?

– Persze. Vagyis nagyjából. Könyörgöm, nem mehetnék gyorsabban?

– Nem valószínű. Olyan gyorsan haladunk, amennyire az adott körülmények között lehetséges. A fennmaradó időben ismerteted velünk, amit az entitás közölt. Mi a szavak értelme?

– Kit érdekel?! Vagyis engem érdekel, de... Na nem. Ez mégiscsak... Gyorsabban! Siessünk, hallod?

A Sansemin nevezetű avián behemotaurusz egyik szervizjáratában araszoltak, Uagen Zlepe, 974 Praf és a három megmaradt őrszem. A bélszerűen tekergőző csőben lépésről-lépésre kellett előrepréselniük magukat. A meleg és ragacsos fal lüktetett és rángott, a levegő tömény rothadásszagtól bűzölgött. Uagen küzdött a készlettel, hogy két kézzel markolja az orrát. Nem tudtak ugyanazon az úton visszajutni a külvilágba, amerről jöttek; a járatnak ugyanis nedvedző szakadék támadt a helyén, amely elnyelte és megfojtotta a csapat élén haladó két őrszemet.

Miután a halódó lény elmondta Uagennek, amit el akart mondani, abszurdan hosszú és abszurdan nyugodt diskurzus következett az őrszemek és 974 Praf között. Megegyeztek, hogy másik utat választanak.

Mint kiderült, ez egyre mélyebbre vezetett a haldokló behemotaurusz minden ízében remegő testébe.

Két őrszem haladt előttük, egy pedig mögöttük. A szárnyas ragadozók kinkeserves tempóban préselték előre magukat a puffadó falak között. Uagen sokkal gyorsabban haladt volna, ha hagyják, hogy előremenjen. De nem hagyták.

Az út hepehupás volt, lépten-nyomon meg kellett támaszkodniuk. Uagen azt kívánta, bárcsak hozott volna magával kesztyűt. Körös-körül minden egyformán meleg volt, így infralátásával nem sokra ment. A látvány rémálomszerű árnyék-monokrómmá redukálódott, ami rosszabb volt, mintha vakon kellett volna tapogatóznia.

Az őrszemek elágazáshoz értek, és bizonytalanul megtorpantak.

Hadészi moraj hördült rájuk. Minden rázkódott, és egy löket elviselhetetlenül bűdös levegő örvénylett elő a hátuk mögül, elnyomva az általános páraszagot. Uagen kis híján elokádta magát.

– Mi volt ez? – nyögte, a szájára szorítva a kezét.

– Nehéz volna megmondani – felelte a fordító. A szembeszél erőre kapott. A sor elején haladó őrszem a bal felől eső, szűkebb alagutat választotta, és betuszkolta szárnyait a szűk résen.

– Arra – intett 974 Praf segítőkészen.

Meg fogok halni, gondolta Uagen meglepően tiszta elmével, szinte derűsen. Muslinca módjára beleragadtam egy önmaga pokoli másává folyósodott, élve kremálódó, tízmillió éves idegen légyapapírba, ezer fényévre minden értelmes lénytől, olyan információ birtokában, amely életet menthetne. És – nem melleleg – ünnepelt hőssé tenne.

Az élet rettenetesen igazságtalan!

A vallatóterem falára szögezett lény halála előtt mondott valamit, ami (ha igaz egyáltalán) akár az életébe is kerülhet, feltéve persze, ha sikerül élve kijutnia innen. A

birtokába jutott információ nyomán egy olyan erő céltáblájává válhat, amelynek az eddigiek alapján nem okozna különösebb lelki törést elpusztítani őt – vagy bárki mást. Mindenki mást.

– Kultúrabeli vagy? – kérdezte csodálkozva a vonagló, hosszú, öt végtagos izétől.

– Igen – nyögte az izé, és felemelte a fejét, hogy Uagen szemébe nézhessen. – Ügynök. Rendkívüli... Körülmények. Uagen nagyot nyelt. Ki ne hallott volna az RK-ról? Boldogult fiatalkorában maga is ábrándozott róla, hogy a Rendkívüli Körülmények deszantosa lesz. A fenébe, boldogult felnőttkorában is erről ábrándozott. Sosem gondolta volna, hogy valaha szemtől szemben találkozik egy igazi titkos ügynökkel.

– Ó – tátotta el a száját, és kissé ostobán érezte magát. – Izé. Örvendek.

– És te? – krákgotta a lény.

– Tessék? Ó! Öhh, nos. Kutató vagyok. Uagen Zlepe a nevem. Örvendek. Nos. Szóval, öhh. Én csak... – A nyakláncát morzsolgatta. Mit karattyol itt összevissza? – Nem számít. Le tudunk szedni onnan? Ez a hely nem éppen...

– Nem hiszem – felelte a lény, és mintha mosolyogni próbált volna. Fura mozdulatot tett a fejével, az arca összerándult a fájdalomtól. – Rossz hírem van. Én tartom össze az egészet. Ezen a kábelen keresztül. – És megrázta a fejét. – Figyelj, Uagen... ki kell jutnotok innen.

– Igen?

Ez jó ötletnek hangzott. A padló hullámszórt a lába alatt,

miközben újabb robbanás rázta meg a falra aggatott hullagyűjtemény marionettszerű figuráit. Az egyik őrszem kitárta a szárnyát, hogy visszanyerje egyensúlyát, és fellökte 974 Prafot. A nőstény irritáltan csettintett a csőrével, és ráhörgött a modortalan bestiára.

– Van kommunikátorod? – kérdezte a lény. – Tudsz jelet adni a légitesten túlra?

– Nem. Nincs ilyen felszerelésem.

A lény grimaszolt.

– Kurva életbe! Akkor is el kell... el kell menned az Oskendariról. Fel kell jutnod egy hajóra. Vagy bolygóra; bárhová. Értesítsd a Kultúrát. Megértetted?

– Igen. Miért? Mit mondjak?

– Merénylet. Ez nem tréfa, Uagen. Nem próbariadó. Összeesküvés. El akarják pusztítani... az orbitalt.

– Mit?

– Az orbitalt. A neve Masaan'. Hallottál róla?

– A Masaan'-ról? Ki ne hallott volna a Masaan'-ról?

– Fel akarják robbantani. Kelgir frakció. Egy kelgirt küldenek. Nem tudom a nevét. Nem számít. Már úton van, vagy nemsokára indul. Nem tudom, mikorra tervezik. Menned kell. Mondd meg nekik... – A lény görcsbe merevedett, a szeme felakadt. Remegés csapott át a hatalmas termen, néhány holttest a padlóra zuhant. Uagen és a két őrszem elterült a földön. A kutató nehézkesen talpra kászálódott.

A lény ismét őt nézte.

– Uagen, beszélj az RK-val. Vagy a Kontaktal. A nevem Gidin Sumethyre. Sumethyre. Megjegyezted?

- Gidin Sumethyre. Hmm. Meg.
- Most eredj! Masaq' Orbital. Kelgir merénylő. Gidin Sumethyre. Ennyi az egész. Menj! Addig próbálom összetartani ezt a... – A lény feje előrebukott. Újabb remegés rázta meg a termet.
- Amit az entitás mondott... – kezdte 974 Praf mélézva, és a nyakát tekergette.

Uagen odaugrott hozzá, és bőrszárnyánál fogva felkapta.

- Kifelé! – sikoltotta a képébe. – Most!

A járat tölcseyszerűen kiszélesedő szakaszában jártak, amikor a légáramlat hirtelen megerősödött. Az elöl haladó őrszemek szárnya vitorlaként dagadt a süvöltő szélben, ahogy kiékeltek magukat az össze-összeránduló falak között. A meredek lejtőn csúszni kezdtek Uagen felé, aki kétségbeesetten markolászta a testüreg sikamlós redőit.

- Sajnálatos – hallotta 974 Praf tényszerű hangját maga mögül, földközlelől. – A fejlemények nem sok jóval kecsegtetnek.

- Segítség! – kiabálta Uagen. A két őrszem karmait az alagút falába vájta, de hiába; tovább csúsztak felé. Uagen X alakban próbálta kitámasztani magát, de a járat túl széles volt ahhoz, hogy szilárdan megvethesse a lábát.

- Hasra – javasolta 974 Praf. Uagen lenézett. A fordító teljes hosszában elterült a földön, és a padlórecékbe kapaszkodott.

Az Uagenhez közelebbi őrszem megcsúszott.

- Pompás ötlet – nyögte a kutató, és hasra vágta magát. A homloka az őrszem sarkantyújába csapódott. Igyekezett elválaszthatatlan egységet alkotni a padló bordáival,

miközben az őrszemek pörögve-forogva elrepültek fölötte. A szél süvöltött, a ruháját tépte, aztán ugyanolyan váratlanul, ahogy jött, el is csitult. Uagen kiakasztotta magából 974 Praf karmait, és hátrapillantott. Az őrszemduóból eleven gordiuszi csomó szövődött; csupa csőr, szárny és természetellenes szögekben álló végtag. Beszorultak az alagút szűkülő szakaszába azzal a példánnyal együtt, amelyik a sort zárta. Az egyik szárnyas lény hadarva kattogott valamit.

974 Praf visszakelepelt, aztán talpra állt, és intett Uagennek.

– A nagy Yoleus őrszemei jelen geometriailag optimális helyzetükben maradnak, hogy feltartóztassák az élő tüzet, amíg mi megteesszük az utat a nagy Sansemin felszíni burkáig. Kövess, Uagen Zlepe!

Uagen a sietve távolodó nőstény után nézett, aztán vállat vont, és utánabotorkált. Ólmos hidegség költözött a gyomrába. Ehhez nem kellett pszichológus: a liftbe szorult érezheti így magát, vagy egy vízbe fordult kocsi tehetetlen utasa.

– Zuhanunk? – kérdezte nyöszörögve. Csak remélni merte, hogy téved.

– A nagy Sansemin gyorsan veszít a magasságából – állapította meg 974 Praf, bordáról bordára ugrálva a meredeken lejtőn.

– Francba... – Uagen vissza-visszanézett, de amikor befordultak a következő kanyarban, az őrszemek végleg eltűntek a szeme elől. Az út még mélyebbre vezetett; meredek lépcsőn ereszkedtek lefelé.

– Nahát – csettegte a fordító, ahogy újabb szélroham cibálta meg őket.

Uagen szeme tágra nyílt.

– Fény! – kiabálta diadallal. – Fény! Hallod, Praf? Már látom a... – Aztán elhalt a hangja.

– Tűz – közölte a fordító szárazon. – Földre, Uagen Zlepe!

Uagen kitárt karokkal a lépcsőre vetette magát, éppen mielőtt a tűz-labda átmorajlott volna fölöttük. Csak arra maradt ideje, hogy mély lélegzetet vegyen, és az arcát a karjába temesse. 974 Praf a hátára pattant, kiterjesztett szárnyával betakarta. A hő- és fényrobbanás alig néhány másodpercig tartott.

– Fel! – adta ki a parancsot a fordító. – Tovább!

– Te égsz! – kiabálta, de a nőstény türelmetlenül előrelökdöste a szárnyával, ő pedig tovább botorkált lefelé a bordalépcsőkön.

– Valóban – hagyta rá a fordító. Kormos lángnyelvek kavarogtak a háta mögött. A szél egyre erősebb lett; neki kellett feszülniük. Minden lépésért megküzdöttek a lassanként ismét vízszintessé váló járatban.

Uagen fényt pillantott meg a távolban. Rémulten felnyögött, aztán megkönnyebbülve állapította meg, hogy a fény ezúttal nem sárga, hanem kékesfehér.

– Elértük a felszint – recsegte 974 Praf.

Néhány lépés után valóban elérték a felszint; kipottyantak a haldokló behemotaurusz egyik hasnyílásán. Alig zuhantak gyorsabban, mint az elpusztult óriás lángolva széthulló teteme. Uagen magához szorította 974 Prafot, és sebtiben eloltotta a szárnyát mardosó lángokat, aztán bokamotorja

és léggömbköpenye segítségével szalamozni kezdett a lángoló behemotaurusz-darabkák és a döglött vagy döglődő komplementerlények között. Végtelennek tűnő keringőzés után sikerült kiérniük a légtér relatíve rommentes részébe, ahol Yoleus őrszemkülönítményének maradéka éppen időben talált rájuk, mielőtt egy lustán evező ogriatán szőröstül-bőröstül elnyelte volna őket.

A kábult fordító hangtalanul reszketett a karjában, az égett hús bűze az orrát facsarta. De nem panaszkodott. Az őrszemcsapat kíséretében végre megkezdték a hosszú utat vissza a nagy Yoleushoz.

***

– Elmenni?

– Igen; elmenni. Lelépni. Elutazni. A távozás hímes mezejére lépni.

– Tehát el akarsz menni, lelépni, elutazni, a távozás hímes mezejére lépni? Most?

– Amilyen hamar csak lehet. Mikor megy a következő hajó? Bármilyen hajó. Khm, mégsem bármilyen. Kelgir. Öhh; szóval nem kelgir.

Uagen álmában sem gondolta volna, hogy Yoleus kihallgatótermét valaha megejtően otthonosnak fogja érezni, most mégis annak találta. Biztonságban érezte magát. Bánta, hogy el kell mennie.

Yoleus egy kommunikációs kábelre csatolt fordítón keresztül beszélt vele. A fordítót Zhun 46-nak hívták. A természetes hím egy rücskös kiszögellésen pihent, közvetlenül

974 Praf mellett, akinek perzselt, ernyedte teste mintha a teremfalhoz lett volna ragasztva. Halottnak tűnt, pedig a regenerációs folyamat a végéhez közeledett, vagyis jó úton járt a gyógyulás felé. Zhun 46 lehunyta a szemét. Uagen magára maradt a gondolataival, egyik lábáról a másikra állt a süppedős, testmeleg padlón. Önkéntelenül elfintorodott, ahogy a ruháiból áradó égett szag megcsapta az orrát.

Zhun 46 kinyitotta a szemét.

– A legközelebbi repülő tárgy a túlnani gömbfél kettes számú meridiángörbületi kilépőportáljából indul, öt nap múlva – közölte.

– Jó lesz. Várj csak; nem kelgir?

– Jhuvuoni kalmár.

– Megteszi.

– Csakhogy nincsen elegendő idő, hogy a mondott napra odaérj a meridián-görbületi kilépőportálhoz.

– Tessék?

– Nincsen elegendő idő, hogy jelen helyzetünkből a mondott napra...

– Miért, mennyi idő kellene, hogy odaérjek? A fordító ismét behunyta a szemét.

– A hozzád hasonlatos lényeknek huszonhárom napra van szükségük, hogy a kettes számú meridiángörbületi kilépőportálhoz érkezenek.

Uagennek mintha a gyomrába zuhant volna a szíve; gyerekkora óta nem érzett ilyesmit. Nagy levegőt vett, és igyekezett nyugalmat erőltetni magára.

– És mikor megy a legközelebbi hajó?

– Bizonytalan.

Uagen a könnyeivel küszködött.

– Lehetséges üzenetet küldeni az Oskendariról? – kérdezte.

– Lehetséges.

– Fénysebességen túl?

– Kevésbé lehetséges.

– Tudnál jelet adni egy csillaghajónak? El tudok menni innen a közeljövőben?

– Közeljövő. Mit értesz közeljövő alatt?

Uagen elnyomott egy panaszos nyögést.

– A következő száz napban.

– Az általad megjelölt időtartamon belül nem észlelünk érkező vagy távozó tárgyakat.

Uagen idegesen a fejszörzetébe túrt. Frusztráltan szipogott, aztán erőt vett magán, és abbahagyta. Csodálkozva pislogott. Ilyet még sosem tett: nem szokta a haját tépni, és ami azt illeti, frusztráltan szipogni sem szokott. A megpörkölődött 974 Prafra nézett, aztán lehorgasztotta a fejét, és a cipője orrára bámult. Apró bokamotorjai gunyorosan csillogtak a félhomályban.

Felkapta a fejét. Végül is... miért ne?

Végiggondolta, amit a jhuvuoni kalmárokról tudott. Félkultúr népség, mindenféle értelemben. Relatív békések és kiszámíthatóak. Érdekvezéreltek, a szükség korát élik. Az űrhajóik végsebessége pár száz fényév. A Kultúra mércéje szerint lassú – de a semminél jobb.

– Yoleus – szólalt meg higgadtan. – Tudsz jelezni a kettes számú kilépőportál meridiánakárminek?

– Tudok.

– Ez mennyi időbe telik?

A lény lehunyta a szemét.

– Az üzenet egy nap és egy negyed alatt születik meg a portálon. A válasz ugyanennyi idő múlva születik meg itt.

– Remek. Hol a legközelebbi portál, és mennyi idő alatt érek oda? Újabb szünet következett.

– A legközelebbi portál a kilences számú meridiángörbületi kilépőportál, jelen gömbfél. Egy őrszemnek két és háromötöd nap repülőidő.

Uagen nagy levegőt vett. Kultúrabeli polgár vagyok, ismételtette. És egy kultúrabeli polgárnak ilyen helyzetben ezt kell tennie. Nem tehet mást.

– Kérlek, jelezz a jhuvuoni kereskedőhajónak – kezdte. – Mondd nekik, hogy a hajójuk értékének megfelelő összeget kapnak, ha négy nap múlva felvesznek engem a jelen gömbfél kilences számú meridiángörbületi kilépőportáljánál, és egy általam a későbbiekben meghatározott célállomásra visznek. Azt is említsd meg, hogy nagyra értékelném a diszkréciójukat.

Ez a hajó volt az egyetlen esélye, nem kockáztathatta meg, hogy visszautasítsák az ajánlatát. Ha sietős az útjuk, nincs idő hosszas egyezkedésbe bonyolódni, vagy üzenetekkel gyözködni őket. Újabb mély lélegzetet vett, és hozzátette:

– Tudasd velük, hogy a Kultúra polgára vagyok.

Nem maradt ideje, hogy búcsút vegyen 974 Praftól. A lebeny tallózóból lett autonóm nőstény még mindig eszméletlenül csüggött az audienciaterem falán, amikor Uagen egy nappal később elhagyta a nagy Yoleust.

Bepakolta a táskáit, és gondosan összerendezte

jegyzeteit, glifjeit és minden egyéb kutatási anyagát, különös tekintettel az utóbbi napokban történtek dokumentációjára. Tudta, hogy Yoleusnál biztonságban lesznek, amíg vissza nem tér. Amikor mindent elrendezett, elkészített egy búcsúcsésze jhagelteát. Mi tagadás, nem volt az igazi.

Népes őrszemcsapat kísérte a kilences számú meridiángörbületi kilépőportálhoz. Melankolikus búcsúpillantást vetett az avión behemotauruszra: Yoleus egy különösen sűrű felhőrendszer árnyékában úszott, és lassanként beleveszett a zöldeskék távolba. Még mindig hűségesen követte kiszemelt párját, Muetenive-et. Uagen találgatta, vajon elérik-e időben a ködös mélyben készülődő légáramlatot. Vajon el tudják-e foglalni a nekik járó helyet a gígalit lencseszerű entitás, Buthulne csodákat rejtő világában?

Borongós szomorúság töltötte el a gondolatra, hogy nem lehet tanúja a nagy sprintnek és a dicsőséges bevonulásnak. Hirtelen azt kívánta, bárcsak a jhuvuoni kalmárok faképnél hagynák, és nélküle vágnának neki az űrnek. Akkor lelkiismeret-furdalás nélkül visszatérhetne a nagy Yoleushoz.

A két behemotaurusz körvonala feloldódott a felhőpamacskok közt feszülő, vizenyőskék semmiben; Uagen hiába erőltette a szemét. Bokamotorjai finoman duruzsoltak, köpenye a változó szélirányhoz hangolta magát, hogy optimális vitorlát formázzon. Az őrszemek szárnyai ütemesen verték a levegőt, a szinkópás ritmus elringatta. Zhun 46-ra pillantott. A fordító az őrszemcsapat

vezetőjének hátába csimpaszkodva bóbiskolt.

A kilences számú meridiángörbületi kilépőportál meglehetősen primitív létesítménynek bizonyult. Nagyjából tíz méter átmérőjű hártából állt, amely körül a burokrétegek elvékonyodtak és egymásba olvadtak. Az ürre nyitott ablak körül maroknyi gyümölcshéjszerű képződmény lebegett. Azokhoz az óriás magházakhoz hasonlítottak, amelyek a behemotauruszokon nőttek, és amilyenben eddig Uagen is lakott. Találtak némi ételt és egy kis vizet, de ez volt minden. Az őrszemek letelepedtek, hogy kipihenjék az út fáradalmait, ő pedig fel s alá kezdett járkálni.

Azzal múltatta az időt, hogy a csillagokat nézte. A légitestből egyedül a portálnyílásokon lehetett kilátni; a bolygófelület többi része a legjobb esetben is csak áttetszőnek volt mondható. Amikor elunta a csillagokat, egy poeglifet kezdett farigcsálni; formába akarta önteni a rettegést, amit előző nap érzett, amikor csapdába esett a haldokló behemotaurusz széthulló testében.

Nem ment. Újra és újra letette a formázót – ugyanazt az átkozott pennát, ami miatt most egy istentől elhagyott helyen rostokol egy idegen űrhajóra várva, ami talán sose jön –, és azon törte a fejét, mi történhetett Sanseminnel, hogyan került oda a kultúrabeli ügynök – ha valóban az volt –, és valódi-e az összeesküvés, amiről a hím (vagy nőstény?) beszélt. És ha az egész valami félresikerült tréfa, hallucináció, vagy egyszerűen egy fájdalomtól elgyötört lény delíriumos agyszüleménye?

Kétszer kapta magát azon, hogy elszunyókált, és legalább

fél tucat eleve elvetélt kísérletet tett a poeglif befejezésére, majd arra a logikus következtetésre jutott, hogy elment a józan esze. Akárhogy csűrte-csavarta a dolgot, ez a verzió nagyságrendekkel hihetőbbnek tűnt, mint hogy amit az elmúlt napokban átélt, valóban megtörtént. Komolyan fontolgatni kezdte az öngyilkosságot mint alternatív megoldást. Esetleg betároltathatná magát, vagy beolvadhatna egy csoportentitásba. Végző esetben pedig visszatérhetne Yoleushoz, és folytathatná a kutatómunkát – persze csak a megfelelő testi módosítások után, végtelenített élethosszal, ahogy korábban tervezte. Amikor gondolatban idáig eljutott, a portálablakban felbukkant a jhuvuoni úrhajó valószerűtlenül kusza fémcső- és huzalboglya formája.

A jhuvuoni kalmárok a legkevésbé sem hasonlítottak ahhoz, ahogy elképzelte őket. Zömök, szőrös humanoidokra számított, akik feslett bundaalsóban járnak. Ezek viszont inkább sűrű, vöröses tollbokrétaakra emlékeztettek. Egy buborékba zárt példány kacsázva végiglebegett a portálon, üveggömbszerű ürüháját köldökzsinórhoz hasonló légcsatorna kapcsolta a túloldalon várakozó úrhajóhoz. A legnagyobb gyümölcshéjplaton találkoztak. Zhun 46 a parapeten gubbasztott, és olyan kifejezéssel figyelte a hullámozva közeledő idegent, ahogy a madár méregeti a fészeknekvalót.

– Kultúrabeli vagy? – kérdezte a buborékba zárt tollcsomó, amikor Uagen mellé ért. A hangját alig lehetett hallani, viszont meglepően jól beszélt a maraint.

– Igen. Örülök a szerencsének.

– Megkapjuk a hajónk árát, ha magunkkal viszünk?

– Meg.

– A miénk pompás hajó!

– Látom.

– Ugyanilyet akarunk.

– Meglesz.

A jhuvuoni egy sor zizegő hangot hallatott. Zhun 46 visszacsattogott.

– Hová kívánsz menni? – kérdezte az idegen.

– Jelet kell adnom a Kultúrának. Vigyetek olyan helyre, ahonnan megtehetem. Aztán át szeretnék szállni egy kultúrabeli hajóra.

Átfutott Uagen agyán, hogy erre kis szerencsével innen is képes lehet, anélkül, hogy ki kellene tennie a lábát a légitestről. De nem, ekkora szerencséje nem lehet. Remény és kétségbeesés kavargott benne, miközben várta a jhuvuoni választ.

– Elviszünk a Beidite nevezetű entitáshoz, a Critoletli rendszerbe, ahol kommunikálhatsz a Kultúrával, és másik hajóra szállhatsz.

– Az mennyi időbe telik?

– Hetvenhét kultúrabeli normanap.

– Közelebb nincsen alkalmas hely?

– Nincsen.

– Lehetséges volna, hogy már útközben jelezzünk az entitásnak?

– Igen.

– Leghamarabb mikor adhatjuk le a jelet?

– Ötven kultúrabeli normanap múlva.

- Rendben. Szeretnék mielőbb indulni.
  - Indulásra készen állunk. Mikor kapjuk a megígért jutalmat?
  - Ahogy megérkeztem a Kultúrára. Ó, és még valami!
  - Mi? – bugyogta az idegen, a vörös ikebana megrebbent a buborékban.
  - Ha minden jól megy, talán megtoldhatjuk a fizetséget.
- A lény tollas teste újrarendeződött.
- Induljunk.
- A buborék fellebbent Uagen feje mellé, és egy második buborék vált ki belőle. Olyan volt, mint a spontán sejtosztódás.
- A levegő összetételét és hőmérsékletét a kultúrabeli normához igazítottuk – közölte a jhuvuoni. – De a gravitáció kisebb. Megfelel?
  - Meg.
  - El tudod látni magad?
  - Megoldom – mondta, aztán elgondolkodott. – Vízetek van?
  - Van.
  - Akkor túlélem.
  - Kövess, kérlek.
- A megkettőződött buborék a parapet fölé emelkedett. Uagen felkapta a táskáját, és Zhun 46-ra pillantott.
- Hát, köszönöm a segítséget. Yoleusnak pedig minden jót!
  - A nagy Yoleus jókívánságait küldi. Biztonságos utazást és olyan éveket kíván, amik kedved szerint valók.
- Uagen elmosolyodott.
- Mondd meg neki, hogy köszönöm. Remélem, még

találkozunk.

– Ó, a nagy Yoleus biztos benne.

Meghalni így is lehet

A vízesés hajóliftet rejtett; amikor szükség volt rá, emelőkarja alakot öltött a vízesés tövében, s ezüstös permetfátylat húzva maga után emelkedni kezdett. A dokkolótálcát kiegyensúlyozandó a zubogó vízfüggöny mögött hatalmas ellensúly ereszkedett föld alatti medencéjébe. Amikor a tálca a vízesés tetejéhez ért, becsúszott a sziklaperembe vájt mélyedésbe, zsilipkapui pedig erőlködve feszültek a folyó sodrásának; ilyenkor úgy festett, mint a kilométer széles szakadék fölé nyúló erkély. Két áramvonalas kísérőhajó haladt fej fej mellett, folyásiránnyal szemben, akár egy gépesített angolnapár. Hosszú záróláncot húztak maguk után V alakban, amely a közeledő bárkát az emelőkar felé terelte. Ahogy a bárka a dokktálcára siklott, a kapu becsukódott, a kísérőhajók pedig felcsévélték a záróláncot. Az emelő megnyitotta oldalkeszonjait a rohanó víz előtt, a sodrás megmozdította az ellensúly tömegét a mélyben csillogó medencében. A hajólift lecsatlakozott a vízesés hornyáról, és a szüntelen robajlás és tömötten burjánzó párafelhők közepette

ereszkedni kezdett az odalent kavargó, zavaros habok felé. Ziller ruhájából facsarni lehetett a vizet. A kelgir a Központ avatárja mellett álldogált az Ucalegon napozófedélzetén, a parancsnoki híd alatt; a Toluf Platót átszelő Jhree folyó forrásvidékén jártak. Megrázta magát, bundájából vízcseppek milliói repültek szerteszét. A folyásirányba néző zsilipkapuk kitértek, a bárka megindult. Többször nekikoccant a rekeszoldalnak, mire sikerült kijutnia a kapun; egyik pillanatról a másikra magukkal ragadták az örvénylő, egymásba csapódó hullámok.

Ziller a vízesés peremére mutatott, jó kétszáz méterre a fejük fölött.

– Mi történne – kiabálta túl a morajlást –, ha a bárka elvétené az irányt, és nem találna a dokktálcába?

Az avatár szintúgy bőrig ázott; vékony anyagból készült, sötét kabátja ezüstös bőréhez tapadt, de láthatólag nem zavarta a dolog. Vállat vont.

– Egy ilyen tévedés – felelte emelt hangon – katasztrofális következményekkel járna.

– És ha a folyásirányba nyíló kapu útközben kinyílik?

A lény bólogatott.

– Az úgyszintén.

– Ha az ellensúly leszakad?

– Szintén.

– Vagy ha a lift túl hamar kezd ereszkedni?

– Dettó.

– És ha valamelyik zsilipkapu kinyílik, mielőtt a dokktálca eléri a medencét?

– Szerinted?

– Gondolom, ez az ízé alaposan ki van bélelve antigravitációs hámmokkal, korrekciós tökesúlyal meg efféle biztonsági kettyerékkal – kiabált Ziller. – Mármint vészhelyzet esetére. Vagy tévedek?

Az avatár bólintott.

– Ki kell ábrándítsalak. – Vízcseppek hullottak az orráról és füléről.

Ziller sóhajtott, és megcsóválta a fejét.

– Én is ettől tartottam.

Az avatár mosolyogva hajolt oda hozzá.

– Biztató jelnek veszem, hogy csak akkor teszed fel ezeket a kérdéseket, miután túljutottunk a veszélyen.

– Kezdek blazírt játékokat játszani a halállal, akárcsak buggyant lakosaid.

Az avatár elgondolkodva bólintott.

– Így van. És ez pozitív fejlemény.

– Szerintem lehangelő.

Az avatár felnevetett. A szurdok mélyét pásztázta a tekintetével, ahol a folyó Ossuliera városfala mellett a masaq'-i gyűjtőfolyamba torkolt.

– Ideje mennünk – mondta. – Ilom Dolince nemsokára meghal, Nisil Tchasole pedig újjászületik.

– Mi lenne veled a groteszk kis ceremóniáid nélkül? Belegondolni is rémes!

Végigsétáltak a fedélzeten. A bárka a hullámokat hasította, orra bele belecsapott a zöldefehér habok káoszába, amelyek aztán zuhatagként landoltak a fedélzet deszkáin. A hajó recsegve-ropogva hánykolódott és billegett. Valahol a hátuk mögött az emelőkart újra elnyelték a dühöngő

áramlatok.

A víz átcsapott a palánkon, elárasztva a fedélzetet. A kelgirnek három lábra kellett ereszkednie, és a korlátba kapaszkodnia, hogy el tudjon evickélni a legközelebbi ajtóig. Az avatár nemtörődöm lazasággal gázolt a térdig érő vízben, kitérte az ajtót, és segített Zillernek behatolni a fedélközbe.

Odabent a kelgir megrázta magát, teleszórva a lambériás falat és a vastag falikárpitot apró, ezüst cseppekkel. Az avatárról egyszerűen lepergett a víz, bőre és sötét öltözéke szempillantás alatt tökéletesen megszáradt, a távozó víz pedig elszivárgott a padló résein át.

Ziller kézfejjével megtörölte az arcszőrét, aztán megütögette a fülét. Szemrehányó pillantást vetett a makulátlanul száraz alakra, aki derűs mosollyal nézett vissza rá. Kicsavarta a mellényét, közben fél szemmel az avatár bőrét és ruháját vizslatta a nedvesség jelei után kutatva; hiába.

– Van egypár idegesítő tulajdonságod – morogta –, de ez az egyik legbosszantóbb.

– Felajánlottam, hogy téged is megvédelek a hullámoktól – emlékeztette az avatár. A kelgir kifordította a zsebét, és morcosan figyelte a fedélzetre csordogáló erecskét. – De te a maga teljességében akartad átélni az élményt – folytatta az avatár, aztán hozzátette: – Szerintem nem tudtad, mire vállalkozol.

Ziller bánatosan forgatta elázott pipáját.

– Ez pedig – dűnnyögte maga elé – mindennek a teteje!

Egy apró drón szépen összehajtogatott fehér törülközővel tűnt fel a sarkon, majd melljük érve lassított. Az avatár

elvette a törölközőt, és biccentett a gépnek, mire az némán elrohogott.

– Parancsolj! – nyújtotta a vastag, bolyhos törölközőt a kelgir felé.

– Milyen figyelmes vagy!

Végigballagtak a folyosón, emberektől zsongó táncteremek és szalonok mellett. Mindenki a tomboló hullámokat és a kavargó vízpárát figyelte.

– Merre jár hõn szeretett Quilan õrnagyunk? – kérdezte Ziller, miközben az arcát dörgölte a törölközővel.

– Neremetire látogatott Kabe társaságában, hogy megnézze az örvénykorallokat. A napokban kezdõdik a delejévszak.

Ziller maga is látott ilyesmit egy másik platón, hat-hét évvel ezelõtt. A delejévszak elején a felnõtt örvénykorallok kilökik magukból sűrű virágzatukat, és festõi meandermintákat rajzolnak a zátonyok sekély vizére. A látványosság egyes feltételezések szerint arra ösztönzi az elõzõ évben született korallborjakat, hogy a tengerfenékrõl a felszínre merészkedjenek, és ott saját maguk újabb verzióivá bimbózzanak.

– Neremeti? – pillantott fel. – Az merre van?

– Félmillió kilométerre innen, toronyiránt. Tökéletes biztonságban vagy.

– Megnyugtató. Gondolom, kezdesz kifogyni az ötletekbõl, mivel kösd le népem szent béke- és postagalambjának halálosan megtisztelõ figyelmét. Legutóbb, ha jól hallottam, gyárlátogatásra vitted. – Ziller horkantva felnevetett.

Az avatár sértett pillantást vetett rá.

– Egy csillaghajógyárba vittem – helyesbített öntudatosan –, de ettől az apróságtól eltekintve értesüléseid helyesek. Ő maga kérte, hogy megnézhesse a gyárat. Egyébként korántsem fogytam ki az ötletekből. Vannak helyek a Masaq'-on, amikről nem is hallottál, pedig ha tudnál róluk, kezedet-lábadat törnéd, hogy odajuthass.

– Ha te mondd! – Ziller csípőre tett kézzel nézett az avatárra.

Az avatár elmosolyodott.

– Nekem elhiheted. – Széttárta a karját. – Csapnivaló stratégá lennék, ha minden titkomat azonnal kiadnám, nem igaz?

Ziller továbbindult. A bundáját dörzsölte, és időről időre ferde pillantást vetett az ezüstbőrű lényre, amely könnyedén lépkedett az oldalán.

– Remek nőstény válna belőled – jegyezte meg. – Micsoda flanc!

Az avatár felvonta a szemöldökét.

– Azt mondd?

– Azt.

Az avatárt láthatólag mulattatta a gondolat.

– Quilan a Központot akarja látni – terelte másra a szót.

Ziller elfintorodott.

– Most, hogy mondd, ott még én se jártam. Akad arrafelé valami látnivaló?

– Egy kilátógaléria, ahonnan az egész orbitált látni lehet. Bár a le-, vagy felszálló hajókról is legalább ennyire jó kilátás nyílik. Persze csak ha ráérősen dokkolnak, és nem a gyűrűtalpon szállnak le. – Vállat vont. – Ettől eltekintve

semmi különös.

– Gondolom, a gépterem éppolyan unalmas, ahogy képelem.

– Még annál is unalmasabb.

– Sebaj; egy-két percre biztosan le tudod kötni a kollégát. – Ziller megtörölte a hónalját, aztán két lábra emelkedett, és felemelte a haskarját. – Említetted a személtládának, hogy miatta nem szándékozom részt venni a saját szimfóniám bemutatóján?

– Még nem. Azt hiszem, Kabe ma hozza fel a témát.

– Szerinted veszi a lapot, és a fenekén marad?

– Fogalmam sincs. Gondolom, E. H. Tersono mindent megtesz, hogy meggyőzze az ellenkezőjéről. – Az avatár széles mosolyt villantott Zillerre. – Valószínűleg azzal győzködi majd, hogy ne engedjen a gyerekes zsarolásnak.

– Ennél többet én sem nézek ki belőle.

– Hogy halad a *Hervadó fény*? – érdeklődött az avatár. – Elkészültél a fanfárdarabbal? Már csak öt nap van hátra, és az emberek alig várják az előzetest.

– Persze, kész az is. Csak aludni akarok rá egyet. Holnap szélnek eresztem, biz' isten. – A kelgir az avatárra nézett. – Egyébként biztos vagy benne, hogy ez jó ötlet?

– Micsoda? Hogy előzetest tegyünk közzé?

– Igen. Szerinted nem lőjük le a poént? Attól függetlenül, hogy vezénylek-e vagy sem.

– Épp ellenkezőleg. Az emberek alig várják, hogy hallhassanak valamit a műből, egy jellegzetes dallamot, a fő motívumot. A témák, a hangulat ismerős lesz nekik, de messze nem elcsépelte. Sőt, így jobban tudják majd

értékelni. – Vállon veregette Zillert, mire finom ködpára csapott fel a kelgir mellényéből. Ziller összerezett; az avatárnak meglepően erős keze volt. – Bízz bennem, Ziller; ez bevált módszer. A részlet alapján, amit küldtél, pazar lesz. Gratulálok!

– Köszönöm. – Ziller tovább dörgölte a horpaszát a törülközővel, aztán az avatárra pillantott.

– Igen?

– Csak tűnődöm.

– Min?

– Valami azóta nem hagy nyugodni, amióta idejöttem. Sosem kérdeztem meg tőled, először azért, mert félttem, később azért, mert magam is sejtettem a választ.

– Szent ég! – pislogott az avatár. – Miről van szó?

A kelgir egy darabig hallgatott.

– Ha akarnátok, ti Elmék... szóval le tudnátok utánozni a stílusomat? – bökte ki nagy nehezen. – Tudnál olyan darabot írni, mondjuk egy egész szimfóniát, ami még a kritikus szemében is autentikusnak tünne? Olyan zenét, amiről azt kívánnám, bárcsak én szereztem volna?

Az avatár a homlokát ráncolta. Összekulcsolta a kezét a háta mögött, lépett néhányat, aztán megállt.

– Azt hiszem, igen.

– Minden gond nélkül?

– Nem volna nehezebb, mint bármilyen más összetett feladat.

– De te gyorsabban kész lennél vele, mint én.

– Valószínűleg.

– Hmm. – Ziller megtorpant, és szembefordult az avatárral.

A mélyülő szurdok szikláit és fátyolfái egyre gyorsabban maradoztak el mögöttük, a bárka finoman ringott. – Szóval akkor – kezdte újra – mi értelme megkérni engem, vagy bárki mást, hogy írjak neked egy szimfóniát?

Az avatár meglepett arcot vágott.

– Mert ha te csinálod, tiéd az alkotás öröme.

Ziller felhorkant.

– Hagyjuk a humanista maszlagot! Azt mondd meg, mit érzel mindebből a hallgatóság?

– Tudják, hogy a saját fajtájuk művét hallgatják, nem pedig egy gépi algoritmust.

– És ha ezt is félretesszük; mondjuk, senki sem árulja el nekik, hogy egy MI írta a zenét. Vagy tudják, de nem érdekli őket.

– Ha hazudnak nekik, az élmény nem lehet teljes, hiszen fontos információt tartanak vissza. Ha pedig nem érdekli őket, akkor egyetlen élőlénytípushoz sem hasonlítanak, amellyel valaha dolgom akadt.

– De ha valóban képes vagy rá, hogy...

– Ziller, téged az aggaszt, hogy egy gépi intelligencia is képes létrehozni eredeti, vagy annak tűnő, mások által nem reprodukálható művészeti alkotást?

– Őszinte leszek: ha a végtermék ugyanolyan minőségű, mint az én szösszeneteim, akkor igen.

– Ziller, hisz ez tökéletesen lényegtelen! – Hosszan keresgélte a szavakat. – Gondolkodj úgy, mint egy hegymászó!

– Miért, hogy gondolkodik egy hegymászó?

– Vannak, akik izzadnak, szenvednek, és törik magukat,

hogy felkapaszkodhassanak egy hegy csúcsára. Még a testi épségüket is kockára teszik. És amikor végre felérnek, ott találnak egy tucat turistát, akik éppen kiszállnak a repülőből, és piknikkosarat lóbálnak a kezükben.

– A hegyászó helyében megpukkadnék a méregtől.

– Valóban udvariatlan dolog olyan csúcson landolni, amire valaki más éppen végső erejét megfeszítve küzdi fel magát, de az ilyesmi megtörténhet, és meg is történik. A jó modor megkívánja, hogy a könnyebb utat választók kalapot emeljenek a hegyászók teljesítménye előtt. Hozzáteszem, ha csak a táj érdekelné őket, utóbbiak is választhatnák a kisebb erőfeszítéssel járó megoldást, de ők éppen az erőfeszítésre, a kihívásra vágnak. A sikerélményt a csúcsra vezető út jelenti, nem pedig az, hogy valaki a csúcson áll. Hiszen ekkora erővel állhatna bárhol máshol is.

– Az avatár elhallgatott. Oldalra biccentette a fejét, és összehúzott szemmel nézte a kelgirt. – Meddig transzírozom még ezt az analógiát, Ziller mester?

– Ne fáradj, értem én. Csakhogy a hegyászó épp azon tépelődik, nem kellene-e repülőbérletet váltania, és izzadás helyett megcélozni valaki más hegycsúcsát.

– Legjobb, ha teremtesz magadnak egyet. Most menjünk; ma este egy haldoklót kell elbúcsúztatnom.

Ilom Dolince halálos ágyát családja és barátai állták körül. Miután a bárka leereszkedett a zuhatagon, a farfedélzet védőponyváját visszahúzták, és az ágy immár a szabad ég alatt feküdt. Ilom Dolince tömött párnákkal körülbástyázva, félig ülő helyzetbe támasztva pihegett a habmatracon,

amely úgy festett, mint egy földre szállt báránnyel.

A kelgir igyekezett a háttérbe húzódni a fél tucat ember mögé, akik félkört alkotva álltak vagy ültek az ágy körül. Az avatár az öregember mellé lépett, megfogta a kezét, és hosszan beszélt hozzá. Bólintott, aztán hátrapillantott a válla fölött, és intett Zillernek. A kelgir úgy tett, mintha nem vette volna észre, és egy tarka madarat fixírozott, amelyik a folyó tejfehér vize fölött vitorlázott.

– Ziller – hangzott az avatár hangja a kelgir tolltermináljából.
– Kérlek, gyere ide! Ilom Dolince szeretne megismerkedni veled.

– Hogyan? Ó. Igen, persze – dadogta. Borzasztóan kínosan érezte magát.

– El sem tudom mondani, Ziller mester, micsoda megtiszteltetés számomra, hogy megismerhetem. – Az öregember megszorította a kelgir kezét. Közéről nem is látszott olyan idősnek, bár a hangja erőtlenül csengett. A bőre kevésbé volt foltos és ráncos, mint azoknak az öregeknek, akikkel Ziller találkozott, és a haja sem hullott ki, noha az idő minden pigmentet kiszívott belőle. A kézfogása erőtlen volt, de határozott.

– Köszönöm, igazán kedves, hogy khm... időt szentel... egy magamfajta hangjegyfirkászra.

Az öreg arcára részvétteljes együttérzés ült ki.

– Ó, Ziller mester – tárta szét a karját. – Annyira sajnálom! Kényelmetlen helyzetbe hoztam, nem igaz? Bocsásson meg, önző dolog volt a részemről. Nem gondoltam, hogy...

– Dehogy, én csak... Nos, igen. – Ziller orra kipirult. Körbepillantott. Barátságos, biztató pillantások

keresztüzében találta magát. Szívből gyűlölte az egész kompániát. – Csak szokatlan számomra a... helyzet. Ennyi az egész.

– Megengedi? – kérdezte az öreg, és megfogta Ziller kezét. Ezúttal gyöngébb volt a szorítása. – A szokásaink talán furcsának tűnhetnek az ön szemében.

– Nem furcsábbak, mint a mi szokásaink az önök számára, ebben biztos vagyok.

Ilom Dolince elmosolyodott.

– Felkészültem a halálra, Ziller mester – mondta. – Négyszáztizenöt évet éltem. Tanúja voltam az égbék eyskei kebalysok migrációjának, figyeltem a napkitörést arató mezőjárókat a Felső Nudrunban, kezemben tartottam újszülött gyermekemet, átrepültem a Sart-barlangokat, és levitorláztam a Lirouthale legmagasabb csőfokáról. Rengeteg mindent átéltem, és az idegmíderem hiába próbálja összefércelni az emlékeimet, már eddig is sokat elvesztettem abból, amit idebent – és megkocogtatta a homlokát – összegyűjtöttem. Nem annyira a múltamat félttem, mint az egyéniségemet, önmagamat. Nem merek változtatni, megváltozni, továbblépni, sem pedig egyszerűen megállni, és kiszállni az egészből. Énem egy másolatát egy csoportelmébe továbbítottam arra az esetre, ha valaki kérdezni akarna tőlem valamit, de az élet már csak teher a számomra. Halálom előtt még szeretném meglátni Ossuliera városát. Ez az utolsó kívánságom. – Az avatárra mosolygott. – Ki tudja, talán visszatérek, ha vége az univerzumnak.

– Azt is mondtad, hogy ha a Notromg valaha megnyeri az

orbital-kupát, mellben fejtett pompomlányként akarsz újjászületni – tette hozzá az avatár komolyan, és a foga közt szűrte a levegőt. – A helyedben inkább az univerzum végében reménykednék.

– Igaz. Látja, maestro? – kérdezte Ilom Dolince, a szeme csillogott. – Ideje kiszállnom, itt és most. – Reszketeg kezével megpaskolta Zillerét. – Egyedül azt sajnálom, hogy nem hallhatom a maga művét. Nagy volt a kísértés, hogy maradjak, de... Nos, ha nem szánja el magát az ember, mindig akad valami, ami visszatarthatja, nem igaz?

– Biztosan.

– Remélem, nem veszi sértésnek. Nem sok dolog van, ami maradásra bírhatna. Ugye nem bántottam meg?

– Ha mégis, meggondolná magát, Dolince úr? – kérdezett vissza Ziller.

– Azt hiszem, igen. Ha önt valóban bántaná a dolog, talán késleltetném a pillanatot. Bár azzal valószínűleg próbára tenném ezeknek a jó embereknek a türelmét itt. – Dolince körbenézett az egybegyűlteken, mire szelíd tiltakozó mormogás támadt közöttük. – Látja, Ziller mester? Békét kötöttem a sorssal. Jó szívvvel gondolnak rám a barátaim, ha majd nem leszek.

– Megtiszteltetés volna, ha engem is közéjük számítana – bókkolt Ziller, és megszorította az öreg kezét.

– Árulja el nekem, Ziller mester, milyen lesz a darab? Gondolom, csupa nagybetűvel jegyzik majd a zenetörténetben.

– Azt nem az én tisztem eldönteni – felelte Ziller. – A magam részéről elégedett vagyok vele. – Sóhajtott. –

Csakhoggy a tapasztalat azt mutatja, hogy ez a legkevésbé sem ad támpontot a fogadtatással kapcsolatban, hogy a kritikai megítélésről ne is beszéljünk.

Az ágyban fekvő férfi elmosolyodott.

– Biztos vagyok benne, hogy csodálatos lesz a bemutató.

– Reméljük a legjobbakat.

Ilom Dolince fáradtan behunyta a szemét. Amikor hunyorogva újra kinyitotta, a kézszorítása gyengébb volt.

– Részemről a szerencse, Ziller mester – suttogta.

Ziller elengedte az öregember kezét, és megkönnyebbülten visszavonult, miközben a rokonok és barátok szorosabbra vonták a kört az ágy körül.

***

Ossuliera falai a szurdok végében megülő árnyékokból bontakoztak ki. A várost részben a sziklafal rozsdabarna szirtjeibe faragták, részben a bolygó más tájairól és távoli planétákról hozott kövekből építették. A Jhree kiszélesedett és megszelídült, méltóságteljes lassúsággal hömpölygött egyenesen futó medrében, amelyből oldalágak és dokkok ágaztak le, fölötte pedig habacélból és élő építőfából ácsolt hidak íveltek.

A rakpart világos homokkőből emelt, hatalmas peronként veszett a ködös távolba. Állatok és emberek pettyezték, távolabb árnyékvirágok, pavilonok, csilingelő szökőkutak és csavart ásványoszlopokból álló, extravagáns kolonnádok váltották egymást.

Impozáns bárkák ringtak kihorgonyozva a vízhez vezető

lépcsősor előtt, ahol chaugresilek népes csoportjai végezték rituális tisztálkodási szertartásukat. A karcsú naszádok tükörvitorlái befogták a lökésszerűen kavargó, kósza szellőt, és csillogó árnyékot vetettek a csendes vizekre, a nyüzsgő rakpartot pedig ezüstfehér tükröződésfoltokkal hintették meg.

A teraszokra épült város sokágú toronyként magasodott a forgalmas kökörzók fölé; ponyvatetők és esernyőfák tarkították a sikátor-utcácskákat és tereket, sziklaszirtekbe hasított boltíves alagutak nyeltek el sötét vízü csatornákat, illatosított lángnyelvek pöfögtek ibolyaszín és narancs füstbodrokat a sápadtkék égbe. Odafent kondenzcsíkok kötegeit rótták a felhők közé a legkülönbélebb szárnyas alkalmatosságok; dugóhúzóban repültek a kikötőbeli társaiknál nagyobb fesztávú és légiesebb hidak közt, amelyek megannyi kőbe-fémbe fagyott szivárványként íveltek a gomolygó ködben. A dúsan cizellált támpilléreken színes virág- és levélfüzért, futókát és fátyolmohát lengetett a szél.

Zene visszhangzott a szerpentinek és teraszok között. A bárka felbukkanására izgatott trombitálásba kezdett egy csordányi bestiórusz, amelyeket a folyóba ereszkedő lépcsősor tövében pályváltak ki.

Ziller a korlátra támaszkodott, és magába itta a gazdag látványt. Néhány lépésre tőle, az ágy mellett, ahol Ilom Dolince feküdt, egy-két rokon magába roskadva sírt. Az avatár az öregember homlokára tette ezüstös tenyerét, és lecsukta a szemét.

A kelgir sokáig figyelte a folyóról feltáruuló várost. Amikor

hátrafordult, hosszúkás testű, grafitászürke áthelyező drónt látott az ágy fölött lebegni. A családtagok és barátok néhány lépéssel hátrébb húzódtak. Ezüstös mező ragyogott fel a halott férfi körül, aztán ponttá zsugorodott és eltűnt. Az ágynemű puhán visszaereszkedett oda, ahol egy pillanattal ezelőtt a test feküdt.

Eszébe jutottak Kabe szavai: ha valaki meghal, az emberek mindig a napba néznek. Hagyományosnak számító temetés zajlott le az imént a szeme előtt; a Kultúrában úgy szokás, hogy a holttestet áthelyezik a helyi csillag magjába. És ahogy Kabe mondta, ilyenkor az emberek felnéznek a napra, még ha egymillió évig is tart, mire az áthelyezett holttestből születő fotonok leragyognak rájuk.

Egymillió év. Vajon itt lesz ez a mechanikus földi paradicsom annyi idő múltán is? Nem valószínű. Addigra valószínűleg maga a Kultúra is megszűnik létezni. A Kelg biztosan. Talán az emberek azért néznek fel, mert tudják, hogy akkor már senki sem lesz, aki felnézzen.

Az avatárt újabb ceremóniára várták, mielőtt a bárka elhagyta volna Ossulierát: egy Nisil Tchasole nevű asszony újjászületésére. A nő nyolcszáz évvel ezelőtt maga is harcolt az idiri háborúban, aztán betároltatta magát. Az volt a kívánsága, hogy élesszék újjá, mielőtt a második ikernóva fénye a Masaq'-ra ér. Testklónját már előkészítették, csak fel kellett tölteniük az elmestátuszát, hogy a következő öt-hat napban legyen ideje akklimatizálódni, és felkészülni a pillanatra, amikor a második nóva fénye átsöpör az orbitalon.

A születés és halál párosításának elvileg az lett volna a célja, hogy kioltsa az elmúlás okozta hiányérzetet, ám Ziller meglehetősen banálisnak és erőltetettnek találta a dolgot. Nem akart tanúja lenni a deus ex machina nagyjelenetnek; amint horgonyt vetett a hajó, partra szállt. Egy darabig céltalanul róttá az utcákat, aztán kéregalattiba szállt, és visszavitette magát Aquime-be.

– Igen, volt egy ikertestvérem. Nincs ebben semmi titok. A történeteket annak rendje és módja szerint dokumentálták, ennek ellenére több tucat variációja és értelmezése ismert. Irodalmi és zenei feldolgozások is születtek a témában, igaz, nem mind hiteles. Ajánlhatom például a...

– Igen, ezt én is tudom, de tőled szeretném hallani.

– Ha ragaszkodsz hozzá...

– Leköteleznél velem.

– Ám legyen!

Az avatár és a kelgir egy apró, nyolcszemélyes modulban ültek az orbital külső gyűrűje alatt. A jármű specializált kétéltű volt, amely úszva és repülve is tudott közlekedni, bár a légkörből kilépve csak viszonylag szerény sebességre volt képes. A két lény a padlótól plafonig érő képernyőt figyelte; mintha egy üvegorrú űrhajó orrában álltak volna, azzal a különbséggel, hogy egy szimpla üvegfelület sosem tudta volna ilyen részletgazdagon megmutatni a hajó környezetét.

Két nap telt el Ilom Dolince halála óta. A szimfónia készen állt, és nagyban folytak a próbák, amikor Zilleren erőt vett a

szokásos nyugtalanság. Azon tépelődött, hol nem járt még a Masaq'-on. Kérte, mutassák meg neki az orbital alaplemezt. Így történt, hogy három nappal a Karik stadionban tartandó koncert előtt az avatár társaságában leereszkedett a platógyűrű alá, az aquime-i úrkikötőhöz.

A plató, amire Aquime is épült, üreges volt, a belső teret használaton kívüli hajódepók és a legkülönbébb gyarak töltötték ki – jelenleg mind inaktívak. Az átlagos kéregalatti-elérési pontokon alig száz métert kellett ereszkedni, Aquime-től viszont jó kilométerre esett az orbital alsó síkja. A modul a gyűrűhöz képest relatív lassításba fogott, és forgásirányba állt. Úgy tűnt, mintha az orbital (alig ötven méterrel a fejük fölött) mozgásba lendült volna; először lassan, aztán egyre gyorsabban kezdett forogni, az addig lassan keringő csillagok pedig megálltak.

A műbolygó fonákja fémesen csillogó, vége-hossza nincs felület volt, amelyet halványan világított meg a rendszer közelebbi bolygóiról visszaverődő napfény. Az irdatlan szalag gépies, lelketlen tökéletességet sugárzott annak ellenére, hogy tömérdek pilon és hozzáférési kapu pötyözte, és kéregalatti-kocsipályák róttak rá szabálytalan mintát.

Ahol két pálya keresztezte egymást, az egyik kiemelkedett a gyűrű síkjából, a másik pedig belemélyedt a vastag alaplemezbe. A pálya itt-ott több tíz kilométer széles hurkokba csavarodott, komplikált csipkézetet rajzolva az alaplemezre, amely távolról úgy festett, mint egy elképesztően tekervényes mintával díszített karkötő. Ziller megbabonázva figyelte, ahogy kéregalatti-kocsik süvítenek

el fölöttük egyesével, kettesével vagy hosszabb, vonatszerűen sorolt egységekben.

A pálya mozgásával lehetett a leginkább megbecsülni saját relatív sebességüket; a közeledő vagy elkanyarodó vonalak eleinte bágyadtan hullámoztak a fejük fölött, aztán a modul lassulásával párhuzamosan az orbital mintha száguldásba fogott volna, a vonalak egyre gyorsabban tekeregtek, a kocsik pedig tempósabban suhantak.

Elhaladtak egy rekeszfal alatt, és még mindig gyorsultak. A szürke fémmező valósággal sűvített a fejük fölött, aztán egyszer csak kiemelkedett a látóterükből, és elnyelte a sötétség. Több száz kilométer magasságból mikroszkopikus fények hunyorogtak rájuk. A kéregalatti függővasútszerű pályán haladt tovább; a képtelenül karcsú pillérek hajszálvékony fényvonalak sorozataként rebbentek el mellettük, ekkora sebesség mellett éppen hogy látni lehetett őket.

Aztán elérték a túloldali rekeszfalat, és a hegységnegatívot formázó alaplemez szinte visszazuhant a modul elé. Ziller igyekezett nem összerézenni, hiába. Az avatár nem tett megjegyzést, de a modul távolabb navigálta magát a gyűrűtől. Az orbital ettől lassulni látszott.

Az avatár időközben kényelmesen elhelyezkedett, és belefogott a történetbe.

Valamikor régen az Elme, amelyet ma Masaq' Központként ismernek – és amely akkor lépett elődje helyére, amikor az nem sokkal az idiri háború után szublimált –, egy hajót parancsnokolt, amelyet úgy hívtak: *Nyolc Napon Túl Gyógyuló*. Kultúrabeli rendszerhajó volt, amelyet a feszült

külpolitikai viszonyoktól beárnyékolt évtizedek végén építettek, amikor egyértelművé vált, hogy a háború kitörésének jóval nagyobb az esélye, mint a konfliktus békés megoldásának.

Civil úrhajónak tervezték, amely azonban szükség esetén teljes értékű hadigépként is működhet, futószalagon képes gyártani a kisebb hadihajókat, nagy tömegben szállítani a személyzetet és anyagot, illetve – saját fegyverzete hathatós segítségével – akár közvetlenül is részt vehet a küzdelemben.

A háború első szakaszában, amikor az idiriek átfogó támadást intéztek a Kultúra ellen, a Kultúra pedig lépésről-lépésre hátrált, és csak akkor lépett akcióba, amikor időt akart nyerni egy evakuációhoz, a hadra fogható úrjárművek száma meglepően alacsony volt; konfliktushelyzetben csupán az Általános Kontakt Egységekre és néhány átalakított RH-ra számíthattak.

Volt, hogy a katonai logika azt diktálta, egy kisebb és kezdetlegesebb hadihajókból álló flottát küldjenek a probléma orvoslására, amelyből néhány (vagy akár a legtöbb) hajó elvesztése elfogadható veszteség lett volna. A Kultúra azonban a teljes körű mozgósítás előkészületeivel volt elfoglalva, és úgy vélte, az efféle helyzetekben egyedül a jól felszerelt rendszerhajók tudnak helytállni.

Mint köztudott, a kultúrabeli rendszerhajó páratlan hadigépezet, amely könnyen megfutamít bármilyen ellenséget, ám adottságaiból adódóan jóval kevésbé rugalmas, mint egy kisebb hajókból álló flotta, és túlélési

esélyeit is sajátos kettősség jellemzi. Ha egy flotta komoly ellenállásba ütközik, néhány hajója általában el tud menekülni, hogy később újra hadrendbe álljon, egy szorongatott helyzetbe került RH viszont vagy győzelmet arat, vagy elpusztul – akár önmegsemmisítő mechanizmusai révén, akár az ellenség kezétől.

Egy ekkora veszteségnek a pusztá gondolata is elég volt, hogy a Kultúra stratégiai tervezést végző Elméinek csillapíthatatlan hidegrázást, álmatlan éjszakákat és akut hisztériás rohamot okozzon.

Az egyik elkeseredett ütközetben, amikor a Kultúra szokás szerint időhúzásra játszott (miközben a háttérben egy marék kultúrabeli orbital igyekezett megfelelő sebességre gyorsulni, hogy mielőbb kikerülhessen a veszélyzónából), a *Nyolc Napon Túl Gyógyulót* – figyelemelterelési céllal – beküldték az idiri birodalom központjába.

Mielőtt belevágott volna a küldetésbe, amelyet az érintettek, köztük saját maga is az utolsó útjának vélt, az ilyenkor szokásos eljárás szerint átküldte elmesztátuszát – effektíve a lelkét – egy másik RH-nak, amely továbbította azt egy biztonságos távolban hajózó kultúrabeli Elmének, a galaxis túfelére. Azután néhány kísérőegység kíséretében – amelyek inkább mobil fegyverarzenálok voltak, mint hajók – nekivágott, hogy teljesítse feladatát.

Kirobbant a galaxislencse síkjából, és széles ívben, ragadozó módjára rárepült a célra.

Bevetette magát az idiri utánpótlási vonalak sűrűjébe, gyilkos lendülettel és esztelen irracionálissal pusztított mindent, ami az útjába került, s közben egyre mélyebbre és

mélyebbre hatolt a hátországba.

Parancsba kapta, hogy meg se próbáljon kapcsolatba lépni az övéivel, hacsak valami isteni csoda folytán vissza nem ér a vészesen zsugorodó kultúrabeli övezetbe; társai mindössze abból sejtették, hogy túlélte az első ütközetet, hogy az idiri nyomás érzékelhetően csökkent, vagyis az utánpótlásul küldött egységeket megsemmisítették vagy eltérítették, mielőtt azok elérték volna a frontvonalat.

Szárnyra kapott a szóbeszéd, hogy az idiri felségterületen elszaporodtak a partizánakciók. Szemtanúk beszámolóí szerint az idiri flotta összevonta erőit a galaxis külső peremén, a legutóbbi rajtaütés helyszínén. Elkeseredett csata bontakozott ki, amely hatalmas erejű robbanásban kulminált. A detonáció utórezgéseit a Kultúrában is érzékelték. A történetek nem szorultak különösebb magyarázatra: végső esetben minden sarokba szorított kultúrabeli hadihajó elpusztítja önmagát, s ezt lehetőség szerint oly módon teszi, hogy közben a lehető legnagyobb kárt okozza közvetlen környezetében.

Az ütközet híre és az RH heroikus önfeláldozása a figyelem középpontjába került: egy teljes napon át főmenü hír volt. Aztán a háború (az idiri hadiflottához hasonlóan) tovább dübörgött, nyomában hadicselek és diplomáciai kunsztok, vér és pusztulás, rettegés és szenzáció.

Időközben a Kultúra hadigazdálkodásra állt át; az idiriek – akiknek eddig is komoly gondot okozott, hogy ellenőrzésük alatt tartsák az újonnan meghódított területeket – nem tudtak előrenyomulni, egyrészt mert képtelenek voltak helyzetbe hozni a saját hadiapparátusukat, másrészt mert a

Kultúra újonnan csatasorba állított hadosztályaival egyre keményebben szorongatta őket; a frontvonalától távol eső orbitalokon működő, csúcsra járatott gyárak valósággal ontották magukból a hajókat.

Közben újabb hír érkezett a *Nyolc Napon Túl Gyógyuló* megsemmisüléséről – és az idiri hadigépekéről, amelyeket magával rántott a pusztulásba. Egy másik Érintett faj közelben elhaladó hajója részletesen beszámolt a történekről. A *Nyolc Napon Túl Gyógyuló* személyiséglenyomatát lekérték a betárolást végző Elmétől, és egy másik, ugyanolyan osztályba tartozó hajóba helyezték. A régi-új RH újult erővel vetette bele magát (vagy tért vissza, ahogy tetszik) a végkifejlethez közeledő háborúba. Egyik ütközetből a másikba sodródott, sosem tudva, melyik lesz az utolsó. Magában híven megőrizte előző inkarnációja emlékeit, egészen addig a pillanatig, amíg az lehántotta magáról ernyőmezőit, és velőtrázó virtuális csatakiáltással berontott az oroszlán barlangjába, majd egy teljes ével azelőtt. Ami ezután történt, arra senki sem számított.

A *Nyolc Napon Túl Gyógyuló*, vagyis az eredeti Elme ugyanis nem semmisült meg. Az RH a végsőig küzdött, kötelességtudóan és elszántan harcolt, egy pillanatig sem gondolva saját biztonságára, ám a túlerő végül diadalt aratott. A hajó elpusztult, az Elmének azonban sikerült elmenekülnie egyik alárendelt mobil egységén.

A testét vesztett Elme magán viselte a harcok nyomát; roncs volt, egykori önmaga árnyéka; egy megrokkant

hadigép.

A robbanássorozat kilökte a galaxis síkjából. Ahhoz is alig volt ereje, hogy sérült fizikai burkát összetartsa; nem hajóként, hanem tehetetlen repeszdarabként távolodott a galaxis lencséjétől, fegyvertelenül, vakon, süketnémán. Még sebtiben összetákolta, félkész hajtóművét sem merte használni, nehogy felfedezzék. Amikor kis híján belesodródott az univerzumok közt feszülő energiahálóba, kénytelen volt működésbe hozni, de épp csak annyira, hogy elkerülje a végzetes ütközést.

Ha az idirieknek lett volna idejük, valószínűleg felkutatták volna az RH kóbor darabkát, és megtalálták volna a hajótörött Elmet, de az adott körülmények között fontosabb dolguk is akadt. Mire bárkinek eszébe jutott utánanézni, hogy az RH valóban megsemmisült-e, a lélekvesztő egy millennium távolságra sodródott a galaxist alkotó csillagkorong szegélyétől; elég messze volt, hogy ne vegyék észre.

A megrokkant Elme hozzáfogott navigációs rendszerének kijavításához. Több száz nap telt el eseménytelenül. Végül beindította toldozott-foldozott hajtóművét, és arrafelé araszolt, ahol reményei szerint a Kultúra még mindig tartotta magát. Fogalma sem volt, hogy időközben hogyan rendeződtek át a frontvonalak, így egészen addig nem adott jelt magáról, amíg a galaxis olyan régiójában nem tudta magát, amely biztosan kívül esett az idiriek fennhatóságán.

Érkezése nem kis döbbenetet és zavart okozott. Egy RH elébe ment, és a fedélzetére vette. Ott közölték vele a hírt,

hogy időközben „született” egy ikertestvére.

Ez volt az első, ám korántsem az utolsó eset a háború napjaiban, hogy ilyesmi történt, annak ellenére, hogy a Kultúra minden követ megmozgatott, hogy megbizonyosodjon Elméi haláláról. Az eredeti Elmét egy újonnan készült RH-ba helyezték, és a Nyolc Napon Túl Gyógyuló I. nevet vette fel. Az utódhajó átnevezte magát *Nyolc Napon Túl Gyógyuló II.*-nek.

Egybehangzó kérésüknek megfelelően ugyanabba a hadosztályba kerültek, és a háború ezt követő négy évtizedében fej-fej mellett harcoltak. A kibontakozó végjátékot is közösen élték meg, az egy-hatos galaxiskarban lezajló ikernóva-ütközetbe is együtt indultak. Egyikük túlélte, másikuk nem.

Mielőtt az ütközet megkezdődött volna, kölcsönösen rögzítették egymás elmesztátusát. A túlélő a sajátjába integrálta a megsemmisített hajó lelkét. Igaz, a történelem majdnem megismételte önmagát: a szerencsés túlélő kis híján odaveszett a harcban, és egy modulon kellett menekülnie, hogy mentse önmagát és ikre lemásolt lelkét.

– Melyikőtök halt meg – kérdezte Ziller –, I. vagy II.? Az avatár arcán titokzatos mosoly játszott.

– Közel voltunk egymáshoz, amikor történt, és rettenetesen nagy volt a felfordulás. Sok éven át el tudtam titkolni, melyikünk veszett oda és melyikünk élte túl, amíg valaki le nem ásott a dolgok mélyére. II. halt meg és I. élte túl. – Az avatár vállat vont. – Tulajdonképpen nem számít. A hajótest és az oldat megsemmisült, és később hasonló sorsra jutott a túlélő hajó is. Akár fordítva is történhetett volna. A két

Elméből egyetlen Elme lett. Én lettem. – A szónoklat végeztével az avatár kecsesen meghajolt.

Ziller figyelte, ahogy az orbital bűgőcsigaként pörög a fejük fölött. Kéregalatti-nyomvonalak suhantak el eszeveszett gyorsasággal, alig tudta követni őket. A kocsiknak csak az elmosódott kontúrja látszott – kivéve ha ugyanabba az irányba haladtak, amerre látszólag a modul repült. Egy darabig mintha még lassultak is volna hozzájuk képest, mielőtt elébük vágtak, elmaradtak vagy elkanyarodtak volna.

– Tényleg nagy lehetett a zűrzavar, ha ilyen sokáig titokban tudtad tartani – jegyezte meg Ziller.

– Csúnya helyzet volt – felelte az avatár könnyedén. Az orbital fonákját figyelte halovány mosollyal az arcán. – A háború már csak ilyen.

– És miért döntöttél úgy, hogy Központi Elme leszel?

– Úgy érted, azonkívül, hogy végre meg akartam állapodni, és valami konstruktívot csinálni több évtizednyi fel-alá száguldozás és eszetlen törés-zúzás után?

– Valahogy úgy.

Az avatár a kelgir szemébe nézett.

– Alaposan beleástad magad a témába, Ziller mester.

– Hallottam egyet s mást a történekről. Gondold nyugodtan, hogy régi vágású vagyok. Vagy primitív. Mindenesetre szeretem első kézből szerezni az információt.

– Meg kellett semmisítenem egy orbitalt, Ziller. Pontosabban hármat, egyetlen nap leforgása alatt.

– A háború már csak ilyen.

Az avatár kutató tekintettel méregette, mintha azt próbálná eldönteni, vajon a kelgir udvarias gesztust tett, vagy elbogatellizálja a helyzetet.

– Ahogy említettem, a történetek krónikája mindenki számára hozzáférhető.

– Gondolom, nem volt sok választási lehetőség.

– Valóban nem. Döntés született, és nekem cselekednem kellett.

– Te döntöttél?

– Többek között. Részt vettem a döntési folyamatban, de megvétózni nem tudtam. Ezt hívják stratégiai tervezésnek.

– Micsoda tehertétel... Nem hivatkozatsz arra, hogy parancsot teljesítettél?

– Aki ilyesmivel takarózik, az vagy hazudik, vagy értelmetlen ügyért harcol. Esetleg szociálisan alulfejlett.

– Borzasztó, három orbital. Mekkora felelősség...

Az avatár vállat vont.

– Az orbital holt anyag, még ha a létrehozása rengeteg erőfeszítésbe és hatalmas energiába is kerül. Az Elmék régen elhagyták a veszélyzónát. Engem az emberek halála viselt meg.

– Sokan vesztek oda?

– Háromezer-négyszázkilencvenketten.

– Mennyiből?

– Háromszáztízmillióból.

– Simán belefér a hibaszázalékba.

– Ez csekély vigasz azoknak, akik meghaltak.

– Attól még bagatell.

– Mentségnek viszont édeskevés. – Az avatár lassan

megcsóválta a fejét, ezüstös vonásain megcsillant a fény.

– Hogyan élte túl a szerencsés háromszázmillió?

– A legtöbben időben hajóra szálltak. A lakosság húsz százalékát kéregalatti-kocsikkal evakuálták, szükség esetén ugyanis ezek életmentő kabinként funkcionálnak. Sokféle alternatíva létezik egy bolygó kiürítésére: el lehet vontatni, hajóra ültetni a lakosságot, vagy – ideiglenes megoldásként – a kéregalatti-kocsikat és egyéb közlekedési rendszereket is be lehet vetni. Ha nagyon szorít az idő, egyszerűen ürühát húz mindenki. Volt, hogy egy teljes orbitalt ürítettek ki betárolásos módszerrel; az élettelen testeket magukra hagyták, az elmestátuszokat pedig rögzítették. Igaz, ez csak akkor jelent megoldást, ha az átmeneti tárolásra szolgáló oldat nem válik atompürévé, mielőtt továbbítani tudja a tartalmát.

– És akik maradtak?

– Mindenki tisztában volt vele, mi vár rá. Néhányan elvesztették szeretteiket, mások egyszerűen megbolondultak, és senki nem vállalta a felelősséget, hogy döntsön helyettük. Megint mások túl öregek voltak, vagy egyszerűen belefáradtak az életbe. De akadtak olyanok is, akik túl sokáig húzták az időt, vagy nem tudták, hogy bezár a bazár. Egy-két esetben technikai probléma lépett fel az elmestátusz-továbbítás vagy az átjátszás közben. Néhányan vallási meggyőződésből maradtak. – A kelgir szemébe fúrta a tekintetét. – Minden halált rögzítettem, Ziller, kivéve azokét, akiknél gikszer csúszott be. Nem akartam, hogy arctalanok legyenek. Nem akartam felejteni. – Micsoda perverz alak vagy! – csóválta a fejét a kelgir.

– Nevezd, aminek akarsz. Úgy éreztem, ezt kell tennem. A háború megváltoztatta a felfogásomat, átalakította az értékrendemet. Nem akartam elfelejteni, hogy amit teszek, barbár cselekedet. Sőt, egyenesen égbekiáltó bűn. Drónokat küldtem az orbitalokra, nanorakétákat, mobil hang- és képrögzőket. Minden egyes ember halálát végignéztem. A legtöbben egy szempillantás alatt elmentek, szinte észre sem vették; hamuvá égtek egy energianyalásban. Másokkal a sugárzás végzett, vagy darabokra szaggatta őket egy robbanáshullám. Voltak, akik hosszan haldokoltak; a detonáció kirepítette őket az űrbe, és a felköhögött vér szilánkossá fagyó szemük előtt vált jéggé. És voltak, akiknek egyszer csak eltűnt a lába alól a talaj; a légmentes egyszzerűen felszippanthatta a vákuum, ahogy a sátorponyvát kapja el a szélroham; ezek kínos lassúsággal fulladtak meg.

A legtöbbjüket megmenthettem volna az áthelyezőkkel, amikkel megbombáztam az orbitált. Sőt, az effektorommal az utolsó pillanatban is kiszippanthattam volna az elmestátuszukat, mielőtt a testük megfagyott vagy hamuvá izzott. Lett volna elég időm.

– De te hagytad őket meghalni.

– De én hagytam őket meghalni.

– És figyelted őket.

– És figyeltem őket.

– Végül is ők döntöttek úgy, hogy maradnak.

– Ez igaz.

– Kértél tőlük engedélyt, hogy megörökíthesd a haláltusájukat?

– Nem. Rám testálták a felelősséget, hogy a hóhéruk legyenek; úgy éreztem, ehhez nem kell külön engedély. Persze jó előre közöltem, mit szándékozom tenni. Ezzel ugyan megmentettem néhány életet, de sok támadás is ért. Azzal vádoltak, hogy érzéketlen vagyok.

– Nocsak. És mit éreztél?

– Döbbenetet. Együttérzést. Keserőséget. Közönyt. Mámort. Megvetést. Lelkiismeret-furdalást. Rettenetet. Undort. Diadalt. Felelősséget. Dühöt. Sajnálatot.

– Mámort? Diadalt?

– Igen, ezekkel a szavakkal tudom a legjobban leírni. Van valami részegítő abban, ha az ember vét az élet törvénye ellen, és tömegeket pusztít el. Ami pedig a diadalt illeti: akik istenben és a halál utáni életben hittek, saját szűklátókörűségükbe pusztultak bele. Ez egyrészt kárörömmel töltött el, másrészt szántam a nyomorultakat. A fegyvereim kifogástalanul működtek, és büszke voltam, hogy minden ellenérzésem ellenére teljesíteni tudom a kötelességem, és úgy cselekszem, ahogy a felelősége tudatában lévő katonának adott körülmények között cselekednie kell.

– És mindezek fényében alkalmasnak tartod magad egy ötvenmilliárd lelket számláló bolygó vezetésére?

– Tökéletesen – vágta rá az avatár. – Ismerem a halál ízét, Ziller. A legeslegutolsó pillanatig tartottam az ikremmel a kapcsolatot, miközben a vonalfegyver vektormezői darabokra szaggatták. Az egész nem tartott tovább egymilliomod másodpercnél, de mi ketten véget nem érő kínként éltük meg, ahogy egyik funkciója a másik után

mondott csődöt, egyik emléke a másik után foszlott semmivé. A pusztulás rákként terjedt, amíg végül győzelmet aratott az Elme-szerkezet makacs önvédelmi mechanizmusán. Lépésről lépésre vonult vissza; átcsoportosított, sűrített, absztrahált és ravasz kompromisszumokat kötött, hogy megőrizhesse a személyiségét, a lelkét; végül semmi sem maradt, amit fel lehetett volna áldozni. A kapu bezárult, semmiféle trükk nem használt többé.

Végignéztem, ahogy darabokra hullik, és elszivárog a semmibe. Beleolvadt a szubatomi részecskék ködfelhőjébe. Az utolsó két koherens gondolat, amibe kapaszkodott, a neve volt és az elhatározás, hogy fenntartja a kapcsolatot, és közvetít mindent, ami vele történik. *Mi* mindent átéltünk, amit ő átélt; a döbbenetet és a rettegést, a tehetetlen dühöt és a halálba menetelők méltóságát, a gyász és a gyötrelem milliónyi árnyalatát. Megsemmisültünk vele együtt, ő pedig új életet nyert általunk.

Én már meghaltam egyszer, Ziller. Emlékszem a saját haláltusámra, és teljes részletességgel fel tudom idézni, amikor csak akarom. – Csillogó szemmel közelebb hajolt, mintha valami titkot akarna megosztani. – Ne feledd, Mahrai, én sokkal több vagyok ennél az ezüst emberalagnál. Nem korlátoz a biológiai test, és nem vagyok vérszegény, kezdetleges MI-szimuláció sem. Kultúrabeli Elme vagyok; hajszálnyival több, mint egy ókori isten.

Összehasonlíthatatlanul gyorsabb vagyok nálatok;

intenzívebb és teljesebb életet élek, fejlettebb érzékszervekkel rendelkezem, nagyobb memóriakapacitással és a részletek iránti elképesztő fogékonysággal. Másfelől viszont lassabban halok meg, és a halálom sokkal véglegesebb. Ezt nemcsak gondolom, de *tudom*; megvolt rá a lehetőségem, hogy összehasonlítsam az elmúlás különféle módozatait.

Az avatár elfordította a tekintetét. Az orbital végtelen fémfolyamként hömpölygött a fejük fölött, a kéregalatti pályája elmosódott csíkokká redukálódott. Úgy tűnt, mintha kolosszális sebességgel száguldottak volna, a csillagok viszont egy helyben álltak, mintha odaszögezték volna őket. Mielőtt beszálltak volna a modulba, Ziller gyors számítást végzett. Az orbitalhoz képest másodpercenként száztiz kilométerrel haladtak. Ekkora sebesség mellett a műbolygó nagyjából egy nap alatt fordul körbe. Az expresszkocsik még ennél is gyorsabbak; két óra alatt elviszik utasaikat egyik pontból a másikba, a szubplatón pedig háromórányi utazással bárhová el lehet érn.

– A legkülönfélébb élőlények halálát néztem végig, és analizáltam a biológiai folyamat legapróbb mozzanatait – fűzte tovább a szót az avatár. – Aztán magamban meggyászoltam őket. Tudtad, hogy a szubjektív időt az egységként értelmezhető gondolatok időtartamával mérik? Egy ember – vagy egy kelgir – akut vészhelyzetben másodpercenként húsz-harminc gondolatra képes. – Az avatár szeme megvillant. Előrehajolt, az arca alig egy araszra volt Zillerétől.

– Bennem ugyanennyi idő alatt – suttogta – több milliárd

gondolat születik. – Önelegült mosolyát látva Ziller összeszorította a fogát. – Figyeltem, hogyan múlnak el ezek a szerencsétlenek a saját lassított tempójukban, és tudtam, hogy én öltem meg őket; én hagytam őket végleg és visszavonhatatlanul elpusztulni. A magamfajtaának gyerekjáték eltaposni egy olyan lényt, mint te, de a pusztításban nincs semmi dicsőség. Tudom, milyen meghalni, és azt is tudom, milyen ölni, mert magam is öltem. És nekem elhiheted, Ziller, hogy nincs ennél fölöslegesebb, nyomorultabb, hitványabb és gyűlöletesebb dolog.

Gondolom, nem kell tovább magyaráznom, miért érzem kötelességemnek, hogy életem hátralévő részét a Masaq' Központi Elméjeként éljem le. Itt leszek, amíg szükség van rám, és amíg szívesen látnak. Tartom a kormányt, szembenézek a széllal, hogy lássam a közeledő vihart, és tehetségemhez mérten óvjam a törékeny, apró lények különös kolóniáját, bármilyen veszélyt rejt is a számukra ez a közönyös, mechanikus univerzum vagy egy ártó szándékú külső erő; mert nagyon jól tudom, milyen könnyű elsöpörni őket. Az életemet is odaadnám értük, önként és dalolva. Ennél többel is tartozom nekik.

Az avatár szélesen elmosolyodott, és oldalra billentette a fejét. Olyan arcot vágott, mintha az imént egy bankett menüjét vagy egy új kéregalatti-elérési pont fúrási ütemtervét taglalta volna.

– További kérdések, Ziller mester?

A kelgir hosszan nézte az avatárt.

– Csak egy – biccentett végül, és meglóbálta a pipáját. –

Lehet itt dohányozni?

Az avatár széles mozdulattal átkarolta a kelgir vállát, és szabad kezével csettintett, mire kékessárga lángnyelv lobbant fel a mutatóujja hegyén.

– Érezd otthon magad!

Az orbital fokozatosan lassult, a lábuk alatt hunyorgó csillagok pedig újrakezdték szédítő dervistáncukat.

Térj vissza, hogy eltűnhess; emlékezz a feledésre

– Hányan fognak meghalni?

– Tíz százalék. Hozzávetőleg.

– Vagyis... körülbelül ötmilliárdan?

– Igen. Ez nagyjából megfelel a mi veszteségeinknek. Emlékezz csak, éppen ennyi lelket fosztott meg a Kultúra az örök élettől.

– Ez rettenetes felelősség, cerberus.

– Ez tömeggyilkosság, őrnagy – javította ki Visquile száraz mosollyal. – Nem ezt akartad mondani?

– Bosszút állunk, hogy helyrebillenjen az egyensúly?

– Bárhogy csűrjük-csavarjuk, tömeggyilkosságról van szó. Ne szépítsük a dolgot, ne bújjunk eufemizmusok mögé! Gyilkos merényletet tervezünk ártatlan civilek ellen, és ezt valamennyi érvényben lévő galaktikus megállapodás tiltja.

Ettől függetlenül meg kell tennünk. Nem vagyunk barbárok, sem örültek. Normális körülmények között eszünkbe sem jutna efféle borzalmat elkövetni, még fajidegenekkel szemben sem. Most se tennénk, ha a lépés elkerülhetetlen nem lenne. A Kultúra tartozik nekünk. Persze a merénylet ettől még merénylet marad. – A cerberus megragadta Quilan kezét. – Ha meggondoltad magad, fiam, vagy időre van szükséged, szólj!

Quilan az öreg hím szemébe nézett.

– A végső halál pusztá gondolata is hátborzongató, cerberus.

– Így van. Az ötmilliárd pedig valószínűleg nagy szám, nem igaz?

Quilan elgondolkodóan bólintott.

– Ne feledd: az előttünk-jártak olvasnak a gondolataidban. Jobban tudják, mire vagy képes, mint te magad. Elfogadtak téged. Tudják, hogy megteszed a kötelességed, még ha kétségek gyötörnek is.

Quilan leszegte a fejét.

– Örülök, hogy kiérdemeltem a bizalmat, cerberus.

– Akkor meríts erőt ebből, fiam.

– Megpróbálom. Különös; egy civil valószínűleg zavarba jönne. Úgy látszik, a lelkem mélyén katona maradtam. – Szomorúan elmosolyodott. – A feltétlen engedelmesség biztonságot ad.

– Nagyszerű – dörzsölte a kezét Visquile. – Most pedig csapjunk a lovak közé! Kövess!

Négy nap telt el az érkezésük óta. Quilan minden idejét a *Szellemrév* szentélyében töltötte Visquile társaságában. A

gömb alakú meditációs térben kuporgott, miközben a cerberus arra tanította, hogyan használja a lélekőr áthelyezőegységét.

– A készülék hatótávolsága mindössze tizennégy méter – magyarázta Visquile az első napon. Sötétben ültek, csupán a több millió holt lélek látens energiája derengett körülöttük.

– Minél rövidebb a távolság, és minél kisebb az áthelyezendő tárgy mérete, annál kevesebb energia kell a művelethez. És persze annál kisebb az esélye, hogy észreveszik, miben mesterkedsz. Jelenlegi információink szerint tizennégy méter tökéletesen elégséges lesz.

– Mit kell áthelyeznem?

– Egyelőre két tucat műrakétát, amelyet beültetés előtt a lélekőrödbe helyeztek. Amikor elérkezik a cselekvés ideje, egy mikroszkopikus féreglyuk egyik végpontját fogod áthelyezni. Természetesen a féreglyuk nélkül.

– Ez első hallásra borzasztóan...

– Bizarr, és akkor még finoman fogalmaztunk. De ez az igazság.

– Vagyis bombát dobok rájuk?

– Remek hasonlat; a hatása hasonló lesz.

– Értem – bólintott Quilan. – És mi történik, ha áthelyeztem a féreglyukat? Egyszerűen elsétálok onnan?

– Pontosan. – A sötétben nem látszottak a cerberus vonásai, de Quilan érezte figyelő tekintetét. – Abban reménykedtél, hogy ha elvégzed a feladatot, azonnal holtan esel össze?

– Igen.

– Rettenetesen kilógna a lóláb, nem gondolod?

- Öngyilkos küldetésre jelentkeztem, cerberus. Ha túlélném, becsapottnak érezném magam.
- Milyen kár, hogy nem látom az arcodat!
- Komolyan beszélek, cerberus.
- Hmm. Hát jó. Megnyugtatlak, őrnagy: amikor a féreglyuk aktivizálódik, meg fogsz halni. Méghozzá azonnal, egyetlen szempillantás alatt. Remélem, nem számítottál hosszú és kínos haláltusára.
- A lényeg, hogy meghalok, cerberus. Hogy hogyan és mennyi idő alatt, nem érdekel. Bár ha választani lehet, inkább gyorsan szeretnék, mint lassan.
- Gyorsan fogsz, őrnagy. A szavamat adom.
- Hová kell áthelyeznem a féreglyukat?
- A Masaq' Orbital központjába. A feladatot az úrállomáson fogod végrehajtani, amely a gyűrű origójában lebeg.
- Hogyan jutok oda?
- Mi sem egyszerűbb. *Ezek* tanulmányi kirándulásokat szerveznek a Központba iskolás gyerekeknek, hogy a kölykök lássák a helyet, ahol az életük minden pillanatát irányító gépszörny gunnyaszt. – Ruhasukogás hallatszott, ahogy az idős hím ingerülten összehúzta a köpenyét. – Egyszerűen bejelentetted, hogy te is el akarsz látogatni oda. Senki sem fog gyanút. Áthelyezed a féreglyukat, és mint aki jól végezte dolgát, visszatérsz az orbitalra. Nem sokkal később a féreglyuk szája összekapcsolódik magával a féreglyukkal, és a Központ megsemmisül. Bekapcsol a vészautomatika, ám az átállás rengeteg életet követel majd; a kritikus folyamatok többsége ugyanis, mint például a közlekedési rendszer, egy időre irányítás nélkül marad.

Azok a lelkek, amelyeket a Központ a saját oldatában tárol, szintén elvesznek. Információink szerint a betároltak száma jelenleg meghaladja a négy milliárdot.

QUILAN, MIRE GONDOLSZ?

A szavak váratlan erővel hasítottak a gondolatai közé. Quilan összerezett. Visquile elharapta a mondatot.

~ Előttünk-jártak ~ gondolta, és tiszteletteljesen fejet hajtott.

~ Szeretnék kérdezni valamit, amit nyilván nálam bölcsebbek is megkérdeztek már. Miért szabtok ilyen rettenetes árat, hogy a halottaink a mennyországba jussanak?

MENNY A MEGDICSŐÜLT HŐSÖK JUSSA. AZ ELLENSÉG KEZÉTŐL ELESETTEKÉRT BOSSZÚ JÁR. A GYENGESÉG BEMOCSKOLJA AZ ELŐTTETEK-JÁRTAK (ÉS MÁSOK) NEVÉT. MAGUNKRA VETTÜK A SZÉGYENT, AMIKOR HITTÜK, A HÁBORÚ A MI HIBÁNK. MOST TUDJUK A HÁBORÚ MÁSOK BŰNE. MÁSOK BŰNHŐDJENEK ÉRTE. ÖRVENDJ, A MEGALÁZOTTAK HŐSÖK LESZNEK ÚJRA, HA VÉRREL MOSSUK LE A MOCSKOT.

~ Nehéz tiszta szívvel veletek örülnöm, ha ártatlanok vére tapad a kezemhez.

NEM LESZEL TÖBBÉ QUILAN, ÍGY AKARTAD. A VÉR NEM SZÁLL A FEJEDRE, AMI VOLT EMLÉKKÉ SZELÍDÜL. CSEKÉLY ÁLDOZAT, HA A KÜLDETÉS SIKERREL JÁR. A FELADATRA KONCENTRÁLJ, NE A KÖVETKEZMÉNYRE. AZ EREDMÉNYRE, NE A KÉTSÉGRE. MÁS KÉRDÉS?

~ Nem, nincs több kérdésem. Köszönöm.

– Gondolj a csészére! Gondolj a csésze belsejére és a levegőre, amely kitölti, és felveszi a csésze alakját. Aztán gondolj az asztalra, amin áll, az asztalt körülölelő levegő alakjára. Gondolj az útra, amit innen az asztalig tennél meg, hogy aztán leülj, és kezedbe vedd a csészét. Gondolj a mozdulataidra, gondolj a közben eltelt időre. Képzeld, ahogy odamész a csészéhez, és felemeled... Próbáld ki, Quilan!

– Próbálkozom.

– És most helyezd át a rakétát!

Szünet.

– Áthelyezted?

– Nem, cerberus. Nem hiszem. Szerintem semmi sem történt.

– Újra próbáljuk. Anur, kérlek, ülj az asztal mellé, és figyeld a csészét! Talán Quilan a tudta nélkül mégiscsak áthelyezte.

Anur válaszul a fejét rázta. Sokáig ültek néma csöndben. Visquile felsóhajtott, és újra beszélni kezdett:

– Gondolj a csészére, Quilan. Gondolj a csésze belsejére. Gondolj a levegőre, amely felveszi a csésze alakját...

– Nem fog sikerülni, cerberus. Egyszerűen képtelen vagyok áthelyezni azt az átkozott vacakot! Talán nem működik a lélekőr.

– Túl sokat aggódsz. Inkább gondolj a csészére...

–

– Ne keseregj, fiam. Gyere, egyél! Egy ősi sysai mondás szerint az élet leveze elég sós anélkül is, hogy könnyeket hullajtsunk hozzá.

A *Szellemrév* szűkös refektóriumában ültek, külön asztalnál. Ebédidő volt, a maroknyi szerzetes vizet, kenyeret és húslevest evett. Quilan komoran forgatta a kezében az egyszerű fehér kerámiacsészét, amin egész délelőtt az áthelyezést gyakorolta.

– Valami nincs rendjén, cerberus. Elromlott az áthelyező. Vagy nincs meg bennem a tehetség, a képzelőerő... vagy akármí.

– Quilan, olyasvalamivel kísérletezünk, amivel soha egyetlen kelgir sem próbálkozott még. Élő áthelyezőgéppé akarsz változni. Ma próbáltad először; nem várhatod, hogy rögtön sikerüljön. – Anurra pillantott. A nyakigláb novícius, aki megérkezésük napján körbevezette őket a behemotauruszon, éppen akkor haladt el az asztaluk mellett. Ügyetlenül meghajolt, tálcája tartalmát kis híján a földre borítva. Együgyű bocsánatkérő mosoly terült el az ábrázatán. Visquile biccentett.

Anur egész délelőtt mellettük ült, és a csészét figyelte. Türelmesen várta, hogy az apró ezüstgömb megjelenjen, és körömpiszoknyi fekete morzsát hagyjon maga után.

Visquile mintha olvasott volna Quilan gondolataiban.

– Megkértem Anurt, hogy ne üljön mellénk. Nem akartam, hogy arra gondolj, ahogy ül, és a csészét figyeli. Azt akarom, hogy a csészére koncentrálj!

Quilan elmosolyodott.

– Attól tartasz, hogy a nagy erőfeszítés közepette véletlenül Anurba helyezem át a múrakétát?

– Kétlem, hogy ez lehetséges, bár sosem lehet tudni. Mindenesetre ha zavar, szólj, és megkérünk egy másik

szerzetest.

– Mi történne, ha a műrakétát egy élőlény testébe közvetíteném?

– Véleményem szerint semmi. A céltárgy túl kicsi, hogy kárt tegyen az élő szövetben. Ha a szemlencsében materializálna, talán egy pöttyöt látna az illető, vagy ha egy fájdalomreceptor közelében kötne ki, túszerűséget érezne. Bárhol máshol tökéletesen észrevétlen maradna. Ha ezt a csészét át tudnád helyezni – a cerberus megemelte saját kerámiapoharát, amely ugyanolyan volt, mint Quilané – valakinek az agyába, akkor valószínűleg szétrobbanna a koponyája a nyomástól, amely a hirtelen térfogatnövekedés következtében lépne fel. A műrakéták viszont túl kicsik ahhoz, hogy érzékelhetőek legyenek.

– És ha sikerülne elzárnom egy véreret?

– Egy kapillárist, esetleg. Komolyabb szövetsérülést nem tudnál okozni.

Quilan maga elé tartotta a csészét, és hosszan nézte.

– Álmomban is ezt az átkozott micsodát fogom látni.

Visquile elmosolyodott.

– Az jó.

Quilan sóhajtott, és tovább kanalazta a levest.

– Mi történt Eweirrel? Amióta megérkeztünk, a színét se láttam.

– Pedig ő is itt van – felelte Visquile. – Előkészíti a terepet.

– A kiképzésekre?

– Az elutazásunkra.

– Mikor utazunk el?

Visquile a fejét ingatta.

- Türelem, Quilan. Mindent a maga idejében.
- És a két drón, a szövetségeseink?
- Ahogy mondtam: mindent a maga idejében.
- És most helyezd át.
- Sikerült!
- Tényleg?
- ...nem. Pedig azt hittem... Mindegy. Kezdjük újra!
- Gondolj a csészére...
- Gondolj egy helyre, amit különösen jól ismersz, ahol sokszor jártál. Egy jól behatárolható helyre: szobára vagy lakásra, házra, kabinra, kocsi belsejére vagy egy vitorlás kabinjára; akármire. Olyan hely legyen, ahol akkor is eligazodsz, ha sötét van, ahol csukott szemmel is megtalálasz mindent; ahol nem botlasz el egy félretolt bútorban, és nem versz le semmit. Képzeld azt, hogy ezen a helyen vagy éppen, és elindulsz a sötétben, hogy valami apróságot, mondjuk egy kenyérmorzsát vagy magot rakj egy csészébe...

Aznap éjjel elkerülte az álom. Összegömbölyödve feküdt a széles hálópolcon, és a sötétbe bámult. Mélyen magába szívta az óriási, magházszerű szállás-gümő édeskés, fűszeres levegőjét. Próbált a csészére gondolni, aztán feladta. Belefáradt az egészbe. Inkább azon tűnődött, mire mehet ki a játék.

Kétség sem férhet hozzá, hogy a megbuherált lélekőr nem kelgir találmány. A jelek szerint egy másik Érintett faj segít nekik, amelynek technológiája a Kultúráéval vetekszik. Az ő küldötteik lehettek a dupla kúp formájú drónok, amelyek hang nélkül beszéltek hozzá, akárcsak az előttünk-jártak.

Akkor látta őket először és utoljára.

Elképzelhető, hogy távirányítással működnek, és a légitesten kívülről irányítják őket. Bár az is igaz, hogy az Oskendari nagy testű lakói kerülik a technikai novumokat, vagyis a drónok talán sajátos álca-űrruhák, amelyeket az idegenek egyszerűen magukra húztak. Nem értette, miért éppen a légitesten képzik ki – hacsak nem ez is a terv része: ha egy efféle szerkezet észrevétlen marad a technofób behemotauruszok előtt, akkor nagy valószínűséggel a Kultúrában sem fognak majd gyanút.

Quilan magában végigvette a Kultúrával azonos fejlettségi fokon álló Érintett fajokat. Fél tucat civilizáció jöhetett szóba, és mindnek megvolt a maga gyengéje. Mindegyik jó viszonyt ápolt a Kultúrával, némelyik a szövetségesei közé tartozott.

Fogalma sem volt, miért akarna bármelyik részt venni egy ilyesfajta merényletben, de ki tudja, mi zajlik a színpalak mögött? És az sem mellékes, hogy az Érintetteknek gyökeresen eltérő fogalma van az időről.

Az Oskendarihoz hasonló kóbor légitestek köztudottan történelem előtti képződmények, még azoknak a mércéjével mérve is, akiket a többiek csak úgy emlegetnek: a nagy Öregek. Míg a galaxis peremén egymást követték a feltörekvő majd szublimáló fajok, a légitestek a kiismerhetetlenség sejtelmes homályába burkolóztak. A szóbeszéd szerint azok, akik a légitesteket megalkották, majd levedlették a fizikai létezés nyűgét, valamilyen módon továbbra is kapcsolatban maradtak a mega-fauna egyedeivel. Talán ez az oka, hogy a

hegemóniára törekvő, agresszív társadalmak – és az olyan minden lében kanál civilizációk, mint a Kultúra – jobbnak látták messziről elkerülni a légitesteket, és nem piszkálni a status quót.

A pletykák szerint (és ezt csupán az Öregek homályos utalásai támasztották alá) valamikor az ősidőkben néhány faj elkövette azt a hibát, hogy be akarta fogni a testetlen égi vándorokat, és saját birodalma részévé tenni őket, vagy tudományos szempontból szeretne volna górcső alá venni, és szondákat küldött a behemotauruszok explicit és implicit kérése, valamint a gigabit lencseszerű entitások kifejezett tiltakozása ellenére. Az efféle kultúrák meglepően gyorsan eltűntek a történelem süllyesztőjében, sőt a rájuk vonatkozó információknak is nyoma veszett. Statisztikai adatok bizonyítják, hogy ezeket a népeket gyorsabban és véglegesebben zabálta fel a galaktikus nihil, mint azon társaikat, akik nem akasztották össze a bajszukat a légitest lomha óriásaival és titokzatos őrzőivel.

Quilan azon tűnődött, vajon a légitestek szublimatái kapcsolatban állnak-e az előttünk-jártakkal. Kommunikálnak egymással az Odaát élő fajok, vagy mindenki a saját külön bejáratú mennyországában éli világát?

Ki a megmondhatója, hogyan gondolkodnak a szublimaták, és milyen elvek mentén cselekszenek? Vajon hogyan működik egy idegen elme? És ha már itt tartunk, ki tudja megnyugtató bizonyossággal, milyen rugóra jár saját fajtársai elméje?

Odaátról nézve valószínűleg világos a kép. Csakhogy az út

zárva van.

Azt várják tőle, hogy csodát tegyen. Másrészt azt akarják, hogy tömeggyilkosságot kövessen el. Vajon most is figyelik a gondolatait, cenzúrázzák az agyán átvillanó képeket, méricskélik az elkötelezettségét, patikamérlegre teszik a lelkét? Magába nézett, és meglepődött azon, amit talált: bár mágusi képességeiben továbbra sem hitt, a népirtásra tökéletesen alkalmasnak érezte magát.

Aznap éjjel álmában Worosei egyetemi szobájában járt. Itt szeretkeztek először, Quilan itt fedezte fel Worosei testét; végül jobban ismerte, mint a sajátját; jobban, mint addig bármit az életében. (Hol volt ehhez képest a sok tantárgy és ismeretanyag?) Minden porcikáját, éjjel és nappal – és mást se csinált, mint újra és újra magokkal töltötte meg a szerelem szent grálját.

Nem, ezt az analógiát mégsem használhatja. De felidézte magában a szobát, és látta Worosei alakját a félhomályban, ahogy föl s alá járkál, lecsavarja a lámpát, kioltja a füstölőt, vagy épp becsukja az ablakot, ha odakint szemerkélni kezd az eső. (Egyszer kerített valahonnan egy régi zsinórkeretet, egy csomókba fejtett erotikus mesegyűjteményt, és hagyta, hogy Quilan megkötözze; aztán Worosei kötözte meg őt, és Quilan, aki lelke mélyén őskonzervatív himnek tartotta magát, felfedezte, hogy az efféle szexuális játékok nem csak jellemgyengéknek és degeneráltaknak okoznak gyönyört.)

Látta az árnyékokat, amit Worosei vetett a szobában pislákoló fények és tükröződések között. Ezen a különös, testetlen bolygón, sok fényévezreddel az áldott időtől és

helytől elképzelte, hogy felkel a vacokpadról, és odalép a szemközti fal mellett álló polchoz, amin egy kis ezüstkehely áll. Amikor Worosei teljesen meztelen akart lenni, lehúzta a gyűrűt, amit az édesanyjától örökölt; Quilan feladata volt, hogy átvegye tőle, és (a szerelmi rituálé részeként) az ezüstkehelybe helyezze.

– Szóval elképzelted?

– Elképzéltem.

– Hát akkor... Helyezd át!

– Igen! Nem.

– Hmm. Kezdjük előlről. Gondolj...

– Tudom. A csészére.

– Biztos vagy benne, hogy működik az áthelyező, cerberus?

– Egészen biztos.

– Akkor az én hibám. Egyszerűen képtelen vagyok... Kifog rajtam a feladat. – Quilan kenyeret morzsolt a levesébe. Keserűen felnevetett. – Vagy képes vagyok rá, csak magam előtt is titkolom.

– Türelem, őrnagy. Türelem!

– Képzeld magad elé. Megvan?

– Megvan.

– Mehet!

– Én... várj! Mintha éreztem volna...

– Igen! Cerberus! Quilan őrnagy! Sikerült!

Anur lélekszakadva rohant feléjük a refektórium felől.

– Cerberus, mit gondolsz, mit nyernek szövetségeseink abból, ha sikerrel jár a küldetés?

– Nem tudom, fiam. De úgy hiszem, ez nem is tartozik ránk.

Egy kis fülkében ültek, a *Szellemrév* olajosan csillogó, kétszemélyes úrkabinjában odakint a vákuumban, a légitest burkán túl.

Ugyanazon a léghajón hagyták el a behemotauruszt, amely érkezésük napján a kilépőportálon várta őket. Átsétáltak a meglepően szilárdnak tűnő légfolyosón, és beszálltak a modulba, amely lustán sodródva távolodott a portáltól, aztán fokozatosan gyorsulni kezdett. A légitest egyik napholdja felé vették az irányt.

A hold egyre közelebb úszott hozzájuk. Intenzív fény ömlött elő gigantikus kráteréből, amely szinte teljes egészében elfoglalta a bolygó felénk eső oldalát. Úgy festett, mint valami alvilági istenség izzó szemgolyója.

– Arra gondolj – veregette meg a kezét Visquile –, hogy működik az áthelyező!

A műrakéták nagy részét sikerült áthelyeznie. Az első próbálkozás után órákon át hiába igyekezett, majd egymás után kétszer is meg tudta ismételni a mutatványt.

Ezután átvitték a csészét a *Szellemrév* más-más helyiségeibe; Quilan mindössze két kudarcba fulladt kísérletet tett, azután oda röpítette a rakéta-légypiszkokat, ahová kérték. A harmadik napon csupán kétszer próbálkozott – mindkétszer sikerrel –, a hajó két átellenes vége között. A negyedik napon a *Szellemréven* kívüli áthelyezéssel próbálkoztak.

– A napholdra megyünk, cerberus? – kérdezte Quilan. A szatellit egyre hízott, lassan betöltötte a látóterüket.

– A közelébe – helyesbített Visquile. Előremutatott. – Látod? – Szürke pötty lebegett a naphold előtt, alig látszott

a kráterből ömlő fényárban. – Íme az úticélunk.

A pötty nem volt sem hajó, sem űrállomás; kinézete alapján a korai fejlődési stádiumban lévő Érintett civilizációk bármelyike készíthette volna. Szürkésfekete ellipszoidok, gömbök és hengerek kusza halmazából állt, amelyeket ormóttan szervizfolyosók kapcsoltak össze. A naphold körül keringett, a pályáját úgy határozták meg, hogy még véletlenül se keresztezze az irdatlan fénysugarat, amely a légitest felőli oldalon ömlött elő a szatellitből.

– Fogalmunk sincs, ki építette – mondta Visquile. – De már legalább tízezer éve itt van. A légitestet és a napholdakat tanulmányozó fajok mind hozzátoldottak ezt-azt. Egy szekcióját átalakítottuk, hogy számunkra is elfogadhatóak legyenek az életfeltételek.

A modul benavigálta magát a legnagyobb gömbegység hangárnyílásán, és leereszkedett a földre. Megvárták, amíg a hangárajtó bezáródik, és hangos sziszegés közepette levegő tölti meg a dokkteret.

A hajó oldala széthajtogatódott, a két kelgir kilépett a hűvös, fanyar illatú terembe.

Egy légszilip mögül elősuhant a már ismerős, dupla kúp formájú drónpár, és ráérősen odalebeggett hozzájuk.

Ezúttal nem visszhangoztak szavak Quilan fejében. Mély zümmögést hallott, amelyet olyasféleképpen moduláltak, mintha valaki azt duruzsolta volna:

– Cerberus, őrnagy; kövessenek!

Végighaladtak egy folyosón, temérdek vaskos fémajtón át, míg végül egy keskeny galériára jutottak, amely egy óceánjáró kilátójára emlékeztetett. A falon egyetlen hosszú

szalagablak futott körbe, míg el nem tűnt a hátuk mögött. Quilan közelebb lépett, és meglepve tapasztalta, hogy az ablak – vagy képernyő – nagyobb, mint gondolta; padlótól plafonig ér, és teljes kört alkot.

Az íves üvegfelület mögött gigantikus méretű szalag sejlett fel; egy hatalmas bolygó lassan forgó tömege. Körülötte csillagok hunyorogtak. Akadt néhány fényesebb pötty is, ezek valószínűleg a rendszer bolygói voltak; a nap valahol mögöttük lehetett.

A bolygó lapos volt, mint egy éteri alma lehámozott héja, amit a túlvilági szobrász laza mozdulattal a csillagos háttér elé vetett. Szélét vastos, kékesszürkén áttetsző körítőfalak szegélyezték, felületét szabályosan elhelyezett szürkésbarna, fehér és grafit színű sávok osztották jól elkülöníthető szakaszokra. A hatalmas hegyvonulatok peremfaltól peremfalig húzódtak, több tucat különálló egységre tagolva a műbolygót.

Nagyjából ugyanannyi szárazföldet láttak, mint óceánt; a sziget-kontinenseket és valódi szigeteket smaragdként foglalta magába a víz kékjének ezernyi árnyalata, másutt a végtelenbe nyúló szalmaszőke és rozsdaszínű foltok egyik rekeszfaltól a másikig nyújtóztak, és csak helyenként pöttyözték őket vízfelületek. De bármilyen is volt az adott plató, középen sötéten kanyargó vonal szelte át; néhol halvány rostsálakra bomlott, máskor kékeszöld kacsokat növesztett magából, majd ismét vastos fonattá állt össze.

A gyűrű fölött felhők kavarogtak, hullámoztak, fodrozódtak és köd-löttek véget nem érő kavalkádban, mintha a játékos kedvű művész impresszionista vonásokkal mosta volna el a

föld és víz rajzolatát.

– A célpont – zümmögte az egyik drón. Visquile cerberus megveregette Quilan vállát.

– Isten hozott a Masaq' Orbitalon – mondta.

~ Ötmilliárd élet, Huyler. Hímek, nőtények és a kicsinyeik. Iszonyatos dolgot kérnek tőlünk.

~ *Igaz. Mentségünkre szóljon, hogy eszünkbe se jutott volna, ha nem követtek volna el hasonlóan iszonyatos dolgot ellenünk.*

~ Ezek, Huyler? Ezek az emberek itt a Masaq'-on?

~ *Igen, ezek az emberek, Quil. Láttad őket, beszéltél velük. Alighogy megtudják, honnan jöttél, rögtön visszakoznak, nehogy elszólják magukat. Ettől még persze ugyanúgy dagad a mellük, ha remekbe szabott demokráciájuk szóba kerül. Átkozottul élvezik, hogy mindenbe szabadon belekotnyeleskedhetnek, és bármikor kiszállhatnak a buliból, ha valami mégsem úgy sült el, ahogyan tervezték.*

Egyszóval ezek az emberek. Mindannyian felelősek az Elméik tetteiért, beleértve a Kontakt és a Rendkívüli Körülmények elitista gépeit. Ők hozták létre a rendszert, ők akarják, hogy így működjön. Itt nincsenek ártatlanok, Quil, nincsenek elnyomottak, nincsen eltaposott proletariátus, nyakukon elnyomójuk csizmás lábával. Ezek mind burzsujok, egytől egyig. Sok-sok miniatűr mindenható! Hát most a saját szentségként imádott

szabályaik alapján törünk felettük pálcát. Mert kollektíve felelősek azért, ami a Kelggel történt, még ha akkoriban alig néhányan tudtak is a részletekről.

~ Nem túlzás ez?

~ Emlékezz vissza: javasolta-e akár egyikük is, hogy oszlassák fel a Kontaktot? Felvetették-e akár az elméleti lehetőségét, hogy korlátozzák az RK működését? Hallottál ilyesmiről? Mert én nem.

~ Én sem.

~ Naná, mert meg sem járta az agyukat! Ó, tele a padlás gyönyörűséges szóvirágokkal. Belefulladhatunk az elegánsan átgondolt és költőien megfogalmazott részvétnyilvánításokba. Ez nekik játék, Quil. Mintha azon versenyeznének, ki tudja a leghitelesebben adni a bűnbánót. De vajon hajlandóak akár egy fűszálat is keresztbe tenni miattunk?

~ Nekik is megvannak a maguk gyengéi. Különben is, a gépeikkel van elszámolnivalónk, nem velük.

~ Amit nemsokára elpusztítasz, az egy gép.

~ És vele pusztul ötmilliárd ember.

~ Ők hozták a saját fejükre a bajt. Ha akarnák, még ma megszavazhatnák a Kontakt felosztatását. És bármikor elköltözhetnének a Peremvidékre vagy bárhová máshova, ha valamelyikük úgy döntene, hogy nem kér a többség agresszív beavatkozási politikájából.

~ Ez nem változtat azon, Huyler, hogy amire készülünk, az bűn.

~ Mélységesen egyetértek. Mégis ez az egyetlen megoldás. Eddig nem akartam felhozni a témát, egyrészt mert belegondolni is rossz, másrészt mert biztos vagyok benne, hogy magad is tisztában vagy vele, de négy és fél milliárd kelgir lélek számít rád. Te vagy az utolsó reményük.

~ Szerencsétlenek. És mi lesz, ha a Kultúra bosszút áll?

~ Miért állnának bosszút azért, mert az egyik gépük egyszer csak bekattant, és megsemmisítette önmagát?

~ Mert ennek a mesének senki sem dől be. Nem olyan naivak, amilyenek mi szeretnénk látni őket. Legfeljebb meggondolatlanok.

~ Ha gyanítanak is valamit, nem fogják tudni ránk bizonyítani. Úgy tűnik majd, mintha a Központ egy elborult pillanatában szíven döfte volna önmagát egy féreglyukkal. És ha valami szerencsétlenség folytán mégis lelepleződnenk, diplomáciai úton kicsikarjuk, hogy jogos bosszúnak ismerjék el a történeteket, és lenyeljék a békát.

Quilan a fejét csóválta.

~ Ismered a mondást, Huyler: ne baszakodj a Kultúrával! Javíts ki, ha tévedek, de amit mi tervezünk, az kimeríti a baszakodás fogalmát.

~ Szerintem az ehhez hasonló elmés aranyköpések egyáltalán nem az Érintettek élettapasztalatából fakadnak, amit több évezrednyi bölcs elmélkedés értelt velős axiómává. Meggyőződésem, hogy ezekkel a blödségekkel a Kultúra propagandagépezete köpködi tele

az univerzumot.

~ Ennek ellenére az Érintettek többsége tartja magát a szabályhoz. Tegyel bármilyen csekély gesztust, és a Kultúra kezét-lábát töri, hogy viszonzza. Próbáld megingatni a rendszert, és...

~ *És sértődötten felfújják magukat. Juj! Hidd el, Quil, a döntéshozóink alaposan átgondolták a dolgot, ultrabrutál fokozatba kell kapcsolnod, ha azt akarod, hogy ezek az anyámasszony katonái kimutassák a foguk fehérijét.*

~ És ötmilliárd ember lemészárlása nem fogja kimeríteni a... hogy is mondtad, az ultrabrutál kategória kereteit?

~ *Mi már többször ráfizettünk; ideje, hogy végre valaki nekik is benyújtsa a számlát. Ők is tudják, hogy a bosszú adok-kapok játék. Eszükbe sem fog jutni visszavágni, Quil. Nálunk nagyobb koponyák gondolták ezt végig, hidd el. A Kultúra azzal erősíti saját morális felsőbbrendűség-érzetét, ha megtorlatlanul hagyja a dolgot. Nem tehetnek mást; belátják, hogy ami történt, logikus válaszlépés, nem pedig provokáció. Befogják a szájukat, és tragikus epizódként könyvelik el az egészet, egy sebészi műhiba sajnálatos szövődményeként. Végül is senki se kérte őket, hogy beavatkozzanak a belügyeinkbe.*

~ És ha példát akarnak statuálni?

~ *A béka fenekénél is lejjebb csúszunk az Érintettek számlátráján; nem vagyunk egy súlycsoport, Quilan. Semmi dicsőség nem volna abban, ha még jobban beledöngölnének a földbe. Te meg én mindössze azon munkálkodunk, hogy a becsület nevében szépítsünk a*

végeredményen.

~ Valami nem hagy nyugodni, Huyler: mitől vagyunk olyan biztosak benne, hogy jobban ismerjük az embereket, mint ők minket? Évezredes machinatóri tapasztalataik sem óvták meg őket a tévedésektől, legalábbis velünk kapcsolatban. Mi sosem tanulmányoztuk idegen fajok viselkedését; miből gondoljuk, hogy sikerrel járunk ott, ahol ők csúfos kudarcot vallottak?

~ *Mert óriási a tét, Quil. Nagyon alaposan végiggondoltuk, mit akarunk tenni. Ha annak idején ők is megtették volna ugyanezt, most nem volnánk itt. Lássuk be, a Kultúra pofátlanul blazírttá vált: a lehető legkevesebb hajóval és erőforrással akarnak beavatkozni. A megoldás matematikai eleganciája a tét, miközben egész fajok sorsával játszanak. Azon versenyeznek, hogy minimális idő- és energiabefektetés mellett ki tud a legnagyobb civilizációs páfordulást előidézni.*

És amikor az egész gondolati katyvasz a saját dugájába dől, nem ők esnek pofára és hálnak meg, hanem mi. Négy és fél milliárd lélek ül a pokol tornácán, mert néhány felfuvalkodott Elme kiötölte a minden eddiginél kellemesebb, tisztább és elegánsabb módját, hogyan forgasson fel gyökerestül egy társadalmat, ami hat évezred alatt verekedte fel magát a sárból.

Nem volt joguk beleártani magukat a sorsunkba, de ha már meg tették, lehetett volna bennük annyi

betyárbecsület, hogy biztosra mennek, és nem zsonglőröknek ártatlan életekkel.

~ És ha a bosszúval újabb hibát követünk el? Lehet, hogy a Kultúra kevésbé toleráns, mint gondoljuk.

~ *Mondd, nem érted? A megtorlás, ha lesz egyáltalán, nem számít! Ha sikerrel járunk, négy és fél milliárd kelgir lélek előtt nyílik meg az örök élethez vezető út. Akármilyen történik is, biztonságban lesznek, mert a Kelgir-Puen befogadja őket.*

~ A Puen most is befogadhatná őket, Huyler. Megváltoztathatnák a szabályokat, és megnyithatnák a kaput a túlvilágra.

~ *Tudom, Quilan. De valakinek a becsületre is gondolni kell; a jövőre. Amikor megtudtuk, hogy minden kelgir haláláért egy ellenség véréért kell ontanunk...*

~ Mese habbal, Huyler. Ostobaság. Ezt mi találtuk ki öngazolásképp, és nem az istenek vésték kőbe.

~ *Akárhogy is, amikor régen eldöntöttük, hogy az életünket becsülettel és méltósággal akarjuk élni, tökéletesen tisztában voltunk vele, hogy a szemet szemért elv végeláthatatlan vérontáshoz vezet. Tudtuk, és bevállaltuk.*

Ezt az utat kell járnunk, mert hosszú távon ez a legjobb. Az ellenségeink tisztában vannak vele, hogy addig nem nyugszunk, amíg meg nem bosszuljuk a halottainkat. És ez a mai napig igaz. Ez nem halott tradíció vagy írott malaszt, amit a történelemkönyvekben vagy a kolostorkönyvtárak zsinórkeretein őrzünk az utókorak.

Beleivódott a mindennapjainkba. Az élet megy tovább, a Kelg diadalt arat vagy elbukik, de a szabályokat minden új generációnak és minden idegen fajnak tisztelnie kell. Amikor mindennek vége, és mi nem leszünk többé, akkor mindez már nem fog számítani. De addig tűzön-vízen át hűek maradunk önmagunkhoz. Mi ketten pedig azzal a megnyugtató érzéssel halunk meg, hogy megtettük a magunkét. Akármilyen történik, ha te meg én elvégezzük a feladatunkat, mindenki tudni fogja, hogy aki a Kelgre támad, az véres bosszúra számíthat. Az ő érdekükben is – és ezt komolyan gondolom, Quil – nincs más választásunk.

~ Örülök, hogy hiszel az igazadban, Huyler. Egy másolatodnak majd azzal a tudattal kell élnie, hogy megtettük, amire most még csak készülünk. Én akkor már semmiről sem fogok tudni. Halott leszek, klónverzió nélkül. Legalábbis nagyon remélem.

~ Kétségtelen, hogy a tudtodon kívül biztonsági mentést készítették volna rólad.

~ Én már senkiben sem bízom, Huyler.

~ Quil?

~ Tessék.

~ Még mindig készen állsz a küldetésre?

~ Igen.

~ Nagyszerű! Elárulok egy titkot: örülök, hogy egy koponyában lakunk. Remek fickónak tartalak. És sajnálom, hogy ilyen hamar véget ér a kaland.

~ Ne igyunk előre a medve bőrére. A java még hátra van.

~ *Meg tudod csinálni, Quil. Ezek semmit sem sejtenek. Az ostoba gép-gólem önként vezet a legbelső szentélybe.*

Sikerülni fog, ne fél!

~ Halott leszek, Huyler. Felzabál a semmi. Nekem ez a lényeg.

~ *Sajnálom, Quil. De amit teszel... nincs ennél nemesebb halál, hidd el.*

~ Bárcsak én is így gondolnám. De nemsokára ez sem számít. Nemsokára semmi sem számít.

Tersono torokköszörülés-szerű hangot hallatott.

– Szédületes látvány, nem igaz? Lélegzetelállító. A legtöbben órákig sem tudnak betelni vele. Ha jól emlékszem, Kabe, te fél napig bámultad.

– Vagy tovább – mélázott a homomda. Mély hangja visszhangot vert a kilátógalérián. – Borzasztóan resteltem. Fél nap tengernyi idő lehet egy gépnek, amely a te tempódban gondolkodik, Tersono. Remélem, nem neheztelsz rám!

– Ó, igazán nincs miért bocsánatot kérsz. Mi, drónok hozzászoktunk, hogy türelemmel várjunk, amíg az emberi gondolatok és cselekedetek megszületnek. Az évezredek során töméntelen módszert fejlesztettünk ki, hogy hasznosan töltsük az efféle... pillanatokot. Ha szabad ilyet mondanom, nálunk a türelem alapfelszereltség.

– Ezt igazán örömmel hallom – mosolygott Kabe. – És köszönöm a kimerítő magyarázatot.

– Jól vagy, Quilan? – Az avatár aggódva pislogott a kelgirre.

Quilan felnézett.

– Remekül.

A túlvilági fényben úszó orbitalt figyelte, amely jó másfél millió kilométerre lehetett tőlük. A szemlélőt és a látványt nem csupán egy vastag üveglap választotta el egymástól; a kilátógalériákon a hatás kedvéért többszörös nagyítást alkalmaztak. A gyűrű meglepően közelinek tűnt, néhány apróbb részletet is ki lehetett venni a felszínén.

Az orbitál meglepő sebességgel pörgött, mivel a galéria a gyűrűhöz képest ellenkező irányban forgott. A kíváncsi szemlélőnek mindössze egy órájába került, hogy megtekintse az egész műbolygót.

~ *Quilan?*

~ Itt vagyok.

~ *Készen állsz?*

~ Tudom, miért kellett velem jönnöd, Huyler.

~ *Mit nem mondasz!*

~ Mindent értek.

~ *És mi volna az a minden, Quil?*

~ Nem az én másodpilótám vagy, igaz? Hanem az övék.

~ *Az övék? Hogy érted?*

~ Visquile embere vagy, a szövetségeseké, akárkik is legyenek. A katonai guruké és politikusoké, akik rábólintottak a küldetésre.

~ *Ezt fejtsd ki bővebben!*

~ Azt gondoltátok, hogy kifogtok a tompa agyú veteránon?

~ *Tessék?*

~ Nem azért küldtek, hogy legyen valaki, akinek a vállán

kisírhatom magam. És nem is azért, hogy segíts a váratlan helyzetekben, vagy hogy beépített Kultúra-szakértőt játssz.

~ *Rossz tanácsokat adtam volna?*

~ Ó, dehogy. A tájékoztató anyagaidhoz biztosan mellékeltek egy komplett Kultúra-adatbázist. De csakis olyasféle információt kaptál, amit bárki letölthet a hagyományos adattárakból. A kommentárjaid és meglátásaid másodkézből valók, Huyler; utána néztem.

~ *Le vagyok sújtva, Quilan. Tudatában vagy, hogy nemcsak a becsületeembe, de a lelkembe is belegázoltál?*

~ Szóval te vagy a másodpilótám?

~ *Valahogy úgy.*

~ Az özőnvíz előtti manuális gépekben a másodpilótát arra tartották, hogy átvegye az irányítást, ha a pilóta alkalmatlanná válik a feladatra. Jól tudom?

~ *Én is így hallottam.*

~ Szóval ha most meggondolom magam, és úgy döntök, hogy nem helyezem át a féreglyukat, mert nem akarom megölni azt a sok embert... Mi volna akkor? Mi történne? Nagyon kérek, légy őszinte! Ennyivel tartozunk egymásnak.

~ *Biztos, hogy tudni akarod?*

~ Egészen biztos.

~ *Attól tartok, igazad van. Ha nem hajtod végre az áthelyezést, én teszem meg helyetted. Pontosan tudom, hogy az agyad mely területeit használod; ismerem az egész folyamatot. Bizonyos szempontból nálad is jobban tudom, hogyan csinálod.*

~ Szóval a féreglyuk mindenképpen a helyére kerül?

~ Így van.

~ És mi lesz velem?

~ Az attól függ, mit csinálsz. Ha figyelmeztetni próbálsz őket, holtan esel össze, megbénulsz, görcsroham jön rád, esetleg elkezdesz félrebeszélni, vagy katóton kómába süppedsz. Azt a verziót választom, ami az adott körülmények között a legkevésbé kelt gyanút.

~ Te jó ég. Ilyen remekül tudod rángatni a szálakat?

~ De még mennyire! A szuperképesség-csomag használati utasítását eligazításkor kaptam. Tudom, mit fogsz mondani, Quil, mielőtt kimondanád. Éppen csak egy kicsivel azelőtt esik le a tantusz, hogy szóra nyitnád a szádat, de ennyi bőven elég. Piszok jó reakcióidővel dolgozom. De nem szeretnék erőszakot alkalmazni. És nem is tartom valószínűnek, hogy idáig fajulnának a dolgok. Hanem mondd csak, mikor jöttél rá?

~ Már régóta motoszkált bennem a gyanú. Csak nem akartam tönkretenni bimbózó kapcsolatunkat.

Huyler egy darabig hallgatott.

~ Megteszed, ugye? Nyugtass meg, pajtás. Mondd, hogy nem kell kicsavarnom a kezedből a kormányt!

~ Gondolom, a kialkudott pihenőidőmet sosem tartottad tiszteletben; egyáltalán nem szálltál le rólam reggelenként és elalvás előtt, ahogy megegyeztünk. Folyamatosan szemmel tartottál, nehogy figyelmeztessem őket vagy elszóljam magam.

~ Úgysem hinnéd el, ha az ellenkezőjét állítanám.

~ Tényleg nem.

~ *Hát rendben; egyébként úgysem számít. Gondolom, sejted, hogy mostantól figyelni foglak, még álmodban is. Quilan, megint megkérdezem: számíthatok rád? Ugye nem kell erőszakhoz folyamodnom? Azt nagyon rühelleném.*

~ *Megteszem, amit vállaltam.*

~ *Ezt örömmel hallom, fiam. Legyen, aminek meg kell lennie! Nemsokára úgyis vége lesz, mindkettőnknek.*

~ *Millióknak. Essünk túl rajta!*

Sorozatban hat műrakétát helyezett át. Jó ideje az úrállomáson kialakított makett kilátón gyakoroltak; hat próbálkozás, hat telitalálat. Quilan biztos volt benne, hogy élesben is sikerülni fog. Miért ne sikerülne?

Arcukon a körbefutó monitorok kékes fénye derengett. Visquile éppen elméleti eligazítást tartott.

– Úgy tudjuk, a Masaq' Központi Elméje néhány hónap múlva látványos ünneppsorozat keretében megemlékezést tart az idiri háború áldozatairól.

Úgy tűnt, mintha a széles fénysáv – a Masaq' Központból látható panoráma vetített mása – a cerberus egyik fülén ment volna be, és a másikon jött volna ki. Quilannak nehezebbre esett, hogy ne mosolyodjon el, pedig rettenetesen igyekezett az öreg hím szavaira koncentrálni.

– Az orbitált irányító Elme egykor egy hadihajót vezetett, aminek fontos szerepe volt az idiri háborúban. Három kultúrabeli objektumot kellett megsemmisítenie, nehogy az

ellenség kezébe kerüljenek. Így aztán nem meglepő, hogy amikor a szupernóva fénye eléri a Masaq' rendszert, a Központ meg kíván emlékezni a két csillag pusztulásáról.

– Be kell jutnod a Központba, és a második nóva fellobbanása előtt célba kell juttatnod a végpontot. Megértetted, őrnagy?

– Megértettem, cerberus.

– Az akciót arra a pillanatra időzítjük, amikor a nóva fénye az orbitalra ér. Mindenki azt hiszi majd, hogy a Központi Elme összeroppant, és egy spontán bünbánatroham következtében eldobta magától az életet. A kataklizma sorsszerűnek fog látszani, nem pedig előre eltervezett merényletnek. A csapást minden kultúrabeli megérzi majd. A kelgir lelkek előtt kitárul a túlvilág kapuja; diadalunk nem követel több életet, mint amennyi a Kelgir-Puen kiengeszteléséhez szükséges, de elégtételt veszünk ellenségeinken, akik galádul egymásnak uszítottak minket. Érted, Quilan?

– Értem, cerberus.

– Most pedig jól figyelj!

– Figyelek, cerberus.

A modul maga mögött hagyta a naphold körül keringő úrállomást. A két drón egy testes, kúp alakú feketetest-cirkálóban követte őket.

Az ősrégi állomás egyik nyomástartálya recsegve-ropogva vált le az elhanyagolt tákolmányról; hogy mégsem a korrózió rágta el a csatlakozóelemeket, azt a leválást megelőző villanások árulták el. A tartály pörögve-forogva távolodott, a pályájáról kimozdított állomás pedig

egyenesen a napholdból előtörő gigantikus energiányaláb felé indult.

A két kelgir némán figyelte a jelenetet. A modul kijelzőjén megjelent a becsapódás várható helye. Mielőtt a roncs elérte volna a fényoszlop szélét, Visquile megszólalt:

– Az utolsó tárgy, amit áthelyeztél, nem rakéta volt, hanem egy féreglyuk szája. A másik vége valószínűleg a naphold belsejében van, vagy egy hasonló égitest magjában, valahol távolabb. Ugyanaz az energia lép működésbe, ami a Masaq' Központot pusztítja majd el. Nézd!

A roncs nem érte el a fényoszlopot. Szemvillanásnyi idővel előtte vakító fényrobbanásba olvadt, amelyet a modul monitormennyezete azonnal feketére korrigált. Quilan ösztönösen a szeme elé kapta a kezét. A robbanás beleégette magát a pupillájába, csukott szemmel is csupa sárgát és narancsszínt látott. Visquile felszisszent. Az apró modul panaszosan zümmögött, kattogott és csikorgott.

Quilan szeme még percekig káprázott; ragyogó narancspacák rebbentek ide-oda az űr koromfeketéje előtt, akárhányszor körbenézett.

A roncs darabjait kereste. Mindhiába.

~ Kész.

~ Megcsináltad, Quil! És nem is akárhogy. Le a kalappal, cimbora!

– Látod? – mutatott Tersono egy vörös pontra, amely egy kiterjedt tóvidék közepén vibrált. – Ez a Karik stadion. Minden készen áll a holnapi koncertre. – A drón az

avatárhoz fordult. – Ugye, Központ?

Az avatár elhúzta a száját.

– Minden, kivéve a zeneszerzőt.

– Ó! Ziller mester bizonyára a várakozás izgalmát kívánja fokozni – mondta gyorsan Tersono. Az auramezeje rubinpirosban izzott. – Természetes, hogy eljön. Miért ne tenné? Elhamarkodott kijelentést tett, de vissza fogja vonni.

– Én nem lennék ebben olyan biztos – dűnnyögte Kabe.

– Ott lesz, és punktum! – fortyant fel Tersono. – Ki hallott már ilyen szamárságot?

Kabe a kelgirhez fordult.

– És te élsz a meghívással, Quilan őrnagy?... Őrnagy?

Az őrnagynak szemmel láthatóan máshol jártak a gondolatai.

– Tessék? Ó, igen. Persze, alig várom.

– Nos – vont a szemöldökét Kabe –, biztosan találnak valaki mást, aki holnap este kézbe veszi a karmesteri pálcát.

Quilan nagy nehezen összeszedte magát, és végre megértette, mire céloz a homomda.

– Nem, ebben az esetben természetesen nem megyek el – sietett kijelenteni, és körbehordozta a tekintetét a társaságon. – Nem bocsátanám meg magamnak, ha Mahrai Ziller miattam nem venne részt a saját bemutóján.

– Ugyan már! – szikrázott fel Tersono kékesfehér kétségbeeséssel. – Quilan, erre semmi szükség! Ziller mester a bolondját járattja velünk. Az utolsó pillanatig fogja halogatni az indulást, de végül ott lesz, ebben egészen biztos vagyok. Kérlek... mit kérlek, könyörgöm: gyere el a

koncertre! Ez a mester első szimfóniája egy évtizednyi hallgatás után; az első bemutató, amelyet idegen földön rendez. Te pedig hihetetlen utat tettél meg, hogy most itt lehess. Gondold csak el: két kelgir találkozik több évezrednyi távolságban a szent anyaföldtől, a megbékélés és újjászületés magasztos ünnepén... Ott kell lenned. Ez lesz életed legnagyobb élménye!

Quilan merőn nézte a drónt.

– Mahrai Ziller jelenlétére minden bizonnyal nagyobb szükség van holnap este, mint az enyémmre. Ha miattam nem menne el, azt nem venném a lelkeimre. Önző dolog volna a részemről. Sőt, becstelen. A döntésem végleges. Kérlek, ne is beszéljünk róla többet!

Másnap Quilan összeszedte a cókómókját. Visquile a felszállópályának használt kiemelkedésen vett búcsút tőle, a szállásukat rejtő gigantikus magház előtt.

Az idős hím szórakozottnak tűnt.

– Valami baj van, cerberus? – kérdezte Quilan.

Visquile habozott; nem tudta, mit mondjon. Aztán felsóhajtott.

– Ma reggel felettébb aggasztó híreket kaptunk: állítólag beépült közénk egy kém. Ezenkívül megtudtuk, hogy valahol a légitesten él egy kultúrabeli ember. – A cerberus tükörbotja gombját markolászta, aztán eltorzított tükörképére fintorgott. – Jobb lett volna, ha korábban értesítenek, de talán még nem késő. — Visquile összeszedte magát, és elmosolyodott. – Ne aggódj,

minden a legnagyobb rendben. Vagyis rendben lesz, nemsokára.

A léghajó leszállt. Eweirl tűnt fel az ajtóban. Végigügetett a rámpán, futólag odabiccentett Quilannak, majd Visquile elé érve meghajolt. Az öreg vállon veregette.

– Látod, Quilan, nincs mitől tartanunk. Eweirl kézbe veszi a dolgokat. Most pedig indulj! Nemsokára meglesz a társad is. Sok szerencsét!

– Köszönöm, cerberus. – Quilan a fakutyaként vigyorgó Eweirlre pillantott, aztán engedelmesen meghajolt az idős hím előtt. – Remélem, sikerül lelepleznetek az árulót.

Visquile Eweirl vállára tette a kezét.

– Ne aggódj emiatt! Tedd, amit kell! Egy nap mindannyian büszkék leszünk rá, hogy egyengethettük az utadat.

Quilan beszállt az imbolygó léghajóba, és letelepedett az egyik fátyolos ablak mellé. A jármű lassan elemelkedett a platóról. Odakint Visquile és Eweirl elmélyülten társalogtak. A visszaút eseménytelenül telt. Alighogy leszálltak a Kelgen, Quilan egy magángéppel a délközponti reptérről egyenesen Ubrentbe ment. Este autóba ült, és a cadraceti kolostorhoz vitette magát.

Megállt az ősi ösvényen. Az éjszakát a sóhajfa gyantaillata fűszerezte, de a levegő még így is fullasztóan anyagtalan volt a légitest kézzelfoghatóan sűrű légköre után.

Csak azért tért vissza, hogy hivatalosan távozhasson. Papíron el sem hagyta Cadracetet; a sötét köpenyes nőstény sosem járt a kolostorban, és sosem szegődött mellé az úton, amelyet a keréknyomok közé csurgott friss vér festett pirosra.

Másnap Kelgise-ben kellett megjelennie, hogy felkérjék egy kényes diplomáciai feladatra: a Masaan' nevezetű kultúrabeli bolygóra kell látogatnia, hogy meggyőzze a disszidens zeneszerzőt, Mahrai Zillert, legyen a kelgir reneszánsz kasztokat átfogó, élő szimbóluma.

Ha az agyába juttatott nanostruktúrák, vegyi elegyek és mikromirigy-váladékok a terv szerint működnek, mire a fővárosba ér, minden elfelejt, ami azóta történt, hogy majd száz napja megpillantotta Ghejaline ezredest a kolostorudvaron. Csak arra fog emlékezni, amire feltétlenül emlékeznie kell, a többi fokozatosan jut az eszébe, amíg össze nem áll a kép. A veszélyes információ tökéletes biztonságban nyugszik tudatalattijába zárva; ha valaki hozzá akar férni, miszlikbe kell ágyúznia az elméjét.

Mozdulatlanul állt a kolostorkapu előtt, és szinte érezte, hogy valaki sorra lekapcsolja a lámpákat agya emlékekkel telt lomkamráiban.

Nyári eső szitált az arcára. Először a ködlámpák fénye veszett a félhomályba, aztán a motorhang is elhalt; magára maradt. A kétszárnyú kapuba foglalt ajtóhoz lépett, és az elnyűtt kopogatóért nyúlt.

A kapu nyikorogva kinyílt. Odabentről néma, csuhás alak intett, hogy kerüljön beljebb.

~ Ez igen! Remekül csináltad.

Quilan sóhajtott. Végrehajtotta a feladatot. Most már figyelmeztethetné Tersonót, a Központot vagy a homomda Kabét, esetleg mindhármat egyszerre. Huylernek nem

lenne más választása, mint hogy kivonja a forgalomból.

Hallgatott.

És ha Huyler nem öli meg, csak megbénítja? Egy ilyen lépéssel veszélyeztetné a küldetés sikerét. A második nóva fénye nemsokára az orbitalra ér; ami megtörtént, megtörtént.

– Nos, túránk végéhez értünk – hajolt meg az avatár.

– Drága barátaim, nincs miért tovább időznünk. Kövessetek! – fontoskodott E. H. Tersono, kerámiaborítása babarózsaszín fényben sziporkázott.

– Valóban – felelte Quilan. Hangja tompán visszhangzott. – Nincs miért.

Amikor kicsúszik a gyepő

Félálomban lebegett, zsongott a feje. Odakinn sötét volt. Lustán nyújtózott. Worosei álmosan mellé gördült, teljes testével hozzásimult. Átölelte, mire Worosei még jobban befészkelte magát az ölébe.

Ettől felébredt. De felébredt testében a vágy is; Worosei felé fordult, és rámosolygott.

Quilan magához húzta.

Túlfűtött, kimerítő szex következett, amiben tökéletesen feloldódtak; nem volt többé hím és nőstény. Mintha nemi

szerveik egyetlen közös gyönyörforrássá olvadtak volna; Quilané mágikus világtengelyként hatotta át a kettőjükből álló univerzumot, a kéjesen ringó Worosei vaginája pedig mesebeli köpenyként ölelte körbe őket, egyetlen összefüggő, erotikus felületté varázsolvatta a testüket.

Megvirradt, mire mindketten elértek a csúcsig. A bundájuk összecsomósodott a nyáltól és az izzadságtól. Kimerülten zihálva feküdtek egymás mellett, és megigézve bámulták egymást.

Quilant majd szétvetette a boldogság, arcán üdvözült mosoly ült. Az sem zavarta, hogy fogalma sincs, hol van. A mennyezet a magasba veszett, és meglepően világos volt. Ennyi fénytől fájni kellett volna a szemének, valahogy mégsem sajdult bele.

Worosei felkönyökölt, és a párját figyelte. Quilannak egy pillanatra elállt a szívverése, aztán elöntötte a hideg verejték. Worosei sosem nézett így. Veséig hatoló pillantás volt; mintha nem rá nézne, hanem egyenesen belé. A sötét szemekben tökéletes, átható hidegség és lelketlen intelligencia csillant.

Quilan pőre lelkét egy kíméletlen, cinikus idegen mustrálta; megmérettetett, és könnyűnek találtatott.

Worosei bundája folyékony ezüstté vált és belesimult a bőrébe. A meztelen tükörben Quilan meglátta saját tükörképét, perverz módon eltorzítva, mintha megolvasztották és kerékbe törték volna. Kinyitotta a száját, de nem forgott a nyelve. A toroka kiszáradt.

Végül Worosei szólalt meg.

– Átláttam rajtad, Quilan, kezdettől fogva.

Ez nem Worosei hangja.

A nőtény ülő helyzetbe lökte magát, aztán ruganyos gyorsasággal kipattant az ágyból. Quilan követte a tekintetével, és egy öreg hímet pillantott meg az ágy másik oldalán. Meztelen volt, akárcsak ők. Szótlanul állt, és mikor észrevette, hogy Quilan őt nézi, zavartan elfordult.

Ismerősnek tűnt, de Quilannak fogalma sem volt, honnan ismeri.

Zihálva ébredt. Réműlten nézett körül a szobában. A vacokpadon feküdt, aquime-i szállásán. Hajnalodott, a szél hóföregetegekkel karikázott a tetőablak előtt.

– Fényt! – krárogta. Szétnézett a kivilágosodó, tágas helyiségben.

Tökéletesen egyedül volt. Előző este óta semmi sem változott.

Felvirradt a Karik stadionbeli koncert reggele. A koncerté, amelynek csúcspontjaként bemutatják Mahrai Ziller új szimfóniáját, a *Hervadó fényt*. Ha minden igaz, a Junce csillag végső fellobbanása épp az utolsó hangok alatt éri el a Lacelere-rendszert.

Eszébe jutott, hogy előző nap elvégezte a rá bízott feladatot, és émelyegni kezdett. A kocka el van vetve. Mostantól pontosan annyi ráhatása van a végkifejletre, mint bárki másnak; talán még annyi sem; mások nem osztoznak a koponyájukon egy hálátlan társbérllővel, aki minden gondolatukat figyelni...

Hát persze; vége a reggeli csendes elvonulásoknak, nincs Huyler-mentes óra.

~ Huyler?

~ Régebben is álmodtál hasonlót?

~ Láttad?

~ Figyellek, de nem török be az álmaidba. A testi reakciódat viszont folyamatosan szemmel tartom. Erotikus álmod lehetett, ami minden átmenet nélkül átcsapott rémálomba. Akarsz beszélni róla?

Quilan elbizonytalanodott. Egy intéssel lekapcsolta a fényeket, és visszafeküdt.

– Nem... – kezdte fennhangon, de torkára forrt a szó. Meg akarta nyugtatni Huybert, hogy ne izguljon miatta, de a hangját mintha elvágták volna. Tökéletesen megbénult. Őrjítően kiszolgáltatottnak érezte magát. Rátört a félelem.

~ Ne haragudj, az előbb hangosan beszéltél. De most már látom, minden rendben van.

Quilan megmozdult a vacokpadon, és próbaképpen megköszöri a torkát; meg akart bizonyosodni róla, hogy ismét ő irányítja a testét.

~ Csak azt akartam mondani, hogy kutya bajom.

~ Biztos vagy benne? Egészen mostanáig remekül bírtad; nehogy most akadj ki, pajtás!

~ Jól vagyok.

~ Értem.

~ Estig kibírom. Aztán úgyis mindegy. Most megpróbálok visszaaludni, később beszélhetünk.

~ Ahogy akarod. Szép álmokat!

~ Arra nincs sok esély.

Azzal visszahanyatlott a vacokpadra, és figyelte a sötét hóförgeteget, amely hangtalan dühvel ostromolta a

tetőablakot; egyszerre volt komikus és fenyegető. Azon tűnődött, vajon társbérelője ugyanígy látja-e a világot.

Hiába hunyta le a szemét, elkerülte az álmom.

A nélkülözés elfeledett évezredeiben, amikor a Kultúrát alkotó civilizációk a maguk útját járták, vagyonokat költöttek arra, hogy a virtuális valóságot tapinthatóan valódivá, ugyanakkor szélsőségesen virtuálissá tegyék. Az emberi érzékeket félrevezető technológia továbbfejlesztése azután is tekintélyes mennyiségű energiát emésztett fel, hogy létrejött a Kultúra, és beszüntették a retrográdnak tekintett fizetőeszközök használatát.

Mivel az emberek már a kezdeti időkben magas szinten űzték a virtualitás művészetét, egy idő után elkerülhetetlenné vált, hogy az újabb generációs hiperrealisztikus valóságokba beépítsenek bizonyos elemi szintű, ám egyértelmű utalásokat, amelyek lépten-nyomon emlékeztették az átlag kultúrabeli felhasználót: a látszat minden értelemben csal.

Még a kevésbé illúziófüggők számára készült, „standard” virtuálkörnyezetben is olyan színes-szagos élmény várta a látogatót, ami a legelvetemültebb szkeptikusokon kívül mindenkit meggyőzött, hogy a valóságot látja. Talán ez volt a legnagyobb vívmánya az évezredek emberi állhatatosságnak, intelligenciának és képzelőerőnek, ami lehetővé tette, hogy a Kultúrában bárki, bármikor kockázatok és mellékhatások nélkül átélhesse a virtuális nirvánát, szabadon elfeledkezve róla, hogy az egész csak illúzió.

Persze mindenkinek vannak korszakai, amikor kizárólag

olyasmit akar látni, hallani, érezni, ízlelni és egyáltalán érzékelni, ami abszolút és kétségbevonhatatlanul igazi, és a művi maszlag egy csipetnyit sem zavarja az élmény teljességét.

Az avatár felhorkant.

– Megteszik! Biz' isten, megteszik!

Hangosan felnevetett. Kabe meglepetten pislogott. Egy géptől nem várt volna efféle érzelmeket; egy gép emberformába öntött alprogramjától még kevésbé.

– Mit tesznek meg? – kérdezett vissza.

– Ismét bevezetik a pénzt – felelte az avatár, és elképedve csóválta a fejét.

Kabe a homlokát ráncolta.

– És ez... lehetséges?

– Semmi sem lehetetlen. – Kabéra pillantott. – Ismered a mondást?

– Rémlik – dűnnyögte Kabe. – Nincs lehetetlen, csak tehetetlen.

Az avatár bólintott.

– Elképesztő közelharc folyik a koncertjegyekért. A hoppon maradtak vacsorázni hívják ellenségeiket, mélyűrutazást szerveznek nekik, vadkempingezni mennek... Te jó ég, vadkempingezni! – kuncogott. – Mások szexuális szívességet tesznek, gyereket vállalnak, megváltoztatják a külsejüket, nemet váltanak; mindezt azért, hogy bejuthassanak a koncertre. Érthetetlen! – tárta szét a karját.

– Micsoda elképesztően barbár és bizarrul romantikus népség!

– Egyetértek – mondta Kabe, majd némi gondolkodás után

hozzátette: – Egyedül a „romantikus”-sal vitatkoznék.

– Akárhogy is nézem a dolgot – folytatta az avatár zavartalanul –, az efféle megállapodások messze túlmutatnak a barter keretein, és egyfajta jövő idejű likviditást hoznak létre, ami kísértetiesen hasonlít a pénzre. Az én értelmezésem szerint legalábbis.

– Sajátságos, valóban.

– Ugye? – élénkült fel az avatár. – Pedig ez is csak egy divathullám a sok közül; jön, lát, győz, aztán nyomtalanul eltűnik. Elképesztő; egyik napról a másikra mindenki elvetemült szimfóniarajongó lett. Pedig világosan az értésükre adtam, hogy táncolni nem lehet, mert túl kevés a hely. – Vállat vont, aztán széles mozdulattal körbemutatott.

– Szóval, mit gondolsz?

– Rendkívül hatásos.

A Karik stadion még üres volt, de az előkészületek javában folytak. Az avatár és a homomda az amfiteátrumszerű építmény peremén álltak, kötegni fenyegető kinézetű fény- és lézereffektágyú tövében, amelyek mellett még Kabe is eltörpült.

Alig néhány órája kelt fel a nap, a levegő harapnivalóan friss volt. A két alak ezüstös árnyéka a több száz méterre kezdődő széksorokra vetült.

A stadion átmérője majd' egy kilométer lehetett: a függesztett szénszálvázon áttetsző gyémántpanelek csillogtak. A nézőtér és a kapcsolódó erkélysorok meredeken lejtettek egy többé-kevésbé kerek színpad felé, amelyet szabadon át lehetett alakítani a legkülönfélébb sportesemények, koncertek és egyéb

szórakozáskonfigurációk befogadására.

A lelátó felett volt ugyan egy elhúzható ponyvatető vészhelyzet esetére, de még sosem használták. Az építmény lényege ugyanis éppen szabadtéri mivoltában rejlett, és ha az időjárást az alkalomhoz kellett igazítani, a Központra hárult a feladat, hogy megtegye a szükséges lépéseket. Energia- és mezőmanipulátorai segítségével befolyásolta a meteorológiai folyamatokat; addig dagasztotta és gyömöszölte a természet erőit, amíg el nem érte a kívánt hatást. Igaz, ez nem volt valami elegáns dolog (restellte is magát miatta), de mindenki belátta, hogy az áldozat teljesen helyénvaló, ha az ember boldogsága a tét. És mi más volna a Központ létének célja és értelme, ha nem az emberek boldogsága?

A stadion tulajdonképpen egy óriási, különlegesen kialakított bárka volt. Előre meghatározott útvonalon járt, nagy kiterjedésű tavak, széles folyók és apró beltengerek között, amelyek a Masaq' geológiailag változatos kontinensplatóit hálózták be. Paramétereiből adódóan viszonylag lassan haladt, ám mobilitása révén a díszlet mindig változott; a tarajos, hó-porcukorral meghintett hegyeket, zordon szirteket, párálló sivatagokat, buja esőerdőket, pagodaszerű kristályvárosokat, dübörgő vízeséseket és recsegve imbolygó hólyagfaerdőket a stadion pereme felett és a rácsos-áttetsző tartószerkezeten keresztül is láthatták a nézők.

Az extrém és különösen akciódús programokhoz vadvízi útvonal dukált; ilyenkor a stadion széles, gyors folyású folyón bukdácsolt végig, mint valami óriási gumicsónak,

veszélyesen billegve, időről időre megpördülve az örvényeken, míg végül befutott egy hatalmas sziklával körbevett medencébe, ahol addig forgott, amíg a Központ egyik gyorsítóhajója fel nem emelte a tengerszint felett futó csatornák egyikére.

Az esti előadásra a stadiont lehorgonyozták. Egy apró félsziget csúcsánál ringott a Bandel-tó partján, a Guerno Platón, forgásirányban mérve fél tucat rekeszfalnyira a Xarawétól. A félszigeten több kéregalatti-elérési pont és elegánsan álcázott kiszolgáló- és raktárépület is volt, amelyek széles promenádot szegélyeztek. A sétány mellett bárók, kávéházak, éttermek és egyéb szórakozóhelyek sorjáltak, végét pedig széles, U alakú dokk zárta le, ahol el tudták végezni a sajátos vízialkalmatosság karbantartási és javítási munkáit.

A stadion hajtóműve, hang- és fénytechnikája külső beavatkozás nélkül is tökéletesen működött, a külső feltételek megteremtéséről a Központ gondoskodott. (A Karik egyébként egy hat hajóból álló „flotta” része volt, melynek egységeit nagy tömegeket megmozgató szabadtéri rendezvényekre készítették, és egyenletesen elszórták az orbitalon, hogy mindig legyen egy elérhető közelségben.)

– Nem lett volna jobb – morfondírozott Kabe –, ha csak egyet készítesz, és amikor szükség van rá, lelassítod vagy felgyorsítod hozzá képest az egész orbitalt?

– Természetesen ezt a variációt is kipróbáltam – pöckölt le egy kóbor porszemet az avatar a köpenyéről.

– Fogadni mertem volna.

Az avatár felpillantott.

– Micsoda pimaszság!

Közvetlenül a fejük fölött a reggeli ködben parányi téglalap lebegett.

– Ez micsoda?

– Egy Egyenlítő osztályú rendszerhajó – felelte az avatár. A szeme összeszűkül, halvány mosoly bujkált a szája szögletében. – A neve *Lokális Méltóságdeficit*. Hatalmas kitérőt tett, hogy itt lehessen a koncerten. – Az avatár figyelte, ahogy az alak hízni kezd. Elhúzta a száját. – De ott nem maradhat; útban lenne a légkörben detonáló meteoritjaimnak.

– Légkörben detonáló meteoritok? – visszhangozta Kabe, aki még mindig az RH ellenfényben izzó négyszögét nézte.

– Biztosan rendkívül, hmm... hatásos lesz.

Vagy inkább életveszélyes, tette hozzá gondolatban. Az űrhajó belemerítette domborodó hasát a légkörbe.

– Á, a nézőknek a haja szála se görbül – felelte az avatár, mintha olvasott volna a homomda gondolataiban. – A meteoritesőt mozzanatról mozzanatra megterveztem. Néhány nagyobb gáztartalmú darab persze felrobbanhat, ezek minden bizonnyal pályakorrekcióra szorulnak majd, de mindegyikre állítottam egy-egy kísérőegységet. – Az avatár elemében volt. – Felkurbliztam az összes inaktív késrakétát, és reaktiváltam a használható hadigépeket, nehogy teljesen berozsdáljanak szegények!

Az RH időközben akkorára nőtt, mint egy közepes karalábé. Csillogó felületén már egy-két apróbb részletet is ki lehetett venni.

– Minden aszteroidát kipreparáltam; rakétát nyomtam a hátsójukba, hadd menjenek! – gesztikulált az avatár lelkesen. – Errefelé tartanak, ahogy kell. Minden pontosan a terv szerint halad. – Az RH-ra bökött, amely most már elég közel volt, hogy megvilágítsa a tájat, mint valami szögletes, aranyfényű hold.

– Látod, ez az – mondta, és lebiggyesztette az ajkát. – Az ilyen trilliótonnás hajóktól, amik kilőtt nyílvevesszőként gyorsulnak, és van pofájuk olyan közel jönni a felszínhez, hogy érezni a gravitációs mezejüket, még ha védőmezőbe is csomagolják magukat – szóval egy ilyentől minden valamirevaló Központi Elmét kitör a frász. Rendszerhajók – ciccegte somolyogva, mintha csak egy rosszcsont gyerek legújabb csínytevésén morgolódna.

– Kihasznlják, hogy valamikor te is az voltál? – kíváncsiskodott Kabe. Az úrhajó immár teljesen betöltötte a látóhatárt. Felhőgomolyagok gyűltek meg alatta, és a koncentrikus mezőburkok kontúrja is kirajzolódott, mintha matrjoska módjára egymásba helyezett égi buborékok lettek volna.

– Jól látod a helyzetet – bólintott az avatár komolyan. – Egy született Központi Elmének elfüstölnének a biztosítékai a gondolatra, hogy egy ekkora fémtárgy a közelébe jöjjön; ők azt szeretik, ha a hajók tisztas távolságban várakoznak kint az űrben, és ha baj van, egyszerűen továbbállnak. – Váratlanul felnevetett. – Megmondtam a kollégának, hogy húzza el a csíkot, méghozzá azonnal. Gondolom, most rettenetesen belemásztam a lelkivilágába.

A *Lokális Méltóságdeficit* alatt ritkulni látszott a

felhőpamacs; emelkedni kezdett. A hajótestet körbeölelő felhők felforrtak, mintha millió kondenzcsík materializálódott volna. A gomba módra bimbózó páratornyok között villám cikkant.

– Pfh! Ennyit a gondosan megkonstruált reggelről. – Az avatár a fejét ingatta. – Tipikus RH. Ajánlom, hogy ez a százalmas erőfitogtatás ne tegyen be az esti gyöngyházfényű felhőimnek, különben morcos leszek. – Kabéra pillantott. – Gyere; hagyjuk ezt a paprikajancsit. Menjünk le a gépészeti térbe. Meg akarom mutatni neked a Karik hajtóművét.

***

– De Ziller mester, gondolj a rajongóidra!

– Azok otthon ülnek a Kelgen, és jó pénzt fizetnének érte, hogy felakasztva, karóba húzva, felnégyelve és máglyán ropogósra sütvé lássanak, lehetőleg élő egyenes adásban.

– Drága Zillerem, hát éppen erről beszélek! Biztos vagyok benne, hogy amit mondasz, az erős túlzás, még ha aggodalmad érthető is. De ha odahaza úgy is volna, ahogy mondod, itt éppen az ellenkezője igaz; a Masaq'-on tömegek adnák életüket és vérüket, hogy megóvják a tiédet. Éppen hogy rájuk utaltam az imént. Sokan közülük ott lesznek a koncerten ma este, a többiek pedig lélegzetvisszafojtva tapadnak a képernyőkre, hogy egyetlen hangot se szalasszanak el a nagy műből.

– Évek óta vártak türelemmel, egyetlen pillanatra sem adva fel a reményt, hogy egy napon majd elég inspirációt érzel

magadban egy újabb szimfóniához. Most, hogy végre megszállt az ihlet, alig várják, hogy élőben hallják korszakalkotó művedet. Egyetlen vágyuk, hogy leróhassak hódolatukat, amit többszörösen kiérdemeltél. Hát nem érted? Ezek az emberek kezüket-lábukat törik, hogy a saját szemükkel lássanak. Úgy várják a mai estét, mint a gyerekek a karácsonyt.

– Akkor csalódní fognak. Egyáltalán nem áll szándékomban elmenni, főleg ha az a tonnás gennysiló is ott lesz.

– De hát nem kell találkoznótok! Gondoskodtunk róla!

Ziller nagy, fekete orrát Tersono gyöngyházsínű kerámiatokjának nyomta, mire a drón riadtan hátrébb húzódot.

– Nem hiszek neked – dűnnyögte a kelgir.

– Miért? Mert a Kontaktnak dolgozom? De hát ez nevelséses!

– Gondolom, Kabétól tudtad meg.

– Nem számít, honnan tudom. Nem akarlak rákényszeríteni, hogy találkozz Quilan őrnaggyal.

– Még szép. De nem lenne ellenedre, ha véletlenül egymásba botlanánk, nem igaz?

– Hát... – A drón auramezeje zavart szivárványszínben játszott.

– Örülnél vagy sem?

– Persze hogy örülnék! – bökte ki a gép. Remegett a haragtól és a frusztrációtól, az auramezeje akut tanácstalanságot tükrözött.

– Aha! – csapott le rá Ziller. – Szóval beismered!

– Természetesen örülnék, ha találkoznátok; abszurd és tarthatatlan állapotnak tartom, hogy eddig nem tettétek. De ennek természetes módon kell megtörténnie, nem pedig a kifejezett kívánságod ellenére.

– Pszt! Itt jön egy...

– De...

– Mondom: pszt!

Az Ustranhuan Platót borító Pfesine-rengeteget – amely olyan messze esett a Karik stadiontól, amennyire a gyűrű paramétereit tekintve egyáltalán lehetséges volt – messze földön híres vadrezervátumként tartották számon.

Ziller előző este érkezett Aquime-ból. Egy hangulatos vadászkunyhóban szállt meg, későn kelt, felfogadott egy helyi vezetőt, és egy fa alsó ágáról leste a vadat. Már-már hallani vélték a kusseli janmandreszil csörtetését, ahogy az keresztülgázolt a sűrű aljnövényzeten.

A válla fölött hátrapillantott a vezetőre, egy retró katonai egyenruhába öltözött tömzsi emberkére, aki néhány méterrel odébb kuporgott egy vastag ágon. A férfi jelentőségteljesen bólintott, és a hang irányába bökött. Ziller megmarkolta a feje fölötti ágat, és az ösvényt fürkészte.

– Ziller, szépen kérlek – zümmögte a drón.

A kelgir megpördült, és gyilkos pillantást vetett a gépre. Az ujját az ajka elé illesztette, aztán az egyértelműség kedvéért fenyegetően megrázta a drón előtt. Tersono krémszínűvé pirult zavarában.

– A belső fülmembránodat rezgetem. Senki más nem hallja, amit mondok, különösen az állat, amelyet...

– Ha nem vennéd észre – sziszegte Ziller összeszorított foggal, egészen közel hajolva Tersonóhoz –, éppen koncentrálok. Szóval volnál olyan drága, és befognád a pofád?

A drón auramezeje haragosan villant, aztán szürkévé fakult. A grafitárnyalaton bíbor bűnbánatfoltok vibráltak. Majd az egész kedélyes sárgászöldbe tagozódott, vörös csíkokkal megspékelve, ami azt jelezte, hogy az iménti megjegyzést baráti tréfának könyvelte el.

– És abbahagynád végre ezt a kibaszott színváltogató szarságot? – csattant fel Ziller. – Elvonod a figyelmemet! Ha tovább vibrálsz, mint egy zárlatos karácsonyfa, felvered az egész erdőt!

Ziller fedezékbe húzódott, éppen idejében; a fa alatt testes, márványos kék alak cammogott el. A feje akkora volt, mint a kelgir teste, a hátán kényelmesen elfért volna vagy fél tucat ember. Ziller megigézve bámulta.

– Szent ég! – motyogta. – Micsoda monstrum!

A vezetőjére pillantott. Az jóváhagyólag biccentett.

Ziller nagyot nyelt, és levetette magát a magasból. Öt lábont ért földet, és egyetlen szökelléssel a szörnyeteg torkának esett. Átfogta a nyakát, lábát az állat legyezőszerű füle alá dugta, és megmarkolta a rozsdabarna tarajsörényt, mielőtt áldozata egyáltalán észbe kaphatott volna. Tersono a kelgir után repült. A janmandreszil konstataulta, hogy potyautas van a fedélzeten, és dobhártya-repesztően elbődült. Megrázta magát, aztán futásnak eredt, bele a vakvilágba.

– Hő! Hő-ha, hő-ha! – kurjongatott Ziller, két kézzel kapaszkodva az állat bundájába. A vad időközben

ügetésbe csapott, a kanyargós ösvényen ide-oda dobálta magát. A menetszél sivitva füttyült Ziller fülébe; levelek, pálmaágak, futónövényindák, gallyak ostorozták. Lelebukott, jobbra-balra hintázott. Levegő után kapkodott. Az arcszörzetét lelapította a szél, az ösvény mellett álló fák kékeszöld sávvá mosódtak. A janmandreszil dühödten rázta a fejét, hogy ledobja támadóját.

– Ziller! – visította E. H. Tersono, szorosan a kelgir nyomában repülve. – Nincs rajtad védőhám! Felhívom a figyelmed, hogy ez rendkívül veszélyes!

– Terrrsonóóó! – kocogott Ziller foga a bestia szapora lépteinek ütemére.

– Tessék?

– Kóóópj le!

A lombsátor ritkulni kezdett, a janmandreszil vad vágtaiba fogott. Továbbrobogott az úton, hegynek lefelé. Ziller az állat dugattyúként dolgozó vállához préselte magát, nehogy lepottyanjon, és a bestia halálra tapossa. A futómoha szél lengette cafrangjain és a spenótzöld leveleken át egy-egy pillanatra megvillant a napfény. Széles folyam tűnt fel előttük; a janmandreszil végigdübörgött az ösvényen, hatalmas fröcsköléssel a sekély vízbe vetette magát, aztán térdre zuhant és előrebukott, hogy lovasát fejfelé előre behajítsa a vízbe.

***

Ziller a sekélyesben tért magához. Fulladozva csapkodott, miközben Tersono frusztráltszürke manipulátormezejével a

folyópart felé vonszolta. Ziller prüszkölve krákogott.

– Elájultam? – hörögte.

– Néhány másodpercre – felelte Tersono, aki feltűnően könnyedén manőverezte a kelgir ernyedt testét. Egy alkalmasnak látszó homokpadon tette le, és segített neki felülni. – Szerencséd, hogy a víz alatt maradtál – sápítózott. – A janmandreszil jó darabig kutatott utánad, mielőtt átgázolt volna a túlpartra. Ha megtalál, biztosan a víz alá nyom, vagy a partra vontat, és kitapossa belőled a lelket. – Tersono megütögette Ziller hátát, mire a kelgir fájdalmasan felköhögött.

– Köszönöm – krákogta, aztán görcsösen összerándult, és több liter folyóvizet öklendezett fel. A drón tovább ütögette a hátát. – De – folytatta felpillantva – ne gondold, hogy hálából visszamegyek vezényelni.

– Meg sem járta az eszemet – dűnnyögte a drón, aztán enervált sóhajt hallatott.

Ziller körülnézett. Elhessegette a gép manipulátormezejét, amely még mindig a hátát csépelte. Kifújta az orrát, és lesimította az arcszőrét.

– Alaposan rád hoztam a frászt, he?

A drón aurája komorszürkén villant.

– Ahogy mondod, Ziller mester! Az előbb kis híján megöletted magad a szemem láttára! Nem értem; mindig megvetőleg nyilatkoztál az efféle öngyilkos sportokról. Mi ütött beléd?

Ziller lehajtotta a fejét, és a homokos fövényre bambult. Elszakadt a mellénye, a pipáját pedig otthon felejtette. A folyó közönyösen locsogott-fecsegett; természetes rovarok és

színes madarak vitorláztak a hullámok fölött, lecsaptak, alámerültek, aztán meredek szögben a magasba emelkedtek. A túlparton idegesen rezgett a törlevelek óceánja; hatalmas bestia tallózott közöttük. Nyakigláb, nagy fülű, szőrös izé figyelte őket kíváncsian egy ágról. Ziller megcsóválta a fejét.

– Mi az istent keresek én itt? – nyögte.

Felállt, és fájdalmasan elfintorodott. A drón vaskos manipulátormezőt nyújtott felé, de a kelgir egy legyintéssel visszautasította a segítséget.

– És most hogyan tovább, Ziller mester?

– Először is hazamegyek.

– Haza?

– Haza. – Ziller kicsavarta a vizet a bundájából, aztán a füléhez kapott, ahol a terminálfüggőjének kellett volna lennie. Sötét pillantást vetett a locsogó habokra, sóhajtott, aztán Tersonóra nézett. – Merre találok a legközelebbi elérési pontot?

– Nos, történetesen tudnék keríteni egy légibuszt, amennyiben szeretnél mielőbb...

– Légibuszt? Azzal egy örökkévalóságig tartana!

– Hmm, ez igazából egy... hmm, speciális... úrképes légibusz.

Ziller nagy levegőt vett, és fenyegetően kidüllesztette a mellkasát. Az orrát ezer ráncba gyűrte. A drón elővigyázatosan hátrébb lebegett. A kelgir elernyed, aztán egészen magába roskadt.

– Rendben – motyogta megadóan. – Hozd azt az úrképes micsodát. Alig telt bele egy szempillantás, ovális,

mattfekete tárgy jelent meg a levegőben. Lecsapott a folyó fölé hajló fák között, és egyenesen a fövényre zuhant. Néhány lépésnyire állt meg tőlük, álcamezeje kikapcsolt, ajtaja halk szisszenéssel feltárult. Ziller résnyire szűkült szemmel nézett a drónra.

– Semmi cicó! – morogta.

– Hová gondolsz?!

Ziller bólintott, és beszuszakolta magát az apró gépbe.

A hó óriási pelyhekben kavargott; örvényekbe sűrűsödve csapódott az ablaknak, a legkísértetiesebb mintázatokot és alakokat öltve. Quilan egy darabig a messzi hegyeket pásztázta, aztán elvonták a figyelmét a karnyújtásra táncoló hópelyhek, és az időtlen távlatok helyett az elemek duhaj küzdelmét figyelte.

~ *Szóval mégis elmész?*

~ El. Bár a jó modor azt diktálná, hogy maradjak.

~ *Igaz.*

~ De mi értelme az udvariaskodásnak, amikor a közönség zöme, beleértve engem is, nem éri meg a holnap reggelt?

~ *A halál küszöbén minden kiderül, Quil. Ilyenkor válik el, hogy valakinek valóban számít-e a becsület és a tisztesség, vagy csak a szája jár...*

~ Kímélj meg a lélektani maszlagtól, Huyler.

~ *Elnézést.*

~ Vagy itthon maradok a négy fal között, és nézem a közvetítést, vagy elmegyek meghallgatni a koncertet, akár a

többi kétlábú. Hmm. Választhatok, hogy egyedül akarok meghalni, vagy tömegben.

~ *Nem fogsz egyedül meghalni, Quil.*

~ Valóban nem. Csakhogy kettőnk között az a különbség, Huyler, hogy te visszatérsz.

~ *Pontosítsunk: a régi énem tér vissza, ami azelőtt voltam, mielőtt nekivágtunk.*

~ Nem számít. Remélem, nem rovod fel, ha azt mondom, nekem fontosabb a ma este, mint neked.

~ *Persze hogy nem.*

~ Abban reménykedem, hogy Ziller zenéje lefoglal egy-két órára, és eltereli a gondolataimat. Egy nagyszabású koncert csúcspontján meghalni mégiscsak méltóbb módja az eltávozásnak, mint ha alétan becsúszok egy kávézó asztala alá, vagy holnap reggel itt találnak hullamereven.

~ *Ebben alighanem igazad van.*

~ És van még valami: ha jól tudom, a Központi Elme irányítja a légköri effekteket.

~ *Én is így értesültem. Sarki fényről pletykálnak, meteoritesőről meg effélékről.*

~ Szóval amikor a Központ megsemmisül, valószínűleg pánik tör majd ki a stadionban. Ha Ziller nincs ott, nagyobb eséllyel éli túl.

~ *Szeretnéd, hogy túlélje?*

~ Igen, szeretném.

~ *Ez egy lelketlen hazaáruló, Quil. Te az életedet adod a Kelgért, ő pedig szemén köpött minket. Meghozod a legnagyobb áldozatot, amit katona hozhat a hazájáért, ő*

viszont egész életében mást sem tett, mint lubickolt a népszerűségben, és a rendszer ellen uszított, aztán amikor nem jött be a számítása, felhúzta a nyúlcipőt. Valóban azt akarod, hogy túléljen téged ez a pondró?

~ Igen, azt akarom.

~ *Ej, ha a kezem közé kaphatnám... Na mindegy. Sajnálom, Quil. Mahrai Zillerrel kapcsolatban nem értünk egyet, de amit a kettőnk sorsáról mondtál, abban alighanem igazad van. Neked a mai nap tényleg többet jelent, mint nekem. Annyival tartozom, hogy teljesítsem az utolsó kívánságodat. Menj el a koncertre, Quil! Én pedig reménykedem, hogy a mocsok megpukkad mérgében, ha megtudja.*

– Kabe? – hangzott egy alig hallható hang a homomda termináljából.

– Igen, Tersono?

– Sikerült meggyőzőnöm Zillert, hogy térjen vissza Aquime-be. Talán még van esély. Egyébként most tudtam meg, hogy Quilan ott lesz a koncerten. Megtennéd nekem, vagy inkább mindannyiunknak azt a hatalmas szívességet, hogy eljössz ide, és segítesz meggyőzni Zillert, hogy a történetek ellenére vegye kezébe a karmesteri pálcát?

– Gondolod, hogy én hatni tudok rá?

– Hát persze hogy nem!

– Hmm... Egy pillanat.

Kabe és az avatár a színpad előtt álltak. Technikus drónok

térültek-fordultak, a zenekar éppen levonult a színpadról. Kabe végignézte a főpróbát, de egyetlen hangot sem akart hallani; a három füldugó egy vízese zsolozsmájával mosta el a kívülről érkező zajokat.

A muzsikuskok – akik között nemcsak szokatlan testfelépítésű emberek, de idegenek is akadtak – zsongva-beszélgetve szállingóztak vissza az öltözőbe. Láthatólag nem volt ínükre, hogy a Központ egyik avatárja vezényelte le a próbát. A megszokott, nyomdafestéket nem tűró kirohanásoktól és dührohamoktól eltekintve pontosan úgy dirigált, mint Ziller. Milyen különös, merengett Kabe, hogy a zenészek nincsenek elragadtatva az új, türelmes karmestertől. Az elcsípett beszélgetésfoszlányokból úgy tűnt, kifejezetten aggódnak, hogy a maestro nélkül gördül majd fel a függöny.

– Központ? – pillantott fel Kabe.

Az ezüstbőrű lény készségesen fordult felé. Galambszürke, puritán szabású ruhájában rendkívül ünnepélyesen festett.

– Igen, Kabe?

– El tudsz valahogy juttatni Aquime-be, hogy még időben visszaérjek? Nem szeretném lekésni a koncertet.

– Mi sem egyszerűbb – felelte az avatár.

– Tersono erősítést kért a többfrontos Ziller-támadáshoz?

– Úgy valahogy. Szerinte együtt nagyobb az esélyünk.

– Valószínűleg igaza van. Én is veled tartok. Kéregalattal menjünk, vagy repülővel?

– A repülő gyorsabb.

– Igaz. De az áthelyezés még gyorsabb volna.

– Még sosem próbáltam. Tegyük azt!

– Fel kell hívnom a figyelmedet az áthelyezés kockázatára: egy a hatvanegymillióhoz az esélye, hogy a folyamatba hiba csúszik, ami akár az áthelyezett tárgy vagy élőlény totális megsemmisüléséhez is vezethet. – Az avatár kajánul elvigyorodott. – Még mindig benne vagy?

– De még mennyire!

A következő pillanatban ezüstmező dagadt ki a semmiből, majd finom pukkanás hallatszott, és egy másik avatár jelent meg előttük; külsőre akár ikrek is lehetek volna, csupán az öltözőjük különbözött.

Kabe megütögette az orrterminálját.

– Tersono?

– Igen? – csendült fel a drón hangja. Az ikrek udvariasan meghajoltak.

– Úton vagyunk.

Kabe úgy érezte, mintha valaki gyors egymásutánban kétszer rápislogott volna. Mire az avatárok kiegyenesedtek, már Ziller aquime-i lakosztályának előterében álltak. E. H. Tersono türelmetlenül várt rájuk.

Hervadó fény

A késő délutáni napfény a hegyek koronája és a felhők rózsaszín, eres hasa közötti résen szűrődött át. Ziller

kilépett a fürdőszobából, erős kézi hőfúvóval szárogatta a bundáját. Rosszkedvű fintorral nyugtázta Tersono jelenlétét, ám amikor megpillantotta Kabét és az avatárt, elkerekedett a szeme a meglepetéstől.

– Szép jó napot mindenkinek! Ne fáraszátok magatokat, sehová sem megyek. Más kérdés?

Ledobta magát egy széles kanapéra. Jólesően nyújtózott, és megvakarta pehelybundás hasát.

– Vettem magamnak a bátorságot, és megkértem Ar Ischloeart és a Központot, hogy még egyszer utoljára próbáljanak jobb belátásra bírni – hadarta Tersono. – Még mindig van időnk, hogy a Karik stadionba érjünk, és illendő módon...

– Igazán nem értem, miért nem fogod fel – vágott a szavába mosolyogva Ziller. – Pedig egyszerű a képlet. Vagy ő, vagy én. Képernyőt! A Karik stadiont akarom látni. A falmonitor életre kelt, a háromdimenziós kép kitöltötte a bútorok közti teret. Több tucat jelenet vibrált egymás mellett: nagytotálók a stadion környékéről, közeli csoportba verődött emberekről, a gyülekező tömegről. Hang nem volt. A főpróba nemrégén érhetett véget, néhány lelkes rajongó már elfoglalta helyét az óriási amfiteátrumban.

A drón megpördült, és először az avatárra pillantott, aztán Kabéra. Amikor egyik sem reagált, felsipított:

– Ziller! Kérlek!

– Tersono, útban vagy.

– Kabe, beszélj vele!

– Kívánságod számomra parancs – Kabe biccentett. –

Hogy vagy, Ziller?

– Remekül, Kabe, köszönöm kérdésed.

– Mi történt veled? Úgy látom, nehezedre esik a mozgás.

– Egy kusseli janmandreszil torkának ugrottam ma reggel, és az a szőrös dög ledobott.

– Megsérültél?

– Csak az önérzetem. Na jó, szereztem néhány zúzódást.

– Azt hittem, ellenzed az efféle duhaj sportokat.

– A történetek után teljes meggyőződéssel.

– Vagyis nem ajánlanád a barátaidnak könnyed esti szórakozásként?

– Neked biztosan nem, Kabe; ha te zötykölődnél egy janmandreszilen, egyből eltörnéd a gerincét.

– Valószínűleg igazad van – kuncogott Kabe. Megdörgölte az állát. – Hmm. Hol is él a kusseli janmandreszil? Ha jól tudom, a nagyon-nagyon távoli...

– Befejeznétek végre? – csikorogta a drón. Auramezeje fehéren izzott a dühtől.

Kabe széttárta a karját, amitől a csillár csilingelni kezdett.

– De hisz azt kérted, beszéljek veled!

– De nem arról, hogy közröhej tárgyává tette magát! Hanem arról, hogy szánja rá magát végre, és menjen el a stadionba! És dirigálja végig a saját szimfóniáját!

– Nem tettem magam közröhej tárgyává. Több száz méteren át lovagoltam egy vérszomjas bestián.

– Egyrészt a legjobb esetben is csak hatvan méter lehetett, eséssel együtt. Másrészt az ugrásod amatőr próbálkozás volt – vágott vissza a drón, és fröcsögött a dühtől. – Igazából ugrásnak se nevezném! Rápottyantál, aztán

lifegtél rajta, mint tottyadt banán a fán. Ha versenyen produkálsz ilyesmit, még az utánad következőt is lepontozzák.

– Akkor se csináltam magamból...

– De még mennyire hogy azt csináltál magadból! – visította magából kikelve a gép. – Az a gülüszemű szőrmók a fán Marel Pomiheker volt, a rettegett hírvadász, gerilla riporter, médiaragadozó és mindenevő adatszípoly! Ezt nézd!

A drón egy villódzó szürke mezőre mutatott, a képernyőből elődudorodó huszonnégy kép egyikére. Éppen Zillert mutatták, amint egy ágon gunnyaszt az őserdő közepén.

– Kurva élet – dünnyögte Ziller. A kép egy nagy testű lila állatra fókuszált, amely az erdei ösvényen közeledett. – Képernyő ki! – csattant fel Ziller. A holoképek eltűntek. A kelgir végignézett vendégein. – Ennyit erről. A történetek után biztosan nem mehetek emberek közé – vetette oda gúnyosan a drónnak.

– Drága Zillerem, már hogyan mehetnél! – kiáltotta riadtan Tersono. – Senkit sem érdekel, hogy egy ostoba kérődző behajított a folyóba!

Ziller sokatmondóan nézett az avatárra és a homomdára, aztán kacsintott.

– Tersono azt szeretné, győzzelek meg, hogy menj el a koncertre – mondta Kabe a kelgirnek. – A magam részéről erősen kétlem, hogy meg tudnám változtatni a döntésedet. Ziller bólogatott.

– Ha ő megy, én maradok – jelentette ki. Az órára pillantott, amely az ablak melletti pódiumon állt, egy antik mozaikód fedelén. – Nemsokára kezdődik. – Nyújtózott, és a

tarkójára kulcsolta a kezét. Beléhasított a fájdalom. Gyorsan pózt váltott, és masszírozni kezdte a vállát. – Egyébként gyanítom, hogy ha akarnék, se tudnék ma este vezényelni. Megrántottam a karom. – Óvatosan visszaheveredett. – Gondolom, drága Quilan őrnagyunk nagyban készülődik.

– Már elkészült – jelentette az avatár. – Éppen úton van.

– Úton van? – visszhangozta Ziller.

– A stadion felé tart – bólintott az avatár. – Egy expresszkocsiban ül. Már a frissítőket is megrendelte a szünetre.

Ziller egy pillanatig felhős tekintettel meredt maga elé, aztán megrázta magát, és erőltetett derűvel hordozta végig rajtuk a tekintetét.

– Nocsak. Minő előrelátás!

Az expresszkocsi meglepően tágas jármű volt, tele helybéliekkel. A végében súlyos, hímzett drapériából és növényekből álló válaszfal mögött fiatalokból álló csapat rajcsúrozott. Időről időre egy higgadt felnőtt hang igyekezett fegyelmelni őket. A próbálkozás eleve kudarcra volt ítélve.

Egyszer csak apró gyerek bukkant elő a függöny redői mögül. Átküzdötte magát a növényparavánon, aztán bátortalanul visszafordult. Körbenézett a felnőtteken, és a pillantása megállapodott Quilanon. A szeme tágra nyílt. Végigügetett a kocsin, és szótlánul letelepedett a kelgir mellé. Sápadt arca kipirult, nehezen szedte a levegőt. Sűrű, sötét haja izzadtan tapadt a homlokára.

- Szia – nézett fel. – Te vagy Ziller?
- Nem – felelte a kelgir. – A nevem Quilan.
- Geldri T'Chuese – mutatkozott be a gyermek komolyan, és kezét nyújtott. – Örvendek.
- Én nemkülönben.
- A fesztiválra indultál?
- Nem, a koncertre.
- Arra, amit a Karik stadionban tartanak?
- Arra. És te? Te is oda mész?

A gyerek gúnyosan felhorkant.

- Már csak az kéne! Osztálykirándulásra jöttünk; addig hurcolnak minket körbe-körbe az orbitalon, amíg halálra nem unjuk magunkat. Quem azt mondta, három teljes kört akar tenni. Xiddy különben már kétszer körbejárta a gyűrűt az unokabátyjával, de nekem az egy is sok.

- Miért akartok körbemenni az orbitalon?

Geldri T'Chuese értetlenül sandított Quilanra.

- Csak úgy – vont a vállát, mintha ez magától értetődő volna. A kocsni túlsó végén, a paraván mögött kitört a nevetés.

- Remek mulatságnak tűnik – jegyezte meg Quilan.

- Birkózunk – magyarázta a gyerek, aztán cinkos mosollyal odasúgta: – Előtte fingóversenyt rendeztünk.

- Örülök, hogy lekéstem.

Újabb visító kacagáshullám zengett végig a kocsin.

- Ideje visszamennem – jelentette be Geldri T'Chuese. Felnézett a kelgirre. – Örülök, hogy megismerhettelek. Remélem, nem unod majd a koncertet.

- Én is – mosolygott Quilan. – Viszlát.

A gyerek a paravánhoz szaladt, és befurakodott két szépen metszett bokortó közé. Odaát a hangok alapján továbbra is viharos jókedv uralkodott.

~ *Tudom.*

~ Mit tudsz?

~ *Nem kunszt kitalálni, mire gondolsz.*

~ Valóban?

~ *Ezek a srácok akkor is a kéregalatti-rendszerben lesznek, amikor a Központ megsemmisül.*

~ Tényleg erre gondoltam volna?

~ *Nekem is eszembe jutott.*

~ Nos, mindenesetre kösz az infót.

~ *Sajnálom.*

~ Mondani könnyű.

Az út jóval hosszabb ideig tartott, mint egy átlagos napon; szokatlanul nagy volt a forgalom, hatalmas tömegek gyülekeztek a hozzáférési pontoknál. A liftben Quilan odabiccentett néhány embernek, akik felismerték a hírcsatornákon játszott összeállításokból. Némelyek rosszallóan csóválták a fejüket; ezek biztosan tudták, hogy Ziller miatta nem fog eljönni. Egy ideig kényelmetlenül feszengett, aztán úgy tett, mintha az egyik absztrakt festményt tanulmányozná elmélyülten.

A lift megállt, az emberek kitódultak a szabad ég alá. Magas fákkal szegélyezett, tágas fasorban találták magukat. Az esti égbolt bársonykékje alatt pasztellfények hunyorogtak. Szolid ételillat töltötte meg a levegőt, és csalogatott a promenádot szegélyező kávézóba, bárókba

és éttermekbe. A faszor végében magaslott az éles reflektorfényekkel kivert, grandiózus stadion.

– Quilan őrnagy! – Magas, jókötésű férfi integetett felé a távolból, majd megindult, hogy átverekedje magát a tömegben. Kezet fogtak. – Chongon Lisser vagyok a Lisser-hírcsatornától; tűzközeli kapcsolatok, negyvenszázalékos lefedettség, határ a csillagos ég!

– Örülök, hogy megismerhetem. – Quilan továbbindult, de a férfi nem hagyta magát lerázni. Egy lépéssel mindig előtte járt, és lehetetlen pózba tekerte a nyakát, hogy szemkontaktusban tudjon maradni.

– Én nemkülönben, őrnagy. Mondja csak, igaz a hír, hogy Mahrai Ziller, a Karik stadionban ma este színre kerülő szimfónia szerzője megüzente önnek, hogy amennyiben eljön a koncertre, ő távol marad?

– Nem.

– Tehát ön nem így tudja?

– Mahrai Ziller semmit sem üzent nekem.

– Fogalmazzunk másképp: tud róla, hogy ha ön megjelenik a stadionban, Ziller mester nem jön el?

– Tudok.

– És ennek ellenére úgy döntött, hogy eljön.

– Igen.

– Quilan őrnagy, elárulja nekünk, miért gyűlölik egymást ennyire?

– Ezt tőle kérdezze. Én nem gyűlölöm.

– Nem neheztel rá, amiért ilyen kínos helyzetbe hozta?

– Miért volna a helyzetem kínos?

– Egyetért azzal, hogy Mahrai Ziller kisszerűen és

rosszindulatúan viselkedik önnel szemben?

– Nem.

– Tehát logikusnak és ésszerűnek tartja a mester döntését?

– Nem feladatom minősíteni Mahrai Ziller viselkedését.

– Mit üzen azoknak, akik önzéssel vádolják, amiért Mahrai Ziller nem jöhet el a saját bemutatójára, s úgy vélik, hogy ön ma este minden rajongót megrövidített?

– Igazat adok nekik.

Elérték a promenád végét, ahol mezőfal állta útjukat. Az üvegszerű hártya finoman csillámlott. A tömeg a falon túl erősen megritkult; a féligáteresztő mező csak azokat engedte át, akiknek a jegysorsoláson kedvezett a szerencse.

– Nem gondolja, hogy...

Quilan magával hozta a jegyét, bár tisztában volt vele, hogy inkább szuvenír, mint belépőkártya. Chongon Lissernek a jelek szerint nem volt jegye; valósággal visszapattant a mezőről. Quilan mosolyogva továbbsétált.

– További szép estét – biccentett a firkásznak.

A stadionban is akadtak hírhíénák; Quilan szűkszávúan válaszolt a záporozó kérdésekre, és rendületlenül ment tovább, terminálja útmutatásait követve, hogy elfoglalja a számára fenntartott helyet.

Ziller elképedve figyelte a képernyőn masírozó Quilant.

– A szemétláda! Tényleg odaette a fene! Nem blöffölt! Bebetonozza magát a páholyába, és szarik rá, hogy nem mehetek el a saját kibaszott koncertemre! Hogy az ég szakadna rá!

A távkamerák egészen az üléséig kísérték Quilant, egy speciálisan kialakított kelgir vacokpadig. Közvetlenül mellette zömök homomda ülőalkalmatosság állt, majd egy üres hely következett Tersonónak fenntartva, távolabb még néhány szék és kanapé. A következő snittben Quilan a helyén ült, és a lassan benépesülő nézőteret pásztázta, majd előhívta a terminálján a koncert programját, és hosszan böngészte a képernyőt.

– Nocsak – dörmögte Kabe elgondolkodóan. – Ott az én helyem.

– Mellette pedig az enyém – toldotta meg Tersono. Auramezeje izgatottan vibrált. Szembefordult Zillerrel, mintha mondani akarna valamit, aztán mégsem tette. Az avatár nem mozdult, de Kabénak az a határozott érzése támadt, mintha a Központi Elme és a drón között heves szócsata dúlna.

Az avatár az ablakhoz lépett, és keresztbefonta a karját. Hideg és tiszta kobaltkék ég terült a tépett hegygerincek fölé. A távolban látni lehetett a kupolát, amely az aquime-i infodómot rejtette. Az egyre népesebb tömeg hatalmas kivetítőkön figyelte a Karik stadionból közvetített élő adást.

– Bevallom, engem is meglep, hogy nem maradt otthon – törte meg a csöndet az avatár.

– A gerinctelen söpredék! – köpött Ziller. – Mit vártál tőle?

– Reméltem, hogy nem hoz téged ilyen helyzetbe – bólogatott Kabe, és a kelgir mellé telepedett a földre. – Ziller, borzalmasan sajnálom, ha akarva-akaratlanul félretájékoztattalak. Quilan határozottan állította, hogy nem megy el. Biztosan jó oka volt, hogy meggondolja magát.

Tersono ismét bele akart szólni a beszélgetésbe. Auramezeje szint váltott, teste megemelkedett, ám az utolsó pillanatban visszafogta magát. Grafitszürke színrágások cikáztak a burkolatán.

Az avatár hátrafordult.

– Nos, rám már nincs szükséged, Ziller. Visszatérek a stadionba. Egy ekkora rendezvényen sosincs elég jegyszedő és szervező. Ráadásul mindig vannak, akik elfelejtik, hogyan működik az automatikus italadagoló. Kabe, Tersono? Felajánlhatok egy áthelyezést?

– Áthelyezést? – hőkölt vissza Tersono. – Szó sem lehet róla! Kéregalattival megyek.

– Hmm – dűnnyögte az avatár. – Ha szerencséd van, még időben odaérsz. Mindenesetre a helyedben egy percet sem késlekednék.

– Hát akkor – hezitált Tersono kétségbeesetten vibrálva. – Hacsak Ziller mesternek nincs mondanivalója a számunkra...

Mindenki Zillerre nézett. A kelgir még mindig a képernyőfalat fixírozta.

– Nincs – mondta csöndesen, és intett. – Menjetek csak! Menjetek.

– Nem, nekem itt kell maradnom, igazán – mondta a drón, és részvétteljesen közelebb lebegett a kelgirhez.

– Marhaság! – vágta rá Ziller élesen.

A drón megállt, mintha falba ütközött volna. Gyöngyházasszivárványszínbe pirult, aztán szertartásosan meghajolt.

– Értem. Nos, viszlát a koncerten. Illetve... Nos. Viszlát. – Kiviharzott az ajtón, aztán gyorsan, de hangtalanul becsukta

maga mögött.

Azt avatár kérdően pillantott a homomdára.

– Kabe?

– A zéró menetidejű utazás tökéletesen megfelel. Boldogan elfogadom az ajánlatodat. – Elhallgatott, és Zillerre sandított. – Persze szívesen maradok, ha akarsz, Ziller. Nem kell néznünk a koncertet. Elfoglalhatnánk magunkat mással is, például...

Ziller talpra ugrott, mint akibe darázs csípett.

– Pokolba az egészszel! – kiabálta hadonászva. – Juszt is elmegyek! Ez az ótvar tetű nem fog távol tartani a saját bemutatómtól. Elmegyek, és vezényelni fogok, és a végén is ott maradok, hogy smúzoljanak. De ha az a ganéj Tersono vagy bárki más elém hozza ezt a három lábon járó okádékot, esküszöm, fél kézzel letépek a fejét!

Az avatárnak sikerült elnyomnia egy mosolyt. A szeme csillogott, ahogy Kabéra pillantott.

– Nos, ez elfogadható kompromisszumnak hangzik, nem gondolod, Kabe?

– Abszolúte egyetértek.

– Felöltözöm – vetette hátra Ziller, és már ügetett is az ajtó felé. – Egy perc az egész.

– Sajnos már csak áthelyezéssel mehetünk – kiáltott utána az avatár.

– Tökéletes! – kiabált vissza Ziller.

– Fel kell hívnom a figyelmedet, hogy egy a hatvan...

– Igen, igen, tudom! Belefér.

Kabe a diadalittasan bazsalygó avatárra nézett. Elismerően biccentett. Az avatár kecsesen széttárta a

karját, és meghajolt. Kabe úgy tett, mintha tapsolna.

~ Rosszul tippeltél.

~ *Mire gondolsz?*

~ Azt mondtad, Ziller kihagyja a koncertet. Nos, úgy tűnik, mégsem.

~ *Honnan veszed?*

Válaszul felzsongott az amfiteátrum. Innen-onnan felhangzott Ziller neve. A hír futótűzként terjedt a széksorok között.

A stadion időközben zsúfolásig megtelt emberekkel, hanggal, fénnel és feszült izgalommal. A kivilágított színpadon türelmesen csillogtak a hangszerek. A nézőtérre várakozásteljes csend telepedett.

Quilan igyekezett semmire sem gondolni. Egy ideig az ülésbe épített nagyítómezővel bibelődött; addig állígtatta, amíg a színpad képe óriásira nem dagadt a szeme előtt. Miután megállapította, hogy remek helye van, elégedetten hátradőlt. (A több ezer néző közül egyedül a nagyításellenes puristáknak lehetett okuk panasza.)

~ Biztosan eljön?

~ *Már itt is van; áthelyezték.*

~ Én minden tőlem telhetőt megtettem.

~ *Szerintem feleslegesen aggódsz. Nem hiszem, hogy a stadion veszélybe kerülne.*

Quilan felnézett. Ibolyaszín felhőcirmok lebegtek a bársonykék égen, ami a Karik reflektorainak ezüstös

ködén át koromfeketének látszott.

~ Több százezer meteorit és kisebb-nagyobb jégrepesz tart felénk, és a fejünk fölött fognak szétrobbanni. A helyedben nem lennék olyan biztos benne, hogy senkinek nem esik bántódása.

~ *Ne izgulj! Tudod, milyenek ezek a kultúrabeliek: még a biztonsági mentésükről is csinálnak biztonsági mentést. Az óvatosságuk a paranoiával határos.*

~ Ha te mondd. De nem csak ez aggaszt.

~ *Hanem?*

~ Tegyük fel, hogy anonim szövetségeseinknek megvan a saját elképzelésük arról, mi történjen, miután felnyitottuk nekik Pandora szelencéjét.

~ *Folytasd!*

~ Ki tudja, mennyi antianyagot akarnak átnyomni a féreglyuk száján? És ha nem a Központot akarják megsemmisíteni, hanem az egész orbitalt? Mennyi lehet a Központ súlya?

~ *Nagyjából egymillió tonna.*

~ Egy ekkora anyag-antianyag robbanás mindent elpusztítana az orbitalon.

~ *Valószínűleg. De miért akarnának a szövetségeseink mindenkit megölni?*

~ Fogalmam sincs. A lényeg, hogy megtehetik. Te meg én nem tudhatjuk, miféle paktumot kötöttek odafent. Meglehet, hogy a Kelget is az orránál fogva vezetik. Mindannyian tőlük függünk.

~ *Túl sokat aggódsz, Quil.*

A zenészek kezdtek beszállingózni a színpadra. A zenekar még meglehetősen foghíjas volt, és Ziller sem tűnt fel (az első darabot nem ő szerezte), ám a muzsikusok lelkes fogadtatásban részesültek.

~ Talán igazad van. De már ez se számít.

A legközelebbi szektorkapuban felbukkant Kabe Ischloear és E. H. Tersono. A nézőtér fényei halványulni kezdtek. A homomda barátságosan intett neki. Quilan visszaintett.

Tersono! Fel fogjuk robbantani a Központot!

A szavak hirtelen öltöttek testet az agyában. Felállhatna, és belekiabálhatná őket a világba. De nem tette.

~ *Nem léptem közbe, mert nem gondoltad komolyan.*

~ Azt mondod?

~ Azt.

~ Előrehaladott skizofrénia, orvosi eset.

~ *Csigavér, fiam, csigavér!*

Kabe és Tersono leültek mellé. Valószínűleg észrevették, hogy könnyes a szeme, de udvariasan hallgattak.

A dallam bezengte a nézőteret, mintha láthatatlan harangnyelv döndült volna a stadion inverz harangjában. A fények puhán beleolvadtak a sötétségbe; a magasban színek kavargtak és vibráltak.

Az alkony gyöngyházfényű felhői eltűntek, helyükön alakváltó sarki fény lobbant, majd színpompás lézerjáték hasított az éjszakába. Aztán felvillant az első néhány meteorit. A horizontra raszteres mintákat festett egy láthatatlan kéz. A tavat övező rónaság fölött hangtalan, vízszintesen cikázó villámok tűntek fel, amelyek felhőről felhőre inaltak, ezüstfehér sávokat festve az égre.

A zene egyre sűrűsödött; hangról hangra nőtt a feszültség. Quilan azon tűnődött, vajon a Központ ötlete volt-e vagy Zilleré, hogy a látványt az est fénypontjaként beharangozott szimfónia köré szervezze. A felvezetésnek szánt darabok többségét nem Ziller szerezte. A hosszabb-rövidebb művek karakteresen eltérő hangulatot árasztottak, és zenei stílusban is két jól megkülönböztethető koncepciót követtek.

A zenekar létszáma folyamatosan változott, aszerint, hogy a soron következő műben mekkora gárdára volt szükség. A szünetekben a nézők eltöprenghettek a mondanivalón, és előbb-utóbb mindenkinek leesett a tantusz. A zene a háborúról szólt.

A két egymásba harapó hangzásvilág a Kultúrát és az idirieket jelképezte. Az egymásnak feszülő tételek az éleződő ellentétéről szóltak; a zene pergő ritmusban festette le az egyre elkeseredettebb és ádázabb összecsapásokat, a magányos gerillaakciókból kinövő totális háborút. Egyre hosszabb tételek követték egymást, a feszültség nőttön-nőtt.

Quilan azon kapta magát, hogy igyekszik kronológiai sorrendbe fejteni az eseményeket. A zaklatott dallamfüzéseket hallgatva úgy becsülte, a kataklizma előtti utolsó darabnál járhatnak.

A hangszerek egyszer csak elhallgattak. Gyér taps, mindenki lélegzetvisszafojtva figyelt. A zenekar teljes létszámmal várta a karmestert, a színpad fölötti teret lebegőhámba bújó táncosok vették birtokba. Ziller elfoglalta helyét az emelvényen. A taps hirtelen zúgott fel, aztán

ugyanolyan gyorsan el is halt. Szívdobbanásnyi néma csend következett.

Az égi takarómező éles villanással felhasadt; a stadion pereménél, mintha egy felhő mögül bukkant volna elő, feltűnt az első nóva, a Portisia.

A szimfónia mély morajlással indult, egyre hízott, majd nyugtalanítóan disszonáns hangorkánná nőtte ki magát; az összefüggéstelen dallamfoszlányok és a mechanikus zörej elegye mennydörgésként visszhangzott. A bábeli hangzavar már-már a fájdalomküszöb határát súrolta, amikor váratlanul berobbant a csend. Meteorit hasított a légkörbe, és közvetlenül a stadion fölött darabokra szakadt. A detonáció belemart a hirtelen támadt vákuumba. A nézők összerezzenek.

Távoli morajlás borzolta a tó felszínét, a villámok dárdaként csaptak a földre. Az eget százával csíkozták a záporozó meteoritok, miközben a sarki fény és a színeffektek a retinát ostromolták. A zene fémesen dübörgött tovább.

A színpad fölött háborús pillanatképek, absztrakt rajzok villantak, a táncosok kavargó, bukfencező, egymásba olvadó tömege nyugtalanító vibrálással töltötte meg a levegőt.

Feszültség szikrázott a szekundok és tercek között, amit a mennydörgés lüktető basszusa ellenpontosított. A dallam az alvilági moraj fölött kígyózott és vonaglott, mint valami sebzett, szabadulni vágyó bestia. Nyolc meteorit húzott át a zeniten, és csapódott a tóba közvetlenül a stadion mellett, hatalmas gejzírt robbantva a vízből; mintha óriás ujjak markolnának az égbe.

A nézők soraiból rémült sikolyok hangzottak. A stadion bizonytalanul dülöngélt, ahogy a becsapódás keltette hullámok oldalba kapták. A dallam átítatódott rettegéssel, aztán őriöngve a magasba csapott, maga után vonszolva a kábult közönséget, mint valami elszabadult háttas a nyergéből kicsúszott lovas.

Quilant fénydárdák szegezték a székhez, fülében hangorkán dobolt – mégis földöntúli nyugalom szállta meg. Elrévedő tekintete ikeralagutat hasított a világba. Lassított felvételben zuhanni kezdett, és csak zuhant és zuhant, amíg a valóság erőtlen fénykörré nem sorvadt az árnyékok végtelenjében.

Beszippantott egy fekete lyuk, gondolta. Vagy Huyler bábozik velem?

Tehetetlenül hullott alá. A világ – az orbital, a stadion – végtelen messzeségbe távolodott tőle. Hirtelen ráeszmélt, hogy nem fogja hallani a szimfónia végét. Pedig mennyire szerette volna! De mi értelme beülni egy koncertre, ha valaki tökéletesen vak és süket? Mit számít a nagyító képernyő, ha mindent eltorzítanak a szemébe gyűlő könnyek? Mit számít a zene, amikor mindent túlharsog a lelkiismeret-furdalás moraja?

Behullott a sötétségbe, a külvilág egyetlen fényponttá szűkült; mintha egy nyolcszáz évnyi távolságból hunyorgó nóva lenne. Vajon elkábították? A többiek biztosan rásegítenek az élményre a mirigykotyvalékaikkal, hogy kézzelfoghatóbbá tegyék az eseményeket.

Tompa puffanással ért földet. Felült, és körbenézett.

A távolban fényt látott. Talpra kászálódott. A talajt

kellemesen langyosnak érezte, éppen annyira volt puha, hogy jóleszen rajta a járás. Hiába szimatolt, nem érzett szagokat. Egyetlen hangot sem hallott a saját légzésén kívül. Körülnézett. Sehol egy lélek.

~ Huyler?

Várt egy darabig.

~ Huyler? HUYLER?

Nem jött válasz.

Csak állt, és hagyta, hogy a sűrű csönd átszűrődjön a testén. Aztán elindult a távoli derengés felé.

Néhány lépés után az elhagyatott kilátógalérián találta magát; az orbital hangtalan, magától értetődő méltósággal forgott körülötte. Quilan elsétált az üres kanapék és székek mellett, aztán megállt egy fotel előtt, amiben ült valaki.

Az arcát megvilágította az orbitalról visszaverődő fény. Ahogy meghallotta Quilan lépteit, felpillantott, és a közeli vacokpadra mutatott.

– Quilan – biccentett. – Örülök, hogy eljöttél. Kérlek, foglalj helyet! – Ezüstös bőrén higanyként vándorolt a tárgyak tükörképe.

Quilan leült. A vacokpadot mintha egyenesen rászabták volna.

– Mit keresek én itt? – kérdezte. A hangja tompán csengett.

– Ideje beszélünk – felelte az avatár rejtélyesen.

– Miről?

– Arról, hogy hogyan tovább.

– Nem értem.

Az avatár a magasba emelt egy apró tárgyat, amely úgy

csillogott az ujjai közt, akár a gyémánt. A közepén tűhegynyi, vákuumfekete folytonossági hiány tátongott.

– Nézd csak, mit találtam!

Quilant cserbenhagyták a szavak. Hosszú ideig hallgatott, aztán összeszedte magát. Újra próbálkozott.

~ Huyler?

A csönd tovább dobolt a fülében. Az idő mintha megállt volna. Az avatár ijesztő, már-már földöntúli mozdulatlanságba merevedett.

– Három volt belőle – krákolta végül.

Az avatár vértelen mosolyra húzta az ajkát. A zsebébe nyúlt, és újabb két gyémántot varázsolt elő.

– Tudom. Azért köszönöm, hogy elmondtad.

– Volt egy társam is.

– A hang a fejedben?

– Ezek szerint kudarcot vallottam.

– Attól tartok. Viszont cserébe felajánlok egy vigaszdíjat.

Quilan felpillantott.

– Mi lenne az?

– Türelem.

– És most hogyan tovább?

– Először is meghallgatjuk a szimfónia végét. – A kelgir felé nyújtotta a kezét. – Gyere!

Quilan engedelmeskedett. Újra a Karik stadionban találta magát, ám ezúttal egyszerre volt jelen mindenütt; ő maga volt a hajó, a fények, a hangok, a tartószerkezet. Mindent látott, hallott és érzett, zenittől a horizontig, égtől a földre. Hirtelen gyomorforgató szédülés kerítette hatalmába; a delejes erő nemcsak lefelé húzta, hanem egyszerre minden

irányba. Mintha szét akarna robbanni, atomokra szakadni – vagy inkább feloldódni.

~ Tarts ki ~ hallotta az avatár távoli hangját.

~ Próbálok.

A zene magával ragadta, letaglózta, felszippantotta. A tenger módjára tajtékzó dallam ígéretkadenciákban csúcsosodott ki; az egymásba kapcsolódó hullámok mintha a szimfónia fraktállenymatai lettek volna. Vagy a háborúé.

~ Amit áthelyeztem...

~ Szót sem érdemel. Megoldottam.

~ Sajnálom.

~ Tudom.

A zene tovább dagadt, akár a tengerfenéken éledező tűzhányó; közeledett a pillanat, amikor forrva-bugyogva felhasad a felszín, és a fehér habpermet alól feltör a mély.

A táncosok a magasba szárnyaltak, aztán ernyedten visszahulltak; összekapaszkodva örvénylettek, majd szétrebbentek. Az ég megtelt fénnel, az egymást követő robbanások között szétáradó sötétet újra meg újra kioltotta a főnixként feltámadó tűzvihar.

Aztán váratlanul minden elcsöndesedett. Mintha az idő is lelassult volna; a dallam tūhegynyi metsző fájdalommal fókuszálódott. A táncosok mozdulatlanul heverték a színpad körül. A holoképek eltűntek, a reflektorok kialudtak, pokoli feketeséget hagyva maguk után. A nihil magába szippantotta a nézőket. Quilan úgy érezte, a vákuum a lelke után nyúl.

Az idő megszűnt létezni. A Portisia pislákoló fénye mellett

erőtlenül, alig észrevehetően felsejlett valami. Aztán időtlenségbe fagyott, mintha valaki kimerevítette volna a képet.

A most illékony pillanata, az idődimenzió örökké vándorló referenciapontja vonallá nyúlt; egygé vált a végtelenül kitarított zenei hanggal és a feketeség lélekszippantó susogásával. A vonal síkká szélesedett, amely hangtalanul egyre magasabb dimenziókba hajtogatta magát, míg végül újra megjelent a kilátógaléria a két egymás mellett ülő alakkal.

Quilan nem érzett félelmet, sem fájdalmat, sem megbánást. Az avatár az ő hangján szólalt meg.

~ Biztosan nagyon szeretted.

~ Olvass az emlékeimben, ha akarsz.

Az avatár Quilan arcát fürkészte.

~ Nem bánod?

~ Nem.

Az avatár egy darabig elgondolkodva meredt maga elé. Aztán lassan bólintott. ~ Rendben.

Kis idő múlva elmosolyodott.

~ Csodálatos társ lehetett. Mindent értek. ~ Felsőhajtott. ~ Jóvátehetetlen bűnt követtünk el ellenetek.

~ Halomra gyilkoltuk egymást a ti fegyvereitekkel.

~ Erre elhatároztátok, hogy véres bosszút álltok.

~ Úgy hittük, nincs más választásunk. A halottaink... hisz tudod.

Az avatár bólintott.

~ Tudom.

~ Vége, igaz?

~ Többé-kevésbé.

~ A reggeli rémálmom...

~ Az ám! ~ Az avatár elmosolyodott. ~ Ki tudja? Talán én piszkáltam az elmédbe. Vagy a rossz lelkiismeret gyötört? Quilan kutató pillantást vetett az avatárra. Gyanította, hogy erre a kérdésre nem fog választ kapni.

~ Mióta tudod? ~ kérdezte végül.

~ Amióta itt vagy. Hogy a Rendkívüli Körülmények mikor jött rá, azt nehéz lenne megmondani.

~ Hagytad, hogy áthelyezzem a féreglyukakat. Miért?

~ Mert úgy véltem, sikerült minimalizálnom a kockázatot. Biztonsági mentést készítettem, és idehívtam néhány RH-t vész esetére. A segítségükkel minden támadást el tudtam volna hárítani. Hagytuk, hogy áthelyezd a féreglyukakat, mert kíváncsiak voltunk, hová vezetnek. Tudni akartuk, kik a szövetségeseitek.

~ Azt én is szeretném tudni ~ vágta rá Quilan, aztán elgondolkozott. ~ Legalábbis azelőtt érdekelt.

Az avatár lehajtotta a fejét.

~ Megvitattam a dolgot a társaimmal. Szörnyű sejtésünk támadt.

~ Azokkal tele a padlás.

~ Igaz. De ha egy sötét gondolat időben napvilágra kerül, az életeket menthet.

~ Ha te mondd!

~ Találgattuk, ki nyeri a legtöbbet. Gondolom, nem mondok újat azzal, hogy a Kelg nincs az esélyesek között.

~ Sok Érintett látná örömmel, ha egyszer végre ti maradnátok alul.

~ Ez amúgy is megtörténhet. Egyszer hopp, máskor kopp. Az utóbbi nyolcszáz évben jól ment a Kultúrának. Nyolc évszázad semmiség a nagy Öregeknek, az Érintetteknek azonban hosszú idő, és mi nemcsak pályán maradtunk, de a status quót is fenn tudtuk tartani. Persze ki tudja, talán innen már lefelé visz az út. Egyesek szerint túlságosan önelégültté és dekadenssé váltunk.

~ Gondolom, most azt várod, hogy kérdezzek. Mennyi időnk van, mielőtt fellobban a második nóva?

~ A valóságban alig fél másodperc. ~ Az avatár elmosolyodott. ~ Itt egy örökkévalóság.

Quilan a lassított felvételen forgó orbitált figyelte.

~ Lehetséges ~ mondta az avatár lassan ~, hogy a pártfogóitok kultúrabeli Elmék.

Quilannak tátva maradt a szája.

~ Kultúrabeli Elmék? ~ visszhangozta.

~ Ennyire elképzelhetetlen, hogy valaki a saját fajtája ellen forduljon?

~ De miért tennék?

~ Mert úgy gondolják, elpuhultunk. Kiveszett belőlünk a spiritusz. Néhány Elme szerint meg kell tisztítani a jelent; emlékeztető oltás kell a népnek, hogy el ne felejtse: az univerzum végtelenül közönyös hely. Éppolyan jelentéktelenek vagyunk, mint bármelyik réges-rég elbukott birodalom, amire már a kutya sem emlékszik. ~ Az avatár vállat vont. ~ Ezen nincs mit csodálkozni, Quilan. Senki sem tévedhetetlen.

Be kell vallanom, a féreglyukakkal nem volt szerencsénk. ~ Szomorúan elmosolyodott. ~ Talán sosem tudjuk meg, ki

rángatta a szálakat. ~ Megértően Quilanra pillantott. ~ Azóta keresed a halált, amióta elvesztetted a feleséged. ~ Így van.

Az avatár bólintott, tekintete a semmibe révedt. ~ Együtt érzek.

Quilan ismerte a Központ történetét, tudott a bolygókról, amelyeket hadihajóként megsemmisített. Azon tűnődött, miféle kínokat állhat ki valaki nyolcszáz év alatt, ha egy Elme sebességével gondolkodik, tapasztal és emlékezik. Már ha érez egyáltalán valamit.

~ Mi lesz a Kelggel?

~ Néhányan az életükkel fognak fizetni az akcióért. Ezenkívül semmi. ~ Megrázta a fejét. ~ Nem ajándékozhatunk nektek ötmilliárd emberi lelket, Quilan. Inkább megpróbálunk kiegyezni a Kelgir-Puennel. Nincs sok tapasztalatunk a szublimatákkal, de majd csak kitalálunk valamit.

Quilan az avatárra nézett. Tükörsima arcáról saját, bundával borított képe nézett vissza rá.

~ Mindent megteszünk, ami tőlünk telik, hogy jóvátegyük a hibánkat. A kamikaze akciód amúgy sem oldozna fel bennünket. ~ Megszorította a kelgir kezét. ~ Sajnálom.

~ Hát még én. De ebben nem fogunk versenyezni.

~ Az élet csupán nyersanyag. Néha jó dolgok is kisülhetnek belőle.

~ Meg akarod ölni magad?

~ Mindkettőnket.

~ Ez nem csak játék a szavakkal, igaz?

~ Fáradt vagyok, Quilan. Hosszú ideig vártam, hogy az

emlékek megkopjanak, és évek, évtizedek, évszázadok múltával elveszítsék a hatalmukat fölöttem. Nem így történt. Elvonulhatnék a világtól, és feladhatnám magam, vagy élhetnék tovább a múltammal. A fájdalom a részemmé vált, holott halványulnia kellett volna. Egyek lettünk. Szomorúan elmosolyodott.

~ Az orbital jó kezekben lesz, minden rendszer tovább fog működni. Gondoskodtam róla, hogy zökkenőmentes legyen az átmenet. Nem lesznek áldozatok.

~ Nem fogsz hiányozni az embereknek?

~ Nemsokára kapnak egy új Elmét. Biztosan hamar összeszoknak. Talán néha gondolnak majd rám, és remélem, jó szível teszik.

~ És te? Tényleg ezt akarod?

~ Nem akarok semmit. Egyszerűen elmegyek. Megszűnök létezni. Ahogy te is.

Quilan felé nyújtotta a kezét.

~ Készen állsz? Leszel az ikertestvérem?

~ Ha elfogadsz társnak...

Az avatár behunyta a szemét.

Az idő hangtalanul kitágult, és néma robbanással darabokra szakította a világot.

Quilannak eszébe jutott, hogy elfelejtette megkérdezni, mi lett Huylerrel. Ez volt az utolsó gondolata. A Karik stadion fölött felragyogott a fény.

Kabe megmerítkezett a csöndben. A Junce-t bámulta, ahogy lassan felderengett a halványuló Portisia mellett.

Quilan egy ideje gyanúsan csöndesen és mozdulatlanul ült. Hirtelen lecsúszott a vacokpadról, és elterült a földön. Kabe utánanyúlt, de nem sikerült elkapnia.

– Mi történt? – hallotta Tersono aggodalmaskodó hangját a háta mögül.

A nézőtéren felzúgott a taps.

A kelgir ajkait halk sóhaj hagyta el, aztán egész testében elernyed.

Kabe körül koncentrikus körökben terjedni kezdett a nyugtalanság. Az emberek összesúgtak. Miközben a homomda leguggolt, hogy megpróbálja életet verni a mozdulatlan lénybe, újabb csillag gyúlt az égen, pontosan a gyűrű középpontjában.

Kabe a Központot hívta, de az nem felelt.

Tér és idő

...ébredés, félelem és hirtelen, maró fájdalom; széles fehér bundás arc hajol fölé. Keserűség, harag. Elárulták! Hiába próbálja felemelni a kezét. Elkésett. Az ismeretlen beletép a nyakába. Az acél állkapocs összezárul. Levegőt! Rázkódás, szakadó izmok és erek, recsegő csontok. A nyak megtörik, az agyvelő izzik a fájdalomtól, az érzékek hangtalanul sikoltoznak, spriccel a vér...

Valami a mellkasára hullik; a nyaklánc, amit Silder
nénikéjétől kapott.

Remegés, rázkódás. Valami testmeleg és szilánkos
csapódik az arcába, tovább ömlik a vér. Fuldoklás.
Micsoda vadállat! Marcangolás csámcsogó hangjai.
Rángatás, ide-oda csapódás.

A fájdalom már-már elviselhetetlen, aztán elhalványul.
Felemelik, hurcolják a nyakánál fogva, végig a hajón.
Végtagjai emyedten csüggnek, nem érzi őket, nincsenek.
Mint egy rongydarab, törött marionettfigura. A folyosó
rothadó gyümölcstől bűzlik. A szeme összeragad a vértől.
Tehetetlenség, reménytelenség.

Mechanikus zörejek. Ledobják a földre. A feje külön életet
él, a teste oldalra hengeredik.

Állati morgás. Valami reped, hasad. Fájdalom nincs,
semmiféle érzés. Közöny. Aztán csönd, sötétség és
ólomsúlyú, kongó tehetetlenség. Az is elmúlik.
Tűszúrásnyi kín a tarkójánál; egy utolsó, apró
emlékeztető a múltból. Szinte nevetséges.

Nem sikerült. Nem vitte el az üzenetet. Nem
figyelmeztette őket. Most már sosem lesz hős. Pedig nem
így kellett volna végződnie; magányos kínhalállal,
áruházzal, félelemmel, reménytelenséggel.

Sziszegés. Minden elhalványul. Hideg. Surranás.
Kizsigerelve lebeg a hűtőházi huzatban.

Aztán tökéletes csönd, átható hideg. Súlytalanság.

Uagen Zlepe elhomályosuló szeme előtt lassan

összefolyik a pőre csillagok fénye, miközben élete a jeges semmibe feslik.

– Hatalmas Yoleusenive, íme ezt találták a nagy Hiarankhebin komplementer egyedei a Nélkül mélységeiben hatezerháromszáz traktussal mögöttes irányban. Felfedezésük tárgyát a Valóba hozták, és annak rendje s módja szerint a nagy Hiarankhebin színe elé tárták. A nagy Hiarankhebin nagyrabecsülésével és üdvözlétével küldi a nagy Yoleusenive-nek, bízván abban, hogy a nagy Yoleusenive a tárgyra vonatkozó megállapításaival tovább növeli a közös tudást.

– A nagy Hiarankhebin feltételezi, hogy a felfedezés tárgya ismert a nagy Yoleusenive előtt, formája esetleges asszociációkat és emlékeket ébreszt a Voltból. Átfogó keresést indítottunk a hosszú távú közös emlékezetben, ám ez időbe telik. A mondott intervallum végéig beszéljünk tehát a tárgyról, amely most előttünk áll.

– Legyen a nagy Hiarankhebin óhaja szerint.

– A sejt szintű instrukciók vizsgálata alapján a forma, amelyben a felfedezés tárgya jelenleg látható, nem egyezik annak őseredeti formájával.

– Az alakzat ismert előttünk, ahogy elképzelhetően jelen példány is ismert lehetett előttünk a Voltban. A naszcens forma tökéletesen megfeleltethető annak, amelyet a Voltban úgy neveztünk: ember. A tényt és a leírást csatoljuk az átfogó keresési peremfeltételekhez. A keresés eddig nem járt említésre méltó eredménnyel. Az új szempontok csatolása következtében a folyamat időbeli végpontja várhatóan kitolódik.

- Ember? A felfedezés érdeklődésünkre tart számot, még ha az pusztán történelmi természetű is.
- A vizsgálat tárgyát képző egyed belső struktúráját erőteljes fizikai behatások érték, amelyek szöges ellentétben állnak annak biológiai alapfunkcióival. A jelzett sérüléseket bizonyíthatóan nem a Nélkülben uralkodó állapotok, illetve a vákuumnak nevezett hiányállapot és annak alacsony relatív hőmérsékleti viszonyai eredményezték.
- Egyetértünk. A nyaktag normál állapotban nem áll a tapasztalt szögben és irányban, emellett a testforma is számos ponton eltér a sejszintű instrukciók által meghatározott optimális állapottól. A melluszony a normál funkciók működését gátló mértékben nyitott, a jelzett részek erős mechanikai behatást követően leváltak.
- Az egyedet felhasították és kivájták.
- Valóban. Az elváltozások erre engednek következtetni.
- Mit tudunk a sérülésekről, illetve azok keletkezési időpontjáról a Nélkülben való felfedezés időpontjához viszonyítva?
- Kevéssel azelőtt következtek be, hogy az egyedet kihelyezték a Nélkülbe, amely nem megfelelő környezet a normál életfunkciók működéséhez. Külső beavatkozás híján az életfunkciók feltételezhetőleg már a Nélkülbe való kihelyezés előtt sem voltak biztosíthatók. A testfolyadék, amely itt és itt nagy mennyiségben távozott, a Nélkülre jellemző alacsony hőmérsékletnek köszönhetően azonnal megfagyott.
- A felfedezés tárgyának testhőmérséklete teljes

mértékben megegyezik a Nélkülben fellelt állapottal.

– Valóban. A közegtaszító hártját a Nélkülben való befogáskor helyeztük el. Csupán a maradványok elhanyagolhatóan kis százalékának hőmérsékletét emeltük meg, hogy a fentebb említett vizsgálatokat elvégezhessük.

– A kis, illetve nagy kiterjedésű szövetsérülések alapján valószínűsíthető, hogy az egyed normál működési hőmérsékleten és kielégítő állapotban volt, amikor kihelyezték a Nélkülbe. A nagy Hiarankhebin egyetért ezzel a feltételezéssel?

– A nagy Hiarankhebin egyetért ezzel a feltételezéssel.

– Az egyed maradványai a Nélkülben sodródtak csaknem egy teljes Nagycikluson át, esetleg annál némelyest hosszabb ideig.

– A nagy Hiarankhebin egyetért ezzel a feltételezéssel.

– Rögzítette a nagy Hiarankhebin a maradványok haladási irányát és sebességét a felfedezés időpillanatában?

– A maradványok sebessége a hármas vonatkoztatási rendszerhez viszonyítva megegyezett az optimális hőmérsékleten és nyomáson végzett alaplégzés sebességével. Az irányultsága a normál síkhoz képest negyedes eltérést mutatott.

– Az eredmények nyomán indított átfogó keresés még mindig nem hozott említésre méltó eredményt. A környezeti hőmérsékletre melegített anyagminták vizsgálata során milyen egyéb adatokkal gyarapította a nagy Hiarankhebin a közös tudást?

– A nyaktagra fagyott testfolyadékából származó minta alapján feltételezhető, hogy a sérüléseket egy másik Volt

faj egyede okozta, amelyet úgy nevezünk: Galád.

– Mielőtt elkövezték volna a gyalázatos merényletet a nagy Sansemin ellen, kelgirnek hívtuk őket. Milyen mélységig végezte el a nagy Hiarankhebin a maradványok vizsgálatát?

– A nagy Hiarankhebin vizsgálódása azt a célt szolgálta, hogy megalkotható legyen a kép, amelyet most magunk előtt látunk.

– Egyetért a nagy Hiarankhebin azzal, hogy egy részletesebb vizsgálat, valamint a test biológiai újrastrukturálása tovább gazdagíthatja a közös tudást a Volt fajról és annak helyéről a tágabb Valóban?

– A fent mondott vizsgálatokat és újrastrukturálást a nagy Hiarankhebin és a nagy Yoleusenive egyforma alapossággal és hozzáértéssel végezheti el.

– A nagy Yoleusenive szívesen magára vállalja a feladatot. Az egyed külseje további érdekes kérdéseket vet fel. Beletartozott-e a mondott vizsgálatba az egyed nyakában lógó fémtárgy, illetve a ruházat maradványainak elemzése?

– A nagy Hiarankhebin nem vizsgálta az említett fémtárgyat, illetve a ruházat maradványait.

– A közös emlékezetben végzett átfogó kutatás befejeződött. Az előttünk látható egyed a Voltban Uagen Zlepe névre hallgatott. A nagy Yoleusenive egykori megtestesülését tanulmányozta, és egy Volt civilizációból érkezett, amelyet úgy neveztek: Kultúra.

– Ezek a nevek ismeretlenek a nagy Hiarankhebin előtt.

– Lényegtelen. Az egyed maradványai egy teljes Nagyciklusnak megfelelő ideig sodródtak a Nélkülben, a

korábban megállapított, nehezen megfogható sebességgel és irányultsággal, miközben a galaxis teljes fordulatot tett saját tengelye körül, míg ismét a jelen űrrégióba nem fordult. Ez mindenképpen hasznos és figyelemre méltó információ, amely messzemenő következtetések alapjául szolgálhat, és tovább strukturálhatja a közös tudást. Erről és más kapcsolódó tényekről a nagy Yoleusenive részletes összefoglalót készít a tudástár számára. Elképzelhetőnek tartja a nagy Hiarankhebin, hogy részt vegyen az összegzés összeállításában, s így a lehető leghitelesebb módon rögzítsük a mondott vizsgálatok eredményeit?

– A nagy Hiarankhebin elképzelhetőnek tartja.

– A nagy Yoleusenive felettébb örül. Emellett további vizsgálatokat lát szükségesnek, amelyekre maga készséggel vállalkozik. Néhány eleddig lezáratlan esemény a Mostban kielégítő fordulatot vehet. Ez meglelégedéssel tölti el a nagy Yoleusenive-et.

Hunyorogva nyitotta ki a szemét. Ezúttal nem látott sem vérszomjasan tátogó, fehér bundás pófát, sem részegen bukfencező csillagokat. Felbátorodva körülnézett. Ismerős alak himbálózott előtte alig néhány méterre; egy ágról csüngött fejjel lefelé egy tágas, fényesen megvilágított, kör alakú teremben.

Az alkalmatosság, amin feküdt, sajátos keveréke volt az ágynak és a fészeknek. Megdörzsölte a szemét, és csodálkozva állapította meg, hogy nincs összeragadva a vértől.

A lény kíváncsian pislogott rá, oldalra biccentve a fejét.

– Praf? – hörögte rekedten. A torka rettenetesen fájt, de legalább a megfelelő szögben csatlakozott a testéhez.

A vézna teremtmény megrázta bőrszárnyait.

– Uagen Zlepe – recsegte. – Megbízta, hogy üdvözöljelek. 8827 Praf vagyok, nőstény fordító, akinek hozzáférést biztosítottak egy Volt ötödik rendbeli autonóm nőstény saját emlékeihez. A mondott egyed a Yoleus nevezetű avián behemotaurusz tizenegyes számú lebenytallózó klikkjéhez tartozott, és 974 Praf néven volt ismert.

Uagen sűrű, színtelen folyadékot köhögött fel. Harákolva, könnyes szemmel bólogatott, majd körülnézett. A terem pont úgy festett, mint Yoleus vendégszállása, csak válaszfalak nélkül.

– Ez itt a nagy Yoleus? – kérdezte.

– Ez itt a nagy Yoleusenive – hangzott a válasz.

Uagen a szárnyas lényre meredt, és jó néhány pillanatba telt, mire megértette, mit jelent ez. Nagyot nyelt.

– A nagy Yoleus... átalakult? – krárogta.

– Úgy történt, ahogy mondd.

Uagen megtapogatta a nyakát, és elgondolkodva simított végig rajta. Felnézett.

– Hogy kerültem... – kezdte, aztán elhallgatott. – Mikor hoztatok vissza? Hogyan menekültem meg?

– Megtalálták a maradványaidat a Nélkülben. Célszerkezetet viseltél, amely megőrizte a személyiségedet. A nagy Yoleusenive kipótolta a fizikai

és biológiai működéshez szükséges részeket, aztán belétöltötte az elmédet az így létrehozott testbe.

– Nem is viseltem semmiféle... – kezdte Uagen, aztán elharapta a mondatot. A nyakához kapott.

– Az említett szerkezet valóban ott volt – jelentette ki 8827 Praf, és hangosan csattintott a csőrével.

Silder néni nyaklánca. Eszébe jutott az apró szúrás a tarkóján. Bedugult a füle, mintha víz alá nyomták volna.

– Mennyi idő telt el... azóta? – kérdezte suttogva.

Praf oldalra biccentette a fejét, szemhéja álmosan megrebbent. Uagen megköszöri a torkát, és újra próbálkozott.

– Mennyi idő telt el, amióta elhagytam a nagy Yoleust?

– Egy teljes Nagyciklus. Némelyest több.

Uagennek hosszú, nagyon hosszú ideig nem jött ki hang a torkán. Végül kibökte:

– Egy... szóval egy teljes galaktikus... nagy ciklus?

8827 Praf megrázta magát, aztán gondosan elrendezte maga körül a szárnyait, mint egy köpenyt.

– A Nagy ciklus lényege – cserregte kioktatóan, mintha egy tojásból kikelt fiókának magyarázná – hogy galaktikus.

Uagen toroka kiszáradt. Úgy érezte, mintha letépték volna a fejét, és a gyomrába zúdult volna a vákuum.

– Öhh – motyogta. – Vagy úgy.

Zárszó

A nőstény vidám szökellésekkel nyargalt a szirtek felé. Arcszőrét lelapította a szél, orrlyukai kitágultak, mélyen magába szívta az ózon édeskés illatát. A fűtenger hatalmas dupla kráter szélén ért véget; a geológiai léptékű sebet az idő sem tudta begyógyítani. Messze túl megcsillant az óceán opálos víztükre. A szirtek megkövült fatönkként sötétlettek a fodrozódó hullámok között, tövükre tejfehér habot mosott a víz.

A nőstény egyenesen a krátert vette célba. A távolból apró őrdrón közeledett, hogy megnézze magának az egyenletes tempóban ügető, magányos alakot. A fegyvereit, minden eshetőségre készen, kibiztosította. Amikor utolérte a behatolót, felszólította, hogy álljon meg, mire az a mélybe vetette magát. Ezután valami teljesen váratlan – és a drón számára értelmezhetetlen – dolog történt. A zuhanó alak darabjaira hullott, és egy csapat madárrá változott. A madarak elsuhantak a drón felett, átcsaptak rajta, akár a víz a sziklán. A gép tanácstalanul erre-arra fordult, majd – jobb híján – a raj nyomába szegődött.

Parancsot kapott, hogy lölje le őket. Aktiválta célzórendszerét, ám ekkor újabb parancs érkezett: meg kell semmisítenie a három őrdrón, amelyek a legközelebbi szirtről szálltak fel. Engedelmesen elkanyarodott, és

emelkedni kezdett.

A két szomszédos szirtről lézersugarak pásztáztak, mire a madárcsapat rovarfelhővé olvadt; a keresőnek sikerült ugyan letapogatnia néhányat, de azok egyszerűen visszatükrözték a sugarakat. A lézertornyok egymást vették célba. A robbanás nyomán hatalmas tűzoszlop tört az ég felé.

Az első drón időközben becserkészte a másik hármát, amelyek épp a rovarok hátába kerültek. Egyiküket sikerült leszednie, de ő maga is találatot kapott. A megmaradt drónok irtózatos sebességgel rohantak egymásba; a detonáció narancssárga fénnel vonta be a tájat. Aztán finom pernye szitált, amit felkapott és magával ragadott a sós tengeri szél.

A szirteket robbanássorozat rázta meg, a repedésekből sűrű füst gomolygott.

A rovarraj egy éles szögben kiugró erkélyen állapotodott meg. Összesűrűsödött, és újra kelgir alakot öltött. Betörte az erkélyajtót, és belépett a szobába. Valahol felüvöltött egy sziréna. A lény fintorogva elhúzta a száját. Sorra kiiktatta az érzékelő- és vezérlőrendszereket, egyedül a szoba sarkában zümmögő apró kamerához nem nyúlt. A biztonsági rendszert érintetlenül akarta hagyni, hogy mindenki lássa, mi történik. A sziréna elhallgatott.

A kelgir megállt a szoba közepén, és fülelni kezdett.

Aztán ruganyos léptekkel a fürdőszoba felé vette az irányt. Az egyes számú célpont a zuhanyfülkének álcázott vészliftben bújt el. A kabin félúton elakadt. A nőstény befolyt az aknába, vákuumot gerjesztett, és visszaszippantotta.

Egyetlen mozdulattal feltépte az ajtót, és kirángatta a reszkető, meztelen hímet.

Visquile szóra nyitotta a száját, hogy kegyelemért könyörögjön. A nőstény rovarfelhővé foszlott, és bezúdult a hím torkán. Végigpréselte magát a tüdőig, megtöltötte a kelgir gyomrát, szorosán kitömött minden üreget és léghólyagot. Addig feszítette őket, amíg szét nem robbantak. Aztán szétáradt a testüregekben, végigaraszolt az emésztőrendszeren. A cerberus ánuszából látványos fekáliarobbanás tört elő.

Visquile kínjában ide-oda csapkodott, összetörte a zuhanytálcát és a műanyag burkolatot. A rovarok elárasztották a fülét, befúrták magukat réműlettől kitágult szemeibe, végigrágták magukat az agyvelején, a bőre alatt nyomultak előre.

A cerberus saját testnedvei tócsájában vonaglott. Három percig tartott, míg végül abbahagyta a rángatózást.

A pikoport eredetileg sokoldalú építőanyagoknak tervezték; különféle méretű és tulajdonságú apró gépek viszkózus elegye. Csupán egyetlen összetevője haladja meg a tizedmillimétert, az antianyag-detonátor hossza ugyanis akár az egy millimétert is elérheti.

A nanorakéta a művész szignója: ha felrobban, pontosan meg lehet állapítani, ki hozta működésbe. A mákszemnyi bomba befészkelte magát a cerberus agyának közepébe, közvetlenül a lélekőr mellé. A többi piko-egység visszavonult, és nőstény kelgirré alakult, majd hátat fordított a ráncosra aszott hullának.

Behúzta maga mögött a lakóegység ajtaját, leügetett a

lépcsőn, és kilepett a szabadba.

Ahogy átvágott a teraszon, lövés dördült. Ezek szerint mégis maradt működőképes fegyver a bázison – talán egy régi vadászpuska. A lövedék lyukat ütött a nőstény mellkasán, és a hátán távozott. A kelgir megállt, szemében apró fény villant. Támadója azonnal megvakult.

A hátrahagyott robbanószerkezet ebben a pillanatban érzékelte, hogy Visquile lélekőre működésbe lép. A detonáció az egész szárnyat a levegőbe repítette. Törmelékeső záporozott, a repeszek áthaladtak a nőstény testén.

A második célszemélyre egy kétszemélyes siklóban lett rá. A fehér bundás hím épp egy oxigénpalackkal próbált lyukat ütni a pilótafülke fedéllemezén.

A nőstény felszakította a fémborítást. Eweirl antik vadászkésével hadonászott; addig helyezkedett, míg sikerült beledöfnie a nőstény mellkasába. A nőstény torkon ragadta ellenfelét, és fél kézzel kiemelte a gépből. Mellkasa magába szippantotta a kést. Eweirl hörögve rúgkapált és hadonászott.

A nőstény a terasz szélére lépett. Eweirl rúgásai ellenállás nélkül hatoltak át a testén.

Mintha csak tollpihét egyensúlyozna, a mellvédre emelte a hímet. Kétszáz méterrel lejjebb egykedvűen locsogtak a hullámok. A kés előbukkant a tenyeréből. Boszorkányos gyorsasággal nyúzta meg áldozatát; az egész alig telt egy percbe. A hím összeroncsolt légcsövéből visító, túlvilági sípolás tört elő.

A véres bunda átázott, nehéz szőnyegként hullt a mélybe. A

nőstény elhajította a kést, aztán karmaival felhasította a hím testét a haskarjától egészen az ágyékáig. Benyúlt a résen, csavaró mozdulatot tett, miközben másik kezével elengedte Eweirl nyakát.

A hím üvöltve bukfenchezett alá a szakadékba. A belei nedves ostorként, hosszú, göcsörtös vonalban csévélődtek elő a hasüregéből. Elég rugalmasak voltak és erősen rögzültek ahhoz, hogy a megnyúzott és kizsigerelt test fel-le ugráljon a gyomordamilon. Egy darabig még rángatózva vonaglott, mielőtt a nőstény úgy döntött, elengedi.

Figyelte, ahogy a sós hullámok összezárulnak, aztán sűrű porfelhővé foszlott, amelyben a legnagyobb szemcsék is csak milliméteresek voltak.

Néhány perccel később, amikor Eweirl agya detonált, a nőstény helyén már csak egy híguló ködoszlop kavargott, amit lassan felszárított a sziporkázó nyári nap.

Utójáték

Rettenetesen élvezem, hogy megint van saját testem. Itt ülök egy kis kocsmában egy ódivatú hegyi városka főterén, pipázgatok, jó bort szürcsölök, és Kelgise sziluettjét nézem a távolban. Pazar a kilátás, hétágra süt a nap, és színes őszi falevelek röpködnek a szélben. Akárki akármit mond:

élni jó!

A nevem Sholan Hadesh Huyler. Altábornagyi rangban szolgáltam a kelgir hírszerzésnél, most pedig jól megérdemelt nyugdíjaséveimet töltöm. Hál' istennek nem hagytam ott a fogam, amikor a Masaq' Orbital Központi Elméje, valamint egykori társam és pártfogoltam, Tibilo Quilan őrnagy meghalt; a Központ idejében kimásolt Quilan lélek-őréből, és továbbított egy testőr RH-nak. Ott egyesítettek eredeti énemmel, amelyet Quilan kétszer mentett meg a pusztulástól: először az aorme-i Haditechnikai Intézetből, másodszor a *Téli Vihar* felismerhetetlenné transzírozott roncsáról.

Ismét a Kelg teljes jogú polgára vagyok. Rehabilitáltak. Mit mondhatnék még? A nyugdíjam tűrhető (pláne, hogy két helyről kapom), a feletteseim megbecsülnek. (Tulajdonképpen őket is két helyről kapom, de csak az egyik társaság tud a másik létezéséről, és kifejezetten rühellné, ha a felettesemnek nevezném.) Reményeim szerint soha többé nem kell fegyvert fognom; ha mégis, legjobb tudásom szerint szolgálom majd a hazámat – no nem a régit, hanem az újat.

Egy ilyen kijelentésért néhány éve még szemem köptem és lehazaárulóztam volna magam. No igen; változnak az idők, változnak a kelgirek.

A főparancsnokság úgy gondolta, a Kultúra a pórul járt hadihajón környékezett meg; attól tartottak, hogy azonmód át is állítottak a saját oldalukra. Alapos vizsgálatnak vetettek alá, de hál' istennek leszálltak rólam, és azóta békén hagynak.

Pedig milyen átkozottul közel jártak az igazsághoz! Valóban dezertáltam, de még a kasztháború előtt, amikor csupán oldat formátumban léteztem Cravinyrben. (Ez a lehetőség eszükbe sem jutott. Pancserek!)

A meggyőzés leghathatósabb eszköze – legyen szó kelgirről vagy gépről –, az erőszakos lerohanás és a különféle agymosási technikák helyett, ha az illető önszántából áll át. A kultúrabeliek pontosan így nyertek meg maguknak – a munka oroszlánrészét rám hagyták.

Megmutatták a társadalmukat a maga valójában, aztán szembesítettek az enyémmel. Alapos megfontolás után az övéket választottam. Bizonyos értelemben kultúrabeli polgár vagyok, egyben a Rendkívüli Körülmények ügynöke. (Akárhányszor belegondolok, szétáll a fülem, milyen pofátlanul álszemérmes nevet választottak a milíciájuknak.)

Az én feladatomban volt, hogy megvédjem a Masaq'-ot, bármi áron. Én voltam az RK biztonsági féke, az előretolt hadállás, az utolsó szalmaszál. (És mennyi elmés analógiát hallottam még!) Ha azt parancsolják, könnyedén megakadályozhattam volna a féreglyuk áthelyezését. (Quilan azt hitte, képes volnék kitépni a kezéből a kormányt, és megtenni helyette!) De végül zöld utat adtak az akciónak: hadd menjen minden a kelgirek terve szerint, mi meg majd szépen visszakövetjük a féreglyukat, és ha minden jól megy, lerohanjuk a „feladót”. Ez persze nem sikerült; a mai napig nem sejtjük (én legalábbis biztosan), kik voltak a Kelg titokzatos patrónusai. Az RK azóta valószínűleg spulnira csavarható gyanúsítottlistát készített.

Időm javát a Masaq'-on töltöm, és sokat vendégeskedem

Ar Ischloeárnál. Mint kiderült, rokon lelkek vagyunk. Néha hosszabb-rövidebb időre visszatérek a Kelgre, de az új otthonomat valahogy összkomfortosabbnak érzem. Kabe nemrég azt mesélte, majd' egy évtizede élt már a Kultúrában, amikor rádöbbsent, hogy ha a kultúrabeliek egy közöttük élő idegent nagykövetnek neveznek, valójában arra gondolnak, az a valaki a Kultúrát képviseli a saját civilizációja előtt, és nem fordítva. Úgy gondolják, az adott idegen – magától értetődően – a Kultúrát preferálja saját hazájával szemben, s így – magától értetődően – életcéljának, sőt léte egyetlen és kizárólagos értelmének tekinti a Kultúra nagyságának propagálását az övéi előtt.

Micsoda nárcisztikus bagázs!

De végül is nincs igazuk?!

Nemrégiben összefutottam Mahrai Zillerrel. Eleinte gyanakvó volt, aztán remekül megtaláltuk a közös hangot. Azzal váltunk el, hogy egyszer talán visszajön velem a Kelgre, egy nem hivatalos látogatásra. Esetleg jövő tavasszal. Még végül nekem sikerül a kultúrdiplomáciai bravúr, amiért Quilant annak idején a Masaq'-ra küldték!

Azt mondják, a Központ és az őrnagy együtt ugrottak fejest a semmibe, mindenféle háttérmentés, biztonsági másolat és rögzített elmestátusz nélkül. És hogy nincsenek többé.

Végül is, ha ezt akarták?! Quilant meg tudom érteni. Gyászolom is tiszta szívemből; nem volt képes elfogadni a veszteséget, de megválni sem tudott tőle.

De hogy az intellektus sokrétű csodája, egy Elme, önként és örömmel a halált válassza...

Ahogy mondják: az élet tele van meglepetésekkel.

Stats:

Iain M. Banks: Look to Windward

Copyright © Iain M. Banks, 2000

Hungarian translation © Gálla Nóra. 2008

A magyar fordítás az alábbi kiadás alapján készült:

Iain M. Banks: Look to Windward

Orbit, London 2001

Fordította: Gálla Nóra

ISBN: 978 963 986 802 1

Agave Könyvek

Felelős kiadó: Varga Bálint, Meznerics Gergely

A borítót és a kötetet tervezte: Kuzskó Rajmund

Felelős szerkesztő: Csurgó Csaba

Korrektor: H. Nagy Péter

Tördelőszerkesztő: Téglás Zoltán

Nyomtatta és kötötte a Kaposvári Nyomda Kft. – 280389

Felelős vezető: Pogány Zoltán igazgató

10987654321

Műfaj: Science fiction

Tartalom

- [Előjáték](#)
- [Ósi hibák visszfénye](#)
- [Téli Vihar](#)
- [Infra virradat](#)
- [Felperzselt határ](#)
- [Légitest](#)
- [Egy felettébb vonzó rendszer](#)
- [A Lázadás Jellemformáló Vonatkozásai](#)
- [Rokon lelkek](#)
- [Cadraceti menedék](#)
- [Léghajó](#)
- [Az ámokfutás emléke](#)
- [A pilonok földjén](#)
- [Youmier-i szirtfok](#)
- [Komolysági deficit](#)
- [A visszhang halála](#)
- [Mélyrepülés](#)
- [Meghalni így is lehet](#)
- [Térj vissza, hogy eltűnhess; emlékezz a feledésre](#)
- [Amikor kicsúszik a gyepelő](#)
- [Hervadó fény](#)
- [Tér és idő](#)
- [Zárszó](#)
- [Utójáték](#)
- [Stats:](#)